

Это цифровая копия книги, хранящейся для потомков на библиотечных полках, прежде чем ее отсканировали сотрудники компании Google в рамках проекта, цель которого - сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских прав на эту книгу истек, и она перешла в свободный доступ. Книга переходит в свободный доступ, если на нее не были поданы авторские права или срок действия авторских прав истек. Переход книги в свободный доступ в разных странах осуществляется по-разному. Книги, перешедшие в свободный доступ, это наш ключ к прошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохранятся все примечания, комментарии и другие записи, существующие в оригинальном издании, как наименование о том долгом пути, который книга прошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использования

Компания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы перевести книги, перешедшие в свободный доступ, в цифровой формат и сделать их широкодоступными. Книги, перешедшие в свободный доступ, принадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые действия, предотвращающие коммерческое использование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас о следующем.

- Не используйте файлы в коммерческих целях.
Мы разработали программу Поиск книг Google для всех пользователей, поэтому используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отправляйте автоматические запросы.
Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного перевода, оптического распознавания символов или других областей, где доступ к большому количеству текста может оказаться полезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем использовать материалы, перешедшие в свободный доступ.
- Не удаляйте атрибуты Google.
В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он позволяет пользователям узнать об этом проекте и помогает им найти дополнительные материалы при помощи программы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
Независимо от того, что Вы используете, не забудьте проверить законность своих действий, за которые Вы несете полную ответственность. Не думайте, что если книга перешла в свободный доступ в США, то ее на этом основании могут использовать читатели из других стран. Условия для перехода книги в свободный доступ в разных странах различны, поэтому нет единых правил, позволяющих определить, можно ли в определенном случае использовать определенную книгу. Не думайте, что если книга появилась в Поиске книг Google, то ее можно использовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских прав может быть очень серьезным.

О программе Поиск книг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне доступной и полезной. Программа Поиск книг Google помогает пользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый поиск по этой книге можно выполнить на странице <http://books.google.com/>

B 799,068

PK
927
.G9
B22
1871

*... is a hot ...
friendship*

A
ANSKRIT AND GUJARATI
DICTIONARY.

COMPILED BY
BAJIRAO TATYA RAOJI RANJIT,

LATE INTERPRETER TO THE CORONER OF BOMBAY.

CORRECTED BY
KAVISHWAR SHANKARLAL MAHESHWARJI.

REGISTERED UNDER ACT XXV OF 1867.
(ALL RIGHTS RESERVED)

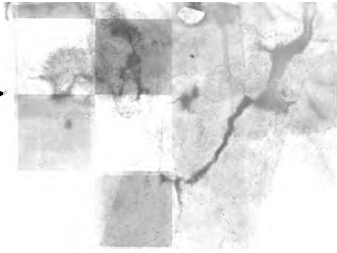
Bombay:
PRINTED AT THE "ASIATIC PRINTING PRESS."
1871.

SOLD BY

MESSRS. ATMAJAM

SAGOON & CO. CALCUTTA

Digitized by Google

707079-234

સંસ્કૃત તથા ગુજરાતી કોશ.

બાણરાવ તાત્યા રાવજી રણજીત,

મુંબઈના કારોનરના માણ દુભાષ્યાએ રચ્યો

તે

કવિશ્વર શંકરલાલ મહેશ્વરજીએ

શુદ્ધ કર્યો

આ ચોપડી સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૨૫ માં મુજબ રજીસ્ટર કરી છે.

મુંબઈ

એશિયાટીક છાપખાનામાં છાપ્યો

સને ૧૮૭૧.

આત્મારામ સચુણી દુકાનેથી મળ્યો.

PK
927
G9
B22
1871

DEDICATED.

TO

DR. BHAU DAJI,

GRADUATE OF THE GRANT MEDICAL COLLEGE, HONORARY MEMBER OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY, VICE-PRESIDENT OF THE BOMBAY BRANCH OF THE ROYAL ASIATIC SOCIETY, MEMBER OF THE ASIATIC SOCIETY OF PARIS, OF THE GERMAN ORIENTAL SOCIETY, CORRESPONDING MEMBER OF THE AMERICAN ORIENTAL SOCIETY, MEMBER OF THE HISTORICAL SOCIETY OF PENNSYLVANIA, FELLOW OF THE PHILOLOGICAL SOCIETY, MEMBER OF THE BENGAL ASIATIC SOCIETY, FELLOW OF THE LINNEAN SOCIETY OF LONDON, CORRESPONDING MEMBER OF THE AUSTRIAN MUSEUM OF ARTS AND INDUSTRY, VIENNA, MEMBER OF THE MECHANICS INSTITUTE BOMBAY, OF THE GEOGRAPHICAL SOCIETY OF BOMBAY, FELLOW AND SYNDIC OF THE FACULTY OF ARTS OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY, HER MAJESTY'S JUSTICE OF THE PEACE, PRESIDENT OF THE STUDENT'S LITERARY AND SCIENTIFIC SOCIETY, HONORARY SECRETARY OF THE VICTORIA AND ALBERT MUSEUM, PRESIDENT OF THE COMMITTEE OF THE BOMBAY NATIVE GENERAL LIBRARY, VICE-PRESIDENT OF THE BOMBAY ASSOCIATION, PRESIDENT OF THE BOMBAY BRANCH OF THE EAST INDIA ASSOCIATION, CHAIRMAN OF THE COMMITTEE OF THE FEMALE NORMAL SCHOOL, PATRON OF THE JUVENILE IMPROVEMENT LIBRARY, HIGH SHERIFF OF BOMBAY.

&c. &c. &c.

BY HIS MOST HUMBLE FRIEND

BAJIRAO TATYA RAOJI RANJIT,

IN TOKEN OF

ADMIRATION FOR HIS

EMINENT VIRTUES, DEEP AND

VARIED LEARNING, EXTENSIVE AND

PATIENT RESEARCH, UNWEARIED ZEAL IN THE

WELFARE OF HIS FELLOW COUNTRYMEN AND

THE RELIEF OF SUFFERING HUMANITY, THE PROMOTION

OF EDUCATION AND REFORM AMONGST THE NATIVES OF INDIA, AND IN

REMEMBRANCE OF MANY HAPPY DAYS, PASSED IN PLEASANT COMPANY DURING

HIGHLY INTERESTING TRAVELS IN RAJPUTANA, AND IN CENTRAL AND EASTERN INDIA

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

મસ્તાવના.

આજ દીવસ સુધીમાં આવા કોઈપણ ગ્રંથ બહિર ન પડવાથી, સંસ્કૃતના અભ્યાસિઓને અડચણ પડતી હતી એટલું જ નહીં, પણ જે વખતમાં યુજરાતી ભાષાની અપુર્ણતાને સંસ્કૃત શબ્દો વાપરવાનો રીવાજ વધતો જાય છે, તે વખતમાં હરકોઈને આવા ગ્રંથ વગર જીવન અડચણ પડતી હશે તેનો વાંચનારે શેહેજ વિચાર કરવો. મારો પણ એમટિ વાંચકો એવશ થયા વિચાર હતો, ને એમટિ મને આપણા સુસ્ત ડાકતર મી. ધીરજરામ જીવનભક્ષની તથા શેક ત્રિભાવનદાસ રતનજી મોદીની પુર્ણ ઉસ્કેરની હતી, પણ કેટલીક અડચણને લીધે મારાથી ખર્ચી શકું નહીં હતું. સુખ્ય અડચણતો યુજરાતી અને સંસ્કૃત જાણનારા શાસ્ત્રીની હતી, જેમટિ હું બહુલિવેળા નિરાશ થયો હતો, પણ આ અડચણને મોટે એક અટકી રહેવું ન જોઈએ, એમા મારા કેટલાએક મિત્રોનો આગ્રહ થયો તેઓએ મને આગળ શાસ્ત્રી સંકરલાલનો સમાગમ કરાવ્યો. એ શાસ્ત્રીનું સંસ્કૃતમાં સંસ્કૃત તાન, આવા અટકને તેનો સ્વભાવિક ઉમંગ, અને તેની સાથે તેનો સરસમા સરસ યુણ જે તેની નમ્રતા અને ગર્વહીનપણું તે જોતાંવારનેજ મને જે આનંદ થયો, તે કંઈ જોવા તેવા નહતો. હું જે આ દીવસ એટી થયો તેનો પસ્તાવો થવાને બદલે મને સંતોષ થયો, કારણ મેં ઉતાવળ કરી અને તે અપચીત હું આજના જેવું સંતોષદાયક કામ કરી શકત નહીં.

આ કોશમાં મેં બનતાંસુધી બહુ અને વારંવાર ઉપયોગમાં આવે તેવા શબ્દો દાખલ કર્યાં જેથી સંસ્કૃત શિખનારા યુજરાતીવાને, ખીજા ગ્રંથ વાંચનારાઓને, ખીજા કોશની ગરજ નહીં થઈ એમ મને ખાતરી છે.

આ ગ્રંથ એશીઆટીક છાપખાનાના અધીપતી મી. નારાએણ સાબખાનને લખને તથા બહુ ઉતાવળ કરીને મુદતની અંદર સફાઈથી તથા ચાલાકીથી કરી આપ્યા તેથી તેવાનો હું બહુજ સંતોષથી ઉપકાર માનું છું.

મુંબઈ તારીખ ૧ આક્ટોબર }
શને ૧૮૭૧ ઈસવી. }

ગ્રંથકર્તા

વસ્ત્ર,
પડાં,

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

પ્રસ્તાવના.

આજ દીવશ સુધીમાં આવા કોઈપણ ગ્રંથ બહાર ન પડવાથી, સંસ્કૃતના અભ્યાસિઓને અડચણ પડતી હતી એટલુંજ નહીં, પણ જે વખતમાં યુજરાતી ભાષાની અપૂર્ણતાને સંસ્કૃત શબ્દો વાપરવાનો રીવાજ વધતો જાય છે, તે વખતમાં હરકોઈને આવા ગ્રંથ વગર જીવન અડચણ પડતી હશે તેનો વાંચનારે શહેજ વિચાર કરવો. મારો પણ એમટિ વાંચકો દીવશ થયા વિચાર હતો, ને એમટિ મને આપણા મુખ્ય ડાકતર મી. ધીરજીરામ મહાપાત્રમની તથા શેઠ ત્રિભીવનદાસ રતનજી મોદીની પુણું ઉસ્કેરની હતી, પણ કેટલીક અડચણોને લીધે મારાથી ખની શકતું નહીં હતું. મુખ્ય અડચણતો યુજરાતી અને સંસ્કૃત જાણનારા શાસ્ત્રીની હતી, જેમટિ હું ધણીવેળા નિરાશ થયો હતો, પણ આ અડચણને માટે એ ન અટકી રહેવું ન જોઈએ, એમા મારા કેટલાએક મિત્રોનો આગ્રહ થયો તેઓએ મને મારા શાસ્ત્રી સંકરલાલનો સમાગમ કરાવ્યો. એ શાસ્ત્રીનું સંસ્કૃતમાં સૌથી જ્ઞાન, આવા અડચણોને સ્વભાવિક ઉમેગ, અને તેની સાથે તેનો સરસમા સરસ યુણ જે તેની નજાત અને ગર્વહીનપણું તે જોતાંવારનેજ મને જે આનંદ થયો, તે કંઈ જોવા તેવા નહતો. હું જે આજ દીવશ એટી થયો તેનો પ્રસ્તાવો થવાને બદલે મને સંતોષ થયો, કારણ મેં ઉતાવળ કરી નહતો તે અચીત હું આજના જેવું સંતોષદાયક કામ કરી શકત નહીં.

આ કોશમાં મેં ખતતાંસુધી ધણા અને વારંવાર ઉપયોગમાં આવે તેવા શબ્દો દાખલ કર્યાં. જેથી સંસ્કૃત શિખનારા યુજરાતીવાને, ખીજ ગ્રંથ વાંચનારાઓને, ખીજ કોશની ગરજ તેને વાળીએમ મને ખાતરી છે.

આ ગ્રંથ એશીઆટીક હાપખાનાના અધીપતી મી. નારાએણુ સાજખાઈને મેં લખીને તથા ધણી ઉતાવળ કરીને મુદતની અંદર સફાઈથી તથા ચાલાકીથી કરી આપ્યા તેથી તેવાનો હું ધણાજ સંતોષથી ઉપકાર માનું છું.

મુંબઈ તારીખ ૧ આક્ટોબર }
શને ૧૮૭૧ ઈસવી. }

ગ્રંથકર્તા

શ્રી,
પડાં,

વાંચનારાઓને સુચના.

તાલિકલમ.

આ ગ્રંથ જ્યવામાં મેં અમરકોશ નામના અકારાદિ વર્ણક્રમનો જે સંસ્કૃત તથા મઠકોશ તરીકે તેની, પ્રેક્ષિસર હારેસ હુમન ઉદ્દેશનની સંસ્કૃત અને અંગ્રેજી કોશની, રેવરેન્ડ ટ્રસનો સંસ્કૃત અને અંગ્રેજી કોશની, પ્રેક્ષિસર બેનશીસનો સંસ્કૃત તથા અંગ્રેજી કોશની, પ્રેક્ષિ માનીઅર હુલીયમ્સનો અંગ્રેજી અને સંસ્કૃત કોશની, અને વપ્પતે વપ્પતે માધોબા ચંદ્રા સંસ્કૃત અને મરાઠી કોશની મદદ લીધીછે, તેથી હું તેઓનો ધણો આભાર માનુંછું. કોશમાંના જે ચીજો વાપર્યા છે તેની સમજૂતી—

અ.	અન્યય.	પુ.	પુલિંગ.
ઉ.	ઉદાહરણ.	વિ.	વિશેષણ.
ન.	નપુંસક લિંગ.	સ્ત્રી.	સ્ત્રીલિંગ.

આ. તા. રા. ૨.

મેહરબાન દાકતર સાહેબ ભાગીદાર,

મુંબઈ શહેરના હાલના હાઈ શેરીફ, અને અંગ્રેજી યુનીવર્સિટીના ફેલો તથા સીડીક, ઇત્યાદી, ઇત્યાદી.

સાહેબ—દેશી ભાષામાં મંથકારોને આશ્રય આપવામાં આપની નિરંતર રચી, દેશના લાભમાં

આપનું વારંવાર અગ્રવાદિપાણું, નવા શોધ કરવામાં, માહારોગ મટાડવામાં આપના

બગીરથ પ્રયત્ન તથા મારા ઉપર આપનો યુરખીસરખો ભાવ, અને હિંદુસ્થા-

નની યુસાફરીમાં મારી આપે કરેલી સંભાળ જોઈ, મારા આપ તરફ જે

પ્રેમ છે, તેની નીશાનીમાં હું મ્હેટી નમ્રતાની સાથે આ લખું છું

આપ સાહેબને અર્પણ કરું છું; જે આ પ્રસંગે મહાર

નામ આપસરખા માનવતા ગૃહસ્થસાથે જોડાવું

જોઈ, મને પરમ હર્ષ ઉપજે છે એટલુંજ

નહી, પણ તેથી મને માન છે.

આપનો નમ્રમિત્ર,

બાહરાવ તાત્યારાવજી રથ

૧.
અલ્લ,
કપડાં,

मदूयंविबुधप्रियाश्चसततंविद्योदयाकाक्षिणो
यन्मय्यात्मजनिर्विशेषमतयोहेभाउसंज्ञाबुधाः ॥
तद्युष्मभ्यमिदंतुपुस्तकमतिप्रेम्णार्प्यतेसांप्रतं
विद्वद्रत्नपरीक्षणप्रणयिनामग्रेसरेभ्योमया ॥

સંસ્કૃત અને ગુજરાતી કોશ.

અ

અક્ષર

અ.

(અ:) એટલે વિષય.
અભાવાયે, નિષેધાયે, અભ્યારે શબ્દમાં આ-
અવિષ્ણે ત્યારે તેનો અર્થ નહીં એમ થા-
. ડ. અરાજદૈવકં નષ્ટમ
(કં) દુઃખ. ૨. પાપ. [રણ્યાનલજ્જસે.
, સ્ત્રી. (ળિઃ) એક ગાળ છે. ડ. આઃપાપકથમક
મંનુ, વિ. (માં. મંણીઃ મં.) પુણ્યકર્મ કરનારે,
કામ કરનારે.
કૃતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) જેણે નિર્વેડા નથી
અથવા પ્રાયશ્ચિત્ત નથી લીધું એવો પાપી,
રાધી
, વિ. (રઃરા. રં.) અપવાસ કરનારે, અપવાસત.
, વિ. (નાઃ નાઃ નઃ) પાપ વગરનો, નિરપરાધી
, વિ. (હઃ હા. હં) કુંવારો, વગર પરણેલો.
વ. (લ્યઃ લ્યા. લ્યં.) અશક્ત, નબળો, નાતવાન.
(તોં.) નહીં કરનારે, અપ્રવર્તક.
ન. (ત્વં.) અકર્મ, અકૃતિ, કામ ધંધો ન
રે, અનુલોચી. [મિસી રેહેનારે.
વિ. (કૃત્.) ભુંડું કામ કરનારે દુરાચરણી,
(કઃ) ચિન્હ, નિશાળી, એધાણ, ૨. એળો
પાંકડો, ૪. નવ સંખ્યા.
પ, ન. (જ્યં.) સ્વર્ગ, સુખકારક સ્થાન.
૧. વિ. (સઃ સા. સં.) સ્થિર બુધ્ધીવાળો.
(પ્યં) સોનું, ૨. રૂપું.
(રઃ) કોટી, ૫. લુગો, સણુગો.
(શઃ) અંકુશ, માવતના હાથમાં જે હાથી
નું હથિઆર હોય છે તે.

અકૂપાર, પુ. (રઃ) સમુદ્ર, દરિયા, ૨. કાચખો.
અંકૂર, પુ. (રઃ) અંકુર શબ્દ જુવો.
અકામ, વિ. (મઃ મા. મં) જેને કામ નહીં તે, નિષ્કા-
મ, ઇચ્છા વગરનો.
અકામાત્મનુ, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
અક્ષિચન, વિ. ના. નં. ઉપલો શબ્દ જુવો.
અકૃષ્ટપચ્ચ, વિ. (ચઃ ચ્યા. ચ્યં.) ખેડવા વગર ઉગનારે,
આપેઆપ ઉગનારે.
અકેતન, વિ. (નઃ ના. નં.) ધરવગરનો, જેણે ધરખાર-
છોડીને જંગલમાં વાસ કર્યો તે, સંયાસી.
અંકોઠ, પુ. (ઠઃ) અંકોલનું ઝાડ.
અંક્ય, પુ. (ક્યઃ) એક જાતનું વાજુ, ચર્મવાદ્ય, મૃદં-
ગની જાત.
અક્ષ, પુ. (ક્ષઃ) તોલો, ૨. રમવાનો પાસો, ૩. ભીલામાનું
ઝાડ, ૪. પહાડું, ૫. વ્યવહાર, ખેડેડો, ન. ૧. સંચલ,
૨. ઇંદ્રિય, ૩. સુરમો, પુ. જાણેલો જે અર્થ તે,
રેદ્રાક્ષ, ૪. ભદ્રાક્ષ, ૫. સાપ.
અક્ષતા, પુ. (તાઃ) લીલા ચોખ્ખા, પલખેલા ચોખ્ખા,
ભીના ચોખ્ખા.
અક્ષદર્શક, પુ. (કઃ) ન્યાયાધીશ, ઇન્સાફ કરનારો.
અક્ષદેવિનુ, પુ. (વી) પાસાવતી રમનારો.
અક્ષભૂત, પુ. (તઃ) અક્ષદેવીનુ આ શબ્દ જુવો.
અક્ષપાદ, પુ. (દઃ) ગૌતમ રૂપિ, ન્યાય શાસ્ત્ર કરતા.
અક્ષર, ન. (રં) ચોક્ષ, ૨. અકારાર્થિ વર્ણ, ૩. પરબ્રહ્મ,
૪. આકાશ, ૫. ધર્મ, ૬. તપ, ૭. વસ્ત્ર, ૮. પડાં,
૯. મૂળ કારણ.
અક્ષરચળ, પુ. (ળઃ) લેખક, લખનારો.
અક્ષરચુંચુ, પુ. (ચુઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.

અક્ષરવિન્યાસ, (સઃ) છીપી.

અક્ષરસંસ્થાન, ન. (નં) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અક્ષરચક્ર, ન. (કં) એક જાતનો ખાર છે જેને શેર મીઠું કહે છે તે. [ની રમત.

અક્ષયની, સ્ત્રી. (ત્રી.) જીવાર, લૂત, નિર્લપ પદાર્થ-અક્ષાતિ, સ્ત્રી. (ત્રી.) ધીપી.

અક્ષિન, ન. (હિ.) આંખ.

અક્ષિકૂટક. ન. (કં) હાથીની આંખનો ડોળો-ગોળો, નેત્રપિંડ.

અક્ષિગત, વિ. (તા:તા, તં) દેષ કરવા લાયક. [મીઠું.

અક્ષિવ, ન. (વં) સમુદ્રથી થએલું મીઠું, દરીયાથી થએલું

અક્ષીવ, ન. (વં) અક્ષિવ આ શબ્દ જીવો, ૨. સરગ-વાનું ઝાડ. [આંખરોઝ

અક્ષોટ, પુ. (ટઃ) ડુંગરી અખોડનું ઝાડ. અખોડ,

અક્ષોહિણી, સ્ત્રી. (ળી) મોહોટી ફોજ, મોહોટી સેના, જેમાં ૨૨૮૭૦ હાથી ૨૨૮૭૦ રથ, ૬૫૬૧૦

ધોડા, ૭૦૬૩૫૦ પાયદળ હોય છે.

અકોવિદ, વિ. (દઃ દા. દં.) સુરખ, મેવકુક, આસાળી.

અક્ષિજ્ઞદય, વિ. (યઃ યા. યં.) નિદેય, દયાવગરનો, કડોર.

અર્ચંડ, વિ. (ડઃ ડા. ડં.) પુરં, પુટયા વગરનું, આંખું.

અર્ચંડોત્તેસવ, વિ. (વઃ વા. વં.) જ્યાંહાં હમેશાં મોજ છે તેવું શેર.

અર્ચર, વિ. (રઃ રા. રં.) કોમળ, નરમ.

અર્ચાત, પુ. ન. (તઃતં) કુદરતી તલાવ, કોઈએ નહીં ખાણેલું એવું તલાવ.

અર્ચિલ, વિ. (લઃ લા. લં.) સર્વ, આંખું.

અગ, પુ. (ગઃ) પરવત, ડુંગર, ૨. વૃક્ષ, ઝાડ.

અર્ચિલશ્રીગુણ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) જેનામાં સર્વ સાન સંબંધી ગુણ છે તે.

અર્ચિલાન્મનુ, પુ. (ન્મા.) ઈશ્વર, પ્રાણીમાત્રનો આત્મા.

અગદ, પુ. (દઃ) ઐષધ, ઔસડ.

અગદંકાર, પુ. (રઃ) વૈધ, હકીમ, ડાકતર.

અગરી, સ્ત્રી. (રી) તાડના ઝાડમાંહેલો એક ભેદ છે.

૨ એક જાતનું ધાંધ છે. [ઝાડ.

અગસ્ય, પુ. (સ્યઃ) અગસ્ય રૂપિ, ૨. અગધિયાનું

અંગ, ન. (ગં) શરીરનો ભાગ, શરીરનો અવયવ,

૨. સંબોધન.

અંગદ, ન. (દં) હાતના આજીવર આંધવાનું ધરેલું આં

આજીવન વિગેરે, પુ. (દઃ) વાળીનો દીકરો. આં

અંગન, ન. (ન) આંગણું, ચોક.

અંગના, સ્ત્રી. (ના) સારા આંધાની બેરી, ૨. શાં અગિ

ભોમ નામનો જે ઉતર દિશાનો હાથી તેની કો

અગમ, પુ. (મઃ) ઝાડ, વૃક્ષ.

અંગવિક્ષેપ, પુ. (વઃ) એક જાતનું નાચવું. અગિ

અંગસંસ્કાર, પુ. (રઃ) અંગની અસાધ્ય વાસ જવા

સાર સુગંધિ પદાર્થ ચોળે છે તે.

અંગહાર, પુ. (રઃ) એક જાતનું નાચવું. આ

અગ, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) કડણ, મુરકેલ, અડચણ ભરેલું અગિ

અગાચ, શા. (ચઃ ધા. ધં.) ધણું ઉડું, જેનું તળી

જણાય નહીં તે.

અગાર, ન. (ર) ધર.

અંગાર, પુ. (રઃ) મંગળનામનો ગ્રહ, અંગારો, ટોડો આગિ

ઉખાડવું, આની.

અંગારક, પુ. (કઃ) મંગલનામનો ગ્રહ.

અંગારધાનિકા, સ્ત્રી. (કા) સગડી. આગિ

અંગારવહ્લો, સ્ત્રી. (લી), ભારંગીનો વેણો. [કણ અગ

અંગારવહ્લરી, સ્ત્રી. (રી) કરંજ વૃક્ષની એક જાત છે.

અંગારશાકયી, સ્ત્રી. (દી) સગડી. અગિ

અંગોકાર, પુ. (રઃ) ચિકારવું, લેવું, ગ્રહણ કરવું. ૨

અંગીકૃત, વિ. (તઃતા. તં) ચિકારેલું, લીધેલું, ગ્રહણ કરેલું અગિ

અગાધાનિષ્ઠ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) ડાહ્યો, બહુ બુદ્ધિવાળો અગિ

અગાધાનોષ, વિ. (ધઃ ધા. ધં.) ઉપલો શબ્દ જીવો. અગિ

અગુણ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) જેમાં રજતમાદી ગુણ અગિ

નથી એવો, નીચું, ઈશ્વર.

અગુરુ, પુ. ન. (રઃ ર) સિસમનુ ઝાડ, ન. (કઃ) અગિ

કુણાગર ચંદન.

અગુરુશિશ્યા, સ્ત્રી. (વા) સિસમનું ઝાડ. અગિ

અંગુલ, નં. (લં) આંગળુ. (વાનો દાગીનો) અગિ

અંગુલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) આંગળુ, હાથીના કાનમાં પેહલું આ

અંગુલિમુદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રા) જે વીંટીના નંગ ઉપર અથવા અગિ

નંગની જગોએ રામનામાદી કાંઈ લખ્યું હોય તે અગિ

અંગુલી, સ્ત્રી. (લી) આંગળી. અગિ

અંગુલીયક, ન. (કં) વીંટી.

અંગુષ્ઠ, પુ. (ષઃ) અંગુઠો.

અંગનાયી, સ્ત્રી. (યી) અખીની સ્ત્રી-બેરી. અગિ

૧, પુ. (ગિનઃ) દેવતા, અંમાર, વસ્તેવ.
 કળ, પુ. (ળઃ) ચીનગારી, તણુખા.
 ચિત્, વિ. (ત્) દેવતા સજગાવનારો.
 ઢવાલ, સ્ત્રી. (લો) દેવતાનો ભડકો, આળ, ભભુકો.
 મળતું, એક જાતની વનસ્પતી જેને ધાવણી
 અથવા ધાવણીના ફૂલ કહેછે તે.
 મૂ, પુ. (મૂઃ) કારતીક સ્વામી, મહાદેવના દીક-
 રાનું નામ.
 મંથ, પુ. (થઃ) અરણીનું ઝાડ.
 મુલ્લી, સ્ત્રી. (લી.) ભીલામાનું ઝાડ.
 રોહિણી, સ્ત્રી. (ળી.) અગ્નિમાંના એક જાતનાં
 ફાલો જેથી આગ થાયછે તાવ આવેછે અ-
 તે માણસ સાતમે દહાડે મરી જાયછે.
 રિશ, ન. (રં) કેસર.
 રિશા, સ્ત્રી. (રા) એક જાતની વનસ્પતી છે,
 જેને મરાઠીમાં કલાળી કહી કહે છે કાઠીયાવાડમાં
 ધુધો વ છતાગ કહેછે.
 રોહ, વિ. (રો. લી. લં.) જેને અઘણિત લીધું છે તે.
 રુલાત, પુ. (તઃ) અગ્નિથી થયેલો ઉત્પાત, યસમાનો
 ક્તિવજ છે.
 ધ, પુ. (ધઃ) ક્તિવજ વિશેષ, દહાજવું, અગ્નિથી
 ઝેલો ઉદ્રવ, અગ્નિથી ઇજા થવી. [મુખ્ય.
 ન. (ધં) શિખર, ટોચ, અણી, આગલો ભાગ,
 ૧, પુ. (જઃ) વડોભાઈ, મોટોટોભાઈ.
 નમ્ન, પુ. (ન્મા) પ્રાક્ષણ,
 નિ, વિ. (ળીઃ ળીઃ ળિ.) મેષ્ટ, મોટો, વડો.
 ન, અ. પ્રથમ, આગળ.
 નસર, વિ. (રઃ રા, રં.) આગળ જનારો.
 નસ, ન. (સં.) કલેશું.
 નર, વિ. (રઃ રા, રં.) આગળ જનારો.
 ૧, પુ. (યઃ) મોટો ભાઈ, વડો ભાઈ. વિ. (યઃ
 ૧. યં.) મુખ્ય.
 ૧, વિ. (યઃ યા. યં.) અગ્નિ એ શબ્દ જીવો.
 યિષ્ણુ, પુ. (યુઃ) પીજવાર પરણેલી અધરીનો
 યિષ્ણો વર, નાલાનો વર, ધરધરણાનો ધણી.
 ૨, પુ. (રઃ) આગેવાન, રસ્તો દેખાડનાર. વિ.
 ૧. વં.) આગલું, આગળ થઈ ગયેલું.
 , વિ. (યઃ યા. યં.) મુખ્ય.

અચ, ન. (યં.) દુઃખ, ૨. પાપ, ૩. અસુર, ૪. જીત,
 ૫. રાક્ષસ, શિકારની લત-વસન.
 અચન્ન, વિ. (ચ્નઃ ધ્રા. ધ્રં.) પાપનો નાશ કરનારો, પા-
 પનાશક.
 અચ્ચમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) જેમાં સંબંધ નથી તે,
 અણુધાતું.
 અચનિષ્કૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેણે પાપનો નાશ કી-
 ધોછે તે.
 અચમલ્લાવહ, વિ. (હઃ હા. હં.) પાપને દૂર કરનારો.
 અચ્ચમર્ષણ, વિ. (ળઃ ળૌ. ળં.) પાપનો નાશ કર્તા. [મિંલ.
 અચમર્ષણ, ન. (ળં) સર્વ પાપના નાશ સાર જપવાનો-
 અચ્ચાંસ, વિ. (સઃ સા. સં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 અચમાર્ગવ, પુ. (વઃ) અધેડાનું ઝાડ.
 અચ્ચ્યા, સ્ત્રી. (ચ્ચ્યા) ગાય.
 અંધિ, પુ. (ધિઃ) પગ.
 અંધિજ, પુ. (જઃ) શુદ્ધ. [કવણ, વીગેરે કહેછે તે.
 અંધિપર્ણિકા, સ્ત્રી. (કા) વનસ્પતી જેને ઉવલા, પી-
 અંધિપર્ણિકા, સ્ત્રી. (કા) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 અચોન, વિ. (નઃ ના. નં.) પાપ કરનારો.
 અચોચમર્ષણ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) અનેક પ્રકારના પાપને
 નાશ કરનારો.
 અહધિગ્ન, વિ. (નઃ ના. નં.) પગનો અંચુડો ચુસનારો
 ખળક, ૨. ઝાડ, વૃક્ષ.
 અચંદી, સ્ત્રી. (લી.) ગરીબ ગાય, તોફાન કરે તેવી ગાય.
 અચલ, પુ. (લઃ) ડુંગર, પરવત.
 અચલા, સ્ત્રી. (લા) પૃથ્વી.
 અંચત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુણ્યો. [ટિકમણી.
 અચ્છ, વિ. (છઃ છા. છં) સાફ. પુ. (છઃ) રીંછ, ૨. રક્ષ-
 અચ્છમ્હ, પુ. (લઃ) રીંછ. [છલુ જેને તારણી કહેછે તે.
 અચ્યુત, પુ. (તઃ) વિષ્ણુનું નામ છે, ૨. એક જાતનું મા-
 અચ્યુતાગ્રજ, પુ. (જઃ) અલરામજી, અળદેવ.
 અચ્યુતરુષ, પુ. (રુઃ રુઃ) જેના રાશનો નાશ થતો
 નથી તે. હમેશ દેવી,
 અચ્છિન્ન, વિ. (જઃ જા. જં.) વગર તોડેલું, વળગી ર-
 હેલું, આપું. [તલાવ, આદી નવાણ.
 અચ્છોદ, વિ. (દઃ દા. દં.) નિર્મળ પાણીવાળું કુવા, વાવ,
 અજ, પુ. (જઃ) બકરો, ૨. મહાદેવ, ૩. વિષ્ણુ, ૪.
 અજદેવ, કામદેવ, રધરાજનો દીકરો.

અજગંધિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનું શાક છે. જેને તલવણી, કાનફોડી કહે છે.

અજગર, પુ. (ર:) એક જાતનો મોટો શાપ છે.

અજગવ, ન. (વ.) મહાદેવનું ધનુષ્ય.

અજગધી, વિ. (ધી: ધી: ધિ.) બુદ્ધિમાન, ડાહ્યો.

અજન, પુ. (ન:) હલકો, નીચ માણસ. વિ. (ન: ના. નં) ૩. જડ, માણસવીનાનું.

અજનાનિ, સ્ત્રી. (નિ:) એક ગાળ છે. ૩. અજનિસ્તે શ્વઃ ભૂયાન્.

અજનયોનિજ, પુ. (જ:) દક્ષિણજાતિ, મહાદેવનો સસરો.

અજન્ય, ન. (ન્ય) અપશુકન, ઉત્પાતનો વખત.

અજમોદા, સ્ત્રી. (દા.) અજમો, અજમોદ.

અજયા, સ્ત્રી. (યા.) માયા, મોહ, ભરમ, અધીવા.

અજયંગી, સ્ત્રી. (ગી) વનસ્પતીમાં જેને મેઢશિંગી કહે છે તે.

અજસં, અ. નિરંતર, નિત્ય, હમેશ.

અજહા, સ્ત્રી. (હા.) વનસ્પતી છે જેને કુહિરી કહે છે તે.

અંજન, પુ. (ન:) પશ્ચિમદિશાનો હાથી. ન. (નં.) મેશ, કાજળ, આંજળુ.

અંજન કેશી, સ્ત્રી. (શી.) એક જાતની સુવાસીક વનસ્પતિ છે.

અંજની, સ્ત્રી. (ની) જે સ્ત્રીના શરીરે સુખડ ચોપડેલી હોય તે સ્ત્રી, ૨. હનમાનગીમાં.

અંજનાધિકા, સ્ત્રી. (કા) એક જાતની ધિલાડી, ખીલાડી.

અંજનાવતી, સ્ત્રી. (તી) પશ્ચિમ દિશાના હાથીની સ્ત્રી.

અંજલિ, પુ. (લિ:) ખોખો, હથેળી.

અંજસા, અ. જલદી, ઝટપટ, ૨. ૩. અંજસે

તિરુરુમ્બુ: કુચ્ચૃદિ:

અજા, સ્ત્રી. (જા.) બકરી.

અજાજી, સ્ત્રી. (જી.) જીં.

અજાજીવ, પુ. (વ:) ભરવાડ, બકરાં પાળનારો.

અજિત, વિ. (ત: તા તં.) પરાભવ નહીં થયેલો, કો-ઈથી ન હારેલો. પુ. ૨. મહાદેવ, ૩. વિષ્ણુ.

અજિન, ન. (ન) હરણનું ચામડું.

અજિનવત્તા, સ્ત્રી. (તા.) એક જાતનાં પક્ષી, જેને વન વાગળાં, ચામાંચિડ, છાપા કરી કહે છે-તે.

અજિતાત્મનુ, વિ. (ત્મા. ત્મા.ત્મં.) જેણે આત્મા જીત્યો.

અજિનયોનિ, પુ. (નિ:) હરણ.

અજિર, ન. (રં.) ચોક, આગાણું, ૨. શરીર, ૩. વયવ, ૩. દડકો, ૪. વાડ.

અજિદ્વા, વિ. (દ્વા: દ્વા. દ્વાં.) કપટવગરનું, પદ.

અજિદ્વાગ, પુ. (ગ:) બાણ.

અજીવનિ, સ્ત્રી. (નિ:) એક ગાળ છે.

અજાજીવીન, પુ. (વી) ભરવાડ.

અજ્ઞુકા, સ્ત્રી. (કા) નાચનારી, વેશ્યા, રાંડ.

અઙ્ગદા, સ્ત્રી. (દા.) મો આંખનીનું ઝાડ.

અઙ્ગ, વિ. (ઙ્ગ: ઙ્ગાં. ઙ્ગં.) મૂર્ખ.

અઙ્ગાન, ન. (ન.) અપયથાર્થસાન, આન્વી, અજાણુવાણુ.

અઙ્ગાનિન, વિ. (ની-નિની-નિ.) અસ, ઝૂંક, અજાણ્યો, ના વાકેફ.

અઙ્ગાત, વિ. (ત: તા. તં.) અજાણ્યો, અપરવગરનો

અટનિ, સ્ત્રી. (નિ:) ધનુષ્યનું અગ્ર.

અટની, સ્ત્રી. (ની.) ઉપરનો શબ્દ જીવો.

અટવિ, સ્ત્રી. (વિ:) જંગલ, અરણ્ય, વન.

અટવી, સ્ત્રી. (વી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અટરુષ, પુ. (ષ:) અદુશાનું ઝાડ.

અટરૂષ, પુ. (ષ:) અદુશાનું ઝાડ.

અટા, સ્ત્રી. (ટા.) ભટકવું, રખડવું.

અટ, પુ. (ટ:) ધેરનો માળો, મળેલો, મેડી, ૨. ન. અંજ

અઙ્ગા, સ્ત્રી. (ઙા.) ભટકવું, રખડવું.

અંડ, ન. (ં) ઇંડું, બેડું, ૨. અઘ્ગાંડ.

અંડક, પુ. (ક:) આંડવો.

અંડકોશ, પુ. (શ:) આંડવો.

અંડકોષ, પુ. (ષ:) આંડવો, પેળીયો.

અંડજ, પુ. (જ:) અઘ્ગદેવ, ૨. માછલાં, ૩. પક્ષી, ૪.

માપ, તથા જે પ્રાણી ઇંડામાંથી પેદા થાય છે તે.

અળક, વિ. (ક: કા. કં) નીચ, હલકું, નરસું.

અળવીન, વિ. (ન: ના. નં) જે ખેતરમાં આચ્છુનામનું ધાન્ય થાય છે તે ખેતર.

અળવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) અણવીન શબ્દ જીવો.

અળિ, સ્ત્રી. (ળી.) પુ. (ળિ:) ગાડીના પચડાની ધરી છેડે જે ખીલી રાખે છે તે, સીમા, હદ, મર્યાદા

અળિમન, પુ. (મા) ધણું ઝીણું, ૨. અણસિદ્ધીમાં એક સિદ્ધી.

અળીયસ્, વિ. (યાન્. યસી, યઃ) ધાણું નહાનું.
 અળુ, પુ. (ળુઃ) એક જાતનું ધાન્ય છે. વિ. (ળુઃ) પ્લી
 ળુ.) અતીશય ખારીક, સુક્ષ્મ.
 અતટ, પુ. (ટઃ) ડુંગરની કરાડ.
 અતજ્ઞ, વિ. (જ્ઞઃ જ્ઞા. જ્ઞં.) જે માણસને હિંચરવીશે
 સાન નથી તે, અપદાર્થ સાળી
 અતલસ્વર્ણ, વિ. (ર્ણઃ જ્ઞા. જ્ઞં.) જેના તળીયાનું ડેકાણું
 નહીં તેવું, અપરંપાર ઉંડું, ધણુ ઉંડું.
 અતસી, સ્ત્રી. (સી) એક જાતના ખીજ છે જેને અ-
 યસી કહેછે
 અતિ. અ. ઉત્કર્ષ. ૨. અતીક્રમણ, ૩. અતિવેલં ૩.
 રત્નતી, ૪. પૂલ, ૫. અતિશય.
 અતિક્રમ, પુ. (મઃ) ૨૬ડાઈ, હોણ ૨. ગફલત, ૩. ઉ-
 લંધન ૪. ભૂલ, ચુક, ૫. વિરમૃતી, ૬. આસા ભંગ.
 અતલવિદ્, વિ. (ત્-દ.) અતજ્ઞ શબ્દ જીવો.
 અતદર્હ, અ. અયોગ્યતાથી, અયુક્તપણાથી.
 અતેદ્રિત, વિ. (તઃ તા. તં.) સાવધ, આળસ વગરનો,
 જાગતો.
 અંતઃપુરવાત્તન, પુ. (ત્તં.) જાનનાખાનામાં સ્ત્રીની મં-
 ડળીમાં રહેનારો માણસ.
 અતલક્ય, વિ. (ક્યઃ ક્યાં. ક્યં.) જે પદાર્થ વિશે ખ્યા-
 લ આવતો નથી તે, ૨. હિંચર,
 અતલક્યસહસ્રશક્તિ, વિ. (ક્તિઃ ક્તિઃ ક્તિ.) જેની શક્તિ વિ-
 ચારમાં નથી આવતી તે.
 અંતઃશર, પુ. (રઃ) અંદર પોંછું તીર-ખાણ, શરીરમાં
 થનારો રોગ-મરજ.
 અતિવાર્તન, વિ. (ત્તં. ત્તિની. ત્તિ.) ખેસુરવત-અમર્યાદા;
 ધાણુંજ ખરાબકામ કરનારો, અતીશય અના-
 ચાર કરનારો.
 અતિવૈશ્વસ, વિ. (સઃ સા. સં.) ધણેજ નાશ કરનારો,
 ભાંગનારો, ધાત કરનારો.
 અતૃપ્ત, વિ. (પ્તઃ પ્તા. પ્તં.) જેની હિંચા તૃપ્ત નથી થઈ
 તે, જે તૃપ્ત નથી તે.
 અતૃપ્તદૃશ, વિ. (દૃક.) જોતાં જોતાં જેની આંખ તૃપ્ત
 થઈ નથી તે.
 અત્યમર્ષન, વિ. (ર્ષં. ર્ષિની. ર્ષિ.) ધણી રીસવાળો.
 અત્યુદ્ધાર, પુ. (રઃ) એક જાતનો મરજ, ધણા એ-
 ડકારનો મરજ.

અદયાલુ, વિ. (લુઃ લુઃ લુ.) નિદંય, દયાવગરનો, કુર.
 અદર્શન, ન. (નં.) છોડીદેવું—મુકવું, અપમાનક-
 રવું, જવું રહેવું.
 અદીન, વિ. (નઃ ના. નં.) શ્રીમંત, પૈસાવાળો.
 અદૂરાત, અ. પામે, નજીક, આગળ, જલદી, વહેલું.
 અદૂષિતશ્રી, વિ. (શ્રીઃ શ્રીઃ શ્રિ.) સારી બુદ્ધિનો, જેની
 બુદ્ધિ અગેડેલી નથી તે.
 અદૃષ્ટરૂપ, વિ. (પઃ પ્રા. પં.) જેનું રૂપ (આકાર) કોઈ
 વખતે જોયું નથી તેવું, વગર જોએલું.
 અદૃષ્ટશ્રુતપૂર્વલ, ન. (ક્તં.) જે આગળ સાંભળ્યું નથી
 તથા જોયું નથી તે.
 અદાદિ, સ્ત્રી. (દિઃ) કુર દશિ, ભૂંડી નજર.
 અદ્વા, અ. તત્વ, સંદીપ્ત. ૩. આદ્વા એવેતિ.
 અદ્વુત, ન. (તં.) અજાણ્ય, આશ્ચર્ય, ૨. આઠ રસ
 મહેલો અદ્વુતનામનો રસ.
 અદ્વાર, વિ. (રઃ રા. રં.) અકરાંતીયો, ખાઉકણ,
 ખાઉધર.
 અદ્ય, અ. આજે, આજ, હમણા.
 અદ્રિ, પુ. (દ્રિઃ) પર્વત, ડુંગર, ૨. વૃક્ષ, ઝાડ, ૩
 સુર્ય, સૂરજ.
 અદ્વુતકર્મન, વિ. (માં. માં. મં.) અતી અજાણ્ય-આ-
 શ્ચર્યકારક કર્મ કરનારો.
 અદ્વેત, ન. (તં.) અભેદ જીવ અને પરમેશ્વર એ
 એક છે એવી અભેદ બુદ્ધિ.
 અદ્વયવાદિન, પુ. (તી.) બુદ્ધિ અવતાર.
 અંબકૂપ, પુ. (પઃ) એક જાતનું નરક.
 અંબષી, વિ. (શ્રીઃ શ્રીઃ શ્રિ.) અસાળી, ખેવકુફ, મુરખ.
 અંબુબુદ્ધિ, વિ. (દ્રિઃ દ્રિઃ દ્રિ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 અમ્મ, વિ. (મઃ મા. મં.) નીચ, કનિષ્ઠ, હલકું, નરસું.
 અમ્મર્ષ, વિ. (ર્ષઃ ર્ષં. ર્ષં.) દેવાદાર, દેણદાર, કરજદાર.
 અમ્મર, પુ. (રઃ) નીચલો હોક, વિ. પાતાલ, અધમ.
 અમ્મરાત, અ. અધરદેશ, નીચે.
 અમ્મરણ, અ. નીચે, નીચલો,
 અમ્મરણુઃ અ. ગઈકાલે, પરમદહોડે.
 અમ્મસ્તાત, અ. નીચે, હેડળ.
 અમ્મિકં, વા. (કઃ કા. કં.) વતું, અધીક, બહુ.
 અમ્મિકર્મિ, વિ. (દ્રિઃ દ્રિઃ દ્રિ.) આપાદ, સફળ, યશ-
 સિવ, કૃતાર્થ.

અત્રિકાંગ, ન. (ગં) પુરૂષનો કમરખંદ, પટકો, કટિ ખં-
ધન.

અત્રિકાર, પુ. (રઃ) અધિકાર, અખતીયાર.

અત્રિક્ષણ, પુ. (વઃ) ઠપકો, દોશ. [જાણેલું.

અત્રિગત, વિ. (તઃ તા. ત.) મેળવેલું, સંપાદીત, ૨.

અત્રિત્યક્તા, સ્ત્રી. (કા) પહાડ ઉપરની ઉંચી જમીન.

અપર્મવર્તિન, વિ. (ત્રી. ત્રિની. ત્રિ.) અપરમી, પાપ કર્મ
કરનારો.

અપિદંબનેત્ર, પુ. (તા.) યમ, જમ, યમરાજ.

અપિદાર્વ, વિ. (વઃ વૌ. વ.) લાકડાંનું, લાકડાથી બનેલું.

અપિદૈવિક, વિ. (કઃ કી. કં.) દેવસંબંધી, પરમાર્થ સં-
બંધી,

અપિપ, પુ. (વઃ) પ્રભુ, માલિક, ધણી, ચાહેખ.

અપિમ, પુ. (મૂઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અપિમૌતિક, વિ. (કઃ કી. કં.) ભુતસંબંધી, શરીરસંબંધી.

અપિરુદ્ધસાધિયોગ, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) અતી લક્ષ
લગાડીને ધ્વજરત્નું ધ્યાન ચીંતન કરે છે તે.

અપિરોહિણી, સ્ત્રી. (ળી) નીસરણી, દાદરો, સીડી.

અપિલોકનાથ, પુ. (યઃ) ધ્વજ, જગતનો સ્વામી-ધણી.

અપિવાસન, ન. (નં) સુગંધી કરવું

અપિવિન્ના, સ્ત્રી. (ન્ના) એક પુરૂષ ધણી બહારી પર-
ણો હોય તેમાંની પહેલી પરણેલી બાઈડી.

અપિશ્રયણી, સ્ત્રી. (ળી.) ચુલ્હો.

અપિષ્ઠાન, ન. (નં) પછડું, ૨. ગામ, સહેર, ૩. પ્રભાવ,
૪. ખેસવું. ૫. રહેવાની જગા.

અપિવેતગ્યા, સ્ત્રી. (વ્યા.) ખીજ બાઈડી પરણવાસાઈ
પહેલી પરણેલી બાઈડીને જે પૈસા આપવા પડે છે
તે બાઈડી.

અપિષ્ઠા, સ્ત્રી. (ઘા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અપિષ્ઠિમ, વિ. (સઃ સા. સં.) ઠપકો પાંમેલું, દોશ પાંમેલું.

અપિકૃત, પુ. (મઃ) અધિકારી. [ખેવકુક.

અપિકૃતસાધન, વિ. (મા. ત્મા. ત્મ.) અસ્તાળી, સુરખ

અપિક્ત, વિ. (મઃ ના. નં.) સ્વાધીન, હસ્તક.

અપીર, વિ. (રઃ રા. રં.) ધબરાયલો, વ્યથિતતાવાળો,
ચપલ, ચંચળ. [રાજ નમે તે.

અપીશ્વર, પુ. (રઃ) સહેનશા, જે રાજને ખીજ સધવા

બધુના, અ. હમણાં હવે.

અપીર, વિ. (રઃ રા. રં.) બાજવાળું, શરમવાળું

અપોગનુ, પુ. (તા) ઉંદર.

અપોજીક, ન. (કં) નીચલા ભાગમાં પહેરવાનું કપડું
ધાતિયુ.

અપોક્ષજ, પુ. (જઃ) વિખણુ.

અપોખવન, ન. (નં) પાતાળ.

અપોમુલ, વિ. (લઃ સ્ત્રી. લં.) નીચે મોહોવાળો.

અપ્યક્ષ, પુ. (ક્ષ.) અધિકારી, અખતીયારવાળો, વિ-
(ક્ષઃ ક્ષા. ક્ષં.) પ્રત્યક્ષ, દેખેતું.

અપ્રોક્ષિપદગ્જનેત્ર, વિ. (તઃ તા. તં.) કમળકરનાં જેની-
આંખ (નેત્ર) ખુબસુરત હોય છે તે.

અપ્યવસાય, પુ. (યઃ) ઉચ્છવ, ઉત્સાહ.

અપ્યાપક, પુ. (કઃ) મહેતાજી, શીખવનારો.

અપ્યાહાર, પુ. (રઃ) તર્ક, કયાસ.

અપ્યવસાયયુક્ત, વિ. (કઃ કા. કં.) જેણે દૈ નિશ્ચય કી-
ધેલો છે તે.

અપ્યાત્મવિદ્, પુ. (ત્.) શ્રદ્ધાપેતા, શ્રદ્ધા જાણનારો, વેદ
જાણનારો.

અપ્રુવ, વિ. (વઃ વા. વં.) દક્ષણ, અશાશ્વત.

અપ્યદા, સ્ત્રી. (દા.) એક પુરૂષ ધણી બાઈડી પરણ્યો
હોય તેમાંની પહેલી પરણેલી બૈરી. [કેહવુંતે.

અપ્યેષ્ણા, સ્ત્રી. (ળા.) કોઈપણ કામશર પ્રાર્થના કરીને

અપ્તગ, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) માર્ગસ્થ, રસ્તે ચાલનારો,
વટેમાર્ગ, સુશાકર. [સુશાકર.

અપ્યનીન, વિ. (તઃ ના. નં.) રસ્તેજનારો, વટેમાર્ગ,

અપ્યન્, પુ. (ધ્વા.) માર્ગ, રસ્તો, રાહ.

અપ્યન્ય, વિ. (ન્યઃ ન્યા. ન્યં.) માર્ગસ્થ, સુશાકર.

અપ્યર, પુ. (રઃ) યસ, જસ. [ક્તિવજ.

અપ્યયું, પુ. (યું) જે બ્રાહ્મણ યજ્ઞવેદ જાણે છે તે
અપ્યાન્ત, ન. (ન્ત.) સૂર્ય ઉગ્યા પહેલાં અથવા અ-

સ્ત પાખ્યા પછી પડતું અજવાળું, અજઞ્નું.

અનક્ષર, ન. (રં) ન કેહવાલાએક બોલવું, હ-
લકો સુકન.

અનંગ, પુ. (ગઃ) મદન, કામ, ન. આકાશ, મન.

અનઘ, વિ. (ઘઃ ઘા. ઘં.) મેલું, કચરાવાળું, ગંદું.

અનબુદ્ધ, સ્ત્રી. (દ્વાહી. દ્વાહી.) ગાય, પુ. (દ્વાન્.) બળદ

અનપ્યક્ષ, વિ. (ક્ષઃ ક્ષા. ક્ષં.) પ્રત્યક્ષ નહીં તે.

અનપ્યાય દિવસ, પુ. (સઃ) તેહવાર, પર્વ, પરવ.

અનંજન, ન. (નં.) વિખણુ.

અનંત, ન. પુ. (ત: તં.) આકાશ. વિ. (ત: તા. તં.) અમ-
યાદ, અપાર, ધાણું. પુ. શેષ નામનો સાપ, ૨. વિષ્ણુ.
અનંતક, વિ. (ક: કા. કં.) જેનો છેડો નથી તે, છેવટ
વગરનું.

અનંતગુણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) જેના અપાર ગુણ છે તે.
અનંતધાર, વિ. (ર: રા. રં.) અપાર, ધાણું.

અનંતમાયિન, વિ. (યી. યિની. યિ.) ધણો કપડી, ડગ.

અનંતશક્તિ, વિ. (ક્તિ: ક્તિ: ક્તિ.) અપાર સક્તીવાળો.

અનંતા, સ્ત્રી. (તા.) પૃથ્વી. ૨ વનસ્પતીમાં ધમાસો, અ-
ગ્નિશિખા. દુર્વા, દ્રો, ઉપજસારી.

અનન્ધિક, વિ. (ક: કા. કં.) અપાર, અપરંપાર.

અનન્ધિગતમનોરથ, વિ. (થ: થા. થં.) ગીરાશ, આ-
શા ભંગ થયેલો.

અનમીનતા, સ્ત્રી. (તા.) સ્વતંત્રતા, આપઅપતીયારી.

અન્નનુભૂત, વિ. (ત: તા. તં.) વગર અન્નમયેલું.

અનન્યજ, પુ. (જ:) મદન, કામ. [યોગ્ય.

અનનુમત, વિ. (ત: તા. તં.) વગર કપ્પલ કીધેલું, અ-

ધનન્યચોદિત, વિ. (ત: તા. તં.) ખીજાએ જેની પ્રે-
રણા કીધી નથી તે.

અનન્યભાવ, વિ. (વ: વા. વં.) એકચિત્તવાળો, જેણે
હૃદય ઉપર ચિત્ત રાખેલું છે તે.

અનન્યવૃત્તિ, વિ. (ત્તિ: ત્તિ: ત્તિ.) એકાગ્રચિત્તનો, જેણે
એક જગેયે ધ્યાન લગાડ્યું છે તે.

અનન્યસૂચી, ન. (સૂ.) કુમારીકા, જે કોઈસાથે પરણી
નથી અથવા જેણે ભોગ કીધો નથી એવી.

અનન્યવિષયામ્ન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) અનન્યવૃત્તિ,
જેણે એક જ વીષય ઉપર લક્ષ લગાડ્યું છે તે.

અનન્વિત, વિ. (ત: તા. તં.) અયોગ્ય.

અનપલ્લવ, વિ. (વ: વા. વં.) શરમવાળો, લાજવાળો, ૨.
એશરમો.

અનપસર, પુ. (ર:) જે ચીજ ઉપર આપણો કાંઈ હક્ક
નહીં છતાં તેપર માલકી રાખનારો.

અનપાશ્રય, વિ. (ય: યા. યં.) કોઈખીજ સત્તામાં
નહીં તે. [એક.

અનપેક્ષમ્, અ. હિચ્છા વગરનો, અકસ્માત, એકા-
અનામિત, ન. (તં.) હિચ્છાથી ઉલટું તે, હિચ્છીતાર્થ

વીરૂદ્ધ તે, અનિચ્છિત. [કુશુશ.

અનમિતંપચ, વિ. (ચ: ચા. ચં.) સૂંમ, ખખીલ, કૃપણ

અનય, પુ. (ય:) જીવો રમવાગીટિવ, ૨. ક્રમ-
નશીલ, ૩. વિપત્તિ, ૪. અવિવેક.

અનર્થક, ન. (કં) સારવગરનું, નકામું.

અનલં, પુ. (લ:) દેવતા, વસ્તેવ, અભિ.

અનમીષ, વિ. (વ: વા. વં.) પાપ વગરનો.

અનવગાહ, વિ. (હા: હાં. હાં.) બુદ્ધિને જે અગમ્ય તે,
સમજવાને મુશ્કેલ.

અનવધાનતા, સ્ત્રી. (તા.) ગફલત, ભૂલ, દુર્લક્ષ, બેભાની.

અનવરત, ન. (તં.) નિરંતર, નિત્ય, હમેશાં.

અનવરાર્ધ્યા, વિ. (ધ્યા: ધ્યાં. ધ્યં.) પ્રમુખ, મેષ, મુખ્ય.

અનવસ્કર, વિ. (ર: રા. રં.) સાફ, સ્વચ્છ, નિર્મળ.

અનવુલ્લભ્યમાન, વિ. (ન: ના. નં.) જેની બુદ્ધિ બગ-
ડી છે તે, ગાડો.

અનવમ, વિ. (મ: મા. મં.) સરખો, ખરોખરીનો, સ-
મતોલ.

અનવસ્થાન, વિ. (ન: ના. નં.) અચળ વૃત્તિવાળો, જેનું
ચિત્ત સ્થિર નથી તે.

અનવસ્થિત, વિ. (ત: તા. તં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અનવસ્થિતામ્ન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ) જેનો આત્મા
સ્થિર નથી તે.

અનસ, ન. (ન:) ગાડું, ખટારો.

અનાકુલ, વિ. (લ: લા. લં.) સ્થિર, સ્વસ્થ.

અનાગતાત્ત્વા, સ્ત્રી. (વા) જે ખાચડીને અડકાવ આવે-
લો નથી તેવી સ્ત્રી.

અનસૂચક, વિ. (ક: કા. કં.) જે ખીજની ઈર્ષા કરતો
નથી તે.

અનસૂયુ, વિ. (યુ: યુ: યુ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અનાભ્ય, ન. (ભ્યં.) પોતીકા કુટુંબમાં ફૂરતા કરવી તે-
નિંદયપાણું કરવું તે. [સા ભંગ કરનારો.

અનદિશાકર, વિ. (ર: રા. રં.) હુકમ તોડનારો, આ-

અનાદર, પુ. (ર:) તિરસ્કાર.

અનામ, પુ. (મ:) આરકું, પોતીકું નહીં તે, ખીજનું.

અનાયક, વિ. (ક: કા. કં.) ધણીવગરનું, માલક-
વગરનું, સરદાર વગરનું.

અનામય, ન. (યં.) તંદુરસ્ત, આરોગ્ય.

અનામિકા, સ્ત્રી (કા.) હાતના અંચુડાપાનેથી લીજી આં-
ગળું, છેલેથી ખીજી આંગળું, વચ્ચે આંગળું.

અનારત, ન. (તં.) નિરંતર, નિત્ય, હમેશાં,

અનાયતિક, પુ. (ક:) કીરાહતું, કીરીયાવુ જે આસડ-
માં આવે છે તે

અનાયતા, સ્ત્રી. (તા.) અયોગ્યતા.

અનાવિક, વિ. (ઢઃ ઢા. ઢં.) જેનું મન વખડું નથી તે.

અનાહત, વિ. (તઃ તા. તેં) કેરૂં કાપડ, કેરૂં લુગડુ.

અનિકામતસ, અ. (ત.) સુખ સંતોષ વગર, અસ્થાવગર.

અનિચ્છાતસ, અ. (તઃ) ઉપલો શબ્દ જીવે.

અનિમિષ, પુ. (ષઃ) દેવ, ર. માછલુ.

અનિરુક, વિ. (કઃ ક્તા. કં.) જેનાંવીથે ખોલાતું નથી તે.

અનિરુદ્ધ, પુ. (ઢઃ) પ્રદુષ્ટનો કીકરો.

અનિર્વચ્યમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) અધુરું, પુરું નથી થ-
યું તે. [નથી તે.

અનિર્વૃત્ત, વિ. (તઃ તા. તં.) દુઃખી, જેને કસું સુખ

અનિર્વંશ, (શઃ શા. શં.) ઉપલો શબ્દ જીવે.

અનિર્વતન, વિ. (નઃ ના. નં.) સ્થીર, જે હાલતું નથી તે.

આનેલ, પુ. (લઃ) પવન, વાયુ.

અનિશં, અ. નિત્ય, નિરંતર, હમેશાં.

અનીક, ન. (કં.) લશ્કર, ફોજ, સેના.

અનીકસ્ય, પુ. (સ્યઃ) ફોજ સંભાળનાર ગણ.

અનિષ્કૃતેનસ, વિ. (નાઃ ના. નઃ) અપરાધી, પાપી
શુદ્ધેગાર, પ્રાયશ્ચિત લીધા વગરનો

અનીકિની, સ્ત્રી. (ની.) લશ્કર, સેના, ફોજ.

અનીશ, વિ. (શઃ શા. શં.) અશક્ત, નબળો, નાતવાન.

અનુ, અ. પછી, પાછળ

અનુ, વિ. (નુઃ ન્વી. નું.) નહાતું, ઝીણું, ખારીક,
સુદૃઢ, અદૃષ્ટ.

અનુક, વિ. (કઃ કા. કં.) કામાતૂર, કામેચ્છુ.

અનુકંયા, સ્ત્રી. (યા.) દયા, કરૂણા.

અનુકંપિન, વિ. (પી. પિની. પિ.) દયાળુ, દયાવાળો, દ-
યાવંત.

અનુકર્ષન, પુ. (ર્ષા) ગાડીની નીચલીખાત્રુંનું એક
લાકડું.

અનુકર્ષ, પુ. (ર્ષઃ) ઉપલો શબ્દ જીવે.

અનુકલ્પ, પુ. (લ્પઃ) હલકો બદલો, જેમકે કુલને
ઠેકાણે કુલની પાંખડી.

અનુકામીન, વિ. (નઃ ના. નં) આપઆપ્તીયાર, મન
ને ગમે તે કરનારો, સ્વેચ્છાચારી.

અનુકાંપિતાત્મન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) ઉપલો શબ્દ જીવે.

અનુકાર, પુ. (રઃ) ખીખની ઘેર કરવું, ખીખની ન-
કલ કરવી. ર. ખીખની ઘેર કરનારો.

અનુકાલ, વિ. (લઃ લા. લં.) કોઈકોઈ વખતનું, આગં-
તુકં, અનીત્ય. અ. (લં) કોઈકોઈ દહોડે, અ-
કાળે, કવખતે.

અનુક્રમ, પુ. (મઃ) ક્રમ, પદ્ધતિ, ર. હાર-ઓળ-
માર્ગ, ૩. રીતી, [સંશા.

અનુક્રોતન, ન. (નં.) સ્પૃતી, વાહવા કરવી, કીર્તી, પ્ર-
અનુક્રોશ, પુ. (શઃ) દયા.

અનુગં, અ. અનુશરીને, લાગીને, વળગીને

અનુગ, વિ. (ગઃ ગા. ગં) લાગીને, વળગીને, પુ. આકર.

અનુગવીન, પુ. (નઃ) ગોવાળીયો, ગોવાળ.

અનુગ્ર. વિ. (ગ્રઃ ગ્રા. ગ્રં) નમ્ર, મંદ, સાલ્વિક, દયાળુ.

અનુગ્રહ, પુ. (હઃ) સ્વીકાર, મહેરબાની.

અનુગ્રહકાતર, વિ. (રઃ રા. રં.) પરોપકાર કરવાવીથે
જે ખુશી તે.

અનુચર, પુ. (રઃ) સેવક, આકર, નોકર.

અનુજ, પુ. (જઃ) નહાનો બાઈ,

અનુજીવિન, પુ. (વી) સેવક, આકર. [અપાન.

અનુતર્ષણ, ન. (ર્ણ) પુ. (ર્ણઃ) મધપ્રાશન, દારૂચિત, મ-

અનુતાપ, પુ. (પઃ) પશ્ચાતાપ, પસ્તાવો. [ઉત્તમ, સાઈ.

અનુત્તમ, વિ. (મઃ મા. મં.) મુખ્ય, મેષ્ટ, સર્વોત્કૃષ્ટ,

અનુત્તર, વિ. (રઃ રા. રં.) મેષ્ટ, ઉત્તમ.

અનુદાત્ત, પુ. (તઃ) એક જાતનો સ્વર છે. [વીચાર.

અનુચિતા, સ્ત્રી. (તા.) ચિંતા, કેમ થશે શું થશે એવે.

અનુશ્રાવત, વ. (વન્. વંતી. વૃત.) કોઈની પછવાડે દો-
ડનારો.

અનુવંદ, અ. લાગીને, પગેપગ.

અનુચાન, ન. (નં.) કાળજી, ઉત્કંઠા.

અનુનિર્જિહાન, વિ. (નાઃ ના. નં.) બહાર જનારો.

અનુપય, વિ. (યઃ યા. યં.) પછવાડે જનારો, પુ. (યઃ)
માર્ગ, રસ્તો.

અનુપદશી, સ્ત્રી. (શી.) માર્ગ, રસ્તો, રાહ.

અનુપદીના, સ્ત્રી. (ના.) અંપલ. (જોડા). [થીની સ્ત્રી.

અનુપમા, સ્ત્રી. (મા.) કુસુદ નામના નૈરત દીશાના હા-

અનુપ્લવ, પુ. (વઃ) સેવક, આકર, નોકર.

અનુપલક્ષ્યવત્સન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) જેનાં માર્ગનો શા-
ધ લાગવો કઠણ છે તે.

અનુપસ્કૃત, વિ. (ત: તા. તં.) નિહોંધી, જેનેદોષ નથી તે.
અનુપૂર્વશ્ચ, અ. (શ્ચ:) પ્રારંભથી, આગળથી, મુળથી,
શુરૂઆતથી.

અનુયેત, વિ. (ત: તા. તં.) જુદો, પારકો, સગો નહીં તે.
અનુષ્ઠ, પુ. (ષઃ) માં આપના હોકમથી ચાલનારી
દીકરી.

અનુવલ, ન. (લં.) ફોજ, લશ્કર.

અનુવાસ, પુ. (ષઃ) પાછળથી સમજ, ર. જે ચીજની
વાસ ગઈ હોય તેમાં પાછી વાસ લાવવી.

અનુભવ, પુ. (વઃ) અજમાવેલ, તપાસથી નિશ્ચય,
સાક્ષાત્કાર. [યુક્તિનિશ્ચય.

અનુભવ, પુ. (વઃ) દૃઢ નિશ્ચય, પ્રભાવ, સાધૂની
અનુભૂયમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) હાલ જેનો અનુભવ
થાએ છે તે.

અનુમતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) સ્વીકાર, ર. જે પુનેમને દીવશે
અંદરમાં માફ દેખાતો નથી તે પૂનમ.

અનુમન્યમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) માનનારો. [મરનારો.

અનુમરિષ્યત્, વિ. (ષ્યન્. ષ્યંતી. ષ્યત્.) લક્ષણગાડીને

અનુગૈય, પુ. (ગઃ) પ્રશ્ન, સવાલ. [મતો તે.

અનુરક્તપ્રજ, વિ. (જઃ જા. જં.) પ્રજાને વહાણો—ગ.

અનુરોધ, પુ. (ષઃ) અનુકુલતા.

અનુભવ, પુ. (વઃ) બહુ શોક ભરેલું ભાષણ, વિલાપ.

અનુભિષંગ, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) જેનું દીલ ઝોટણાથી—
શુભપથી ખરડાએલું છે તે. [જીવાખદાર.

અનુવક્ત, વિ. (ક્તા. ક્ત્વી. કૃ.) જવાબ આપનારો,

અનુવર્ત્મન્, વિ. (ર્ત્મા. ત્મા. ત્મં.) સાથે જનારો.

અનુવશ, વિ. (શઃ શા. શં) વશ, અનુકુલ.

અનુવર્તન, ન. (નં) કૃપ, ખસેલો, ર. અનુકુલતા.

અનુવ્રત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેવું એકે કીધું તેવું કરે—
નારો. પુ. (તા.) સેવક ચાકર.

અનુવાક, પુ. (કઃ) વેદનો ભાગ.

અનુશય, પુ. (યઃ) મ્હોટું વેર, ર. પશ્ચાત્તાપ, પસ્તાવું
સ્ત્રી. (યા.) મોહિતા ઉપરનાખીલ.

અનુશાસનપર, વિ. (રઃ રા. રં.) હુકમમાં ચાલનારો,
આરા માનનારો.

અનુષ્ઠ, વિ. (ષ્ઠઃ ષ્ઠા. ષ્ઠં.) આખશુ, શુસ્ત, થંડો, ઠંડું.

અનુહાર, પુ. (રઃ) ખીજ જેવું કરવું, ખીજની નક-
લ કરવી.

અનૂક, ન. (કં) સ્વભાવ, ચાલ. ર. વંશ, કુળ. પુ.
(કઃ) પૂર્વ જનમ.

અનૂક, વિ. (ક્તઃ ક્તા. ક્તં.) જેને નામ આપ્યું તે, જેનું
નામ પાડ્યું છે તે.

અનૂચાન, વિ. (નઃ ના નં) સાંગવેદ શીખેલો.

અનૂચ, અ. સ્પષ્ટ થવાસાર પાછું પાછું ખોલવું.

અનૂન, વિ. (નઃ ના. નં.) સમઘ, સંપૂર્ણ.

અનૂનક, વિ. (કઃ કા. કં.) સમપ્ર, સંપૂર્ણ.

અનૂપ, વિ. (વઃ વા. વં.) ધણા તળાવ આદી વાળો
દેશ, જળપ્રાય ક્ષેત્ર. [કનારો, સૂરજનો સારથિ.

અનૂરુ, પુ. (રઃ) અરણ્ય નામનો સૂરજની ગાડી હાં-

અનૂહ, વિ. (હઃ હા. હં.) બે પરવા, ખેડીકર.

અનૂજુ, વિ. (જુઃ જુઃ જુ.) વાંકું, પાંચું નહી તે.

અનૂત, ન. (તં.) અસત્ય, જુઠું, ર. કૃષિકર્મ, ખેતિવા-
ડીનો ધંધો.

અનૂતવ્રત, વિ. (તઃ તા. તં.) ઢોંગી.

અનેકપ, પુ. (વઃ) હત્તી, હાથી.

અનેકરંધ્ર, વિ. (ધ્રઃ ધ્રા. ધ્રં.) જેને ધણા કાણાં છે તે.

અનેજત્. વિ. (જન્. જંતી. જત્.) અચલ, સ્થીર,
સ્થાવર. [તે, આંધળો, શક હોય તે.

અનેકમૂક, વિ. (કઃ કા. કં.) જે બેહેરો અને મુગો

અનેહસ, પુ. (હઃ) કાળ.

અનેકહ, પુ. (હઃ) ઝાડ.

અનોપમ્ય, વિ. (મ્યઃ મ્યા. મ્યં.) જેની ઉપમા નથી તે.

અંતઃપુર, ન. (રં) જનાનખાનું, રાજાની સ્ત્રીનો મહેલ.

અંત. પુ. (તઃ) મરણ, મોત, નાશ, સમાપ્તી, વિ (તઃ
તા. તં) આખરનું.

અંતક, પુ. (કઃ) યમરાજ, જમરાજ.

અંતર, ન. (રં) તકાવત, ર. વચેનો વખત, ૩. અવ
કાશ, ધુરસત, ૪. ખાકી, સિલક.

અંતરા, અ. સીવાય, વગર, વચ્ચે.

અંતરાય, પુ. (યઃ) વિગ્રહ, અડચણ, હરકત.

અંતરાલ, ન. (લં) વચ્ચેનો વખત.

અંતરિક્ષ, ન. (ક્ષં) આકાશ.

અંતરીક્ષ, ન. (ક્ષં) આકાશ.

અંતરીપ, ન. (પં) દ્વીપ, ટાપુ.

અંતરીય, ન. (યં) પેહરવાનું કપડું—વસ્ત્ર, ધોતણું.

અંતરે, અ. મધ્યે, વચમાં.

અંતરેણ, અ. મધ્યે, ૨. શીવાય, ૩. તે માટે.
 અંતર્ગત, વિ. (ત: તા. તં.) બુદ્ધીગમ્યેષો, વીશરી ગમ્યેષો.
 અંતર્દ્વાર, ન. (રં) છુપું ખારણું, યુગ દ્વાર.
 અંતર્દ્વો, સ્ત્રી. (દ્વા.) આચ્છાદન, ઢાંકણું.
 અંતર્દ્વિ, સ્ત્રી. (દ્વિ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 અંતર્મનસ, વિ. (ના: ના: નઃ) ઉદાસ, પિન્ન, દલગીર.
 અંતર્વૈજ્ઞાન, પુ. (કઃ) જ્ઞાન ખાનામાં દેખરેખ અ-
 ગર ચોકરી કરનારો.
 અંતર્વિ, સ્ત્રી. (ત્રી) ગરબીણી સ્ત્રી, ભારેવાસી બાઈડી.
 અંતર્વાણિ, વિ. (ણિ: ણિ: ણિ.) શાશ્વજાણનારો.
 અંતાવસાયિનુ, પુ. (યી) હજમ, વાળ્ફ.
 અંતેચરા, સ્ત્રી. (રા.) એક જાતની વનસ્પતી છે,
 જેને પદ્મચારિણી કહેછે.
 અંતિછત્ર, પુ..(ત્ર: કુલ્લની છત્રી, ૨. એ એક જાતની
 વનસ્પતી છે, ૩. જલતણુ વિશેષ
 અંતિછત્રા, સ્ત્રી. (ત્રા.) સુવાગી ભાજી, મેપુની ભાજી
 અંતિજવ, વિ. (વ: વા. વં.) અતી વેગવાળું, જલદી જનારું.
 અંતિયિ, પુ. (યિ:) પરાણો, દુસ્તી થાકીને જમવાની
 વખતે જે કોઈ અકસ્માત આવે તે, રામના
 દીકરાનો દીકરો.
 અતિનુ, વિ. (નૌ: નૌ: નુ) વહાણમાંથી જમીનપર ઉ-
 તારેલું, ૨. વહાણની પેલીતરફ, ૩. જેમાં વહાણ
 ચાલી ગમ્યેલું તેવું પાણી.
 અતિપથિનુ, પુ. (પંથા:) સારો માર્ગ, સારો રસ્તો.
 અતિપાત, પુ. (તઃ) અતિક્રમ. શબ્દ જીવો. [જોરવાન.
 અતિવલ, વિ. (લ: લા. લં.) અગિયું; મહાઅગિયું, અતી
 અતિમાલ, ન. (ત્રં) અતિશય, ધણું, અતીશીલું.
 અતિમુક્ત, પુ. (કઃ) એક જાતનું ફલનું ઝાડ છે, જેને
 કુશરી, કર્પુરી મોગરો કહેછે તે.
 અતિમુક્તક, પુ. (કઃ) તીવરમનામનું ઝાડ
 વિ. ખીયાત વગરનું, ધણું છુટું.
 અતિરેક્ત, વિ. (કઃ કા. કં.) વધું, અધિક.
 અતિવચ્કૃ, વિ. (ક્તા. ક્રો. કૃ.) ધણું ખોલનાર.
 અતિવાદ, પુ. (દઃ) નિષ્ટુર બાણણ, કડવું ખોલવું.
 અતિવિષા, સ્ત્રી. (ષા.) એકજાતની આપધી છે, જેને
 અંતવિખતી કળી કરી કહેછે.
 અતિવેલ, ન. (લં.) અતીશય, ખડું, ધણું.
 અતિચાક્ષિના, સ્ત્રી. (તા.) અતી પરાક્રમ.

અતિચાય પુ. (યઃ) ઉત્કર્ષ, વિ. ધણું, પુષ્કળ, ખડું.
 અતિજોભન, વિ. (ન: ના. નં.) શ્રેષ્ઠ, સુંદર.
 અતિજોભિનુ, વિ. (મી. મઃ) ખુબસુરત, સુંદર, સારું
 મુખ્ય. [હું આપવું.
 અતિસર્જન, ન. (નં) અતીદાન, ધણું ધરમ કરવું, ધ-
 અતિસારકિનુ, વિ. (કી કિળી. કિ.) જેને અતિ સાર
 થયેલો હોય તે.
 અંતિક, વિ. (કઃ કા. કં.) પાસેનું, નજદિકનું.
 અંતિકતમ, વિ. (મઃ મા. મં.) ધણું નજદીકનું.
 અંતિકા, સ્ત્રી. (કા) ચૂલો.
 અત્તિકા, સ્ત્રી. (કા) મેટાટી ખેડેન, વડી ખેડેન. (નાટ્ય
 પ્રકરણમાં.)
 અતીંદ્રિય, વિ. (યઃ યા યં.) હંદ્રિએને અગોચર.
 અતીવ, અ. અતીશય, ખડું, ધણું, અતીશી. [રીશ વાળો.
 અંત્યત કોપન, વિ. (નઃ ની. નં.) અતિ કોપિષ્ઠ, ધણી
 અયંતીન પુ. (નઃ) ધણું ચાલનારો માણસ.
 અત્યય, પુ. (યઃ) મરણ, નાશ.
 અત્યર્થ, ન. (યં) અતીશય, ખડું, ધણું.
 અત્યાહિત, ન. (તં) મોટી ધારતી, સાહસકર્મ.
 અંતેવાસિનુ, પુ. (સી.) શિષ્ય, ચેલો, ૨. મંડાળ.
 અંત્ય, વિ. (ત્યઃ ત્યા ત્યં.) સેવટોનો, છેવટોનો, છેલ્લો.
 અંત, ન. (તં.) આંતરડું.
 અય, અ. મંગલ, ૨. અનંતર. ૩. પ્રારંભ. શરૂઆત. ૪
 પ્રશ્ન, સવાલ. ૫. શક. ૬. અધિકાર. ૭. શો-
 ગન, પ્રતિસા,
 અયો, અ. ઉપલો શબ્દ જીવો.
 અદમ્ભ, વિ. (ભ્ર: ભ્રા. ભં) ખડું, ધણું, પુષ્કળ.
 અદર્શન, ન. (નં.) નદેખાવું, યુમ, અદૃશ્ય.
 અદિતિનંદન, પુ. (નઃ) દેવ.
 અદર્શ, પુ. (ક) આંધળો.
 અદટ, ન. (ટ) અખીનો પરાભવ, ધણો વરશાદ પ-
 ળો હાવાદી દેરી કોપ, ૨. પ્રારંભ.
 અંદિકા, સ્ત્રી. (કા.) ચૂલો.
 અંદુક, પુ. (કઃ) સાંકળ, મેડી.
 અંદૂક, પુ. (કઃ) સાંકળ, મેડી. [અંધારું
 અંધ, વિ. (ધઃ ધા. ધં.) આંધળો ન. (ધં.) અંધઃ કાર
 અંધકરિનુ, પુ. (પુઃ) મહાદેવ.
 અંધકાર, પુ. (રઃ) અંધારું.

અંધતમસ, ન. (સં) અતીશય અંધારું.

અંધસ, ન. (ધઃ) અન્ન, અનાજ

અંધુ, પુ. (ધુઃ) કુપો.

[નાજ.

મન્ન, વિ. (ન્નઃ જ્ઞા. જ્ઞ.) આધેલું, ન. (જ્ઞ.) રાંધેલું અ-

ન્નજ્ઞ, વિ. (જઃ જ્ઞા. જ્ઞ.) અન્નથી યુક્ત તથા વીકા-

ર થાએ છે તે, સ્ત્રી. (જા.) એક જાતનું હેડકીનું દરદરું.

અન્ય, વિ. (ન્યઃ ન્યા. ન્યત્) ખીન્ને. [ક્રીધી તે.

અન્યચૈદિત, વિ. (તઃ તા. તં.) ખીન્નએ જેની પ્રેરણા

અન્યતર, વિ. (રઃ રા. રત્) એમાનો એક.

અન્યતરેદ્યુઃ, અ. કહી દહોડે.

અન્યત્રી, વિ. (ત્રીઃ ત્રીઃ ત્રી.) જેની શ્રદ્ધા કરી તે.

અન્યેદ્યુઃ, અ. ખીન્ને દહોડે.

અન્વક્ષં, અ. અનુસરીને.

અન્વક્, અ. અનુસરીને.

અન્વય, પુ. (યઃ) વંશ, કુળ.

અન્વવાય, પુ. (યઃ) વંશ, કુળ.

અન્વાહાર્ય, ન. (યૈ) માસીક આદ્ર, માસીસા, મસીસા.

અન્વાહાર્યક, ન. (કં) માસીક આદ્ર. [એળેલું.

અન્વિષ્ટ, વિ. (ષ્ટઃ ષ્ટા. ષ્ટં) શોધેલું, ગોતેલું, ધુંડેલું,

અન્વિક્ષણ, ન. (ળં) શોધવું, જોવું, ગોતવું, ધુંડવું,

એળવું.

અન્વીયમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) લાગેલો, અનુસરેલો.

અન્વેષણ, ન. (ળં) શોધવું, જોવું, ગોતવું, ધુંડવું,

એળવું.

અન્વેષણા, સ્ત્રી. (ળા) ધર્માદીકનો શોધ કરવો.

અન્વેષિત, વિ. (તા. તઃ તં.) શોધેલું, એળેલું, ધુંડેલું.

અપકરુણ, વિ. (નઃ ના. નં.) નિદેય, કૂર, ધાતુક.

અપકૃષ્ટચેતન, વિ. (નઃ ના. નં.) જેનું મન બ્રહ્મ થયું તે.

અપક્રમ, પુ. (મઃ) ભાગવું, નાસી જવું.

અપકારગીર, સ્ત્રી. (ગીઃ) માંડુલગાડે તેવું ભાષણ, બૂ-

કું કરે તેવી વાણી.

અપગા, સ્ત્રી. (ગા.) નદી.

અપગન, પુ. (નઃ) અવયવ, શરીરનો ભાગ.

અપચય, પુ. (યઃ) નાશ, નુકશાન, હાની, ૨. માન,

સત્કાર, ઈજ્જત, આદર.

અપચાયિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુએલો, પુળએલો.

અપચિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુએલો, પુળએલો.

અપચિતિ, સ્ત્રી. (વિઃ) પૂજા, ૨. નાશ, ૩. પ્રાયશ્ચીત,
૪. અર્ચ, દાન. [નરહિત.

અપદાંતર, વિ. (રઃ રા. રં) પાશેનો, પોડાસેનો, વ્યવધા

અપદ્, વિ. (દુઃ દુઃ દુ.) રોગી, નબળો, કમબેર, માંદો.

અપંદિત, વિ. (તઃ તા. તં.) મૂર્ખ.

અપન્ય, ન. (ત્વં) છોકરાં છૈયાં. [છે તે.

અપત્યકામ, વિ. (મઃ મા. મં.) જેને સંતતીની ઇચ્છા

અપત્યતા, સ્ત્રી. (તા.) દીકરા દીકરીપણું.

અપત્તયા, સ્ત્રી. (યા.) લોક લજ્જા, લોકોથી ડરવું.

અપત્તપિણ્ણુ, વિ. (ણુઃ ણુઃ ણુ.) લોકથી લાભે તે, શા-

રમાણ.

અપ્રથ, ન. (યં) અરામ રસ્તો, અરામ માર્ગ.

અપ્રથિન, પુ. (પંથાઃ) અરામ રસ્તો, અરામ રહા.

અપદાન, ન. (નં.) મનગમતો ધંધો, માકરી, ૨. પૂર્વ-

ના ચરીત્ર, ૩. સાઈ કર્મ.

અપદાંતર, વિ. (રઃ રા. રં) પાશેનો, નજીકનો.

અપદિશં, અ. એ દીશાનો વચેનો ભાગ.

અપદેશ, પુ. (શઃ) કપટ, ૨. લક્ષ, નિશાન, ૩.

અહાનું, નિમિત્ત.

અપ્રધ્યસ્ત, વિ. (સ્તઃ સ્તા. સ્તં.) મરડાઈ ગએલું, કચ-

રાઈ ગએલું, એ આપણ થએલું.

અપવાહુક, પુ. (કઃ) એક જાતનો વાહુનો શેગ છે

જેથી હાથ ખોટા થઈ જાય છે.

અપ્રવેશ, પુ. (શઃ) અશુદ્ધ, અપશુદ્ધ.

અપચન, ન. (નં.) નાસી જવું, ભાગી જવું.

અપર, વિ. (રઃ રા. રં) અન્ય, ખીન્ન, સ્ત્રી ગર્ભ-

સ્થાન, કુમળા, ગર્ભાશય, ન. હયાની પાછલી

જંગનો પછવાડો ભાગ.

અપરસ્પર, ન. (રં) એકસરખું, ક્રિયાનું નૈરંતર્ય.

અપરાજિતા, સ્ત્રી. (તા.) વિષય ક્રાંતા નામની એક

ઐષધી છે, કોયલવેલ, ગરણીનાં વિલ. [પુરુષ.

અપરાદ્ધ વૃક્ષાન્ક, પુ. (ત્કઃ) જેનું બાણ-નીશન ચૂકે તે

અપરાધ, પુ. (ધઃ) અન્યાય, અન્યાય, ચુક, તકસીર.

અપરાદ્ધ, ન. (લં) દહાડાના એ ભાગ ક્રીધા હોય તો

ખીન્ને ભાગ, અને પાંચ ક્રીધા હોય તો ચોથો ભાગ.

અપરિમિતગુણગણ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) જેનામાં અપાર

સારા-ઉત્તમ ગુણ છે તે.

અપરેદ્યુઃ, અ. ખીન્ને દહોડે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (ષઃ ક્ષા ક્ષં.) પ્રત્યક્ષ, દેખીવું.

અપ્રત્યક્ષ, સ્ત્રી. (જાં.) પારવતી, પાર્વતી.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (તઃ) ના કેવી, નકાર, નિષેધ વાક્ય.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (વંઃ) મોક્ષ, ત્યાગ, નાખવું, છોડવું.

અપ્રત્યક્ષ, ન. (નં.) દાન, આપવું, બક્ષીશ કરવી.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (દઃ) નિંદા, નાલશ, ૨. આત્મા. ૩.

હરણના શિકારની વખતે જે ધંટા અગર ભુંગળું
વગાડે છે તે.

અપ્રત્યક્ષ, ન. (જં.) ઢાંકણું, આચ્છાદન.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (કઃ ક્ષા ક્ષં.) જેને કાચું પાડવું છે તે,

કાણાવાળું, પાકાવાળું. [નાખેલો, વઢેલો.

અપ્રત્યક્ષલોક, વિ. (કઃ ક્ષા ક્ષં.) મરેલો, મુલેલો. ૨.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (જઃ) હીરા વીગેરેને અપ્રત્યક્ષ કાચું પાડવું.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (દઃ) નીચ, હલકો,

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (બઃ) અશુદ્ધ, ગાળ.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (મઃ મા. મં.) શાંતવગર, શાંતીરહીત.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (જુઃ જુઃ જુઃ) વિપરીત, પ્રતિકૂળ, વાકો.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (દઃ) નીચ.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (વિઃ) આતમીદાર, બશુદ, અપ્રત્યક્ષ આપનારો.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (વ્યઃ વ્યા. વ્યાં.) જમણીબાજુ, ૨. ઉલ-

ટું, અવલું.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (રઃ) ગાડાનો કોઈએક ભાગ.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (તઃ તા. તં.) નહિલો, મરીગયેલાં વાસ્તે
નહિલો તે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (તિઃ તિઃ તિઃ) બુલનારો, વિસરનારો.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (રઃ) ઉઠાવી લઈજવું, જપ્તરદસ્તીથી લેવું.

અપ્રત્યક્ષવિજ્ઞાન, વિ. (નઃ ના. નં.) જેનું જ્ઞાન ગયું તે,
ગાંડો થયેલો, ભમી થયેલો.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (ગઃ) આંખની બહારની બાજુનો ખુણો-
કટાક્ષ. ૨. તિલક, કપાલમાં ડીલું કરે છે તે.

અપ્રત્યક્ષ, સ્ત્રી. (ચી) દક્ષિણ દિશા. [વાળો વાડ.

અપ્રત્યક્ષ, ન. (નં.) ગાંડ, અંદાર. ૨. અંદરથી રહેવા-

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (તિઃ) સંસુદ્ર, દરીયો.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (ગંઃ) અધેડાનું ઝાડ.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (ન્યુઃ) એકાએક જે માત્ર આવે છે તે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (યઃ યા. યં.) જેનો પાર નહીં તે,

નહીં પોતાય એવું. [સ્વછંદ.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (તઃ તા. તં.) સ્વતંત્ર, અપ્રત્યક્ષતીઆર,

અપ્રત્યક્ષ, ન. (નં.) કાર મારીનાખવું.

અપ્રત્યક્ષ, અ. નિંદા, ૨. સવાલ, ૩. શક, શંકા, ૪. ખિ-

હીક, ૫. ભય. ઇત્યાદિ છે

અપ્રત્યક્ષ, ન. (તં) અંગાર, વસ્તેવ.

અપ્રત્યક્ષ, ન. (નં.) ઢાંકણું, આચ્છાદન.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (કઃ ક્ષા ક્ષં) દીલપર કપડાંવાળો, ઢાંકેલો.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (ત્યઃ ત્યા. ત્યં.) જે કાણોજ સારો તે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (ત્યઃ ત્યા. ત્યં.) પાપી, દુષ્ટ, દુષ્ટર્મી.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (યઃ યા. યં.) જે પાછું ન આવે તે,
મુલેલું, મરેલું. [ઇત્યાદિ.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (તઃ) ચોખ્ખાના લોટનાં બનાવેલાં પૂડા-વડા

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (જઃ જા. જં.) અપૂર્ણ, અધૂરું.

અપ્રત્યક્ષમંજીલ, વિ. (લઃ લા. લં.) એકજ ધરમના,
જેનો ધરમ ખીજો નહીં તે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (ધીઃ ધીઃ ધીઃ) સર્વ વસ્તુમા તથા
પદાર્થમા ઇતર છે એવું માનનારો, ભેદ બુદ્ધિ

રહીત—વગર.

અપ્રત્યક્ષ, (યઃ યા. યં.) પીવાને લાયક નહીં તે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (કઃ કા. કં.) કોઈ માણસને કુદરતથી
કંઈપણ અવયવ એછા હોય છે તે.

અપ્રત્યક્ષ, ન. (ત્યં) કાચાપાણું, કાચું, કુમણું, અપ્રાઈડી.

અપ્રત્યક્ષ, સ્ત્રી. (આયઃ) પાણી, જળ.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (તિઃ) વરણ નામનો દેવ.

અપ્રત્યક્ષ, પુ. (કઃ) જે ઝાડની વચ્ચે ઉભા શેઠાં નથી
એને તેનાં મુલીયામાંથી કુટ થાય છે તે.

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (જઃ જા. જં.) વ્યાકુળ,

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (ક્યઃ ક્યા. ક્યં.) જે વીસે ખાલ કરે
તા નહીં આવે તેવું.

અપ્રતિવંદ્ય, વિ. (કઃ ક્ષા ક્ષં.) નહીં માંડીવળાએ
એવું, નહીં નીવારણ થાએ એવું, પ્રતીકાર

કરેલો.

અપ્રતિવંદ્યતા, સ્ત્રી. (તા.) ઉપલો શબ્દ જુઓ. [૩ તે

અપ્રતિવંદ્ય, વિ. (ધ્રુઃ) ખીજની અદેખાઈ નહીં કર

અપ્રતિલબ્ધકામ, વિ. (મઃ મા. મં.) જેની તૃપ્તિ થા

નથી તે, અતૃપ્ત.

અપ્રતિહત, વિ. (તઃ તા. તં.) નહીં માંડીવળાએ એવું

નીવારણ નહીં થાએ એવું. [અતીદિ

અપ્રત્યક્ષ, વિ. (ષઃ ક્ષા ક્ષં.) અદૃશ્ય, નદેખાય એવું

જેતામિ. વિ. (મિ: મિ: મિ:) જેનો આમિ મંદ—
શાછો થયો છે તે.

જાન, ન. વિ. (જં: જા: જા:) હાથનીચેનો, સુખ્ય નહીં તે.

જત્ત. વિ. (જ: જા: જં:) જે મગર નહીં તે,
લાલસ, બાણો.

જાણવિદ. વિ. (જ: જા: જા:) અસાન, સુરખ, કોઈ પ-
ણ પ્રકરણ પ્રમાણથી સુકવાને જે અશક્ય તે,
ખેવકુંડ.

જત, વિ. (જ: જા: જં:) જે એતર હથેકરીને ખેડું
નથી તે. [ત્રતા, સુતક.

જય. ન. (જં:) અટ-ડકાવ, અશુદ્ધિ, અપવિ-
દ્ય. વિ. (જ: જા: જા:) હાથ નીચેનો, સુખ્ય નહીં તે.

જરસ્, સ્ત્રી. જ. (સ:) દેવતાઓની સ્ત્રીઓ.

જેશ. વિ. (જા: જા: જા:) જેનાથી તરાતું નથી તે,
જેને તરતા આવડતું નથી તે. [તાં તે.

જલ, વિ. (જ: જા: જં:) જે ઝાડને ફળ નથી આવ-
જ, વિ. (જ: જા: જં:) સાર વગરનું ખોલવું, મતલ-
બનીનાનું ખોલવું. [ધણી નીકળે છે તે.

જમુલ, વિ. (જા: જા: જા:) જેના મેહોમાંથી ગાળ
વિંદુ. પુ. (જ:) પાણીનું ટપકું. [નિઆંશીત.

જમુ. વિ. (જા: જા: જા:) જેને સોખતી—મીન—ભા-
ધ્યંદ નથી તે, અનાશીત, અનાથ, ગરીબ.

જર, ન. (રં:) આકાશ, ૨. વસ્ત્ર, કપડું.

જરિષ, ન. (રં:) ચણા વીગેરે સેકવાનું વાસણ.

જરીષ, ન. (રં:) ચણા વીગેરે સેકવાનું વાસણ,
પુ (ર:) ૨. નાભાગનો દીકરો, અંબરીષ સુર્ય વં-
શી રાજા.

જાલ, સ્ત્રી. (જા:) સ્ત્રી, નારી, ખાયડી.

જણ, પુ. (જા:) વેશ્યાને પેટે બ્રાહ્મણથી પેદા થયેલો
છેાકરો. ૨ હરિતપ, હાથી હાકનાર, માવદ.

જણ, સ્ત્રી. (જા:) એકકુલનું ઝાડ જેને જીવ કહે છે.
૨. પાઠ મૂળ, પાઠા.

જા, સ્ત્રી. (જા:) મા, ૨. પાર્વતી.

જાથ, વિ. (જા: જા: જા:) નિર્ધાપ.

જાથવ. વિ. (જા: જા: જા:) અંબુ શબ્દ જીવો.

જિકા, સ્ત્રી. (જા:) પાર્વતી, મહાદેવની સ્ત્રી.

જુ, ન. (જુ:) પાણી, જળ.

જુકળ, પુ. (જા:) પાણીનું ટપકું.

જંબુજ, ન. (જં:) કમળ.

જંબુમુત, પુ. (જં:) મેહ, મેધ, વરસાદ.

જંબુકૃત, વિ. (જં: જા: જં:) મેહમાંથી થક પડતાં ખોલવું.

જંબજ, પુ. (જં:) એંદ્ર, શંખ, ન. (જં:) કમળ.

જંબિ, પુ. (જં:) દરીયા, સસુદ્ર.

જંબિકા, પુ. (જા:) સસુદ્રકીણ, દરીયાનાં કીણ.

જંબજમ. પુ. (જા:) બ્રહ્મદેવ.

જંબજોતિ, પુ. (જા:) બ્રહ્મદેવ, બ્રહ્મા.

જંબજોતિ, પુ. (જા:) મૂર્ત્ય, સુરજ.

જંબ, પુ. ન. (જં: જં:) વર્ષ, વરસ, પુ. (જં:) મેધ,
મેહ, વરસાદ, ૨. એક પહાડ છે, ૩. વનસ્પતીમાં
સુસ્તા, મોથા.

જંબજ. વિ. (જા: જા: જા:) પાણી પીને રહેનારો.

જંબજ્ય. વિ. (જા: જા: જા:) ઉપલો શબ્દ જીવો.

જંબજાણ્ય, ન. (જં:) અપવીત, નાપાક.

જંમય, ન. (જં:) કાળા વાળાનું મુળીયું.

જંમયા, સ્ત્રી. (જા:) હડ, હરડે, હરતકી.

જંમજ્ય. વિ. (જા: જા: જા:) જે ખાવાને યોગ્ય નહીં
તે, નહીં ખવાય તેવું. [નહીં તે ખાનારો.

જંમજ્યમહિન્. વિ. (જા: જા: જા:) જે ખાવાલાયકનું

જંમદ્ર. વિ. (જા: જા: જા:) અશુભકારક, ખરાબ. ન.

(જં:) પાપ, દુરાચરણ.

જંમસ્, ન. (જા:) પાણી, જળ.

જંમણ, ન. (જં:) મુંગાપાણું, મુપ રહેવું.

જંમિક, વિ. (જા: જા: જા:) કામાતૂર, કામી.

જંમિકમ, પુ. (જા:) શુરવીરનું શત્રુની સામેજનું. [આર.

જંમિકામિક. વિ. (જા: જા: જા:) સ્વતંત્ર, આપઅપતી-

જંમિકયા, સ્ત્રી. (જા:) નામ, કીર્તિ. ૨. કાંતી.

જંમિકહ, પુ. (જા:) ફરીપાદ.

જંમિકહજ, ન. (જા:) ચોરી કરવી. [ડયા તે.

જંમિકહીતપાણિ. વિ. (જા: જા: જા:) જેને હાથ જો-

જંમિકાતિન્. પુ. (જા:) શત્રુ, દુશ્મન.

જંમિકાર, પુ. (જા:) હિંસાકર્મ, હિંસાકરવી, જીવલેલો.

જંમિકન, પુ. (જા:) વંશ, કુલ, ૨. કુલનો સુખ્ય, કુલમાં
દીવો, ૩. ચાકરેલોક, નોકરેલોક.

જંમિકાત, વિ. (જા: જા: જા:) કુળોત્પન્ન, કુલીન, કુળ-
વાળો, ૨. પંડીત, નીતીવાળો. [સ્ત્રી. (જા:) ખપાર.

જંમિકિન્. વિ. (જા:) જીતનારો, પુ. (જા:) વિજય.

અભિનુ. વિ. (ઇ. છા. હ.) જે પેરાએણા તે, જે
પેરાએણા તે.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) પ્રતીણ, નીપુણ.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) જેનારો, દેખાડનારો,
સમજાવનારો, દર્શક. [તે, પુ. (વ્ય:) હ/અર.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) જેની પુણ કરીએ

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) જેનારો, દેખાડનારો, ૨. જલદી, સાંજે.

અભિનુ. વિ. (નં.) સીધા કરવા સાંજે હાથીના
પગનીએ કચરવિછે તે.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) જેને હજી કીધીછે
તે, જેનાવિષય જાણવ ઓછે તે. ૨. દાખેણા,
દેખાડેણા, ધરતી ઉપર પાડેણા.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) ઉપણે શબ્દ જીવે.

અભિનુ. વિ. (નં.) નામ, કીર્તિ.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) પીળના ધનની ઇચ્છા.

અભિનુ. વિ. (નં. ના. નં.) જેને યોગનો અ-
ભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) જેને યોગનો અ-

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) પીળને હાથઆદીના ઇસારાથી
જાણાયા દિલની વાત સમજાવતી તે.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) નવું, હાલનું.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) સ્થિર, નિરબય,
જે અપરિણામી નહીં તે. [સુતેણા.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) શુદ્ધ આથમતી વખતે

અભિનુ. વિ. (તા. તા. તં.) અભીમાની, જેને
અભીમાન થયેછે તે. ૨. કોઈએક વાતની

જાત કરવી.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) સ્વારી, હોમણા, સદાઈ.

અભિનુ. વિ. (તા. તા. તં.) નીતીવાળો, ૨. કોઠામાં
જાણીતો, ૩. ભૂપિત, ૪. કોપિષ્ઠ.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) અપરાધી, ગુ-હેગાર. ૨.
શુભી સુપ્રકાશના

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) અર્થ, ઉદ્દેશ, મતબબ.

અભિનુ. વિ. (જા. જા. જા.) કહેલું બાધિત.

અભિનુ. વિ. (તા. તા. તં.) હારી ગયેણો, પરાભવ પા-
મણો, જેનો પરાજય થયેણો તે.

અભિનુ. વિ. (નં. ના. નં.) સાંજે માનનારો,
દીલમાં બાવનારો, મનમાં બાવનારો. ૨. અ-

ભિમાન કરનારો.

અભિનુ. વિ. (નં. ના. નં.) નાથ કરનારો,
રાખી કરનારો, કાય કરનારો.

અભિનુ. વિ. (રં.) લઠાઈ, જંગ, યુદ્ધ.

અભિનુ. વિ. (ન્યઃ ન્યા. ન્યં.) જેને અભિ-
માન નથી તે, નંત્ર.

અભિનુ. વિ. (નં.) અહંકાર, ગર્વ, મગરૂરી, મરૂરી,
૨. સાન, ૩. પ્રેમ, ૪. હિંસા.

અભિનુ. વિ. (તિઃ) સુભુ, દુશ્મન.

અભિનુ. વિ. (તિઃ) શુભુ, દુશ્મન.

અભિનુ. વિ. (ગઃ) અબદુત પ્રશ્ન, ૨. ફરીયાદ.

અભિનુ. વિ. (તઃ તા. તં.) મયેલું, પ્રાપ્ત થયેલું,
પ્રાપ્ત.

અભિનુ. વિ. (વઃ) પંડીત.

અભિનુ. વિ. (નં.) એક જગાથી બીજી જગા-
એ જઈ, ફરવું. [સ્ત્રી.

અભિનુ. વિ. (વઃ) કાપણી કરવી, ખેતરની કાપણી કર-
વિ.

અભિનુ. વિ. (વઃ) ઇચ્છા.

અભિનુ. વિ. (કઃ કા. કં.) લોભી, લાલચુ. [શીલ.

અભિનુ. વિ. (કઃ કા. કં.) નત્ર સ્વભાવનો, વંદન-

અભિનુ. વિ. (નં.) પોતીકા નામ અને ગોલનો સંધ્ય

કરતી વખતે ઉચ્ચાર કરીને જે નમસ્કાર
કરેછે તે. [એણા, ભીંચેણા.

અભિનુ. વિ. (કી. કિની. કિ.) ડરેણો, ધભરા-

અભિનુ. વિ. (કિઃ) પ્રકાશ, ઉદાહરણ, પ્રસન્ન.

અભિનુ. વિ. (કઃ કા. કં.) ખોધક, પ્રદર્શક, દે-
ખાડનારો, શુચક. [સિદ્ધ કરેલું.

અભિનુ. વિ. (નં. ના. નં.) ઉદાહરણ કરેલું, પ્ર-

અભિનુ. વિ. (તઃ તા. તં.) ખોલેલું, ઉચ્ચારેલું,
બાધિત.

અભિનુ. વિ. (તિઃ) સર્વલક્ષ્યાતી, સર્વ ઠેકાણે ફેલાવ-

અભિનુ. વિ. (સ્તઃ સ્તા. સ્તં.) અદનામી, નામોશી, અ-
પમાન બરેલું.

અભિનુ. વિ. (સ્તિઃ) યાચના, દુઃખ, ઇજા.

અભિનુ. વિ. (વઃ) અદુવા, આપ, મીઠા પાણીવાન.

અભિનુ. વિ. (ગઃ) ગાળ આપવી, આપ આપવો, ૨.

નિરસકાર, ૩. પરાભવ. [૨. મધસંધાન.

અભિનુ. વિ. (વઃ) ધર્મ સંબંધી - હાલું, બળી આપવું.

અભિનુ. વિ. (સ્તિઃ) યાચના, દુઃખ ઇજા.

અભિષેન, ન. (નં) દુશ્મનની સાંભિ બશકર લઇને જવું.

અિષ્ટ, વિ. (ત: તા. તં) સ્તુતી પામેલો.

અિસંપાત, પુ. (તા) લઢાઈ, યુદ્ધ, જંગ. [સંયુક્ત.

અિસંહત. વિ. (તા તાં. તં.) જોડેલું, એક કરેલું,

અિસર, પુ. (ર:) અનુચર, ચાકર.

અિસારિકા, સ્ત્રી. (કા.) ચારના હુકમથી હરવેલી જ-
ગોએ જનારી બેરી.

અિમહર. વિ. (ર: રા. રં.) બઈ જનારી, ચોર, છુ-
ટનારો. [મેલો, પરાજય થયેલો.

અિમિહત, વિ. (ત: તા. તં) હારી ગએલો, પરાજય પા-

અિમિહાર, પુ. (ર:) ચોરી કરવી, ર. ફરીયાદ.

અિમિહિત, વિ. (ત: તા. તં.) કહેલો, ગરીબ થઈ ગયેલો

અિમીક, વિ. (ક: કા. કં.) કામાપુર, કામી.

અિમીક્ષણ, અ. નિરંતર, વારંવાર, હમેશાં.

અિમીક્ષિત, વિ. (ત: તા. તં.) ઈષ્ટ, પ્રીય, દોસ્ત, મીત્રી
ર. ઇચ્છિત.

અિમીર, પુ. (ર:) આહીર, ગોવાલ, ગવળી.

અિમીર, સ્ત્રી. (ર:) વનસ્પતીમાં સહસ્ર મૂળી, સતાવરી,
વિ. (ર: ર: ર.) ધીક, છાતીવાળો, હિમ્મત વાળો,
ખીકણુ નહીં તે. [તાવરી જેને કેહેછે તે.

અિમીરવલી, સ્ત્રી. (લી.) વનસ્પતીમાં સહસ્રમૂળી, સ-

અિમીરંગ, પુ. (ગ:) ગાળો આપવી.

અિમીષુ, પુ. (ષુ.) દોરી. ર. કીરણુ.

અિમીટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) અત્યંત પ્રીય, ધણો વહાલો.

અિમીરુદ્ધ, ન. (ર) કમળ.

અિમયમ્. વિ. (મ: મા. યં.) પાસે, આગળ, નજીક.

અિમયંજન. ન. (નં) શરીરે ચોલવાનું તેલ.

અિમયંતર. ન. (રં.) વચ્ચે ભાગ, ર. પોલાણુ.

અિમયમિત. વિ. (ત: તા. તં.) રોગી, આજ્ઞારી, ખીમાર.

અિમયમિલીન, પુ. (ન:) છાતીવાન, હિમ્મતવાન, રણુ.

જીત, સામર્થ્ય, શત્રુ સામે લડવા જાય તે.

અિમયમિલીય, પુ. (ય:) જયશીલ, છાતીવાન, હિમ્મતવાન.

અિમયમિત્ર્ય, પુ. (ત્ર:) સંગ્રામમાં જય મેળવનારો, હિ-

મ્મતવાન, છાતીવાન

અિમર્જ, વિ. (ર્: ણં. ણં.) પાસે, આગળ, નજીક.

અિમયકંષણ, ન. (ર્ણ) ખેંચી બાહર કાઢવું, ર. શલ્ય

કાઢનાવું.

અિમયસ્કંદન, ન. (નં.) કપટથી કાંધેલો પ્રવેશ.

અિમયર્જિત. વિ. (ત: તા. તં.) જેને દુ:ખ-વિપત્તિય-
ઈ તે. [સ-માન.

અિમયર્જીયતા. સ્ત્રી. (તા.) માન, સત્કાર, આદર,

અિમયવહત, વિ. (ત: તા. તં.) બક્ષણકાંચેલું, આધેલું.

અિમયાલ્યાન, ન. (નં.) તેહિમત, અસત્યાક્ષેપ.

અિમયાગમ, પુ. (મ:) લઢાઈ, જંગ, યુદ્ધ.

અિમયાગારિક, વિ. (ક: કા. કં.) પોતીકા કુટંબને પાસ-
વા સાંઝે ઉઘોગ કરનારો, કુટંબ પોષણાદિ કામ
કરનાર.

અિમયાદાન, ન. (નં.) આદેશ, શરૂઆત. [માંદો.

અિમયાત, વિ. (ત: તા. તં.) રોગી, આજ્ઞારી, ખિમાર,

અિમયામર્દ, પુ. (ર્દ:) જંગ, લઢાઈ, યુદ્ધ.

અિમયાશ, વિ. (શ: શા. શં.) પાસે, આગળ, નજીક.

અિમયાસ, વિ. (સ: સા. સં.) પાસે, આગળ, નજીક.

પુ. (સ:) મેહનત, શીખવું.

અિમયાસાદન, ન. (નં.) કપટથી કરેલો પ્રવેશ.

અિમયાહાર, પુ. (ર:) ચોરી, ઉણું થવું.

અિમયુત્યાન, ન. (નં.) તાજીમ કરવી, માન આપવો.

અિમયુદિત, પુ. (ત:) સુરજ ઉગતી વખતે સુતેલો પ્રરૂપ.

અિમયુગમ, પુ. (મ:) સ્વિકાર, આંગીકાર.

અિમયુગવત્તિ, સ્ત્રી. (ત્તિ:) સ્વિકાર, આંગીકાર.

અિમયુષ, પુ. (ષ:) રોટલી, પોળી.

અિમયૂષ, પુ. (ષ:) રોટલી, પોળી.

અિમયોષ, પુ. (ષ:) રોટલી, પોળી.

અિમ્મ, ન. (મં.) આકાશ, આશમાન, વાદળાં.

અિમ્મૂતશત્રુ. વિ. (ત્રુ: ત્રુ: ત્રુ.) જેનો કોઈ પણ દુસમી-
ન નથી તે, જગમીત્ર, સહુનો દોસ.

અિમ્મક, ન. (કં) આશ્રક, આશ્રય.

અિમ્મપુષ્પ, પુ. (ષ્પ:) નેતરનુ ઝાડ.

અિમ્મમાતંગ, પુ. (ગ:) ઐરાવત નામનો ઇંદ્રનો હાથી.

અિમ્મમુવલ્લભ, પુ. (મ:) ઐરાવત, ઇંદ્રનો હાથી.

અિમ્મિ, સ્ત્રી. (મિ:) વહાણમાનો મેલ કાઢવાનો લાકડા
નો કટોરો—વાસણ. [થએલો.

અિમ્મિય, વિ. (ય: યા. યં.) વાદળામાંથી ઉપડેલો-પદા

અિમ્મુમ, સ્ત્રી. (મુ:) ઐરાવતની સ્ત્રી.

અિમ્મેષ, પુ. (ષ:) નીતિ.

અિમ્મલ, ન. (લં.) વાશણ, ઠામ.

અમલિનન. વિ. (સ્વા. સ્વિની. સ્વિ.) વીચાર વગર-
નો, યુરપ્પ, પુ. (સ્ત્રી.) રાક્ષસ, રાપ્પસ.

અમર, પુ. (સ્ત્રી.) દેવ.

અમરાવતી, સ્ત્રી. (તી.) હંદની નગરી.

અમર્ય, પુ. (ન્યઃ.) દેવ.

અમર્ય, પુ. (ષઃ.) રીસ, ક્રોધ.

[પીઠ.]

અમર્ય, વિ. (જઃ. ની. જં.) રીસવાળો, કોપશીલ, કો-
અમલ, ન. (લં.) અપ્રક, અપ્રપ્પ, ૨. વિ. (લઃ. જા. લં.)

નિર્મળ, સાક. [તે, સાક દીલનો.]

અમલામન. વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) જેનું મન સાક

અમલા, સ્ત્રી. (લા.) બોધ આમળી-ખાનું આડ.

અમાસ, વિ. (સઃ. સા. સં.) નાતવાન, અશકત, નપ્પજો.

અમા, અ. પાસે, નજીક, સાથે, ૨. સ્ત્રી- (મા.) આમ
વાસ્થા તિથિ, અમાસ.

અમાયા. સ્ત્રી. (યા.) ખરોપણો, બાવાર્ય, અકપટ,
કપટ વગરનો.

અમાય, પુ. (ત્વઃ.) બુદ્ધિની મદત કરનારો, પ્રધાન.

અમાવસ્યા, સ્ત્રી. (સ્યા.) અમાસ.

અમાવાસ્યા, સ્ત્રી. (સ્યા.) અમાસ.

અમિન, વિ. (તઃ. તા. તં.) અપરંપાર, ધણું. [છે તે.]

અમિતેજસ. વિ. (જાઃ. જાઃ. જઃ.) જેને અપાર તેજ

અમિત, પુ. (જઃ.) દુસમન, શત્રુ. [પરલોક.]

અમુજ, અ. આવતા જન્મમાં, ખીજી જન્મમાં,

અમૃત, ન. (લં.) વનસ્પતીમાં કાળા વાળાનાં

મુળીયાં. [ખાકી રહેલું ધી.]

અમૃત, ન. (તં.) મોક્ષ, મુક્તી, ૨. પાણી, જળ, ૩. યસનું

અમૃતમય, વિ. (યઃ. યા. યં.) જેના પાસે અમૃત

છે તે. [તપત્તિયધ છે તે.]

અમૃતમૂ, વિ. (મૂઃ. મૂઃ. મૂ.) અમૃતથી જેની ઉ-

અમૃતા, સ્ત્રી. (તા.) આમળાનું આડ, ગળેનો વેલો,

હરડાનું આડ.

અમૃતાંશ, પુ. (શાઃ.) દેવ.

અમૃતા, સ્ત્રી. (યા.) વનસ્પતીમાં જેને પહાડમુળ કહે-

છે તે, વાવડીગનું આડ.

અમ્મય, વિ. (યઃ. યા. યં.) જળમય, પાણીમય.

અમ્લ, વિ. (મ્લઃ. મ્લા. મ્લં.) ખારૂં.

અમ્લલૈળિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

અમ્લવૈતસ, પુ. (સઃ.) એક જાતની નેતર છે.

અમ્લન, વિ. (નઃ. ના. નં.) સુકેલું નહીં શે. પુ.

કાંટા અસીખયાનું આડ, કોરંટક.

અમ્લિકા, સ્ત્રી. (કા.) આંખલીનું આડ.

અમ્લીકા, સ્ત્રી. (કા.) આંખલીનું આડ.

અમૈયકુળપાશિન. વિ. (ચી. ચિની. ચિ.)

ખનારો, મુડદાડ ખાનારો.

અમૌષ્ઠાટિ. વિ. (ણિઃ. ણિઃ. ણિ.) જેની નબીઆરો

તે, જેની દૃષ્ટિ સારી છે તે.

અમૌષ્ઠાશિત. (તઃ. તા. તં.) જેની આશા કોઈને

વપ્પતે બંગ થઈ નથી તે.

અય, પુ. (યઃ.) સાંઝે નસીખ.

અયયાપૂર્વ. વિ. (વં. વાં. વં.) જેને આશયો જાણ

લો નથી તે. [૩. દક્ષિણાચન, ઉપરામણ.]

અયન, ન. (નં.) રસ્તો, માર્ગ, ૨. લક્ષ્યજન, શત્રુ, અયન,

અયસ, ન. (યઃ.) લોહાડું.

અયઃપાન. ન. (નં.) નરક.

અયિ, અ. કોમળ મંત્રણે ડ. અયિયો

અયોગ્ર, ન. (ઘં.) મુસળ, મુસલું.

અર, ન. (રં.) પૈડાંનો આર—આરો, ૨. શીઘ્ર.

અરઘદ, પુ. (દઃ.) એક જાતનો ફુલો, ૨. રંટ.

અરટુ, પુ. (ટુઃ.) દીડાનું આડ, રૂપીયાનું આડ.

અરણ, ન. (જં.) આસરો, આમી. ૨. શરણ. [લોક.]

અરાણ, પુ. (ણિઃ.) અમી ઉત્પન્ન કરવાશાંઝે ધસવા

અરણી, સ્ત્રી. (ણી.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.

અરણ્ય, ન. (વ્યં.) રાન, જંગલ, વન.

અરણ્યાની, સ્ત્રી. (ની.) મોહોડું જંગલ.

અરતિજ્ઞ. વિ. (જ્ઞઃ. જ્ઞા. જ્ઞં.) જે પ્રીતિને ન બાંહે

અરમ, ન. (મં.) આંખનો રોગ.

અરર, ન. (રં.) ખારણું, ખાર, કમાડ.

અરારિ, સ્ત્રી. (રિઃ.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.

અરરી, સ્ત્રી. (રી.) ઉપલો શબ્દ જુઓ. [અરડું]

અરલુ, પુ. (લુઃ.) ટેટુનું આડ, ૨. મહારૂપ, મોહો

અરવિંદ, ન. (વં.) પુ. (વઃ.) કમળ.

અરાતિ, પુ. (તિઃ.) શત્રુ, દુશમન, વેરી.

અરાલ, વિ. (લઃ. જા. લં.) વાંડું.

અરિ, પુ. (રિઃ.) શત્રુ, દુશમન, વેરી.

અરિક. વિ. (કઃ. કા. કં.) અરાઅમ્લ, પૂર્ણ, ખ

લી નહીં તે.

કેલ, ન. (લં) વહાણનું સુખાણ.
 રેમેદ, પુ. (દઃ) દુર્ગંધવાળા ખેરનું ઝાડ.
 રિદ, ન. (દં.) સુવાવડીનો ઝોરોડો, ૨. છાસ, ૩. પુ.
 (દઃ) અરીઠાનું ઝાડ, ૪. લીંબડાનું ઝાડ, ૫. લસણ,
 ૬. કાગડો. ૭. અશુભ, ૮. મધવિશેષ, ૯. મ-
 રણ ચી-હ. [જેની બુદ્ધિ કૂરી જાય છે તે.
 રિદદુદ્ધી, વિ. (મીઃ મીઃ ધં.) મરણ નજીક આપ્યાથી
 ભલિ, સ્ત્રી. પુ. (લિઃ લિઃ) એક હાથ લાખું, એટલે
 ટચલી આંગળીના છેડાથી કોણીસુધી.
 મરણ, પુ. (ળઃ) સુરજ, સુરજનો સારથી, વિ. (ળઃ
 ણા. ણં.) કપિલરંગ, રતાસવાળા રંગનું.
 મરણા, સ્ત્રી. (ળા.) એક મજાક જાતની ઝોપડી છે તે
 રંગવાના કામમાંપણ આવેછે. [લાલ આપવાળો.
 મરણ, વિ. (ળઃ ણા. ણં.) જેની આંખ લાલ છે તે,
 મરણ, વિ. (દઃ દા. દં.) મર્મ મેદ કરનાર.
 મરણ, પુ. (રઃ) ભીલામાંનું ઝાડ. વિ. (રઃ રા. રં.)
 જખમ કરનાર, વરણ કરનાર.
 મરણ, ન. (રઃ) કાપો, નાસુર, જખમ, વરણ.
 મરણ, વિ. (પઃ પા. પં.) નહોં જોએલું, અદૃષ્ટ.
 મરણ, વિ. (વી. વિળી. વિ.) જેને આકાર તથા પરંપરીતે.
 મરણ, વિ. (કઃ કા. કં.) આંખું, તેજવગરનું.
 મરણ, પુ. (કંઃ) શુરજ, ૨. આકડાનું ઝાડ, ૩. શ્કાટી-
 કમણી, ૪. તાંબુ, ૫. ઇંદ્ર.
 મરણ, પુ. (ળઃ) આકડાનું ઝાડ.
 મરણ, પુ. (ધુઃ) બુદ્ધના એક અવતારનો મેદ છે.
 મરણ, પુ. (ઢઃ) આકડાનું ઝાડ. [દેવાગી ભોગલ.
 મરણ, ન. સ્ત્રી. (લં. લા. લી.) બારણાંને આડી
 મરણ, પુ. (ધં) પૂજાવિધિ, ૨. મુલ, કીમત.
 મરણ, વિ. (ધ્યઃ ધ્યાં. ધ્યાં.) પુજામાં જે પાણીની અં-
 જળી આપી સન્માન કરે છે તે.
 મરણ, સ્ત્રી. (ચાં) પૂજા, ૨. પ્રતીમા.
 મરણ, ન. (નં.) ડાંભીક-ખોટી પુજાકરતીતે.
 મરણ, સ્ત્રી. (લિઃ) અખીની જ્વાલા, કાંતી, તેજ.
 મરણ, વિ. (તઃ તા. તં.) પૂજીત, પૂજેલો.
 મરણ, ન. (અંધિઃ) અખીની જ્વાલા, કાંતી, તેજ.
 મરણ, પુ. (કઃ) જે બાવળનું ઝાડ તથા ધુલ સફેદ
 કાંથ તેવો બાવળ વિ. (કઃ ક કં) સંપાદન કરનારો.
 મરણ, ન. (નં) નરો, કાયદો, સંપાદન.

મરણ, વિ. (નઃ ના. નં.) સફેદ, ચોખું, ન. (નં.) ધાસ,
 ૨. અરજીનનામનું ઝાડ. ૩. અરજીન પાંડવ.
 મરણી, સ્ત્રી. (ની.) ગાય.
 મરણ, પુ. (વઃ) શયુદ્ધ, દરીયો.
 મરણ, ન. (ળઃ) પાણી, જળ. [ઝાડ.
 મરણ, પુ. (લઃ) અશમાની રંગના ધુલનું કોરેટાનું
 મરણ, ન. (નં) નીંદા, બદગોષ્ટી.
 મરણ, સ્ત્રી. (લિઃ) કામદાનો છેડો, ૨. પીડા.
 મરણ, પુ. (યઃ) દ્રવ્ય, ધન, ૨. વસ્તુ, ૩. નિવૃત્તિ, ૪. પ્રયોજન,
 ૫. વિષય, ૬. પ્રકાર, ૭. હેતુ. [હેતુ ભરેલું.
 મરણ, વિ. (કૂઠ.) કાયદો ભરેલું, હીતકારક,
 મરણ, વિ. (દિઃ દિઃ દિઃ) આપશ્વર્થો, પોતા-
 કુંજ હેતુ જોનારો.
 મરણ, સ્ત્રી. (ના) યાચના, માગણી, ભીખ, યાચના.
 મરણ, પુ. (ગઃ) વ્યાજ, વીયાજ, વેપાર.
 મરણ, ન. (લં.) હેતુ, મનોરથ.
 મરણ, વિ. (દઃ દા. દં.) ઇચ્છીત આપનારો, ઇ-
 ચ્છા પ્રમાણે આપનારો. [નીતિ.
 મરણ, ન. (સ્વં.) નીતીશાસ્ત્ર, નીતિવિદ્યા, રાજ-
 મરણ, પુ. (ધિ) શેવક, ચાકર, ૨. ભીખારી, યાચક.
 મરણ, ન. (ધ્યં) શીલાજીત, વિ. (ધ્યં ધ્યાં. ધ્યાં.) બુદ્ધિ-
 માન, નીતિવાન.
 મરણ, સ્ત્રી. (હા.) પૈસાવીશેની જે આશા તે.
 મરણ, વિ. (નઃ ના. નં.) જેને દુઃખ થયું છે તે,
 જેને ક્ષેપ થયા છે તે, જેને વિપત્તી થઈ છે તે.
 મરણ, સ્ત્રી. (ના.) યાચના, માગણી, ભીખ.
 મરણ, પુ. (નિઃ) દેવતા, વશતેવ.
 મરણ, વિ. (તઃ તા. તં.) પ્રાર્થના કરેલ.
 મરણ, પુ. (વં) સમ ભાગે વુકડો, નીમે, ન. (ધં) એક
 ચીજના મેશરખા કરેલા કટકામહેલો એક.
 મરણ, સ્ત્રી. (દ્રા) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 મરણ, પુ. (વં) ન. (વં) વેદમહેતી જ્ઞાનો અરધો
 ભાગ, અરધો ભાગ, જ્ઞાનો અર્ધ.
 મરણ, ન. (વં) અરધું વહાણ.
 મરણ, પુ. (લઃ) અરધી રાત, મધ્યરાત.
 મરણ, પુ. (રઃ) ચોથા સરગી સાંકળી, બાર સરનો-
 માતીનો હાર.
 મરણ, ન. (કં.) ચણીયો, વસ્ત્ર વિશેષ.

અર્બુદ, પુ. (દઃ) સંખ્યા, દશ કરોડ, માસ કાઢવાની સોટી,
લાક ડાનો આકુ. ન. પુ. (દઃ) એક જાતનો રોગ છે.
અર્મક, પુ. (કઃ) બાળક, છોકરાં.
અર્મ, ન. પુ. (સં. મં:) આંખનો રોગ—દરદ.
અર્ચ, પુ. (યં:) વૈશ્ય, પ્રભુ, યજમાન, જજમાન.
અર્ચમન, પુ. (મા) શુરજ, સૂર્ય.
અર્ચા, સ્ત્રી. (યાં.) વૈશ્ય જાતની સ્ત્રી.
અર્ચાણી, સ્ત્રી. (ળી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
અર્ચા, સ્ત્રી. (યીં) વૈશ્યની સ્ત્રી.
અર્વન, પુ. (વાં.) ધોડો, વિ. (વાં. વં તી. વંત.) ધોડી,
૨. નીચ. ૩. કુટણી.
અર્વાક, અ. પાસે, નજીક, પેહલેથી.
અર્ચા, પુ. (ર્ચઃ) મુળવ્યાધીનો રોગ, હરસનો રોગ.
અર્ચાસ, વિ. (સઃ સા. સં.) જેને મુળવ્યાધી રોગ થયો
હોય તે, હરસનો રોગી.
અર્ચાસ, ન. (ર્ચઃ) મુળવ્યાધી રોગ.
અર્ચાન્ન, પુ. (ઘઃ) સૂરણ.
અર્હા, સ્ત્રી. (ળા) પુત્ર.
અર્હિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુજેલ, પુજેલો, પુજાએલો.
અર્લ, અ. અલંકાર, પરીપૂર્ણતા, સામર્થ્ય, નિવારણ.
અર્લ, ન. (લં:) હરતાળ, હરીતાળ.
અર્લક, પુ. (કઃ) માથાના વાળના ચુછળીવાલા લટક-
તાવાળ ૨. શીકારી કુત્રો.
અર્લકા, સ્ત્રી. (કા.) કુખેરની નગરી.
અર્લંતમ, વિ. (મઃ મા. મં.) શક્તિમાન.
અર્લક, પુ. (ક્તઃ) લાખ.
અર્લગદ, પુ. (દઃ) પાણીમાનો શાપ, ૨. કાલીજળો.
અર્લગદ્, પુ. (દ્ઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો. [ભાયમાન.
અર્લંકારિણુ, વિ. (ણુઃ ણુઃ ણુ.) શોભા આપનાર, શો.
અર્લંકર્ત, વિ. (તાં. લીં. ત્.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
અર્લંકર્મણ, વિ. (ળઃ ણા. ણં.) કામ કરવા વીશે સમર્થ.
અર્લંકાર, પુ. (રઃ) ભુષણ, કપડાં, ધરેણાં.
અર્લંકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) ભુષણુક, સોભાયમાન.
અર્લંક્રિયા, સ્ત્રી. (યાં.) શૃંગારવું, શોભાડવું.
અર્લંજર, પુ. (રઃ) ગોળો, મોહાટું માટલું.
અર્લંચ, વિ. (ઃ ઃ ઃ ઃ.) જેને કામ બુદ્ધિ નથી તે,
જેને કામની ઈચ્છા નથી તે. [અંદ વગરનો.
અર્લબનાય, વિ. (ઃ ઃ ઃ ઃ.) અનાય, દોસ્ત-બા-

અર્લબામીસિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેની ઈચ્છા
માણે મલ્યું નહીં તે. [શિકારી કુત્રો.
અર્લક, પુ. (કં:) સફેદ ફુલવાલા આકડાનું ઝાડ, ૨.
અર્લવાલ, ન. (લં.) કીઆરો, ઝાડને પાણી પાવાસહી
તેના થડ આગળ જે મોટાડીની પાળ કરેછે તે.
અર્લસ, વિ. (સઃ સા. સં.) આળસુ, સુસ્ત. [જેએલું.
અર્લક્ષિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેને જોયું નથી તે, વગર
અર્લક્ષિતાંતક, વિ. (કઃ કા. કં.) એકાએક જે
મુખે—મરચો તે. [ગમ્યા તે.
અર્લક્ષ્યગતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ-) વગર જોઈને જે
અર્લક્ષ્યલિંગ, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) જેનો વેશ લક્ષમાં
આવતો નથી તે, ગુમસ્તી.
અર્લત, ન. (તં) ઉપાડીશી, બળવું લાકડું.
અર્લા, પુ. (લુઃ) ડુંબડું.
અર્લા, પુ. (લુઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો
અર્લ, પુ. (લિઃ) વીછી, વીછુ, ૨. ભમરો.
અર્લક, ન. (કં) કપાળ, લલાટ.
અર્લંજર, પુ. (રઃ) ગોળો, મોહાટું માટલું.
અર્લિન, પુ. (લિ) ભમરો.
અર્લિદ, પુ. (દઃ) દરવાજાની બાહિરની જગો.
અર્લીક, વિ. (કઃ ક. કં.) અપ્રિય, ૨. ન. (કં.) જુલું
અનૃત, અસત્ય. [તેજ વોલું નથી થયું તે.
અર્લુપ્તમહિમન, વિ. (મા. મા. મં.) તેજવાળું, જેનું
અર્લ, વિ. (લ્. લ્. લ્.) હાનું, ૨. થોડું. [વગર
અર્લવ્યવેતિ, વિ. (તઃ તા. તં.) અચેતન, જડ, અચેત, જડ
અર્લવમધ્યમ, વિ. (મઃ મા. મં.) જેનો વચ્ચેનો ભાગ
ઝીણો તે, સહીની કેડ—કમર જેવું.
અર્લમારિષ, પુ. (ષઃ) તાંજળાજળનીભાછ.
અર્લસરસ, ન. (રઃ) હાનું તળાવ.
અર્લ્પિષ્ઠ, વિ. (ષઃ ષા. ષં.) ધણું હાનું. [થોડી છે તે
અર્લ્પિષ્ઠકીર્તિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) જેની કીર્તિ ધણી
અર્લ્પીયસ, વિ. (યાન્. યસી. યઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.
અર્લકર, પુ. (રઃ) કચરો.
અર્લકીર્ણન, વિ. (ર્ણી. ણિની. ણિં.) વૃતભંગ થએલો.
અર્લકૃટ, વિ. (ટઃ ઘા. ટં.) બહાર કાઢેલો, ખેંચી કાઢેલો
અર્લકોચિન, વિ. (ચી. ચિની. ચિ.) કૃપવગર, કૃપરહી
અર્લક્રય, પુ. (યઃ) કિંમત, મૂલ. [થયેલો, અવમાનિ
અર્લગણિત, વિ. (તઃ તા. તં.) અપમાન થએલો, ખેઆ

અવગન, વિ. (ત: તા. તં.) બાણીતો, બાણીતો. [ક્રીંતિ.
અવગીત, વિ. (ત: તા. તં) નિંદાત, ૨. ન. (તં) અપ-
અવગ્રહ, પુ. (હ:) પુરુષ વરસાદ વરસવો, ૨. હાથીનું
કપાળ, ૩. જોરથી ચીસપડવી.

અવગ્રાહ, પુ. (હ:) ઉપલો શબ્દ જીવો. [ક્રીંદિ.
અવગ્રાહિત, વિ. (ત: તા. તં.) ચોળી-કચરી નાખેલું, ભૂકો.
અવગ્રાહ, સ્ત્રી. (જા) અનાદર, અપમાન, બેઆપાર.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં) અપમાન થયેલો, બેઆ-
પાર થયેલો.

અવગ, પુ. (ટ:) દર, ખાડો.
અવગવિરોધન, પુ. (ન:) એક જાતનો નરક છે.
અવગ્રીટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) અપટા નાકવાળો, ચીમો.
અવગ્રુ, પુ. (ટુ:) ગરદન પરનો જોયો ભાગ.
અવગ્રસ, પુ. (સ:) માથાના ધરેણાં, કાનનાં ધરેણાં.
અવગ્રમસ, ન. (સં.) થોડું અંધારું. [જ-મનો ભેદ.
અવગ્રમસ, પુ. (હ:) ઉત્પત્તીનો ભેદ, પેદાશનો ભેદ,
અવગ્રમ, વિ. (જં: જાં. જૈ.) કરજ- ઉપકાર વીગેરે
માધી ને છુટો તે. [સુવાવડી.

અવગ્રાહ, સ્ત્રી. (કા.) અકસ્માત ગર્ભપાત થયેલી
અવગ્રાહ, પુ. (જા:) દારૂ પીધા પછી તે ૫૨ ને ચણા
વીગેરે ખાંધામાં આવે છે તે ખાવું, ડુંગો.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં.) સફેદ, ધોળો, ૨. પીળું, ૩.
નિર્મળ, સ્વચ્છ. [પૂર્વ ચરીતર, પૂર્વના ચરીતર.
અવગ્રાહ, ન. (નં.) આગલનું ચરીત, ૨. સારકામ, ભૂત,
અવગ્રાહ, ન. (જં.) કોદાળી, મતોડી ખોદવાનું એક
હાથીઆર, કુદાલ.

અવગ્રાહ, ન. (હં) કાળાવાળાનાં મૂળ.
અવગ્રી, વિ. (જં: જાં. જૈ.) જલદી પીગળી જાય તેવું,
દ્રવીભૂત. [દ્રં.) પાપ.
અવગ્ર, વિ. (જા: જા. જાં.) નીચો, હલકો, નીચ. નં.
અવગ્રાહ્ય, વિ. (ન: ના. નં.) વાસણમાં ભરેલું.
અવગ્ર, પુ. (ચી.) સીમ, મર્યાદા, ૨. ખાડો, દર.
અવગ્રાહ, વિ. (જા: જા. જાં.) જેને કપડાનો ત્યાગ કીધો તે.
અવગ્રાહ, વિ. (સ: સ્તા. સં.) સુથામ્નેલું, મરડામ્નેલું.
અવગ્ર, ન. (નં.) રક્ષણ, ૨. તૃષા.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં) નષ્ટ, નષ્ટેલું.
અવગ્રાહ, વિ. (જાં. જાં. જૈ.) જે નષ્ટ થતો તે.
અવગ્રાહ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) અપટા નાકવાળો, ચીમો.

અવગ્રાહ, પુ. (ય:) નીચે લઈ જવું.
અવગ્રાહ, સ્ત્રી. (નિ:) પૃથ્વી. [ડો તો.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં.) જમીન ઉપર ને પ-
અવગ્રાહ, વિ. (ર: રા. રં.) પૃથ્વી ઉપર ભટકતો
કરનારો. [રેલું, ચોખ્ખું કરેલું.
અવગ્રાહ્ય, વિ. (ન: ના. નં.) ધોમ્નેલું, સાફ ક-
અવગ્રાહ, ન. (જં.) પૃથ્વીમાંડળ, ભુગોળ.
અવગ્રાહ, સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં.) સેકેલું, ઉગુ કરેલું.
અવગ્રાહ, ન. (મં) ખાટી કાંજી, વાસી કાંજી. [વે છે તે.
અવગ્રાહ, વિ. (ધ: ધ્યા. ધ્યં.) વસ્તુતરફને ઝાડને કૃપ આ-
અવગ્રાહ, પુ. (ય:) યસમાં દેખાતો સાઈ ને છેલ્લે
સ્નાન કરે છે તે. [૨. વુટીપોડું.
અવગ્રાહ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) અપટા નાક વાળો, ચીમો,
અવગ્રાહ, વિ. (સ: મા. મં.) નીચો, હલકો, નીચ. [એલો.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં.) અપમાન થયેલો, બેઆપાર થ-
અવગ્રાહ, પુ. (દં:) ઉજડ કરેલું, ૨. દુ:ખ દેવું.
અવગ્રાહ, સ્ત્રી. (ના.) અપમાન, અનાદર. [થયેલો.
અવગ્રાહ, વિ. (ત: તા. તં.) અપમાન થયેલો, બેઆપાર
અવગ્રાહ, પુ. (વ:) શરીરના હાથપગ વીગેરે ને ભાગ તે.
અવગ્રાહ, ન. (રં) હાથીનો પાછલો ભાગ, વિ. (ર: રા
રં.) પાછલો, ૨. હાનો, ૩. છેલ્લો.
અવગ્રાહ, પુ. (જાં) હાનો ભાઈ.
અવગ્રાહ, સ્ત્રી. (નિ:) થોભવું, બંધ કરવું.
અવગ્રાહ, વિ. (જં:) શુદ્ધ. [વિશેષ.
અવગ્રાહ, પુ. (હ:) એક જાતનું માછલું છે, જળચર.
અવગ્રાહ, વિ. (જાં: જા. જાં.) નિંદાયેલો. [દેહવાળો.
અવગ્રાહ, વિ. (હ: હા. હં.) જેણે દેહ ધાર્યો તે,
અવગ્રાહ્ય, વિ. (ન: ના. નં.) ગેંધેલો.
અવગ્રાહ્ય, વિ. (ન: ના. નં.) પ્રવૃત્ત થવાની
અગર નીચે ઉતરવાની ઇચ્છા કરનારો.
અવગ્રાહ, પુ. (જાં) જનાનો, જનાનખાનું.
અવગ્રાહ, ન. (નં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
અવગ્રાહ, પુ. (હ:) ઝાડની ડાળીનાં મુળીયાં ને વડને
તથા પીપળાને હોય છે તે, વડવાઈ.
અવગ્રાહ, પુ. (જં:) નિંદા.
અવગ્રાહ, વિ. (જાં: જા. જાં.) ધોળો, સફેદ, સ્વેતવર્ણ.
અવગ્રાહ, પુ. (જાં) વનસ્પતીમાં આવચી કહે છે તે.

અવલેલા, સ્ત્રી. (લા.) શરીર શોભાયમાન કરવું,
ધરેણીથી તથા કપડાથી શોભાવવું કરવું.

અવવાદ, પુ. (દઃ) નિંદા, ૨. આસા.

અવશ્યં, અ. નિશ્ચય કરીને, ઠરાવથી.

અવશ્યાર્ય, પુ. (યઃ) થંડી, ટહાડ. [આમિત.

અવટબ્ધ, વિ. (બઃ બ્ધા. બ્ધં.) બાંધેલો, પાસે, નજદીક,

અવટંભ, પુ. (ભઃ) ગર્વ, મગરૂરી

અવસર, પુ. (રઃ) પ્રસંગ, વખત, સંધી.

અવસાન, ન. (નં.) સમાપ્તિ. [અનાજનો ઢગલો, અગવત.

અવસિત, વિ. (તઃ તા. તં.) સમાપ્ત, ૨. ધાસ, ધાસવગરનો

અવસિતમતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) જે નિરાશ થયો તે.

અવસ્કર, પુ. (રઃ) વિશ્વા, ૨. યુધ્ધ, છાત્રું, ૩. ઉપસ્થ.

અવસૂટ, વિ. (ટઃ ટા. ટં.) જેને કહાડી સુકવે તે.

અવસ્તુદશ, વિ. (દક્.) કંઈજ નથી એમ જાણનારો, ૨. અ-

રાખર નહીં જાણનારો, અરાખર અર્થનહીં જાણનારો.

અવસ્થા, સ્ત્રી. (સ્થા) સ્થિતી. [તે, સ્થીર ચીત.

અવસ્થિતમતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) જેની બુદ્ધિ સ્થીર

અવહિતાંજલિ, (લિઃ લિઃ લિ.) જેણે એમી કાઢી તે.

અવહિતકરણકલાપ, વિ. (પઃ પા. પં.) જેને પોતીકા

હંદ્રીએ જીત્યા તે, પોતીકા હંદ્રીયો જીતનારો.

અવાહિત્યા, સ્ત્રી. (ત્યા) ઢોંગ, દંભ, મનમાં જીવું અને

મોહોડે જીવું, ૨. આકાર યુધ્ધ રાખવો.

અવહેલન, ન. (નં.) એઆમુ, આનાદર, અપમાન.

અવાક્પુષ્પી, સ્ત્રી. (પ્ષ્મી.) એક જાતનું સાક છે જેને સા-

પાળી ભાજી કહે છે તે, ૨. ઉધાફલી.

અવાકર, પુ. (રઃ) ટંકશાળ, ટાકશાળ. [નંત્ર માથાનો.

અવાક્શિરસ, વિ. (રાઃ રાઃ રઃ) જેનું માથું નંત્ર તે,

અવાઘ, વિ. (પ્રઃ પ્રા. પ્રં.) નમેલું, નીચે મોહ કરેલું, નંત્ર.

અવાત્તી, સ્ત્રી. (ત્તી.) દક્ષણ દિશા.

અવાત્તીન, વિ. (નઃ ના. નં.) દક્ષણ દિશાએ થયેલો.

અવાચ, પુ. (ક) મુંગો.

અવાચ્ય, ન. (ચ્યં) અપદ્ધ ભાષણ, ગાળ.

અવાગ્મવ, વિ. (વઃ વા. વં.) દક્ષણ દિશાએ થયેલો.

અવાર, ન. (રં.) નદીની આણીગમનો કીનારો.

અવાસસ, વિ. (સાઃ સાઃ સઃ) નાગો, ઉધાડો.

અવિ, સ્ત્રી. (વિઃ) અડકાએલી પાપડી, ૨. મેંદો, ઘેટો,

ગાડર, ૩. ડુંગર, પર્વત, ટ. મૂર્ય, મૂરજ. [નથી તે.

અવિકલ્પ, વિ. (લ્પઃ લ્પા. લ્પં.) જેને કશાનીશ સક-વેહેમ

અવિકાર, ન. (રં.) જેને વિકાર નથી તે.

અવિક્રિય, વિ. (યઃ યા. યં.) ઉપલો શબ્દ જીવો. [સ્થીર તે.

અવિચલિતમનસ, વિ. (નાઃ નાઃ નઃ) જેનું અંતઃકરણ

અવિમ્ન, પુ. (મ્નઃ) કરંદમાંનું ઝાડ.

અવિચાતગતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) જેની ગતી રોકાતી નથી

તે, જેની ગતી પાછી કરાતી નથી તે. [એવું કામ.

અવિચ્છિન્ન, વિ. (ન્નઃ જ્ઞા. જ્ઞં.) કોઠ/વાર હરકત થઈ નથી

અવિત, વિ. (તઃ તા. તં.) રક્ષીત, રક્ષણ કાઢેલો. [નહીં તે.

અવિતયામિસંધિ, વિ. (ધિઃ ધિઃ ધિ.) જેની દોસ્તી વગર ફોગ

અવિવૃત્તકામ, વિ. (મઃ મા. મં.) જેની ઇચ્છા તૃપ્ત

પુરી થઈ નથી તે. [શેજી.

અવિદાસિન, વિ. (સી. સિની. સિ.) હમેશજ, ગીરંતર,

અવિદ્ધ, વિ. (દ્ધઃ દ્ધા. દ્ધં.) કાણા વગરનું, જેને કા-

ણું નથી તે. ૨. જે સમાન-અરેખ્યનો નહીં તે.

અવિદ્ધકર્ણ, સ્ત્રી. (ર્ણી) વનરપત્નીમાં જેને પાડવલી, પ-

હાડ મુળ કેહે છે તે.

અવિદ્ધદશ, વિ. (દક્.) સર્વ જોનારો. [પરાક્રમ તે.

અવિદ્ધવચ્ચંસ, વિ. (ચ્ચંઃ ચ્ચાં. ચ્ચં.) જેનો ધણોજ મોહ

અવિદ્યા, સ્ત્રી. (દ્યા.) આસાન, મુરખાઈ.

અવિનીત, વિ. (તઃ તા. તં.) વિનય વગરનો, મગરૂર.

અવિપક્કવુદ્ધિ, વિ. (દ્ધિઃ દ્ધિઃ દ્ધિ.) જેની બુદ્ધિ પા-

કી-પુખ્ત થઈ નથી તે.

અવિપદ્ધતામ્ન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મા.) વિપત્તિ થયાથી

જેને દુઃખ થવું નથી તે. [નથી તે.

અવિપ્રલબ્ધ, વિ. (બ્ધઃ બ્ધા. બ્ધં.) જેના વીશે કપ

અવિરતં, અ. નિરંતર, હમેશા.

અવિલંબન, વિ. (નઃ ના. નં.) જલદી જનારો.

અવિલંબિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જલદી જનારો. ન. (તં.)

શીઘ્ર, ઝટ. [સ્થાપીત.

અવિલક્ષિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જે જોયું નહીં તે, આ-

અવિવિકલ્પ, વિ. (દક્.) ઇશ્વરપ્રમાણે જેની નજર

શવે ટેકાણે સરખી છે તે. [થું તે.

અવિવેકકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેને ગેર વીચારે કી-

અવિસ્મૃત, વિ. (સ્મઃ સ્મા. સ્મં.) સાક અર્થ નહીં સમજાએ

એવું ભાષણ.

અવી, સ્ત્રી. (વી.) અડકાએલી સ્ત્રી.

અવીરા, સ્ત્રી. (રા.) વર અને દીકરા વગરની સ્ત્રી.

અવીચિ, પુ. (ચિઃ) એક જાતનું નરક છે.

અવૃહિત, વિ. (ત: તા. તં.) થોડું, જરા.

અવેક્ષણ, ન. (જં.) જોવું, બાળવું.

અવેક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) જોવું. [ણી ખુસી તે.

અવેક્ષણાન્મુક, વિ. (ક: કા. કં.) જેને જોવાવીસે ધ-

વ્યક્ત, પુ. (ક:) વિષય, ૨. મહદિવ, ૩. આત્મા.

વિ. (ક: કા. કં.) સમજાવે નહીં તેવું, ગુચ્છવણ

ભરેલું, અસ્પૃટ.

અવ્યક્તગતિ, વિ. (તિ: તિ: તિ.) સંતાઈને ફરનારો.

અવ્યક્તપદ, વિ. (દ: દા. દં.) અસ્પૃટ ગ્રંથ તથા વા-

ક્ય તે, ગુચ્છવણ ભરેલો ગ્રંથ તથા વાક્ય.

અવ્યક્તરાગ, વિ. (ગ: ગા. ગં.) પરીડીયાને વખતે પૂર્વ

દીશાનો રંગ દેખાએ છે તેવા રંગવાણું, રતાસ-

વાણું, કાઠકિ રાતો વણું.

અવ્યક્તર્ચન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મં.) ગુપ્ત, જેનો મા-

ગ ગુપ્ત—છાનો છે તે.

અવ્યક્તમાર્ગવિદ્, વિ. (ત્. દ્.) છાનારસતાની જેને

ખપ્પર છે તે. ૨. ભેદ કરનારો, છેદક, કાપ-

નારો, તોડનારો. [કહે છે તે, કવચ.

અવ્યંગ, સ્ત્રી. (ગા.) વનસ્પતીમાં જેને કુવલી, કુહીરી

અવ્યથા, સ્ત્રી. (થા.) હરડાનું ઝાડ, વનસ્પતીમાં પદ્મ-

ચારીણી, ઉત્તર દેશે એને સ્થલ કમળની કહે છે.

અવ્યભિચારિન, વિ. (રી. રિણી. રિ.) જે છીનાળ ન-

હીં તે, જે વ્યભીચારી નહીં તે.

અવ્યય, ન. (યં.) પુ. (ય:) સ્વયં, અવ્યય, વિભક્તિ લિંગ

વચન સર્વમા સમાન એવો શબ્દ તે. [તરતજ.

અવ્યવધાન, વિ. (ન: ના. નં.) ખુલ્લું, છાનું નહીં તે, ૨.

અવ્યવહિત, વિ. (ત: તા. તં.) પાસે, નજીક. [પ્રુદ્ધિવાળો.

અવ્યુપજ્ઞ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) કાચી પ્રુદ્ધિનો, કાચી

અવ્યઘ્રી, વિ. (ધ્રી: ધ્રી: વિ.) શાયો, પ્રમાણીક.

અવ્યં, પુ. (ષા:) ભાગ, હીરસો.

અવ્યન, ન. (નં.) ભક્ષણ કરવું, ખાવું.

અવ્યનાયા, સ્ત્રી. (યા.) ઠુધા, ભુખ.

અવ્યનાયિત, વિ. (ત: તા. તં.) ભૂખ્યો, જેને ભુખ

લાગેલી છે તે. [યાર, વીજળી.

અવ્યન, સ્ત્રી. પુ. (નિ: નિ:) વજ્ર નામનું ઇંદ્રનું હથિ-

વિત, વિ. (ત: તા. તં.) ભક્ષીત, ખાધેલું.

અવ્યોતિહર, વિ. (ર: રા. રં.) અશુભકારક, શાંતી

નહીં કરનારો, ખરાબ, અભદ્ર.

અશિશ્રી, સ્ત્રી. (શ્રી.) જે સ્ત્રીને છેાકરો છિયાં નથી તે સ્ત્રી, વાંઝી.

અંશુ, પુ. (શુ:) કિરણ.

અંશુક, ન. (કં.) વસ્ત્ર, કપડા.

[ખરાબ.

અંશુમ, વિ. (મ: મા. મં.) જે સુખકારક નથી તે,

અંશુમતી, સ્ત્રી. (તી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

અંશુમત્, પુ. (માન.) મૂંચ, ચૂરજ.

અંશુમત્કલા, સ્ત્રી. (લા.) કેળ, કેળાનું ઝાડ. [નથી તે.

અશૃણ્ય, વિ. (ણ્ય: ણ્યા. ણ્યં.) જે સંભાળવાને લાયક

અશ્રેષ્ઠ, વિ. (શ: શા. શં.) સર્વ, આખું, સમગ્ર.

અશોક, પુ. (ક:) અશોકનું ઝાડ.

અશોકરોહિણી, સ્ત્રી. (ણી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

અશ્મગર્મ, પુ. (મં:) એક જાતનું ઝવેર છે, પન્નું.

અશ્મજ, ન. (જં.) શિલાજીત, મુંખડ.

અશ્મવુષ્ણ, ન. (ણ્યં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અશ્મન, પુ. (ર્મા.) પથ્થર, દગડ.

અશ્મંત, ન. (તં.) ખુલો.

અશ્મરી, સ્ત્રી. (રી.) પથરીનો રોગ, મુત્રકૃછ્મરોગ.

અશ્મસાર, ન. પુ. (ર. ર:) લેહિડું.

અશ્વપ, પુ. (પ:) રાક્ષસ, રાખસ.

અશ્વત્, અ. નિરંતર, નિત્ય, હમેશાં.

અશ્વિ, સ્ત્રી. (શ્વિ:) તરવારની ધારની ખાજી.

અશ્રી, સ્ત્રી. (શ્રી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

અશ્વ, ન. (શ્વ.) આંસુ, આંખમાનું પાણી.

અશ્વકલા, સ્ત્રી. (લા.) આંસુ, આંખનું પાણી.

અશ્વલોચન, વિ. (ન: ના. નં.) જેની આંખમા પા-

ણી આંખું છે તે, પાણી ભરાએલા આંખ.

અશ્વમુચ્, પુ. (મુક.) ખરાબ ઘોડો, જે ઘોડાની

આંખમાથી હમેશા પાણી ટપકે છે તેવો ઘોડો.

અશ્મીલ, વિ. (લ: લા. લં.) અક્રીતાવાન, બેઅદ્ય બો-

લવું, શિથિલ બાપણ.

અશ્વ, પુ. (શ્વ:) ઘોડો.

અશ્વકર્ણક, પુ. (ક:) સાલનું ઝાડ.

અશ્વત્ય, પુ. (ત્ય:) પીપળો, પીપળનું ઝાડ.

અશ્વયુજ, સ્ત્રી. (યુ.) અશ્વિનીનક્ષત્ર-નખેતર.

અશ્વવજ્ર, ન. (વં.) ઘોડા ઘોડીનો જમાવ.

પુ. દ્વિ. (વૌ.) વ. ત્વા:) ઘોડા ને ઘોડી. [નથી તે.

અશ્વસ્તવિદ્. વિ. (ત્. દ્.) આગળ મું થસે એ જાણું

અશ્વા, સ્ત્રી. (શ્વા.) ઘોડી.

અશ્વારોહ, પુ. (હઃ) સ્વાર, અસ્વાર, ધોડાપર ખેસવું.

અશ્વિની, સ્ત્રી. (ની.) અશ્વિની નક્ષત્ર, — નખેતર.

અશ્વિનોમૃત, પુ. (તઃ) દવાના વૈદ્ય, જે ખોળે અશ્વિની

કુમાર કરી કહેછે તે ખે જણ છે તેમાનો દરેક.

અશ્વિન, પું. દ્વિ. (નો.) ઉપલો સખ્દ જીવો.

અશ્વિય, ન. (યં) ધોડાંનો જમાવ, ધોડાનો સમુહ.

અષડક્ષણ, પુ. (ળઃ) યુદ્ધ, ધુપું.

અટમૂર્તિ, પુ. (તિઃ) મહદિવ. [મવાનો ૫૪.

અટાપદ, ન. પુ. (દં.દઃ) સોનું, ર. ચોપટ—સોગડે ર.

અટીવત્, પુ. (વાન્) ધુટણ.

અંસ, પુ. (સઃ) આંધ.

અસકૃત, અ. વારંવાર. [નથી તે.

અસંગેન્, વિ. (ગી. યિની. યિ.) જેને કોઈની દોસ્તી

અસંજિજ્ઞાતમન્, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) સર્વ વાતથી

જેનો આત્મા છુટો છે તે.

અસતી, સ્ત્રી. (તી.) છીનાળ ખેરી, છીનાળ સ્ત્રી.

અસતીસુત, પુ. (તઃ) છીનાળ બાઈડીનો છોકરો.

અસદૃશ, વિ. (દ્રક્.) જેની નજર ખરાબ તે, ખ-

રાખ નજરનો, ર. જેની આંખ ખરાબ તે.

અસન, પુ. (નઃ) એક જાતનું ઝાડ છે. [હિ.

અસનવર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) ગોકરણનો વેલો, ગરણીનો વે

અસંહત, પુ. (તઃ) સોનાની સ્થિતિ વિશેષ. [ખરાબો.

અસંનિધાન, ન. (નં.) દુર, લામ્બું, છેટે, ર. નાપ,

અસંપ્રમાદ, પુ. (દઃ) કર્તવ્ય કર્મ વીસે જે તત્પરતાતે.

અસમંવેતરૂપ, ન. અ. (વં.) ગેરવખતે, અકાળે,

કામવગર, ર. વાકુંતીકું, વાકું ચુકું. [કરનારો.

અસમીક્ષ્યકારિન્, વિ. (રી. રિણી.) વીચાર કીધા વગરકામ

અંસલ, વિ. (લઃ લા. લં.) જડો, દોંગો.

અસિ, પુ. (સિઃ) તરવાર, તલવાર, ખડગ. [મુક્તી.

અસંસૃતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) પાછું સંસારમા નઆવવું,

અસામ્યાતિજ્ઞય, વિ. (યઃ યા. યં.) બધી વખતે સરખો

તે, જેના સરખો તથા વધારે કોઈ નથી તે.

અસાર, વિ. (રઃ રા. રં.) નિર્બળ, નાતવાન, કમકુવતી.

અસિક્ત્રી, સ્ત્રી. (ક્ત્રિ.) જ્ઞાનખાનામાહેથી રાજની

સ્ત્રીના સંધેસા લઈ જનારી જીવાન સ્ત્રી. [નીલવર્ણ.

અસિત, વિ. (તઃ તા. તં.) અસમાની રંગનું, અસમાની,

અસિધાવક, પુ. (કઃ) સીકલકર, શિલ્પીવિશેષ.

અસિંધુનુકા, સ્ત્રી. (કા.) છરી, ચાકુ, ચપ્પુ.

અસિપુત્રી, સ્ત્રી. (ત્રી.) છરી, ચાકુ, ચપ્પુ.

અસિંહતિ, પુ. (તિઃ) તરવાર વાળો, જમીયાવાળો.

અસુ, પુ. નિ.વ. (અસવઃ) જીવ, પ્રાણ.

અસુતૃપ, વિ. (પ.) હીંસા કરનારો, હીંસક.

અસુધારણ, ન. (ળં.) પ્રાણ ધારણ.

અસુદૃશ, વિ. (દ્રક.) સુતો છતાં જેની આંખ ઉ-

ધાડી હોય છે તે, મૂંઝે જોનારો.

અસુમૃન્, પુ. (ત.) પ્રાણી, જીવ.

અસુર, પુ. (રઃ) દૈત્ય, રાક્ષસ, રાખસ.

અસૂર્ક્ષણ, ન. (ળં) અપમાન, ખેઆપુ, અનાદર.

અસૂયા, સ્ત્રી. (યા.) યુદ્ધપર દોસનું તોહોમત લાવવું,

યુદ્ધઉપર દોષનો આરોપ કરવો, નિંદા.

અસૂકશરા, સ્ત્રી. (રા.) આંખડી.

અસુગદોહ, વિ. (હઃ હા. હં.) લોહી વહેવળો.

અસૃદ્ધિમિશ્ર, વિ. (શ્રઃ શ્રા. શ્રં.) જેનામા લોહી મ-

ળું છે તે—મીઠ થયું છે તે.

અસૃજ, ન. (ક) લોહી.

અસંચનક, વિ. (કઃ કા. કં.) જે વસ્તુને જોવાથી મન ત્રા-

નથી થતું અને વધારેવાર જોવાની ઇચ્છા થાય છે તે.

અસામ્યસ્તર, વિ. (રઃ રા. રં.) જેનો કાગડાના સ્તર

પ્રમાણે ખરાબ સ્તર હોય તે. [નું, ખેમંદ.

અસ્યણિ, વિ. (ણિઃ ણિઃ ણિ.) ખેડેદ, પ્રતીખંધ વગર

અસ્કંદિતવ્રત, વિ. (તઃ તા. તં.) ધારેલું વ્રત નહીં બાં-

ગનારો. [સ્તા સ્તં.) પ્રેરણા કીધેલો—કરેલો.

અસ્ત, પુ. (સ્તઃ) અસ્તાચલ નામનો પર્વત, વિ. (સ્તઃ)

અસ્તં, અ. આથમવું, જપુ રેહેવું, અદૃશ થવું, અદર્શન.

અસ્તમી, વિ. (મીઃ મીઃ વિ.) અસાની, મુરખ, ખેવકુક

અસ્તિ, અ. હોવા પાછું, છે, એ અર્થમાં.

અસ્તુ, અ. છે, રહે, થાઓ.

અસ્ત્ર, ન. (સ્ત્રં.) હથીયાર, શસ્ત્ર. [ખંદ.

અસ્ત્રિન્, પુ. (સ્ત્રી.) ધનુરધર, તીરંદાજ, હથીયારવાળો

અસ્થિયર, વિ. (રઃ રા. રં.) અંચળ, ચપળ, ઉતાવળો.

અસ્તંદ, વિ. (દઃ દા. દં.) અચલ, સ્થિર, ચાલે નહીં એવું.

અસ્પૃટરજસમસ્ક, વિ. (સ્કઃ સ્કા. સ્કં.) અતીશયી

જે સાફ તે એટલે જેને રજો યુદ્ધ તથા તમો

યુદ્ધ સ્પર્શ કરતા નથી તે.

અસ્પૃટવાન્હ, વિ. (ન્હિઃ ન્હિઃ ન્હિ.) જેને અખીનો

સ્પર્શ નથી થયો તે, વગર બળેલું.

અસ્કુટવાત્, પુ. (વાક) સમગ્રનય નહીં તેવું બોલનારો.
અસ, ન. (સં) લોહી, ૨. આંશુ, આંખમાંનું પાણી, પુ.
(સઃ) ખુણો.

અસપ, પુ. (પઃ) સક્ષેપ, રાખસ.

અસુ, ન. (મૂ.) આંશુ, આંખમાંનું પાણી.

અસુકલ્પ, ન. (તુ.) આસુ, આંખમાંનું પાણી.

અસ્વચ્છંદ, વિ. (દઃ દા. દં.) સ્વાધીન.

અસ્ત્રમ, પુ. (મઃ) દેવ. [અવાજ જેવો હોય તે.

અસ્તર, વિ. (રઃ રા. રં.) જેનો અવાજ કાગડાના

અંદુ, વિ. (યુઃ યુઃ યુ.) અહંકારી.

અહંકાર, પુ. (રઃ) ગર્વ, પતરાજ, ગરરી.

અહંકારવન્, વિ. (વાન્. વતી. વન્.) અહંકારી.

અહંન, ન. (અઃ) દાહડો, દિવસ. [અહંકાર.

અહમહમિકા, સ્ત્રી. (કા.) હું સમર્થ હું સમર્થ એવો

અહંપ્રવિકા, સ્ત્રી. (કા.) હું આગળ યાજેછું એવા

હોશથી આગલ જઈને કરેલી લઢાઈ.

અહંમાતે, સ્ત્રી. (તિઃ) અસાંગી.

અહંયતે, પુ. (તિઃ) સૂર્ય, સૂરજ.

અહંમુલ્ક, ન. (સં.) પ્રાતઃકાળ, આમદાદ, સહવાર, પ્રભાત.

અહસ્તર, પુ. (રઃ) સૂર્ય, સૂરજ. [લાગે છે.

અહ, અ. અહુત, આશ્ચર્ય, દુઃખની વખતે બો-

ખંદાતે, સ્ત્રી. (તિ.) દાન આપવું, બક્ષવું. [નંથી તે.

અહતુક, વિ. (કઃ કા. કં.) જેનાવીસે કંઈ કારણ

અંદસ, ન. (હઃ) પાપ.

અહાય, પુ. (યઃ) પહાડ, પર્વત, ડુંગર. [ખસ હતો.

અહિ, પુ. (હિઃ) સાપ, અહિનામનો એક દૈત્ય—રા-

અહિ, પુ. (તઃ) શત્રુ, દુશ્મન, વેરી.

અહિનુલિક, પુ. (કઃ) મદારી, ગારડી.

અહિમય, ન. (યં.) પ્રધાનથી રાજાને જે ખીલિક તે.

અહિમુજ, પુ. (ક) ગરૂડ પક્ષી, મોર. [સાપે ડંખેલો.

અહિવિદષ્ટ, વિ. (ષઃ ઘા. ઇં.) જેને સાપ કરડ્યો છે તે,

અહેર, સ્ત્રી. (રઃ) વનસ્પતીમાં જેને સતાવરી કેહે છે તે.

અહેશકૃત, (કૃત.) અપ્રીય કરનારો. [દાહડો.

અહોરાત્ર, પુ. (તઃ) રાત ને દહાડો, ચોવીસ કલાકનો

અન્હાય, અ. જલદી, જલદ, ઉતાવળે.

અહરજુર, પુ. (જઃ) જેણે ધત્તરને બાણ્યો એવા

સાધુ—તપશ્વી. [નો અંધ તે.

અજ્ઞાનવંચન, નં. (નં.) અવીદ્યાનો—અસ્તાન પણા-

આ. [“અ” કાર છે.

આ, એ સ્વરનો ખીજો અક્ષર છે, અથવા દીર્ઘ

આ, અ. સ્મૃતિ, વાક્ય પૂર્ણ, ૨. દયા.

આ, અ. પીડા, ૨. ડોપ, ૩. સંતાપ.

આહ, અ. કિંચીત, અભિવ્યાપ્તિ, મર્યાદા.

આકંપિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જરા ધુજોતો, ક્રિયિતકંપિત.

આકર, પુ. (રઃ) રત્નની ખાણ. [રમવું, પાસા, ખાણ.

આકર્ષ, પુ. (ષઃ) પાસા, સોંધટા વીગેરે નિહવ પદાર્થથી

આકલ્પ, પુ. (ભઃ) ધરેણીથી જે શોભા તે.

આકાર, પુ. (રઃ) આકૃતિ, આકાર, ધાટ.

આકારગુપ્તિ, સ્ત્રી. (પિઃ) શોક તથા દુઃખથી મોહ ઉત-

રી ગયું હોય તે ઉતરેલું મોહ છુપાવવું.

આકારણા, સ્ત્રી. (ળા.) આર્થલભ્ય, તેડું, ન્હોતું, ઈજન.

આકાશ, પુ. (શઃ શઃ) પોકળ, અવકાશ,

આસમાન.

[મીચીત, વ્યાપ.

આકીર્ણ, વિ. (ર્ણઃ જાં. જીં.) ધણજ મળેલું, અત્યંત

આકુલ, વિ. (લઃ લા. લં) થાકેલું, ગભરાએલું, વ્યાકુળ.

આકુલેન્દ્રિય, વિ. (યઃ યા. યં.) જેની ઇન્દ્રિયો થાકેલી છે તે.

આકૃષ્ટમાનસ, વિ. (સંઃ સા. સં.) ગાડો થયેલો, માયું કરેલો.

આક્રાંતમતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) જેના અંતઃકરણને

ધણું દુઃખ થયું છે તે.

આક્રીડ, ન. પુ. (વં. ડઃ) સ્ત્રીઓસાથે ક્રીડા કરવા સાં

રાજાઓનું જીવું ડોકાણ—મકાન.

આક્રોડ, પુ. (ડઃ) ડુંગરી અખરોટનું ઝાડ.

આક્રોશ, પુ. (શઃ) ગાળો દેવી.

આક્રોશન, ન. (નં) ઉપરનો શબ્દ જીવો.

આક્રંદ, પુ. (કઃ) દુઃખીનો શબ્દ, ૨. ૨ડવું, ૩. રક્ષણ

કરનારો, ૪. ખીક ભરેલી લઢાઈ.

આહારણ, ન. સ્ત્રી. (ળં. જા.) પારકી સ્ત્રી અને પારકો

પુરૂષ એમના મૈથુન સંયોગ થાય તે વીશે લો-

કોમાં વાત-અર્થો ચાલવી. [ન્યાયાધીશ, નૈયાયિક.

આહવાદ, પું. (વઃ) ન્યાય શાસ્ત્રી, ઈનસાફ કરનારો,

આહારિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેપર લોકોનો શક આવ્યો તે.

આક્ષીવ, પુ. (વઃ) સરગવાનું ઝાડ, શેગડો.

આક્ષેપ, પુ. (પઃ) નિંદા, અજાણ્ય ભરેલો સવાલ.

આલંબલ, પુ. (લઃ) ઇંદ્ર.

આલિખ્ય, ન. (લ્યં.) સંપૂર્ણપણું.

આલખૂ, પુ. (ક) મીંદડું, બહાડું.

આણ, પુ. (સુ.) ઉદર.
 આણ, પુ. (ર) સીકાર.
 આણ, સ્ત્રી. (સ્થા) નામ.
 આણવાન, વિ. (તા. તા. સં.) મોલિયું, કહેલું [પડી.
 આણવાયેલા, સ્ત્રી. (કા.) વાત, વાતની-વારતાની ચો-
 આણવાવસ, વિ. (સ. સા. સં.) ધબરાએલો.
 આણ, ન. (મ.) અપરાધ, મુક, પાપ.
 આણ, વિ. (નુ. નુ. નુ.) અતીથિ.
 આણ, ન. (રં.) ધર.
 આણ, સ્ત્રી. (મુ.) રતીકાર, અંગીકાર.
 આણ, વિ. (કં. કાં. વ.) જે વૃત કીધું છે તે.
 આણ, વિ. (જા. જા. જા.) કુળવાળું, કુળધુન. [રેતે.
 આણ, વિ. (ની. નીની. ની.) જે અતી ગર્વદ-મગ-
 આણ, વિ. (ન. ના. નં.) ક્ષેત્રથી તપેલો. [છે.
 આણ, વિ. (કા. કાં. વ.) જેનું અંતરણ વાકીમયું
 આણ, પુ. (મ.) જેનમાં વરાયેલા આણ.
 આણ, પુ. (કં.) મારામર મહીનો.
 આણ, સ્ત્રી. (પી.) મૂંઝવિર નક્ષત્ર-નખેતર.
 આ. આ. લેણું કુલુષ રાખ્યું તે. [લું કરમ.
 આણ, વિ. (કં. કાં. કં.) સરિરના અવયવથી અમે-
 આણ, પુ. (કં.) જુદાં પાત્રે [લેવે પીએડે છે તે.
 આણ, મ. (મં.) રાજાના જેવા કુરુણ વખતે હાતમાં પાણી
 આણ, પુ. (મં.) જાતની કાંઈ.
 આણ, પુ. (યં) વેદ મેલે એ અર્થ કરનાર.
 આણ, સ્ત્રી. (યં) વેદ મેલના અર્થ કરનારી સ્ત્રી.
 આણ, સ્ત્રી. (પી.) આપણની જાણડી.
 આણ, પુ. (પી.) આણે જાણે, આણમાં જાણે જાણે
 તેણે જાણે [કરડાં પિરેલાં કાંડડું.
 આણ, મ. (મં.) રવિના પછી દેખાઈ એણે કરડું.
 આણ, મ. (મં.) કારણસર અપાક હાથે લે.
 આણ, પુ. (મં.) ઉપણે સંદેહ જુલે.
 આણ, મ. (મં.) સીકાર.
 આણ, મ. (કં.) અકરોનું ગેાળું.
 આણ, પુ. (પી.) અવગણો પોતે.
 આણ, સ્ત્રી. (જિ.) અહાંથી જાણ મેળાઈ જુલો.
 આણ, પુ. (પી.) જુલમ, જુલમ.
 આણ, સ્ત્રી. (સુ.) જાણેદારની નરકમાં નાખ્યું.
 આણ, સ્ત્રી. (સા.) હુકમ.

આણ, ન. (જ્યં) ધી.
 આણ, પુ. (પિ.) આડી, અડધી નામનો એક પક્ષી.
 આણ, પુ. (રં) સંચારધ્વની, લઠાઈમાં લોકોને
 ગોગાટ થાએ છે તે, સમારંભ, હાથી ચીમ પો-
 છે તે, વાળનો અવાજ.
 આણ, પુ. ન. (કં. કાં.) પાપલી.
 આણ, વિ. (કં. કાં. કં.) આઠકનામનું ધાન્ય જે
 ખેતરમાં ઉપજે છે તે ખેતર.
 આણ, સ્ત્રી. (કા.) ગુવર, ગુર નામનું અનાજ જે-
 ની દાળ થાય છે તે.
 આણ, સ્ત્રી. (કો.) ગુવર, ગુર.
 આણ, વિ. (જા. જા. જા.) ધણા ધનવાળો, પૈશા વાળો.
 આણ, વિ. (કં. કાં. કં.) અધમ, અધર્મો, દુઃ.
 આણ, સ્ત્રી. (પિ.) માડીનું પેડું પડી જાય નહીં મારે
 તેના આમને છેડે પીલી રાખે છે તે.
 આણ, પુ. (કં.) રોમ, બચ, ખીક, સંતાપ. [કરડું.
 આણ, ન. (નં.) દુધમાં છામ મેલવરી, વેગ, વળ
 આણ, વિ. (પી. વિની વિ.) અખતર પેહરીને મા-
 રવા ને જે તકરાર થયો તે.
 આણ, પુ. (પં) મૂંઝવે પ્રકાર, તડકો.
 આણ, ન. (વં) કમી. [તરક જવાનો નોડ.
 આણ, પુ. (રં) કચાર, જોર, નદી તીરેમાંથી પેલી
 આણ, પુ. (પી.) ચાર, સંભડી, ચીલ.
 આણ, પુ. (પી.) ઉપણે સંદેહ જુલો.
 આણ, વિ. (મ. યા. યં) અતિથી સંદેહ રવાળું. [વસ્તુ તે.
 આણ, વિ. (કં. કાં. કં.) અતિથી સંદેહ જે કરમ તથા
 આણ, વિ. (રં. રાં. રં) રોમી, આણરી, માંદો.
 આણ, ન. (દં) વાલુચાણ.
 આણ, વિ. (કં. કાં. વં) જેનો સર્વ મનો હોય તે.
 આણ, સ્ત્રી. (પી.) અડધી પેહરી રવી.
 આણ, પુ. (કં. કાં. કં.) જેને ધનુષ બાણ
 ધારણ કર્યાં છે તે.
 આણ, વિ. (નં. નાં. નં.) ઉપણે સંદેહ જુલો.
 આણ, પુ. (નુ.) આપણો ઉદાસ, પોતાનો રો-
 નાણ.
 આણ, સ્ત્રી. (મા) કૌશલ, કૌશલ.
 આણ, પુ. (પી.) કાણેડો.
 આણ, પુ. (જાં) કોરો, મુક, એકાદી.

આત્મંગ, વિ. (ષઃ શ્રા. ષં.) જેનો ગર્વ ગયો હોય તેવો.
 આત્મજ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞા.) કંપ્યા, દીકરી, છોકરી, પુત્રી.
 આત્મતત્વાવગોચ, પુ. (ષઃ) હૃદય વિષે જે સ્થાન તે.
 આત્મચંદ્ર, વિ. (જ્ઞઃ જ્ઞા. જ્ઞં.) સ્વાધીન.
 આત્મતા, સ્ત્રી. (તા.) જીવપણો, જીવતર. ૨. હૃ-
 દયર અને જીવ એનું એકપણું, અભેદ.
 આત્મદ, વિ. (દઃ દા. દં.) પોતે આપનારો, ખુદ
 આપનારો.
 આત્મદ્રુહ, વિ. (ધ્રુક્.) આત્મ ધાતકી.
 આત્મનુ, પુ. (ન્મા.) દેહ, શરીર, ૨. યત્ન, ૩. કૃતી, ૪.
 ધીર, ૫. યુદ્ધિ, ૬. સ્વભાવ, ૭. પરમાત્મા, ૮. મન.
 આત્મનિવેદન, ન. (નં.) આત્મા હૃદયાર્પણ કરવો એ
 પો એક ભક્તિ પ્રકાર છે.
 અત્મનિષ્ઠ, વિ. (ષઃ ષ્ઠા. ષં.) આત્મસ્વરૂપે જેનું અં-
 તઃકરણ નિષ્ઠા લાગી છે તે.
 આત્મપાત, પુ. (તઃ) આત્માનું પડવું-પતન થવું.
 આત્મપ્રદીપ, વિ. (પઃ પા. પં.) અંતઃકરણ પ્રજ્વલિ-
 ત-અગ્નિકવું કરનારો.
 આત્મપ્રસાદિન, વિ. (દિ. દિની. દિ.) આત્માની તૃપ્તિ ક-
 રનારો, જીવને ખુસી કરનારો.
 આત્મપ્રજ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞિઃ) આત્માવિષે જે સ્થાન તે.
 આત્મમૂ, પુ. (મૂઃ) અહરેવ, ૨. મદન, કામદેવ.
 આત્મમરિ, વિ. (રિઃ રિઃ રિઃ) પોતીકું પેટ ભરનારો.
 આત્મમૂલ, વિ. (લઃ લા. લં.) જે પોતેજ ઉત્પન્ન તે.
 આત્મવત્, વિ. (વાન્. વતી. વત્.) પોતા પ્રમાણે આજીવ્ય
 બેનારો, આત્મ જાણનારો. [સ્થાન તે.]
 આત્મચ્છા, સ્ત્રી. (જ્ઞા.) હું હૃદયરો અંશ છું એવુંજે
 આત્મચ્છિ, વિ. (જ્ઞિઃ જ્ઞિઃ જ્ઞિ.) મતલબપો, સ્વાર્થો,
 સ્ત્રી. (જ્ઞિઃ) કુદરતી યુદ્ધિ.
 આત્મવોષ, પુ. (ષઃ) આત્મરૂપ વિષે જે સ્થાન તે.
 આત્મલાભ, પુ. (ભઃ) આત્મભોધથી જે આત્મસ્વરૂ-
 પની પ્રાપ્તિ થાએ છે તે.
 આત્મલિંગ, ન. (ગં.) મહાદેવે કૈલાસે ભક્તોના હાથ
 થકી પુજા થવી માટે આત્મરૂપનોજ તત્વાંશ
 મૂર્તિ કરીને સરીરે રાખ્યું છે તે.
 આત્મવિદ્યા, સ્ત્રી. (વ્યા.) વેદાંત વિદ્યા.
 આત્મવૈશ્વસ, ન. (સં.) આપનેજ પીડા કરી લેવી તે.
 આત્મસંભવ, વિ. (વઃ વા. વં.) જે પોતેજ ઉત્પન્ન થએ તે.

આત્મસમર્વણ, ન. (જં.) આત્મા હૃદયાર્પણ કરવો
 એવો એક ભક્તિ પ્રકાર છે.
 આત્મસાત્કૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) આપણા આધીન
 કરેલું, પોતાના આધીન કરેલું.
 આત્મસ્થ, વિ. (સ્થઃ સ્થા. સ્થં.) આત્મસ્વરૂપે જે સ્થીર તે.
 આત્મહેતુ, વિ. (તુઃ તુઃ તુ.) જેને પોતેજ કારણ, જેનું
 કારણ પોતેજ તે. [દીસવું.]
 આત્મભાસ, પુ. (સઃ) પોતા જેવું દેખવું, પોતા જેવું
 આત્મારામ, વિ. (મઃ મા. મં.) આત્મ લાભથી જે
 આનંદમાનીને ખીજા સુખ વિશે ઇચ્છા નથી તે.
 આત્માવસ્થ, વિ. (સ્થઃ સ્થા. સ્થં.) સર્વ વ્યાપક. [છે તે.]
 આત્માશ્રિતત, વિ. (તઃ તા. તં.) આપના આસરમાં જે
 આત્મેશ્વર, પુ. (રઃ) અહસ્ત્વરૂપ, હૃદયર. [ગયો તે.]
 આત્મિકચરણ, વિ. (જઃ જા. જં.) જે હૃદયરોજ શરણ
 આત્મિકાદ્ય, ન. (યં.) આત્મસ્વરૂપે દીલગી—મન-
 ની જે એકાગ્રતા તે.
 આત્યંતિક, પુ. (કઃ) દૈનંદિન, 'બ્રાહ્મ, પ્રાકૃતિક, અને
 આત્યંતિક આચાર પ્રલયમાંથી આ એક.
 આત્યંતિકતા, સ્ત્રી. (તા.) વત્તાપણું, વધારો.
 આત્યંતિકપ્રલય, પુ. (યઃ) દૈનંદિન, 'બ્રાહ્મ, પ્રાકૃતિક
 અને આત્યંતિક આચાર પ્રલયમાંથી આ એક.
 આયર્વણ, ન. (જં.) અથર્વેનોસમૂહ. [ચાટલું.]
 આદર્શ, પુ. (શં.) દરપણ, આરસો, આરીસો, કાચ,
 આદર્શતલોપમ, વિ. (મઃ મા. મં.) અરીસા જેવું જે
 સપાટ તે.
 આદિ, પુ. (દિઃ) પહેલવેલું.
 આદિકવિ, પુ. (વિઃ) વાલ્મીકિ ઋષી.
 આદિકારણ, ન. (જં.) મૂલકારણ.
 આદિગ્ધ, વિ. (ગ્ધઃ ગ્ધા. ગ્ધં.) અરડાએલું, ચોપડાએલું.
 આદેતેય, પુ. (યઃ) દેવ.
 આદિત્ય, પુ. (ત્યઃ) દેવ, દેવનાગણ, સૂરજ, સૂર્ય.
 આદિભવ, પુ. (વઃ) અહરેવ.
 આદીનવ, પુ. (વઃ) દુઃખ કલેશ.
 આદત, વિ. (તઃ તા. તં.) આદરણીય.
 આદૃતાત્મનુ, વિ. (ન્મા. ત્મા. ત્મં.) જેનો સત્કાર ક-
 ર્યો છે તે. [આત્મા કરનારો.]
 આદેશકારિનુ, વિ. (રી. રિણી. રિ.) હુકમ કરનારો
 આદ્ય, વિ. (યઃ યા. યં.) આદિ, પ્રથમ, પહેલવેલું

આદ્યંતાંતરવાર્તિન, વિ. (સી. સિની. સિ.) અદી, અંત,
અને મધ્ય એમાં રહેનારાં. [તોણા એક.
આદ્યમાષક, પુ. (ક:) શાસ્ત્ર સિદ્ધ, હંસી ચણાહીનો
આદ્યુન, વિ. (ન: ના. નં.) બુખ્ય લાગેલા, બુબુક્ષિત.
આશ્વર, પુ. (ર:) બાંધ, ગડકો.
આશ્વિ, પુ. (મિ:) મનનુદુ:ખ, ૨-ધરાણુ મુકેલું, ૨-વિપતિ.
આશ્વિમૌલિક, વિ. (ક: કા. કં.) જે ભૂતોને લગતું
તે, પંચ બુતાત્મક. [કાઈ ગમ્મા છે તે.
આશ્વિમ્લન, વિ. (ન: ના. નં.) મનના દુ:ખથી જે સુ-
બાંધસિક, પુ. (ક:) રાંધનારો, ફસાઈએ.
આશૂત, વિ. (ત: તા. તં.) જરા હલાવેલ.
આશ્વરણ, પુ. (ળ:) હાથીનો માવત.
આધ્યાન, સં. (નં.) સમરણ, યાદ.
આનક, પુ. ન. (ક: કં.) નગારા, ઢોલ, મૃદંગ, પખ-
વાજ, ૨. ગર્જના કરનારો મેહે.
આનકરુદુમ્ભિ, પુ. (મિ:) વસુદેવ.
આનત, વિ. (ત: તા. તં.) વીચે જોનારો, નચ.
આનંદજલાકુલેક્ષણ, ન. (ળં.) આનંદના આસુથી ભ-
રાએલી આંખ. [નરધાં વીગેરે.
આનદ્ર, ન. (ઙં.) મૃદંગ, નગારા, પખવાજ, તખલા,
આનન, ન. (નં.) મુખ.
આનંદ, પુ. (દ:) ખુસી.
આનંદયુ, પુ. (યુ:) ખુસી. [થાએછે તે.
આનંદન, ન. (નં.) પુછપાછ કચ્છાપછી જે આનંદ
આનનાજ વિ. (જ: જ્ઞા. જ્ઞં.) કમળ જેવું જેનું
મેહો તે, સુંદર, ખુબ સુરત.
આનપત્ય, ન. (ત્યં.) વાંઝપણું, વાંઝીયાપણું. ૨.
અચ્ચા-છોકરાં નહી થવા. [દેસ, આપો દેશ.
આનર્ત, પુ. (તં:) નાચવાળી જગા, ૨. લઢાઈ, ૩. એક
આનાય, પુ. (ય:) જાળું, જળ.
આનાય, પુ. (ય:) દક્ષિણ દીશા તરફનો પુજેલો અમી.
આનાહ, પુ. (હ:) ઓડાંધ થવાનો તથા મુતરખંદ થવા-
નો રોગ, ૨. લાંબી. [તેથી ઓડાં કપ્પજયાએછે.
આનાહરોગ, પુ. (ગ:) એક જાતનો વાહનો રોગ છે
આનુપૂર્વ, ન. (વૈ.) અનુક્રમ, એક પછીવાડે એક.
આનુપૂર્વી, સ્ત્રી. (વૈ.) ઉપેલો શબ્દ જીવો.
આનુપૂર્વ્ય, સ્ત્રી. (વ્યં) ઉપેલો શબ્દ જીવો.
આનુશ્રવિક, વિ. (ક: કા. કં.) જેને સાંભળીને મ-

ખું તે. ૨. વેદ પ્રતિપાઘ જે ધરમ તે. [પ્રવચ્ચ.
આન્વીક્ષિકો, સ્ત્રી. (કી.) ગૌતમે કરેલું તંકશાસ્ત્ર, આ-
આવક, ન. (કં) રોટલી, રોટણો.
આવગા, સ્ત્રી. (ગા.) નદી.
આવળ, પુ. (ળ:) બજાર.
આવળિક, પુ. (ક:) વાણીયો.
આવસ્થાપ, વિ. (મ: મા. મં.) દુ:ખિ.
આવટ, સ્ત્રી. (દ) વિપતી, દુ:ખ.
આવટા, સ્ત્રી (દા) ઉપેલો શબ્દ જીવો.
આવજ, વિ. (જ: જ્ઞા. જ્ઞં.) ઉપેલો શબ્દ જીવો.
આવજસત્વા, સ્ત્રી. (ત્વા.) ભારે વાઈ-ગભંણી સ્ત્રી.
આવમિત્યક, ન. (કં.) બદલો આપવાને લાવેલી સ્ત્રી.
આવચર્ચ, વિ. (ચ: ચ્ચા. ચ્ચં.) મોક્ષ આપનારો, મુ-
ક્તિ આપનારો.
આવસ, સ્ત્રી. વ. (આવ:) પાણી, જળ.
આવન, ન. (નં.) દારૂ પીવાળી જગ્યા જહાં ને
ડખી ખેસેછે તે જગો. [કરીને ખોસેલું
આવેડ, પુ. (ડ:) ચોટલીમાં અથવા ચોટલામા માપો
આધીન, ન. (નં.) ગાઈનું એ.
આવૃત્તિક, વિ. (ક: કા. કં.) તળેલી શુખડી કરનાર
આવ, વિ. (મ: મા. મં.) વીરવાસુ. [કડુ કોણ, મીઠું કોણ
આવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) મોજ, લેહેરે, ૨. વનસ્પતી
આવ્યાયન, ન. (નં.) સંતુષ્ટ કરવું. [જે ધરમ તે
આવ્યાયનશીલત્વ, ન. (ત્વં.) તૃપ્ત કરવું, તૃપ્ત કરવાને
આપ્રકામ, વિ. (મ: મા. મં.) જેની ઇચ્છા તૃપ્ત થઈએ તે
આપ્રચ્છન, ન. (નં.) આનંદ, હર્ષ, ખુશી.
આપ્રવત્તીન, વિ. (ન: ના. નં.) માથાથી તે પગમુધી
હેચે હેવા કપડાં, યુરખો.
આવ્રવ, પુ. (વ:) સ્નાન.
આવ્રવત્તિન, પુ. (તી.) સોડમુંજ થએલો બ્રાહ્મણ.
આવ્રવ, પુ. (વ:) સ્નાન.
આવ્રવત્તિન, પુ. (તી.) સોડમુંજ થએલો બ્રાહ્મણ.
આપ્રતિનિવૃત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) પાછુંમો કસેલું.
આવંધ, પુ. (ધ:) ગાડાનું જોતર.
આવાજા, સ્ત્રી. (વા.) વેદના, દુ:ખ.
આમરણ, ન. (ળં.) ધરેણાં, દાગીના.
આમાષળ, ન. (ળં) એક પીળને મોટાઈથી બોલવું
(આવો, જવો, લાવો, કહે.)

આભાસ્વર, પુ. (ર:) દેવનો એક ગણ છે.
 આભીર, પુ. (ર:) ગવલી.
 આભીરગ્રહી, સ્ત્રી. (હ્રી.) ગવલીનું ધર અથવા ગામ.
 આભીરી, સ્ત્રી. (રી.) ગવલણ.
 આભીલ, ન. (લં.) શરીર પીડા.
 આભોગ, પુ. (ગ:) ઉપભોગ, પરોપરતા, ર. સાપત્તી કીણ.
 આમગંધિ, વિ. (વિ: વિની. વિ.) કાચા માસ જેવી જેને
 ગંધ આવે છે તે.
 આમંડ, પુ. (ડ:) એરંડાનું ઝાડ, દીવેલનું ઝાડ.
 આમનસ્ય, ન. (સ્યં.) દુઃખ અથવા ઉદાસપણું.
 આમંત્રણ, ન. (ણં) તેડું, નહોતું, ઈજન.
 આમય, પુ. (ય:) રોગ.
 આમયાવિન્, વિ. (વી. વિની. વિ.) રોગી.
 આમલક, પુ. ન. (ક: કં.) આમળાં, આમળાંનું ઝાડ.
 આમલકી, સ્ત્રી. (કી.) આમળાંનું ઝાડ. [મલી છે તે.
 આમલ્લ, વિ. (લ્લ) જેનું આંમડું તથા છાલ કુ-
 આમઝૂલ, પુ. (લ:) પવન—વાથી પેટમાં દુષ્પીને
 ગડગડાટ થયો તે રોગ. [થાએ છે તે.
 આમિક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) ગરમ દુધને દહીથી જેવી કૃતી
 આમિષ, પુ. ન. (ષ: ષં.) માંસ, ર. લાંચ, નજરાણું—ણો,
 ૩. ભોજ્યવસ્તુ, ૪. સંભોગ. [ખાનારા.
 આમેષારેન્, વિ. (શી. શિની. શિ.) માછલાં તથા માંસ
 આમુક્ત, વિ. (ક્ત: ક્તા. કં.) દીલમાં અંગરખો તથા
 કપડાં જેને પહેર્યા છે તે. [આ લોકમાનો.
 આમુષ્મિક, વિ. (ક: કા. કં.) આ સ્થિતિમાનો, ર.
 આમ્લેદ, પુ. (દ:) હર્ષ, આનંદ, કર્સુરી જેવી પુશ્પો.
 આમેલિન્, પુ. (લી.) મેહોને શારી વાસ આવવા
 સાંઝે પાનસોપારીમાં જે આઈએ તે.
 આન્નાય, પુ. (ય:) યુરૂ પરંપરાએ આવેલા સારો ઉપદેશ.
 આન્ન, પુ. (ન્ન:) આંખો.
 આન્નાતક, પુ. (ક:) આંખાડાનું ઝાડ, આંખો.
 આન્નેહિત, ન. (તં.) ખે લણવાર ખેલેલા શબ્દ.
 આન્નિકા, સ્ત્રી. (કા) આંખલીનું ઝાડ.
 આન્નિકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 આયત, વિ. (ત: તા. તં.) ધણું લાંબું.
 આયત્ત, વિ. (ત્ત: ત્તા. તં.) સ્વાધીન,
 આયતન, ન. (નં.) યત્તની એક જગા. [વીસાળ નેત્ર.
 આયતાલ, વિ. (લ: લી. લં.) જેની આંખ મોટી છે તે,

આયતિ, સ્ત્રી. (તિ:) ઉત્તરકાલ, યુદ્ધપો, ૨. લંબાઈ,
 ૩. યોગસાધન, ૪. સામર્થ.
 આયમ, પુ. (મ:) લંબાઈ.
 આયામિત, વિ. (ત: તા. તં.) એથીને લાંબું કીધેલું.
 આયુષ, ન. (ષં.) હથીયાર, શસ્ત્ર: [પજીવીકા કરનારો.
 આયુષિક, વિ. (ક: કા. કં.) હથીયારના જોરથી ઉ-
 આયુષિય, વિ. (ય: યા. યં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 આયુર્વેદદશ, પુ. (દક.) વૈદ. [ધણું છે તે.
 આયુષ્મન્, વિ. (ષ્માન્. ષ્મતો. ષ્મન્.) જેનું આયુષ્ય
 આયુષ, ન. (યુ:) આયુષ્ય, જીવનગાની. [યુષ્ય આપનારો.
 આયુષ્ય, વિ. (ય: યા. યં.) ધણી આવરદા—આ-
 આયોધન, ન. (નં.) લઠાઈ,
 આર, સ્ત્રી. (રા.) ગાડીની ધરી, ગાડીનો આસ.
 આરગ્વધ, પુ. (ધ: ગરમાલાનું ઝાડ.
 આરકુટ, પુ. ન. (ટ: ટં.) પીતળ.
 આરતિ, સ્ત્રી. (તિ:) નિવૃત્તિ, શાંતિ.
 આરનાલક, ન. (કં.) કાંજવાળું, કાંજ.
 આરંભ, પુ. (ભ:) પ્રારંભ, શુરૂઆત.
 આરવ, પુ. (વ:) શબ્દ.
 આરચાસ્ત્ર, ન. (સ્ત્રં.) વિષયનું સુદર્શન, ચક્ર.
 આરા, સ્ત્રી. (રા.) આમડું કાઢવાનું હથીઆર જેને
 આરી કહે છે તે.
 આરાત, ઘ. દુર, પાશિ. (એવોએનો અર્થ થાય છે).
 આરાધન, ન. (નં.) લાભ, સંતોષ.
 આરામ, પુ. (મ:) ખાગ, ખગીચો.
 આરાલિક, પુ. (ક:) રસોઈએ, મંધનારો.
 આરાવ, પુ. (વ:) શબ્દ. [હચ્છા કરનારો.
 આરિરાત્રાયુષ, વિ. (યુ: યુ: યુ.) આરાધન કરવાની
 આરુક્ષમાણ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) ઉપર ચઢવાની
 હચ્છા કરનારો. [જ અતીશય મગન થયો તે.
 આરુસાધિયોગ, વિ. (ગ: ગા. ગં.) યોગાભ્યાસમા
 અરિવત, પુ. (ત:) ગરમાલાનું ઝાડ.
 આરોગ્ય, પુ. (યં) તનદુરસ્તી.
 આરોહ, પુ. (હ:) કપડાની લંબાઈ, ૨. જીંચી, ૩. શુંદર
 સ્ત્રીની કેડ-કમર, ૪. હાથીપર ચઢવું-ખેસવું.
 આરોહણ, ન. (ળં) જીંચુ ચડવું, પગથીયું.
 આર્તગલ, પુ. (લ:) અસમાની રંગનો કોરેટો.
 આર્તચંદુ, પુ. (ચુ:) દુ:ખી માણસ ઉપર દયા કરનારો.

આર્તવ, ન. (વં.) અડકાવવું, (જેમ યૈરી અડકાએ છે તેમ.

આર્તિ, સ્ત્રી. (ર્તિઃ) તીર કામઠાનો છેડો.

આર્તિહર, વિ. (હા. હા. હ.) પીડા નાશક.

આર્તિહર, વિ. (રા. રા. રં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

આર્દ્ર, વિ. (દ્રઃ દ્રો. દ્રૈ.) પરલેલો, ભીન્નએલો, લીલું.

આર્દ્રક, ન. (કં) આદું.

આર્ય, વિ. (યઃ યો. યં.) કુલીન, સજ્જન, મોટા કુળનો.

આર્યહત્ય, વિ. (ઘઃ ઘા. ઘં.) મોટા લોકને જે પ્રીય-ગમવું તે. [વ્યેનો દેશ.

આર્યવર્ત, પુ. (તંઃ) વિંધ્યાદ્રિ અને હિમાચલ પર્વતના

આર્યમ્ય, પુ. (મ્યઃ) જીવાન બલદ, ગોધો.

આર્દ્રક, પુ. (કઃ) નાસ્તીક.

આર્દ્રત, પુ. (તઃ) જીન, આવક.

આલક્ષ્ય, ન. (ય્યં.) અરાય નસીય, બદબખત.

આલ, ન. (લં) હરતાળ.

આલંભ, પુ. (ભઃ) ઠાર મારવું.

આલમન, ન (નં.) લાવવું, ૨. મારવું, હિસા.

આલેય, ન. (યંઃ) ધર.

આલવાલ, ન. (લં) આડનાં મુખીયાં આગળ પાણી રેહેવાને જે મટોડીનું કુંડાલું કરે છે તે.

આલસ્ય, ન. (સ્યં) આળસ, સુસ્તી, વિ. (સ્યઃ સ્યા. સ્યં) આળસી, સુસ્ત.

આલન, ન. (નં) હાથી આંધવાનો થાંભલો.

આલાપ, પુ. (પઃ) એક બીજને મોટાદથી બોલવું.

આલાવુ, પુ. (વઃ) કાળું ડોહવું.

આલાવુ, પુ. (વઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.

આલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) સખી, બહેનપણી, ૨. એાળી, ૩. પુલ, ૪. સાફ, ૫. વીછી.

આલિંદ, પુ. (દઃ) દરવાજાની બહારની જગા.

આલિંગ્ય, પુ. (મ્યઃ) મૃદંગ, પખવાજ.

આલી, સ્ત્રી. (લીઃ) વીછી, વીધુ.

આલીદ, ન. (દંઃ) ધનુરધરની સ્ત્રીતી.

આલુ, સ્ત્રી. (લુઃ) ચોખ્ખા ધોવાનું વાસણ.

આલુ, પુ. (લુઃ) ધુવડ.

આલુ, ન. (લુઃ) આલુ, અપુ, વાંસો.

આલુક, પુ. (કઃ) સાપનું નામ છે, મુખ્ય સાપ.

આલુ, સ્ત્રી. (લુઃ) ચોખ્ખા ધોવાનું વાસણ.

આલૂન, વિ. (નઃ નાઃ નંઃ) કાપી નાખવું.

આલોક, પુ. (કઃ) દર્શન, પ્રકાશ.

આલોકન, ન. (નંઃ) જોવું, અવલોકન કરવું.

આવપન, ન. (નંઃ) વાસણ, ઠામ.

આવતે, પુ. (તંઃ) પાણીનું ગોલ કરવું.

આવલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) પંક્તિ, એાળ. [દમલ.

આવસિત, વિ. (તઃ તાઃ તં) ધાસ વગરનાં અનાજને

આવાપ, પુ. (પઃ) આડનાં મુખીયાં આગળ પાણી રેડવાને જે મટોડીનું કુંડાલું કરે છે તે.

આવાપક, પુ. (કઃ) પોચી, હાથમાં પહેરવાનો દામીને

આવાલ, ન. (લં). આડને પાણી રેડવામાં તેના થડ નીચે કરેલું મટોડીનું કુંડાલું.

આવિમ્ન, પુ. (મઃ) કર્મદાનું આડ. [સુષ્મા.

આવિષ, પુ. (ષઃ) છેદ પાડવાનું હથિઆર, મુઠી

આવિક્ષ, વિ. (ક્ષઃ ક્ષાઃ ક્ષં) વાંકું, ૨. છેડેલું, છેડી થકેલું

આવિલ, વિ. (લઃ લા. લં.) ડેહિલું, મેલવાલું.

આવિઃ, અ. પ્રસિદ્ધ.

આવુક, પુ. (કઃ) બાપ, નાટક પ્રકરણમાં.

આવુત્ત, પુ. (ત્તઃ) બનેલી, નાટકમાં.

આવૃત્, સ્ત્રી. (તઃ) અનુક્રમ.

આવૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) ધેરાયલો.

આવિગી, સ્ત્રી. (ગી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

આવેશન, ન. (નં.) સુતારકામની નીશાળ, શિલ્પ મંત્રી નીશાળ. [આવેશ.

આવેશિક, વિ. (કઃ કા. કં.) અતિથિ, દુસ્તી

આશંસિતૃ, વિ. (તા. તી. તૃ.) જેને ધણી ઇચ્છા હોય તે

આશંસુ, વિ. (સુઃ સુઃ સુ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

આશાય, પુ. (યઃ) હોજ, વાવ, હોદ, ૨. આશય, અભીપ્રાય, મત.

આશયાશ, પુ. (શઃ) દેવતા, વસ્તેવ.

આશર, પુ. (રઃ) રાક્ષસ.

આશા, સ્ત્રી. (શાઃ) દીશા, ૨. મોટી આશા. [ગ્રી.

આશિતંગવીન, વિ. (નઃ ના. નં.) ગાયત્ર્યરવાની જાત

આશિર, પુ. (રઃ) રાક્ષસ.

આશિસ્, સ્ત્રી. (શીઃ) સાપની દાઢ, ૨. આશિવાંદ

આશીવિષ, પુ. (ષઃ) સાપ.

આશીવિષ, પુ. (ષઃ) સાપ.

આશુ, અ. જલદી, ત્વરીત; પુ. ન. (શઃ શં.) બાત.

શુગ, પુ. (ગ:) પવન, ૨. આણુ. [ભાતછે.
શુનીહિ, પુ. (હિ:) જલદી પાકનારો એક જાતનો
શુશુક્ષણિ, પુ. (ણિ:) દેવતા, આખી, વસ્તેવ.
શ્ય, ન. (યે.) અજાયબ. [જેનું કુરમ તે.
શ્યકર્મન, વિ. (મો. મો. મે.) અજાયબ જેવું
સિસૃષ્ણુ, વિ. (સુ: સુ: સુ.) જવાને ઇચ્છનારો.
શ્રમ, પુ. (મઃ) અશ્વચારી-ગૃહસ્થ-વાનપ્રસ્થ-સં-
-યાસી, એ ચાર આશ્રમ છે.
શ્રય, પુ. (યઃ) આધાર.
શ્રયાન્ન, પુ. (જઃ) દેવતા, આખી, વસ્તેવ.
સુત, વિ. (તઃ તા. તં.) સ્વીકારેલો. [વાગનારો.
શ્રવ, પુ. (વઃ) સ્વીકાર. વિ. (વઃ વા. વં.) વચનમાં
શ, ન. (શં.) ધોડાનું ટોલું.
શત્ય, ન. (ત્યં) અશત્ય ઝાડનું ફળ.
શ્વબુદ્ધ, પુ. (જઃ) આસુ મહીનો.
શ્વિન, પુ. (નઃ) આસુ મહીનો. [દરએક.
શ્વિનેય, પુ. (યઃ) સ્વર્ગના વૈદ અશ્વીની કુમાર તે
ચીન, વિ. (નઃ ના. નં.) ધોડાની એક મજલ.
શ્વદ, પુ. (દઃ) આપાડ મહીનો, ૨. અશ્વચારી લોકો
પોતીકા હાથમાં જે આખરાનો દંડ લેછે તે.
શ્વત્, વિ. (ત્તઃ કાઃ કં.) તત્પર.
શ્વન, ન. (નં) ખેસવાનું આસન. પુ. (નઃ) અસા-
નાનું ઝાડ, ૨. હાથીની ખાંદ.
શ્વર્ગર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) ગોકરણીનો વેલો.
શ્વના, સ્ત્રી. (ના.) ખેસવાનું આસન.
શ્વેદી, સ્ત્રી. (દી.) એક જાતનું આસન છે.
શ્વજ, વિ. (જઃ જા. જં.) પાસે, નજીક.
શ્વ, પુ. (વઃ) સેરડીના રસનો દારૂ.
શ્વદિત, વિ. (તઃ તા. તં.) મખેલું.
શ્વદ, પુ. (રઃ) દુસમનને ઘેરવો, ૨. રાત દહોડો વર-
સાદ, જખરો વરસાદ. [હતી તે જગો.
શ્વત, વિ. (વઃ તા. તં.) પેલ્યાં જે જગોપર ગાય
શ્વર, પુ. (રઃ) દૈત્ય. રાક્ષસ, રાખસ.
શ્વરી, સ્ત્રી. (રી.) રાઈ.
શ્વરિન્, વિ. (રી. રિણી. રિ.) અસુર સંબંધી.
શ્વય, પુ. (વ્યઃ) જનમ હીજોડે, એ ખીજનું શીશન-
પોતીકા મોહોડામાં લધને તે માથી જે ખીંદુ પડે તે
પોતે ગલીને પછી પોતીકી ખાયડી સાથે સંગ કરે.

આસિચનક, વિ. (કઃ કાં. કં.) જે ચીજ જોતાં જોતાં મ-
નની તૃપ્તિ થતી નથી તે.
આસ્કંદન, ન. (નં.) યુદ્ધ, લઢાઈ.
આસ્કંદિત, ન. (તં.) જે ધોડો લગામને માનતો નથી
તે, ૨. જોરમાં દોડવું.
આસ્તરણ, ન. (ળં.) હાથીના પીઠ પરની ખીજાઈત.
આસ્થા, સ્ત્રી. (સ્થા.) સભા, ૨. પ્રયત્ન.
આસ્થાન, ન. (નં.) સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
આસ્થિત, વિ. (તઃ તા. તં.) આશુક, આશુકત.
આસ્તદ, ન. (દં.) કૃત્તિ, કામ, કામ, ૨. સ્થાન.
આસ્કોટ, પુ. (ટઃ) આકડાનું ઝાડ.
આસ્કોટની, સ્ત્રી. (ની.) માતી મણિમાં સાર પાડવાનું
હથિયાર. [નામની ઓપધી.
આસ્કોટ, સ્ત્રી. (ટા.) જંગલી મોગરો, વીંધણકાંત
આસ્કોત, પુ. (તઃ) આકડાનું ઝાડ, ૨. કંચનનું ઝાડ.
આસ્કોતા, સ્ત્રી. (તા.) જંગલી મોગરો, વિંધણકાંત
નામની વનસ્પતી.
આસ્ય, ન. (સ્યં.) મુખ, મોહો.
આસ્યા, સ્ત્રી. (સ્થા.) ખેસવાનું આસન.
આસ્તવ, પુ. (વઃ) કલેશ, દુઃખ.
આહત, વિ. (તઃ તા. તં.) યુદ્ધેલો, યુદ્ધાકાર કરેલો;
ન. (તં.) કોઈ વખતે નહીં બને એવી વાત
બોલવી. [ત થયેલો.
આહતલક્ષણ, વિ. (ળઃ જા. જં.) સારાં લક્ષણથી પ્રખ્યા-
આહવ, પુ. (વઃ) લઢાઈ,
આહવકામ્યા, સ્ત્રી. (મ્યા.) લઢાઈની ઇચ્છા.
આહવનીય, પુ. (યઃ) એક જાતનો અખિ છે.
આહાર, પુ. (રઃ) ભોજન. [ખુસી પેદા કરનાર.
આહ્વાદુદય, વિ. (યઃ યા. યં.) આનંદ આપનાર,
આહાવ, પુ. (વઃ) કુવાનું પાણી કાઢીને કુવા આગલ
બરવાનું ટાંકું, અવાડો.
આહિતલક્ષણ, વિ. (ળઃ જા. જં.) હિમ્મતવાલો, ધીર.
આહિતુંદિક, પુ. (કઃ) સર્પ રમાડનાર વાદી.
આહેય, વિ. (યઃ યા. યં.) સાપનું જેહેર.
આહો, અ. વિકલ્પાર્થી (દાખલાતરીકે) દેવઆહોગંધર્વઃ.
આહોગુરુષિકા, સ્ત્રી. (કા.) મરેલીથી હું પરાક્રમી છું
એમ બોલનારો પુરુષ.
આન્હિક, ન. (કં.) શેજનું કામ, નિત્ય કર્મ, ૨. ભોજન.

આવ્હય, પુ. (ય:) નામ.

આવ્હા, સ્ત્રી. (હા.) નામ.

આવ્હાન, ન. (નં.) ઇજન, તેડું, નેહાનું.

આલેપકવાત, પુ. (ત:) એક જાતનો વાધુનો રોગ છે જેથી આખું શરીર ડેલે છે.

દ.

દ, ત્રીજો સ્વર.

દક્ષ, પુ. (ક્ષ:) સેરડી.

દક્ષગંધા, સ્ત્રી. (ગં.) વનસ્પતીમાં જેને સરોટા કહે છે, કોળ સુંદાનું ઝાડ, બિાઈ કોહલું, લવા. [કેલીસ્તા કહે છે તે.

દક્ષુર, પુ. (ર:) વનસ્પતીમાં જેને કોળસુંદા અને

દક્ષાકુ, પુ. (કુ:) દુધી, ૨. રાજવિશેષ.

દગ, વિ. (ગ: ગા. ગં.) જંગમ, ૨. ખાઈ, ખઈ; પુ.

(ગ:) અભીપ્રાય પ્રમાણે ચાલવું.

દંગિત, વિ. (ત: તા. તં.) ઉપલો શબ્દ જીવે.

દંગિતકોવિદ, વિ. (દ: દા. દં.) મર્મ જાણવામાં ચતુર.

દંગુદ, પુ. સ્ત્રી. (દ: દી.) હાં ગણાયેટનું ઝાડ, ઇંગોલી યાનું ઝાડ.

દચ્છા, સ્ત્રી. (ચ્છા.) વાંછા.

દચ્છાપિધાન, વિ. (ન: ના. નં.) જેને ઇચ્છેલું મળે છે તે.

દચ્છાવતી, સ્ત્રી. (તી.) જે ખાયડીને ઇચ્છા હોય તે.

દજ્જલ, પુ. (લ:) પાણીમાંનો એક જાતનો વેણ છે જેને ઇજર કહે છે.

દજ્ઞયમાજુ, વિ. (માક.) યજ્ઞમાંનો ભાગ—હીરસો લેનારો.

દજ્ઞ્યાઝીલ, પુ. (લ:) વારંવાર યજ્ઞ કરનારો માણસ.

દટ્ચર, પુ. (ર:) ગોધા, જાંઘાં જે ઇચ્છે તાં હાં કરનારો બળદ.

દજ્ઞસ્પતિ, પુ. (તિ:) વિષય.

દજ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞ:) ગામ્, ૨. ભુમી, ૩. વાયા.

દજ્ઞાપતિ, પુ. (તિ:) રાજ. [અળદ.

દજ્ઞર, પુ. (ર:) ગોધા, મનમાં આવે તાં હાં કરનારો

જતર, વિ. (ર: રા. રં.) જીવ, નેહાનું, પામર, ૨. અન્ય, ખીજું.

જતરેદુઃ, અ. ખીજે દહોડે. [એવું, ૬. સમાપ્તી.

જતિ, અ. હેપુ, ૨. પ્રકાર, ૩. પ્રસિદ્ધિ, ૪. આમ, ૫.

જતિહ, અ. લોકપરંપરા પ્રાપ્ત ઉપદેશ.

જતિહાસ, પુ. (સ:) તવારીખ, જીના વૃત્તાંત, જીના

રાખ્યાનાં ચરીત્રના અંથો મહાભારત-રામાયણાદિ.

જત્વરી, સ્ત્રી. (રી.) છીનાલ ખાયડી.

દ્વાલી, અ. આવ્યમેતે.

[વાળે

દ્વલમન્યુ, વિ. (ન્યુ: ન્યુ: ન્યુ.) રીસાખેલો, રીસ

દ્વલસર, પુ. (ર:) વરસ.

દ્વલિરા, સ્ત્રી. (રા.) લક્ષ્મી.

દ્વલિવર, ન. (રં.) વીળા રંગનું કમલ. [તી છે

દ્વલિવરી, સ્ત્રી. (રી.) સહસ્રમુખી નામની એક વનસ્

દ્વલિગર, ન. (રં.) વીળારંગનું કમલ.

દ્વલુ, પુ. (લુ:) ચંદ્ર, ચાંદો, ચાંદ.

દ્વલુ, પુ. (લુ:) દેવનો રાજા, ૨. મેહ, મુખ્ય.

દ્વલુલુક, પુ. (લુ:) માથાના કેશ ખરીપડે એવો એ

રોગ છે જેને ચાઈ કહે છે તે. [સાદા કહે છે.

દ્વલુલુ, પુ. (લુ:) એક જાતનું ઝાડ છે જેને અળ્યું

દ્વલુવ, પુ. ન. (લુ: લં.) કુડાળી સીંગ, ઇંદ્રજવ.

દ્વલુલુગી, સ્ત્રી. (ગી.) ઇંદરાવણના વેલા.

દ્વલુસુરસ, પુ. (સ:) વડનું ઝાડ, વડલો.

દ્વલુસુરિસ, પુ. (સ:) ઉપલો શબ્દ જીવે.

દ્વલુગિક, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જીવે.

દ્વલુગી, સ્ત્રી. (ગી.) ઇંદ્રની ખાયડી. [તું ઇંદ્ર ધનુષ

દ્વલુગુપ્ત, ન. (લં.) વાદળાંપર સૂરજના તેજથી દેખ

દ્વલુગરિ, પુ. (રિ:) દેવ, રાક્ષસ.

દ્વલુગરજ, પ. (જ:) વિષય. [કાન, વીગેરે સધલ

દ્વલુગિય. ન. (યં.) ઇંદ્રીયો. હાથ, પગ, વાયા, આં

દ્વલુગિયતંબળ, ન. (તં.) ઇંદ્રીયની ઇચ્છા, ઇંદ્રીયની તૃ

દ્વલુગિયાર્થ, પુ. (યં.) ઇંદ્રીયના વીશય (તે પાંચ છે, ૨

રૂપ, ગંધ, સ્પર્શ, શબ્દ.)

દ્વલુગ, ન. (નં.) બાલવાનાં લોકડાં.

દ્વલુગ, ન. (ધ્વં.) બાલવાનાં લોકડાં.

દ્વન, પુ. (ન:) મૂર્ચ, સૂરજ, ૨. પ્રભુ, રાજા. [કં

દ્વન, વિ. (ન: ના. નં.) તેજસ્વી, તેજવાળું,

દ્વન્યકા, સ્ત્રી. (કા.) મૃગશિર નક્ષત્રના માથા અ

ળ જે પાંચ તારા છે તે.

દ્વન, પુ. (મ:) હાથી.

દ્વન, વિ. (મ: મ્યા. મ્યં.) માતપર, પૈશાવો.

દ્વન, વિ. (મ: મા. મં.) ઇચ્છા પુરી થનારો. [આ

દ્વન, ન. (જં.) નિરાશ્ચર્ય, ૨. ખારી માટીની જ

દ્વનમદ, પુ. (દ:) વિદ્યુલતા, વીજળી.

દ્વરા, સ્ત્રી. (રા.) દારૂ, ૨. ભુમી, રૂ. પાણી, ૪. પા

દ્વરાવત, સ્ત્રી. (તી.) પારવતી, દુર્ગા.

શ્રીરણ, ન. (જં) પારવતી, દુર્ગા.
 શ્રીરેવેદિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનો ગોળ માથા
 ઉપર ફેલાયો થાંભલો તે રોગ.
 શ્રી, સ્ત્રી. (લા.) ગાય, ૨. ભુમી, ૩. વાણી, ૪.
 શ્રીધનામના ગ્રહની બાધડી.
 શ્રી, સ્ત્રી. (લા.) પારવતી, દુર્ગા.
 શ્રી, સ્ત્રી. (લી.) એક જાતનું હથીઆર છે જેને
 ખાંડો, યુધી કહે છે તે.
 શ્રીલા, સ્ત્રી. (લા.) મૃગશીર નક્ષત્રના માથા આગળ
 જે પાંચ તારા છે તે દરમિયાન.
 શ્રી, અ. સામ્ય, સાદર્ય, સરખું.
 શ્રી, પુ. (જ.) આશીન મહીનો, આસુ મહીનો.
 શ્રીકા, સ્ત્રી. (કા.) હાથીની આંખની અંદરની કી-
 કી, સોની લોકની આંખની શલી.
 શ્રીત, વિ. (ત: તા. તં.) જેનો શોધ કીધો તે.
 શ્રીકા, સ્ત્રી. (કા.) શ્રીકા શબ્દ જુઓ.
 શ્રી, સ્ત્રી. પુ. (જુ:) બાણ, તીર.
 શ્રી, પુ. સ્ત્રી. (જિ:) તીર—બાણ રાખવાનો બાધું.
 શ્રી, ન. (ટં.) યત્ન કર્મ, ઇચ્છામાં આવે તેમ કરવાના
 અર્થમાં ક્રિયા વિશેષણ.
 શ્રીય, ન. (યં.) કાલાવાલાનું મુળધું.
 શ્રીય, વિ. (જ: જા. જં.) મુગ્ધિ ન. રેતી.
 શ્રીયુક્ત, વિ. (ક: કા. કં.) ઉત્કંઠાથી કામ કરવું,
 હાસ્યથી કામ કરવું. [૪. શ્લોક.
 શ્રી, સ્ત્રી. (ટિ.) યાગ, યત્ન, ૨. ઇચ્છા, ૩. સંગ્રહ
 શ્રી, પુ. (સ:) ધનુષ્ય, કમાન.
 શ્રી.
 શ્રી, ન. (જં.) આંખ, ૨. જોવું.
 શ્રીકા, સ્ત્રી. (કા.) સાંઝે માંડું બાણીને કહેનારી સ્ત્રી.
 શ્રી, સ્ત્રી. (જા.) અવલોકન શકતી.
 શ્રી, વિ. (ત: તા. તં.) સ્તુતી પામેલા.
 શ્રી, સ્ત્રી. (તિ:) મુશાકરી, ૨. હજી, ધણો વર્ષાત
 શ્રીકાળ વિગેરે સાત પ્રકારની ઇજાને કહે છે.
 શ્રી, ન. (જં.) નિરાશયદેશ, ખારી માટીની જગા, બાણ.
 શ્રી, ન. (જં.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
 શ્રી, વિ. (ત: તા. તં.) જેની પ્રેરણા કીધી તે, ૨.
 છોડેલો, મોકલેલો.

શ્રીમં, ન. (મં.) કાષો, ડાષો. યુધ્ધ.
 શ્રીયા, સ્ત્રી. (યા.) યોગ માર્ગમાં જેવી સ્થિતિ તેવી.
 શ્રીયા, સ્ત્રી. (યા.) ઇર્ષ્યા. [ખાંડો યુધ્ધી કહે છે તે.
 શ્રીલ, સ્ત્રી. (લિ.) એક જાતનું હથીઆર છે, જેને
 શ્રીલિત, વિ. (ત: તા. તં.) સ્તુતી થાંભલો.
 શ્રીલી, સ્ત્રી. (લી:) એક જાતનું હથીઆર છે, જેને
 ખાંડો યુધ્ધી કહે છે તે.
 શ્રીશ, પુ. (શ:) મહાદેવ, ૨. સ્વામી, ૩. સમર્થ.
 શ્રીશ્તા, સ્ત્રી. (શા.) પૂર્વતી, ૨. હલનો ડાંડો.
 શ્રીજ્ઞાન, પુ. (ન:) મહાદેવ.
 શ્રીજ્ઞાન, પુ. (તા.) પ્રભુ, સ્વામી.
 શ્રીશ્વર, પુ. (ર:) મહાદેવ, ૨. પ્રભુ, સ્વામી.
 શ્રીશ્વરભાવન, વિ. (ન: ના. નં.) ઇશ્વરનો ભક્ત, ભ-
 ક્તિવાન. [આકાર છે તે.
 શ્રીશ્વરમૂર્તિ, વિ. (તિ: તિ. તિ.) જેને પરનેશ્વરનો
 શ્રીશ્વરચરણ, પુ. (જ:) દેવના રથનો આકાર, ૨. કા-
 ળ, વખત.
 શ્રીશ્વરા, સ્ત્રી. (રા.) પારવતી.
 શ્રીશ્વરી, સ્ત્રી. (રી.) પારવતી.
 શ્રીશ્વરેશ્વર, પુ. (ર:) દેવનો દેવ.
 શ્રીશ્વર, અ. જરાક, એ અર્થે.
 શ્રીશ્વસ્મિત્તશોભિતાનન, વિ. (ન: ના. નં.) થોડું હસા-
 થી જેનું મોહોડું શોભાતું દેખાતું છે તે.
 શ્રીષ્ટ્યાંકુ, વિ. (કુ: કુ: કુ.) જરા સફેત, સફેતાઈ.
 શ્રીષ્ટ્યંક, પુ. (ક:) જનમનો હીજડો તે.
 શ્રીષ્ટ, સ્ત્રી. (ષા.) હલનો ડાંડો. [ની આંખસલી.
 શ્રીષિકા, સ્ત્રી. (કા.) હાથીની આંખની કીકી, સોની
 શ્રીશ, સ્ત્રી. (શા.) ઇચ્છા.
 શ્રીહામૃગ, પુ. (ગ:) વર, ૨. મોકડું.
 શ્રી.
 શ્રી, અ. ક્રોધાર્થે અન્યથા છે.
 શ્રી, વિ. (ક: કા. કં.) બોલેલું, કહેલું.
 શ્રી, સ્ત્રી. (કિ:) ભાષણ.
 શ્રીકથ, ન. (કથં.) સાંભળેલાં એક ભેદ છે.
 શ્રીકથ, ન. (યં.) આવર્ત, જીંદગાની.
 શ્રીકથ, પુ. (શા.) બેલ, બળધ.
 શ્રીકથમદ્ર, પુ. (દ્ર:) બળદ, ગોદો

ઉત્તર, પુ. (લ:) એક જાતનું ધાસ છે.

ઉત્તર, પુ. (લ:) બળદ ગોદો.

ઉત્તર, સ્ત્રી. (સ્ત્રા.) થાળી. [રાંધેલું અન્ન.

ઉત્તર, વિ. (સ્ત્રા: સ્ત્રા. સ્ત્રા.) થાળીમાં રાંધેલું અન્ન,

ઉત્તર, પુ. (પ્ર:) મહાદેવ, રૌદ્રરસ, ૨. શુદ્ધ જાતની

સ્ત્રીને કાત્રીઆથી થએલો દીકરો.

ઉત્તરંગા, સ્ત્રી. (પ્રા:) વેપાંડ, અજમો. [જાત-નાતનો.

ઉત્તરજાતિ, વિ. (તિ: તિ: તિ.) નીચ જાતનો, હલકી

ઉત્તરદંડ, વિ. (દં: દં: દં) જેની દાંડ કદરૂપ છે તે.

ઉત્તરેતસ, પુ. (તા:) મહાદેવ. [ન્યાયનું.

ઉત્તર, વિ. (ત: તા. તં.) ચોખ્ખ, અભ્યસ્ત, ન્યાય,

ઉત્તર, વિ. (સ: સા. સં.) ઉંચું.

ઉત્તરંગ, સ્ત્રી. (પ્રા:) મગરૂરી, ૨. ચાલ, ૩. લસણ,

એક જાતનું ઝાડ છે. નારો.

ઉત્તર, વિ. (ઉ: જા. ઉં.) જલદ, ક્રોધી, જલદી જ-

ઉત્તરિત, ન. (તં.) છાણ.

ઉત્તર, પુ. (ર:) ઉત્તર, ૨. વિજ્ઞા, યુ. [સામટું.

ઉત્તરવચ, વિ. (વં: વા. વં) સરસગટ, નહાનું મોટું,

ઉત્તર:શ્રવસ, પુ. (વા:) ધંદ્રનો ધોડો.

ઉત્તર: અ. મોટું એ અર્થે.

ઉત્તરેષુ, ન. (દં:) મોટો અવાજ કાઢીને શોર કરવો.

ઉત્તર, પુ. (ય:) ઝાડ, દેવળ, એએની ઉંચાઈ વીગેરે.

ઉત્તર, પુ. (ય:) ઉપલો શબ્દ જુવો.

ઉત્તર, વિ. (ત: તા. તં.) ઉંચું, ૨. ઉત્પન્ન ૩. મગરૂરી,

૪. ધણો વધેલો.

ઉત્તરજાન, ન. (નં:) ઠાર મારવું.

ઉત્તર, પુ. (લ:) શૃંગારસ, ૨. પ્રકાશિત, શાફ.

ઉત્તર, પુ. (હ:) બજાર, રસ્તા વીગેરે ટેકાણે પડેલા

અનાજના દાણા અકેક ઉપાડી લેવા.

ઉત્તર, પુ. ન. (જ: જં.) ઋષીઓનાં ધર, ઝુંપડું.

ઉત્તર, સ્ત્રી. ન. (હ: હં.) નક્ષત્ર, નખેતર.

ઉત્તર, ન. (વં:) નહાનું વહાણ, હોડી, ૨. મછવો.

ઉત્તર, પુ. (ર:) ઉંચર, એકજાતનું ઝાડ છે, ઉંચરો,

ઉંચરો. ન. તાંચું.

ઉત્તરજ, પુ. (રાટ.) ચંદ્ર.

ઉત્તર, પુ. ન. (વં:) હોડી, મછવો, ૨. ચંદ્ર, ચાંદ.

ઉત્તર, ન. (નં:) ઉડવું.

ઉત્તર, ન. (નં:) પક્ષીનીગતી, ઉડવું.

ઉત્તરિ, વિ. (ર્ણ: ર્ણ.) કાણાવાલું. [એકું ક્રીડું.

ઉત, વિ. (ત: તા. તં.) દોરાએ વણેલો-લું, સંધિયું. અ

ઉતાહો, અ. વિકલપાર્થ, કેમ ?

ઉત્ક, વિ. (ત્ક: ત્કા. ત્કં.) ઉત્કંઠિત. [મત, વિકલપ

ઉત્કટ, ન. (ટં:) તજ, દાલચીની વિ. (ટ: ટા. ટા)

ઉત્કંઠા, સ્ત્રી. (ઘ:) ઉત્સકતા.

ઉત્કર, પુ. (ર:) અનાજનો ઢગલો.

ઉત્કર્ષ, પુ. (ર્ષ:) ઉત્તમપણું, ઉત્કૃષ્ટપણું.

ઉત્કલિકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉત્કંઠા, ૨. મોટોમોજો.

ઉત્કાર, પુ. (ર:) અનાજ વાવણારો.

ઉત્કોશ, પુ. (શ:) એકજાતનું પક્ષી-પંખીછે.

ઉત્તુલક, વિ. (કં: કા. કં.) આનંદથી—ખુશીથી

જેને કમકમાટ ભરાએ છે તે.

ઉત્તંસ, પુ. (સ:) માથાનાં ધરેણા, કાનના ધરેણા.

ઉત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) લીલું, ભીનું.

ઉત્તમ, વિ. (મ: મા. મં.) શુભ, શ્રેષ્ઠ, ૨. સાર.

ઉત્તમ, ન. (મં:) સુંદર માસ. [વ

ઉત્તમસ, પુ. (વ:) ગર્ભપાત, ગર્ભ પડવો,

ઉત્તમર્ણ, પુ. (ર્ણ:) કરજ આપનારો-ધીરનારો.

ઉત્તમા, સ્ત્રી. (મા.) સારા ગુણની સ્ત્રી.

ઉત્તમાગ, ન. (ગં:) માથું.

ઉત્તરં, અ. પછી, થોડીવારે, વીગેરે.

ઉત્તર, વિ. (ર: રા. રં.) ઉત્તર દીશાએ થએલો, ૨.

ઉત્તમ, પુ. (રા:) વિરાટનો દીકરો, ન. પ્રતિવચન

(રા.) ઉત્તરદીશા, અરજીના દીકરાની બાપ

ઉત્તરત: અ. ઉત્તરદેશ, ઉત્તરકાળ, બ્રહ્મપો, એ

ઉત્તરાત્, અ. ઉપલો શબ્દ જુવો.

ઉત્તરાસં ગ, પુ. (ં:) એકવાનું વસ્ત્ર.

ઉત્તરીય, ન. (યં:) ઉપલો શબ્દ જુવો.

ઉત્તરેણ, અ. ઉત્તરદેશ, ઉત્તરકાળ, બ્રહ્મપો.

ઉત્તરેશુ, અ. પછીના દહાડાનું.

ઉત્ત્રાન, વિ. (ન: ના. નં.) ચપું.

ઉત્ત્રાનશય, પુ. (ય:) ધાવતું છોકરું-રો.

ઉત્ત્રાલીચન, વિ. (ન: ના. નં.) મરતી વખતે

આંખ થાએ છે તેવી જેની આંખ હોય તે.

ઉત્થાન, ન. (નં:) પુરૂષ, ઉદ્યોગ, તંત્ર, ઉઠાવવું,

ત્યાન, (કેશાંતરે પુસ્તક, લઘાઈ, ચોક, ઉત્

હધ, ઝાડનો રોગ.)

ત, વિ. (ત: તા. તં.) વધેલો, મોઢિટો થએલો,
કેતન, ઉડેલો. [હોય તે.

જે, વિ. (તા. લી. તૃ.) જેનો ઉડવાનો સ્વભાવ
જે, વિ. (જુ: જુ. જુ.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

તે, સ્ત્રી. (તિ:) જન્મ.

૧, ન. (લં.) કમળ, ૨. કડવું કોણ, મીઠું કોણ.

જારિવા, સ્ત્રી. (વા.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

૧, પુ. (ત:) સાઈં માઠું સુમ્મવાસાઈં જે ધુમકેતુ
ખાદિ દેખાએ છે તે. [તે, પ્રકૃત્વીત.

૧, વિ. (લ: લા. લં.) જે ઝાડને ધુલ આપાએ

૧, પુ. (સ્ત:) જે જગાપર વરસાદ પડીને પાણી
એકઠું થયું હોય તેવી જગા.

૧, ન. (નં.) દાન, આપવું, નાંખવું.

૧, ન. (જં.) ઉડવું જવું. [ચ્છાનો વેગ.

૧, પુ. (વ:) ઉત્સાવ, ઉપર જવું, કોપ, રીસ, ધ-
ગાનવેયુ, વિ. (યુ: યુ: યુ.) ખુસીથી જેનું દી-

ધુને છે તે.

૧, ન. (નં.) શરીરનો મેલ કઠાવવો—કાઢવો.

૧, પુ. (હ:) દીલને જે ખુસી થાએ છે તે.

૧, ન. (ન:) વીરસ, આધુરી.

૧, વિ. (ક: કા. કં.) દીલ લગાડીને ઉદ્દોગ ક-
નારો, પસ્તાવો કરવો, હાલેલો. [હચ્છા કરનારો.

૧, વિ. (કુ: કુ: કુ.) ઉત્પન્ન—પેદા કરવાની
૧, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) ટાંગેલો, ટંગાયલું.

૧, પુ. (ધ:) ઝોડાની ઉંચાઈ, દેહ, શરીર.

૧, ન. (કં.) પાણી, જલ.

૧, સ્ત્રી. (ક્યા.) અડકાયલી સ્ત્રી.

૧, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) ઉચું. [નું મોઢિ છે તે.

૧, વિ. (લ: લા. લં.) ઉત્તર દીશાતરફ જે-
[જ:] ગાય બેસ વીગેરે જનાવરોને છોડી દેવાં.

૧, પુ. (ધિ:) સમુદ્ર, દરીયા.

૧, પુ. (ત:) ખરાબર વાત કેહેવી.

૧, સ્ત્રી. (ન્યા.) તૃષા, તરસ, પ્યાસ.

૧, પુ. (ન્વાન.) દરીયા, સમુદ્ર.

૧, પુ. ન. (ન: નં.) કુવો.

૧, ન. (નં.) એક જાતનું માપ છે.

૧, પુ. (ય:) ઉદા, ઉદય, ચલ.

૧, ન. (રં.) પેટ.

ઉદકં, પુ. (કં:) આગળ જનાઈ.

ઉદવસિત, ન. (તં.) ધર—ધર.

ઉદચિત, ન. (ત.) જે છાસમાં અરધું પાણી અને
અરધી છાસ એવી છાસ પાણી.

ઉદાત્ત, પુ. (ત:) સ્વરનો એક ભેદ છે.

ઉદાન, પુ. (ન:) શરીરમાંનો ગલામા રહેનારો પવન.

ઉદાર, વિ. (ર: રા. રં.) શારા દીલનો, સાફ દીલનો,
દાતા, મહાન, મોટો.

ઉદારવીર્ય, વિ. (યં: યાં. યં.) અતિ પરાક્રમી.

ઉદાગંધીધિતિ, વિ. (તિ: તિ: તિ.) અતિ તેજસ્વી, ધ-
ણુ તેજવાળું. [રખાં તે.

ઉદાસીન, વિ. (ન: ના. નં.) જેને શત્રુ અને મીત્ર શ-

ઉદાહાર, પુ. (ર:) દાખલો, દર્શાવ.

ઉદિત, વિ. (ત: તા. તં.) કહેલો, બાંધેલો.

ઉદીચ્ય, પુ. (ચય:) શરસ્વતી નદીની મર્ધાદનો જે પ-
શ્ચીમાત્તર દેશ તે, વનસ્પતીમાં, અશખશ.

ઉદીચી, સ્ત્રી. (ચી.) ઉત્તરદીશા.

ઉદીચીન, વિ. (ન: ના. નં.) ઉત્તરદીશાએ થએલો.

ઉદ્દીયમાન, વિ. (ન: ના. નં.) સારી રીતે જેનું ગા-
યું તે. [ભરોસો છેડેલો.

ઉદ્દીય, વિ. (યિ: યિ: યિ.) પ્રપંચ—સંસારનિ—ગાઠ.

ઉદ્દીવર, પુ. (ર:) ઉંખરનું ઝાડ, ઉંખરોડો, ન (રં) તાંબું.

ઉદ્દીવરપર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

ઉદ્દીવર, ન. (લં.) ખાંડણી. [નાખેલું.

ઉદ્દીવ, વિ. (ત: તા. તં.) ઝોડેલું, પુલટી થએલું,

ઉદ્દીમનીય, ન. (યં.) ધોધેલાં બે કપડાં, ધોધેલાં ધો-
તીયાનો જોડો.

ઉદ્દાવં, અ. અતીશય, અતીશય એ અર્થે.

ઉદ્દાનૃ, પુ. (તા.) સામવેદ સીખેલો કત્વિજ.

ઉદ્દાર, પુ. (ર:) ઉલટી કરવી, ઝોડકું, ઝોડકાર.

ઉદ્દારણ, ન. (ર્ણ.) ઉપર લઈ જવું, ઉપાડવું, તોડવું.

ઉદ્દીય, પુ. (ય:) સામવેદનો અવાજ—ધ્વની, પ્રવણ,
ઝોડકાર.

ઉદ્દીય, વિ. (ર્ણ: ણં. ણં.) રીસાએલો, વધેલો.

ઉદ્દાહ, પુ. (હ:) ઝોડકાર.

ઉદ્દય, વિ. પુ. (દય:) શાઈ, મોટું, યોગ્ય.

ઉદ્દવન, પુ. (ન:) જે એક લાકડાપર બીજું લાકડું
ધુકીને છેલે છે તે ગીચનું લાકડું.

ઉદ્ઘાટન, ન. (નં.) કુવામાંથી પાણી ઉપર લાવવાનું
યંત્ર, રેહેટ, કપી.

ઉદ્ઘાત, પુ. (ત:) પ્રારંભ, સંસ્ક્રાંત.

ઉદ્ઘાન, ન. (નં.) આંધવું.

ઉદ્ઘાલ, પુ. (લ:) યુદ્ધાનું ઝાડ.

ઉદ્ઘિત, વિ. (ત: તા. તં.) અંધામ્બિલો.

ઉદ્ઘ, પુ. (ઢ:) પાણીમાંનું મીંદડું.

ઉદ્ઘાવ, પુ. (વ:) નહાસવું, ભાગવું.

ઉદ્ઘર્ષ, પુ. (ર્ષ:) ઝાઝાવ. [ઝાઝાવ.

ઉદ્ઘવ, પુ. (વ:) ઉદ્ઘવનામનો વિખણનો પ્રધાન, ર.

ઉદ્ઘાન, ન. (નં.) ચુલો.

ઉદ્ઘાત, વિ. (ત: તા. તં.) ઉલટી થયેલું, વાકેલું.

ઉદ્ઘાન, ન. (નં.) ચુલો.

ઉદ્ઘાર, પુ. (ર:) કરજ, ન. (રં.) ચુલો.

ઉદ્ઘત, વિ. (ત: તા. તં.) ઉપર લાવેલું—લો.

ઉદ્ઘવ, પુ. (વ:) ઉત્પત્તિ, ઉપજ.

ઉદ્ઘિજ, વિ. (જ: જા. જં.) ભિયમાંથી ઉત્પન્ન થનારાં વૃક્ષ.

ઉદ્ઘિજ્જ, વિ. (જ્જ: જ્જા. જ્જં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

ઉદ્ઘિદ, વિ. (દ: દા. દં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

ઉદ્ઘૃતારિ, વિ. (રિ: રિ: રિ.) દુસમીનને જેણે સુક્યા
તે, વેરીને જેણે છોડી દીધો તે.

ઉદ્ઘમ, પુ. (મ:) ઉદ્યોગ.

ઉદ્ઘતકાર્મુક, વિ. (ક: કા. કં.) આણ—તીર મારવા-
સાહે જેણે ધનુષ્ય—કમાણ ઉચકી તે.

ઉદ્ઘતગૂલ, વિ. (લ: લા. લં.) જેને સુલનામનું હથી-
આર ઉચક્યું છે તે. [આદિ.

ઉદ્ઘત, વિ. (ત: તા. તં.) ઊગામેલું જેવાકે હથીયાર

ઉદ્ઘમ, પુ. (મ:) ઉદ્યોગ.

ઉદ્ઘાન, ન. (નં.) ક્રીડાવન, રાજાની ક્રીડા કરવાનું જ-
ગલ, ઉપવન, આગ, ર. નીસરણી, ૩. નીકલવું,

૪. કમ્પ, પ્રયોજન, કામ.

ઉદ્ઘુક, વિ. (ક: કા. કં.) ઉદ્યોગે લાગેલો, કામે લાગેલો.

ઉદ્ઘોગ, પુ. (ગ:) યજ્ઞ.

ઉદ્ઘર્તન, ન. (નં.) ચોખીને શરીરનો મેલ કાઢવો.

ઉદ્ઘર્ત, વિ. (હન્. હંતી. હન્.) ઉદ્યોગ કરનારો, મેહ-
નત કરનારો, પાન કરનારો.

ઉદ્ઘાન, વિ. (ત: ના. નં.) ઝાકેલું, નાખેલું. [ઝાકેલું.

ઉદ્ઘાત, વિ. (ત: તા. તં.) ગરેડમાંથી નીકળેલો હાથી,

જ્ઞાસન, ન. (નં.) ઠારમારવું, કતલ કરવી.

ઉદ્ઘાહ, પુ. (હ:) વિવહા, લગન, શાદી. [જ્ઞા છે તે.

ઉદ્ઘાહકામ, વિ. (મ: મા. મં.) જેને પરણવાની ધ

ઉદ્ઘામિત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) જેનું અંત:કરણ
દુ:ખી થયું છે તે.

ઉદ્ઘિજમન, વિ. (ન: ના. નં.) ખીકણ.

ઉદ્ઘંગણ, ન. (ળં.) વૃદ્ધિ, વધરાણ.

ઉદ્ઘેગ, ન. (ગં.) સોપારી, ર. ઉદ્ઘેગ. [ઝાઝાગયો તે.

ઉદ્ઘેલ, વિ. (લ: લા. લં.) હદ પાર જે દરીઆનો

ઉંદુર, પુ. (ર:) ઉંદર, ઉંદરા.

ઉંદુર, પુ. (ર:) ઉંદર, ઉંદરા. [ચુ ઉચું.

ઉન્નતાનત, વિ. (ત: તા. તં.) દરીયાના મોઝા જેવું ની-

ઉન્નય, પુ. (ય:) ઉપર લઈ જવું, ક્યાસ, તર્ક.

ઉન્નયેતસ, વિ. (તા: તા: તં:) અભીમાની, મગર.

ઉન્નાય, પુ. (ય:) ઉપર લઈ જવું, ક્યાસ તર્ક.

ઉન્નાહ, પુ. (હ:) ઉંચાઈ, ઉંચી.

ઉન્મત્ત, પુ. (ત:) ધંપુરાનું ઝાડ, વિ. (ત: તા. તં.) જે-
ને વાતપીતથી ચીત ભ્રમ થયું હોય તેવો.

ઉન્મત્તલિંગિન, વિ. (ગી: ગિની. ગિ.) જેમા ગાંડાપ-
ણાની નીશાની છે તે.

ઉન્મય, પુ. (ય:) એક જાતનો કાનનો રોગ—દરદ છે.

ઉન્મદ, વિ. (દ: દા. દં.) ઉન્મત સ્વભાવનો.

ઉન્મદિણ્ણુ, વિ. (ણુ: ણુ: ણુ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

ઉન્મનસ, વિ. (ન: ના: નં:) ઉત્કંઠીત.

ઉન્માય, પુ. (ય:) વધ, કતલ, જનાવર, પક્ષી એમને
પકડવાશાહિ જળ, કાસા, છટકા વીગેરે જે યંત્રો તે.

ઉન્માદ, પુ. (દ:) ગાંડાપણુ વિ. (દ: દા. દં.) ગાંડી.

ઉન્માદવત્, વિ. (વાન્. વની. વત્.) જેને વાતપીતથી ભ્રમ
થમ્મા હોય તે.

ઉન્માદક, પુ. (ક:) ભ્રમ કરનાર. [મિશા બેચેન થાય છે.

ઉન્મદરોગ, પુ. (ર:) એક જાતનું દરદ છે જેથી જીવ

ઉન્માન, ન. (નં.) તોલવું.

ઉન્માર્ગન, પુ. (ગીં.) ભગીંદર રોગ—દરદ.

ઉન્મૂલ, વિ. (લ: લા. લં.) મુખીયામાંથી કાઢી ના-
ખ્યું, જડમાંથી કાઢી નાખ્યું.

ઉપકંઠ, વિ. (ઠ: ઠા. ઠં.) પાસેનો, નજીકનો.

ઉપકારિકા, સ્ત્રી, (કા:) રાજાનું ઘેર, રાજવાડો, રા-
જમંદીર, રાજમેહેલ.

उपकाया, स्त्री. (यां:) राजानुं, धेर, राजपाडा, राज-
मंदिर, राजभेडेल.

उपकुंजिका, स्त्री. (का.) न्हाणी अलवळी, काळुं शुं.

उपकुंज्या, स्त्री. (व्या.) पीपली. [थयो छे ते.

उपकुंजित, वि. (तः ता. तं.) जेनो अपवाज पाछो

उपक्रम, पु. (मः) सानपुर्वक आरंभ, प्रथमारंभ, उपायपु-

र्वक आरंभ, प्रधाननास्वभावानी परीक्षानोपधालन.

उपकोश, पु. (शः) निंद.

उपगत, वि. (तः ता. तं.) प्राप्, लीधिलो. [अतीं गाछ ते.

उपगीयमान, वि. (नः ना. नं.) जेना वीथे गाछुं ते, जेनी

उपगुप्त, वि. (तः ता. तं.) पासिज—नशुकन जे

शुभ थयो छे ते. [छे ते.

उपगुप्तविच, वि. (तः ता. तं.) जेनो पैसो छानो

उपगुप्त, वि. (तः ता. तं.) जेनी कोटी अधी ते, कोटी अधिलो.

उपगुप्त, न. (नं.) अस्वीकृत, कोटी करी.

उपगुप्त, पु. (हः) अंधी, अटकाव. [पवो ते.

उपगुप्त, पु. न. (बाः बां.) राजमोने नजरालो आ-

उपगुप्त, पु. (घः) पासिनो आश्रय. [अधी ते.

उपगुप्त, वि. (तः ता. तं.) शुश्रूषित, जेनी आकरी

उपगुप्त, पु. (व्यः) अक जतनो अमी छे.

उपगुप्त, वि. (तः ता. तं.) वधिलो.

उपगुप्त, स्त्री. (वा.) अक जतनी वनस्पती छे.

उपगुप्त, वि. (नः ना. नं.) जेनो ढगलो अधी छे ते.

उपगुप्त, पु. (वः) अक जगपार मल्लुं छतां नोभुं करवुं.

उपगुप्त, न. (गं.) अनुभव—उपभोग लेवो.

उपगुप्त, स्त्री. (जा.) प्रथम सान.

उपगुप्त, पु. (त्या.) अक जतनो रोग छे.

उपगुप्त, वि. (नः ना. नं.) दुःपथी जे तपेलो ते.

उपगुप्त, स्त्री. (का.) दुंगरनी पासिनी जमीन.

उपगुप्त, न. (नं.) दुःपथी जे तपेलो ते.

उपगुप्त, स्त्री. (ता.) राजमोने नजरालो आपवो ते.

उपगुप्त, स्त्री. (वा.) धर्म, अर्थ, काम, अने अन्य अ-

पविस्तिना भलापणानी येकसी.

उपगुप्त, न. (नं.) मोसीकुं, तकीयो.

उपगुप्त, अ. धारण करीने, पकडीने.

उपगुप्त, पु. (नः) पाछपथी दोडनारी.

उपगुप्त, पु. (विः) कपट, २. गाडी, ३. पछकुं.

उपगुप्त, पु. (विः) दोटलो पैसा, धन.

उपनिषद्, स्त्री. (ह) विदनी शेवटनो अक भाग, धर्म, अक जत

उपनिषकर, न. (रं.) शेरभानो राजभार्ग, मोटारस्तो.

उपनीयमान, वि. (नः ना. नं.) जेने उपदेश अधी

ते, २. जेनी जनेपथि थछे ते.

उपन्यस्य, अ. सुक्रीने, राजीने. [करवुं.

उपन्यास, पु. (सः) मोलवानो आरंभ, मोलवुं शर

उपपति, पु. (तिः) पार, वर वगर जीनेपती करवो ते.

उपभूत, स्त्री. (तः) अक जतनुं वास्तव छे जे होम-

मां वपराअछे. [अशुशी थवी.

उपभोग, पु. (गः) मोभ, कुंभी नीज वापस्याथी

उपम, वि. (मः मा. मं.) शरभो, अक शरभो.

उपमा, स्त्री. (मा.) सरभापाछुं, सादृश्य.

उपमान, न. (नं) उपमतिकरवुं सादृश्य सान, जेनी

उपमा आपवानी ते वरवुं.

उपयम, पु. (मः) वीवहा, लगन, शादी.

उपयाम, पु. (मः) उपयो शब्द जुवो. [लीजछे ते.

उपप्लव, वि. (क्षः क्षा. क्षं.) जेनी आंय पाणीथी

उपस्त, वि. (क्तः क्ता. क्तं) राहुं अक अकलो अंर अ-

थवा सुरज, अमले करीने जे थअलो.

उपरक्षण, न. (गं.) पहारी, पोहारी, तपास करवासाइ

राप्तेला पहोरावावाअनो नक्षत्र.

उपरतकर्म, वि. (मः मां. मं.) जेने करम छोडवुं ते.

उपरतरास, वि. (सः सा. सं.) जेने रभत सुक्री ते.

उपरतविषयाभिलाष, वि. (वः वा. वं.) संसारना विष-

यनी छे जेने सुक्री ते. [न नथी ते.

उपरतारी, वि. (रिः रि. रिं.) जेने कोछ वरी—कुशम-

उपरम, पु. (मः) निवृत्ति.

उपराम, पु. (गः) अंर अने सुभ अहलु अे दरेक.

उपराम, पु. (मः) निवृत्ति.

उपरि, अ. उपर अे अर्थ.

उपरिष्ठान, अ. उपर अे अर्थ.

उपनाह, पु. (हः) तंथुरानी पीठी.

उपहृद्यमान, वि. (नः ना. नं.) धेरअलो.

उपल, पु. (लः) पथरा, रत्न.

उपलब्धाया, स्त्री. (यां.) वार्ता, अप्प्यायिक.

उपलब्धि, स्त्री. (विः) अर्थ, प्राप्ति.

उपलंभ, पु. (भः) साक्षात्कार. [याद देनारी

उपलंभक, वि. (कः का. कं.) याद करी आपनार,

ઉપલંબન, ન. (નં.) સ્નાન, સમભ.
 ઉપલંબમાન, વિ. (ન: ના. નં.) મળેલો પદાર્થ.
 ઉપલંબમાનત્વ, ન. (ત્વં.) પ્રાપ્તિ, મળવું.
 ઉપલા, સ્ત્રી. (લા.) રેત, રેતી.
 ઉપવન, ન. (નં) બાગ.
 ઉપવર્ણિત, વિ. (ત: તા. તં.) રંગુલી કરેલો, વહાવા કરેલો, વર્ણન કરેલો.
 ઉપવર્તન, ન. (નં) ગ્રામ સમુદાય, દેશ.
 ઉપવહ, પુ. (હં) તકાવો ઓશીકું.
 ઉપવહત, ન. (હતં) અપવાસ.
 ઉપવાસ, પુ. (સ:) અપવાસ.
 ઉપવિષા, સ્ત્રી. (ષા.) એક જાતની ઓષધી છે તે રંગવાના કામમાં પણ આવે છે, જેને અતિ વિપન કરીકે છે. [જનોધ.]
 ઉપવીત, ન. (તં.) ડાખાખભાપર પહેરેલી જનોધ,
 ઉપશામશીલ, વિ. (લ: લા. લં.) શાંત, થેડો.
 ઉપશાન્ન, ન. (લ્વં) ગામમાં, ગામની છેવટનો જે પ્રદેશ તે. [શાંતી થઈ છે તે.
 ઉપશાંતામન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) જેના ચીતની
 ઉપશાય, પુ. (ય:) એક ઉદ્યાપછી ખીભામે સુવું તેવા પહારા વાલાઓ. [દેશ કરનારો.
 ઉપશિક્ષમાળ, વિ. (જ: જા. જં.) શીખવનારો, ઉપ-
 ઉપશીર્ષક, પુ. (ક:) છોકરાંના માથાઉપર જે રોગ થાએ છે તે માથી નાસુર થઈ પડે નીકળે છે તે, ૨. વાથી તથા રસથી કપાળ ઉપર સોળે આનીને જે દરદ થાએ છે તે રોગ.
 ઉપશ્રુત, વિ. (ત: તા. તં.) લીધેલું.
 ઉપસંચર, પુ. (ર:) જીવંતથી અંદર દાખલ થવું, કવાએત કરવી, ૨. ખોટી રંગુલી કરવી, મોહ દેખીતું બેલવું, ખુશામત કરવી.
 ઉપસંયમ, પુ. (મ:) જગતનો અંત-સેવટ-છેડો.
 ઉપસંવ્યાન, ન. (નં.) પહેરેલું કપડું.
 ઉપસંવજ, પુ. (જ:) યોગસાઈ મારેલું જનાવર, જમતી વખતે મોઢે લગાડવાના પદાર્થ. (કચુમર, ચટણી.) [રેહેવો.
 ઉપસર, પુ. (ર:) ગર્ભ ગ્રહણ, ગર્ભ ધારણ, ગરબ ઉપસર્ગ, પુ. (ર્ગ:) સાઈ માફુ જણાવનારો ઉપદ્રવ.
 ઉપસર્જન, ન. વિ. (નં.) અપ્રધાન, વિશેષણ.

ઉપસર્ગ, સ્ત્રી. (ર્ગ.) ઉપાસના, જે ગાયને ગરબ દેવાના દહાડા પાસે આવ્યા છે તે.
 ઉપસંહત, વિ. (ત: તા. તં.) મરેલો, મુવેલો.
 ઉપસાદિત, વિ. (ત: તા. તં.) પાસે—નજીક આવ્યો તે.
 ઉપસૂચક, ન. (કં.) સુરજની આજુબાજુએ કોઈ વખતે સૂચકાર ખીજી તેજ દેખાએ છે તે.
 ઉપસ્કર, પુ. (ર:) મશાલો.
 ઉપસ્થ, પુ. (સ્થ:) વિષય હંદ્રી.
 ઉપસ્થાન, પુ. (સ્થ:) આસન.
 ઉપસ્થાન, વિ. (સ્થા. સ્થા. સ્થા.) અડકનારો.
 ઉપહતશ્રી, વિ. (શ્રી: શ્રી: શ્રી.) ખીજ પાડેલો, બકાવેલું, હુંપ.
 ઉપહાર, પુ. (ર:) રાખાએ નજરાણો વીગેરે આપેલો.
 ઉપહર, ન. (રં.) એકાંત સ્થળ, નજીકનો પ્રદેશ.
 ઉપહાસ્યતા, સ્ત્રી. (તા.) બદગોષ, નંદા.
 ઉપાકરણ, ન. (જં.) યથાવીધી સંસ્કાર કરીને વેદ જે
 ઉપાકૃત, પુ. (ત:) યતમાં મંત્ર બહુને મારેલું જનાવ
 ઉપાત્મ્ય, પુ. (ય:) ઓખંગવુ, ઉતરવું, પાર
 ઉપાદાન, ન. (નં.) હંદ્રીયનું આકર્ષણ. [શયુલ મા
 ઉપાધિ, પુ. વિ. (ધિ:) ધર્મવિચાર, કુટુંબ પોષવાની
 ઉપાધ્યાય, પુ. (ય:) મેહતાજી.
 ઉપાધ્યાયા, સ્ત્રી. (યા.) સીખવનારી સ્ત્રી.
 ઉપાધ્યાયાની, સ્ત્રી. (ની.) મેહતાજીની બાવડી.
 ઉપાધ્યાયી, સ્ત્રી. (યી.) મેહતાજીની બાવડી.
 ઉપાનહ, સ્ત્રી. (નત્.) આંમડાનો બેડો.
 ઉપાય, પુ. (ય:) સાધન, હલાજ.
 ઉપાયતુરીય, પુ. (ય:) સામ, દાન, ભેદ, અને,
 આ ચાર હલાજ માનો છેલ્લો હલાજ.
 ઉપાસન, ન. (નં.) રાખાએ નજરાણું વીગેરે આપ
 ઉપાસિક, વિ. (ક: કા. કં.) ઉપયોગનું, સાહકારી, મદત
 ઉપાર્થ, વિ. (ર્થ: થાં. થં.) જેની કીમત દેખીતી આપી
 ઉપાવૃત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) જે પાસે આવ્યો
 ૨. ભેગ, લાપક.
 ઉપાવૃત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) થાક ઉતરવાશાં જે
 તાની મેલે જમીનપર આણે છે તે.
 ઉપાસંગ, પુ. (ગ:) તીર રાખવાયું બાધું.
 ઉપાસન, ન. (નં.) તીર મારવાનો અભ્યાસ કરવો.
 ઉપાસના, સ્ત્રી. (ના.) તીરમારનો અભ્યાસ કરવો,
 કંઈ એક શાંભલવાની ઢાંચા.

૧, સ્ત્રી. (સા.) ઉપાસના, સેવા, ચાકરી.
 જ્ઞ, વિ. (તઃ તા. તં.) જેની પ્રાર્થના કીધી તે.
 જ્ઞ, વિ. (તઃ તા. તં.) ચુકેલું.
 જ્ઞ, વિ. (નઃ ના. નં.) વાવેલું, વાવેલ.
 , પુ. (ઇઃ) વિષય.
 જ્ઞ, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 જ્ઞ, પુ. (તઃ) દાખલો, દર્શાવ.
 ઙ, વિ. (છઃ છા. છં.) પેલે અનાજ વાવ્યાપછી
 રીને હણે કરીને ખેડેલું ખેતર.
 જ્ઞઃ ઘ. ખે દહાડાની અંદર.
 જ્ઞઃ ઘ. ખે દહાડાની અંદર.
 જ્ઞ, પુ. (કઃ) જનોઈ થયાપછી ખાર વર-
 પુરાં થયાપછી જેને વેદનો અભ્યાસ પુરો ક-
 ને જેની સોડયુંજ થઈ છે તે. [લગતું.
 જ્ઞ, વિ. (કઃ કા. કં.) ખે સંબંધનો, ખેને
 ઘ. પ્રશ્નાર્થો.
 સ્ત્રી. (મા.) પાર્વતી, અખસી.
 જ્ઞ, પુ. (તિઃ) મહાદેવ.
 જ્ઞ, વિ. (મ્યઃ મ્યા. મ્યં.) અખસી પેદા થવાનું ખેતર.
 જ્ઞ, સ્ત્રી. (કા.) દુંડી લગી લાંબી માતીનીકંઠી.
 પુ. (ગઃ) સાપ.
 પુ. (ગઃ) પીલો અખરક—ખ. (આ અખ-
 ને અખી ઉપર ચુકયાથી એ ગરમ થયાથી
 માંથી સાપ જેવા કુકારા નીકલે છે તે ઉપર-
 આ નામ આપ્યું.)
 પુ. (ગઃ) મેંદો, ગેટો, ગાડર. [અખ, વાદલાં.
 , પુ. (કઃ) મેંદો, ગેટો, ગાદર, મેધ, ર. મેધ,
 જ્ઞ, પુ. (લ્યઃ) એક જાતની વનસ્પતી છે જે-
 ટાકલો ફેટે છે.
 ૧, પુ. (જઃ) ટાકલો કરીને વનસ્પતી છે તે.
 જ્ઞ, પુ. (યઃ) ક્ષયરોગ, આરોગથી કળી.
 ને કાંચ પડે છે અને તેથી માણસના મોહો-
 થી લોહી ને વાસવાનું પડે પડે છે તે.
 પુ. (અઃ) મેંદો, ગેટો, ગાડર.
 ઘ. વિસ્તાર, અંગીકાર, એ અર્થે.
 જ્ઞ, વિ. (તઃ તા. તં.) લીધેલો, સ્વીકારેલો.
 , પુ. (મ્યઃ) વૈશ્ય, વાણીઓ.
 દ, ન. (દં.) કવચ, ચીલખત, ખખતર.

જ્ઞ, ન. (રઃ) છાતી.
 જ્ઞ, વિ. (લઃ લા. લં.) મોટી છાતીનો.
 જ્ઞ, વિ. (સ્યઃ સ્યા. સ્યં.) પોતીકી જાતની લખ ક-
 રેલી ખેરીથી થયેલો પુત્ર, ખરો, વાળખી.
 જ્ઞ, વિ. (સ્નાન્. સ્વતી. સ્વન્.) મોટી છાતીનો.
 જ્ઞ, ઘ. અંગીકાર, વીસ્તાર એ અર્થે.
 જ્ઞ, વિ. (તઃ તા. તં.) સ્વીકારેલો, લીધેલો.
 જ્ઞ, વિ. (રઃ રઃ ર.) મોહું, ધણું, પુશ્કળ.
 જ્ઞ, વિ. (મઃ મા. મં.) ઉચ્ચ પદવીનો—મર-
 તખાનો, વિષયનાં યોગ્યતાનો.
 જ્ઞ, વિ. (મઃ મા. મં.) અતિ પરાક્રમી.
 જ્ઞ, પુ. (કઃ) એરડાનું ઝાડ.
 જ્ઞ, પુ. (કઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 જ્ઞ, સ્ત્રી. (રા.) જે જમીનમા સર્વ જાતના ધાન્ય
 પાકે એવી જમીન.
 જ્ઞ, વિ. (નઃ ના. નં.) જેનો શબ્દ મોટો તે.
 જ્ઞ, વિ. (તઃ તા. તં.) શીલક, ખાકી, વધેલું, શેષ.
 જ્ઞ, સ્ત્રી. (જ્ઞી.) એક અપસરા છે. (વીક્રમ ઉવંશી
 નાટક જુવો.)
 જ્ઞ, સ્ત્રી. (વી.) પૃથ્વી.
 જ્ઞ, પુ. (ઘઃ) રાજા, પૃથ્વી પતી, સંદેહસા.
 જ્ઞ, પુ. (વઃ) ધણો મોટો પસરાએલો વેલો.
 જ્ઞ, પુ. (વી.) એક જાતનું માછલું.
 જ્ઞ, પુ. (કઃ) ધુવડ, ર. ઇંદ્ર.
 જ્ઞ, વિ. (યઃ યા. યં.) ખરાખરીતે ચાલ-
 નારો, નેત્રીની રાહચુકીને ચાલનારો.
 જ્ઞ, વિ. (યઃ યા. યં.) જેને વખત ખોલો
 તે, વખત પછી, વખતસર નહીં તે.
 જ્ઞ, ન. (લં.) યુગળનું ઝાડ, ર. ઉખળી, ખાંડણી.
 જ્ઞ, ન. (કં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 જ્ઞ, સ્ત્રી. (વ્કા.) અખીની જાલા, ખલતું.
 જ્ઞ, ન. (કં.) ખળતું ચુલામાંનું લાકડું.
 જ્ઞ, વિ. (યઃ યા. યં.) રોગ ચુક, રોગમાંથી જે શા-
 રો થયો તે. [મોટો ખાંધેલું કપડું.
 જ્ઞ, પુ. (જઃ) ચાંદણી, છત, તડકો લાગે નહીં
 જ્ઞ, પુ. (લઃ) મોટો દરીયાનો મોળો.
 જ્ઞ, ન. (લં.) ગર્ભસ્થાન, કમલ કુખ, ગર્ભાશય.
 જ્ઞ, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) રપજ, સાક.

અચ્છત્, વિ. (અન્. અન્. અન્.) શુભકારક, મંત્રપદાયક.
 અચ્છત્, પુ. (નઃ) શુભકારક નામનો દેવનો યુર.
 અચ્છત્, ન. (ર.) કાંધી ખસખસનું મુદીયું.
 અચ્છત્, ન. (વં.) મરી, વીખ્યાં.
 અચ્છત્, સ્ત્રી. (જા.) પીપળી.
 અચ્છત્, પુ. (વઃ) આખી, દેવના, વચ્ચે.
 અચ્છત્, ન. (વઃ) પ્રાપ્તકાળ, સહવાર.
 અચ્છત્, પુ. (ર.) આઠ ભાગના ભાગદર રોમ છે તેમાંથી એક રોમ. [પૂરું થવું, ખામદાદ.
 અચ્છત્, સ્ત્રી. (જા.) શાધી, તપેલું, પ્રાપ્તકાળ, મ. રાતનું સ્થાપતિ, પુ. (જિ) મદનને દીકરો.
 અચ્છત્, વિ. (તઃ તઃ તં) દંત્ર, બાળેલો. [તે સ્થાન.
 અચ્છત્, વિ. (તઃ તઃ તં) આખી જ્યાં આપ હ-
 અચ્છત્, પુ. (જઃ) ઉંટ.
 અચ્છત્, પુ. (જઃ) શ્રીમંતુ, વિ. (જઃ જા. જા.) ચ-
 પુર, મરમ, જે આલસુ નહીં તે, બીડસુ, દક્ષ.
 અચ્છત્, પુ. (રિઃ) મુલ, મુરખ.
 અચ્છત્, પુ. (સઃ) શ્રીમંતુ.
 અચ્છત્, સ્ત્રી. (કા.) પાણી બાળ, કાંચ. [મટ.
 અચ્છત્, ન. (વં) પાણી, ફેટા, પુ. (વઃ) તાજ, યુ-
 અચ્છત્, પુ. (વઃ) શ્રીમંતુ.
 અચ્છત્, પુ. (કઃ) શ્રીમંતુ.
 અચ્છત્, પુ. (વઃ) શ્રીમંતુ.
 અચ્છત્, પુ. (સઃ) કીરણ.
 અચ્છત્, સ્ત્રી. (સા.) માથ.
 અ, અ. પ્રશ્નાર્થ.

ક

ક, વિ. (તઃ તા. તં) તારેવણું, રોરાએવણું.
 ક, ન. (ધઃ) ખોસો, કાંચ, કાંચ.
 કરી, મ. વીરતાર, સ્વીકાર એ અર્થ.
 કરી, મ. વીરતાર, સ્વીકાર એ અર્થ.
 કરી, વિ. (તઃ તા. તં) અંગીકૃત, ભીષિ.
 કર, પુ. (રઃ) ભંગ, ધુટણનો ઉપસો ભાગ.
 કર, પુ. (જઃ) પાણીઓ, વૈશ્ય.
 કરવર્તન, ન. (વં) ધુટણ.
 કર્ણ, પુ. (જઃ) કારતક મહીનો. [વર્ણપાળો.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (સઃ તા. તં) ધણી પરાધીની. ધણી.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (સ્વી. સ્વિની. સ્વિ.) ધણી પાળવા.

કર્ણસ્વલ, ન. (નં.) ધણી કડણ સીધા તે, કડ-
 ણ સીધા. [આર્યા.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (યાઃ) પુરુષ, પુખ્ત, પાકી કર્ણસ્વલ.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (મઃ) કર્ણસ્વલ, કર્ણસ્વલ.
 કર્ણસ્વલ, સ્ત્રી. (જા.) મેટાં, સસલાં, ઉંટ વીરેના જે-
 ને બોલાવી વચ્ચા ને બાલનો કરતો મોખ બ-
 મરી હોય છે તે.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (વઃ) મેટાં, મેટાં, કાંચલું, કાંચ.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (કઃ) એક ભાગનો પાપવાળ છે.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (ગઃ) હાડકાનો એક રોમ છે.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (ચી.) આતિપત્રી ને તપસ્વી તે-
 ને હંદ્રીયો છતાં છે તે.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (નુઃ નુઃ નુઃ) ને માણસ બેઠા પડી-
 તેના ધુટણ ઉંચા દેખાએ છે તે.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (ઙઃ ઙા. ઙા.) ઉપસો શબ્દ જુવો.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (ઙુઃ ઙુઃ ઙુઃ) ઉપસો શબ્દ જુવો.
 કર્ણસ્વલ, પુ. સ્ત્રી. (મિઃ મિઃ) દરોયાના મોભ.
 કર્ણસ્વલ, સ્ત્રી. (કા.) વીટી.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (માન્. મન્. મન્.) વાંકું.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (વં) વડવાન, પાણીના અંદરનો અ-
 કર્ણસ્વલ, સ્ત્રી. (રઃ) કાંકડી.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (વઃ) આરી માટી.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (વઃ) મરી, વીખ્યાં.
 કર્ણસ્વલ, સ્ત્રી. (જા.) પીપળી.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (રઃ રા. રં.) આરી માટીની જગા, ખા-
 કર્ણસ્વલ, વિ. (વન્. વ્તી. વ્ત.) ઉપસો શબ્દ જુવો.
 કર્ણસ્વલ, પુ. (રઃ) તક.
 કર્ણસ્વલ, વિ. (નઃ ના. નં.) અજાણેલું, પરીક્ષા.

ક

ક, ન. (વં) ધન, દોલત, પૈસા. [પરિચય.
 ક, ન. (વઃ) વારસાના નાંતાથી પૈસાને.
 ક, ન. (સઃ) નક્ષત્ર પુ. (કઃ) દીડાનું ગાડું, સી-
 ક, સ્ત્રી. (જા.) એક ભાગની વનસ્પતી છે.
 ક, સ્ત્રી. (કા.) કાંચ બોલકો હોય.
 ક, સ્ત્રી. (કઃ) પેદાની કચા.
 ક, ન. (વઃ) રોટલી સેકવાનું વાસણ, વાસણ.
 ક, ન. (વં) ઉપસો શબ્દ જુવો.

કનુ, પુ. (જુઃ) ભગંદર રોગનું વેહેવું.
 કનુ, વિ. (જુઃ જુઃ જ્વાજુ.) સરખું, વાકું નહીં તે, સીંધું.
 કનુરોહિત, ન. (તે.) વાદળાંપર શુરજના કીરણથી
 દેખાતું ઇંદ્ર ધનુષ્ય.
 કળ, ન. (ળં) કરજ.
 કલ, ન. (તે.) પાણી, સત્ય.
 કલોયા, સ્ત્રી. (યા.) નીંદા.
 કલધ્વજ, પુ. (જઃ) મહાદેવ.
 કલંભર, પુ. (રઃ) વિષય.
 કનુ, પુ. (તુઃ) સ્ત્રીરજ, આયડીનો અટકાવ, એ મહી-
 નનો એક રત થાએ છે.
 કનુમતી, સ્ત્રી. (તી.) અડકાયલી આયડી.
 કલે, ઇ. વીના, સીવાય એ અર્થે.
 કલિવિ, પુ. (ક.) ગોર, ઉપદિા. [[અનાજ.
 કલ, ન. (કં) ધાસમાંથી અંખેરીને ઢગલો વાણેલું
 કલિ, સ્ત્રી. (કિઃ) ધન, દોલત, પૈશો, એક જાતનું
 ઝાડ છે.
 કમુ, પુ. (મુઃ) દેવ.
 કમુકન, પુ. (કા.) ઇંદ્ર. [ડનારો.
 કમ્ય, પુ. (ક્યઃ) એક જાતનું હરણ છે, જલદી દો-
 નખ, પુ. (મઃ) બળદ, સાંધુ, એસડ, ડુંગર, કાન-
 ની પોકલી, પુછડું; સ્ત્રી. (મી.) દહાડાવાળી સ્ત્રી,
 બોડકી, ઉત્કૃષ્ટ.
 કિ, પુ (કિઃ) સાચું બોલનારો, મુની.
 કિ, પુ. (કિઃ) તરવાર, તલવાર, શમશીર. [ડનારો.
 કિ, પુ. (ક્યઃ) એક જાતનું હરણ છે, જલદી દો-
 નખ, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતની વસ્તી છે.
 કિયોક્તા, સ્ત્રી. (કા.) સતાવરી, સહસ્ર મુલી, કૌવમ.
 કિનેનુ, પુ. (તુઃ) અગ્નિરૂદ્ર.
 એ.
 કિ, વિ. (કઃ કા. કં.) અસાહ્ય, એપલો, નોખો,
 જુદો, ખીન્નો, મુખ્ય, કેવળ, એક.
 કિ, વિ. (કઃ કા. કં.) અસાહ્ય, એકલો.
 કનર, વિ. (રઃ રા. રં.) ભીન, જીદું, નોખું.
 કલન, વિ. (નઃ ના. નં.) એકાગ્રચીત, અનન્યવૃત્તિ.
 કલન, પુ. (લઃ) ગાયનનો આખોસાજીતાં ગાવું તે.
 કલં, ક. (તઃ) ગણપતી, ગણેશ.

એકતા, ઇ. એક કાળની વખતે એ અર્થે.
 એકદષ્ટિ, પુ. (ટિઃ) કાગેડો. [નારું જાનવર.
 એકધુર, વિ. (રઃ રા. રં.) એક જાતનો ખોળો ઉંચ-
 એકધુરાવહ, વિ. (રઃ રા. રં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 એકધુરીણ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 એકપત્રી, સ્ત્રી. (ત્રી.) માર્ગ, રસ્તા.
 એકવિંગ, પુ. (ગઃ) કુખેર.
 એકમનસ્, વિ. (નાઃ નાઃ નઃ) ધ્યાન આપણી,
 હુસ્યાર, સાવધ, એક ચિત્ત.
 એકવંદ, પુ. (વઃ) કંઠરોગવિસેષ, ગળામાં કંઠ અને
 કાચું એથી ગોલ અને ઉંચી એવી શુભ
 થાએ છે તે, કંઠમાલા.
 એકસર્ગ, વિ. (ર્ગઃ ગાં. ગં.) એકાગ્રચીત, અનન્યવૃત્તિ.
 એકહાયની, સ્ત્રી. (ની.) એક વરસની ગાય.
 એકાકિનુ, વિ. (કી. કિનો. કિ.) એકલો. [અનન્યવૃત્તિ.
 એકાગ્ર, વિ. (ઘઃ ઘા. ઘં.) સ્વસ્થ, સ્થીર, એકાગ્રચીત,
 એકાગ્રમનસ્, ન. (નઃ) એકાગ્રચીત.
 એકાગ્ર્ય, વિ. (ઘ્યઃ ઘ્યા. ઘં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 એકાંતમતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિ.) એકજ વિષય તરફ
 જોની બુદ્ધિ લાગી તે.
 એકાંતિક, વિ. (કઃ કા. કં.) નિશ્ચય ઠરાવનારો.
 એકાંતિકત્વ, ન. (ત્વં.) એકજ વિષયથી જે તત્પ-
 રતા તે. [લક્ષ-ધ્યાન આપનારો.
 એકાંતિનુ, વિ. (તી. તિની. તિ.) એકજ વિષય તરફ
 એકાંત, ન. (તં) અતીશય.
 એકાન્દા, સ્ત્રી. (ન્દા) એકવરસની ગાય. [અનન્યવૃત્તિ.
 એકાયન, વિ. (નઃ ના નં.) સ્વસ્થ, સ્થીર, એકાગ્રચીત,
 એકાયનગત, વિ. (તઃ તા. તં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 એકાષ્ઠીલ, પુ. (લઃ) આકાશનું ઝાડ.
 એકાષ્ઠીલા, સ્ત્રી. (લા.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 એજક, વિ. (કઃ કા. કં.) હલાવનારો, ધુજાવનારો.
 એજન, વિ. (જન. જંતી. જન.) હલાનારું, ધુજાનારો.
 એડ, વિ. (ડઃ ડા. ડં.) બેહેરો.
 એડક, પુ. (ડઃ) ગેટા, મેંદો ગાડર.
 એડગજ, પુ. (જઃ) ટાકળાનું ઝાડ.
 એડમૂક, વિ. (કઃ કા. કં.) જે બેહેરો અને ધુંગો તે.
 એડૂક, ન. (કં.) જે ભીતમાં હાડકાં તથા ખીન્ન કંઠ-
 ણુ પદાર્થ નાખીને બાંધી હોય તે.

एण, पु. (णः) ने हरणुनी आंय शुभ शुरत होय
छे ते हरणु.

एत, वि. (तः ता. तं.) चीत्रवर्ण, शुद्ध रंगनुं

एतहें, अ. आकाशे मे अर्थे.

एतावच्च, न. (च्वं.) ह्यसुधी.

एष, पु. (षः) सुकुं धास, लाकडा वीगेरे आणवानी मीन.

एषसु.न. (षः) धास, लाकडां वीगेरे आणवानी मीन.

एषा, स्त्री. (भा.) समृद्धी, वधवुं

एषित, वि. (तः ता. तं) प्रवृद्ध, वधेखुं, वृद्धिगत.

एनस्, न. (नः) पाप.

एरंड, पु. (डः) मेरेदीनु आड, मेडीन्मागु आड.

एलवालुक, न. (कं.) डोडीयकुं, कांकडी.

एला, स्त्री. (ला.) मेलयानीगु आड.

एलापर्णी, स्त्री. (णी.) डोलीदन. [अर्थे.]

एवं, अ. सादृश्य, प्रकार, मंगीकार, निश्चय मे

एव, अ. निश्चयाथी.

एषाणेका, स्त्री. (का.) तालवुं.

ऐ.

ऐकपत्य, न. (त्यं.) सर्व उपर ने अधिकार ते,
प्रभुत्व, मालकी.

ऐकागारीक, वि. (कः की. कं) योर, योरी करनारे.

ऐगुंद, न. (दं.) हींगणु भेटइण.

ऐडविल, पु. (लः) कुमेर. [वीगेरे.]

ऐण, वि. (णः ना. णं) हरणुनु आंमडु, आल, डेस-

ऐणय, वि. (यः या. यं.) उपलो शब्द श्रुवो.

ऐतिष, न. (षं) तवारीय, वातो, धृतीहास.

ऐद्वियक, वि. (कः का. कं.) छंदियग्राह्य, छंदियथी
आणवाने योग्य.

ऐरावण, पु. (णः) छंदनो हाथी, म्पेरावत.

ऐरावत, पु. (तः) म्पेरावत, छंदनोहाथी, २. पुर्वदीशानो
हाथी, नारंगीनुआड.

ऐरावती, स्त्री. (ती.) वीधुलता, वीजली. [डी मीकुं.]

ऐरिण, न. (नं.) पथरमांगु मीकुं, कुंगरी मीकुं, पहा-

ऐलविल, पु. (लः) कुमेर.

ऐलेय, न. (यं.) डोडीयक, कांकडी.

ऐश्वर्य, न. (र्यं.) प्रभुत्व. [मिपरवा ते.]

ऐश्वर्यमत्त, वि. (तः चा. तं.) पैसाथी ने मस्त-

ऐषमः अ. मालता वरथे, हाल, हमणु मे अर्थे.

ओ.

ओं, अ. मंगीकार, मनुमोदन मे अर्थे.

ओक, पु. (कः) धर, आभम, रेहेडालु.

ओकस्, न. (कः) उपलो शब्द श्रुवो.

ओष, न. (षं.) मेक जतनो नाय छे, पु. (षः) पा-

लुनी प्रवाह, पालुनी पाठ, सखुह परंपरा,
मालवुं. [श्रुव.]

ओंकार, पु. (रः) वेदना आगण नेखुं शब्द ते, प्र-

ओजस्, न. (जः) प्रकाश, कांती, अण, जेर, शोग,

धमगु तेज.

ओरुपुष्प, न. (पुं.) जशुदीनु कुल.

ओत, वि. (तः ता. तं.) वखेखुं, पारवेखुं.

ओतु, पु. (तुः) अलाकुं, मीदकुं.

ओवन, न. (नं.) भात, अनान, अन.

ओष, पु. (पः) आगथवी, अणवुं.

ओषवि, स्त्री. (विः) कुण पाडया पछी तेना री वा
नीरश्रुव थाअछे ते.

ओषधी, स्त्री. (धी.) उपलो शब्द श्रुवो.

ओषधीश, पु. (शः) अंद्र, मांदो.

ओष्ठ, पु. (ष्ठः) ओठा.

औ.

औकंख, न. (खं.) छिच्छा, होस.

औकक, न. (कं.) अणदगुटोखुं, अणदनो जभाव.

औदनिक, पु. (कः) रांधनारो, रसोहम्मो, रांधलीओ.

औदुंबर, न. (रं.) तांयु, उंयरनुं कुण.

औदरिक, वि. (कः की. कं.) क्षुधीष्ट, भुओ.

औत्पात्तिक, वि. (कः का. कं.) कुदरती, स्वाभावीक,

उत्पत्ति संबंध.

औत्पात्तिकमनीष, वि (षः शा. षं.) जनमनो ने डाहोते.

औपधर्म्य, न. (र्म्यं.) धरमनापेडा माहेला धरमनो.

औपायिक, वि. (कः की. कं.) नीतीथी भेजववा लायक.

औपवस्त्र, न. (स्त्रं.) अपास.

औमीन, वि. (नः ना. नं.) अपनसी उगवानुं अंतर.

औरभ्रक, न. (कं.) गेठानुं टोखुं

औरस, वि. (सः सी. सं.) पोतीकी जतनी स्त्रीसाथ

परलया पछी तेनेपेटे थयलो दिकरो.

औरस्य, पु. स्त्री. (स्यः स्य.) उपलो शब्द श्रुवो.

ખેદવેદિક, વિ. (ક: કી. કં.) મરણુદીવસથી દસદહા-
ડાશુધી ને પીડદાન તે.

ખેવં, પુ. (વં:) વડવાખી, દરીયાની અંદરનો અગ્ની.

ખેલુક્ય, પુ. (ક્ય:) સમપદાર્થવાદી ને કણાદ રૂપી તે.

ખેચીર, પુ. (ર:) ચોરીનોડાંડો-હાથો, ર. ખીછાનો,
ગાદલું, ૩. ખેડક.

ખેષ, ન. (ખં.) ખેસડ.

ખેષ્ક, ન. (કં.) ઉંટનું ટેલું.

ક

ક, પુ. (ક:) આત્મા, ર. વાયુ, ૩. બ્રહ્મદેવ, ૪. સુર્ય,

૫. યમ, ૬. દંભ, ૭. મોર, ૮. અગ્ની, ન. (કં)

૯. જળ, પાણી, ૧૦ સુખ, ૧૧. મસ્તક, માથું.

કકુદ, પુ. ન. (ક: કં.) પદવી, હેઢો, ર. બળદની આંધ.

કકુદ્રતી, સ્ત્રી. (તી.) કમર.

કકુદર, ન. (રં.) પીકનાં દાંડાની નીચલી બાજુને
ને એ ખાડા હોય છે તેમાના દરેક.

કકુમ, સ્ત્રી. (વ.) દીશા.

કકુમ, પુ. (મ:) તેમોરાનો દોધી, ર. અર્જુન નામનું
ઝાડ, અર્જુન સાદડો, જેને આંત્રણીયાનું ઝાડકે છે.

કકોલક, ન. (કં.) ગવલો.

કલટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) કટણ, અક્કર. [વેલો.

કલ, પુ. (ક:) ગમ્બલ, અગલ, ર. સુંકુ ધાસ, ધાંસ

કલ્યા, સ્ત્રી. (ક્યા) હાથી આંધવાની દોરી, ર. કહેણ, ૩.

કમરપેટો, ધરની વચેનો ભાગ, જેને દોટી કે છે
તે, રાજ મહેલની વચેનો ભાગ.

કમ, પુ. (ક:) એક જાતનો પક્ષી, જેનાં પિછાં બા-
ણની પછવાડે નખાય છે.

કમ્પ, પુ. (કં) કવચ, ચીલખત, અખતર.

કમ, પુ. ન. (ળ: ણં) કાંકણ, ચુડા, અંગડી, બલોધ્યાં.

કમ્પી, સ્ત્રી. (ખી.) ધુધરા, ધાગરી.

કમ્પ, ન. (તે.) બાલ ખેળવા.

કાતિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાંસડી.

કાલ, પુ. (લ:) શરીરનો હાડકાનો પાંજર.

કામ, પુ. (મુ:) કાંગ.

કામ, સ્ત્રી. (ગૂ:) કાંગ.

કાવ, પુ. (વ:) માથાના બાલ, નીમાલા, વાલ.

કાવર, વિ. (ર: રા. રં.) મેલું, મલીન.

કાવર, અ. હસ્તીત અર્થના પ્રશ્નનાં અર્થે.

કચ્છ, પુ. (ચ્છ:) કપડાનો છેડો, ર. વાહાણની નાખ,
૩. નદી, ૪. નાનાની પાસેની જમીન, ૫. અને
એક વનસ્પતી છે.

કચ્છપ, પુ. (વ:) કાચખો. [છે.

કચ્છપી, સ્ત્રી. (પી.) સરસ્વતીની વીણ, ર. એક રોગ
કચ્છુર, વિ. (ર: રા. રં.) જેને લીલી ખસ થઈ હોય તે.

કચ્છુરા, સ્ત્રી. (રા.) ધમાસો.

કચ્છ, સ્ત્રી. (ચ્છ:) લીલી ખસ.

કચુક, પુ. (કં:) ચોલી, કાંચલી, ર. અંગરખો, ૩.
સાપની કાંચલી, ૪. દાણાનું છાલ.

કંચુકિન, પુ. (કી.) સાપ, ર. બાલદાર, ચોપદાર.

કટ, પુ. (ટ:) કમર, ર. હાથીનું ગંડસ્થળ, ૩. સાદડી.

કટક, પુ. ન. (ક: કં.) લશ્કર, પુ. (કં) પોચી, ર.

ડુંગરની બાજુ, પહાડની વચેનો ભાગ, ૩.

ચાક, પહાડું. [ર. નહાનો દુશ્મન, ૩. રોમાંચ.

કંટક, પુ. ન. (ક: કં.) કાંટો, પુ. (કં) સુધનો છેડો,

કંટકફલ, પુ. (લ:) ફળસનું ઝાડ.

કંટકારિકા, સ્ત્રી. (કં) રીંગણીનું ઝાડ.

કટકફલ, પુ. (લ:) ફળસનું ઝાડ. [માએફલ કે છે છે.

કટફલ, પુ. (લ:) એક જાતનું ઝાડ છે, જેના ફલને

કટંબરા, સ્ત્રી. (રા.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

કંટમરા, સ્ત્રી. (રા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

કટમી, સ્ત્રી. (મી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

કટાહ, પુ. (હ:) લોહી, ર. કપાળ, ૩. કાચખાની

પીઠ, ૪. ભેંસનું અચ્ચું, ૫. એક દેસ છે.

કટાક્ષ, પુ. (ક્ષ:) એક સરખું જોવું, તાકીને જોવું.

કટાક્ષમુટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) આંખના જોરથી જેને
હગાવ્યો—ખેચ્યો તે.

કટિ, સ્ત્રી. (ટિ:) કમર.

કટિપ્રોથ, પુ. (ય:) કુલા.

કટિલ્લક, પુ. (કં) કારેલાં.

કટી, સ્ત્રી. (ટી.) કમર, ર. પીપલી.

કટુ, સ્ત્રી. (ટુ:) એક જાતની વનસ્પતી છે, પુ. (ટુ)

એક જાતનો રસ છે, તીખોરસ, ન. (ટુ.) કરવા-
ને નાલાયક, લિ. (ટુ: ટા. ટુ.) તીક્ષણ.

કટુરોહિણી, સ્ત્રી. (ળી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.

કટોદક, ન. (કં.) તરપણનું પાણી, મરીગમેલાને
જે પાણી આપે છે તે.

કંઠોલવીળા, સ્ત્રી. (ળા.) સારંગી, તંત્રુરો.
 કંઠંગ, પુ. (ગ:) દીડાનું ઝાડ.
 કંઠશાલુક, ન. (કં.) ગળામાનો રોગ-દરદ છે.
 કંઠશ્વરભેદ, પુ. (દ:) કદમ્બિક મરજથી ગળાનો
 અવાજ બદલવો.
 કંઠ, પુ. (ઠ:) નરડી, ગળુ.
 કંઠમૂષા, સ્ત્રી. (ષા.) કંઠી.
 કઠિજર, પુ. (ર:) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 કઠિન, વિ. (ન: ના. નં.) કઠણ.
 કંઠીરવ, પુ. (વ:) સીંહ.
 કઠોર, વિ. (ર: રા. રં.) કઠણ.
 કઢંકર, પુ. (ર:) ડીડવાનો ભુકો-કચરો.
 કઢંગર, પુ. (ર:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 કઢંબ, પુ. (વ:) ઝાંખલી, દીંદીયું.
 કઢાર, વિ. (ર: રા. રં.) ચાકર, ૨. પીલા રંગનું.
 કેંડૂ, સ્ત્રી. (હુ:) ખંજવાલ.
 કેટૂયા, સ્ત્રી. (યા.) ખંજવાલ.
 કેટૂરા, સ્ત્રી. (રા.) કોચ, કુચલી. વિલી ટોપલી વીગેરે.
 કેઢોલ, પુ. (લ:) બાંધુ, ૨. વાસ, વાંશની બના-
 કેઢોલવીળા, સ્ત્રી. (ળા.) સારંગી, તંત્રુરો.
 કળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) સુક્ષ્મ, આરીક, ઝીણું, પુ.
 (ળ:) કણી, ભાગેલું અનાજ.
 કળા, સ્ત્રી. (ળા.) પીપલી, ૨, જીં.
 કળિકા, સ્ત્રી. (કા.) નરવેલનું ઝાડ, ૨. પરમાણું.
 કળિશ, પુ. ન. (શ: શં:) ધાનના કણસ.
 કળ્વ, ન. (ળ્વં.) પાપ, ૨ ચોખાનો બનેલો દારૂ.
 કત્તળ, ન. (ળં.) એક જાતનું ધાસ છે.
 કંયા, સ્ત્રી. (યા.) ગોદડી, ૨. માટીની ભીત.
 કેદ, પુ. ન. (દ: દં.) સુરણ ૨. કમળનો કંદ, પુ. (દ:)
 મેધ, મેહ, વરસાદ.
 કદધ્વન્, પુ. (ધ્વા.) અરાધ્ય માર્ગ, દુર્માર્ગ.
 કદનપ્રિય, વિ. (ય: યા. યં.) જે તોટાને—થી ખુશી તે.
 કદંબ, પુ. (વ:) કદમ્બનું ઝાડ ૨. જોતીષમાં ધ્રુ-
 વથી ચોવીસ અંશ ઉપર ક્ષપ સત્રનો જ-
 યોગ તે.
 કદંબક, ન. (કં.) જમાવ, પુ. (ક:) સરસી નામનું
 ધાન્ય છે.
 કદર, પુ. (ર:) ધોળાખેરનું ઝાડ.

કંદર, વિ. (ર: રા. રં.) પહાડમાં કોતરેલી યુક્ત.
 કંદરાલ, પુ. (લ:) ડુંગરી આખોલનું ઝાડ.
 કંદર્પ, પુ. (ર્વ:) મદન, કામ.
 કંદયં, વિ. (યં: યાં. યં.) બખીલ, લોભી, કૃપણ.
 કદલ, સ્ત્રી. (લા.) કેળ, કેળનું ઝાડ.
 કદલી, સ્ત્રી. (લી.) એક જાતની હરણી છે.
 કંદલી, સ્ત્રી. (લી.) એક જાતની હરણી છે.
 કદાચિત્, ઘ. કોઈપણ વખતે એ અર્થ.
 કંદુ, સ્ત્રી. પુ. (દુ: દુ:) દારૂ ગળવાની ભક્તિ.
 કંદુક, પુ. (ક:) રમવાનો દોલ, ૨. વોસીકું.
 કંદુકલીલા, સ્ત્રી. (લા.) દડાની રમત.
 કદુણ, વિ. (ણ: ણા. ણં.) જરાક ગરમ.
 કદુ, વિ. (દુ: દુ: દુ.) પીંગટ રંગનું, તપખીરીયું.
 કદ્દ, વિ. (દ: દા. દં.) અરાધ્ય ખોલનારો.
 કંધરા, સ્ત્રી. (રા.) ગરદન, માન.
 કનક, ન. (કં.) સોનું. [શરીરનો—તેજનો,
 કનકપ્રમ, વિ. (મ: મા. મં.) સોના જેવા રંગ
 કનકાભ્યક્ષ, પુ. (ક્ષ:) શરણ, ૨. અજાનચી
 કનકાહ્ય, પુ. (ય:) ધંપુરાનું ઝાડ.
 કનકાલુકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનું સોનાનું વાશણું છે
 કનિષ્ઠ, પુ. (ષઃ) નહોતોબાઈ, વિ. (ષઃ ષા. ષં.) જુ-
 વાન, ધણોજ જુવાન, ૨. નહોતો.
 કનિષ્ઠા, સ્ત્રી. (ષા.) નહોતી આગળી, કપાંગડી.
 કનીનિકા, સ્ત્રી. (કા.) આંખની કીકી.
 કનીયસ, પુ. (યાન્.) વિ. (યાન્ યસી. ય:) નહોતોબાઈ
 ૨. જુવાન, ૩. નહોતો, ૪. અતીજુવાન,
 કેન્યા, સ્ત્રી. (ન્યા.) કંયા રાસી, ૨. કુમારી છોકરી
 આંહ વરસની અંદરની છોકરી, કુવાર. [ખોખો
 કપટ, ન. પુ. (ટં. ટઃ) કૃત્રિમ, કપટ, સ્ત્રી. (ટિ.) હાત
 કપદં, પુ. (દં:) શિવ-સાંખની જટા.
 કપાર્દિન્, પુ. (ર્દિં.) સાંખ, મહાદેવ.
 કેવ, પુ. (વ:) થરથરનારો, ધ્રુજનારો. [ધ્રુજનાં
 કેવન, ન. (નં.) થરથરવું, ધ્રુજવું. વિ. (ન: ના. નં)
 કેપ, વિ. (પ્ર: પ્રા. પ્રં.) ધ્રુજનારો.
 કપાટ, ન. (ટં.) કમાડ, આર, આરાણું.
 કપાલ, પુ. ન. (લ: લં.) કપાળ.
 કપાલમૃત્, પુ. (ત્.) મહાદેવ.
 કપાલિક, પુ. (ક:) એક જાતનો દાતનો રોગ છે.

કવિ, પુ. (વિ:) વાંદરો.
 કવિકંઠુ, સ્ત્રી. (કુ:) કોમ્પ, કુયલી.
 કવિત્વ, પુ. (ત્વ:) કોટનું ઝાડ.
 કવિલ, વિ. (લ. લ: લં.) ઉદરના રંગનું.
 કવિલા, સ્ત્રી. (લા.) અગ્નેયદીશાની હાથણી, ૨. સી-
 સમનું ઝાડ, ૩. કુવર, ૪. એક જાતની સુગંધી
 છે, ૫. જળો, ૬. કલ્પિત ગાય.
 કવિવહ્ની, સ્ત્રી. (હ્ની.) ગજપિપ્પી. [રાતોરંગ મીશ્રીત:
 કવિરા, વિ. (રા: રા: રાં.) રતાસરંગપર, કાળો તથા
 કવોતન, પુ. (ન:) આંખાડાનું ઝાડ, ૨. લાખી પી-
 પરી, ૩. સીસમનું ઝાડ.
 કપૂય, વિ. (ય: યા: યં.) અધમ, નીંચ.
 કવેત, પુ. (ત:) ખચુતર.
 કવેતવાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) કચુતરખાનું, પાંજરું.
 કવેતાંત્રિ, સ્ત્રી. (ત્રિ:) એક જાતની શુગંધી છે.
 કવેલ, પુ. (લ:) ગાલ.
 કફ, પુ. (ફ:) કફ.
 કફાસ, પુ. (સ:) એક જાતની ઉદરસ છે.
 કફતર્મકોલ, પુ. (લ:) ગરમીથી મલદ્વાર—ગાંડ
 આગળ જે ઝોડ થાએ છે તે, હરસ.
 કફલદો, સ્ત્રી. (લિ:) એક જાતનો ઉલટીનો રોગ છે.
 કફળિ, પુ. (ળિ:) કોણી, કોપર.
 કફવળ, પુ. (ળ:) એક જાતનું નાસુરનું દરદ છે.
 કફશરભેદ, પુ. (દ:) કફથી અવાજ ને જે ઠંજ
 થાએ છે તે.
 કક્ષય, પુ. (ય:) ક્ષયરોગ.
 કક્ષાશ્લ, ન. (શ:) એક જાતનો કફનો રોગ છે.
 કક્ષિન, વિ. (ફિ: ફિ ની. ફિ.) જેને કફ થયો હોય તે.
 કક્ષેણિ, પુ. (ળિ:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 કક્ષે, ન. (ક્ષં.) પાણી, જળ, પુ. ન. (ક્ષ: ક્ષં.) ધડ.
 કક્ષલ, પુ. (લ:) કાંમલું, ખોટવાનું કપડું.
 કક્ષિ, સ્ત્રી. (વિ:) કડચી, પલી.
 કક્ષી, સ્ત્રી. (વી.) કડચી, પલી.
 કક્ષુ, પુ. ન. (કુ: કુ.) શંખ, પુ. (કુ:) ચુડા, કાંકણ,
 ખંઘડી, બલોયાં ૨. પૌચી, ૩. ગરદન.
 કંબુગ્રીવા, સ્ત્રી. (વા.) જે ગરદનપર ત્રણ લીટી—૩-
 શા હોય તેવી ગરદન.
 કારી, સ્ત્રી. (રી.) ચોટલો, ૨. એક જાતનું શાક છે.

કંબુગ્રીવ, વિ. (વ: વા: વં.) શંખ જેવી ખુબ સુરત
 જેની ગરદન તે.
 કમઠ, પુ. (ઠ:) કાચખો, ૨. ચંચુ, શુરાઈ.
 કમઠી, સ્ત્રી. (ઠી.) કાચખી. [વાસણ
 કમંદલુ, પુ. (લુ:) વેરાગી—સં-યાત્રી લોકોનું પાણીનું
 કમન, વિ. (ન: ના. નં.) ખુબસુરત, પુ. ૨. પ્રભા, ૩. કામ:
 કમંચ, ન. (ધં.) પાણી, જળ.
 કમલ, પુ. ન. (લ: લં.) કમળનું ફુલ, ન. (લં.) જળ,
 પાણી, ૨. તાંબુ, ૩. સુતર જેમા રહે છે તે કુગો,
 ૪. ખોસડ, પુ. (લ:) હરણ.
 કમલા, સ્ત્રી. (લા.) લક્ષ્મી,
 કમલોદ્ભવ, પુ. (વ:) પ્રભદેવ. [સન છે.
 કમલાસન, પુ. (ન:) પ્રભદેવ, ૨. એક જાતનું આ:
 કમલોત્તર, ન. (રં.) કસુંબો.
 કમિત્, વિ. (તા. લી. તૃ.) કામી, આશુક.
 કમ્, વિ. (મ્: મા: મં.) કામી, આશુક. [નો હક્ક.
 કર, પુ. (ર:) કીરણ, ૨. હાથ, ૩. ધારો, કર, રાજા
 કરક, પુ. સ્ત્રી. (ક: કા.) તહાકું, પુ. (ક:) દાડમનું ઝાડ.
 કરકટ, પુ. (ટ:) ખેખેડો, કરચલો.
 કરજ, પુ. (જ:) કરંજનું ઝાડ, ૨. વાધના નખ, વા-
 ધનખ.
 કરંજક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 કરટ, પુ. (ટ:) કાગડો, ૩. હાથીનું માંથું ૩. કસુંબો,
 ૪. અગીયારમા દહાડાનું આધ, ૫. એક જાત-
 નું વાજુ છે.
 કરટુ, પુ. (ટુ:) બગલાની જાતનો પક્ષી છે.
 કરંડ, પુ. (ડ:) એક જાતનું વાસણ, ડાખડો, કરંડીઆ:
 કરણ, ન. (ળં.) કામ કરવા વીથેનો બરાબર વીચા-
 ર, ૨. ખેતર, ૩. શરીર, ૪. હંદ્રિય, પુ. (ળ:) ૫.
 શુદ્ર જાતની સ્ત્રીને વૈશ્યથી થએલો દીકરો, ૬.
 કાયસ્થ ૭. વાંદરો, ૮. એક જાતનું ગાયન છે.
 કરતોયા, સ્ત્રી. (યા.) એક નદી છે; આ નદી પારવ-
 તીના કન્યાદાનની વખતે મહાદેવના હાથપર રે-
 હેલા પાણીથી થએલી છે.
 કરવલ, ન. (લં.) કરવત, કરવતી.
 કરવાલ, પુ. (લ:) તરવાર.
 કરવાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) તરવાર જેવું એક હથિઆર
 છે, જમીઆ, ખાડો, યાત્રી.

કરમ, પુ. (મઃ) હાથીની છાંવ, ર. ઉટની છાંવ, ર. મણગટ-
થી નહાની આંગળી સુધી હાથનો માસવાળો ભાગ.
કરમૂષળ, ન. (જં.) ચુડા, બંગડી, બલોધ્યાં, કાંકણ.
કરમદંક, પુ. (કઃ) કુરેમદાનું ઝાડ. [અને લોટ.
કરંવ, પુ. (વઃ) જવનો લોટ દહીંમા પલાંડેલો, દહીં
કરમ, પુ. (મઃ) ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
કરરહ, પુ. (હઃ) નખ.
કરવાલ, પુ. (લઃ) તરવાર.
કરવાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) તરવાર જેવું એક હાથીઆર
છે, જમીયાં, ખાંડો, ચુકી.
કરવૈર, પુ. (રઃ) કપ્પેરીનું ઝાડ.
કરશાલા, સ્ત્રી. (લા.) આંગળાં.
કરચીકર, પુ. (રઃ) હાથીની સુંડમાંથી નીકળેલું પાણી.
કરહાટ, પુ. (ટઃ) કમળનો કુંદ.
કરહાટક, પુ. (ટઃ) એક જાતનું ઝાડ છે. [જો, ૩. ઉંચો.
કરાલ, વિ. (લઃ લ. લં.) બચકર, ર. મોઢા દાંતવાળો, દાંતવા-
કરાલદંત, પુ. (તઃ) એક જાતનો દાંતનો રોગ છે
જેથી દાંત વાકા થામ્મિ છે અને તે પીક બરેલા
લાગે છે. [હી છે તે.
કરાલવંદ્ય, વિ. (દ્ર. ઘ. ઘં.) જેની દાંત પીક બરે-
કરાલલોચન, વિ. (નઃ ના. નં.) જેની આંખ પીક
બરેલી છે તે. [રેલા છે તે.
કરાલનન, વિ. (નઃ ના. નં.) જેનો ચેરો પીક બ-
કારેણી, સ્ત્રી. (જી.) હાથણી.
કારિન, પુ. (રી.) હાથી.
કારેવેણી, સ્ત્રી. (લી.) ગજ પીંપળી.
કારેશાવક, પુ. (કઃ) હાથીની છાંવ.
કરીર, પુ. (રઃ) કારવનું ઝાડ, પુ. ન. (રઃ રં) ખાંચનો
અંકુર, પુ. (રંઃ) ર. ધાગર, ધોડો, ગોળો, લોટો.
કરીષ, પુ. ન. (વઃ વં.) સુકું છાણ, છાંણાં, અડાયાં.
કરુણ, પુ. (ળઃ) કુરુણાસ, દયા આવે એવું.
કરુણા, સ્ત્રી. (ળા.) ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
કરુણાત્મન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મં.) દયાળુ, દયાવંત.
કરુણાકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
કર્દમ, પુ. (મઃ) હસુખ નામનો એક રોગ છે.
કર્મવેધ, પુ. (વઃ) કર્મ કરવા વિધેનો જે નીચમ તે.
કરેટ, પુ. (ટઃ) બગલાની જાતનો પક્ષી છે.
કરેનુ, સ્ત્રી. (નુઃ) હાથણી, પુ. (નુઃ) હાથી.

કરોટિ, સ્ત્રી. (ટિઃ) માથાનું હાડકું, ખોપરી.
કર્ક, પુ. (કઃ) કુકરાસી, ર. ધોળો ધોડો.
કર્કટ, પુ. (ટઃ) કુકરાસ, ર. કરચલો.
કર્કટક, પુ. (કઃ) કરચલું.
કર્કટી, સ્ત્રી. (ટી.) કાંકડી.
કર્કડ, પુ. (ડઃ) કરચલું.
કર્કમુ, સ્ત્રી. (મુઃ) ખોરનું ઝાડ.
કર્કમુ, સ્ત્રી. (મુઃ) ઉપલો શુદ્ધ જીવો. [વાસણ
કર્કરી, સ્ત્રી. (રી.) ચારણી જેવું ચોખ્ખા આસાવળું
કર્કરેટ, પુ. (ટઃ) એક બગલાની જાતનો પક્ષી છે.
કર્કશ, પુ. (શઃ) એક જાતનું ઝાડ, વિ. (શઃ) શા. શં.)
કડણ, ર. સાહાસિક, ૩. કોર, ૪. કૃપણ, બ-
ખીલ, ૫. નિર્દય.
કર્કાર, પુ. (રઃ) કોહોળ, સફેદ. [(રઃ રં.) સોળું
કર્કર, પુ. (રઃ) કપૂર કાચલી, ર. આંખા હળદર, પુ. ન.
કર્કરક, પુ. (કઃ) એક જાતનું ઝાડ છે.
કર્ણ, પુ. (જંઃ) કાન, ર. કર્ણ નામનો શુરજનો દીકરો
અને પાંડવોનો ભાઈ. [જુલો
કર્ણજલૈકસ, પુ. (કઃ) વાસ, ગંધ, ર. -હાનો કાનજ
કર્ણજલૈકા, સ્ત્રી. (કા.) -હાનો કાન ખજુરો.
કર્ણધાર, પુ. (રઃ) તાવીક, સુકાન ધરનારો, નાવાડી
કર્ણવેદન, ન. (નં.) કુંડલ, કાનમા પેહેરવાનાં ધરણ
કર્ણિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાનમાનો એક દાગીનો છે, ર.
હાથીની શુંડનો છેડો, ૩. કમળમાનો કેસ
(મેદીની કોષમાં હાથનું વચ્ચું આંગળુ, કાન
પેહેરવાનો સાધારણ દાગીનો.)
કર્ણકાર, પુ. (રઃ) પારંગાનું ઝાડ. [ગાડી
કર્ણીરથ, પુ. (યઃ) સ્ત્રીએને ખેસવાસાઈ જુરખાવ
કર્ણજવ, વિ. (વઃ વા. વં.) કાનમાં પીળાની નીંદા કેહેનારો
ચાડિયો અથવા બુલેલીવાત યાદ દેવશવનારો
કર્તરી, સ્ત્રી. (રી.) કાતર. [નામ છે
કર્દમ, પુ. (મઃ) કાદવ, કીચડ, ર. ને એક કષિન
કર્પટ, પુ. (ટઃ) ચીથર, ર. એક જગા છે.
કર્પર, પુ. (રઃ) કપાળ.
કર્પરાલ, પુ. (લઃ) કુંગરી આખરોટનું ઝાડ.
કર્પરી, સ્ત્રી. (રી.) મોરથુ.
કર્પસી, સ્ત્રી. (સી.) કપાસનું ઝાડ.
કર્પૂર, પુ. ન. (રઃ રં.) કપૂર.

કર્વર, પુ. (ર:) રાક્ષસ, રાખસ.
 કર્વર, પુ. (ર:) રાક્ષસ, રાખસ વિ. (ર: રા. રં.)
 ચીત્રવર્ણ, પુ. (ર:) ૨. કપુરકાચલી, ૩. આંખાહ-
 વદર, ન. (રં.) ૩. સોનું. [સોનું].
 કર્વર, પુ. (ર:) કપુરકાચરી, ૨. આંખાહલદર, ન. (રં.)
 કર્વર, પુ. (ક:) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 કર્વન, ન. (મં.) ક્રિયા, કામ.
 કર્વર, વિ. (ર: રા. રં.) રોહનદાર, ચાકર, મજુર.
 કર્વર, વિ. (ર: રા. રં.) પેસા બીધાવગર કામ કરનારો.
 કર્વમ, વિ. (મ: મા. મં.) કામ કરવા જેને સક્ષી છે તે.
 કર્વ, વિ. (ઠ: ઝ. ઠં.) કર્મશુર, જે કામ શુર કરીને
 પાર પાડે છે તે.
 કર્વમુજ, પુ. (મુ.) પેસા લઈને કામ કરનારો.
 કર્વ્યા, સ્ત્રી. (ળ્યા.) ચાકરીના પેસા.
 કર્વેન, પુ. (વી.) સન્ધ્યાસી.
 કર્વેનાર, પુ. (ર:) કરમથી થએલા દોષધલાવેલો.
 કર્વ, ન. (જં.) કરમનું કારણ. [૨. ક્રીયાવાન.
 કર્વ, વિ. (ય: યા. યં.) કર્મશૂર, કર્મમાં બહાદુર,
 કર્વ, વિ. (લ: લા. લં.) હમેશા કર્મ કરવાની શે જે
 તથા આર હોય છે તે. [પાડે છે તે.
 કર્વ, વિ. (ર: રા. રં.) કામ શુર કરીને જે પાર
 કરીવ, પુ. (વ:) ઉપાધ્યા, ગોર.
 કર્વેન, પુ. (ઘી.) મુથ, મુરજ.
 કર્વ, પુ. (ર:) આંખ, વાંશ.
 કર્વ, વિ. (ર: રા. રં.) ચીત્રવર્ણ.
 કર્વ, ન. (યં.) હાથ, પગ, યુદ્ધ, વિષયંદ્રિ, જીભ,
 કર્વે પાંચ ઇન્દ્રિય છે.
 કર્વ, ન. (ઘં. ઘં.) એક તોળો.
 કર્વ, પુ. (ક:) મેતી કરનારો.
 કર્વ, સ્ત્રી. (ળિ:) છીનાલ આયડી.
 કર્વ, પુ. (લ:) ત્રાહીંગ, ૨. મેહેડા, એ વનસ્પતી છે.
 કર્વ, સ્ત્રી. (ઘં:) હાથે કરીને ખોદીને કરેલી નદી,
 પુ. (ઘં:) છાણાનો વસ્ત્રવ.
 કર્વ, પુ. (લ:) શબ્દનો મધુર અવાજ.
 કર્વ, પુ. (લ:) ગોંગાટ. [ડાનો કાટ, કાટ.
 કર્વ, પુ. (ક:) ચિન્હ, નીશાણ, ૨. દોષારોપ, ૩. લેહિ-
 કર્વ, ન. (કં.) કમર, ૨. ખાચડી, પરણેલી ખાચડી.
 કર્વેત, ન. (તં.) રૂપ, ૨. સોનું.

કલંબ, પુ. (વ:) ખાણ, ૨. ડાંખલું.
 કલંબી, સ્ત્રી. (વી.) એક જાતનું શાક છે.
 કલમ, પુ. (મ:) હાથીની છાંવ.
 કલમાળ, ન. (ગં.) અચ્ચાનું ખોખું ખોલવું.
 કલમ, પુ. (મ:) જે અનાજને ઉગવાશરૂં થાયું પાં-
 લી જોઈએ તે.
 કલરવ, પુ. (વ:) ખચ્ચતર. [થયેલું શુક્રને શોણિત.
 કલલ, પુ. ન. (લ: લં.) ગર્ભધારણસ્થાન, માંહેલું
 કલવિક, પુ. (ક:) ચલ્લી, ચકલી.
 કલશ, પુ. ન. (શ: શં.) લોટો, કળશીયા, ધાગર.
 કલશી, સ્ત્રી. (શિ:) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 કલશી, સ્ત્રી. (શી.) એક જાતની વનસ્પતી છે ૨.
 કળશીયા, લોટો, ધાગર.
 કલંશન, વિ. (મ: ના. મં.) મીઠું ખોલનારો પક્ષી.
 કલસ, પુ. ન. (સ: સં.) લોટો, કળશીયા, ધાગર.
 કલસી, સ્ત્રી. (સી.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
 કલહંસ, પુ. (સ:) બદક.
 કલહ, પુ. (હ:) કળે, તંદો.
 કલા, સ્ત્રી. (લા.) ચંદ્રમંડળનો શોળમાં ભાગ, ૨.
 શિલ્પ, ૩. ગીત, ૪. વાદ્ય, વીગરેમા નીપુણ
 રહેલું, ૫. અંશ, ૬. વૃદ્ધિ, વધવું.
 કલાકુલ, ન. (લં.) જેડર.
 કલાકુશલ, વિ. (લ: લા. લં.) સારી કલામાં એટલે
 ગાયન કલામાં નીપુણ.
 કલકોલ, પુ. (લિ:) કામદેવ, કામ, મદન, અનંગ.
 કલકુર, પુ. (ર:) બગલો.
 કલાવિકા, સ્ત્રી. (કા.) ડંડ, હાથ.
 કલાવી, સ્ત્રી. (વી.) ડંડ, હાથ.
 કલાદ, પુ. (દ:) સોની.
 કલાવિધિ, પુ. (ધિ:) ચંદ્ર, ચાંદ.
 કલાપ, પુ. (વ:) ભુષણ, અલંકાર, ધરેણા, ૨. મો-
 રનાપીછા, ૩. તીર-ખાણ સુકવાનું ભાણું, ૪. સ-
 મુદાય, ૫. કમરપટો.
 કલાય, પુ. (ય:) વટાણા.
 કલિ, પુ. (લિ:) લઢાઈ, જંગ, ૨. કલ્પીયુગ-જુગ,
 ૩. તંદો, ૪. શુર, સ્ત્રી. (લિ:) ૫. કુલની કળી
 કલિકા, સ્ત્રી. (કા.) કુલની કળી.
 કલિકારક, પુ. (ક:) કાટા કરેજનું ઝાડ.

પ્રકાર, વિ. (ર: રા. રં.) પાણી છાટવું.

પ્રકારિ, પુ. (રિ:) ધુવડ.

પ્રકાલ, પુ. (લ:) કાગડો.

પ્રકિળી, સ્ત્રી. (ળી.) } એક પૈશાળી ચોથાઈ, ૨. દમ-
પ્રકિની, સ્ત્રી. (ની.) } ડી, ૩. તરાજવાનો દોડો,
૪. ચણોડી, ૫. એક કોડી,
૬. પુલમાનની ચોથાઈ.

પ્રકિલ, પુ. (લ:) જડાવ કંઠી વચેનું પદક.

પ્રકુ, સ્ત્રી. (કુ:) શોક, ભય, વીગેરેનો શબ્દ.

પ્રકુદ, ન. (દં.) ટાલુ.

પ્રકેદુ, પુ. (દુ:) કચુર, જેહેર કચુર. [રવત.

પ્રકોદુંદરિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાલો ઉંખર, ખોખાડો, ખ-

પ્રકોદર, પુ. (ર:) સાપ.

પ્રકોલ, પુ. ન. (લ: લં.) કાકમેયક નામનું જેહેર,
પુ. (લ:) ડોમકાગડો, કાલો કાગડો.

પ્રકોલ, સ્ત્રી. (ક્ષા.) ઇચ્છા.

પ્રકો, સ્ત્રી. (ક્ષી.) ધુર, તવર. [૪. આંખપરનો પડદો.

પ્રક, પુ. (ચ:) કાંચ, ૨. આંગડ ખાર, ૩. છીકું,

પ્રકચ્યાલી, સ્ત્રી. (લી.) એક જાતની વનરપતી છે.

પ્રકવિત, વિ. (ત: તા. તં.) છીકે મુકેલું.

પ્રકવન, ન. (નં.) સોનું.

પ્રકવનાહય, પુ. (ય:) નાગચાંપો—ચંપો.

પ્રકવની, સ્ત્રી. (ની.) હલદ, હલદર. [દાખ, ૩. કંપરપટ્ટો.

પ્રકવિ, સ્ત્રી. (વિ:) બેરાનં કેડે પહેરવાનું ધરેલું, ૨.

પ્રકવિક, ન. (કં.) કાંજ.

પ્રકવી, સ્ત્રી. (વી.) બેરાચાને કેડે પહેરવાનું ધરેલું,

૨. દાખ, ૩. કંપરપટ્ટો. [આસંબંધ.

પ્રકચ્ચ, વિ. (વ: વાં. વં.) કાજ્યાને લગતું, કાજ-

પ્રકવિક, ન. (કં.) કાંજ.

પ્રકવ, ન. પુ. (કં. હા:) દંડ, દાંડો, ૨. આણ, ૩. કુત્સિત,

૪. નિકૃષ્ટ, ૫. નિંધ, ૬. પરીછેદ, ૭. વર્ગ, ૮. પ્રસ્તાવ, ૯.

અવસર, ૧૦. પ્રસંગ, ૧૧. જલ, પાણી. [લડનારો.

પ્રકવૃષ્ઠ, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) હથીઆરથી લડનારો, શસ્ત્રથી

પ્રકવત્, વિ. (વાન્. વતી. વત્.) આણ વતે લડનારો.

પ્રકવિર, વિ. (ર: રા. રં.) ઉપલો શબ્દ જીવે.

પ્રકવિ, સ્ત્રી. (કુ:) કોલમુંદો, ૨. કોલીરતો.

પ્રકવર, વિ. (ર: રા. રં.) ભય, ૨. કુધા, બુખ, ૩. ડર,

૪. તરસ, પ્યાસ, એથી અગર એમાંથી એ કે

જે બેરાઈગએલો હોય તે.

કાત્કૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ટુચ્છ કરેલો, હલકો કરેલો.

કાત્યાયની, સ્ત્રી. (ની.) પારવતી, ૨. ઉતરતા ઉમરની

તથા વીધવા છતાં રાતાં કપડા પહેરનારી સ્ત્રી.

કાર્દન, પુ. (વ:) બદક.

કાર્દવરી, સ્ત્રી. (રા.) દારૂ, શરાબ, ૨. એકગ્રંથ છે. [રાંગ.

કાર્દવિની, સ્ત્રી. (ની.) મેધસમુદાય, મેધમાલા, વાદળાની

કાનન, ન. (નં.) જંગલ, અરણ્ય.

કાનીન, પુ. (ન:) પરણ્યાવગર સ્ત્રીને થએલો દીકરો.

કાંત, વિ. (ત: તા. તં.) સુંદર, ખુબસુરત પુ. (ત:) પતી, વર.

કાંતલક, પુ. (ક:) એક જાતનું ઝાડ છે. [બાયડી.

કાંતા, સ્ત્રી. (તા.) જીવને આરામ—સુખ દેનારી બાયડી,

કાંતાર, ન. પુ. (રં. ર:) દુર્ગમ માર્ગ, કડણ રસ્તો,

૨. ચોર, ૩. દર, છિદ્ર, ૪. એકજાતની શેરડી છે.

કાંતારક, પુ. (ક:) એક જાતની શેરડી છે.

કાંતિ, સ્ત્રી. (તિ:) શોભા, ઇચ્છા.

કાંદવિક, વિ. (ક: કા. કં.) સુખડીયો.

કાંદિચીક, વિ. (ક: કા. કં.) ખીકથી જે નોડો તે.

કાંદ્રવૈય, પુ. (ય:) એક જાતનો સાપ છે.

કાપથ, પુ. (ય:) દુર્માર્ગ, ખરાબ રસ્તો. [હોડ છે.

કાપાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનું પત તથા કો-

કાપિલ, પુ. (લ:) મંજ્યા શાસ્ત્ર જાણનારો.

કાપોત, પુ. (ત:) કપોત પક્ષીનો જમાવ, ૨. સાજીખાર.

કામ, પુ. (મ:) મદન, ૨. ઇચ્છા. [જનારો.

કામગામિન, વિ. (મી. મિની. મિ.) પોતીકી ખુશીથી

કામ, અ. ઇચ્છાથી. [જનારો.

કામંગામિન, વિ. (મી. મિની. મિ.) પોતીકી ખુશીથી

કામજ્વર, પુ. (ર:) ઇચ્છીત સ્ત્રી નહીં મળ્યાથી તથા

તેનો સંગ નહીં થયાથી જે તાવ આવે છે તે.

કામન, વિ. (ન: ના. નં.) કામી.

કામપાલ, પુ. (લ:) બલરામ.

કામપૂર, વિ. (રં. રા. રં.) ઇચ્છાપૂર્ણ કરનારો.

કામમૂદ, વિ. (દ: દા. દં.) કામની વેથાથી જે ગાં-

ડો થયો તે.

કામયાન, વિ. (ન: ના. નં.) ઇચ્છા કરનારો.

કામયિત્, વિ. (તા. લી. તૃ.) કામી.

કામામિકામ, વિ. (મ: મા. મં.) અતી કામવાળો.

કારકવત્, વિ. (વાન્. વતી. વત્.) કરવાને કારણ,

કરવાનું બહાનું.

કામિની, સ્ત્રી. (ની.) કામાપુર સ્ત્રી, ૨. વેલો.
 કામુક, વિ. (ક: કા. કં.) કામી.
 કામુકા, સ્ત્રી. (કા.) જે સ્ત્રીને પૈસાગી ધડા છે તે.
 કામુકી, સ્ત્રી. (કી.) જે સ્ત્રીને વિષયની ધણી ધડા છે તે.
 કામિન્ય, પુ. (લ્ય:) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 કામિલ, પુ. (લ:) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 કામલ, વિ. (લ: લા. લં.) કાંબળાથી ઢંકામ્મિલું.
 કામલિક, પુ. (ક:) શંખ, ૨. બંગડી કરનારો.
 કામોજ, પુ. (જ:) એક પરદેશનો બોડો.
 કામોઝી, સ્ત્રી. (જી.) જંગલી અડદ. [ધી.]
 કાય, ન. પુ. (યં. ય:) દેહ ન. (યં.) કલાંગલીનું યુગ,
 કાયસ્થા, સ્ત્રી. (સ્થા.) હરડાંનું આડ.
 કારંડવ, પુ. (વ:) એક કાગડાની જાતનું પક્ષી છે.
 કારણ, ન. (ળં) કાર્યસાધન.
 કારણમૂત, વિ. (ત: તા. તં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 કારણા, સ્ત્રી. (ળા.) નરકપીડા.
 કારણિક, વિ. (ક: કા. કં.) પરીક્ષા કરનારો.
 કારંભા, સ્ત્રી. (ભા.) વાધાત નામનું આડ.
 કારવી, સ્ત્રી. (વી.) મોર શેડા, ૨. અજબોદા, ૩. શેપુની
 બાજી, ૪. હિંદુદૃષ્ટિની પત્રી, ૫. કાલુંજી.
 કારવેલ, પુ. (લ:) કારેલાંનો વેલો.
 કારા, સ્ત્રી. (રા.) પુરંગ, બંદીખાનું. [૪. શિદ્ધ, ૫. વૃત્તિ.
 કારિકા, સ્ત્રી. (કા.) પાતના, નરકપીડા, ૨. ઉંટડી, ૩. કૃતિ,
 કારિષ, ન. (ષં.) છાણાનો જથ્થો.
 કાર, પુ. (ર:) રંગારો, ચિતારો, વીગેરે કારીગારો.
 કારણિક, વિ. (ક: કા. કં.) દયાલુ, દયાશીલ.
 કારણ્ય, ન. (ળ્યં.) કરૂણા રસ, દયા.
 કારોત્તર, પુ. (ર:) દાર-શરાખપરનું શીણ.
 કારંત્તર, ન. (રં) સોનું.
 કાર્તાતિક, પુ. (ક:) જોતીધી, જોશી.
 કાર્તેક, પુ. (ક:) કારતીક મહીનો.
 કાર્તેકિક, પુ. (ક:) કારતીક મહીનો.
 કાર્તેક્ય, પુ. (ય:) કાર્તિકસ્વામી.
 કાર્ગસ, વિ. (સ: સા. સં.) ર, ૨. રનાં કપડાં.
 કાર્પાસો, સ્ત્રી. (સી.) રનું આડ.
 કામ, વિ. (મં: માં. મૈ.) હમૈશાં કામ કરવાથી તત્પર.
 કાર્મણ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) કરગુક, કરણુ કર્તૃત્વ, કરણી.

કાર્મુક, ન. (કં.) ધનુષ્ય, કામડું.
 કાર્દ્ય, પુ. (ર્યં:) સાલ નામનું આડ, ૨. કૃષ્ણપક્ષે.
 કાર્ષક, વિ. (ક: કા. કં.) ખેતીવાડીથી પોલીકું યુગ-
 રાન કરનારો.
 કાર્ષાળ, પુ. (ળ:) રૂપીયો.
 કાર્ષિક, પુ. (ક:) રૂપીયો.
 કાર્ષ્ય, પુ. (ર્યં:) સાલ નામનું આડ.
 કાલ, પુ. (લ:) મડદાનો રાજ, યમ, જમ, ૨. વખત,
 (લ: લા. લં.) ૩. અસમાપ્તી રંગની, ૪. વખતગણતરી.
 કાલક, પુ. (ક:) તીળ, તિલ, મસો, ચાંચડી ઉપ-
 દરદથી અગર કુદરતથી પડેલા કાલા ડાઘા.
 કાલકંઠક, પુ. (કં:) એક જાતનો પક્ષી છે, પાણી
 માનો કાગરો.
 કાલકૂટ, ન. પુ. (ટં ટ:) એક જાતનું જીરું છે.
 કાલકંઠ, ન. (ઠં.) જમણી કાપ્પ-બગલમાનું મધ્ય-
 કાલજ્ઞ, પુ. (જ્ઞ.) કૂકડાં સાગી. [ચાલ-વાગના
 કાલચોદિતકર્મન, વિ. (ર્મા. માં. મં.) વખત પ્રમ-
 કાલમૂર્તિ, પુ. (ર્તિ:) દેખાઈતો વખત તે, દેખાઈ-
 યમ-જમની મૂર્તિ.
 કાલધ્રમ, પુ. (મં:) મરણ. [પાંડવનો બાઈ તેનું ધન્ય-
 કાલપૃષ્ઠ, ન. (ષ્ઠં.) કુર્ણુ નામનો શુરજનો દીકરો
 કાલમેશિકા, સ્ત્રી. (કા.) મંજુષા, મંજુષ.
 કાલમેષી, સ્ત્રી. (શી.) બાકુંચી, બાવચીનું આડ.
 કાલમેષિકા, સ્ત્રી. (કા.) મંજુષા, ૨. તીગડી.
 કાલમેષી, સ્ત્રી. (શી.) બાકુંચી, બાવચીનું આડ.
 કાલવિક્રમ, પુ. (મ:) વખતનો પરાક્રમ, ૨. મોત, મૃ-
 કાલદોષ, વિ. (ય: યા. યં.) ડેહિલું, બોલિલું.
 કાલમૂલ, ન. (લં) નરક, એક જાતનું નરક. [વૃ-
 કાલસ્કંધ, પુ. (ધ:) એક જાતની વનસ્પતી છે, નમ-
 કાલા, સ્ત્રી. (લા.) પારવતી, ૨. એક જાતની વનસ્પતી
 કાલાગુરુ, ન. (ર.) કૃષ્ણા યુર સુખડનું આડ.
 કાલાનુસાય, ન. (યં.) શીલાજીત, પીતમંદન, દગ્ગાડ-
 કાલાયસ, ન. (સં.) સોહ, સોહડું.
 કાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) મેઘનો જમાવ, વાદલાનો જ-
 વ, ૨. એક દેવી છે.
 કાલિલી, સ્ત્રી. (લી.) યમુના નદી.
 કાલિલીમેદન, પુ. (ન:) બલરામ.
 કાલો, સ્ત્રી. (લી.) પારવતી.

લીયક, પુ. (ક:) દારૂ હળદર ન. (કં) પીતમંદન.
 લેયક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ભ્યક, પુ. (ક:) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 જ્ય, ન. (જ્ય:) પ્રાતઃકાળ, સવાર, પ્રભાત.
 જ્યમાન, વિ. (ન: ના. નં.) ફેકેલું. [જમાવ.
 ત્રિક, ન. (કં) બાપતર પેહેરનારાઓનું ટોળું,
 રી, સ્ત્રી. (રી.) એક નદીનું નામ છે.
 ય, પુ. (વ્ય:) શુક્રાચાર્ય. [ધાસ છે.
 ય, પુ. ન. (શ: શં.) કાશડાનું ઝાડ, ર. એક જાતનું
 જ્યુ, વિ. (જ્યુ: જ્યુ: જ્યુ.) પ્રકાશનારું.
 મરી, સ્ત્રી. (રી.) શિવણીનું ઝાડ. [વનસ્પતીનું મુળ.
 મીર, ન. (રં) એક દેશ છે, ર. પુષ્કર નામની
 મીરજન્મન, ન. (ન્મ:) કુંકુ, કેશર.
 મર્મ, પુ. (યં) શિવણીનું ઝાડ.
 મૃત, પુ. (વિ:) અરણ્ય નામનો શુરજનો સારથી.
 મૃત, સ્ત્રી. (વી.) પૃથ્વી, ભુમી.
 ન, ન. (ઞ) લાકડું. [વાનો પાવડો.
 મુદ્દાલ, પુ. (લ:) વહાણમાનું પાણી કાઢી નાંખ-
 મુદ્દાલ, પુ. (લ:) ઉપલો હબ્દ જીવો,
 મુ, પુ. (તઃ) સુધાર.
 મુવાહિની, સ્ત્રી. (ની.) ટાંકું, નેહેર.
 ન, સ્ત્રી. (મા.) દિશા, સ્થિતિ, મર્યાદા.
 ના, સ્ત્રી. (લા.) કદલી, કેળ.
 ન. મુ. (સં.સ:) ખાંસી, ડોસો, ખોડલો ર. મોળ,
 નાથા નામની વનસ્પતી છે. [જાતનું શાક છે.
 નિ, પુ. (કિ:) યુમડાનો એક રોગ છે, ર. એક
 નિ, પુ. (ર:) જંગલી બળદ, ગોધો.
 નિ, પુ. (ર:) તલાવ.
 ની. (સ:) બાલું.
 નિ, પુ. (કિ:) આસ, તાસ નામનું પક્ષી.
 નિ, પુ. (કી.) }
 નિ, પુ. (વિ:) }
 નિ, પુ. (વિ:) } ઉપલો શબ્દ જીવો.
 નિ, પુ. (વ:) }
 નિ, સ્ત્રી. (વી.) }
 નિ, પુ. (વ:) }
 ન. મુ. કેમ, વિકલ્પ, પ્રમ, નિદા એ અર્થે.
 નિ, વિ. (ર: રા. રં.) ચાકર, દાસ.

કિંકિણિ, સ્ત્રી. (ણિ:) ધુગરા, ધુગરી.
 કિંકિણી, સ્ત્રી. (ળી.) ધુગરા, ધુગરી.
 કિંચિત્, અ. ક્રીંચીત્, અલ્પ, જરા, થોડું એ અર્થે.
 કિંચિલિક, પુ. (ક:) આરસનું, પાણીનું જનાવર.
 કિંચુલુક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જીવો. [રીક રજ.
 કિંજલ્ક, પુ. (ક:) કેસર, પુષ્પરેણુ, ફુલમાની બા.
 કિંદે, પુ. (દિ:) ડુકર, ભુંડ.
 કિંદ, પુ. (દઃ) કાન માહણો મેલ.
 કિંણ, પુ. (ળ:) કાપો, સળ, ચાંદા.
 કિંણિહિ, સ્ત્રી. (હી.) અધેડાનું ઝાડ.
 કિંણવ, ન. (ળં.) પાપ, ર. ચોખ્ખા વીગેરેનો દારૂ.
 કિંતવ, પુ. (વ:) જીવેલાજ, જીવાખોર, જીગારી,
 બાજી રમનારો, ર. ધંપુરો.
 કિંન્નર, પુ. (ર:) એક જાતની દેવળીયોની છે, જેનું
 મોહો ધોડા જેવું અને આંગ માણસનું.
 કિંન્નરેશ, પુ. (શ:) કુખેર.
 કિંમુ, અ. નિકલ્પાર્થી.
 કિંમુત, અ. વિકલ્પાર્થી.
 કિંપચ, વિ. (ચ: ચા. ચં.) કૃપણ, બખીલ.
 કિંપચાન, વિ. (ન: ના. નં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 કિંપુરુષ, પુ. (ષ:) એક જાતની દેવળીયોની છે જે-
 નું મોહો ધોડાનું ને અંગ માણસનું.
 કિંવંદની, સ્ત્રી. (ની.) લોકવાર્તા.
 કિર, પુ. (ર:) ડુકર, ભુંડ.
 કિરણ, પુ. (ળ:) ચંદ્ર, શુરજનું તેજનું કીરણ.
 કિરાત, પુ. (ત:) બીલ.
 કિરાતતિક્ત, પુ. (ક્ત:) કીરાઈનું.
 કિરિ, પુ. (રિ:) ડુકર, ભુંડ.
 કિરિય, ન. પુ. (દં. ટ:) મુચ્ચટ, તાજ.
 કિર્મીર, વિ. (ર: રા. રં.) ચીત્રવર્ણ.
 કિલ, અ. વાર્તા, સંભાવના એ અર્થે.
 કિલકિંચિત્, ન. (તં.) ખુસીથી હસીને રાગ કાઢીને
 બોલવું એવા જે હોયતે.
 કિલાસ, ન. (સં.) કરોડીયો, કોઠા. [આ થયે છે તે.
 કિલાસિન, વિ. (સી. સિની. સિ.) જેના દીલે કરોડી-
 કિલિંજક, પુ. (ક:) સાદડી, ચટક, ચક, પડદા.
 કિલિષ, ન. (ષ:) પાપ, ર. અપરાધ, યુદ્ધો, ર. રોગ.
 કિશોર, પુ. (ર:) વહેરો, ર. શાલ વરણની ઉમ્મરનો પુરુષ

કિંકુ, પુ. (કુઃ) હાથ, વેંત.

કિસલય, ન. (યં.) પાત્રાં, કુમલાં પાત્રાં.

કીકસ, ન. (સં.) અસ્થિ, હાડકાં.

કીચક, પુ. (કઃ) પવન ભરાઈને વાગતો બાંધુ, ર. બર, ૩. રાક્ષસ, ૪. આડ, ૫. રાજકુમાર. [બખીલ, ખેડુત.

કીનાશ, પુ. (શઃ) યમ, વિ. (શઃ શા. શં.) કૃપણ,

કીર, પુ. (રઃ) પોપટ.

કીર્તન્ય, વિ. (ન્યઃ ન્યા. ન્યં.) કીરતી કરવાનો,

પ્રસિદ્ધ કરવાનો.

કીર્તિ, સ્ત્રી. (તિઃ) યશ.

[ટિ, મેખ, થામલો.

કીલ, પુ. (લઃ) ખીખો, થાંખલો, કોપારધું, કફળી, ખું-

કીલક, પુ. (કઃ) ગાઇને બાંધવા સાઈ દટિલી મેખ.

કીલલ, ન. (લં.) પાણી, જળ, ર. લોહી.

કીલિત, વિ. (તઃ તા. તં.) બંધાએલ, દોરીવ તે બાંધેલો.

કીશ, પુ. (શઃ) વાંદરો.

કીશપર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) આધેડાનું આડ. [થએછે તે.

કીલાસિન્, વિ. (સી. સિની. સિ.) જેના દીલેકરોરીએ

કું, સ્ત્રી. (કુંઃ) પૃથ્વી, અ. પાપ, નિંદા, જરાક એ અથે.

કુક, પુ. (કઃ) ચક્રવાક પક્ષી.

કુકર, વિ. (રઃ રા. રં.) જેના હાથ રોગથી કોઈ ગ-

યાછે તે, પુ. (રઃ) કુત્રો. [રનારો.

કુકુદ, વિ. (દઃ દા. દં.) ધરેણા આપીને કું-વાદાન ક-

કુકૂલ, ન. (લં.) મેખવતે ભરાએલો ખાડો, કુટો

સલગેલો દેવતા.

કુકુટ, પુ. (ટઃ) કુકડો, મરધો.

કુકુમ, પુ. (મઃ) જંગલી કુકડો, જંગલી મરધો.

કુકુર, ન. (રં) એક જાતની વનસ્પતી છે જેને ગંડી-

વન, બટોરા કહેછે તે, ર. પુ. (લઃ) કુત્રો.

કુક્ષિ, પુ. (ક્ષિઃ) જઠર, પેટ.

કુક્ષિમરિ, વિ. (રિઃ રિ. રિ.) પોતાકું પેટ ભરનારો.

કુંકુમ, ન. (મં.) કુંકુ, કેસર.

કુચ, પુ. (ચઃ) રેતન.

કુચંદન, ન. (નં.) રાતું ચંદન, સુખડ.

કુચર, વિ. (રઃ રા. રં.) ખીબનો દોષ કેનારો.

કુચાગ્ર, ન. (મં.) આંચળનું ટોચકું-આણી.

કુજ, પુ. (જઃ) મંગળ નામનો ગ્રહ.

કુંચિત, વિ. (તઃ તા. તં.) વાંકું. [ર. હપચી, ૩. હાથીનો દાંત.

કુંજ, પુ. ન. (જઃ જં.) વેલાથી ઢંકાયેલી જમીન, આળ,

કુંજર, પુ. (રઃ) હાથી, આ કુંજર શબ્દ જહારે શ-

બ્દની પછવાડે લગાડીએ છેએ ત્યારે તે મોટા

હાથેએછે, દાખલા તરીકે. “પુરૂષ કુંજર.”

કુંજરાશન, પુ. (નઃ) પીપળાનું આડ, પીપળો.

કુંજલ, ન. (લં.) કાંજી.

કુટ, પુ. (ટઃ) વૃક્ષ, આડ, ર. કળસીઆ, લોટા.

કુટક, ન. (કં.) હલનો ફાળ.

કુટંગક, પુ. (કઃ) આડ તથા વેલાનું જંગલ.

કુટજ, પુ. (જઃ) હંદ્રજવનું આડ. [સુરતા, હાનો મોઢ

કુટન્નટ, પુ. (ટઃ) ડોંડાનું આડ, કેવડાનું આડ, જલ-

કુટર, પુ. (રઃ) જે થાંભલાને મંથાન બાંધેછે તે.

કુટિ, પુ. સ્ત્રી. (ટિઃ ટિઃ) સભા ગ્રહ, સભા ભરવાનું

મકાન, દીવાને આમ.

કુટિલ, વિ. (લઃ લા. લં.) વાંકું.

કુટી, સ્ત્રી. (ટી.) સભાગ્રહ, આળી. [ત

કુટુંબિની, સ્ત્રી. (ની.) જે બાપડીને દીકરો તથા વર

કુટુંબવ્યાવૃત. વિ. (તઃ તા. તં.) કટંબ પોસવાના અં

મશયુલ.

કુટ્તી, સ્ત્રી. (ની.) કુટણ, કુટણી. [મીન

કુટ્મિ, પુ. (મઃ) મોઢર, ધરમાળી ફરસબંદીની જ

કુટમિત, ન. (તં.) સુખ છતા દુઃખ છે કરીને દેખ

ડવું એવો એક હાવ છે.

કુટર, પુ. (રઃ) જે થાંભલાને મંથાન બાંધેછે તે.

કુંઠ, વિ. (ઠઃ ઠા. ઠં.) કામ કરવામાં જે આળશુ ત

ચુરખ અને મંદ તે.

કુઠાર, પુ. (રઃ) કુવાડો.

કુઠારી, સ્ત્રી. (રી.) કુવાડો.

કુઠેરક, પુ. (કઃ) એક જાતની વનસ્પતી છે જે

આજબલ, બાબરી કહેછે તે.

કુંડ, પુ. (ડઃ) પોતાકો વર જીવતો છતાં પારકા પુર

થી ઉત્પન્ન થએલો દીકરો, ર. થાળી, ૩. તપે

કુડંગક, પુ. (કઃ) આડ તથા વેલાનું જંગલ

કુડવ, પુ. (વઃ) પાસેર.

કુડવ, પુ. (વઃ) પાસેર.

કુડ્મલ, ન. પુ. (લં. લઃ) કુલની જરાક ખીલેલી ક

કુડ્ય, ન. (ડયં.) ભીત, દીવાલ.

કુંડલ, ન. (લં.) પુરૂષના કાનમાં પહેરવાના ધરેણા, કુંડ

કુંડલિન, પુ. (લી.) સાપ.

કુંજ, સ્ત્રી. (જી.) પોતીકો વર જીવતો છતાં પારકા પુ-
રૂષથી પેદા થયેલી દીકરી, ૨. એક જાતનું વા-
સણ છે, કમંડુ.
કુળક, પુ. (ક:) નાહાનો પશુ—જનાવર.
કુળિ, પુ. (ખિ:) નાંદરૂપ નામનું એક ઝાડ છે, ૨.
રોગથી જેના હાથ કોહી ગયા છે તે.
કુળ, ન. પુ. (વ. વ:) દહાડાના પંદર સુહુર્ત તેમાનું
આહમું, પુ. (વ:) ૨. હરણના મોવાળાનું કપડું.
કુલ, ન. (કં.) કૌતક, અજાણ્ય ભરેલું.
કુળ, પુ. (વ:) તેલ વીગરે મુકવાનું દબડું, દબડી.
કુ, સ્ત્રી. (ત:) } ઉપલો સખદ જીવો.
કુલ, ન. (લં.) }
કુલ, સ્ત્રી. (સ્તા.) નિદા.
કુલિ, વિ. (ત: તા. તં.) અધમ, નિકૃષ્ટ, નિંદ્ય.
કુ, પુ. (ય:) દર્ભ, ૨. હાથીપર નાખવાની ઝુલ.
કુ, સ્ત્રી. (યા.) હાથીની ઝુલ.
કુલ, પુ. (લ:) કંચનનું ઝાડ. કિદર રાજેને કે છે તે.
કુ, પુ. (વ:) હરીક કરીને ચોખ્ખાની જાત છે તે,
કુ, પુ. (ત:) બાલું.
કુ, પુ. (લ:) માથાના ખાલ.
કુલ, પુ. (સ્ત:) ચોટલો. [ઝાડ.
કુ, પુ. (વં. વં:) વિષય, ૨. ચાક, ૩. ભમ, ૪. ડોલરનું
ર, પુ. (ર:) ડોલરનું ઝાડ.
કુ, પુ. (ર:) ડોલરનું ઝાડ.
કુ, સ્ત્રી. (કી.) સાલનું ઝાડ.
કુ, પુ. (ર:) ડોલરનું ઝાડ. [છે તે.
કુ, વિ. (કી: કી: વિ.) જેની બુદ્ધિ—દૃષ્ટી અસાધ્ય
કુ, પુ. (ક:) એક જાતનો હલકો રોગ છે.
કુ, સ્ત્રી. (કી) મનસીય, સીલા.
કુ, વિ. (ક: કિકા. કં.) ગરીબ, નાચાર.
કુ, પુ. (ક:) કમસો.
કુ, પુ. (વ:) મરદું, જે મરદાનો વાસ મારે છે તે.
કુલ, વિ. (લ્લ:) રીસવો.
કુ, પુ. (વં:) સાળવી, વણકર.
કુ, વિ. (ય: યા. યં.) અધમ, નિંદ્ય. [ધાવુ.
કુ, ન. (વ્યં.) સોના રૂપા વગર ખીજી ધાતુ, નીચ
કુ, પુ. (વ્યં:) ખુંધી.
કુ, પુ. (ર:) કુખર, દેવનો અજાનચી.

કુંવા, સ્ત્રી. (વા.) યાગ કરવાની જગાએ ઢેડાનું મો-
હો દેખાય નહીં મોટે કરેલી વાડ. [પ. કડકીયાં.
કુલ, પુ. (વં.) જંગલ, ૨. યસકુંડ, ૩. દોરો, ૪. ગાડો,
કુલ, પુ. (લં:) અસાધ્ય બ્રાહ્મણ
કુમ, વિ. (ક. દ.) કુમ્ભયતિ. ઢાંકવું.
કુમ, પુ. (મ:) કુંભરાસ, ન. (મં.) ૨. યુગળનું ઝાડ પુ. (મ:)
૩. હાથીનું ગંડરૂપ, ૪. ધાગર, લોટો, કળશીયો.
કુંભકાર, પુ. (ર:) કુંભાર.
કુંભસંભવ, પુ. (વ:) અગસ્તી રૂપી.
કુંભિકા, સ્ત્રી. (કા.) જળકુંભી નામથી એળા ખાય છે.
કુંભી, સ્ત્રી. (મી.) કાયકું, ૨. કુંભાનું ઝાડ.
કુંભીનસ, પુ. (સ:) સાપ.
કુંભાર, પુ. (ર:) મગર. [ગાંડ મરવે છે તે.
કુંભીક, પુ. (ક:) હીજો જે ખીજા પુરૂષપાસેથી
કુમાર, પુ. (ર:) કાર્તિકસ્વામી, ૨. ખાલક.
કુમારક, પુ. (ક:) વાય વણાનું ઝાડ. [જી થઈ ગયો.
કુમારિલમટ, પુ. (ટ:) એક ધર્મ સ્થાપનારો બ્રાહ્મ-
કુમારી, સ્ત્રી. (રી.) કું-યા, સેવતી યુલાખ.
કુમુદ, પુ. (વં:) નૈરત દીશાનો હાથી, ન. (વં.) એક
જાતનું સરેદ કમળ, ધોળું કમળ.
કુમુદવાંધવ, પુ. (વં:) ચંદ્ર.
કુમુદિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાયકું.
કુમુદિની, સ્ત્રી. (ની.) ધોળા કમળમાની સ્ત્રી જાત, જે
જગાએ ધોળાં કમળ થાય છે તે જગા.
કુમુદ્વતી, સ્ત્રી. (તી.) ઉપલો સખદ જીવો.
કુમુદ્વત, વિ. (દ્વાન. દ્વતી. દ્વત.) જે જગાએ ધણાં સ-
રેદ કમળ થાય છે તે જગા. [સખ છે તે.
કુમેશ્વર, વિ. (શ્વા: શ્વા: શ્વ:) જેની બુદ્ધિ દૃશ—ખ
કુયોગેન, પુ. (ગા.) દાંભિક પુરૂષ.
કુરંગ, પુ. (ગ:) હરણ.
કુરંટક, પુ. (ક:) પીળા કોરેટો. [કે છે.
કુરર, પુ. (ર:) એક જાતનું પક્ષી છે જેને ખાવડી
કુરવક, પુ. (ક:) રાતો કોરેટો.
કુરવિંદ, પુ. (વં:) મોથા, મુસ્તા.
કુરવક, પુ. (ક:) રાતો કોરેટો.
કુરવિંસ, પુ. (સ્ત:) સોનું તોલવાનું માપ છે એટલે
૮૦. ચણોડીનો એક તોલો એવા ચાર તોલા.

કુલ, ન. (લં.) એકજાતના જીવનું ટોળું, ૨. ધર, ૩. વંસ.
કુલક, પુ. (કં.) જેહેર કચરાનાં ખીં, ૨. મુખ્ય કા-
રીગર, ન. (કં.) ૩. પંડોળા, પંડોળાનો વેણો.

કુલકજ્જલ, પુ. (લઃ) કુલને જે કલંક તે.

કુલયા, સ્ત્રી. (યા.) ધીનાલ આયડી.

કુલનિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાળો સુરમો. [આયડી.

કુલપાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) કુલીન આયડી, પાકદામન

કુલમેદકર, પુ. (રઃ) કુલનો નાશ કરનારો.

કુલંગાર, પુ. (રઃ) કુલને જે કલંક. [નો વડો.

કુલપ્રેષિન, પુ. (ષી.) કુલ પ્રધાન, કુલ મુખ્ય, ધરમા-

કુલસંભવ, વિ. (વઃ વા. વં.) કુલીન.

કુલસ્ત્રી, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) કુલીન આયડી, પાકદામન સ્ત્રી.

કુલાય, પુ. (યઃ) પક્ષિનો માણો.

કુલાલ, પુ. (લઃ) કુંભાર.

કુલાલી, સ્ત્રી. (લી.) અસમાગી સુરમો.

કુલિકા, પુ. (કં.) મુખ્ય કારીગર, કારીગરોનો મુખ્ય.

કુલિર, પુ. (રઃ) કરચલાં, ખેખડાં.

કુલિશ, ન. (શં.) વજ, વીજ, વીજલી.

કુલી, સ્ત્રી. (લી.) રીંગણીનું આડ.

કુલીન, પુ. (નઃ) સજ્જન, વિ. (નઃ ના. નં.) ૨. કુલસંભવ.

કુલીર, પુ. (રઃ) કરચલાં, ખેખડાં. [વગરના જવ.

કુન્માષ, ન. (ષં.) કાંજી, પુ. (ષઃ) ૨. ખરાબ અડદ, ૩. રવાં

કુન્માષાભિષુત, ન. (તં.) કાંજીવાળું, કાંજી.

કુલ્ય, ન. (લ્યં.) હાડકાં.

કુન્યા, સ્ત્રી. (લ્યા.) નવી તથા નહાતી નદી, ૨. કુલ
સ્ત્રી, ૩. અનાજ ગણવાનું માપ.

કુવર, પુ. (રઃ) પુરો રસ.

કુવલ, ન. (લં.) ખીર, ૨. કમળ, ૩. ખોલી, પુ. (લઃ) ૪. કળા,
૫. અરસો, સ્ત્રી. (લી.) ૧. એક જાતનું નરક છે.

કુવલય, ન. (યં.) કમળ.

કુવાદ, વિ. (દઃ દા. દં.) ખીજના દોષ કેનારો.

કુવિંદ, પુ. (વં.) સાળવી, વણકર, વણનાર.

કુવેળી, સ્ત્રી. (ળી.) માછલાં પકડીને રાખવાનું વાસણ.

કુવેરક, પુ. (કં.) નંદી વૃક્ષ, નાંદરેનું આડ.

કુવેરાશી, સ્ત્રી. (શી.) પાડલીનો વેણો.

કુચ, ન. પુ. (ચં. શઃ) દર્ભ, ન. (ચં.) ૨. જળ, પાણી
પુ. (ચઃ) ૩. કુચ નામનો રામનો દીકરો, ૪.

જોસડી, જ્યુસડી, ૫. દ્વીપ.

કુચાલ, ન. (લં.) કથાણુ વિ. (લઃ લા. લં.) ૨. નીપુણ,
પ્રવીણ, ૩. સીખવેલો. [અકેશરમાં છે.

કુચાવર્ત્ત, પુ. (તં.) એક તીર્થ છે. (આ તીર્થ ત્રીં.

કુચી, સ્ત્રી. (ચી.) હલનો કાળ.

કુચીદ, ન. (દં.) લોઢોને કુર્ળ આપીને તેના વ્યાજમાં
જે ઉપજીવીકા ચાલે છે તે, વ્યાજ આપેલા પૈસા.

કુચીલવ, પુ. (વઃ) એક જાતના વેસધારી લોઢો છે,
વેસધારીમાગી એક જાત છે.

કુચોચાય, ન. પુ. (યં. યઃ) કમળ.

કુચીદ, ન. (દં.) લોઢોને કુર્ળ આપીને તેના વ્યાજમાં
માજે ચરીતાર્થ ચાલે છે તે, વ્યાજ આપેલા પૈસા.

કુટ, ન. (ટં.) કડ કોણ, મીઠું કોણ, પુ. ન. (ઠઃ ઠં.)
કેહોડ, કડ.

કુષ્માઢક, પુ. (કઃ) કેહોળું.

કુસીદ, ન. (દં.) લોઢોને કુર્ળ આપીને તેના વ્યાજમાં
જે પોતીકો અર્થ ચલાવે છે તે, વ્યાજ આપેલા પૈસા.

કુસીદિક, વિ. (કઃ કા. કં.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.

કુસુમ, ન. (મં.) ફુલ.

કુસુમાંજન, ન. (નં.) જસ્તનું ફુલ.

કુસુમેષુ, પુ. (ષુઃ) મદન, કામ.

કુસલ, પુ. (લઃ) ડોહી, અનાજની ડોહી.

કુસુંમ, ન. (મં.) કસુંબો. પુ. (મઃ) ૨. કમંડલુ, લોટ

કુસુતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) કપટ, કૃત્રીમ.

કુસ્તુંબરી, સ્ત્રી. (રી.) ધણા, ધાણા.

કુસ્તુંબુર, ન. (રઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.

કુહના, સ્ત્રી. (ના.) લોઢો પાસથી પૈસા મેળવવા માટે
કપટથી કરેલો વેસ.

કુહર, ન. (રં.) ખાકું, છેદ.

કુહુ, સ્ત્રી. (હુઃ) અંમાસ.

કુહૂ, સ્ત્રી. (હૂઃ) અંમાસ. [આપે છે

કૂકુદ, પુ. (વઃ) જમાઈને ધરેણાં આપીને કું-યાઈ

કૂટ, ન. પુ. (ટં. ટઃ) પહાડનું શીખર, ટોંક, ૨. અણ
૩. અનાજનો ઢગલો, ૪. નીચલ, ૫. હલ

કાળ, ૬. અવીકાર, ૭. માયા, ૮. અસાન, ૯. યં
૧૦. કપટ, ૧૧. અસત્ય, ૧૨. અયોધન, ૧

લોહોડાનો હથોડો.

કૂટક, ન. (કં.) હલનો કાળ.

કૂટયંન, ન. (લં.) પાંજર, પિંજર, કંસો, સટકિ

કૂટશાત્મલિ, પુ. (લિ:) કાળીસેવરનું ઝાડ.
 કૂટસ્થ, વિ. (સ્થ: સ્થા. સ્થં.) એકસરખું.
 કૂળિ, વિ. (ળિ: ળિ: ળિ.) જેના હાથ રોગથી કોઈ
 ગયા હોય તે.
 કૂપ, પુ. (વ:) કુવો, કુએા.
 કૂપક, પુ. (વ:) ખાડો, સુકાએલી નદીમા પાણી સા-
 રું જે ખાડા ખોદે છે તે, ૨. ડોલ કાઠી.
 કૂવં, પુ. (વં:) બે ભોવાંની વચલી જગા.
 કૂવંચોષ, પુ. (વં:) જીવકનામની એક વનસ્પતી છે.
 કૂર્વિકા, સ્ત્રી. (કા.) અધ્રકવું, એધ્રક.
 કુર્વન, ન. (નં:) ખાલલીલા, ખાળકનું રમવું.
 કૂપર, પુ. (ર:) કોપરીયું, હાથની કોણી.
 કૂર્ણસક, પુ. (ક:) ચોખી, કાંચળી, કાચોળી.
 કૂર્મ, પુ. (મં:) કાચખો.
 કૂલ, ન. (લં:) નદીનું તીર.
 કૂલંકશા, સ્ત્રી. (શા.) નદી.
 કૂપર, પુ. (ર:) ગાડીને ઘોડા જોડવાના લાંકડાં, પોલ.
 કૂર્ખાંડ, પુ. (ડ:) કોહળું.
 કૂકળ, પુ. (ળ:) એક જાતનું પક્ષી છે.
 કૂકલાત્રા, પુ. (ત્રા:) સરેડો, કાંકડોડા.
 કૂલાસ, પુ. (સ:) કાંકડોડા.
 કૂગકુ, પુ. (કુ:) કુકડાં.
 કૂટિકા, સ્ત્રી. (કા.) ધાંડી, કંઠ.
 કૂલાસ, પુ. (સ:) સરેડો, કાંકડોડા.
 કૂ, ન. (કું:) સરીરને જે દુઃખ તે, કષ્ટ. [લ, કીધેલ.
 કૂ, ન. (તં:) કૃતાયુગ, વિ. (ત: તા. તં.) પુરૂ થએ-
 લકૌતુક, વિ. (ક: કા. કં.) જેને ચમત્કાર કીધો તે.
 કૂપ, વિ. (પ: તા. તં.) મોડી મુસકેલથી જે મળ્યો તે.
 કૂમનત, વિ. (ત: તા. તં.) મોડી મુસીબતથી જે
 નષ્ટ થયો તે. [દો કીધો તે.
 કૂનિશ્ચય, વિ. (ય: યા. યં.) જેને નીશ્ચય—દરા-
 મપૂલ, વિ. (ખ: જા. જં.) આણુ—તીર મારવામા
 જે હુશીઆર તે.
 કૂમૂતમૈલ, વિ. (લ: લી. લં.) પ્રાણીમાત્રનો સગો.
 કૂમાલ, પુ. (લ:) ગરમલાનું ઝાડ.
 કૂમુલ, વિ. (ખ: જા. જં.) પ્રવીણ, નિપુણ.
 કૂમૈલ, વિ. (લ: લા. લં.) જેને દોસ્તી કીધી તે. [તે.
 કૂમળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) આહાદુરીથી જે વખણાએલો

કૂતસાપન્નકા, સ્ત્રી. (કા.) ધણી ખાયડી પરણેલી ત-
 માની પેલી પરણેલી.
 કૂતસાપન્નકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 કૂતહસ્ત, વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.) આણુ—તીર મારવામા જે
 હુશીઆર તે. [જેને વાર લગાડી તે.
 કૂતક્ષણ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) થોડીકવાર સાઈ કરેલું, ૨-
 કૂતીત, પુ. (ત:) ચેમરાજ, જમ, ૨. સિદ્ધાંત, ૩. નસીબ,
 ૪. ગલીચ કામ, ૫. પાપ કર્મ.
 કૂતાન્ન, વિ. (જ: જા. જં.) ભક્ષણ કરનારો, ખાનારો.
 કૂતામય, વિ. (ય: યા. યં.) ખીકમાથી જેને મુકાવ્યો તે.
 કૂતાયાસ, વિ. (સ: સા. સં.) જેને મેહેનત કીધી તે.
 કૂતાલય, વિ. (ય: યા. યં.) જેને વાસ—સ્થાન કીધું તે.
 કૂતાવશ્યક, વિ. (ક: કા. કં.) જે કરવું જોઈએ તે
 કરેલું. [ડો તે.
 કૂતાસનવરિપ્રહ, વિ. (હ: હા. હં.) આસન ઉપર જે બે-
 કૂતિન, વિ. (તી. તિનો. તિ.) પંડીત, વિદ્વાન, ૨. પ્રવીણ,
 નિપુણ.
 કૂત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) ખંડીત, ભાગેલો, કાપેલો.
 કૂત્તિ, સ્ત્રી. (તિ:) હરણના આંમડાં.
 કૂત્તિવાસસ, પુ. (વાસા:) મહાદેવ.
 કૂત્ય, વિ. (ત્ય: ત્યા. ત્યં.) ધન, સ્ત્રી, ભુમી વીગેરે
 આપીને શીતુર કરેલો, ન. (ત્યં.) ૨. કાર્ય, કામ.
 કૂત્યા, સ્ત્રી. (ત્યા.) ક્રિયા, કર્મ, એક તામસદેવતા છે.
 કૂલિમશૂવક, પુ. (ક:) ધણી જાતની વસ્તુ એકઠી ક-
 રીને તયાર કરેલો લોખાન.
 કૂલ્લ, વિ. (લ્લ: લ્લા. લ્લં.) સર્વ, આખું, બધું.
 કૂળળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) જે ધર્મ કરતો નથી તથા
 પોતે ભોગવતો નથી અને કંઈમને શારીરે પો-
 સતો નથી ને લોભથી પૈસા એકઠોકરી રાખે છે
 તે, બખીલ. [બુદ્ધિનો.
 કૂળળશી, વિ. (શી: શી. શિ.) નહાતી બુદ્ધિનો, કાચી
 કૂળળવત્સલ, વિ. (લ: લા. લં.) ગરીબ વિશે જે દયાળુ તે.
 કૂળળબુદ્ધિ, વિ. (દ્ધિ: દ્ધિ: દ્ધિ.) નહાતી બુદ્ધિનો, કા-
 ચી બુદ્ધિનો.
 કૂળ, સ્ત્રી. (ળા.) કરણારસ, દયા.
 કૂળાળ, પુ. (ળ:) તરવાર, સમથેર.
 કૂળાળી, સ્ત્રી. (ળી.) કાતર.
 કૂવાલુ, વિ. (લુ: લુ: લુ.) દયાશીલ, દયાળુ, દયાવંત.

કૃષીટયોનિ, પુ. (નિ:) આખી વસ્તેવ, દેવતા.
 કૃમિ, પુ. (મિ:) ક્રીડા, કાંખબો, કરમ.
 કૃમિકોચોન્થ, ન. (થં.) રેસમ.
 કૃમિચ્છદિ, સ્ત્રી. (દિં.) કરમનુ દરદ—રોગ.
 કૃમિજ, ન. (જં.) કૃષ્ણા ગરચંદન—સુખડ.
 કૃમિમ્ન, પુ. (મ્ન:) વાવડીંગનું ઝાડ.
 કૃમિમોજન, ન. (નં.) ઝેક નરક છે.
 કૃશ, વિ. (શ: શા. શં.) સુક્ષ્મ, આરીક, સુકાઝેલું.
 કૃશાનુ, પુ. (નુ:) આખી, વસ્તેવ, દેવતા.
 કૃશાનુત્તસ, પુ. (ત:) મહાદેવ.
 કૃશાશ્વિન, પુ. (શ્વી.) નટ, નટવો, સ્ત્રીનો વેષ લઇને
 પોતીકું યુજરાણ કરનારો.
 કૃશોદર, વિ. (ર: રા. રં.) ઝીણી કેડ—કંપરવાણો.
 કૃષક, પુ. (ક:) હલનો કાળ.
 કૃષિ, સ્ત્રી. (ષિ:) ખેતીવાડી કરવી, કૃષિ કર્મ.
 કૃષિક, વિ. (ક: કા. કં.) ખેતી વાડીથી—ખેડીને
 યુજરાન કરનારો.
 કૃષિક, પુ. (ક:) } ઉપલો શબ્દ જુવો.
 કૃષીવલ, વિ. (લ: લા. લં.) }
 કૃટ, વિ. (ઃ ઇ. ઇં.) હણે કરીને ખોદેલું ખેતર.
 કૃટિ, પુ. (ટિ.) પંડીત, વિદ્વાન.
 કૃષ્ણ, પુ. (ષ્ણ:) કૃષ્ણ, વિષ્ણુ, ર. અરજીન પાંડુનો દીક-
 રો. વિ. (ણ: ણા. ણં.) ર. કાળું. ન. (ણં.) ૩. મરી, તીખાં.
 કૃષ્ણકર્મન, વિ. (ર્મ. મં. મં.) પાપ કર્મ.
 કૃષ્ણવાકફલ, પુ. (લ:) કરેમદાનું ઝાડ.
 કૃષ્ણફલા, સ્ત્રી. (લા.) આવચીનું ઝાડ, આવચી.
 કૃષ્ણમેદી, સ્ત્રી. (દી.) કુટકી, કેદાર.
 કૃષ્ણલા, સ્ત્રી. (લા.) ચણાહી.
 કૃષ્ણવર્ત્મન, પુ. (ર્ત્મા.) આખી, વસ્તેવ, દેવતા, અંગાર.
 કૃષ્ણવંના, સ્ત્રી. (તા.) પાડલીનો વેલો.
 કૃષ્ણચાર, પુ. (ર:) કાળું હરણ.
 કૃષ્ણસાર, પુ. (ર:) કાળું હરણ.
 કૃષ્ણા, સ્ત્રી. (ણા.) પીપળો.
 કૃષ્ણાયસ, ન. (સં.) લોહિડું.
 કૃષ્ણિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાળો સાપ, ર. કાળી રાધી, રાધ.
 કૃસર, પુ. (ર:) તેલ ખેળવીને રાંધેલું અનાજ.
 કેકર, વિ. (ર: રા. રં.) કાણો, ખાડો.
 કેકા, સ્ત્રી. (કા.) મોરનું બોલવું, મોરનો અવાજ.

કૌકિન, પુ. (કૌ.) મોર.
 કેતકી, સ્ત્રી. (કી.) કેવડાનું ઝાડ.
 કેતન, ન. (નં.) નીશાન, વાવટો, ર. કૃત્ય, કાર્ય, કામ,
 ૩. ધજન, તેડું, નેહાડું, ૪. રહેવાની જગા.
 કેતુ, પુ. (તુ:) નવગ્રહમાંનો કેતુ નામનો ગ્રહ, ર. ધન,
 ૩. નીશાન, ૪. રોગ, ૫. શત્રુ, દુશ્મીન, ૬. ગ્રહો-
 ત્પાત, ૭. ચી-હ, નીસાળી.
 કેદર, પુ. (ર:) વ્યવહાર પદાર્થ.
 કેદાર, પુ. (ર:) ખેતરનો કીચારો.
 કેનિવાતક, પુ. (ક:) વહાણનું સુકાન.
 કેયૂર, ન. (રં.) આજુબંદ, વાંક, ધોડાવાંક.
 કેલી, પુ. સ્ત્રી. (લિ: લી.) કીડા, રમત, ખેળ, લીલા.
 કેવલ, વિ. (લ: લા. લં.) ઝેકલો, અસહાય, ર. સકલ,
 સંપુર્ણ, ૩. કપટવેષ કરનારો.
 કેવલ, અ. નિશ્ચીત, ખાસ ઝે અર્થે.
 કેશ, પુ. (શ:) માથાના બાલ, ખસખસ. [રોગ, ચાઈ.
 કેશમ્ન, પુ. (મ્ન:) બાલ જે રોગથી ખડી જાએ છે તે
 કેશપક્ષ, પુ. (ક્ષ:) બાલનો જમાવ—જથ્થો.
 કેશપાશ, પુ. (શ:) બાલનો જમાવ.
 કેશવાશી, સ્ત્રી. (શી.) ચોટલી.
 કેશર, પુ. ન. (ર: રં.) કેસર, ફુલના રંગ, પુ. (રં)
 હાડીનું ઝાડ. [શારા છે તે
 કેશવ, પુ. (વ:) વિષ્ણુ, વિ. (વ: વા. વં.) ર. જેના બાલ
 કેશવંશ, પુ. (શ:) ચોટલો.
 કેશિક, વિ. (ક: કા. કં.) જેને ધણા બાલ છે તે.
 કેશિની, સ્ત્રી. (ની.) ચોરવલી, સંખાહુલી.
 કેશિન, પુ. (શી.) જેને ધણા બાલ હોય તે.
 કેસર, પુ. ન. (ર: રં.) ફુલના રંગ, પુ. (રં) ર. નાગ
 ચાપો, ૩. બકુળીનું ઝાડ.
 કેસરી, પુ. (રિ:) સંહી.
 કેસરિન, પુ. (રી.) સંહી.
 કેવાલન, પુ. (લી.) તપસ્વી.
 કેંકર્ય, ન. (યં.) ચારકપાણ.
 કેટમજેત, પુ. (ત) વિષ્ણુ.
 કેટર્ય, પુ. (યં:) } કુંભાનું ઝાડ.
 કેટર્ય, પુ. (યં:) }
 કેતવ, ન. (વં.) કપટ, ર. જીગર, ૩. કાશાથીરમવું
 કેદાર, ન. (રં.) ખેતરનો જથ્થો.

રક, ન. (કં.) } ખેતરોનો જથ્થો
 રક, ન. (કં.) }
 ધ, ન. (ધં.) }
 , ન. (વં.) એક જાતનું ઘોળું કમળ છે.
 સ, પુ. (સઃ) કુખેરનું સ્થાન, ર. પર્વત. [મારનારા.
 , પુ. (તઃ) આરવા, કેવટા, ઢીંવર, કોળી, માછલો
 મુસ્તક, ન. (કં.) } જલમુસ્તા, કુદ્રમાયા, ર. કેવ-
 મુસ્તક, ન. (કં.) }
 મુસ્તક, ન. (કં.) } ડાનું ઝાડ.
 ય, ન. (લ્યં.) મુક્તિ, મોક્ષ.
 ક, ન. (કં.) ખાલનો જમાવ-જથ્થો.
 , ન. (ઙ્યં.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
 પુ. (કઃ) એક જાતનું હરણ છે, ર. વર, ૩.
 કળા કરીને એક જાતનો પક્ષી છે.
 તદ, ન. પુ. (દં. દઃ) રાતું કમળ. [કોયલ કે છે.
 લ, પુ. (લઃ) કોકીળ કરીને એક પક્ષી છે જેને
 લક્ષ, પુ. (લઃ) કોકીલસ્તા, તાલીમ ખાનાના ખીજ,
 ર. કોલસુંતો. [હોય છે તે, દોલ.
 , ન. પુ. (રં. રઃ) ઝાડના અંદર જે પોકળાઈ
 , સ્ત્રી. (વીં.) નાગી ખાયડી, નખ સ્ત્રી.
 સ્ત્રી. (વિઃ) તીરના કમાનનો છેડો, તરવારનો
 ડોડો-ટોક, ર. ઉત્કર્ષ, પ્રકર્ષ ૩. એક કરોડ.
 ણ્યં, સ્ત્રી. (ર્ષં.) પિંડીકા નામની વનસ્પતી છે.
 ણ, પુ. (શઃ) દાંતાળો, આટકશ, જમીન ખેડ-
 નું એક હથીઆર, કુળવ. [છેડો-ચોંક
 સ્ત્રી. (દી.) તીરકમાનનું ટોક—છેડો, તરવારનો
 ણ, પુ. (શઃ) દાંતાળો, આટકશ, કુળવ, જમીન
 ખેડવાનું એક હથીઆર.
 પુ. (દઃ) જે સેહેરની ચોફિર કોટ અને આઈ
 સાદી હોય કે જેથી કરીને દુશમાનને આવાવાને
 માડચુલુ પડે.
 , સ્ત્રી. (વીં.) નાગી ખાયડી, નખ સ્ત્રી.
 , પુ. (રઃ) સેહેરમાંનો કુવો, વાવ.
 પુ. (ઠઃ) કોહોડ, કોહોર, દાદર.
 પુ. (ળઃ) ખુણો, તરવાનો વીગેરો છેડો-ટોક,
 . સારંગી વીગેરે વગાડવાની કમાન.
 ણ, પુ. (વઃ) રાખશ, રક્ષસ.
 , ન. (લં.) ધનુષ્ય, કામડું.
 , પુ. (વઃ) હરીક કરીને ચોખ્ખાની જાત છે તે.

કોપ, પુ. (વ:) ક્રોધ, રીસ, કોપ. [પેદા કરેલા લોક.
કોપક્રમ, ન. (મં.) 'શ્રદ્ધાદેવનો ઉપક્રમ એટલે તેણે
કોપજ, ન. વિ. (જં.) 'શ્રદ્ધાદેવે પ્રથમ પેદા કરેલી પ્રજા.
કોપન, વિ. (ન: ના. નં.) રીસવાળો, તામસ, રાગીટ.
કોપિન, વિ. (પી. પિની. વિ.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
કોમલ, વિ. (લ: લા. લં.) કુમળું, નરમ.
કોયોદ્ધક, પુ. (ક:) એક જાતનું પક્ષી છે.
કોરક, પુ. (ક:) કળી. ન. (કં.) ૨. કંકોલ, ૩. ગવલો.
કોરંગી, સ્ત્રી. (ગી.) નહાતી એળચી—એલચી.
કોરદૂષ, પુ. (ષ:) હરીક કરીને જે ચોખ્ખાની જાત છે તે.
કોલ, પુ. (લ:) નહાનું વહાણ, હોડી, મછવો, પડા-
વ, ન. (લં.) ૨. ખોર, ૩. કુંકર, ભુંડ.
કોલક, ન. (કં.) કંકોલ, ૨. ગવલો, ૩. મરી, તીખાં.
કોલદલ, ન. (લં.) નખલો.
કોલંબક, પુ. (ક:) તાર વગરનો તંબુરો.
કોલવહ્ની, સ્ત્રી. (હ્ની.) ગજ પીંપળી.
કોલા, સ્ત્રી. (લા.) ખોરડી, ખોરનું ઝાડ, ૨. પીપળી
કોલાહલ, પુ. (લ:) ગોંગાટ, શોહાર.
કોલિ, સ્ત્રી. (લિ:) ખોરડી, ખોરનું ઝાડ.
કોલી, સ્ત્રી. (લી.) ખોરડી, ખોરનું ઝાડ.
કોવિદ, વિ. (વ: વા. વં.) પંડીત, વીદ્વાન, સાતા, ડાહ્યો.
કોવિદાર, પુ. (ર:) કાંચનનું ઝાડ.
કોશ, ન. પુ. (શં. શ:) ખજાનો, ૨. કળા, ૩. તરવારનું
ખાન, ૪. એક જાતના સોગન છે, ૫. ઇંડાં, ખેદાં,
૬. જાયફળ, ૭. શાનું, ૮. રૂપું.
કોશાફલ, ન. (લં.) કંકોલ, ગવલો.
કોશાનકી, સ્ત્રી. (કી.) પંડોળાનો પેલો, ગલકાનો વે-
લો, તુડીઆનો પેલો. [જાતના સોગન છે.
કોષ, ન. પુ. (વં. ષ:) પક્ષીનાં ઇંડાં, ખેદાં, ર. દિવ્ય, ૩. એક
કોષ, પુ. (ષ:) ચાહાળી, ૨. કોડી, કોઠાર, ઝીલિ, દસ્તાન.
કોષ્ણ, વિ. (ળ્ણ: ળ્ણા. જ્ઞં.) જરા ઉગુ, થોડુંક ગરમ.
કૌકુટક, વિ. (ક: કા. કં.) દુરવેર નજર પુગાડના-
રો, ૨. મદારી, ૩. કપડી.
કૌંચદારણ, પુ. (ળ:) કાર્તિક સ્વામી.
કૌંશવક, પુ. (ક:) તરવાર, સમશર.
કૌટલક, પુ. (ક્ષ:) કોઈની ચાકરીમાં નહીં તેવો સુધાર.
કૌટિક, પુ. (ક:) કસાઈ, કસઈ, ખાટકી.
કૌટુંબિક, વિ. (ક: કો. કં.) કુટુંબ વાલો, જેને કુટુંબ છે તે.

કોડવિક, વિ. (ક: કા. કં.) એક કુડવ આનાજ ઉપ-
ને એવું ખેતર.

કૌણ, પુ. (વ:) રાખસ, રાક્ષસ.

કૌતિક, પુ. (ક:) ભાલદાર, ભાલાથી લડનારો.

કૌતી, સ્ત્રી. (તી.) એક જાતની સુગંધી છે જેને રેણું
ખીજ કહે છે.

કૌતુક, ન. (કં) આશ્ચર્ય, અજાણ્ય બરેલું.

કૌતૂહલ, ન. (લં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

કૌટવીણ, વિ. (ળ: ણા. જં.) જે ખેતરમા હરીક નામ-
ના ચોખ્ખા ઉપજે છે તે ખેતર.

કૌવીન, ન. (નં.) લંગોટી, ૨. વિષદ્રિય, યુત્ય, ૩. પાપ
વિ. (ન: ના. નં.) ૪. અકાર્ય, કરવાને અયોગ્ય.

કૌમોદકી, સ્ત્રી. (કી.) વિષ્ણુની ગદા.

કૌમુદી, સ્ત્રી. (વી.) માંદગી

કૌમોદકી, સ્ત્રી. (કી.) વિષ્ણુની ગદા. [તેનો છોકરો.

કૌલદિનેય, પુ. (ય:) પતીવ્રતા છતા બીક માગનારી જે સ્ત્રી

કૌલદેય, પુ. (ય:) પતીવ્રતા છતા બીકમાગનારી જે
સ્ત્રી તેનો છોકરો, ૨. ધીનાલ સ્ત્રીનો દીકરો.

કૌલદેર, પુ. (ર:) ધીનાળ ખાવડીનો દીકરો.

કૌલીન, ન. (નં.) કુલીનતા, ૨. પસુ, ૩. સાપ, જનાવર
પક્ષી એવાની લડાઈ.

કૌલેયક, પુ. (ક:) કુત્રો.

કૌશિક, પુ. (ક:) યુગળનું આડ ૨. ધુવડ, ૩. વીસ્વા-
મીત્ર ર્ષી, ૪. મદારી, ૫. ધંદ્ર, ૬. નોખીઆ, ૭ ફલા-
ની જગાએ ઠેવ છે તે જાણનારો, પગી. [પડાં.

કૌશેય, વિ. (ય: યા. યં.) રેસમી કપડાં, રેસમના ક-

કૌસ્તુભ, પુ. (મ:) વિષ્ણુનો મણી.

ક્રકચ, ન. પુ. (ચં. ચ:) કરવત.

ક્રકર, પુ. (ર:) કારવનું આડ, ૨. એક જાતનો પક્ષી છે.

ક્રનુ, પુ. (તુ:) યસ, જસ.

ક્રનુર્ધસિન, પુ. (સી.) મહાદેવ.

ક્રનુમુજ, પુ. (કુ.) દેવ.

ક્રથન, ન. (નં.) ઠાર મારવું.

ક્રંદન, ન. (નં.) ૨૩વું, ૨. લઢાઈમાં લડાયક લોકોનો શોર.

ક્રંદિત, ન. (તં.) ૨૩વું.

ક્રમ, પુ. (મ:) અનુક્રમ, ૨. વિધિ, નિયોગશાસ્ત્ર.

ક્રમુક, પુ. (ક:) પિપળો, ૨. લાલ લોખનું આડ, ૩. પોકળ,
સોપારીનું આડ.

ક્રમેલક, પુ. (ક:) ઉટ.

ક્રયવેક્રાયક, પુ. (ક:) વેપારી, વાણીયા, ઉદમી.

ક્રયિક, પુ. સ્ત્રી. (ક: કી.) વેચાતું લેનારો.

ક્રય્ય, વિ. (ય્ય: ય્યા. ય્યં.) વેચવાનો માલ—સામાન

ક્રય્ય, ન. (ય્યં.) માંસ.

ક્રવ્યાદ, પુ. (વ્યાદ.) રાખસ, રાક્ષસ.

ક્રવ્યાદ, પુ. (વ:) રાક્ષસ, રાક્ષસ.

ક્રયિક, વિ. (ક: કા. કં.) વેચાતું લેનારો.

ક્રિમિ, પુ. (મિ:) ક્રીડા, કાંખળો.

ક્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) રોગની પારખ, ૨. કર્મ, ૩. આરંભ, ૪.
પ્રાયશ્ચીત, શિક્ષા, ૫. વીચાર, ૬. ઉપાખ્ય, ૭. લાભ
૭. મજક.

ક્રિયાવત્, વિ. (વાન્. વતી. વત્.) કામમાં રોકાઈયો

ક્રિયાદૈત, ન. (તં.) કરમવીષે એક પાણી.

ક્રિયાશક્તિ, સ્ત્રી. (કિ:) કરમ કરવાની શક્તિ.

ક્રીડનક, ન. (કં.) રમવાની ચીજ, જેમ પાના, ૨.
ધી ડડા, ખાજી વીગેરે. [રમત, ખેલ

ક્રીડા, સ્ત્રી. (ડા.) છોકરાંઓની રમત, ખાજી

ક્રીડામૃગ, પુ. (મ:) રમવાનો લાકડાનો હરણ.

ક્રુચ, પુ. (ક્રુઢ.) એક જાતનું પક્ષી છે.

ક્રુષ, સ્ત્રી. (ષ.) રીસ, ક્રોધ.

ક્રુષ્ટ, ન. (ટં.) ૨૩વું.

કૂર, વિ. (ર: રા. રં.) કંકણ, નિર્દય, ૨. ભયંકર. [શામ

ક્રેતવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) વેચાતું લેવાની ચીજ—મા

ક્રેય, વિ. (ય: યા. યં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

ક્રોડ, પુ. (ડ:) કુકર, ભુંડ. ન. સ્ત્રી. (ડં. ડા.) છાત

ક્રોધ, પુ. (ધ:) રીસ, ક્રોધ. [રતાવ આવે છે

ક્રોધચ્ચર, પુ. (ર:) દીલમારીસ આખ્યાયી જે યુ

ક્રોધન, વિ. (ન: ના. નં.) રીસાએલો, કોપીટ, કોપ

ક્રોધ, પુ. (દ્રા.) શીઆલ, લોકડી.

ક્રોધુવિજ્ઞા, સ્ત્રી. (જા.) ડવલો, પીકવણ. [ક્રોધ

ક્રોષ્ટી, સ્ત્રી. (ષ્ટી.) સફેદભાઈકોહણું, ૨. શીયા

ક્રૌચ, પુ. (ચ:) એક જાતનો પક્ષી છે.

ક્રૌંચદારણ, પુ. (ળ:) કાંતિકસ્વામી.

ક્રમ, પુ. (મ:) નખખાઈ, નાતવાળી.

ક્રમય, પુ. (ય:) નખલાઈ, નાતવાળી.

ક્રિજ, વિ. (જ: જા. જં.) બીજ, લીલાસવાળું. [હિ

ક્રિજાક્ષ, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) ચીખો, જેનામાં ખર

જેનહત્, વિ. (હત્.) જેનું મન કાચું તે.
જેનિત, વિ. (ત: તા. તં.) દુ:ખ થએલો, બેહવાલ થ-
એલો, કલેસ પામેલો.

જેનમન, વિ. (ન: ના. નં.) દુ:ખથી ખેળર થએલો.
જ, વિ. (જ: જા. જં.) દુ:ખથએલો, ર. આગલો ખોલે
તેથી ઉલટ ખોલવું.

જતક, ન. (કં.) જેડીમધ, મીઠુંકોણ.
જતિકા, સ્ત્રી. (કા.) ગળીનું ઝાડ, ગળી.
જ, ન. પુ. (વં. ક:) નપુસક, હીજડો, (વિ. (વ: વા.
વં.) મરદાઈ વગરનો, પરાક્રમ વગરનો.

જ, પુ. (જા:) દુ:ખ.
જ, વિ. (જ: જા. જં.) ઈળ આપનાઈ, દુ:ખ આ-
પનાઈ. [દુર કરનાઈ.

જાગન, વિ. (ન: ના. નં.) ઈળદુર કરનાઈ, દુ:ખ
જાગિન, વિ. (ગી. મિની. મિ.) દુ:ખ ભોગનારો.
જાગ, વિ. (માઁ.) ઉપલો સખ્દ જીવો.

જ, ન. (મં.) ફેફસું. [સતારનો અવાજ કરવો.
જ, પુ. (જ:) અવાજ કરવો, તંબોરાનો, -સારંગીનો-
જ, ન. (નં.) ઉપલો સખ્દ જીવો.

જ, વિ. (ત: તા. તં.) ખુબ પાકેલું. [નો અવાજ.
જ, પુ. (જ:) સારંગી-તંબોરા-તાંબેસ, શતારંગીગેરો

જ.

જ, પુ. (જ:) ધડીક, ર. ડીકરો આબ્યાથી જે પુ-
જા કરે છે તે. ન. પુ. (જં. જ:) વેપાર વગરની
જા, અમસતા ખેસી રહેવું

જ, સ્ત્રી. (જા:) રાત.
જ, પુ. (જા:) માર મારવું.
જ, સ્ત્રી. (જા.) વીજળી, વિદ્યુત્તા.

જ, સ્ત્રી. (જા.) પોલી.
જ, વિ. (જા: જા. જં.) જેનું પુન થઈ ચુક્યું તે.
જ, વિ. (ત: તા. તં.) જેનું પ્રહસ્યારી વ્રત જનુ

જી છે તે.
જ, પુ. (જા.) સારથી, ગાડી હાંકનારો, ગાડીવાન;
જ, સ્ત્રી. (જા.) સારથી શુદ્ધના સંયોગથી પદા થએલો

જ, ૩. દ્વારપાળ.
જ, (ય:) કાત્રી, સ્ત્રી. (યા. યાળી.) કાત્રીની સ્ત્રી.
જ, (વી.) કાત્રીની સ્ત્રી.

જેનું, વિ. (તા. લી. તૃ.) સહનશીલ, સોસિક.
જાપા, સ્ત્રી. (વા.) રાત.
જાપાકર, પુ. (ર:) ચંદ્ર, ચાંદ.
જાપાન્યય, પુ. (ય:) રાતનો શે-છેવટ-છેડો.
જામ, વિ. (મ: મા. મં.) યોગ્ય, શક્ત, ૨. સમર્થ, ૩.
હિત, ૪. મિત્ર, દોસ્ત.

જામા, સ્ત્રી. (મા.) પૃથ્વી, ૨. ક્ષાંતિ, સહનતા.
જામિત, વિ. (તા. લી. તૃ.) સહનશીલ, સોસીક.
જામિન, વિ. (મી. મિની. મિ.) સહનશીલ, સોસીક.
જાય, પુ. (ય:) નાશ, ૨. પ્રલય, ૩. ક્ષયરોગ, ૪. ધર.

જાયજી, વિ. (જી: જી. જી.) સડવાજોગ.
જાય, પુ. (ક:) છીંક, ૨. કાળો સાપ, ૩. કાળી રાઈ.
જાયથુ, પુ. (થુ:) ખોકલો, ડોસો.

જાંત, વિ. (ત: તા. તં.) શાંતકરેલ.
જાંતિ, સ્ત્રી. (તિ:) સહન કરવું, કામા, દયા.
જાર, પુ. (ર:) ભસ્મ, કાંચ, ખાંગડ ખારો.

જારક, પુ. (ક:) કુલની કળી, કળીનો જથ્થો.
જારકદર્મ, પુ. (મ:) એક નરક છે.
જારમૃત્તિકા, સ્ત્રી. (કા.) ખારી માટી, ખાણ.

જારિત, વિ. (ત: તા. તં.) લોકોએ ઠપકો દીધેલ.
જાંતિ, સ્ત્રી. (તિ:) પૃથ્વી, ૨. નિવાસ, વસતિસ્થાન,
૩. નાશ, ૪. એક વખત છે.

જાંતિવૃત્તિમત્, વિ. (માન. મતી. મત.) સોસીક, ખમ-
વા જોગ, સહનશીલ, યંડો, શાંત.
જાંપા, સ્ત્રી. (વા.) પ્રેરણા, છોડવું, ફેંકવું.

જાંપુ, વિ. (જી: જી. જી.) નીરાકરણ કરનારો.
જાંપ, વિ. (મ: મા. મં.) પ્રેરણાવાળું, છેડેલ, ફેંડેલ.
જાંપુ, વિ. (મુ: મુ. મુ.) નીરાકરણ કરનારો.

જાંમં, બ. જલદી, શીઘ્ર એ અર્થે.
જાંયા, સ્ત્રી. (યા.) નાથ.

જાંયન, વિ. (ન: ના. નં.) જેનો પૈસો ગયો તે.
જાંયસુકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) જેનું પુનથઈ ચુક્યું છે તે.
જીર, ન. (રં.) દુધ, ૨. પાણી, જળ.

જીરવિદારી, સ્ત્રી. (રી.) કાપૂં ભાઈકોહોળું.
જીરજા, સ્ત્રી. (જા.) સફેદ ભાઈ કોહળું.
જીરોદતનયા, સ્ત્રી. (યા.) લક્ષ્મી, લખ્મી.

જીરાબિતનયા, સ્ત્રી. (યા.) લક્ષ્મી.
જીરાવી, સ્ત્રી. (વી.) દુધી નામની વનસ્પતી છે.

કોરિકા, સ્ત્રી. (કા.) ખીરપ્પીનું ઝાડ.
 કોરોત, પુ. (ક:) કોરે સમુદ્ર.
 કોવ, વિ. (ક: વા. વં.) મત, છાક્રો, દારૂ પીધેલ.
 કુત, ન. (તં.) છીક.
 કુતામિજનન, પુ. (ન:) કાળો સાપ, ૨. કાળી રાઈ.
 કુત, સ્ત્રી. (તં.) છીક. [છે તે.
 કુત્તમ, વિ. (મ: મા. મં.) જેને ભુકથી ઇળ થઈ
 કુત્તુરૂત, વિ. (ત: તા. તં.) ભુખવાલો, ભુખો.
 કુત્તુરૂત, વિ. (ક: વા. વં.) ભુક અને તરસએથી ઇ-
 ના જેને થઈ છે તે.
 કુત, વિ. (ક: કા. કં.) બપોલ, કૃપણ, ૨. કૂર, ૩
 અધમ ૪. નિકૃષ્ટ, ૫. અલ્પ, -હાનુ, ૬. દરીદ્રી
 કુત્તપટિકા, સ્ત્રી. (કા.) ધુગરા, ધુગરી.
 કુત્તશોલ, પુ. (લ:) -હાનો સંખ.
 કુત્ત, સ્ત્રી. (કા.) રીંગણી, ૨. જેને એક અવયવ
 એણે હોય તે, ૩. નટી, નાચનારી સ્ત્રી, ૪.
 મધમાખ, ૫. વેશા, કલવાતન, ૬. હીંસા,
 ૭. માખ.
 કુપ, સ્ત્રી. (પ.) બુખ, કુપા.
 કુપા, સ્ત્રી. (પા.) બુખ, કુપા.
 કુપાદિત, વિ. (ત: તા. તે.) ભુકથી ઇળ થએલો.
 કુપામિજનન, પુ. (ન:) કાળો સાપ, ૨. કાળી રાઈ.
 કુપિત, વિ. (ત: તા. તે.) બુધ્ધિવત, બુધ્ધિ, બુધ્ધિ, અપાસી.
 કુપ, પુ. (ક) જે ઝાડની ડાળી તથા યુગીઆ નાહા-
 ના હોય છે તે.
 કુપા, સ્ત્રી. (મા.) અપસી.
 કુપ, પુ. (ક) અરતરો, ૨. કોલરનો, કોલસુંદો.
 કુપ, પુ. (ક) વીસવા, વીસક પુષ્પ.
 કુપવરત્ત, વિ. (મ: મા. મં.) અસતરાની ધાર જે પુ-
 તેજ વાળું તથા અપક પું.
 કુપ, પુ. (ક) એક ભાતનું ખાણ છે.
 કુપ, પુ. (તી.) હલમ.
 કુપ, વિ. (ક: કા. કં.) ગીચ, હલકો, અલ્પ.
 કુપ, વિ. (ત: તા. તે.) ખેતર, ૨. ખાડી, પીલીકો સ્ત્રી, ૩.
 સરીર, ૪. સોદગુ રથાન. [પરીણ.
 કુપ, પુ. (ક) અસતરા, કુપવરત્ત, વિ. (ક: કા. કં.)
 કુપવરત્ત, વિ. (ક: કા. કં.) ખેતરની કાંચે પીલીકો
 કુપવરત્ત, વિ. (ક: કા. કં.) ખેતરની કાંચે પીલીકો

કેપળ, ન. (જં.) પ્રેરણ, ૨. છોડવું, કેકવું.
 કેપળી, સ્ત્રી. (જી.) હલેસું—સો.
 કેપિષ્ઠ, વિ. (ક: કા. કં.) ધણુંજ નજલો.
 કેમ, ન. પુ. (મં. મ:) કલ્યાણ, પુ. (મ:) કીરમાણી
 અજમા, ૨. મળેલી ચીજને શામ્યી રાખવી.
 કેન, ન. (જં.) ખેતરનો જથ્થો, ખેતરનો જમાવ.
 કોળીતલ, ન. (લં.) પૃથ્વીની સપાટી.
 કોદ, પુ. (ક:) ચોઈ, ભુંકો, ધુળ, ચુરો.
 કોદષ્ઠ, વિ. (ક: કા. કં.) ધણુંજ -હાનું.
 કોમ, ન. પુ. (મં. મ:) માળો, મળણ, મેડી.
 કોળી, સ્ત્રી. (જી.) પૃથ્વી.
 કોદ, ન. (કં.) મધ. [કપડું, ૩. સણનું કપડું.
 કોમ, ન. પુ. (મં. મ:) માળો, મળણ, મેડી, ૨. રેસમી
 કોર, ન. (રં.) મુંડણ, હળમત.
 કોરવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) અતી તેજ વાળું, ૨.
 અતી કઠણ. [થીઆર
 કળ, વિ. (ત: તા. તે.) ધારવાળું શસ્ત્ર, તેજવાળું હ-
 ક્ષમા, સ્ત્રી. (ક્ષમા.) પૃથ્વી.
 ક્ષમામુક, પુ. (ક.) રાજ.
 ક્ષમામુત, પુ. (ત.) પવંત, ડુંગર, પહાડ, ૨. રાજ.
 ક્ષેત્ર, પુ. (ક:) જેહેર, વિષ.
 ક્ષેત્ર, સ્ત્રી. (કા.) સિંહનાદ, સહીના અવાજ, ૨. સ-
 હીના અવાજ જેવો લઠાણે લોક કરે છે તે,
 પાંજરાસાર જે વાસની ચીપ કરેલી હોય છે તે
 ક્ષેત્રિત, ન. પુ. (તં.તં.) સિંહનાદ, સિંહીનો અવાજ
 ક્ષેત્રિકા, સ્ત્રી. (કા.) રમત.
 ક્ષેત્રિન, ન. (તં.) રમત.
 ક્ષેત્ર્યા, સ્ત્રી. (લ્યા.) રમત.

લ.

લવલવાવમાવ, વિ. (ક: વા. વં.) બહુબહુ અવલ-
 કરીને વાગવાનું.
 લ, ન. (લં.) હંદ્રીય. ૨. આકાસ, આસમાન,
 દેવલોક, ૪. હર્ષ. ૫. અનુભવ.
 લવલ, વિ. (ક: કા. કં.) કઠણ. [વીડ, ૫. ૬
 લવ, પુ. (ક) પહોળું, ૨. ખાણ ૩. મુર્ચ, સુરજ,
 લવ, પુ. (ક) મરડ.
 લવ, સ્ત્રી. (કા.) કડકી.

વિ. (જ: જા. જં.) લંગડો, ખેડો.
 ન, પુ. (ન:) એક જાતનું પક્ષી છે.
 રીટ, પુ. (ટ:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 પુ. (ટ:) અંધકુપ, પુરેલો કુવો, ૨. ધાસ, ૩.
 કંક, ૪. પ્રહાર, કુહાર.
 સ્ત્રી. (ટા.) પલંગ, ઢોલીઓ, ખાટલો.
 પુ. (ટા:) તરવાર, સમથેર, ૨. ગેડો.
 સ્ત્રી. (ટી:) તરવાર, સમથેર.
 ન. પુ. (ડે. ડ:) કકડા, કટકા, પુકડા.
 ગરુ, પુ. (ગુ:) મહદેવ.
 વેકાર, પુ. (ર:) ખાંડ.
 ર, પુ. (ર:) ખેરનું ઝાડ.
 રી, સ્ત્રી. (રી.) લાભજી કરીને ઝાડછે જેને હાથ
 અડકાડયાથી તેના પાંદડા અંધ થાએછે તે.
 ત, પુ. (ત:) સુર્ય, સુરજ, ૨. કાજબો.
 ક, પુ. (ક:) ઉંદર.
 સ્ત્રી. (નિ:) રતની ખાણ, જબ્દેરની ખાણ.
 ત, ન. (તં.) કોદાળી, કંહાડો.
 ર, પુ. (ર:) પોકળ, સોપારીનું ઝાડ.
 વિ. (ર: રા. રં.) ધણું ગરમ, પુ. (ર:) ગધેડો.
 ગસ, વિ. (ળ: જા. જં.) સીકા નાકવાળો.
 જાણ, સ્ત્રી. (જા.) એક જાતનું સાક છે, જેને
 નીળવણી, કાનફોડી કેહે છે.
 જરી, સ્ત્રી. (રી.) અંગેડાનું ઝાડ.
 જા, સ્ત્રી. (યા.) અજમોદ.
 ર, ન. (રં.) રૂપું.
 સ્ત્રી. (જૂં:) ખરસવું, ખસ, ખજવાળ, ચેળ.
 ર, પુ. (ર:) ખજુરી, ખજુરનું ઝાડ, ન. (રં.) રૂપું.
 રી, સ્ત્રી. (રી.) એક જાતનું ધાસ છે, ૨. ખ-
 જુરી, સીંદી.
 વિ. (કિ: કાં. કે.) ઠીંગણો, નહાનો.
 ર, પુ. (ટ:) ચારસો ગામનું સંસ્થાન. [નારો.
 વિ. (લ: લા. લં.) દુષ્ટ, દુર્જન, ખેમાં વેર લાવ-
 વિ, પુ. (તિ:) ખોડકું, તાલપોલી, વાળવનાનું.
 પુ. (પૂ:) ઝાડલી પકરનારો, ઝાડનારો તથા લીપનારો.
 ન, પુ. (ન:) લગામ. [લગો જમાવ.
 ની, સ્ત્રી. (ની.) ધણી ખાંડણી, ધણા ખલ, ખ-
 ન, પુ. ન. (ન: નં.) લગામ.

જલુ, અ. નિષધ, વાક્યાલંકાર, જુસાસા, અનુનય,
 સાંત્વન એમથે. [ખુટો, મેઠ.
 જલેદાર, ન. (ર.) ઢોરોને બાંધવાસાં દોટેલો થાંભલો,
 જલ્યા, સ્ત્રી. (જ્યા.) ખલનો જમાવ-જથ્થો.
 જાત, ન. (તં.) વાવ, જહાનું સરોવર.
 જાદિત, વિ. (ત: તા. તં.) ખાધેલ.
 જાનિ, સ્ત્રી. (નિ:) જબ્દેરની ખાણ, રતની ખાણ.
 જાર, પુ. સ્ત્રી. (ર: રી. રિ.) દોહોડ મણનું વજન,
 જાકાર, પુ. (ર:) ગધેડાનો શબ્દ-શોર-અવાજ.
 જારીક, વિ. (ક: કા. કે.) જે ખેતરમાં દોહોડ મણ
 અનાજ વાંધું તે.
 જિલ, વિ. (લ: લા. લં.) હલવતે અગર ખીજ કોઈ-
 ખી ચીજથી નહી ખોલું એવું ખેતર, વગર ખે-
 રેલું ખેતર.
 જુર, પુ. (ર:) નખેલો, ૨. ધોડાનો ખર, ખડી-ખરી.
 જુરણસ, વિ. (જા: જા: જં.) ખીક લાગે એવા નાકવાળો.
 જુરણસ, વિ. (સ: સા. સં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 જુરમ, પુ. (પ્ર:) એક જાતનું ખાણ છે.
 જુલક, વિ. (ક: કા. કે.) ગીચ, પામર, હલકું, નહાનું.
 જોટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) અધમ, નિકટ, નીંધ.
 જોટક, પુ. (ક:) ખેડું, ખેડું ગામ, ગામકું, ૨. ઢાલ.
 જ્યાત, વિ. (ત: તા. તં.) પ્રખ્યાત, પ્રસિદ્ધ.
 જ્યાતગર્હણ, વિ. (ળ: જા. જં.) નિંદીત, નિંદેલો.
 જ્યાતિ, સ્ત્રી. (તિ:) પ્રખ્યાતી, પ્રસિદ્ધ પાણી.

ગ.

ગગન, ન. (નં) આકાશ, આસમાન.
 ગગનપરિધાન, વિ. (ન: ના. નં.) નાગો.
 ગંગા, સ્ત્રી. (ગા.) ભાગીરથી.
 ગંગાખર, પુ. (ર:) મહદેવ.
 ગજ, પુ. (જ:) હાથી.
 ગજારિ, પુ. (રિ:) મહદેવ.
 ગજના, સ્ત્રી. (તા.) હાથીનું ટોળું, હાથીનો જથ્થો,
 હાથીનો જમાવ.
 ગજમક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) સાલહનામનું ઝાડ.
 ગજમથ્યા, સ્ત્રી. (થ્યા.) સાલહનામનું ઝાડ.
 ગજાનન, પુ. (ન:) ગણપતી, ગણેશ.
 ગંજા, સ્ત્રી. (જા.) પીકું, દારૂની દુકાન, ૨. ખારો દરીયો.

ગઢુ, પુ. (હુ:) ગળાનું હાડકું, ૨. પીઠના હાડકાં, ૩. મોઢા/માનો કોડો, ૪. વાસણ, વિ. (હુ:હુ:હુ:) ખુંધો.
 ગઢુલ, વિ. (લ: લા. લં.) ખોંદો, ખુંદો.
 ગળ, પુ. (ળ:) કીરમાણી અજમો, ૨. જથ્થો, જમાવ, ૩. મહાદેવનો સેવક, ૪. માળા.
 ગળક, પુ. (ક:) જ્યોતિષી, જોશી.
 ગળનીય, વિ. (ય: યા. યં.) ગણલાગ્ય.
 ગળરાલ, ન. (લં.) રાતનો જથ્થો, રાતનો જમાવ.
 ગળરૂપ, પુ. (વ:) આકડાનું આડ.
 ગળહાસક, પુ. (ક:) કીરમાણી અજમો.
 ગળામિય, પુ. (વ:) ગણપતી, ગણેશ, ગળનંદ.
 ગળિકા, સ્ત્રી. (કા.) જાળ/ગુ કુલ, ૨. વેશ્યા, કળવા-તણ, ૩. હાથણી.
 ગળિકારિકા, સ્ત્રી. (કા.) નરવેલનું આડ.
 ગળિત, વિ. (ત: તા. તં.) ગણેલ.
 ગળેય, વિ. (ય: યા. યં.) ગણવા લાયક.
 ગંઢ, વિ. (ય: યા. યં.) ગાલ. [કેહેછે.
 ગંઢક, પુ. (ક:) એક જાતનું માછલું છે જેને ગર
 ગંઢકારી, સ્ત્રી. (રી.) લાજલ.
 ગંઢકાલી, સ્ત્રી. (લી.) લાજલું
 ગંઢીર, પુ. (ર:) કડવું સુરણ.
 ગંઢપદ, પુ. (દ:) અજશીયુ.
 ગંઢપદી, સ્ત્રી. (લી.) નહાના અજશીઆં.
 ગંઢુષા, સ્ત્રી. (જા.) મોઢીડુટી, ૨. કોગસો.
 ગતજ્ઞ, વિ. (મ: મા. મં.) જેનો થાક ગયો તે, જેનો થાક ઉતરી ગયો તે.
 ગતલપ, વિ. (પ: પા. પે.) નક્ક, નિર્ભય.
 ગતમી, વિ. (મી: મી: મિ.) ખીક વગર, નિર્ભય.
 ગતૈર, વિ. (ર: રા. રં.) જેનો વેર ગયો તે.
 ગતસાખસ, વિ. (સ: સા. સં.) ખીક વગર, નિર્ભય.
 ગતિ, સ્ત્રી. (તિ:) જથું.
 ગતિસૌહર, વિ. (હા. હા. હં.) માયા વગરનો.
 ગતાપિ, વિ. (પિ: પિ: પિ.) જેનું દુ:ખ ગયું તે.
 ગતાતીક, વિ. (કા. કા. કં.) સામ્યો, ખરી.
 ગતોદ્ધેગ, વિ. (ગા. ગા. ગં.) સુખી.
 ગઢ, પુ. (રા) રીંગ.
 ગઢામૂત, પુ. (મ:) વિષમ.
 ગઢ, ન. (જે.) ગાથા, સારી ખાસત, નશા

ગંલી, સ્ત્રી. (લી.) ખપદની ગાડી. [૪. સંબંધ, ૫. ગર્વ.
 ગંધ, પુ. (ધ:) સુગંધ, ખુશબો, ૨. હર્ષ, ૩. સેથ,
 ગંધક, પુ. (ક:) ગંધક.
 ગંધમ, વિ. (મ: ગા. ગં.) વાસ લેનારો, ૨. ખુશબોવાળું.
 ગંધકુરી, સ્ત્રી. (દી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 ગંધન, ન. (નં.) ઉચ્છાવ, ૨. હીંસા, ૩. સુચવણું.
 ગંધનકુલી, સ્ત્રી. (લી.) મુંઝસ વેણી.
 ગંધકલી, સ્ત્રી. (લી.) વાધેટીનું આડ, ૨. ચંપાની કપી
 ગંધમાદન, ન. પુ. (નં. ન:) એક પહાડ છે.
 ગંધમુલ્લી, સ્ત્રી. (લી.) છંદુર.
 ગંધમુલી, સ્ત્રી. (લી.) કપુરકચરી, આંખાહળદ.
 ગંધરસ, પુ. (સ:) ખોળ, રક્ષાખિળ.
 ગંધર્વ, પુ. (વ:) કસ્તુરીમૃગ, ૨. દેવનાગંધર્વ, ૩. ધોડો, ૪. જન્મ મરણ જે પ્રાણી આખ્યા છે તે
 ૫. કોયળ જાતના પક્ષીમાનો નર, ૬. અવિયો
 ગંધર્વસ્તક, પુ. (ક:) એરડાનું આડ.
 ગંધવહ, પુ. (હ:) પવન, વાયુ, વા.
 ગંધવહા, સ્ત્રી. (હા.) નાક.
 ગંધવાહ, પુ. (હ:) નાક.
 ગંધસાર, પુ. (ર:) મૈલાગીરી સુખડ.
 ગંધાશ્મન, પુ. (શ્મા.) ગંધક.
 ગંધાશ્વ, ન. (વં.) એક જાતનું દરદ છે જે થીક નો વાસ નહી આવે તે.
 ગંધિક, પુ. (ક:) ગંધક.
 ગંધિની, સ્ત્રી. (ની.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 ગંધાત્મા સ્ત્રી. (મા.) દારૂ, મદ્ય, શરાબ
 ગંધેલી, સ્ત્રી. (લી.) આગમાખ-ખી.
 ગમસ્તિ, પુ. (સ્તિ:) કીરણ.
 ગંભારી, સ્ત્રી. (રી.) શિવણીનું આડ.
 ગમીર, વિ. (ર: રા. રં.) ગંભીર, ખોલ, ઉંડું.
 ગમીરપુરુષસ્વન, વિ. (ન: ના. નં.) પુરુષ જેવો જે
 ૭૬-આવાજ છે તે. [વીંધન
 ગંધીરવેષ, વિ. (ધ: ધા. ધં.) બેદ કરનાર, કાપન
 ગંધીર, સ્ત્રી. (રા.) એક જાતનો હેડકોનો રોઝ
 ગંધીર, વિ. (રા. રા. રં.) ખોલ, ઉંડું.
 ગમ, પુ. (મ:) જથું, મતી.
 ગમન, ન. (મં.) જથું, મતી. [જે
 ગમ, ન. (મ: મા. મં.) મળવાલાયક, પ્રાપ્ત થ

૧, ન. (લં.) જોડેર.
 ગરી, સ્ત્રી. (રી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 ઘ, વિ. (ઘઃ ઘા. ઘં.) ધાણું મોટું.
 સ્ત્રી. (રી.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 ૧, પુ. (હઃ) ગરડ, વિષયનું વહાન.
 ઘજ, પુ. (જઃ) વિષય. [ગાડી હાકનારો.
 ઘજ, પુ. (જઃ) અરણ્યનામનો સુરજનો સારથી-
 ૧, પુ. (ત્) પાંખ, ૫૨.
 મત્, પુ. (ત્મન.) ગરડપક્ષી, એક જાતનું પક્ષી છે.
 ૧, સ્ત્રી. (રી.) જે વાસણમાં દહી ધોળે છે તે.
 ૧, ન. (તં.) મેધગર્જના, ગગડાટ, પુ. (તઃ) મ-
 એન્મત હાથી.
 ૬, (તિઃ) કાણુ, ખાડો.
 ૬, પુ. (મઃ) ગધેડો. [પિપરી કેહે છે તે.
 ૧, પુ. (હઃ) એક જાતનું ઝાડ છે જેને લાખી
 ૧, વિ. (નઃ ના. નં.) લાલચુ, લાભી.
 ૧, પુ. (મઃ) બાળક, છોકરો, અચ્ચા, ૨. જરડ,
 ૧, પ, ગર્ભસ્થાન.
 ૧, પુ. (કઃ) સ્ત્રીમાખામા પેહેરેલી માખા.
 ૧, પુ. (ચિઃ) અંદુ રંધાએલું.
 ૧, ન. (રં.) ચાહલી, ધરનો વચ્ચેનો ભાગ.
 ૧, પુ. (યઃ) ગર્ભસ્થાન, કુખ.
 ૧, સ્ત્રી. (ળી.) ભારેવાગી સ્ત્રી.
 ૧, પુ. (વઃ) એક જાતનું ધાન્ય છે.
 ૧, પુ. (વઃ) નિદા, અદગોહ.
 ૧, વિ. (જાઃ જાં. જં.) નિધ, ખરાબ, નીચ.
 ૧, વિ. (દી. દિની. દિ.) ખરાબ વાત બોલનારો.
 ૧, (લઃ) ગળો, ૨. ખર, ૩. દોરડું, ૪. ઝુંદર,
 ૧, પુ. (લઃ) વાંસળી. [લટકે છે તે.
 ૧, પુ. (લઃ) બળદના ગળાહેઠળ જે ચાંચડું
 ૧, પુ. (કાઃ) જે વાસણ હેઠળ કાણુ પાડીને
 ૧, પુ. (કાઃ) પાણી રેહેડવા સાંઈ કરે છે તે.
 ૧, વિ. (તઃ તા. તેં.) ગળેલું, ખેડેલું.
 ૧, સ્ત્રી. (વ્યા.) ગૂળાનો જમાવ.
 ૧, પુ. (યઃ) એક જાતનો જંગલી બલદ છે
 જે શેઝ કેહે છે. [ના શીંગડો.
 ૧, (લં.) ગવાનામના બલદનું શીંગડું, બેસ-
 ૧, પુ. (કઃ) ઝરોખો, ૨. બલદથી આંખ,

ગવાહી, સ્ત્રી. (હી.) કવંડળ નામનું ફળ છે.
 ગવીન, વિ. (નઃ ના. નં.) જે જગોએ આગળ ગાય
 હતી તે સ્થાન.
 ગવીશ્વર, પુ. (રઃ) ગાયનો ધણી.
 ગવેડુ, સ્ત્રી. (હુઃ) કસઈનું ઝાડ, કસઈના પીળ.
 ગવેડુકા, સ્ત્રી. (કાઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ગવેધુ, સ્ત્રી. (ધુઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ગવેધુકા, સ્ત્રી. (કાઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ગવેષણ, ન. (ગં.) શોધકરવો, શોધવું.
 ગવેષણા, સ્ત્રી. (ળા.) ધર્મનો શોધ કરવો.
 ગવેષિત, વિ. (તઃ તા. તેં.) શોધલ.
 ગવ્ય, વિ. (વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) ગાયનું છાણ, દુધ, દહી વીગેર.
 ગવ્યા, સ્ત્રી. (વ્યા.) ધણી ગાય.
 ગવ્યત, ન. (તં.) બે ગાઉ.
 ગવ્યતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ગહન, ન. (નં.) જંગલ, વિ. (નઃ ના. નં.) દુરનો દેશ.
 ગઢર, ન. (રં.) પહાડમાની જીની ગોશ, જીની
 કોતર. [૪. કાલિકસ્વામી.
 ગાંગેય, ન. (યં.) સોનુ, ૨. પીડનો કાટો, ૩. ભીષમ.
 ગાંગેરુકી, સ્ત્રી. (કી.) નહાની ચીકની નામનું ઝાડ છે.
 ગાદ, ધ. અપીસ, અપીશય, અત્યંત.
 ગાણિક્ય, ન. (કયં.) વેશાનો જમાવ.
 ગાંડિવ, ન. પુ. (વં. વઃ) અર્જુનનું ધનુષ્ય.
 ગાંડિવ, ન. પુ. (વં. વઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ગાલ, ન. (લં.) દેહ, શરીર, ૨. હાથીની આગલી ભંગ.
 ગાલકર્શન, વિ. (નઃ ના. નં.) ખંડીએ નખખા કરનાર.
 ગાલાનુલેપની, સ્ત્રી. (ની.) વટાણુ.
 ગાન, ન. (નં.) ગાયન.
 ગાંતી, સ્ત્રી. (તી.) ગાડી.
 ગાંધાર, પુ. (રઃ) ગાયનના સાત સુરમાનો એક સુર.
 ગાંધેય, પુ. (યઃ) વિશ્વામીન રૂપિ.
 ગાયત્રી, સ્ત્રી. (ત્રી.) વેદમંત્ર, ૨. ખેરનું ઝાડ.
 ગારુત્મત, ન. (તં.) પાનુ, પાના.
 ગાર્મક, ન. (કં.) ગર્ભાધારના ડીકરાનો જમાવ.
 ગાર્મણ્ય, ન. (ળ્યં.) ભારેવાસી સ્ત્રીનો જમાવ.
 ગાર્હપત્ય, પુ. (રઃ) એક જાતનો દેવતા.
 ગાલ્લ, પુ. (વઃ) ગાલવરૂપિ, ૨. લેખનું ઝાડ.
 ગિરા, સ્ત્રી. (રા.) સરસ્વતી, વાણી.

ગિરિ, પુ. (રિઃ) પહાડ, ૨. ગલવું. [છે.
 ગિરિકર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણીઃ) વિષ્ણુ કાંતાનામની વનસ્પતી
 ગિરિકા, સ્ત્રી. (કાઃ) ઉંદરડી.
 ગિરિજ, ન. (જંઃ) અબ્ધક, શીલાજીત.
 ગિરિજામલ, ન. (લંઃ) અબ્ધક.
 ગિરિમલ્લિકા, સ્ત્રી. (કાઃ) કુડાનુ ઝાડ.
 ગિરિશ, પુ. (શઃ) મહાદેવ.
 ગિરીશ, પુ. (શઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 ગિર, સ્ત્રી. (ગીઃ) સરસ્વતી.
 ગિલિત, વિ. (તઃ તા. તં.) ખાધેલ, ખાધેલું.
 ગીત, ન. (તં.) ગાયન, વિ. (તઃ તા. તં.) ગમ્યેલું.
 ગીર્ણ, વિ. (ર્ણઃ ગાં. ગં.) સ્પૃતી કીધેલ.
 ગીર્ણિ, સ્ત્રી. (ર્ણિઃ) ગળવું, ગળીજવું.
 ગીર્ણવ, પુ. (વઃ) દેવ.
 ગીરિત, પુ. (વઃ) મહાદેવ.
 ગીર્ણવ, પુ. (વઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 ગોચ્યવે, પુ. (તિઃ) દેવનો યુર, 'વ્રહ્મસ્પતી.
 ગુમ્મુત, પુ. (તઃ) ગગલનુ ઝાડ. [ડો, કંડો.
 ગુઠ, પુ. (ઠઃ) ખતરીસ લડીને ખેંતીનો હાર, જ્યુ-
 ગુઠક, પુ. (ઠઃ) ડુલના ઝુમકા.
 ગુઠાર્થ, પુ. (ર્થઃ) ચોવીસ લડીનો ખેતીને કંડો.
 ગુંજા, સ્ત્રી. (જાઃ) ચણીડી.
 ગુંગિત, વિ. (તઃ તા. તં.) ધુણવળ મેલું, લપેટેલું.
 ગુઢ, પુ. (ઢઃ) વર મરી અષાપછી ખીજ માણસ થ-
 કી થએલો ડીકરો, મેલ.
 ગુઢપુષ્પ, પુ. (પ્ષઃ) મોવડાનુ ઝાડ.
 ગુઢકલ, પુ. (લઃ) અખેલનુ ઝાડ.
 ગુજ, સ્ત્રી. (જાઃ) ધુવર, ૨. ગરેલ.
 ગુરી, સ્ત્રી. (ગીઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 ગુરુષી, સ્ત્રી. (ગીઃ) ગરેલ.
 ગુરુષી, સ્ત્રી. (ગીઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 ગુજ, પુ. (જઃ) રસાભ્રમો. ૨. તીરકમાનની દોરી,
 ૩. માણસના ધોવીસ ધુણ.
 ગુજકાંક, પુ. (કાઃ) ધુણાકારમા ધુણવાનો ને અંક ને.
 ગુજગુપ્ત, વિ. (ગુપ્તઃ) સાશા ધુણનીને હાથ
 કરેલો ને.
 ગુજલકાશ, પુ. (તાઃ) જુવનું, જુવનર, જુવનગાની.
 ગુજલકાશ, ન. (લ્થઃ) ધુણની અભ્રમો પા ને.

ગુણમુજ, વિ. (મુકઃ) યુણ લેનારો, ખીજની વીધ
 જોધને ખુસી થનારો, ૨. યુણવાળો.
 ગુણવૃક્ષક, પુ. (કઃ) વહાણનો ડોલ, ૨. કૂવો.
 ગુણદીન, વિ. (નઃ ના. નં.) સુરખ, વિધાવગરનો.
 ગુણાત્મનુ, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) યુણવાન, યુણી, સા
 ૨. યુણવાળો.
 ગુણિત, વિ. (તઃ તા. તં.) યુણેલો, યુણાકાર કરેલો.
 ગુણેશ, વિ. (શઃ શા. શાં.) યુણી, યુણવંત, પુ. (શઃ
 એક પહાડ છે.
 મુર્ખેવેત, વિ. (તઃ તા. તં.) વીધવાન, હુસીઆર.
 ગુદ, ન. (દં.) ગાંડ.
 ગુંદ, પુ. (દઃ) એક જાતનુ ધાસ છે.
 ગુદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રાઃ) નાગરમોથા, ૨. વાધેટીનું ઝાડ.
 ગુદોદર, ન. (રં.) એક જાતનો પેટમાનો રોગ છે.
 ગુપ્ત, વિ. (પ્ષઃ પા. પં.) મોઢું, ૨. સંભાળેલું, રક્ષણ કરેલ
 ગુપ્તિ, સ્ત્રી. (પ્તિઃ) રક્ષણ, સંભાળવું, ૨. ભાવરૂ, ૩.
 બંદીખાનો, ધૂરંગ
 ગુફિત, વિ. (તઃ તા. તં.) યુથેલું.
 ગુંફ, પુ. (ફઃ) યુથવું, ૨. ખાજુબંદ.
 ગુંફિત, વિ. (તઃ તા. તં.) યુથવું.
 ગુસ્પ, ન. (પં.) ઉદ્યોગ કરવો.
 ગુરુ, પુ. (રુઃ) 'વ્રહ્મસ્પતી, વેદશાસ્ત્ર શીખનારો.
 ગુરુચમ, પુ. (મઃ) સારો યુર.
 ગુરંચ, વિ. (ર્થઃ ચાં. ચં.) જોનો અર્થ મોઢો ને.
 ગુરંચગર, વિ. (રઃ રા. રં.) જોનો અર્થ 'મહ
 ખાલ-જોડો ને.
 ગુર્જી, સ્ત્રી. (ગીઃ) ભારેવાસી સ્ત્રી.
 ગુલ્ક, પુ. (લ્કઃ) ધુટી, પગની ધુટી.
 ગુલ્મ, પુ. (લ્મઃ) લશકરનો ભાગ, ૨. હાથી,
 આડી, ૪. પોડા, ૫. ઝાડી, ૬. કીલ્ચી, ૭.
 સો, ૮. રોગ, દરદ, ૯. કવાલત, ૧૦. ૧
 (સ્ત્રી) તંજુ ૧૧. ઝાડી.
 ગુલ્મી, સ્ત્રી. (ગીઃ) ફેલાએલો વેલો.
 ગુલ્ક, પુ. (કઃ) સોપારીનુ ઝાડ.
 ગુર, પુ. (રઃ) કંઈકસમી.
 ગુલા, સ્ત્રી. (લાઃ) કોલર, મેકા.
 ગુલાશ, પુ. (શઃ) એકમા એખલો રહેનારો,
 મા રહેનારો.

ગુહ્ય, ન. (ઘં.) છાનુ, યુધ, ૨. વિષય ઇન્દ્રિય, ૩. હ-
 થીઆર, પુ. (ઘં.) કાઠ્યો.
 ગુહ્યક, પુ. (કં.) યક્ષ, ૨. કુખેરનો દાસ.
 ગુહ્યકેશ્વર, પુ. (રઃ) કુખેર.
 ગુદ, વિ. (દઃ દા. દં.) યુધ, છાનુ.
 ગુદપાનુ, પુ. (ન.) સાપ.
 ગુદપુરુષ, પુ. (ષઃ) ચાર પુરુષ, ખેપાયા, જસુદ, પે-
 ગામચી, કાસદ. [છે તે.
 ગુદાચી, વિ. (ચિંઃ ચિંઃ ચિં.) જેનો પરાક્રમ યુધ-છાનો
 ગુય, ન. પુ. (યં. ધઃ) યુ, વિશ્વા.
 ગુન, ન. (નં.) યુ, વિશ્વા.
 ગુરુ, ન. (ગં.) ઉદ્યોગ કરવો.
 ગુવાક, પુ. (કં) સોપારીનુ ઝાડ.
 ગુવન, પુ. (નઃ) લસણ.
 ગુધ, વિ. (ધુઃ ધુઃ ધુ.) લોભી, લાલચુ.
 ગુધ, પુ. (ધ્રઃ) ગીધાઠ, ગીધ.
 ગુપ્તસી, સ્ત્રી. (સી.) ભંગનુદરદ. કિંદ, પુ. (કિં) કુકર.
 ગુપ્ત, સ્ત્રી. (કિં) એકવાર વ્યાખ્યાની ગાય, ૨. કુકર
 ગુ, ન. (હં.) ધર, ૨. અધરી, ૩. નામ.
 ગુમોષા, સ્ત્રી. (ઘા.) ગીણીડી, ધણીડી.
 ગુમોષિકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ગુમોલિકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ગુપ્તવૃત્તિ, પુ. (નિઃ) ધેરનો જજમાન.
 ગુપ્તવૃત્તિ, વિ. (ત્રી. ધી. ત્રિ.) પ્રપંચવિષે-સંસારવિષે
 જેની શુદ્ધિ ભમિષ્ટ થઈ છે તે.
 ગુપ્તમીયસ, પુ. (યાન્.) ધેરનો થાંબલો. [ગયોતે.
 ગુપ્તવૃત્તિ, વિ. (કઃ કા. કં.) ધેરના કામથી જે અંધારી
 લોકવૃત્તિ, વિ. (તાઃ તાઃ તઃ) ધેરના કામમા રોકા-
 એલો, આશંક.
 ગુપ્તલુ, વિ. (લુઃ લુઃ લુ.) લેનારો, ગૃહલુશીલ.
 ગુપ્તયુગ, ન. (ગં.) ધરનો થાંબલો.
 ગુપ્તરામ, પુ. (મઃ) ધેરઆગળ કરેલો આગબગીચો.
 ગુપ્તવૃત્તિ, સ્ત્રી. (ગી.) ઉંખરો.
 ગુપ્તવૃત્તિ, વિ. (હઃ હા. હં.) જાંબેલો, દેહેધારણ કરેલો.
 ગુપ્તક, પુ. (કં) ખુશીશાંદે ધેરમા પાંજરામા પાલે-
 લું જાનવર અગર પક્ષી, વિ. (કઃ કા. કં.) આ-
 ધીન, સ્વાધીન.
 ગુપ્તક, પુ. (કં) રમવાનો દોડ, ૨. ગાલ હેડલનો તકીયો.

ગૅંડુક, પુ. (કાઃ) રમવાનો દોડ, ૨. ગાલહેડલનો તકીયો
 ગૅંડુક, પુ. (કઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ગેહ, ન. (હં.) ધર.
 ગૈરિક, ન. (કં.) સોનુ, ૨. ગેર.
 ગૈરેય, ન. (યં.) શીલાજીત.
 ગો, પુ. (ગોઃ) બળદ, ગોદો, ૨. સ્વર્ગ, ૩. પરલોક,
 ૪. કીરણ, વજ્ર, સ્ત્રી. (ગોઃ) ગાય, ૫. બાણ, ૬.
 વાચા, વાણી, ૭. દીશા, ૮. આંખ, ૯. ભુમી,
 ૧૦. જલ, પુ. (ગોઃ) એંદ્ર, ૧૧. શુભ,
 ગોકંઠક, પુ. (કં) સરાટા નામનું ઝાડ. [ગોવ કેહેછે.
 ગોકર્ણ, પુ. (ર્ણઃ) સાપ, ૨. એક મૃગની જાતછે જેને
 ગોકર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) મુરવેલ નામની વનસ્પતી છે.
 ગોકુલ, ન. (લં.) નાયનો જમાવ.
 ગોમુરુક, પુ. (કં) સરાટાનું ઝાડ.
 ગોચર, પુ. (રઃ) વીષય, ૨. ઇન્દ્રિયને દેખાય તેવું.
 ગોજિહ્વા, સ્ત્રી. (જ્ઞા.) ડવલી-પાથરી નામની વનસ્પતી.
 ગોંડના, સ્ત્રી. (વા.) કવંડલ નામનું ફલ.
 ગોંડ, પુ. (ડઃ) કુટી, ડોસા માણસની કુટી.
 ગોલ, ન. (લં.) વેસ, ફલ, ૨. નામ, ૩. ખોધ, ૪.
 સોન, ૫. જંગલ, ૬. ખેતર, ૭. શરીર, ૮.
 માર્ગ, પુ. (લઃ) ૯. પહાડ.
 ગોલમિદ, પુ. (દં.) ઇંદ્ર.
 ગોલા, સ્ત્રી. (લા.) પૃથ્વી, ૨. ગાયનો જમાવ.
 ગોદ, પુ. (દઃ) માથામાનો મગજ.
 ગોદારણ, ન. (યં.) હલ.
 ગોદુમ્બા, સ્ત્રી. (ગ્મા.) કવંડળ નામનું ફળ, ચિમુડના-
 મની વનસ્પતી છે.
 ગોદુહ, પુ. (ધુક.) ગવળી.
 ગોધન, ન. (નં.) ગાયોનુ ડોલું.
 ગોધા, સ્ત્રી. (ધા.) મગર, ૨. તરિંદાજની ડાખીઆ-
 જીએ જે ચાંપડાનો પક્ષો હોયછે તે.
 ગોધાવદી, સ્ત્રી. (તી.) હંસપાદીકા, લાલ લાભળુ તે.
 ગોધિ, પુ. (ધિઃ) કપાળ. [વરછે, મગર.
 ગોધિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનુ પાણીમાનુ જના-
 ગોધિકામજ પુ. (જઃ) મગરનુ બચ્ચુ.
 ગોધૂમ, પુ. (મઃ) ધર્મ.
 ગોનદં, ન. (દં.) કેવડી, જલમુસ્તા, કુદ્રમાથા.
 ગોનસ, પુ. (સઃ) કાનખજુરો, ૨. એક જાતનો સાપદે

THE UNIVERSITY OF MUMBAI LIBRARY

ગોપ, પુ. (વ:) ધણા ગામનો અધીકારી, મહાલકરી,
૨. ગવળી, રાબ.

ગોપતિ, પુ. (તિ:) ગોદો.

ગોપરસ, પુ. (સ:) રક્ત્યાબોળ.

ગોપા, સ્ત્રી. (વા:) ઉપલસરી, ઉપરસાળ.

ગોપાનસી, સ્ત્રી. (સી:) ધેરના છાપરાગુ સામાન, વા.
સા, ઘણુ વીગેરે.

ગોપાયિત, વિ. (ત: તા. તં.) રક્ષીત, રાખેલો, સંભાળેલો.

ગોપાલ, પુ. (લ:) ગવલી, ગોપાલ.

ગોપી, સ્ત્રી. (પી:) ગવલણ, ગોવાલણ, ૨. ઉપલ-
સરી, ઉપરસાલ. [કેવડી, જલસુરતા.

ગોપુર, ન. (રં.) શહેરનો દરવાજો, દરવાજો, ખાર, ૨.

ગોપ્યક, પુ. (ક:) દાસ, ભા.

ગોમત્, વિ. (માન્. મતી. મત્.) ગાયનો ધણી.

ગોમત્, ન. પુ. (યં. ય:) ગાયનું છાણુ.

ગોમાયુ, પુ. (યુ:) સીયાળ.

ગોમિન્, પુ. (મી:) ગાયનો માલક.

ગોરસ, પુ. (સ:) છાસ, દહીં, દુધ વીગેરે.

ગોરત્, ન. (તં.) ગાયનું છાણુ.

ગોલ, પુ. (લ:) ગોલપીંડ.

ગોલક, પુ. (ક:) વરમરી ગયાપછી છીનાલો કચ્ચા-
થી થએલો ડીકરો. [મન:શિલાતે.

ગોલા, સ્ત્રી. (લા:) નેપાળ દેસમા ઉત્પન્ન થએલી

ગોલીદ, પુ. (દ:) મોરવા નામની વનરપતી.

ગોલોમી, સ્ત્રી. (મી:) વેખંડ, અક્ષલકરો, સફેદરો,
જઠામાસીનો વેલો.

ગોવંદિની, સ્ત્રી. (ની:) વાપેટીનું ઝાડ. [હરપતી.

ગોવંદ, પુ. (દ:) વિખણુ, કૃષ્ણ, ૨. ગોપાળ, ૩. શ્રુ-

ગોવિષ્, સ્ત્રી. (વ્) ગાયનું છાણુ.

ગોઝીષ્, ન. (ષિ:) એક જાતનું સુખડ છેજે ને કમલ
જેવો વાસ આપેછે.

ગોષ્ઠ, ન., (ષં:) ગોડો.

ગોષ્ઠી, સ્ત્રી. (ષી:) સભા. [ગાયનું પગણું.

ગોષ્પદ, વિ. (દ: દા. દં.) ગાયએ સેવેલો દેશ, ન (દં)

ગોસંખ્ય, પુ. (લ્ચ:) ગોવાળ.

ગોસ, પુ. (સ:) ગંધરસ, ૨. રક્ત્યાબોળ.

ગોસર્ગ, પુ. (ર્ગ:) પ્રાતઃકાળ, સવાર.

ગોસ્તન, પુ. (ન:) ચાર લડીનો મોલીનો કુંડો.

ગોસ્તના, સ્ત્રી. (ના:) દરાખનો વેલો.

ગોસ્તની, સ્ત્રી. (ની:) દરાખનો વેલો.

ગોસ્થાનક, ન. (કં:) ગોડો. [કવીતાની એક રીત

ગોઝી, સ્ત્રી. (ઝી:) જેમા ધણા સમાસ હોયછે એ

ગોતમ, પુ. (મ:) એક બુદ્ધનું નામ છે, ગૌતમરૂપે

ગોખાર, પુ. (ર:) મગરનું બચ્ચુ.

ગોષેય, પુ. (ય:) મગરનું બચ્ચુ.

ગોષેર, પુ. (ર:) મગરનું બચ્ચુ.

ગૌર, વિ. (ર: રા. રં.) સફેદ રંગનું, ધોળું, ૨. પી

રંગનું, પીળું, ૩. અરણ, ૪. રાતુ, પુ. ચંદ્ર,

કુલનો કેસર.

ગૌરવ, ન. (વં:) આખર, માન, પ્રતીક્ષા, નામ, કી

ગૌરી, સ્ત્રી. (રી:) જે સ્ત્રીને આડકાવ આપવો નથી

આઠ વરસની ડીકરી, પારવતી. [તે જ

ગૌષ્ઠીન, વિ. (ન: ના. નં.) આગલ જહાં ગાઈ રે

મયિત, વિ. (ત: તા. તં.) યુથેલું.

ગ્રંથ, પુ. (ય:) નીબંધ, ૨. શાસ્ત્ર, ૩. દ્રવ્ય, પૈસ

ગ્રંથિ, પુ. (થિ:) બાંધુ, ખર વીગેરેની ગાંઠ.

ગ્રંથિક, ન. (કં:) પીપળીનું મુળીયું.

ગ્રંથિત, વિ. (ત: તા. તં.) પીપળીનું મુળીયું.

ગ્રંથિવર્ણ, ન. (ર્ણ:) ગંથીવન ભેટોરા, કેહેછે તે.

ગ્રંથિલ, પુ. (લ:) વેહેકલીનું ઝાડ. ૨. કારવનું

ગ્રંથિવિસર્ગ, પુ. (ર્ગ:) ઇસુપનામનો રોગ-દરદ છે.

ગ્રસ્ત, વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.) જે વાક્યમા વર્ણનો આ

પદનો સંપૂર્ણ ઉચ્ચાર થતોનથી તે, ૨. આધિ

ગ્રહ, પુ. (હ:) ચંદ્ર, સુરજનું ધરણ, ૨. લેવું,

કબુલ કરવું, ૪. સુરજ, ચંદ્ર, મંગળ, બુધ,

શુક્ર, શનિ, રાહુ, કેવુ આ નવગ્રહ છે,

નીરખંધ, ૬. લઠાઈની કોશીશ કરવી.

ગ્રહણીરુજ, સ્ત્રી. (રુકં:) સંગ્રહણી નામનું દરદ.

ગ્રહપતિ, પુ. (તિ:) સુર્ય, સુરજ.

ગ્રહત્વ, ન. (ત્વં) ગ્રહપણું, સુરજ વીગેરેની રિથ

ગ્રહીત્, વિ. (તા. લી. તૃ.) લેનારો.

ગ્રામ, પુ. (મ:) ગામ, ૨. ગાવામાનો એક સ્વર

ગ્રામણી, પુ. (ણી:) હજમ, વિ. (ણી: ણી: ણિ.) ગ્રેષ,

ખ્ય, ગામનો ધણી, ગામવાળો, ગ્રામાધીપતી.

ગ્રામતક્ષ, પુ. (ક્ષ:) ગામનો સુતાર.

ગ્રામતા, સ્ત્રી. (તા:) ગામનો જમાવ.

સિંહ, પુ. (હ:) કુત્રો.
 ધીન, વિ. (ન: ના. નં.) ગામના સ્વાધીન.
 ત, પુ. (ત:) ગામના પાસનો દેશ તે.
 સૂકર, પુ. (ર:) ગામમાનું ભુંડ-કુકર.
 તર, ન. (રં.) ખીજીગામ, ર. આપના ગામથી
 ધીજી ગામ જવું.
 ધા, સ્ત્રી. (ળા.) ગળી.
 વિ. (મ્ય: મ્યા. મ્યં.) પોશ્યું બોલવું.
 ધર્મ, પુ. (મં:) મૈથુન, સંગકરવો.
 ધર્મ, પુ. (મં:) કેવળ ગામડીયા જેવી ચાલ.
 તુદ્ધિ, વિ. (દ્ધિ: દ્ધિ: દ્ધિ.) કેવળ ગામડીયા જેવી
 જેવી તુદ્ધિ તે, ગામડીયા, ગામડામાનો, અ-
 ધાની, બેકુક.
 શોષરમ, પુ. (મ:) વિષયની ધૃષ્ટિ જેવીગઈ તે.
 ધ, પુ. (વા.) પહાડ, પર્વત, ર. પાષાણ, પથ્થર,
 મેધ, વરસાદ.
 પુ. (સ:) કોળીઓ.
 પુ. (હ:) મગર, ર. લેવું.
 ધ, પુ. (દી.) કોઠનું ઝાડ.
 સ્ત્રી. (વા.) માન, ગરદન.
 ધરા, સ્ત્રી. (રા.) ગરદનની નસ-નેસ.
 પુ. (ધ્મ:) ગ્રીષ્મ રૂપ-રત.
 ધે. (વ: વા. વં.) ગરદન સંબંધે-લગતું.
 ધિ. (ય: યા. યં.) ગરદન સંબંધે-લગતું.
 ધ, ન. (કં.) કોટમા પહેરવાના ધરેણા.
 વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.) આધિલું.
 પુ. (દ:) મૂરત, ર. સોગન.
 ધિ. (ન: ના. નં.) રોગ થયાથી ઉદાસ થએલ.
 ધિ. (સ્તુ: સ્તુ: સ્તુ.) રોગ થયાથી ઉદાસ થએલ.
 ધિ. (સ્ત્રી:) ચંદ્ર.

ધ.

ધ, (દ:) કળસીયો, લોટા, ધાગેર.
 સ્ત્રી. (દા.) લઠાધને વખતે હાથીનો મીલાફ.
 સ્ત્રી. (દી.) કલસીયો, ધાગેર વીગેર.
 ધક, પુ. (ક:) ધડીઆળ વગાડનારો, ધડીઆળી.
 ધ, ન. (તં.) કુવામાથી પાણી કઠાડવાનો સંચો,
 હેટ.
 ધ, (દ:) ગંગા વીગેરે નદીવાના કીનારે આંધલા

ઘંટાપથ, પુ. (ય:) રાજમાર્ગ, રાજનો રસ્તો.
 ઘંટાપાટલિ, પુ. (લિ:) મોરવાનુ ઝાડ. [રા, ધુગરી.
 ઘંટારવા, સ્ત્રી. (વા.) સન, તાગ, નહોતો તાગ, ર. ધુગ-
 ઘન, વિ. (ન: ના. નં.) કકળ, પુ. (ન:) મેધ, વરસાદ,
 ન. (દં.) ઝાંઝ, ધાંટ, ટાળ, ર. મધ્યમ નૃત્ય. પુ. (ન:)
 લોહાડાનુ યુગદળ.
 ઘનચ્છદ, વિ. (દ: દા. દં.) વાદળાથી-મેહેથી ઢંકાએલો.
 ઘનરસ, પુ. (સ:) પાણી, જળ.
 ઘનસાર, પુ. (ર:) કપુર. [કરનારો મદોન્મત્ત હાથી.
 ઘનાઘમ, પુ. (ન:) ધંદ્ર, ર. વરસનારો વરસાદ, ૩. નાશ
 ઘનરત્ન, વિ. (રત્ન:) મેહેલેવો જેનો રંગ તે, મેધશામ.
 ઘર્ષરિત, ન. (તં.) ગગડવું, ગડગડવું.
 ધર્મ, પુ. (મં:) પરસીનો, વિ. (મં: માં. મૈ.) ગરમ.
 ધર્મતપ, વિ. (ત્ત: ત્તા. તં.) જેને ધણોધામ-પરસીને
 આવ્યોછે તે. [ધર, ખીસ.
 ધસ્મર, વિ. (ર: રા. રં.) અકુશંતીયો, એલી, ખાઉ-
 ધસ, પુ. (સ:) દહાડો. [નો સાંધો, ગરદન.
 ધાટા, સ્ત્રી. (દા.) ગરદન અને માથું એના પછવાડ-
 ધાટિક, પુ. (ક:) સ્વપ્તી કરવાનો એક પાઠ છે તે.
 ધાત, પુ. (ત:) કતલ કરવી, મારવું.
 ધાતકૃષ્, ન. (હં.) એક જાતનો સુત્રરોગ છે.
 ધૃણચ્છર્દિ, સ્ત્રી. (ર્દિ:) કોઈએક પ્રાણીને કોઈ મારતું
 હોય તે જોઈને કમકમાટ ઉપજીને તેથી ઉલટી
 થાએછે તે.
 ધાતુક, વિ. (ક: કા. કં.) કૂર, જેનો હીંસા કરવાનો
 ધરમ છે તે, પરદાણી, હીંસાશીલ.
 ધાસ, પુ. (સ:) ગાય, ભેંસ વીગેરેને ખાવાનુ ધાસ.
 ધુટિકા, સ્ત્રી. (ક:) પગની પોટરી, પગનું ટેટું.
 ધુમ, પુ. (ળ:) એક જાતનો કીડો છે, જે લાકડાને
 કોતરીને કાણા પાડેછે.
 ધુસૂળ, ન. (નં.) કેસર.
 ધૂક, પુ. (ક:) ધુવડ.
 ધૂળિત, વિ. (ત: તા. તં.) જે જીંધમાં ધેરાઈ રહ્યોછે તે.
 ધૂળા, સ્ત્રી. (ળા:) કર્ણપારસ, દયા, ર. નિદા.
 ધૂળિ, પુ. (ળિ:) કીરણ.
 ધૂત, ન. (તં.) ધી, ર. પાણી, જળ.
 ધૃષ્ટવ્રણ, પુ. (ળ:) એક જાતનો નાસુરનો રોગછે,

ઘટિ, સ્ત્રી. (ઘિઃ) કુકરકંદ, પુ. (ઘિઃ) કુકર, ભુંડ.
 ઘેટ, પુ. (ટઃ) ધોડો.
 ઘેટક, પુ. (કઃ) ધોડો.
 ઘેળા, સ્ત્રી. (ળાઃ) નાક.
 ઘેળિન્, પુ. (ળીઃ) કુકર, ભુંડ.
 ઘેંટા, સ્ત્રી. (ટાઃ) ઘેર, ર. સોપારીનું ઝાડ. [ભયંકર.
 ઘેર, પુ. (રઃ) ભયાનક રસ, ખીક ભરેલું, વિ. (રઃરા.રં.)
 ઘેષ, પુ. (ષઃ) ગોવાળનું ધર, અગર તેનું ગામ.
 ઘેષક, પુ. (કઃ) ગલકાં, પુરીયાં.
 ઘેષણા, સ્ત્રી. (ળાઃ) ઊંચા અવાજનો સ્વર કાઢવો.
 ઘ્રાણ, ન. (ળં.) નાક, વિ. (ળઃ ણા. ળં.) જેનો નાકથી
 વાસ લીધો તે, વાસ લીધેલ.
 ઘ્રાણતર્પણ, વિ. (ળઃ ણા. ળં.) સુગંધિ, પુ. (ળઃ) સુગંધ.
 ઘ્રાત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેનો નાકથી વાસ લીધો તે,
 વાસ લીધેલ.

ઙ.

ઙ, પુ. (ઙઃ) અઙ્ગલનો પદાર્થ, ઇચ્છા, કામવાસનાં,
 વિષયમચ્છા.
 ઙુ, (ઙુઃ) રુઢિ. અવાજ કરવો, વગાડવું.

ચ.

ચ, પુ. (ચઃ) શીવ. ર. ચંદ્ર ૩. ચોર. ડકાડવો.
 ચ, ઘ. હેતુ. નિશ્ચય એમર્થ.
 ચકાસ, વિ. (લઃ) ચકાસિ. પ્રકાસવું. ચક્રચક્રવું.
 ચકાસિત, વિ. (તા તા. તે.) રોશની કરેલું. [ચક્રો.
 ચક્રિત, વિ. (ત્ર તા. તે.) ખીક ભરેલું. ખીસીકણ. હિ-
 વાકેત્ત્વચ, વિ. (ચા ચા. યે.) જેનું અંગઃકરણ ચક્ર-
 ચક્રચક્ર છે તે. [તેને ચાંદનુ સાર લામે છે.
 ચકોર, પુ. (રઃ) ચકોર કરોને એક જાતનો પક્ષી છે.
 ચકોરિક, પુ. (કઃ) ઉપલો શબ્દ સ્થિત.
 ચક, વ. (કં.) પાણીનો ભયરો. ર. રાજ્ય. ૩. ભયર.
 ચ. ચાંદીનું પેટાણું. (કા) પ. ચક્રવાક નામનો પક્ષી.
 ચ. કુભારનું ચાકાલ દેહી. ૧. ૩૫૦.
 ચક્રચક્ર. વ. (કં.) એક જાતનો સુગંધ ધિ.
 ચક્રચક્ર. પુ. (ત્રા) વિષય.
 ચક્રચક્ર. પુ. (ક) ડાકીની નામની જાણવતો છે. [તે ધિ.
 ચક્રચ. સ્ત્રી (ચા) ક્રિયાશીલ. ૩. ૫૦. ૩. નામની જાણવત
 ચક્રચત્ર. પુ. (ચં.) સેતુચક્ર.

ચક્રવર્તની, સ્ત્રી. (નીઃ) ચાકવતની ભાજી કે છે તે.
 ચક્રવાક, પુ. (કઃ) ચક્રવાક નામનો પક્ષી, ચક્રવા.
 ચક્રવાડ, પુ. (ડઃ) એક પહાડનું નામ છે.
 ચક્રવાલ, પુ. (લઃ) ઉપલો શબ્દ જુઓ, ૨. ન. (લં.) ખંડ.
 ચક્રાગ, પુ. (ગઃ) હંસપક્ષી.
 ચક્રાંગી, સ્ત્રી. (ગીઃ) કેદાર વૃક્ષ.
 ચક્રિન્, પુ. (ક્રીઃ) સાપ.
 ચક્રીવત્, પુ. (વાન્.) ગર્ધેડો.
 ચક્રુશ્વસ્, પુ. (શ્વઃ) સાપ. [આંખમાં આંખો
 ચક્રુષ્યા, સ્ત્રી. (શ્યાઃ) એક જાતનો સુરમે છે.
 ચક્રુષ્મત્, વિ. (ષ્માન્. ષ્મતી. ષ્મત્.) જેની આંખ
 સારી છે તે, દેખાય એવું.
 ચક્રુસ્, ન. (ક્રુઃ) આંખ.
 ચંચલ, વિ. (લઃ લા. લં.) ચંચળ.
 ચંચલા, સ્ત્રી. (લાઃ) વીજળી.
 ચંચુ, પુ. (ચુઃ) એરંડાનું ઝાડ, ૨. પક્ષીની ચાંચ, ચાંચ
 ચટક, પુ. (કઃ) ચકલી, ચક્ષી. [જીધું
 ચટકા, સ્ત્રી. (કાઃ) ચકલી, ચક્ષી, ૨. પીપલીમુલ, પી-
 ચટકાશિરસ, ન. (રઃ) પીપળી મુળ.
 ચટિકાશિરસ, ન. (રઃ) પીપળી મુળ.
 ચટુ, પુ. ન. (ટુઃ ટુઃ) પ્રીતીથી કુટુંબોલવું.
 ચળક, પુ. (કઃ) ચલો. [સાવ
 ચંડ, વિ. (ડઃ ડા. ડં.) અત્યંત રીસ વાળું, ધણું.
 ચંડા, સ્ત્રી. (ડાઃ) કીરમાણી અજમા.
 ચંડાન, પુ. (નઃ) કણેરીનું ઝાડ.
 ચંડિયા, સ્ત્રી. (ચાઃ) પારવતી.
 ચંડેત્ક, ન. (ચં.) ચરણીઓ, ધામરે.
 ચંડાત, પુ. (તઃ) આઘાતના સ્ત્રીને શુદ્ધ પુરુષ થ
 થએલો ડીકરો. હાર.
 ચંચલચક્ષી, સ્ત્રી. (ચીઃ) હારનો તંબો-સાદી.
 ચંચલચક્ષી, સ્ત્રી. (ચાઃ) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
 ચંચુ, પુ. (ચુઃ) મુર્ખ. મુરખ.
 ચુ, જ્ઞ. ન. (લં.) ચોક.
 ચુર, વિ. (ચા ચા. રં.) રક્ષા મુરુ.
 ચુરંચક, પુ. (લઃ) ચરચકાનું ઝાડ.
 ચુરચક, પુ. (કઃ) ચુરચક.
 ચુરચી, સ્ત્રી. (ચીઃ) ચર ચરચી-નું નો.
 ચુરચુ, વિ. (ચુઃ ડુર ડુઃ) એવે ચરચા છે તે.

દ્ર, ન. (દ્ર.) ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ.
 જ, પુ. (જ.) વિષયુ. [લીને.
 મં, પુ. (મં.) ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ મ-
 ય, ન. (યં.) ચવાડો, ચાર રસ્તા એક જગો-
 મે મલે છે તે. [જગો કરીરાખી હોય તે.
 ન, ન. (નં.) અંગાથું, ચોક, યત કરવા સાર જે
 અ. ક્યારે ક્યારે, જ્યારે, કેટલુંક.
 પ, પુ. (પ.) સુખડ, મૈલાગીરી.
 પુ. (પુ.) ચંદ્રમા, ૨. કપર, ૩. સોનું, ૪. પાણી, જળ.
 પુ. (ક.) મોરના પીછાપર આંખ જેવું દેખા-
 મિ છે તે. [છે તે.
 ર, વિ. (ર.) ચંદ્ર જેવું જે સાફ-સ્વચ્છ
 મા, સ્ત્રી. (મા.) એક ચંદ્રભાગા નામની નદી છે.
 ગી, સ્ત્રી. (ગી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 સ, પુ. (સા.) ચંદ્ર.
 ભ, સ્ત્રી. (ભા.) એળચી.
 ભા, સ્ત્રી. (ભા.) મજલો, મેડી, ધરનો માલ.
 ખ, પુ. (ખ.) મહાદેવ.
 સ, પુ. (સ.) તરવાર, ૨. ચંદનું.
 કા, સ્ત્રી. (કા.) ચંદનું.
 લ, વિ. (લ.) લા. લં.) જલદી, ન (ચપલ.) વીચાર વ-
 ર જલદીથી કામ કરનારો, ૨. પારો.
 સ્ત્રી. (લા.) વીજલી, ૨. પીપલી, [હાય.
 પુ. (ટ.) મોહિણી કરેલો હાય, આગલ કાંધેલો
 પુ. (ર.) જેની પુછડી ચમરી પ્રમાણે હોય છે
 વો મૃગ, ન. (રં.) ચમરી.
 ક, પુ. (ક.) કંચનનું ઝાડ. [લોહની રોટલી.
 ન. (સ.) યત કરવાનું એક વાસન છે,
 સ્ત્રી. (સી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 (મ.) લસકર, ફોજ,
 પુ. (ર.) એક જાતનો હરણ છે.
 પુ. (ક.) ચાપો, ચાપાનું ઝાડ.
 પુ. (ય.) જમાવ, ખાઈ ખોદીને તેમાંની માટી
 ખોદીને તટખંધીને બહારથી મજબુતી સાર ના-
 ખી હોય છે તે.
 પુ. (ર.) કાસદ. વિ. (ર.) રા. રં.) જંગમ કરીને
 ચોક હોય છે તે.
 પુ. ન. (ક.) વૈદનું એક શસ્ત્ર છે.

ચરણ, પુ. (ળ.) પગ.
 ચરણાયુધ, પુ. (ધ.) કુકડા.
 ચરમ, વિ. (મ.) મા. મં.) છેલ્લો-લું-લી.
 ચરાચર, વિ. (ર.) રા. રં.) ખાઈ, ૨. જંગમ.
 ચરિણુ, વિ. (ણુ.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચરુ, પુ. (ર.) હવનમાં નાખવાનું અનાજ.
 ચર્ચરી, સ્ત્રી. (રી.) ટાલી ફોડવી. [પણ પરીક્ષા કરવી તે.
 ચર્ચા, સ્ત્રી. (ર્ચા.) શુખડની ઉડી, ૨. પ્રમાણથી કોઈની
 ચર્ચટ, પુ. (ટ.) આગળ કરેલો હાય.
 ચર્મકણ, સ્ત્રી. (ણ.) શીકેકાઠ નામની વનસ્પતી છે.
 ચર્મકાર, પુ. (ર.) ચઢ્ઠાર.
 ચર્મકીલરોગ, પુ. (ગ.) હરસનો રોગ-મરજ.
 ચર્મન, ન. (મં.) હરણનાં આંખડાં, ૨. ઢાલ.
 ચર્મપ્રેમિકા, સ્ત્રી. (કા.) આંખડા કાપવાનું હથીઆર.
 ચર્મપ્રસેવક, પુ. (ક.) ધમણ.
 ચર્મપ્રસેવિકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચર્મિન, પુ. (મી.) ભૂજવૃક્ષ, વિ. (મી.) મિંચી. મિં.) આં-
 ખડા વાપરનારો, ૨. ઢાલ વાપરનારો.
 ચર્ચા, સ્ત્રી. (ર્ચા.) ધર્મ સંબંધે તપનો નીક્ષય કરેલો,
 ક્રીયા કરવી, ૨. જવું, ૩. ખાવું, ૪. ચાલ.
 ચર્વિત, વિ. (ત.) તા. તં.) આધેલું, ચાવેલું.
 ચર્વિતચર્વણ, ન. (ર્ણ.) ચાવેલું પાછું ચાવવું, ૨. એ-
 કવાર ખેલેલું વાક્ય પાછું કામવગર ખોલવું, વિ.
 (ળ.) જા. જં.) ચાવેલા પદાર્થને પાછા ચાવનારો.
 ચલ, વિ. (લ.) લા. લં.) ચંચલ.
 ચલદલ, પુ. (લ.) પીપલનું ઝાડ.
 ચલન, વિ. (ન.) ના. નં.) ધુજરો, ધુજનારો, ધુજવું.
 ચલાચલ, વિ. (લ.) લા. લં.) ચંચલ.
 ચલિત, વિ. (ત.) તા. તં.) જરાધુજરો.
 ચવિક, પુ. (ક.)
 ચવિકા, સ્ત્રી. (કા.)
 ચવી, સ્ત્રી. (વી.) } ચવક નામની વનસ્પતી છે.
 ચવ્ય, ન. (વ્ય.)
 ચવ્યા, સ્ત્રી. (વ્યા.) }
 ચષક, પુ. ન. (ક.) કં.) દારૂ પીવાનું વાસન.
 ચષાલ, પુ. (લ.) યતના થાંખલાપર જે લાકડાની
 ગોલ તરફા કરી હોય છે તે.
 ચાક્રિક, પુ. (ક.) ધાંટ વગાડીને રાજને બરાબર વ-
 ખતસર ઉઠાડનારો ચાકર.

ચાંગેરી, સ્ત્રી. (રી.) અમ્બલોણીકા નામની વનસ્પતી છે.
 ચાટકૈર, પુ. (ર:) ચકલો, ચલ્લો.
 ચાટુ, પુ. ન. (ટુ: ટુ.) પ્રીતીથી શુદ્ધ બોલવું.
 ચાંડાલ, પુ. (લ:) ચંડાલ શબ્દ જુવો.
 ચાંડાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) અમ્માર-હારનો તંબોરો-સારંગી.
 ચાતક, પુ. (ક:) ચાતક પક્ષી. [આ ચાર વર્ણ.
 ચાતુર્વર્ણ્ય, ન. (વ્ય.) બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રી, વૈશ, અને શુદ્ર
 ચાંદ્રભાગા, સ્ત્રી. (ગા.) ચંદ્રભાગા નદી.
 ચાંદ્રભાગી, સ્ત્રી. (ગી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચાપ, ન. પુ. (વં. વ:) તીરકમાન, કામડો, ધનુષ્ય.
 ચામર, ન. સ્ત્રી. (રં. રા.) અમરી.
 ચામીકર, ન. (રં.) સોનું.
 ચાંપેય, પુ. (ય:) ચંપાનું ઝાડ, -ફલ. [ને તેનો વેહવાર.
 ચાર, પુ. (ર:) કાસદ, ૨. અંધન, ૩. અટકાવ થવાનું સાધન
 ચારદી, સ્ત્રી. (દી.) એક જાતનું કમલ છે.
 ચારણ, પુ. (ળ:) કથા કરનારો, કથા કેહેનારો. [મહું.
 ચાર, વિ. (ર: વી. ર.) ખુબ સુરત, સુંદર, રલીઆ-
 ચારદશન, વિ. (ન: ના. નં.) જેનું દર્શન સાડે તે.
 ચાર્ચિક્ય, ન. (ક્યં.) દીલને સુખડની પુટી.
 ચાર્મ, ન. (મં.) ચાંમડાનો જમાવ.
 ચાર્મણ, ન. (ળં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચાર્મણ, ન. (ળં.) ચહારનો જમાવ.
 ચાર્વાક, પુ. (ક:) મીથ્યાવાદ કરનાર, નાસ્તીક.
 ચાલન, ન. સ્ત્રી. (નં. નાં) ચાળની.
 ચાષ, પુ. (ષ:) ચાસ નામનો એક પક્ષી છે.
 ચાસ, પુ. (સ:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચાક્રિત્સક, પુ. (ક:) વૈદ્ય, હકીમ.
 ચિકીર્ષા, સ્ત્રી. (ર્ષાં.) કરવાની ઇચ્છા.
 ચિકુર, પુ. (ર:) માથામાગી માલા, વિ. (ર: રા. રં.)
 વગરનીચારે જલદીથી કામ કરનારો.
 ચિક્ષણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) લીધું, ભીનું, ચીકણું.
 ચિક્ષસ, ન. (સં.) જવનો લોટ, પુ. (સ:) યત્ત્રા વા-
 પરવાનું એક જાતનું વાસણ છે.
 ચિંચા, સ્ત્રી. (ચા.) આંખલીનું ઝાડ.
 ચિતા, સ્ત્રી. (તા.) ચેહ.
 ચિતિ, સ્ત્રી. (તિ:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચિત્, સ્ત્રી. (ત.) શુદ્ધિ, સ્નાન.
 ચિન્ન ન. (ચં.) મન, દીલ.

ચિત્તજ, વિ. (જ: જ્ઞા. જ્ઞં.) અંત:કરણ જાણનારો.
 ચિત્તવિભ્રમ, પુ. (મ:) ઘેલાપણું, ઘેલાઈ, ગાંડાઈ.
 ચિત્તસમુજ્જતિ, સ્ત્રી. (તિ:) ગર્વ, મગરૂરી, ગરૂરી.
 ચિત્તાભોગ, પુ. (ગ:) દીલની ખુશીથીસે અતુર રહે.
 ચિત્તીકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) મનમા જે ધાર્યું તે.
 ચિત્તોદ્રેક, પુ. (ક:) ગર્વ, મગરૂરી, ગરૂરી.
 ચિત્યા, સ્ત્રી. (ત્યા.) ચીતા, ચેહ.
 ચિત્, વિ. (જ: જ્ઞા. જ્ઞં.) ચિત્ર, ચિત્ર પ્રમાણે, તસ
 ન. (લં) અબુદતરસ, આશ્ચર્ય, ભીતપર વીગેરે ચી
 લાંચીવો. [ચીનુટીલું કરવું
 ચિત્તક, પુ. (ક:) અંરેડાનું ઝાડ, ન. (કં.) કપાલે કરે
 ચિત્તકર, પુ. (ર:) ચીતારો, રંગારો.
 ચિત્તકાય, પુ. (ય:) સંહી, સિંહ.
 ચિત્તકૃત, પુ. (ત.) તમરનું ઝાડ.
 ચિત્તતંદુલા, સ્ત્રી. (લા.) વેખડ, વાવડીંગ.
 ચિત્તપર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) ડવલો, પીડવણ. [ખોલના
 ચિત્તપ્રિયકથ, વિ. (ય: થા. યં.) અભાગ્યે અને ગમ
 ચિત્તમાનુ, પુ. (નુ:) અમી, ૨. શુરજ, શુર્ય.
 ચિત્તશિલ્પિજ, પુ. (જ:) પ્રહરપતી, યુર.
 ચિત્તશિલ્પિન, પુ. (જી.) સાત રસીમાના દરેક, મરી
 અત્રિ, અંગિરા, પુલસ્ત્ય, પુલહ, ક્રતુ, મ
 વસિષ્ઠ.
 ચિત્તા, સ્ત્રી. (તા.) કંવડળ, ગોડુધા નામની વનસ્પ
 ચિંતા, સ્ત્રી. (તા.) સ્મરણ, યાદ, ૨. વિચાર.
 ચિદાવિચ્છક્રિયુક્ત, વિ. (ક: ક્તા. કં.) આત્મા
 અનાત્મા એનાપર જેની સક્રિય છે તે.
 ચિદાત્મક, ન. (કં.) ઇંદ્રિયથી જે સ્નાન તે.
 ચિમિટ, પુ. (ટ:) પવા, પોંહા.
 ચિમિટક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ચિરં, અ. લાંબી મુદત શુધી. [તેને વાર લગાડન
 ચિરક્રિય, વિ. (ય: યા. યં.) થોડાવારમા જે કામ થ
 ચિરંજીવિન, પુ. (વી.) કાગડો. [રણેલી ર
 ચિરંદી, સ્ત્રી. (દી.) જરા જુવાન દર્શામા આવેલી
 ચિરંતન, વિ. (ન: ના. નં.) પ્રાચીન, પુરાતન, જુ
 ચિરરાનાય, અ. લાંબી મુદત સુધી.
 ચિરવિલ્લ, પુ. (લ્વ:) કરંજનું ઝાડ.
 ચિરપ્રસૂતા, સ્ત્રી. (તા.) ધણા વરસે જણેલી.
 ચિરસ્ય, અ. લાંબી મુદતસુધી.

ચિરસુ, વિ. (હિ: હિ: હિ.) બહુવાર સુધી જો-
 ની બુદ્ધિ સ્થિર છે તે.
 ચિ, અ. ઉપલો શબ્દ જુવો. [રણેલી સ્ત્રી.
 ચી, સ્ત્રી. (કી.) જરા જુવાન દશામાં આવેલી પ-
 વેલ, પુ. (લ્લ:) કરંજનું ઝાડ.
 ચ, અ. લાંબી સુદત સુધી.
 ચિમ, પુ. (મ:) એક જાતનું માછલું છે.
 ચિમિ, પુ. (મિ:) એક જાતનું માછલું છે.
 પુ. (લ્લ:) ધાર, વિ. (લ્લ: લ્લ: લ્લ.) ચીપડો, જો
 આંખમાં ચીપડા બહુનીકળે છે તે.
 ક, ન. (કે.) ઉપલા વોડના નીચલો ભાગ.
 ન. (નં.) નીસાળી, નીશાન.
 પુ. (ન:) હરણમાં એક જાત છે, ૨. ચીન દેસ, ૩.
 રો, ૪. એક જાતનું કપડું છે, ૫. કલહ. [સીશુ.
 ન. (રં.) કપડું, ચીથર, ૨. છાલ, ૩. કુલનો હાર, ૪.
 ન. (ળ.) ચાલ, વર્તણૂક.
 સ્ત્રી. (સી.) મચ્છર. [શક છે.
 ન. (રં.) રૂપીના કપડાં, પુ. (રં) એક જાતનું
 પુ. (ક:) કોકમ.
 કા, સ્ત્રી. (કા.) અમ્બલોણીકા નામની વનસ્પતી છે.
 વિ. (લ્લ: લ્લ: લ્લ.) ચીપડાવાળા આંખનો,
 ચીપડાં.
 સ્ત્રી. (હિ:) ચુલો, ચુલો.
 સ્ત્રી. (લી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ક, ન. (કં.) સ્થનનું ટોક, ડીટડી, ધાધનું મોહો.
 સ્ત્રી. (જા.) મોરનો તોરો, ચોટલી.
 જિ, પુ. (જિ:) માથાના ધરેણા, મુઝુટ. [તી છે.
 જા, સ્ત્રી. (જા.) ઉચ્ચટા મુળ, કુરડી નામની વનસ્પ-
 ત. (ત:) આંખો.
 જા, (જા.) ભુકો, ધુળ.
 જુલ, પુ. (જ:) માથાપરનો વલેલા નીમાળા.
 સ્ત્રી. (જિ:) ચુણીકા, ગધ.
 સ્ત્રી. (જી.) ચુણીકા, ગધ.
 કા, સ્ત્રી. (કા.) હાથીના કાનનું મુળ. [નો પટ્ટો.
 જા, સ્ત્રી. (જ્યા.) હાથીનાવંચે બાંધવાનો આંખડા-
 ક, વિ. (ક: કી. કે.) દાસ, ચાકર.
 ક, વિ. (ક: કી. કે.) દાસ, ચાકર.
 કી, સ્ત્રી. (કી.) હરડાનું ઝાડ.

ચેતન, પુ. (ન:) પ્રાણી.
 ચેતના, સ્ત્રી. (ના.) બુદ્ધિ.
 ચેતસુ, ન. (ત:) મન, દીલ, ચીત.
 ચેતુ, અ. પંદર દહાડા બાબદ. [ખરાબ.
 ચેલ, ન. (લં.) વચ્ચે, વિ. (લ: લા. લં.) અધમ, પાપી,
 ચેલી, સ્ત્રી. (લી.) અધમા સ્ત્રી, નીચ સ્ત્રી.
 ચેલ, ન. (લં.) વચ્ચે, વિ. (લ: લા. લં.) અધમ.
 ચેલી, સ્ત્રી. (લી.) અધમા સ્ત્રી, નીચ સ્ત્રી.
 ચૈત્ય, ન. (ત્યં.) યત કરવાની એક જગા.
 ચૈત્ય, પુ. (ત્ય:) ધૈર્ય સ્વરૂપ.
 ચૈત્ત, પુ. (ત:) ચૈતર મહીનો.
 ચૈત્તરથ, પુ. (ય:) કુચરેનો બાગ-બગીચો.
 ચોચ, ન. (ચં.) તજ, દાલચુની.
 ચોદની, સ્ત્રી. (ની.) ધમાસો. [જામ્યે સવાલ.
 ચોઘ, ન. (ઘં.) અજામ્યેની ભરેલો સવાલ, અ-
 ચોર, પુ. (ર:) ચોર.
 ચોરિકા, સ્ત્રી. (કા.) ચોરી.
 ચોલ, પુ. (લ:) કાંચળી, ચોળી.
 ચોલી, સ્ત્રી. (લી.) કાંચળી, ચોળી.
 ચૌર, પુ. (ર:) ચોર.
 ચૌરિકા, સ્ત્રી. (કા.) ચોરી.
 ચૌર્ય, ન. (યં.) ચોરી.
 ચ્યાવિત, વિ. (ત: તા. તં.) કાઢી મુકેલો, હાકી મુકેલો.
 ચ્યૂત, વિ. (ત: તા. તં.) ગળેલું, ખરેલું, પડેલું, ખરી
 પડેલું.

છ

છગલક, પુ. (ક:) બકરો. [સ્પતી છે.
 છગલા, સ્ત્રી. (લા.) વરધારા, જીર્ણુક નામની વન-
 છગલંધ્રી, સ્ત્રી. (ધ્રી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 છગલંડી, સ્ત્રી. (ડી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 છગલંલી, સ્ત્રી. (લી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 છલ, ન. (લં.) છત્રી.
 છલા, સ્ત્રી. (લા.) મધુરિકા, વરીયાળી, કોથમીર.
 છલાકી, સ્ત્રી. (કી.) મુંગસ વેલો.
 છદ, પુ. (દ:) પાંદડાં, પાતરાં, ૨. પર, પીછાં.
 છદન, ન. (નં.) પાંદડાં, પાતરાં.
 છદાનુવર્તિન, વિ. (તીં. તિની. તિં.) આસા પ્રમાણે
 ચાલનારો.

कदिम् स्त्री. (दि.) आदिवाग् आदि—आदिवाग् आदि
कदिम्, न. (दि.) ३५८ [३५८, ३५९, ३६०]
कदि, पु. (दि.) आदिवाग्, आदिवाग्, वि. (दि. वा. दि.)
कदि, न. (दि.) आदिवाग्, ३५८, ३६०
कदिवाग्, वि. (दि. वा. दि.) ३५८ [३५८, ३५९]
कदि, न. (दि.) आदिवाग्, वि. (दि. वा. दि.) ३
कदि, न. (दि.) ३५८, ३५९, ३६० आदिवाग् आदिवाग्
आदिवाग्.

જાવિ, સ્ત્રી. (વિ.) ક્રોધા, ક્રાંતિ
 કામ, વૃ. (સ:) અક્રો, સ્ત્રી. (સી.) અક્રી [વિદેશ]
 કામ, વિ. (સ: જા. વં.) નાનગાન, નજાલ, ર. કાવિ
 કામ, વૃ. (સ:) ક્રીપ
 કામિન, વિ. (સ: જા. વં.) દેકામ્બેશુ, દેકેશુ.
 કામસ, વૃ. (સ:) વેદાન્વાસી, વેદ સ્ત્રિપિસા
 કાયા, સ્ત્રી. (સા.) મુરજાની સ્ત્રી, ર. ક્રાંતિ, તેજ, ર. પ્રતિ-
 બિંબ, ૪. અનાનપ, ૫. પંચી, વાલ, ૬. વાચ, ૭. પાલ-
 ન, ૮. ક્રોધા, ૯. અંધકાર, અંધાર.

જિન, વિ. (નઃ ના. નં.) કાપિલું, તોડેલું.
 જિદ્રિન, વિ. (નઃ ના. નં.) કાપેલું પાડેલું, બાકું પાડેલું.
 જિજ્ઞાસન, વિ. (નઃ ના. નં.) કડકડા કરવાજોગ-તોડવાજોગ.
 જિજ્ઞ, વિ. (ઝઃ જા. જં.) કાપિલું, તોડેલું.
 જિજ્ઞદશા, સ્ત્રી. (શા.) ગ્રોધ.
 જિજ્ઞવળ, પુ. (ળઃ) એક જાતનો સુર છે.
 જુલુંદરી, સ્ત્રી. (રી.) છ ધુંદર.
 જુલિકા, સ્ત્રી. (કા.) છરી.
 જલક, પુ. (કઃ) ખુશીયાદ ને જાનવર આગર પંખી
 ખરમા પાંજરામા પાળે છે ને.
 જલન, ન. (ન.) કાપડ, કાતરપુ.

ड.

જગત્, જ. (ત.) બુધન, યોક. વિ. (દ. તી. ત.) જંગમ.
 જગજ્જી, પુ. (જા.) સુર્ય, સુરજ.
 જગત્પાણ, પુ. (જા.) પવન, વાયુ, વા.
 જગતી, સ્ત્રી. (તી.) બૂમી, બુધન, યોક, જગતી ના-
 મનો એક હિંદુ છે, જંગમી.
 જગનાથિ, જ. (રિય.) શ્રીની યાત્રીને પર એ વચ-
 આ ભાગ મહિષુ હાકડું.
 જગર, પુ. (રા.) અખતર.

જનક, પુ. (ક.) જાણનાર, ર. સહેલાઈ કરે.
જન્મ, વિ. (જન્મ ન્યા. નં.) અવિદ્યું.
જન્મિ, સ્ત્રી. (જન્મ.) પંચગમ્યા કથા પૂ.
જન્મન, ન. (જન્મ) જન્મ.
જન્મેષકતા, સ્ત્રી. (જા.) જોખાડો, અપરાધનું આડ.
જન્મ્ય, પુ. (જન્મ) શુદ્ધ-ર. વિ. (જન્મ ન્યા. નં.) છેલ્લો.
ર. જન્મ્ય, ડ. જન્મ્ય, ન. (જન્મ) પશ્ચિમચંદ્રિકા.
જન્મ્યજ, પુ. (જન્મ) હસતો બહુ,
જન્મ્યજિ, (ર. રા. રં.) ફર્યો-સ્થાપર નથી તે. [હી તે
જન્મ્યજ, વિ. (ર. રા. રં.) સ્થાપર, સ્થાપ, જન્મ્ય
જન્મા, સ્ત્રી. (જન્મ) જન્મ, પચગુ ટેટ્ટ.
જન્માકારક, પુ. (ક.) બાબુદ, કસાદ.
જન્મલ, પુ. (લ.) મહેલો બધવી જનશે.
જન્મલ, પુ. (લ.) ઉપયો સખ્દ જુવો.
જન્મ, સ્ત્રી. (યા.) જળ, આડગુ મુધ, ર. વેદવીકૃતી.
જન્મજૂટ, પુ. (ઝ:) ઉપયો સખ્દ જુવો.
જન્મમાંલ, સ્ત્રી. (લ.) એક જાતનો વેષો છે.
જનિ, પુ. (જિ:) પીપલીગુ આડ, ર. કેવાનુ આડ.
જનિત, સ્ત્રી. (જા.) એક જાતનો વેષો છે.
જનિત, પુ. (યી.) પીપલીગુ આડ, ર. કેવાનુ આડ.
જનુલ, પુ. (લ:) આદમીના અંગ ઉપરના કાલા
ધા, તથા, મસા. [મજબુ
જનર, પુ. ન. (ર: રં.) પેટ, વિ. (ર: રા. રં.) કફ
જન, વિ. (ર: રા. રં.) આપી મુખ, ર. શીતલ, નાહ
જનમી, વિ. (મી: મી: વિ.) મુરખ, ખેવકુક.
જનલ, પુ. (લ:) આદમીના આંગપર જે કાલા ડ
હોંય છે તે, તથા, મસા.
જનગ, સ્ત્રી. (ગ.) કોય.
જનડીકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ભારે-વજનદાર કરેલું.
જનડીકૃતમતિ, વિ. (તિ: તિ: તિ.) જેની બુદ્ધિ મુંઢ
કીધી તે.
જનડીભૂત, વિ. (ત: તા. તં.) જે ભારે થયો તે.
જનુ, ન. (નુ.) લાખ.
જનુક, ન. (કં.) એક જાતનો ચુંદર, હીંગ
જનુકા, સ્ત્રી. (કા.) વાગલુ, ચામાચેણુ.
જનૂકા, સ્ત્રી. (કા) ઉપયો સખ્દ જુવો.
જનુ, ન. (નું.) ગરદનનુ હાડકું.
જનક, પુ. (ક:) આપ, પીતા.

ગમ, પુ. (મ:) મંડાળ, મહાર. [ગુવાની, જન્મ-
તા, સ્ત્રી. (તા.) મનુષ્ય જાતી, જન્માવ, તરણપણી,
ન, ન. (નં.) જન્મ, વંશ, કુલ.
ની, સ્ત્રી. (ની.) મા, માતા.
પદ, પુ. (દ:) દેશ. [લલચાવનારો.
મોહિન, વિ. (હી. હિની. હિ.) યોકને મોહ કરનારો,
ચેલી, સ્ત્રી. (લી.) મા, માતા. [લોક પ્રવાદ.
શ્રુતિ, સ્ત્રી. (તિ:) અપર, અપ્યપાર, યોકવાર્તા
દ્વન, પુ. (ન:) વિષય.
શ્રય, પુ. (ય:) માંડવો. [આયડી.
, સ્ત્રી. (નિ:) જન્મ, સ્ત્રી, મા, વંહુ, ડીકરાની
ની, સ્ત્રી. (ની.) મા. [આયડી.
, સ્ત્રી. (ની.) જન્મ સ્ત્રી, મા, વંહુ, ડીકરાની
દુ, ન. (નુ:) જન્મ.
, પુ. (તુ:) પ્રાણી.
ત્ત, પુ. (ત:) ઉપરનું આડ,
ત્ત, ન. (ત્ત:) ઉત્પત્તિ, ઉપજ.
ત્ત, પુ. (ત્તી:) પ્રાણી.
, ન. (ત્યં.) કુદ, લઠાઈ, જન્મ, ર. અપ્યપાર,
અપર, પુ. (ત્ય:) ૩. જન્મદનો રનેલી-દોસ્ત.
, પુ. (ત્યુ:) પ્રાણી.
પુ. (વ:) વેદાભ્યાસ.
સ્ત્રી. (વા.) જાસુદીનુ આડ.
પુ. (વં.) જાસુદીનુ કુલ.
, પુ. (વી:) ખાયડીઅને વર, વર અધરી.
, પુ. (વં) કીચડ, કાદવ. [મરવો.
, પુ. (વં) આઠાં મોઢાં લીધુંનું આડ, ર. સફેદ
, પુ. (વં) જાસુદીનુ આડ. [મરવો.
, પુ. (વં) આઠાં મોઢાં લીધુંનું આડ, ર. સફેદ
, પુ. (વં) (વી.) ધંદ.
, પુ. (લ:) } આઠાં મોઢાં લીધુંનું આડ,
, પુ. (ર:) } ર. સફેદ મરવો.
પુ. (વ:) વિજય, ર. નરવેલનું જીડ. [રનારો.
વિ. (હી. હિની. હિ.) જસની ધંદા ક-
દ, ન. (નં.) જય, વીજય.
વિ. (ત:) જયંત નામનો ધંદનો ડીકરો. [રપતી છે.
, સ્ત્રી. (તી.) ટાકળ, ઘોર ઝીરણ નામની વન-
, સ્ત્રી. (યા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

જય, વિ. (ય: ય્યા. યં.) જીતવાને યોગ્ય, જીતવાને
લાયક.
જરણ, પુ. (જં.) જીર.
જરત, પુ. (ત:) જીરો, ડોસો, ધરડો.
જર્તિલ, પુ. (ત:) જન્મલી તલ, વાંઝાતલ.
જરજવ, પુ. (વ:) ડોસો-ધરડો ખખડ.
જરા, સ્ત્રી. (રા.) જીરો, ધરડપણ.
જરાયુ, પુ. (યુ:) ઝોડ, ગર્ભવેદન, નાડીચો, ખોલ.
જલ, ન. (લં.) પાણી, જળ. [નીકળું તે.
જલકન્મથ, પુ. (થ:) સમુદ્ર મંથનના વખતે જ જહેર
જલશાયિન, પુ. (યા.) વીધય.
જલંગમ, પુ. (મ:) મંડાળ, હથેર, જલાદરા.
જલજ, ન. (જં.) કુખ. [જીવડા.
જલજંતુ, પુ. (તુ:) જલચર પ્રાણી, પાણીમાના જીવ,
જલધર, પુ. (ર:) મેધ, મેહે. [સમુદ્રથી ઉત્પન્ન થએલું.
જલધિસંભવ, વિ. (વ: વા. વં.) દરીઆથી પેદા થએલું,
જલનિધિ, પુ. (ધિ:) સમુદ્ર, દરીયો.
જલનિર્ગમ, પુ. (મ:) પાટ, પ્રણાલી, પળવો.
જલનીલી, સ્ત્રી. (લી.) શેવાલ.
જલપ્રાય, વિ. (ય: યા. યં.) પાંચળ, પાણીનું.
જલમુચ, પુ. (ક:) મેધ, મેહે.
જલબ્યાલ, પુ. (લ:) પાણીમાનો સાપ, ર. ચારણી.
જલશક્તિ, સ્ત્રી. (કિ:) જાળી છીપ. [પાણી હેાય છે તે.
જલાપાર, પુ. (ર:) તલાવ, વાવ, કુવો વીઝે જહાં
જલાપસ્યશન, ન. (નં.) પાણીને અડકવું.
જલાશય, પુ. (ય:) ઉપલો શબ્દ જીવો, ન. (યં.) કા-
લાવાલાનું સુલીયું
જલૂકા, સ્ત્રી. (કા.) જળો.
જલોકા, સ્ત્રી. (કા.) જળો. [તે માર્ગ, મુસ.
જલોચ્છાસ, પુ. (સ:) તલાવમાનું પાણી વેલી જમણે
જલૌકસ, સ્ત્રી. (સ: સા. સં.) જળો.
જલૌકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
જલપાક, વિ. (ક: કી. કે.) ધણુ ખોલનારો.
જલ્પિત, વિ. (ત: તા. તં.) ખોલેલું.
જવ, પુ. (વ:) જલદી, વેગ, ઉતાવળ, અટપટ, વિ.
(વ: વા. વં.) વેગવાન.
જવન, વિ. (ન: ના. નં.) અતી વેગવાન, ન. (નં.) વેગ.
જવનિકા, સ્ત્રી. (કા.) પડદો, કનાત.

[illegible][illegible]

જીર્ણવ, ન. (સ્ત્રં.) જીર્ણ થએલું કપડું.

જીવ, પુ. (વઃ) જીવંતપતી, ૨. પ્રાણુ ધારણુ, ૩. પ્રાણુધારણુ કરણારે.

જીવ, પુ. (કઃ) આસાનાનું ઝાડ. [છિ તે પક્ષી.

જીવિવ, પુ. (વઃ) જે પક્ષીનાપર મોરનાપર જેવા હોય

જીવિવ, પુ. (વઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.

જીવ્યુત, વિ. (તઃ તા. તં.) જીવતો છતાં મુવા જેવો.

જી, ન. (ત્વાં.) જીભનો ધરમ.

જીન, ન. (નં.) પાણી, જલ, ૨. યુજનન. [નરપતી.

જીની, સ્ત્રી. (ની.) હરણુવેણા; હરણુદોડી નામની વ-

જીનીયા, સ્ત્રી. (યા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

જીનોજીવ, ન. (જં.) જીવરક્ષણ કરવાનો ઉપાય-હલાજ.

જીતિકા, સ્ત્રી. (કા.) ગરોજ, ઝાઝ ઉપર ઉગેલો એક જાતનો વેણો.

જીતિક, પુ. (કઃ) સીકારી, પંખેરા પકડનાર.

જીતી, સ્ત્રી. (તી.) હરણુદોડી નામની વનસ્પતી.

જી, સ્ત્રી. (યા.) હરણુદોડી નામની વનસ્પતીનો વિષય, ૨. તીર કમાનની દોરી.

જીવ, પુ. (તુઃ) જીવ રક્ષણ કરવાનો હલાજ. [માર.

જીવ, પુ. (કઃ) શીકારી, પંખેરા પકડનાર, ચીઢી-ખ, સ્ત્રી. (કા.) યુજનન.

જીવલ, પુ. (લઃ) આયુષ્ય, જીવંત, આવરદા.

જી, સ્ત્રી. (ત્વા.) નીંદા, બદગોષ્ઠિ.

જીવ, પુ. (ગા. ગઃ) વરધારો.

જીવ, પુ. (કઃ) સુક્ર કરીને હોમ કરવાનું વાસન છે.

જીવ, પુ. (તિઃ) તાવ, યુષ્માર.

જીવ, પુ. (વિઃ) વેગ, જોર.

જીવ, પુ. (અગાસું, અવાચી.

જીવ, પુ. (અગાસું, અવાચી.

જીવ, પુ. (અગાસું, અવાચી.

જીવ, પુ. (જી. ની, તુ.) કૃતેહ પામેલો, જયસીલ.

જીવ, પુ. (જી. ની, તુ.) જીવન, જમન.

જીવ, પુ. (કઃયા. યં.) કૃતેહ પામવા લાયક.

જીવ, પુ. (જી. ની, તુ.) જયશીલ.

જીવ, પુ. (યઃ) ઉપર મીમાંસા શાસ્ત્ર જાણનારો.

જીવ, પુ. (કઃ) ચંદ્ર કુશ, દર્ભ, ૨. આયુષ્માન.

જીવ, પુ. (કઃ) કૃષ્ણાગર ચંદન-સુખડ.

જીવ, પુ. (કઃ) રૂઢિપું, સુખ, એ અર્થે.

જોષા, સ્ત્રી. (યા.) ખાપડી, વળુ.

જોષિત, સ્ત્રી. (તા.) ખાપડી, વળુ.

જોષિતા, સ્ત્રી. (તા.) ખાપડી, વળુ.

જા.

જા, પુ. (જાઃ) પંડીત; વીદ્વાન; ૨. યુધ નામનો ચંદ્ર-નો ડીકરો.

જાપિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જાણાવેલો.

જાપ્ત, વિ. (પઃ પ્તા. પ્રં.) જાણાવેલો.

જાપ્તિ, સ્ત્રી. (પિઃ) યુધી.

[યધુંછે તે.

જાતતત્ત્વ, વિ. (ત્ત્વઃ ત્ત્વા. ત્ત્વં.) જેને ઇશ્વર વિશે સાન-

જાતસિદ્ધાંત, પુ. (તઃ) શાસ્ત્ર જાણીતો.

જાતિ, પુ. (તિઃ) એક કટમના.

જાતૃ, પુ. (તા.) વેદ જાણીતો, જાણીતો.

જાતેય, પુ. (યઃ) સાતી ભાવ, સાતીત્વ.

જાન, ન. (નં.) સાન, મોક્ષ મલવા સાર જે સાનતે.

જાનદુર્બલ, વિ. (લઃ લા. લં.) મુરખ, અસાની, ખેવકુટ.

જાનશક્તિ, સ્ત્રી. (કિઃ) સામની શક્તી.

જાનાન્મન, વિ. (ત્મા. ત્મા. મ્મં.) ડાહ્યો, સાની, સાનવાળો.

જાનિન, પુ. (ની.) જ્યોતીષી, જોશી, સાની, સાતા, સાનવાન.

જા.

જ્યા, સ્ત્રી. (જ્યા.) તીર કમાનની દોરી, ૨. પૃથ્વી.

જ્યાનિ, સ્ત્રી. (નિઃ) જીનુ, પુરાનુ.

જ્યાયસ, વિ. (યાન્. યસી. યઃ) જઈક, ધણો ધરડો, બહુ યુદ્ધો. [ધરડો.

જ્યેષ્ઠ, પુ. (ષ્ઠઃ) જેઠ મહીનો, ૨. મોટો ભાઈ, ૩. ધણો

જ્યોતિ, પુ. (તિઃ) અખી, ૨. સુર્ય, સુરજ.

જ્યોતિરંગણ, પુ. (ળઃ) આગીઆ.

જ્યોતિષિક, પુ. (કઃ) જ્યોતીષી, જોશી. [રપતીછે.

જ્યોતિષ્મતી, સ્ત્રી. (તી.) માલકાંગોણી નામની વન-

જ્યોતિસ, ન. (તિઃ) નક્ષત્ર, નખેતર, ૨. પ્રકાશ, ૩. ન-જર, આંખ.

જ્યોત્સ્ના, સ્ત્રી. (ત્સ્ની.) ચંદ્રનો પ્રકાશ, ચાંદણુ, ૨. પંડોલું.

જ્યોત્સ્ની, સ્ત્રી. (ત્સ્ની.) ચાંદની રાત, ૨. પંડોલાનો વેણો.

જ્વર, પુ. (રઃ) તાવ, યુષ્માર.

જ્વલન, પુ. (નઃ) અખી.

જ્વાલ, પુ. સ્ત્રી. (લઃ લા.) જ્વાલા, ખપત, બડકો.

જ.

સંજ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞા.) પવન, તોફાન, જોરમા વરશવું,
૨. ખોપલી ચીજ.

સંજ્ઞાવાત, પુ. (જ્ઞ.) તોફાનનો પવન.

જ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞ.) માથા આમલાનું આંડ.

જ્ઞાતિ, ઘ. શીખરે અર્થે.

જ્ઞર, પુ. (ર:) અરો.

જ્ઞર્જર, પુ. (ર:) એક જાતનું વાળું છે.

જ્ઞલરી, સ્ત્રી. (રી.) એક જાતનું વાળું છે.

જ્ઞલરી, સ્ત્રી. (રી.) આંજ, આંઝ.

જ્ઞષ, પુ. (ષ:) માછલી.

જ્ઞષા, સ્ત્રી. (ષા.) હસ્ત ચીકણા નામની વનસ્પતી.

જ્ઞાટલ, પુ. (લ:) મોરવા નામનું ઝાડ.

જ્ઞાતુક, પુ. (ક:) તીળવાના ઝાડના જાતનું ઝાડ.

જ્ઞિટી, સ્ત્રી. (ટી.) અસમાની રંગનો કોરેટો, કોરેટો.

જ્ઞિલ્લિકા, સ્ત્રી. (કા.) મચ્છર.

જ્ઞીરુકા, સ્ત્રી. (કા.) મચ્છર.

ઞ.

[અવાજ.

ઞ, પુ. (જ:) શુકનું નામ છે, ૨. બળદ, ૩. અમમ

ટ.

ટ, પુ. (ટ:) અવાજ, ૨. ડીંગણો, ૩. પા, ચોથાઈ, સ્ત્રી.
(જા.) ૪. પૃથ્વી, ૫. સોગન, ૬. કોતરેલો નારીએખ.

ટક, વિ. (કિ.ટ.) ટકતિ, ટકવેતિ. આંધવું, જોડવું, સાંધવું.

ટક્કવેચીય, પુ. (ય:) એક જાતનું શાક છે.

ટગર, પુ. (ર:) ટંકણ ખાર, ૨. ચંચળ મન, ૩. ખોડો.

ટંક, પુ. (ક:) પથ્થર કોડવાનો લોહોડાનો ધણ, ૨. ટાંકો,

૩. પીકાવ, ૪. દર્પ, ૫. ગર્વ, ૬. ટંકણ ખાર, ૭. તર-

વારનું મ્યાન, ૮. પાવોડો, વાંસલો, ૯. રીસ, ધુસ્સો,

૧૦. નાણું ૧૧. સીકોડો, ૧૨. ટોંક, ટોચ, ૧૩.

૫૫, ૧૪. ટેકરાની બાજુ.

ટકક, પુ. (ક:) છાપિયું નાણું-સીકોડો.

ટંકકપતિ, પુ. (તિ:) ટંકસાળનો મુખ્ય અમલદાર.

ટંકકશાલ, સ્ત્રી. (લા.) ટંકસાલ.

ટંકટીક, પુ. (ક:) શીવ.

ટંકળ, ન. (ળ.) ટંકણ ખાર ૨. આંધવું.

ટંકપતિ, પુ. (તિ:) ટંકસાળનો મુખ્ય અમલદાર.

ટંકશાલ, સ્ત્રી. (લા.) ટંકસાલ.

ટંકાનક, પુ. (ક:) સેહેતૂર.

ટંકાર, પુ. (ર:) આચર્ય થવું, અચરત પામવું, ૨. પ્રીતી,

૩. તીર કમાનના દોરીનો અવાજ. [કણ ખારો.

ટંગ, પુ. (ંગ:) પાવોડો, ૨. પગ, ૩. કુહારો, ૪. ટં-

ઠગિની, સ્ત્રી. (ની.) પાહડમુળ નામની વનસ્પતી.

ટદની, સ્ત્રી. (ની.) ગીણોડી. [કળતનું વાળું છે.

ટદરી, સ્ત્રી. (રી.) મસ્કરી, મજક, ૨. નગારો, એ

ટદુર, પુ. (ર:) નગારાનો અવાજ.

ટલટલતિ, વિ. ગોંધલવું.

ટલન, ન. (નં.) મનનો ખેચેન પણો.

ટાકર, પુ. (ર:) ખેવકુક.

ટાર, પુ. (ર:) ધેર.

ટિક, (ટક) ટેકતે. જપુ, હલવું.

ટિટમક, પુ. (ક:) એક જાતનો પક્ષી છે.

ટિટિમ, પુ. (મ:) ટીટવી, ટીટોડી.

ટિગિજા, પુ. (જા:) એક ઝાડ છે. [કી દ.

ટિપ, ટેપણ, વિ. કેહેવું, મોકલવું, હોકમ કરવો,

ટિપની, સ્ત્રી. (ની.) ટીકા.

ટીક, (ટક) ટેકતે. જપુ.

ટીકા, સ્ત્રી. (કા.) ટીકા.

ટુ, પુ. (ટુ:) સોનું, ૨. કામ, ૩. પ્રીતી. [જાતનું ઝાડ

ટુળક, વિ. (ક: કા. કં.) દૃષ્ટ, નીચ, પુ. (ક:) ૨

ટુંટુક, પુ. (ક:) ડીંગાનું ઝાડ.

ટેપન, ન. (નં.) મોકલતા, ફેંકતાં.

ટેર, વિ. (ર: રા. રં.) ખોડો.

ટેરક, વિ. (ક: કા. કં.) ખોડો.

ટૈક, (કક) ટેકતે. જપુ.

ટૈલ, ટૈલતિ. વિ. આશા, ૨. ખીકથી ગોંધળવું.

ઠ.

ઠ, પુ. (ઠ:) શીવ, ૨. સુચનું તથા ચંદ્રનું મંડલ

ખીખ, ૪. વરગુળ, ગોખો, ૫. મીંક, ૬.

ગોંગાંટ, ૭. સુતો.

ઠકુર, પુ. (ર:) સુતો.

ઠઠસ, વિ. નકલી અવાજ.

ઢ.

ઢ, પુ. (ઢ: ઢા.) શીવ, ૨. ખીક, બય, ૩. દડ

નીચેનો અખી, ૪. એક જાતનો નગારો.

બેતી, સ્ત્રી. (સી.) એક જાતની દુધી. [કરવું, મેળવવું.
 યં. વિ. (કં, કિ, દ.) ડાવયતિ, ડંપાતિ, યતિ. એકકું
 યં. વિ. (દ.) ડંબયતિ. નાખી દેવું, મોકલવું, સાથે
 અનો અર્થ; ડગાવવું થાએ છે.
 ઘ, પુ. (મઃ) કચરો વાલનારો, કચરો ઝાડનારો.
 ઘર, પુ. (રઃ) પ્રલય, ૨. એક જાતની ધજા.
 ઘર, સ્ત્રી. (રા.) અવાજથી ધખરાવવું, ૨. રસ્તો,
 ન. ૩. નાહાસી જવું, નહાસવું.
 ઘર, પુ. (રઃ) એક જાતનું વાજી છે, ૨. અજા-
 એષ બનાવ.
 ઘન, (નં.) શ્વરખાની ગાડી. [લઈ જવાની છાપડી.
 ઘડ, પુ. (કઃ) ગોફણ, ૨. ટોપણ, કોઈને ફળ બક્ષીસ
 દુ, પુ. (દુઃ) ઝાંડીનું ઝાડ.
 ઘિનો, સ્ત્રી. ડાખણ. [બનાવ, ૪. તંત્ર.
 ઘર, પુ. (રઃ) રસ્તો, ૨. ગોંગાટ, ૩. અજાએષ
 ઘિમ, પુ. (મઃ) દાડમ, દાડમનું ઝાંડ.
 ઘ, પુ. (લઃ) એક દેશ છે. [ગોલામ, ૩. ડગ.
 ઘ, પુ. (કઃ) જાડો માણસ, દખાડો માણસ, ૨.
 ઘી, સ્ત્રી. (સી.) ડીકરી, છોડરી.
 ઘ, પુ. (રઃ) ફેકતાં, ૨. જાડો માણસ, દખાડો મા-
 ણસ, ૩. ગોલામ, ૪ ડગ. [કરમદાનું ઝાડ.
 ઘિય, પુ. (મઃ) એક જાતનું વાજી છે, ઢોલ, ૨.
 ઘર, પુ. (રઃ) સમુદર શીણ, એક જાતના માછ-
 લીના પીઠનું હડકું છે.
 ઘરમોદક, ન. (કં.) લસણ.
 ઘ, વિ. (ય. ઘા. ક.) ડિપ્પતિ, ડિપતિ, ડપયતિ, નાખવું,
 ફેકવું, મોકલવું. વિ. ડિપ્પતિ, યતિ. એકકું કરવું.
 ઘ, વિ. (દ. ક.) ડિમ્બયતિ, ફેકવું.
 ઘ, પુ. (કઃ) એક રીતથી ધજા આપવી. [બતાવવું.
 ઘ, પુ. (મઃ) નાટક કરી બતાવવું, લઢાઈનું નાટક
 ઘ, પુ. (મઃ) ઇંડું, ૨. મુલાશય, પીશાબનો ટુકડો,
 ૩. બખેડો, તંટો, ૪. જાનના મુચનાનો અ-
 ણ, હુલડનો અવાજ, પ. તક્ષી.
 ઘર, પુ. (વઃ) ખંડ, બલવો, ઝગડો, ઝડપા ઝડપી,
 ચાર હાથ, નોકા નોકાની લઢાઈ, એક પીજથી
 છે રહીને થોડા ધણા માણસોમાં થતી જે લ-
 ણે છે. [ભીંચારી સ્ત્રી, છીનાલ બાયડી.
 ઘ, સ્ત્રી. (કા.) પરપોટો, ૨. જલમાખ, ૩. બ્ય.

ઢિમ, પુ. (મઃ) નહાનું છોકરું, ધાવનું છોકરું, ૨. કોઈ
 પણ નહાનું જનાવર, ૩. ઇંડું, ૪. મુખ.
 ઢિમચક્ર, ન. (કં.) રાસી કુંડલી, જનમો ત્રીની કુંડલી.
 ડી, (વ.) ડયતે, પુડી જપુ, જપુ, ઉડપુ, (ય.) ડયતે,
 પુડવું, જપુ, અવ. સાથે એનો માયનો નીચે
 પુડવું આમથાએ છે, અવ. સાથે અનો અર્થ
 ઉપર ઉડપુ એમ થાએ છે, પરિ. સાથે એનો
 અર્થ ગોલ પુડપુ એમ થાય છે, પ્ર. સાથે એ-
 નો અર્થ સારી રીતે ઉડપુ એમ થાએ છે,
 સમુત્. સાથે અનો અર્થ એકે દમ ઉડપુ, એકે
 દમ ઉપર ઉડપુ એમ થાએ છે.

ડીન, ન. (નં.) ઉડતા. [પુડવું.
 ડીનડીનક, ન. (કં.) વારે વારે ઉડપુ, વારે ધડીએ
 ડીનાવડીન, ન. (નં.) વારે વારે પુડપુ, વારંવાર પુડપુ.
 ડુંડુ, પુ (ડુઃ) ભૂ જલવાસી સાપ.
 ડુંડુમ, પુ. (મઃ) ભૂ જલવાસી સાપ.
 ડુંડુલ, પુ. (લઃ) નહાનું ધુવડ, પીંગણો.
 ડુન્ડુક, પુ. (કઃ) જલ કુકડી, પાણ મરધી.
 ડુલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) નહાનો કાછબો.
 ડુલિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનો પક્ષી છે.
 ડોર, ન. (રં.) પડીકા પર લપટેલો દોરો, ૨. હાતના
 કાંડાને બાંધેલો દોરો-સુતર.

દ.

દ, પુ. (દઃ) મોઢો નગારો, ૨. કુનો, ૩. કુત્રાની
 પુછડી, ૪. અવાજ, ૫. સાપ.
 દક, પુ. (કઃ) શેહેર, પ્રાંત, ૨. આઆદન.
 દકા, સ્ત્રી. (કા.) મોઢો નગારો, મોઢો ઢોલ.
 દકારી, સ્ત્રી. (સી.) દેવીનો અવતાર છે.
 દામરા, સ્ત્રી. (રા.) હંસ, હંસપક્ષી.
 દાલ, ન. (લં.) ઢાલ.
 દાલિન, પુ. (લી.) ઢાલવાન, ઢાલવાલો લઢાવુ.
 દુદ, વિ. (દ.) દુંદતિ. સોધવું, દુંદવું.
 દુન્દન, ન. (નં.) શોધતા, દુંદતાં.
 દુંખિત, પુ. (ખિઃ) ગણેશ, ગણપતી.
 દુંખિત વિ. (તઃ તા. તં.) શોધવું.
 દોલ, પુ. (લઃ) ઢોલ.
 દૈક વિ. (ક) દૈકતે. જવું અગર હલવું.

દૈકન, પુ. (નઃ) રેશવત, બાંચ.

ળ.

ળ, પુ. (ળઃ) સ્નાન, ૨. ખાતર જમા, ૩. અમિત પહું, ૪. શીવ, ૫. વીંદુદેવ, ૬. ધરેણુ, ૭. ચોક, ૮. ખરાખ માણસ, ૯. ના પછાનો અવાજ, ૧૦. દેણી, અખશીસ, અક્ષીસ.

ળક્ષ, વિ. નક્ષતિ, પ્રળક્ષતિ. જયું.

ળલ, વિ. (લ.) નલતિ, નેલતિ. જયું.

ળટ, વિ. નટતિ. નાટ્યવુ, નાટક કરવું. [અગર જનાવર.

ળદ, વિ. નદતિ. ધાંટ જેવો અવાજ કરવો, ૨. નદી

ળદ, (કઃ) નાદયતિ. કેહેવું, ૨. પ્રકાશવું. [મરવું.

ળમ, વિ. (અ, ય, ગ.) નમતિ, તે, નમ્યતિ; ન જ્ઞાતિ, મારવું,

ળમ, વિ. (ઐ.) નમતિ, આદ્યર્થો સલામ કરવી,

અવ, આ, અગર સં, સાથે ઝેનો અર્થ વાંકુ વ-

લવું થાએ છે, જતું, સાથે ઝેનો અર્થ ઉભારવું

થાએ છે, પ્ર. સાથે તેનો અર્થ નમવું અગર

પ્રણામ કરવો. [જવું, ૪. અચાવવું, રક્ષણ કરવું.

ળય, (અ.) નયતિ, તે, જયું, ૨ પાસે થયુ, ૩. સંભા-

ળર્દ, વિ. નર્દતિ, અવાજ કરવો.

ળલ, વિ. નલતિ, વાસ લેવો, સ્વાસ લેવો, ૨. ખાંધવું.

ળજ, વિ. (ય.) નજયતિ, નાપેત થયુ, યુમ થયુ, ના-

હાશીજવું, નાશ થવો, અવગતી જવું.

ળસ, (અ.) નસતિ. વાંકુ તીકુ થયું, વળવું.

ળહ, (અ. ઐ.) નહતિ, તે, ખાંધવું, સં. સાથે ઝેનો

અર્થ અખતર પેહેરવું.

ળાસ, (ક. ક.) નાસતે, અવાજ કરવો, નાદ કરવો.

ળિલ્ નિલ્લતિ, વિ. અચ્ચી લેવી, ખોચી કરવી, ખોચી કરવી.

ળિલ્, (લ, દ.) નિલ્લે, સાક કરવું, લિ, ઐ, દ ર, ને

ને કિ, સાથે ઝેનો અર્થ પાણવું, પોસવું થા-

અછે; નેનિલ્લે, સાક કરવું, રવચ્છ કરવું.

ળિદ, વિ. (દ.) તિન્દતિ; ગાળ દેવી, નીંદા કરવી, અ-

દગોલ કરવી; (ક.) નેદતિ, તે; નીંદા કરવી, અ-

દગોલ કરવી, ગાળો દેવી.

ળિલ્નેલતિ, વિ. ગેર સમજ થવી, ૨. કુલી રેહેવું, ૩.

અપ્રવેશ, બેદાય નહી તેવું, અબેદ, બીબેદ.

ળિલ્, વિ. (દ.) નિલ્લતિ. પહારવું, બીજવું. [કરવો.

ળિજ, વિ. નેજાતિ. ખોલ કલ્પના કરવી, ગહન વીચાર

ળિજ, વિ. નેજાતિ, એક ચીતે કલ્પના કરવી, અ-
વીચાર કરવો.

ળિસ, (લ. દ. ઙ) નિસે; ખોચી કરવી, અચ્ચી કરવી.

ળી, નયતિ, તે, લહ જયુ, મળવું, અનુ. સાથે ઝેનો

અર્થ સરખુ થયુ, પચવું, મેહેરખાન થયુ,

સાથે તેનો અર્થ અશાડવું, આકર્ષન કરવું,

સાથે તેનો અર્થ મેહેરખાન થયુ, કૃપા કરવી,

શાળીથી કેહેવું, જનુ. સાથે ઉપર ઉચ્ચકવું,

સાથે લાવવું, ઉષ. સાથે પાસે થવું, ટુર.

વાકી રીતે ચાલવું, નિર. સાથે મલવું, ચોકસ

રવું, પરિ. સાથે પરણવું, પ્ર. સાથે પ્રીતી કરવી,

વિ. સાથે દુરજયુ, ગરીબ થવું, સુ. સાથે ભલા

નત્ર થયુ, સં. સાથે એકઠા થવું, વિ. ઝેને

સાથે પસરાહ જયુ, ફેલાહ જયું, વિ. ઝેને

સાથે ન્યાયથી માંડી વાલવું, સં. ઝેને અનુ.

વીનંતી કરવી, પ્રાર્થના કરવી, સં. ઝેને આ.

એકઠું કરવું, એકઠા થવું, જમાવ થવો. [નુ

ળીલ, વિ. નીલતિ, અસમાની થવું, અસમાની

ળીલ, વિ. નીલતિ. માઠું થવું. [નો અવાજ કરવો,

ળુ, વિ. (લ.) નૈતિ નુલતિ. વાંહા કરવી, આ. સાથે પસ

ળુદ, વિ. (ઙ, ઐ.) નુદતિ. હોકમ કરવો, ફેંકી

અવ. સાથે અસાડવું, નિર. સાથે અહાર

દેવું, કચ્છલ થવું, પ્ર. સાથે પછવાડે જવું

સાથે સુખી થવું, સં. સાથે હાકી મુકવું.

ળૂ, વિ. (ઙ.) નુલતિ, વાંહા કરવી. [ક

ળેદ, (ક) નેદતિ, તે, પાસે આવવું, કપકો દેવો.

ળેષ, (ક, ક.) નેપતિ, જયુ, પાસે આવવું.

ત.

તક, ન. (કં.) છાસ.

તક્ક, પુ. (ક.) એક સાપગુ નામ છે.

તક્કન, પુ. (ક્ષ.) સુતાર, વાદીચો. [૨. પીકાવ, ૩.

તંક, પુ. (કઃ) પથ્થર ફોડવાનો લોહોડાનો હા

તડ, પુ. ન. (ટઃ ટં.) તીર, કીનારો.

તટિની, સ્ત્રી. (ની.) નદી.

તટી, સ્ત્રી. (ટી.) તીર, કીનારો.

તટાક, પુ. ન. (કઃ કં.) તલાવ.

તહાગ, પુ. ન. (ગઃ ગં.) તલાવ.

ત, સ્ત્રી. (ત્) વીજી, વિજીતા.
 ધત્, પુ. (ત્વાન્) મેધ, મેઢુ.
 ક, પુ. (કઃ) શીણ, ૨. ધરના લાકડા, ૩. ઝાડનું કાંડું.
 ત, પુ. (તઃ) વાયડીંગનુ ઝાડ, ૨. ચોખ્ખા.
 તીષ, પુ. (યઃ) તાંડુલ જાળી બાજી.
 , ઘ. કારણ એ અર્થે.
 , ન. (તં) તંબોરો, સારંગી, સેતાર, તાંબુસ.
 ત, પુ. (તઃ) દાદનો બાપ, પણજો.
 : ઝ. કારણ, અનંતર એ અર્થે.
 તલ, પુ. (તઃ) વર્તમાન કાલ, તલકાલ.
 ર, વિ. (રઃ રા. રં.) લંપટ, આશક. [અશબર અર્થે.
 , ન. (તં) સાવકાસ નાચવું, આસ્તે રહીને નાચવું,
 ધૈત્વ, સ્ત્રી. (ત્વા.) ધૈત્ર્યનું રાન જાણવાની ધૈત્વ.
 , ઝ. એવું, એમ, આ પ્રમાણે, માટે, તેમ, તે પ્રમાણે.
 કૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) તેમ કરવું તે.
 તે, ઘ. તેમજ, તમે બોલો છો તે પ્રમાણે.
 ન. (ધ્યં.) અશબર. [આનો વાદ કરનારો.
 તદિન્, વિ. (દી. દિની. દિ.) સાચું બોલનારો, સા-
 ઘ. તે વખતે.
 ધ, ન. (ત્વં.) વર્તમાન કાલ, હાલ.
 દે, ઘ. તે વખતે.
 , પુ. (યઃ) ડીકરો, છોકરો, પુત્ર.
 ધ સ્ત્રી. (યા.) કંઠ્યા, ડીકરી, છોકરી.
 , (નુઃ) દેહ, વિ. (નુઃ ન્વી. નુ.) સુક્ષ્મ, આરીક,
 , ૨. નાહાનુ, સુકાયલું, સ્ત્રી. (ત્વં.) ૩. બ-
 , ધ. (ત્વં.) અખતર, કવચ.
 , વિ. (ત્વક.) દેહત્યાગ કરનારો.
 , પુ. (શૂન.) પ્રાણી, જીવડા, જંગુ.
 , સ્ત્રી. (તા.) મગન, તલ્લીન.
 , (નુઃ) દેહ, શરીર.
 , વિ. (તઃ તા. તં.) છેલિલું, નહાનું કરેલું.
 , પુ. (ત્વં) અખી, પેતલવ, દિવતા.
 , નં. (દં.) ૫૨; પીછ, રવાં.
 , (નુઃ) સુતર, સુતર જેવા જે દોરાતે.
 , પુ. (મઃ) સીરસ ધાન્ય,
 , (ધ) વણકર, ખતરી, ખત્રી. [ખત્રી, ૫. હેતું.
 , (તં) સિદ્ધાંત, ૨. ધાન, ૩. મુખ્ય, ૪. વણકર,

તેલક, ન. (કં.) નવુ કપડું, કોર કાપડ.
 તેલવાપ, પુ. (વઃ) વણકર, ખત્રી.
 તેલવાય, પુ. (યઃ) વણકર, ખત્રી.
 તેલિકા, સ્ત્રી. (કા.) ગરોલ.
 તેલવાય, પુ. (યઃ) વણકર, ખત્રી.
 તેલ, સ્ત્રી. (કા.) નાતવાળી, ૨. સુસ્તી, આખસ.
 તેલ, સ્ત્રી. (દિઃ) નાતવાળી, ૨. સુસ્તી, આખસ.
 તેલ, સ્ત્રી. (દી.) ધુંધ, બીદા, ૨. સુસ્તી, આખસ.
 તપ, પુ. (વઃ) ગ્રીષ્મર્ણુ.
 તપતાવતિ, પુ. (તિઃ) સૂર્ય, સુરજ.
 તપન, પુ. (નઃ) સૂર્ય, સુરજ, ૨. એક જાતનો નરક છે.
 તપનીય, ન. (યં.) શોનુ.
 તપસ, પુ. (વાઃ) માધ મહીનો, ન. (વઃ) ૨. તપોલોક, ૩. ધર્મ.
 તપસ્ય, પુ. (સ્યઃ) કાગન મહીનો.
 તપસ્વિન્, પુ. (સ્વી.) તપશ્ચર્યા કરનારો.
 તપસ્વિની, સ્ત્રી. (ની.) એક જાતનો વેલો છે.
 તપોજુષાણ, વિ. (જઃ જા. જં.) તપશ્ચર્યા કરનારો.
 તપોવનાવૃત્તિ, સ્ત્રી. (તિઃ) તપોવનમાર્થી પાછું આવવું.
 તપશ્ચર્મિ, પુ. (મિઃ) એક નરક છે.
 તમ, પુ. (મઃ) રાહુ.
 તમસ્, પુ. ન. (માઃ મઃ) રાહુ, ન. (મઃ) ૨. તમો યુધ્ધ,
 ૩. પાપ, ૪. શોક, ૫. અંધાર.
 તમસ્વિની, સ્ત્રી. (ની.) રાત.
 તમા, સ્ત્રી. (મા.) રાત.
 તમાલ, પુ. ન. (તઃ તં.) દાલચીનીનુ ઝાડ, ૨. તમાલ
 નામનુ ઝાડ, ૩. કર્પુરીનો ડીલોકરી એક એક તે.
 તમાલપલ, ન. (તં.) કર્પુરીનુ ડીલું.
 તમિ, સ્ત્રી. (મિઃ) રાત.
 તમિસ્ત, ન. (તં.) અંધકાર, અંધાર.
 તમિસ્તા, સ્ત્રી. (તા.) રાત.
 તમી, સ્ત્રી. (મી.) રાત.
 તમોનુદ, પુ. (તં) અખી, ૨. ચંદ્ર, ૩. સૂર્ય. [નાસ્તીક.
 તમોપહ, પુ. (હઃ) અખી, ૨. ચંદ્ર, ૩. સૂર્ય, ૪. જીવ, ૫.
 તમોયુષ, વિ. (યુઃ) જે અંધારાથી વ્યાપ થયો તે.
 તરહ, પુ. (હઃ) તરસ, દીપડ, જરખ.
 તરંગ, પુ. (ગઃ) મોજો, લેહેર, છોલ.
 તરંગિણી, સ્ત્રી. (ણી.) નદી. [જહાજ
 તરણિ, પુ. (ણિઃ) સૂર્ય, સુરજ; સ્ત્રી. (ણિઃ) ૨. વહાણ,

તરપણ્ય, ન. (પ્યે.) ઉતાર, નોર.
 તરલ, પુ. (લઃ) મોતીના કંડીના વચ્ચે મણી. વિ.
 (લઃ ભા. લં.) ૨. ચંચલ; સ્ત્રી. (ભા.) ૩. કાંચ.
 તરસ, ન. (રઃ) વેગ, ૨. પરાક્રમ.
 તરસ, ન. (સં.) માંસ. [શુર, બલી, બલીષ.
 તરસ્વિન, વિ. (સ્ત્રી. સ્વિની. સ્વિ.) વેગવાન, ઝેરવાળું,
 તરિ, સ્ત્રી. (રિઃ) વહાણ, જહાજ.
 તરી, સ્ત્રી. (રી.) વહાણ, જહાજ.
 તર, પુ. (રઃ) ઝાડ.
 તરુણ, વિ. (ળઃ ણી. ણં.) જુવાન, જવાન.
 તર્ક, પુ. (કાર્કઃ) શક, બ્રાહ્મી, સંવશય, ૨. અટકલ.
 તર્કારી, સ્ત્રી. (રી.) સીસમનુ ઝાડ, ૨. ટાકળાનુ ઝાડ.
 તર્જની, સ્ત્રી. (ની.) અંગુઠાના પાસેની આંગળી.
 તર્જ, પુ. (ર્જઃ) લાકડાની કડચી.
 તર્ણક, પુ. (કઃ) વાછરેડો, વાછેડો.
 તર્ણ, ન. (ર્ણઃ) તૂટી, ૨. દેવતરપણ.
 તર્મન, ન. (ર્મં.) યત્નના થાંપલાનો છેડો.
 તર્થ, પુ. (ર્થઃ) ઇચ્છા, પ્યાસ, તરસ, તૃષ્ણા.
 તર્થચેતસ, વિ. (તાઃ તા. તં.) ઇચ્છનારો.
 તલ, ન. (લં.) તરવારનો હથિ, ૨. પોહિણો કરેલો
 હાથ, હોતેલી, હથેલી.
 તલિન, વિ. (તઃ તા. તં.) નહાનુ, ૨. સ્વછ, ૩. પા
 તલું, ૪. નીચે, ન. (તં.) ૫. ગાદલું, તળઈ, ખીછાનો,
 ૬. ઢોલીયો, પલંગ. [મિડી, ૩. આયડી, બયરી.
 તલ્ય, ન. પુ. (લ્યં. લ્યઃ) ખીછાનો, ૨. માડી, મળયો,
 તલ્લજ, પુ. (જઃ) ઊતમ.
 તટ, વિ. (ટઃ ટા. ટં.) છોલીને નહાનુ કરેલું, છોલિલું.
 તસર, પુ. (રઃ) વણકરનો કાંટો.
 તસ્કર, પુ. (રઃ) ચોર.
 તસ્થિવસ્, વિ. (શ્વ. સ્થુષી. શ્વ.) સ્થીર રહેનારો.
 તાંબ, ન. (ર્થઃ) નાંચલું. [પેહરવાનુ ધરેલું છે.
 તાંબલ, જ. (લં.) તાડના પાંદડા જેવું એક કાનમા
 તાત, પુ. (તઃ) આપ.
 તાનિક, પુ. (કઃ) તંત્ર જાણનારો, ૨. સતારનુ વાળું.
 તાપન, પુ. (તાઃ) સૂર્ય, સૂરજ.
 તાપસ, પુ. (સઃ) તપસ્વી.
 તાપસ તર, પુ. (રઃ) હાંગીલીયાનુ બ્રાહ્મ.
 તાપિષ્ઠ, પુ. (ષઠઃ) તમાબ વૃક્ષ.

તાપિજ, પુ. (જઃ) તમાબ વૃક્ષ.
 તામરસ, ન. પુ. (સં. સા) કમળ.
 તામલકી, સ્ત્રી. (કી.) ભોઈ આંમળી.
 તામસી, સ્ત્રી. (સી.) અંધારી રાત.
 તામ્નક, ન. (કં.) તાંબુ. [દિશાનો હાથી તેની સ્ત્રી.
 તામ્નકર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) અંજન નામનો જે પશ્ચિમ
 તામ્નકુદક, પુ. (કઃ) કંસારો.
 તામ્નચૂડ, પુ. (ડઃ) કુકડો, મરધો, કાંબોડો.
 તાંબૂલવહી, સ્ત્રી. (લી.) ખીડાના પાનનો વેલો.
 તાંબૂલી, સ્ત્રી. (લી.) ઉપેલો શબ્દ જુવો.
 તાર, પુ. (રઃ) મોડો અવાજ, ૨. મોતીનુ તેજ, ૩.
 તાર; સ્ત્રી. ૩. દેવી, ૪. તારો, ૫. આંખની કીકી.
 તારકજિત, પુ. (ર્જિ) કાર્તિક સ્વામી. [આંખની કીકી
 તારકા, સ્ત્રી. (કા.) નખેતર, નક્ષત્ર, ૨. આંખની પુતલી
 તારા, સ્ત્રી. (રા.) નક્ષત્ર, નખેતર.
 તારાપય, પુ. (યઃ) આકાશ.
 તારુણ્ય, ન. (પ્યં.) જુવાની.
 તાર્ક્ય, પુ. (ર્ક્યઃ) ગરૂડ પક્ષી, ૨. ધોડો, ૩. રથ, ૪
 સુરજનો અરણુ નામનો ગાડી વાલો.
 તાર્કશૈલ, ન. (લં.) પીતલનુ ભરમ, પીતલની રાખ
 તાલ, પુ. (લઃ) તાલ, ગાવાનો તાલ, ૨. હાતેલી, ૩
 વેત, ૪. તાલી કોડવી, ૫. આંત્ર, ૬. તાડનુ આ.
 ૭. ટાલું, ૮. નહાની કુચી, સ્ત્રી. ૯. હરતાલ. [ધરેલ
 તાલપત્ર, ન. (ત્વં.) તાડના પાનડા જેવું કાનમા પેહરવા
 તાલપર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) વરીઆલી.
 તાલમૂલિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાળી સુસલી. [કરેલો અંત્ર
 તાલવૃંતક, ન. (કં.) તાડ તથા નારીએલીના પાતરાં
 તાલંક, પુ. (કઃ) બલરામ. [જાતનો તાડ
 તાલી, સ્ત્રી. (લી.) ભોઈ આમલીનું ઝાડ, ૨. એ
 તાલુ, ન. (લુ.) ટાલુ, તાલુ, તાલવું. [એ અ
 તાવન, જ. નીચ્ય, ઇરાદો, આટલું, આટલું
 તિક્ક, પુ. (કઃ) પંડેલું, પંડોલાનો વેલો.
 તિક્ક, વિ. (ક્કઃ ક્કા. કં.) કડવું.
 તિક્કાક, પુ. (કઃ) વાપ વણાનું ઝાડ.
 તિમ્મ, વિ. (મ્મઃ મ્મા. મ્મં.) બહુ ગરમ, ધણુ. પુ.
 તિમ્મવાતના, સ્ત્રી. (ના.) તીવ્ર વેદના.
 તિતજ, પુ. (જઃ) ચાલની, ચાલણી, ચાણી.
 તિતિશા, સ્ત્રી. (શા.) સહન કરવું.

વે. (કુઃ કુઃ કુઃ) સહન શીલ.
 પુ. (રઃ) તીતર નામનો પક્ષી.
 પુ. (રિઃ) તીતર નામનો પક્ષી.
 ગો. (ધિઃ) પાડવો ખીજ વીગેરે તીથી.
 પુ. (ઘાઃ) તમરનું આડ.
 સ્ત્રી. (હી.) આંખલીનું આડ.
 સ્ત્રી. (લી.) આંખલીનું આડ.
 ન. (કં.) કોકમ, કોકં.
 સ્ત્રી. પુ. (કઃ કી.) ટેડું-ટેલુરણીનું આડ.
 (મિઃ) એક જાતની માછલી છે.
 પુ. (લઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 ન. (રં.) અંધકાર, અંધારં.
 અંતર્ધાન, વાંકું એ અર્થે.
 વિ. (નઃ ના. નં.) વાંકું, તેડું.
 ગી. સ્ત્રી. (ળી.) પડદો, કનાત.
 જ. ન. (ળં.) વાંકું જોવું.
 ગી. સ્ત્રી. (ળી.) પડદો, કનાત. [૪. દોષ.
 ય. સ્ત્રી. (યા.) નિંદા, ૨. અપવાદ, ૩. ટપકો,
 પુ. (ટઃ) તાજ, યુગટ, ૨. લોપ્તવૃક્ષ.
 ન. (નં.) ઢાંકવું.
 વિ. (તઃ તા. તં.) ઢાંકેલું.
 વે. (યંડ. તિરશી. યંકું) વાંકો ચાલનારો.
 ન. પુ. (કં. કઃ) ટીલું; પુ. (કાઃ) શરીર ઉપ-
 આડું, તલ, મોતેયો, શરીર ઉપર નોતલ,
 ૨. એક ખેતાપ, ૩. ધોડો, ૪. તલનું આડ,
 તરનો ડુગો, ન. (કં.) ૧. મીઠું, ૭. એક જા-
 દરદ છે, સ્ત્રી. ૮. કંડી.
 ક, પુ. (કઃ) શરીર ઉપરનો કુદરતી તલ.
 સ્ત્રી. (ળી.) રાતો સુખડ.
 પુ. (જઃ) નીબૂલ તલ, વાંચંતલ, જંગલીતલ.
 પુ. (જઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 પુ. (સઃ) એક જાતનો સાપ છે. [ખેતર
 વે. (વ્યઃવ્યા. વ્યં.) જે ખેતરમાં તલઉગે એવું
 પુ. (વઃ) લોપ્ત વૃક્ષ. [યુગ, ૩. અપુર્ય યુગ.
 પુ. (વ્યઃ) પુખ્ત નક્ષત્ર, પુખ્ત નખેતર, ૨. કહી.
 ય. સ્ત્રી. (લા.) આંખળાનું આડ.
 (શ્વઃશ્વા.શ્વં.)ધણુ ગરમ,તલખ,તીખું,અણુ
 પુ. ચાલાક, ચુસ્ત, ૨. ઉલટ વાલું, ૩. ઉત્કંઠીત.

તીક્ષ્ણગંધક, પુ. (કઃ) સેગટાનું આડ, સેગટો.
 તીર, ન. (રં.) નદીના ખંને બાજુના કીનારા.
 તીર્થ, ન. (થં.) કુવા પાસેનું પાણી, ૨. રૂપી એ પીધેલું
 પાણી, ૩. યુર, ૪. ગોર, ઉપાધ્યો, ૫. યત, જ-
 ત, ૬. ઉપાય, ઇલાજ, ૭. સ્ત્રીરજ, ૮. અવતાર,
 ૯. પાત્ર, વાસણ, ૧૦. મંત્રી.
 તીવ્ર, વિ. (ત્રઃ ત્રા. ત્રં.) અતીસ, અતીશય.
 તીવ્રવેદના, સ્ત્રી. (ના.) અતીસ વેદના, નરકપીડા.
 તુ, અ. ભેદ, અવ ધારણ, નીશ્ચય એ અર્થે.
 તુંગ, પુ. (ગઃ) જીંડીનું આડવિ. (ગઃ ગા. ગં.) જિંચુ, ઉચુ.
 તુંગી, સ્ત્રી. (ગી.) કાનકોડી, તિલવણી નામની વનસ્પતી.
 તુચ્છ, વિ. (ચ્ઠઃ ચ્ઠા. ચ્ઠં.) ખાલી, નકાચુ.
 તુણિ, પુ. (ણિઃ) નાંદરૂપ નામનું આડ.
 તુંડ, ન. (ડં.) મોહોડું, મોહો.
 તુંડેન્, પુ. (ડી.) મહા દેવનો નંદી.
 તુંડિકેરી, સ્ત્રી. (રી.) રૂપ આડ, ૨. તીંગેલાનો વેલો.
 તુંડિમ, પુ. (મઃ) મોહોટા પેટ વાલો, પવનથી જળી
 ડુડી મોઠી થએલી હોય તે, ડુંડાલો.
 તુંડિલ, પુ. (લઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 તુંડિકેશી, સ્ત્રી. (શી.) તીંગે લાનો વેલો.
 તુત્ય, ન. (ત્યઃ) એક જાતનું અંજન છે, ૨. મોર થુ
 થુ, પુ. (ત્યઃ) ૩. દેવતા, વિસ્તવ.
 તુત્યા, સ્ત્રી. (ત્યા.) ગલી, યુલી, ૨. હાનીએ લચી.
 તુત્ત્વજન, ન. (નં.) મોર થુ થુ.
 તુંદ, ન. (નં.) જડર, કુઠી.
 તુંદપરિમાર્જ, પુ. (જઃ) આલથુ, સુસ્ત.
 તુંદપરિમૃજ, પુ. (જઃ) આલસુ, સુસ્ત.
 તુંદિક, પુ. (કઃ) ડુંડાલો, મોહોટા પેટવાલો.
 તુંદિન, પુ. (વી.) ડુંડાલો, મોહોટા પેટવાલો.
 તુંદિમ, પુ. (મઃ) ઉપલો લખદ જ્યુવો.
 તુંદિલ, પુ. (લઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 તુન્ન, પુ. (જઃ) નાંદરૂપનું આડ.
 તુન્નાવાય, પુ. (યઃ) દરજી, દર્જ, મીરાઇ.
 તુમ, પુ. (મઃ) બકરો.
 તુમુલ, ન. (લં.) લઢાઈની ગદી.
 તુંબા, સ્ત્રી. (વા.) ગોળકાનું કેહોળું.
 તુંબિ, પુ. (વિઃ) કાનું કેહોળું.
 તુંબી, સ્ત્રી. (વી.) કાનું કેહોળું.

તુર્ય, વિ. (યઃ ચાં. યં.) સર્વ વ્યાપી, ફેલાવો કરનારો,

પુ. (યાં.) ૨.૬૫૨.

તુરગ, પુ. (ગઃ) ધેડો.

તુરંગ, પુ. (ગઃ) ધેડો.

તુરંગમ, પુ. (મઃ) ધેડો.

તુરંગવદન, પુ. (નઃ) પરી, અપસરા.

તુરાયણ, ન. (જં.) યસ, જસ.

તુરાસાદ, પુ. (ષાટ, શાટ.) ઇંદ્ર, ઇંદ્ર.

તુરુષ્ક, પુ. (ષ્કઃ) લોખાન, ૨. એક દેશ છે.

તુલા, સ્ત્રી. (લા.) ટુલારાશી, ૨. કાંઠો; તરાશ્યુ, તાલ્યો.

તુલકોટિ, સ્ત્રી. (ટિઃ) અક્ષીયા, લંગર વીગેરે પગમાં

પેહેરવાના દાગીના.

તુલકોટી, સ્ત્રી. (ટી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

તુલ્ય, વિ. (વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) શરબું.

તુલ્યપાન, ન. (નં.) અરાપર પીવું.

તુલ્લ, વિ. (રઃ રા. રં.) ટુલ્લ.

તુલ્લરિકા, સ્ત્રી. (કા.) ટુલ, ટુલ.

તુષ, પુ. (ષઃ) અનાજના છોતરાં, છાલ, ભુસો, કોડો,

૨. ધાટીગાનું ઝાડ, ૩. બેહેડાનું ઝાડ.

તુષાર, પુ. (રઃ) પાણીના ટપકા, ૨. તહાડ, થંડી, ૩.

ખર્ફ, વિ. (રઃ રી. રં.) ૪. તહાડું.

તુષ્કી, વિ. (શ્રીઃ શ્રીઃ શ્રિ.) સંતોષી, આનંદી.

તુષિત, પુ. (તઃ) દેવનો એક આકર છે.

તુહિન, ન. (નં.) હીમ, થંડી, તહાડ, ૨. ખર્ફ.

તૂળીક, વિ. (કઃ કા. કં.) છાનો ખેસનારો.

તૂળીશીલ, વિ. (લઃ લા. લં.) છાનો ખેસનારો.

તૂળ, પુ. (જઃ) તીર ચુકવાનો ભાતો.

તૂળી, સ્ત્રી. (ળી.) ચુળી, ગળી, ૨. તીર રાખવાનો ભાતો.

તૂળીર, પુ. (રઃ) ભાતો.

તૂદ, પુ. (દઃ) પીપળો.

તૂલ, પુ. (રઃ) શીંગડા આવવા જવો થમ્મા છતાં તે-

ને શીંગડા નહીં આવવા એવો બળદ, મોડો

બળદ જેને શીંગડાં નથી, ૨. યુદ્ધ વગરનો માણુશ,

જે માણુસને યુદ્ધ આવવી જોઈએ તેટલો બધો

માણુશ જેને યુદ્ધ નથી.

તૂળ, ન. (ળં.) જલદી.

તૂલ, પુ. (લઃ) ૩, કપાશ, ૨. પીપળાનું ઝાડ.

તૂલિકા, સ્ત્રી. (કા.) પીછી, કબજ, વોપ શબ્દો.

તૂલર, વિ. (રઃ રી. રં.) ટુલ.

તૂલરિકા, સ્ત્રી. (કા.) ટુલર, ટુલ.

તૂળી, બ. છાનું એ અર્થ.

તૂળીક, બ. છાનું એ અર્થ.

તૂળ, ન. (જં.) ધાસ.

[એજ જાતનાં ઝાડ.

તૂળદ્રુમ, પુ. (મઃ) તાડ, નારીએળી, અજુરી વીગેરે

તૂળશ્રમ્ય, ન. (ન્યં.) જંગલી ચોખ્ખા, જંગલી ચગ

જંગલી ધાન.

તૂળશ્રજ, પુ. (જઃ) વાંસળી, ખાસળી, પાવો.

તૂળરાજ, પુ. (જઃ) તાડ, નારીએળી.

તૂળશ્રમ્ય, ન. (ન્યં.) મેઘરાનું ઝાડ.

તૂળ્યા, સ્ત્રી. (ળ્યા.) ધાસનો જમાવ.

તૃતીયાપ્રકૃતિ, પુ. (તિઃ) હીજડો, પંદ, નામદં, આયલે

તૃતીયાકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) ત્રણવાર હણે કરીને એ

દેહું એતર.

તૃતીયાપ્રકૃતિ, પુ. (તિઃ) હીજડો, પંદ, નામદં, આયલે

તૃપ્ત, વિ. (પઃ પા. પં.) લદ્દ, હૃદયુક્ત, તૃપ્ત થએલ.

તૃપ્તિ, સ્ત્રી. (પિઃ) હમ્મણા શાંતી.

તૃપ્તિદ, વિ. (દઃ વા. દં.) તૃપ્તિ કરનારો, સંતોષ કરનારો

તૃક્તા, સ્ત્રી. (લા.) હરડા, બેહેડા, અને આમ

એને એકઠા કુટેલાં તે.

તૃષ, સ્ત્રી. (ટઃ) હમ્મણા, તરસ, ખાસ.

તૃષ્ણજ, વિ. (કઃ) ખાસી, ખાસી.

તૃષ્ણા, સ્ત્રી. (ળા.) હમ્મણા, તરસ, ખાસ.

તેજન, પુ. (નઃ) વાંસળી, ખાસળી, બનસી.

તેજનક, પુ. (કઃ) શર નામનું એક જાતનું ધાસ

તેજની, સ્ત્રી. (ની.) મુરવેલો.. [જોર, ૫. માખ્ય

તેજસ, ન. (જઃ) ધાત, ૨. પ્રભાવ, ૩. કાંતી, ૪. બ

તેજસ્તેજસ, પુ. (જાઃ) તેજનું જે તેજ તે. [ઉસ્કેરે

તેજિત, વિ. (તઃ તજ તે.) જાગૃત કરેલું, ૨. ચેતન

તેમ, પુ. (મઃ) ક્ષીલું, બીનુ.

તેમન, ન. (નં.) કઢી.

તૈજસ્વતૈની. સ્ત્રી. (ની.) મૂસ, કુહલ્લી.

તૈચ્ચર, ન. (નં.) વીતર પક્ષીનું ટોપું.

તૈલપર્ણી, સ્ત્રી. (ળી.) રાત્રુ સુખડ.

તૈલપર્ણિક, ન. (કં.) સફેદ તથા તહાડો સુખડ.

તૈલપાપિકા, સ્ત્રી. (કા.) વાગળ, વાગળ.

તૈલીન, વિ. (નઃ ના. નં.) તથા નીપજે એવું એ.

પુ. (ષઃ) પોસ મહીનો.
 ન. (કં.) છોકરું, ડીકરું, ખરું.
 પુ. (કઃ) એક જાતનું પક્ષી છે.
 ન. (કં.) એક વૃત્ત છે.
 પુ. (ક્ષમઃ) લીલા રંગના જવ, ૨. દુઃખ, દરદ, વેદના, ૩ પીડા, ૪. ચીંતા.
 ન. (નં.) દુઃખ, વેદના, ૨. પીડા, દરદ, ૩. આર, પરોણી, ૪. અંકુશ, ૫. ચાખકો. [ચાખકો.
 ન. (વં.) પરોણી, આર, ૨. અંકુશ, ૩. સોટી, ૪. ન. પુ. (રં. રઃ) અખીનું નામ છે, ૨. ગદા.
 ન. (યં.) જલ, પાણી.
 ણલી, સ્ત્રી. (લી.) મોઝુંડ, ૨. જળપીપળી.
 ન. પુ. (જં. જઃ) બાહારનું આરણ્ય.
 વેક, ન. (કં.) નૃત્ય, નાચવું, ગાવું અને વગાડવું.
 વિ. (ક્ષ. ક્ષા. કં.) નાખેલું, નાખેલ.
 પુ. (ગઃ) દાન, ૨. નાખવું.
 વેષિ, વિ. (ષિઃ ષિઃ ષિ.) જોને ક્રીયા નાખી તે.
 જ્ઞ, વિ. (જ્ઞઃ જ્ઞા. જ્ઞં.) નક્કાટ, ખેંચ્યા.
 સ્ત્રી. (યા.) લજ્જા, શરમ, લાજ.
 ન. (પુ.) કલ્લહ. [વેદ આ ત્રણ વેદ.
 સ્ત્રી. (યી.) વેદ, કલ્લવેદ, સામવેદ, અને યજુ-
 નુ, પુ. (નુઃ) સુધ, સુરજ.
 મર્મ, પુ. (મઃ) વેદોત્ત વિધી, યત્ત યાગ.
 ય, વિ. (યઃ યી. યં.) વેદરૂપી.
 પુ. (સઃ) જંગમ, ખસાડી શકાય એવું.
 પુ. (રઃ) વણવું, ૨. કાંટો, સુત્રયંત્ર.
 વિ. (સ્તઃ સ્તા. સ્તં.) ખીકણ, ધમરાયણો.
 વિ. (સ્તુઃ સ્તુ. સ્તુ.) ખીકણ, રાખેલું, સંભાળેલું.
 ન. (જં.) રક્ષણ, સંભાળવું; વિ. (જઃ જા. જં.) ૨. વિ. (તઃ તા. તં.) રાખેલું, સંભાળેલું.
 ષ, વિ. (ષઃ ષી. ષં.) કલ્લહનું.
 સ્ત્રી. (તી.) ત્રાયમાણા નામની વનસ્પતી.
 માણા, સ્ત્રી. (જા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પુ. (સઃ) ભય, ખીક.
 ન. (કં.) પીઠના કાટાનો છેડો.
 ત્રીકુટ નામનો પહાડ.
 પીપળી, અને મરી આ ત્રણ-

લિકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતનો નહાનો રેહેટ.
 લિકુટ, પુ. (ટઃ) ત્રીકુટ નામનો પહાડ. [એતર.
 લિગુણાકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) ત્રણવાર હલવતે ખેંદેલું
 લિદશ, પુ. (શઃ) દેવ.
 લિદશાલય, પુ. (યઃ) સ્વર્ગ.
 લિદિવ, ન. (વં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 લિદિવેશ, પુ. (શઃ) સ્વર્ગ.
 લિદોષોદર, ન. (રં.) મોઝું પેટ વધે છે તે રોગ.
 લિપયગા, સ્ત્રી. (ગા.) ભાગીરથી નદી. [નિશોતર.
 લિપુટા, સ્ત્રી. (ટા.) નહાની વેલચીનો વેલો, ૨. સફેદ
 લિપુટી, સ્ત્રી. (ટી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 લિપુરાંતક, પુ. (કઃ) મહાદેવ. [એકલા આંડેલા.
 લિફલા, સ્ત્રી. (લા.) હરડા, ખેંડેડા, અને આમળા
 લિમંડી, સ્ત્રી. (ડી.) સફેદ નિશોતર.
 લિમુવનેશ્વર, પુ. (રઃ) ત્રીભોવનનો શામી.
 લિયામા, સ્ત્રી. (મા.) રાત.
 લિલોચન, પુ. (નઃ) મહાદેવ.
 લિવર્ગ, પુ. (ર્ગઃ) ધર્મ, અર્થ, અને કામ આ ત્રણ;
 ૨. ક્ષય, સ્થીતી, અને વૃદ્ધી આ ત્રણ.
 લિવિષ્ણ, ન. (વં.) સ્વર્ગ.
 લિવિક્રમ, પુ. (મઃ) વીખણ.
 લિવૃત્તા, સ્ત્રી. (તા.) સફેદ નિશોતર.
 લિવૃત, સ્ત્રી. (ત.) ઉપલો શબ્દ જીવો. [એતર.
 લિસીત્ય, વિ. (ત્યઃ ત્યા. ત્યં.) ત્રણવાર હલવતે ખેંદેલું
 લિસોતસ, સ્ત્રી. (તા.) ભાગીરથી નદી.
 લિહવ્ય, વિ. (વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) ત્રણવાર હલવતે ખેં-
 દેલું એતર.
 લિહાળળી, સ્ત્રી. (ળી.) ત્રણ વરસની ગાય વીગેરે.
 લુટિ, સ્ત્રી. (ટિઃ) નહાની વેલચીનો વેલો; વિ. (ટિઃ ટિઃ
 ટિ.) ૨. સુદમ, આરીક, શીશુ, સ્ત્રી. (ટિઃ) ૩. હ-
 સ્વ અક્ષરના ચોથાઠનો ઉચ્ચાર કરવા જ વખત
 લાગે છે તે, ૪. અલ્પ, નહાન, ૫. શક, સંશય.
 લુટી, સ્ત્રી. (ટિ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 લેતા, સ્ત્રી. (તા.) ત્રેતાયુગ, ૨. ત્રણ આખી.
 લોટિ, સ્ત્રી. (ટિઃ) પક્ષીની ચાંચ.
 ત્ર્યંબા, સ્ત્રી. (બા.) ત્રણ વરસની ગાય વીગેરે.
 ત્ર્યંબક, પુ. (કઃ) મહાદેવ.
 ત્ર્યંબકસલ, પુ. (સઃ) દેવનો ખજાનચી, કુખેર.

ચંચકવીક્ષિત, ન. (તં.) શીવનુ જોવું. [ખાડેલાં તે.
ચ્યુષ્ણ, ન. (જં.) સુક, પીપલી, અને મરી એ ત્રણ
ચ્યુષ્ણ, ન. (જં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
ત્વ, વિ. (ત્વ: ત્વા. ત્વં.) જીડુ, અલણ, ભીન્ન.
ત્વકક્ષીરી, સ્ત્રી. (રી.) પંશલોચન.
ત્વક્વલ, ન. (ત્વં.) તળ, દાલચીની.
ત્વક્વલી, સ્ત્રી. (લી.) હીંચુદ વૃક્ષની પત્રી.
ત્વક્સાર, પુ. (ર:) ખાંચુ, વાંસ.
ત્વચ, ન. (ચં.) તળ, દાલચુની.
ત્વચિસાર. પુ. (ર:) ખાંચુ, વાંસ.
ત્વક્, સ્ત્રી. (ક્.) છાલ, ચાંખડી, ચાંખડુ.
ત્વરા, સ્ત્રી. (રા. વેગ, જોર. [વેગવાન.
ત્વરિત, ન. (તં.) જલદી; વિ. (ત: તા. તેં.) ૨. વેગી,
ત્વષ્ટ, વિ. (ષ્ટ: શ્વા. ઇં.) છોલેલું.
ત્વષ્ટ, પુ. (ષ્ટ.) સુતાર, સુથાર.
ત્વિષાંપતિ, પુ. (તિ:) સુર્ય, સુરજ. [અ તીઆ સક્તી.
ત્વિષ, સ્ત્રી. (ટ.) કાંતી, શોભા, વાણી વાચા, રચી.
ત્વસુર, પુ. (ર:) તરવાર, કટાર, જમીયો, છરી વીગે-
રોનો દસ્તો-હાથો.

થ.

થ, ન. (યં.) ખીક, ખય, ૨. કલ્યાણ, ૩. ચઢતીક-
લા, ૪. આખાદી, આખાદની.
થુડુ;થુહતિ, વિ. (ઠૌ.) ઢાંકવું, ખંદ કરવું.
થુત્તકાર, પુ. (ર:) થુકવાનો અવાજ.
થુથુ, અ. થુકવાના અવાજ શણે.
થુમ્;થુધ્યતિ, (ય. અ.) સાફ થવું, સ્વચ્છ થવું.
થુર્વ;થુર્વતિ, વિ. (ર્વ.) ઠારમારવું, ૨. ઈજ કરવી.
થોહન, ન. (નં.) આચ્છાદન, ઢાંકણ, ૨. કપડાં.

દ

દંશ, પુ. (શ:) ગોમાશી, ગાંધીલમાખ, ડાંસ.
દંશન, ન. (નં.) ખખતર, કવચ.
દંશિત, વિ. (ત: તા. તેં.) ખખતર પેહેરેલો.
દંશી, સ્ત્રી. (શી.) નહાળી ગાંધીલમાખ.
દંશીન, પુ. (શી.) ડુકર, ભુંડ.
દક્ષ, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) અપુર. [સાચો, ખરો.
દક્ષિણ, વિ. (જ: જા. જં.) ઉદાર, ૨. સાફદીલનુ, ૩.

દક્ષિણસ્થ, પુ. (સ્થ:) સારથી, ગાડીવાન, ગાડી.
દક્ષિણાગ્નિ, પુ. (ઘિ:) દખ્ખણ તરફનો અગ્ની.
દક્ષિણાત, અ. દક્ષણ તરફનો દેશ, દક્ષણ દીશ.
દક્ષિણાન્, અ. ઉપલો શબ્દ જીવો.
દક્ષિણાર્હ, વિ. (ર્હ: હાં. હૈ.) દક્ષણા લેવાને યોગ્ય.
દક્ષિણીય, વિ. (ય: યા. યં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
દક્ષિણેન, અ. દક્ષણ તરફનો દેશ, દક્ષણ દીશ.
દક્ષિણેમન્, પુ. (મોં.) પારધીએ જખમી કરેલું.
દક્ષિણ્ય, વિ. (ણ્ય: ણ્યા. ણ્યં.) દક્ષણા લેવાને યોગ્ય.
દગ્ન, વિ. (ગ્ન: ગ્વા. ગ્વં.) અલેલ, અલેલું.
દગ્નયોનિ, વિ. (નિ: નિ: નિં.) જે યોગીમાથી
નહીં થયોતે, જેનું ઉત્પત્તી સ્થાન આલ્યું.
દમ્બિકા, સ્ત્રી. (કા.) અલેલો ભાત, અલેલા.
દંડ, પુ. (ઢઃ) સુરજનો દંડ નામનો આકર, ૨.
કડી, ૩. સીક્ષા, ૪. વખત, ૫. લાગ, ૬. સીધુ જીભુ રહેલું, ૭. અર-
ધોડો, ૮. દંડ, ૧૦. જમ, ૫મ, ૧૧. લસ્કર
અખીમાન, ૧૩. ગ્રહ, ૧૪. ખુણે, ૧૫.
દંડધર, પુ. (ર:) યમ, જમ.
દંડનીતિ, સ્ત્રી. (તિ:) અર્થ શાસ્ત્ર. [નો થ
દંડવિષ્કંભ, પુ. (ભઃ) દહી ડોહવાની લાકડી
દંડહત, વિ. (ત: તા. તેં.) મંથાનથી વળવેલું, (જો
દદુષ્ટ, પુ. (ષ્ટ:) ટાપકલા નામની વનસપતી.
દંદમંગ, પુ. (ગઃ) ખચાવ, તરણોપાય.
દદુષ્ટ, વિ. (ણ: જા. જં.) જેને ખચ થઈલીછે તે.
દદુરોગિન્, વિ. (ગી.ગિની.ગિ.) } ઉપલો શબ્દ
દદુષ્ટ, વિ. (ણ: જા. જં.) }
દમ્બિચ, પુ. (ચ્ય:) કોઠનુ આડ.
દમ્બિફલ, પુ. (લ:) કોઠનું આડ, કોઠ.
દનુજ, પુ. (જઃ) દૈત્ય, રાખસ.
દંત, પુ. (તઃ) દાત.
દંતક, પુ. (કઃ) ડુંગરની અણી, શિખર, ટોચ.
દંતભાવન, પુ. (વઃ) ખેરનુ આડ.
દંતભાગ, પુ. (ગઃ) દાતનો ભાગ, ૨. હાથીનુ
૩. હાથીનો આગલો ભાગ. [લીંચુનુ આડ.
દંતશઠ, પુ. (ઠઃ) કોઠનુ આડ, એકજાતના
દંતશઠ, સ્ત્રી. (ઠઃ) આમ્બલોણીકા નામની વન-
દંતાવલ, પુ. (લ:) હત્તી, હાથી.

તા, સ્ત્રી. (કા.) દાતી નામની વનસ્પતી.
 પુ. (તી.) હાથી, હતી.
 ક, પુ. (કઃ) સાપ.
 ક, પુ. (કઃ) એક નરક છે.
 વિ. (અઃ આઃ અં.) નહાતુ, સૂર્ય, ગ્રીષ્મ.
 દ્વિ. વિ. (દ્વિઃ દ્વિઃ દ્વિઃ) સુર્ય, બેવકુલ.
 પુ. (મઃ) મારણ, ૨. દંડ, દંડ કરવો; ૩. હંદ્રી.
 ગુ. હમન, હંદ્રીયદમન.
 પુ. (ત્રી.) હમન કરવું, દાખવું.
 પુ. (ત્યઃ) હંદ્રીયદમન. [ન કરેલું, વશ કરેલું.
 વિ. (તઃ તા. તં.) જીતેલું, તાપે કરેલું, રવાબી.
 પુ. (નાઃ) અગ્નિ, દેવતા; વસ્તેવ.
 પુ. (ભાઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પુ. (તી.) વર અને ખાચડી, વર અને ખાચડી
 બધીને થાએ છે.
 પુ. (મઃ) કપટ, ૨. અહંકાર; ૩. ઢોંગ.
 પુ. (લિઃ) હંદ્રગુ હથીઆર, વીજલી.
 પુ. (મ્યઃ) જીવાન ગોદો-બલદ, વાછડો.
 સ્ત્રી. (યા.) કૃપા, ૨. કૃષ્ણ રથ.
 વિ. (લુઃ લુઃ લુઃ) કૃપાલુ.
 વિ. (તઃ તા. તં.) હોસ્ત, બાઈ બંદ, ૨. વર.
 ૩. વાછડો, ૪. સાઈ ચાણાડો.
 ન. પુ. (રિઃ રાઃ) ખીક, ૨. ખાડો.
 સ્ત્રી. (તઃ) ભેંચ જાત, નીચી જાત. [નિર્ધન.
 વિ. (દ્રઃ દ્રાઃ દ્રં.) ગરીબ, નાચાર, પૈસા વગરનો.
 સ્ત્રી. (સી.) ડુંગરમાની ગોદા.
 પુ. (ક્રઃ) વિષયનો શંખ.
 પુ. (રઃ) દેડકો.
 પુ. (રઃ) જાલ અબ્રક.
 પુ. (ર્ગઃ) ગર્વ, મગરૂરી.
 પુ. (કઃ) મદન, કામ.
 પુ. (જઃ) આરસો, આરીસો.
 પુ. (મઃ) એક જાતનું ધાસ છે, દર્ભ.
 સ્ત્રી. (ર્મિઃ) કડચી.
 સ્ત્રી. (ર્મિઃ) કડચી.
 ર, પુ. (રઃ) સાપ.
 પુ. (ર્ષઃ) દૃષ્ટી, ૨. અમાસ.
 પુ. (કઃ) ચોક્કીદાર, ધેરની ચોક્કી કરનારો.

દર્શન, ન. (નં.) જોવું, નજર કરવી.
 દલ, ન. (લં.) પાતર, ૨. ટોલું.
 દલયમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) દળમા જીવું ગોળ કરવું.
 દવ, પુ. (વઃ) જંગલ, રાન.
 દવિષ્ઠ, વિ. (ષઃ ષા. ષં.) બહો દુરનો, બહો છેડેનો.
 દવીયસ, વિ. (યાન્. યસી. યઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 દંશનિવારણ, ન. (જં.) કરેલું હોય તેજો બાજ કરવો.
 દશન, પુ. (નઃ) દાંત, દાંત.
 દશનવાસસ, પુ. (સાઃ) વાંઠ, ખોડ.
 દશપુર, ન. (રં.) કેવડાનુ આડ, ૨. કુદ્રમોથા.
 દશવલ, પુ. (લઃ) બુદ્ધ, નાસ્તીક. [બહો ડેસો.
 દશમિન, વિ. (મી. મિની. મિ.) જો, બહો ધરડો,
 દશમીસ્થ, વિ. (સ્થઃ સ્થા. સ્થં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 દશા, સ્ત્રી. (શા.) સ્થીતી, ૨. કપડાના છેડા.
 દટદચ્છદ, વિ. (દઃ દા. દં.) ખોડ કરડનારો.
 દસ્યુ, પુ. (સ્યુઃ) ચોર; ૨. દુસમીન.
 દસ, પુ. (સઃ) અધની કુમાર, સ્વર્ગનો વૈધ.
 દહન, પુ. (નઃ) વેસ્તવ, દેવતા, અગ્નિ.
 દાક્ષક, ન. (કં.) દક્ષના સગાનુ ટોલું.
 દાક્ષાણી, સ્ત્રી. (જી.) પાર્વતી, ૨. સતાવીસ નખેતરો.
 દાક્ષાપ્ય, પુ. (પ્યઃ) ગીદાડ, ગીધ, ખલીર.
 દાક્ષાપ્ય, પુ. (પ્યઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 દાક્ષિણ્ય, પુ. (પ્યઃ) દક્ષણા લેવા જોગ; ૨. સર ખુપાલુ.
 દાહિમ, ન. પુ. (મં. મઃ) દાડમનુ આડ.
 દાહિમપુષ્પક, પુ. (કઃ) રોહિડાનું આડ.
 દાહિમી, સ્ત્રી. (મી.) દાડમનુ અંડ.
 દાહિક, પુ. (કઃ) દાડમ.
 દાંત, વિ. (તઃ તા. તં.) તોડેલું, કાપેલું.
 દાન્યુહ, પુ. (હઃ) પાણીમાનો કાગડો, આંધળો કાગડો.
 દાન્યોહ, પુ. (હઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 દાંત, ન. (લં.) દાંતરડું.
 દાન, ન. (નં.) આપણો, ૨. હાથીના માથામાનો મદરસ.
 દાનવ, પુ. (વઃ) દૈત્ય.
 દાનવાસિ, પુ. (સિઃ) દેવ.
 દાનશૌંડ, પુ. (ડઃ) દાનશુર.
 દાંત, વિ. (તઃ તા. તં.) હંદ્રીયદમન કીધેલો.
 દાંતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) હંદ્રીયદમન.
 દાપિત, વિ. (તઃ તા. તં.) અપાવેલું.

દાંભિક, પુ. (કઃ) કપટી. [ધવા શાઈ કામમાલેછે તે.
દામની, સ્ત્રી. (ની.) દોરડું, દોરડું જોને ધણા દોર આ-
દામન, ન. (મ.) દોર આંધવાનુ દોરડું.
દામા, સ્ત્રી. (મા.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
દામોદર, પુ. (રઃ) વિખણુ. [ઈર્ષદ, ૪. સગાંવાલાં.
દાયાદ, પુ. (દઃ) ડીકરો, છોકરો, ૨. ભાઈ, ૩. ભા-
દાયિત, વિ. (તઃ તા. તં.) અપાવેલું.
દાર, પુ. નિ. વ. (રાઃ) પરણેલી આયડી.
દારક, પુ. (કઃ) ડીકરો, છોકરો, ૨. આળક. વિ. (કઃ
કા. કં.) ૩. ભેદક.
દારદ, પુ. (દઃ) એક ભાતનુ ભેર છે.
દારિત, વિ. (તઃ તા. તં.) કપિલું.
દારુ, ન. (રઃ) હાકડું, ૨. દેવદારનુ ઝાડ.
દારુક, પુ. (કઃ) વિખણુનો સારથી-ગાડી હાકણાશે.
દારુણ, પુ. (ળઃ) ભયાનક, વિ. (ળઃ ણા. ણં.) ૨. ભયંકર.
દારુણવીર્ય, વિ. (યઃ યાં. યં.) જોનો પરાક્રમ ખીક
ભરેલો તે.
દારુહરિદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રા.) દારૂ હલદર.
દારુહસ્તક, પુ. (કઃ) ડાંબી નામની વનસ્પતી.
દાર્વાષ્ટક, પુ. (ટઃ) એક ભાતનુ પંખેર છે.
દાર્વિકા, સ્ત્રી. (કા.) ડાંબી-પાથરી નામની વનસ્પતી.
દાર્વી, સ્ત્રી. (વી.) દારૂ હલદર.
દાલમ, પુ. (મઃ) દાડમનુ ઝાડ.
દાવ, પુ. (વઃ) વન્ય આગિ. [થએલો.
દાવિક, વિ. (કઃ કા. કં.) દેવીકા નામનો નદીમા પેદા
દાશ, પુ. (ઞાઃ) માછલા મારનારો, ખારવો, માછી,
૨. ચાકર. [મોથા નામની વનસ્પતી.
દાશપુર, ન. (રં.) કેવડાનુ ઝાડ, ૨. જલમુસ્તા-દાદ-
વાશ્વત, વિ. (શ્વાન. શ્વંતી. શ્વત.) ઉદાર, દાતા, દાનશિલ.
દાસ, પુ. (સઃ) ચાકર, નોકર.
દાસાનુદાસ, પુ. (સઃ) ચાકરનો ચાકર.
દાસી, સ્ત્રી. (સી.) ચાકરડી, ૨. અસમાજીરંગનો કોરેટો.
દાસીસમ, ન. (મં.) ચાકરડીનુ ટોલું.
દાસ્યયોગ, પુ. (ગઃ) સેવા, ચાકરી.
દાસેય, પુ. (યઃ) ચાકર, નોકર.
દાસેર, પુ. (રઃ) ચાકર, નોકર.
દિક, સ્ત્રી. (ક.) દીસા
દિગંવર, વિ. (રઃ રા. રં.) નાગો.

દિગ્મ, વિ. (મઃ મ્વા. મ્વં.) ખરડાયેલો, પુ. (મ્વં)
બહેરથી ખરડાયેલો આણ.
દિત, વિ. (તઃ તા. તં.) કપિલું, તોડેલું.
દિતિસુત, પુ. (તઃ) દૈત્ય.
દિવ્ધા, સ્ત્રી. (ધા.) બળવાની ઇચ્છા.
દિવ્ધુ, વિ. (ધુઃ ધુઃ ધુ.) બળવાને ઇચ્છના
દિવ્ધુજ, વિ. (ધુઃ) નશીબ ઉપર જોણું
રાખ્યો છે તે.
દિવિષુ, સ્ત્રી. (ધુઃ) પેલવેલા એક માણસ
ગન કરીને પછી ખીજ સાથે પરણનાર
ડી, પુ. (ધુઃ) ૨. એવી આયડીનો,
૩. મોડી ખેન પરણ્યા મોર નાહાની ખે
છે તે નાહાની ખેન.
દિવિષુ, સ્ત્રી. (ધુઃ) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
દિન, ન. (નં.) દાહાડો. [શા
દીનમી, વિ. (મીઃ મીઃ મી.) નિરાશ, દીનચુદ્ધિ
દીનવસ્ત્ર, વિ. (લઃ લા. લં.) દીનદયાળુ.
દિનાંત, પુ. (તઃ) સાંજ.
દિનમાળે, પુ. (ળિઃ) સુરજ.
દીનાનુકંપન, વિ. (નઃ ના. નં.) દીનદયાળ.
દિવસ, પુ. ન. (સઃ સં.) દહાડો, સુરજ ગેચા
અથએ તહાંલગીનો વખત.
દિવસ્યતિ, પુ. (તિઃ) ઇંદ્ર, ઇંદ્ર દેવોનો રાજા.
દિવા, અ. દહાડાનું એ અથએ.
દિવામીત, પુ. (તઃ) ધુવડ.
દિવાકર, પુ. (રઃ) સુરજ, સુર્ય.
દિવાધિકા, સ્ત્રી. (કા.) હાંધુંદર, ચેન.
દિવાકોર્તિ, પુ. (તિઃ) હજામ, ૨. ચંડાળ જા
દિવાંધ, પુ. (ધાઃ) ધુવડ.
દિવિષદ, પુ. (દઃ) દેવ.
દિવોકસ, પુ. (કઃ) દેવ, ૨. ચાતક નામનું પંખ
દિવૌકસ, પુ. (કઃ) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
દિવ, પુ. (વઃ) ચાસ, તાસ નામનો પક્ષી.
દિવ્ય, વિ. (દ્યઃ દ્યા. દ્યં.) દીશામાં થએલો.
દિટ, પુ. (ટઃ) કાળ, વખત, ન. (ટં.) નસીબ,
દિટાંત, પુ. (તઃ) મોત.
દિટ્યા, અ. આનંદાથએ.
દીક્ષિત, પુ. (તઃ) જે ધણી એ સોમયસ ક્રોધ

પુ. (વિ.) અન્ન, ભાત.
 સ્ત્રી. પુ. (તિ: તિ:) કીરણ.
 (ન: ના. નં.) દરીદ્રી, ગરીબ, નિરધન.
 પુ. (ર:) એક જાતનું સોનાનું નાણું છે.
 (વ:) દીવો.
 (ક:) અજ્ઞો, ૨. મોરની ચોટલી, ૩. પ્રકાશ.
 ગી. (મિ:) કાંતી, તેજ.
 (વ્ય:) અજ્ઞો.
 પુ. (ક:) અજ્ઞો, ૪. મોરની ચોટલી, ૩. પ્રકાશ.
 (યં: યાં. યં.) લાંબુ. [ણારો કીડો-એળ.
 રા. સ્ત્રી. (કા.) જ્યો જ્યો પાણીમા રહે-
 ન, પુ. (જાં.) પંડિત, વિદ્વાન.
 સ્ત્રી. (ડી.) છછુંદર, ચેણ.
 પુ. (જ:) સાપ.
 પુ. (ત:) દીડાનું ગ્રાડ.
 વિ. (ત: તા. તં.) થોડા કામને વતો વખત
 ડનારો, શુસ્તી, આળસુ.
 સ્ત્રી. (કા.) પગથીવાળો કુવો, વાવ.
 (ખં.) મનને પીડા.
 પુ. (જ:) દુ:ખમાથી છુટેલો.
 ગી. સ્ત્રી. (જા.) જંગલી વેગણ-રીંગણા.
 નિદા એ અર્થે.
 પુ. (જાં:) ધમાસો.
 સ્ત્રી. (જાં.) રીંગણી. [નાશ કરનારો.
 જન, વિ. (ન: ના. નં.) અરાય સપનાનો
 લં.) એક જાતનું પાટાવકરીને રેસમી કપડું છે.
 (મ્.) દુધ.
 સ્ત્રી. (કા.) દુધી નામની વનસ્પતી છે.
 (મ:) કાચી ડુંગલી, લીલો કાંદો.
 (મિ:) અરણ કરીને સુરજનો ગાડીવાલો,
 એક જાતનું વાળુ છે, ૩. એક દૈત્ય છે,
 (મિ:) ૪. નાહાના છોકરાની રમત છે.
 વિ. (હ: હા. હં.) જેને ધણો મોહ થયો તે,
 ઘેરાએ.
 વિ. (યં: યાં. યં.) જેનો અતી પરાક્રમ તે.
 વિ. (કિ: કિ: કિ.) અપાર શક્તિવાળો.
 (ય: યા. યં.) દુ:ખથી તરવા અગર જી-
 ર અશક્ત તે.

દુરત્યાનુક્રમણ, વિ. (ળ: જા. જં.) જીતવાને જે અ-
 શક્ય તેના આગળ જનારો.
 દુરસ્વ, પુ. (ધ્વ:) અરાય રસ્તો, દુર્માગ, ૨. અરાય ચાલ.
 દુરન્વય, વિ. (ય: યા. યં.) મળવાને જે કડણ તે.
 દુરવગ્રહ, વિ. (હ: હા. હં.) દુ:ખથી પણ મળવાને અશક્ય.
 દુરાલભા, સ્ત્રી. (મા.) ધમણો.
 દુરિત, ન. (તં.) પાપ. [દુષ્ટ ભાષણ કીધું તો
 દુરુક્ત, ન. (કં.) દુષ્ટ ભાષણ, વિ. (ક: ક્ત. કં.) જેને
 દુરોદર, પુ. (ર:) જીવાયાજ, ૨. કાસાથી રમવું, ન.
 (રં.) ૩. ઝુટી રમત, ૪. નીરજીવ પદાર્થથી રમવું.
 દુરેષણા, સ્ત્રી. (જા.) શાપવચન, શાપનું ભાષણ.
 દુર્ગત, વિ. (ત: તા. તં.) દરીદ્રી, નિર્ધન.
 દુર્ગતિ, સ્ત્રી. (તિ:) નરેક. [૨. અરાય વાસ વાળું.
 દુર્ગંધ, પુ. (ધ્વ:) બદબો, અરાયવાસ, વિ. (ધ્વ: ધા. ધં.)
 દુર્ગસંચર, પુ. (ર:) અરાય રસ્તો, ૨. અરાય ચાલ.
 દુર્ગા, સ્ત્રી. (ગાં.) પારવતી.
 દુર્ગંઢ, વિ. (ઢ: ઢા. ઢં.) કડણ, સુશકેલ. [પાડનારો.
 દુર્જન, પુ. (ન:) અરાયલોક, ૨. જે દોસ્તોમાં વાકું
 દુર્દિન, ન. (નં.) જે દાહાડા વાદળાથી સુરજ દેખાતો
 નથી તે દહાડો તથા તેવીજ રાત.
 દુર્નામક, પુ. (ક:) હરસનો રોગ. [એક યેળ છે.
 દુર્નામન, પુ. (મા.) જ્યો જેવી પાણીમા રહેણારી
 દુર્બલ, વિ. (લ: લા. લં.) અશક્ત, નબળો.
 દુર્બુદ્ધિ, વિ. (દ્ધિ: દ્ધિ: દ્ધિ.) જેની બુદ્ધિ દુષ્ટ છે તે.
 દુર્મદ, વિ. (દ: દા. દં.) જેની બુદ્ધિ મદથી ગઈ તે.
 દુર્મદાહ, વિ. (ધ્વ: ધા. ધં.) જે મદથી આધળો થયો તે.
 દુર્મનસ, વિ. (ન: ના. નં.) ઉદાસ, પિન્ન, ગમગીન,
 દલગીર.
 દુર્મર્ષ, વિ. (ર્ષ: ષાં. ષં.) રીસવાળો, ધણો ક્રોધવાળો.
 દુર્મુલ, વિ. (મ્લ: મ્લા. મ્લં.) ભયંકર, બિહામણ, વિકા-
 ન, ભયાનક, પુ. (ખ:) ૨. વાંદરો, ૩. સેશ,
 ૪. ઘેડો, ૫. રાખસ, રાક્ષસ.
 દુર્મૈલ, પુ. (લં.) અરાય દોસ્ત, નાદાન દોસ્ત.
 દુર્વર્ણ, ન. (ર્ણ:) રૂપ.
 દુર્વિંધ, પુ. (ધ્વ:) દરિદ્રી, નિર્ધન, ગરીબ.
 દુત્તદ, પુ. (દ:) દુસમીન, શત્રુ.
 દુલિ, સ્ત્રી. (લિ.) કાઠખી, કાઠખાની સ્ત્રી.
 દુશ્વન, પુ. (ન:) ધંડ.

દુર્વિષહ, વિ. (હ: હા. હં.) ખમાએ નહીં તેવો.
 દુષ્કત, ન. (તં.) પાપ.
 દુષ્ટ, ઘ. નિંદા એ અર્થે.
 દુષ્ટવ્રણ, પુ. (ળ:) એક જાતનો નાસુરછે તેમથી પરે
 વેહેછે તથા તેને બહુ ગંધ મારે છે.
 દુષ્ણત, પુ. (જ:) અભ્યભો, ક્રીડામણી અભ્યભો.
 દુષ્ણસહ, વિ. (હ: હા. હં.) ખમાએ નહીં તેવો.
 દુષ્ણપણ, વિ. (ળ: જા. જ.) મળવાને જે કહણ તે.
 દુસ્તર્ક, ન. (કં.) ખરાબ વીચાર. [જે કારણ તે.
 વુસ્તર્કમૂલ, વિ. (લ: લા. લં.) ખરાબ વીચાર કરવાને
 દુસ્થ, પુ. (સ્થ:) દરિદ્ર, નિર્ધન, ગરિબ
 દુષ્ટિનૃ, સ્ત્રી. (તા.) ડીકરી, ર. કંયા.
 દૂત, પુ. (ત:) દુત, કાસદ, સંદેસો કહેણરો.
 દૂતી, સ્ત્રી. (તી.) કાસદનુ કામ કરનારી સ્ત્રી.
 દૂત્ય, ન. (ત્યં.) કાસદગીરી, કાસદનુ કામ. [થએલો.
 દૂન, વિ. (ન: ના. નં.) રીસાએલો, તજેલો, અરમ
 દૂર, વિ. (ર: રા. રં.) દુર, બાંધે, છેડે.
 દૂરદર્શિન, પુ. (ર્શી.) પંડિત, વિદ્વાન
 દૂર્ગ, સ્ત્રી. (ર્ગ.) દરે,
 દૂષ્ય, ન. (વ્યં.) તંબુ.
 દૂષિકા, સ્ત્રી. (કા.) ચીપડા.
 દૂષીકા, સ્ત્રી. (કા.) ચીપડા.
 દૂષ્યા, સ્ત્રી. (વ્યા.) ક્ષાથીના વચ્ચે બાંધવાનુ ઝરિડું છે.
 દૂષ્ણોદર, ન. (રં.) પેટ મોડું થાએ છે તે રોગ.
 દૂષ્ણોનિ, પુ. (નિ:) એક જાતનો જનમનો કીજડો,
 એ પીળનું મૈથુન જોયા વગર તેના લીગને
 જોર આવવુ નથી.
 દ્વં, ઘ. અનિશ્ચય એ અર્થે. વિ. (દ: દા. દં.) ર.
 કહણ, સખત, ૩. સમર્થ, ૪. જગા.
 દ્વમતિ, વિ. (તિ: તિ: તિ.) પક્ષા નિશ્ચય કરનારો.
 દ્વસંધિ, વિ. (ધિ: ધિ: ધિ.) સાંધેલું, ર. બહુ હસેલો.
 દ્વતિ, સ્ત્રી. (તિ:) આંખડાની પખાલ, મસક, ર. ખા-
 ભદી, ૩. ધમણ.
 દ્વષ, સ્ત્રી. (ક.) આંખ, ર. તાન, ખુદિ, ૩. દર્શન,
 ૪. જોઈ, ૫. જોણારો.
 દ્વષ્ણ, પુ. (ર.) દગડા, પચ્ચર, પાંના.
 દ્વષ, વિ. (જા. જા. જ.) જોએલું, ર. મોર થીમેરની ખીક.
 દ્વષ્ણજલ, સ્ત્રી. (જા.) જે સ્ત્રી પેહેલવેલા અડકાઈ તે.

દ્વષ્ટિ, પુ. (ત:) દાખલો, ર. શાસ્ત્ર.
 દ્વષ્ટિચ્ચર, પુ. (ર:) નજર લાગીને તાવ આવવો તે.
 દ્વષ્ટિ, સ્ત્રી. (ષ્ટિ:) આંખ, ર. તાન, ૩. દર્શન, ૪. જોઈ
 દેવ, પુ. (વ:) ઈશ્વર, ર. રાજા.
 દેવકુસુમ, ન. (મં.) લવંગ.
 દેવકાનંદન, પુ. (ન:) વિભૂ, કુંભણ.
 દેવસ્થાતક, ન. (કં.) જુનો તળાવ, પ્રાચીન સરોવર.
 દેવચ્છંદ, પુ. (દ:) સોલડીનો માતોનો હાર.
 દેવજમ્બક, ન. (કં.) રોહિસ: ધાસ: કહેછે તે.
 દેવતા, સ્ત્રી. (તા.) દેવ.
 દેવતાડ, પુ. (ડ:) દેવતાલી-દેવડંગીરી નામની વનસ્પતી
 દેવત્વ, ન. (તં.) ઈશ્વરપણુ, દેવભાવ.
 દેવગ્ધ, પુ. (જ:) જમતા વખતે દેવતામા જે બાત
 નાખીને હોમ કરેછે તે.
 દેવદ્રગ્ધ, વિ. (દ્રગ્ધ: દ્રગીચી. દ્રગ્ધ:) જે દેવને પુજે
 તે, જે દેવલમા જાયછે. [૩. જીતવાની ઈચ્છા
 દેવન, પુ. (ન:) રમવાના કાસદ, ન. (તં.) ર. રમત
 દેવલ્લભ, પુ. (મં) ઉંડીનું આડ.
 દેવભૂય, ને. (યં.) દેવભાવ, દેવત્વ.
 દેવમાતૃક, વિ. (ક: કા. કં.) જે દેશમા વસતાદેવી
 અનાજ પાકેછે તે દેશ.
 દેવર, પુ. (ર:) દીએર, દેરજેઠ, વરનો બાઈ.
 દેવલ, પુ. (લ:) દેવજમાનો પુજારી, જે દેવજમાન
 નીપજ ઉપર ચુજરાણુ કરેછે તે.
 દેવસંધ્ય, પુ. (યં) રૂપીમાં જે એક તે.
 દેવસમા, સ્ત્રી. (મા.) દેવની સમા.
 દેવસાયુવ્ય, ન. (વ્યં.) દેવત્વ, દેવભાવ.
 દેવહ, વિ. (હ: હ: હ.) દેવને જે અર્પણ કીધો તે.
 દેવજીવ, પુ. (વ:) દેવજમાનો પુજારી, જે દેવજમાન
 નીપજ ઉપર ચુજરાણુ કરેછે તે.
 દેવજીવિન, પુ. (વી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 દેવો, સ્ત્રી. (વી.) રાજાની પરણેલી પેહેલી
 ર. દેવતા, ૩. મુરવેલો-પંડિત નામની વનસ્પત
 દેવ, પુ. (વા.) દીએર, વરનો નાહાનો બાઈ.
 દેશ, પુ. (શ:) મામતો જમાવ.
 દેશાદ્ય, ન. (યં.) નીતિ.
 દેશિક, પુ. (ક) મુર, વિ. (ક: કા. કં.) ર. દેસનો
 દેહ, ન. પુ. (દં. દ:) મરીર.

ત, પુ. (કૃત.) આપ.
 ત, વિ. (ત: તા. તે.) જન્મેલો, દેહવાળો.
 વળ, પુ. (ળ:) એક જાતનો નાસુરછે.
 વ, વિ. (વ: વા. વં.) જન્મેલો, દેહવાળો.
 જ, વિ. (ઝા.) પ્રાણી, દેહધારી, શરીરી.
 જાવજોષિત, વિ. (ત: તા. તે.) જેના પાસે પોતાના
 શરીર વગર ખીજી કંઈ નથી તે.
 ર, વિ. (ર: રી. રં.) શરીરનું ષોષણ કરનારો.
 નિન, વિ. (ની. ન્ની. નિ.) દેહવીષ જે અભીખાનું તે.
 સ્ત્રી. (લી.) જંબરો, જંબર.
 પ, પુ. (વાન.) જીવ, આત્મા.
 પ, પુ. (ય:) દૈત્ય.
 પુ. (ત્ય:) દૈત્ય, રાખસ.
 ર, પુ. (ર:) યુકાચાર્ય, શુકર.
 રે, પુ. (રિ:) વિષ્ણુ.
 સ્ત્રી. (ત્યા.) મોરમાસી નામની વનસ્પતી.
 ન. (દ્ય.) હંખાહ.
 ન. (વં.) નસીય, તકદીર, ૨. માળા ફેરવતી
 ખતે જે આંગણાગણીએ છેએ તે.
 પુ. (જા:) જોતીશી, જોસી.
 સ્ત્રી. (જા.) સાર નરનું જાણનારી આયડી.
 ન. પુ. (તં. ત:) દેવ.
 વિ. (વ: વા. વં.) નશીબના સ્વાધીન.
 જ, ન. (તં.) નશીબના જોરથી જે નીચમ તે,
 (તં) જેનું હલકું નશીબ તે.
 સ્ત્રી. (લા.) ગણી, યુલી.
 પુ. (જા:) પંડિત, વિદ્વાન, ૨. વૈદ્ય.
 સ્ત્રી. (જા.) હાથ, હાત.
 ક, પુ. (ક:) દોષ જાણનારો.
 પુ. (તો:) હાથ, હાત. [દ/અહા.
 ન. (વં.) ધંધા, તરસ, ૨. ભરવાસી સ્ત્રીની
 તી, સ્ત્રી. (તી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 નિ. (લ: લા. લં.) રેસમી કપડા પહેરેલો.
 ન. (ત્યં.) કાસીદીનુ કામ, કાસીદગીરી.
 ન. (ધં.) વાસ, ગંધ, બદબો.
 સ્ત્રી. (તિ:) કાંતિ, શોભા, તેજ.
 કુ. (ળિ:) સુધ, સુરજ.
 ન. (જં) ધન, પૈસી, દ્રવ્ય.

જૂત, પુ. ન. (ત: તં.) જીવો, જીવજીવ, ૨. નિરજીવ પ-
 દાર્થ થીરમત.
 જૂતકારક, પુ. (ક:) જીવો રમીડનારો.
 જૂતકૃત, પુ. (ત:) આજી રમનારો, જીવો રમણારો.
 જી, સ્ત્રી. (જી.) સ્વર્ગ, ૨. આકાસ.
 જીત, પુ. (ત:) સુરજની પ્રભા, સુરજનુ તેજ.
 દ્રવ્ય, ન. પુ. (સં. પ્સ:) દહીં, છાસ, પાતળું દહીં.
 દ્રવ્ય, ન. (પ્સં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 દ્રવ, પુ. (વ:) રમણું, ૨. નાહાસણું.
 દ્રવંતી, સ્ત્રી. (તી.) સુશીકપરણી નામની વનસ્પતી.
 દ્રવમાળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) પાતળો ચમ્પેલો, પાણી
 છુટેછું-લો. [સોનુ ૪. શત્રી, બળ, સામર્થ્ય.
 દ્રવિણ, ન. (ળં.) પરાક્રમ, ૨. દ્રવ્ય, ધન, દોલત, ૩.
 દ્રવ્ય, ન. (વ્યં.) ધન, ૨. સત્ત્વ, ૩. રૂપ રસાદીક.
 દ્રવ્યદ્વૈત, ન. (તં.) સુખવીષે નિરહ/અહા તે.
 દ્રાક, બ. શીઘ્ર એ અર્થ.
 દ્રાક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) દરાખનો પેલો.
 દ્રાણિષ્ઠ, વિ. (ષ: ષ્ઠા. ષં.) ધણુ નહાનુ, અતી નહાનુ.
 દ્રાણિક, પુ. (ક:) કચર નામની વનસ્પતી.
 દુ, પુ. (દુ:) વૃક્ષ, આંડ.
 દુકિલિમ, ન. (મં.) દેવદારનુ આંડ.
 દુષણ, પુ. (ળ:) અશ્વદેવ, ૨. મોગરો, ૩. સુગદળ.
 દુષન, પુ. (ન:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 દુળ, પુ. (ળ:) વીછી, વીછુ.
 દુળિ, સ્ત્રી. (ળિ:) દડીએ, ૨. ટાંકી, ટાકું. [કાઠખો.
 દુળી, સ્ત્રી. (ળી.) કાન ખજીરો, ૨. કાઠખી, ૩. નહાનો
 દુત, ન. (તં.) શીઘ્ર એ અર્થ. વિ. (ત: તા. તે.) ૨.
 પરસીનો આવેલો.
 દુમ, પુ. (મ:) આંડ.
 દુમામય, પુ. (ય:) લાખ.
 દુમોત્તલ, પુ. (લ:) પારીંગાનુ આંડ.
 દુવય, ન. (યં.) માન, પ્રમાણ, મોજ.
 દુહિણ, પુ. (ળ:) અશ્વદેવ.
 દ્રોણ, પુ. (ળ:) ડોમ કાગડો, કાળો કાગડો, ૨. અધ-
 સ્થામનો આપ, ૩. વીછી, વીછુ, ૪. અદમણી.
 દ્રોણકાક, પુ. (ક:) ડોમકાગડો, કાળો કાગડો.
 દ્રોણક્ષીરા, સ્ત્રી. (રા.) એક દડીએ ભરીને દુધ આ-
 પે એવી ગાદી.

ટ્રોળદુગ્ધા, સ્ત્રી. (ગ્ધા.) એક દડીએ ભરીને દુધ
આપે એવી ગાય.

ટ્રોળિ, સ્ત્રી. (ળિ:) દડીએ, ૨. ટાકુ, ટાકી.

ટ્રોળિદેશ, પુ. (દેશ:) ડુંગર માહિલો દેશ. [ગળી, યુળી.

ટ્રોળી, સ્ત્રી. (ળી.) દડીએ, ૨. ટાકી, ટાકુ, ૩.

ટ્રોહચિતન, ન. (નં.) દુશ્મનના પેરનું ચિતન.

ટ્રોળીક, વિ. (ક: કા. કં.) એક દડીએ ભરીને અ-
નાજ નીપજ એવું ખેતર.

ટુંદ, ન. (ટું.) સ્ત્રી અને પુરુષ, ૨. એ, ૩. તંટો.

ટુંદયોધન, વિ. (ધો. ધિની. ધિ.) ટુંદયુદ્ધ કરનારો, કુ-
સ્તી કરનારો. [સત્વયુણી.

દ્વાયતિગ, પુ. (ગ:) નિષ્ઠ, નિષ્ઠવાળો, સાચો, કેવળ
દ્વાદશાત્મન, પુ. (મા.) સુર્ય, સુરજ.

દ્વાપર, પુ. (ર:) સંશય, શક, ૨. દ્વાપારયુગ-જુગ.

દ્વાર, સ્ત્રી. (દ્વા:) બાર, દરવાજો, કમાડ.

દ્વારપાલ, પુ. (લ:) ચોકીદાર, ધેરની ચોકી કરનારો.

દ્વાર, ન. (રં.) બાર, દરવાજો, કમાડ. [કરનારો.

દ્વાસ્થ, પુ. (સ્થ:) ચોકીદાર, દ્વારપાલ, ધેરની ચોકી

દ્વાસ્થિત, પુ. (ત:) ઉપલો શબ્દ જુવો.

દ્વિગુણકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ખેવાર ખેડેલું ખેતર.

દ્વિજ, પુ. (જ:) પક્ષી, ૨. દાંત, ૩. બ્રાહ્મણ.

દ્વિજન્મન, પુ. (ન્મા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

દ્વિજરાજ, પુ. (જ:) ચંદ્ર.

દ્વિજા, સ્ત્રી. (જા.) ગવલો, એક જાતની સુગંધી છે.

દ્વિજાતિ, પુ. (તિ:) પક્ષી, પંખેર, ૨. દાંત, ૩. બ્રાહ્મણ.

દ્વિજિન્હ, પુ. (જ્હ:) સાપ, ૨. ડગ, લુચ્ચો, સોદો.

દ્વિતીયા, સ્ત્રી. (યા:) પરણેલી સ્ત્રી. [ખેતર.

દ્વિતીયાકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ખેવાર હલવતે ખેદિલું

દ્વિપ, પુ. (વ:) હાથી, હતી.

દ્વિપાદ, પુ. (પા:) બમણો દંડ, ખેવડો દંડ.

દ્વિરદ, પુ. (વ:) હાથી, હતી.

દ્વિરસન, પુ. (ન:) સાપ, ૨. ડગ, લુચ્ચો, સોદો.

દ્વિરફ, પુ. (ફ:) બમરો.

દ્વિવર્ષા, સ્ત્રી. (ર્ષા:) એ વરસની ગાય વીગેરે.

દ્વિષ, પુ. (દં.) દુશ્મન, શત્રુ.

દ્વિષત્, પુ. (ત્.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

દ્વિષ્ટ, ન. (દં.) લાંબુ.

દ્વિસીત્ય, વિ. (ત્ય: ત્યા. ત્યં.) ખેવાર હલવતે ખેદિલું

દ્વિહલ્ય, વિ. (લ્ય: ત્યા. ત્યં.) ઉપલો શબ્દ

દ્વિહલ્યા, સ્ત્રી. (યા.) ચોથા મહીનાની-વા-
વાસી સ્ત્રી-બાયડી.

દ્વિહાયની, સ્ત્રી. (ની.) એ વરસની ગામ્મ વી-

દ્વીપ, ન. પુ. (વં. વ:) ટાપુ, જંજીરો.

દ્વીપવતી, સ્ત્રી. (તી.) નદી.

દ્વીપિન, પુ. (વી.) વાઘ, દીપડો.

દ્વેષણ, પુ. (ળ:) દુશ્મન, શત્રુ.

દ્વેષ્ય, વિ. (ષ્ય: ષ્યા. ષ્યં.) વેર કરવા લાયક.

દ્વૈત, ન. (તં.) બેદૃષ્ટિ. [નાતવાન સાથે

દ્વૈત, ન. (ધં.) તંટો, ૨. જોરદાર સાથે દો-

દ્વૈપ, પુ. (વ:) વાઘનું ચાખડું પહેરેલો.

દ્વૈપાવન, પુ. (વ:) બ્યાસ, બ્યાસજી.

દ્વૈમાનુર, પુ. (ર:) ગણપતી.

વ્યટ, ન. (દં.) લાંબુ.

ધ

ધટી, સ્ત્રી. (ટી.) ઝાડના છાલનું કપડું, વસ્ત્ર

ધટ, પુ. (ટ:) કાટો, તરાંજી, ૨. કપડાનો ત

એક જાતના સોગન.

ધતૂર, પુ. (ર:) ધંપુરો.

ધન. ન. (નં.) દ્રવ્ય, પૈસો.

ધનંજય, પુ. (ય:) અમ્મની, ૨. અરજીન.

ધનત્યજ, વિ. (ત્યજ:) પૈસા નાખી દેનારો-

ધનદ, પુ. (વ:) કુખેર.

ધનદાનુગ, પુ. (ગ:) કુખેરનો દુત, યક્ષ.

ધનહારી, સ્ત્રી. (રી.) કીરમાણી અજમા.

ધનાધિપ, પુ. (વ:) કુખેર.

ધનિક, પુ. (ક:) પૈસાવાળો, લાખો પતી.

ધનિન, પુ. (ની.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

ધનિષ્ઠા, સ્ત્રી. (ષ્ઠા.) ધનિષ્ઠા નામનું નખેતર

ધનીયક, ન. (કં.) ધાણાની બાજી, કોથમી

ધનુર્ધર, પુ. (ર:) તીરકમાનથી લઢાઇ કરનારો

ધનુર્ધાસ, પુ. (સ:) ધમાસો.

ધનુષ્ટ, પુ. (ટ:) ચાર નામનું ઝાડ છે.

ધનુષ્મત, પુ. (ષ્માન.) તીરકમાનથી લઢાણારો

ધનૂસ, ન. (નૂ:) કમાણ, તીરકમાણ, કામઠો, ૨

ધન્, સ્ત્રી. (નૂ:) કામઠો.

ન્ય: ન્યા. ન્યં.) નસીયવાન, પુનવાણી.
 (ન્યા.) આમલાનુ ઝાડ,
 (કં.) ધાણાની ભાજી, કોથમીર.
 (વં.) કામડો.
 (નં.) કામડો, પુ. (નં.) ૨. મારવાડેશ.
 (સ:) ધમાસો.
 (ન્વી.) ધનરાસ, ૨. ધનુરધર.
 ન: દેવનલ નામની વનસ્પતી.
 (નિ:) નાડી, નસ, નેસ.
 (ની.) નલી.
 (હ:) અંખોડો, ચોટણો.
) પર્વત, ડુંગર, પહાડ.
 (ળી.) }
 (રા.) } પૃથ્વી, ધરતી.
 (લી.) }
 (ર:) પૃથ્વીનો ઉદ્ધાર તે.
 (સ્થં.) પૃથ્વીની સપાટી.
 (મં. મં:) પુણ્ય, પુન. પુ. (મં:) રૂ શ્રુતિ,
 જોગ જે યાગની ક્રિયા, ૩. યમ, જમ,
 ૪. ધનસાક, ૫. સ્વભાવ, ૬. આચાર.
 તે. (તા.) ધર્મચીઆર, ૨. ધર્મચીતન.
 વિ. (વિત્) ધરમગુ તત્વ જનનારો.
 (દૃક્.) ધરમ જાણનારો.
 પુ. (જી.) ઢોંગી, ૨. પોતીકું યુજરાન ચ-
 માં પોતાના માથાના ઢોંગસારે વધારેલા
 માણુશ.
 (નં.) મરી, લીખાં.
 (લ: લા. લં.) ધરમવીષ જે દયાવાળો તે.
 (તીં. તિની. તિ.) ધરમથી ચાલનારો.
 (જ:) યમ, જમ, ત્રેતપતી, ૨. યુધિષ્ઠિર,
 ૪. એક નાસ્તીકનું નામ છે.
 (તા.) મગુએ જે માન કરેલી સ્મૃતિ તે.
 (ક: કા. કં.) અધરમી.
 (ળી.) છીનાલ બાયડી, છીનાલ સ્ત્રી.
 (ળી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
) વર, પતી, ૨. માણુશ.
 (લ: લા. લં.) સફેદ, ધોલું.
 (નં.) હરણના આંખડાનો પંખો.

ધાતકી, સ્ત્રી. (કી.) ધાયટીનું ઝાડ. [માંની ધાતુ.
 ધાતુ, પુ. (ત:) ધાતુ, ૨. અંગમાની ધાતુ તે, ૩. વ્યાકરણ-
 ધાતુક્ષયકાસ, પુ. (સ:) ઉદરસનો રોગ.
 ધાતુપુષ્પિકા, સ્ત્રી. (કા.) ધાયટીનું ઝાડ.
 ધાતુ, પુ. (તા.) બ્રહ્મદેવ.
 ધાતુપુષ્પિકા, સ્ત્રી. (કા.) ધાયટીનું ઝાડ. [પૃથ્વી, ૪. મા.
 ધાતી, સ્ત્રી. (લી.) દાદી, ૨. આમખાનું ઝાડ, ૩.
 ધાના, સ્ત્રી. નિ. વ. (ના:) સેકેલા જવ.
 ધાનુષ્ક, પુ. (ષ્ક:) ધનુર્ધર.
 ધાન્ય, ન. (ન્યં.) અનાજ.
 ધાન્યક, ન. (કં.) ધાણાની ભાજી, કોથમીર.
 ધાન્યાક, ન. (કં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ધાન્યામ્લ, ન. (મ્લં.) કાંજી, કાંજીનું.
 ધામનુ, ન. (મં.) ધર, ૨. દેહ, શરીર, ૩. કાંતી, તેજ,
 ૪. મોડોપણો, ૫. સ્થાન, ૬. જન્મ.
 ધામનિષિ, પુ. (ધિ:) સુર્ય, સુરજ. [૩. પુરીઆનો વેલો.
 ધામાર્ગવ, પુ. (વ:) અમધાડો, અંધોડો, ૨. ગલકાનો વેલો,
 ધાઘ્યા, સ્ત્રી. (ઘ્યા.) દેવતામા સમીધા નાખીને તે સલ-
 ગાવવાની વખતે જે વેદ બોલે છે તે. [રેહેવું.
 ધારણા, સ્ત્રી. (ળા.) હંસાકનો રસ્તો, ૨. નીતીમાર્ગમા
 ધારા, સ્ત્રી. (રા.) ધોડાની પાંચ ચાલ છે તેમાની દરએક.
 ધારાધર, પુ. (ર:) મેધ, મેહે, વરસાદ.
 ધારાસંગત, પુ. (ત:) એક જાતનો વર સાદ છે. [મનારો.
 ધર્મ, પુ. (તં:) જીવા બાજ, જીવો રમનારો, બાજી ર-
 માર્તરાષ્ટ્ર, પુ. (દ્ર:) એક જાતનો હંસ છે કે જેની
 આંચ અને પગ કાલાને દીલ સફેદ.
 ધાવનિ, સ્ત્રી. (નિ:) } ડવલા-પીઠવણ નામની વન-
 ધાવની, સ્ત્રી. (ની.) } સ્પતી છે.
 ધિકુ, ઘ. નિંદ એ અર્થે.
 ધિકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) નિંદા કરેલ.
 ધિષણ, પુ. (ળ:) બૃહસ્પતિ.
 ધિષણા, સ્ત્રી. (ળા.) યુદ્ધિ. [૩. અંગી, ૪. ધર.
 ધિષ્ણ્ય, ન. (ષ્ણ્યં.) સ્થાન, જગા, ૨. નક્ષત્ર, નખેતર,
 ધિષ્ણ્યવ, પુ. (વ:) ધેર રાખનારો, જગા સાચવનારો.
 ધી, સ્ત્રી. (ધી:) યુદ્ધિ. [જીવ વીગેરે.
 ધોદ્રિય, ન. (યં.) સોનેદ્રીઆ, આંખ, કાન, નાક,
 ધીમનુ, પુ. (માન) પંડીત, વિદ્વાન.
 ધીર, વિ. (ર: રા. રં.) પંડીત, ૨. ગંભીર, ૩. કંકુ.

ધીવર, પુ. (ર:) માહલા મારણસો, ખારવો, માછી.
 ધીવરક, સ્ત્રી. (કિ:) બ્રહ્મિનુ સાંમર્થ. [કરનારે
 ધીસવિવ, પુ. (વ:) બ્રહ્મિવાદ કેહેણારે, બ્રહ્મિ સહાય
 ધુન, વિ. (ત: તા. તં.) જરા ધુજીલું.
 ધુની, સ્ત્રી. (ની.) નદી.
 ધુરંધર, વિ. (ર: રા. રં.) જોતરામ્મ એવો.
 ધુરિણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ધુર, સ્ત્રી. (ધૂ:) ધોંસરી. [મિવો ધોડો—ખલ ઇત્યાદી.
 ધુવ, વિ. (ય: યાં. યં.) જોતરાય એવો, ભાર ઉપાડી સકે
 ધુવિન, ન. (વં.) હરણના ચાંબડનો પંખો.
 ધુસ્તુર, પુ. (ર:) ધંતુરો.
 ધુસ્તુર, પુ. (ર:) ધંતુરો.
 ધૂન, વિ. (ત: તા. તં.) નાખેલો, નાખી દીધેલો.
 ધૂમ્પિત, વિ. (ત: તા. તં.) ગરમ થએલો, રીસાએલો.
 ધૂપિત, વિ. (ત: તા. તં.) ઉપલો શબ્દજીવો.
 ધૂમકેતુ, પુ. (તુ:) અમી, ૨. પુછીડીચો તારો, ૩. અ-
 પથકુન, ૪. ઉત્પાત. [૫૨ જવાની ગતી તે.
 ધૂમપથ, પુ. (ય:) આકાશ, ૨. યસના કૃત્યથી જે ઉ-
 ધૂમયોનિ, પુ. (નિ:) મેહ, વરસાદ.
 ધૂમલ, વિ. (લ: લા. લં.) જરા કાખો અને જરા લાલ.
 ધૂમવર્ત્મન, પુ. (ર્ત્મા.) ધૂમપથ શબ્દ જીવો.
 ધૂમ્યા, સ્ત્રી. (મ્યા.) ધુમાડાનો જમાવ.
 ધૂમ્યાટ, પુ. (ટ:) એક જાતનું પંક્ષી છે.
 ધૂમ્મ, વિ. (મ્મ: મ્મા. મ્મં.) જરા કાખો અને જરા લાલ.
 ધૂમ્મશી, વિ. (શી: શી: શિ.) યસ—જસ કરનારો.
 ધૂર્જાદિ, પુ. (દિ:) મહાદેવ. [રમનારો, ૩. ધંતુરો.
 ધૂંત, પુ. (તં:) ઠક, ઠગ, ૨. બાજી રમનારો, જીવો
 ધૂંત, વિ. (હ: હા. હં.) કાર્યભાર ઉપાડી સકે તે તથા
 રથનો ભાર ખેંચે એવો ધોડો—ખલદ.
 ધૂલિ, સ્ત્રી. (લિ:) ધુલ.
 ધૂલી, સ્ત્રી. (લી.) ધુલ.
 ધૂસર, વિ. (ર: રા. રં.) જરા સફેદ.
 ધૂસ્તુર, પુ. (ર:) ધંતુરો. [ભાતો ખાંધેછે તે.
 ધૂતેષુત્રિ, વિ. (ત્રિ: ત્રિ: ત્રિ.) જેણે ખાણુનો—તીરનો
 ધૂતિ, સ્ત્રી. (તિ:) ધીર, ૨. સંતોષ, ૩. જસ, યસ.
 ધૂટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) લાજવગરનો, મેશરમ, ૨. મસ્તવાલ.
 ધૂળજી, પુ. (જી:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 ધૂળિણ, પુ. (ણિ:) કીરણ.

ધૂળુ, વિ. (ળુ: ળુ: ળુ.) મેશરમ, ૨. મસ્તવાલ
 ધેનુ, સ્ત્રી. (નુ:) તરતગી બાવલી ગાય.
 ધેનુકા, સ્ત્રી. (કા.) હાથણી, હાથીની સ્ત્રી જાત, ૨. ગ
 ધેનુગ્યા, સ્ત્રી. (ગ્યા.) કરજ પુરંચાએ તહાંલગી
 હુકારને ધેર રાખેલી દુધવાળી ગાય.
 ધેનુક, ન. (કં.) ગાધનું ટોળું.
 ધેવત, પુ. (ત:) ગાવાના સાત સુર—રાગમાયલો એર
 ધોરણ, ન. (ળં.) હાથી, ધોડા વીગેરે ખેસવાના જનાવ
 ધોતકૌતોય, ન. (વં.) ધોએલું રેસમનું કપડું.
 ધોરેય, વિ. (ય: યા. યં.) જોતરાય એવો. [ચાલ
 ધોરિતક, ન. (કં.) ધોડાનું એક જાતનું ચાલવું, પુ:
 ધ્યામ, ન. (મં.) ગંબ્યાણ—રોહીસધાસ કેહેછે તે
 ધ્યાયમાન, વિ. (ન: ના. નં.) જેને ધ્યાન—મનન કાંધે
 ધ્વજ, વુ. (જ:) નીશાન, વાવટો, ધન.
 ધ્વજિની, સ્ત્રી. (ની.) લશકર, સેના.
 ધ્વનિત, વિ. (ત: તા. તં.) શબ્દથી ભરેલો. [ગએ
 ધ્વસ્ત, વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.) નાશ થએલો, નાશિત, પ
 ધ્વસ્તાશ્વ, વિ. (શ્વ: શ્વા. શ્વં.) જેની આંખ ખરાબ થઈછે
 ધ્વાશ્વ, પુ. (શ્વ:) કાગડો, ૨. બગળો, ૩. ભીક્ષુક,
 ધ્વર, પ. કપાસીયા કાઢવાનો સંચો.
 ધ્વાત, ન. (તં.) અંધાર, અંધકકાર.
 ધ્વાન, પુ. (વ:) શબ્દ.
 ધ્રુવ, પુ. (વ:) એક નક્ષત્ર છે, ૨. એજ નામનો ઉ-
 નપાદ રાજનો ડીકરો. ન. (વં.) ૩. નિશ્ચિત,
 (વ: વા. વં.) ૪. શાશ્વત, પુ. (વ:) ૫. જે આ-
 ડાખલી તોડીછે તેવું આડ. પુ. (વ:) ૬. મહા
 ૭. વિષયુ, ૮. વડનું આડ, ૯. એક જા-
 યોગ—જોગ છે, ન. (વં.) ૧૦. તર્ક.
 ધ્રુવા, સ્ત્રી. (વા.) સાલપણી નામની વનસ્પતી
 ૨. એક જાતનું હોમ કરવાનું વાસણ છે.

ન.

ન, અ. એ નહી એમ દેખાડે છે એ અર્થે.
 નકુલેષ, સ્ત્રી. (લ.) ધુંગસી નામની વનસ્પતી
 નકં, અ. રાત્ર એ અર્થે.
 નક્ક, પુ. (ક:) ચીથરં.
 નક્કમાલ, પુ. (લ:) કરંજનું આડ.
 નક, પુ. (ક:) મગર

જં.) આકાશમા જે તારા દેખાએ છે તે.
સ્ત્રી. (લા.) સત્તાવીસ મોતીનો કુંડો.
(ઘઃ) ચંદ્ર, ચંદ્રશમા.
(ઙ) હાત પગના નખ, ૨. નખલો,
ન. (રઃ રં.) હાત પગના નખ વીગેરે.
(સી.) નખલો.
() પહાડ, ડુંગર, ૨. આડ.
મી. (રં. રી.) શેહર.
(કાઃ) પક્ષી.
(ઙા. ઙં.) નાગો. [દસ વરસની છોકરી.
(કા.) જે પાપડી અડકાઈ નથી તે,
() નાચનારો, ૨. ડીંડાનુ આડ.
(ં.) નાચવું.
(મી.) નક્ષી નામની વનસ્પતી.
() જેને દેવનળ કેહે છે તે, પુ. ન. (ઙઃ ઙં.)
તનું ધાસ છે.
(ની.) કમળનુ આડ, કમલનો વેલો.
(ઘા.) ધણા દેવનળ આડ.
(ઙાન. ઙતી. ઙત્.) જે જગોએ નડ
ધાસ ધણુ ભીગે છે તે.
(લઃ લા. લં.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
(ઙા. તં.) નખ, બલો, ૨. વાંકું. [નમેલો.
(રઃ રા. રં.) જેને ગરદન નમાવી તે,
વિ. (કઃ કા. કં.) ચીપ્પા નાકનો, નકટો,
નાકનો.
(દી.) નદી. [શ પાકે છે તે.
(વઃ. કઃ કા. કં.) નદીના પાણીથી જે દે-
(જં.) અરજીન વૃક્ષ.
(દા.) વરની ખેલેન, નનંદ.
(દા.) વરની ખેલેન, નનંદ.
(મ, સવાલ, નિશ્ચય, આત્મા, હુકમ, નેહા-
કુ કરવું એ અર્થે.
(ઙઃ) વિશ્વજીની તલવાર.
(ં.) ઇંદરનુ કીડા કરવાનુ જંગલ.
(રઃ) મહાદેવનો નંદી બલદ.
(ઙઃ) } નાંદરખ નામનું આડ.
(ઙઃ) }
(મી.) આંખડાનુ દોરડું

નંશાવર્ત, પુ. (તંઃ) રાજનો ગોલ વાડો.
નપુંસક, પુ. (કઃ) હીજડો, ગાંડુ, નપુસક.
નચી, સ્ત્રી. (ચી.) દીકરાની દીકરી.
નમસંગમ, પુ. (મઃ) પક્ષી.
નમસ્, પુ. (માઃ) ચોખામું, વરસાદના દહાડા, ન. (મઃ)
૨. આકાશ, પુ. (માઃ) ૩. આવણ મહીનો, ૪.
થુકદાની, ૪. વાદલાં, ૫. વાસ લેવો.
નમસ્ય, પુ. (સ્યઃ) ભાદરવો મહીનો.
નમશ્વન, પુ. (શ્વાન.) પવન, વાયુ.
નમસિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુજેલો, પુજા કરેલ.
નમોદૃષ્ટિ, વિ. (દિઃ દિઃ દિઃ) આકાશ તરફ જોનારો.
નમસ્કારી, સ્ત્રી. (રી.) લાભલુ.
નમ, ઘ. નમસ્કારએ અર્થે.
નમસ્યા, સ્ત્રી. (સ્યા.) પુજા.
નમસ્યિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુજેલો, પુજા કરેલ.
નમોચિમૂદન, પુ. (નઃ) ઇંદ્ર.
નવ, પુ. (યઃ) નીતિ.
નયન, ન. (નં.) આંખ, નેત્ર.
નર, પુ. (રઃ) માણસ. [અદ્યોષ.
નરક, પુ. (કઃ) નરક, ૫૩, યુ. વીગેરે, લોહી, કીડા,
નસ્કાંતક, પુ. (કઃ) વિષયુ.
નસ્વાહન, પુ. (નઃ) કુખેર.
નર્તકી, સ્ત્રી. (કી.) નાચનારી પાપડી, યુણીકા.
નર્તન, ન. (નં.) નાચવું.
નર્મદા, સ્ત્રી. (દા.) નરમદા નદી.
નર્મન, ન. (ર્મ.) રમવું, રમત.
નલ, પુ. (લઃ) વાંશની જાતી.
નલકુવર, પુ. (રઃ) કુખેરનો ડીકરો.
નલદ, ન. (દં.) કાલો વાલો.
નલમીન, પુ. (નઃ) એક જાતની માછલી છે.
નલિન, ન. પુ. (નં. નઃ) કમળ.
નાલિની, સ્ત્રી. (ની.) કમળ
નાલિ, સ્ત્રી. (લી.) પવારી નામની વનસ્પતી.
નલ્લ, પુ. (લ્લઃ) ચારસો હાથ લાંબુ.
નવ, વિ. (વઃ વા. વં.) નવું, તાજુ.
નવદલ, ન. (લં.) પાલો, પાત્રાં.
નવનીત, ન. (તં.) માખણ.
નવમલ્લિકા, સ્ત્રી. (કા.) મોગરાનો-અંબેલીનો વેલો

નવમાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) મોગરનો-અંબેલીનો વેલો.
 નવાંવર, ન. (રં.) નવુ-કોઈ કપડું.
 નવીન, વિ. (ન: ના. નં.) નવુ, તાજુ.
 નવોદ્ધત, ન. (તં.) માખણ.
 નવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્ય.) નવું, તાજુ.
 નટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) નાશથએલ, અદૃષ્ટ, નહીં દે-
 ખાએમ, યુધ. [ની ગતી વગરનુ.
 નટચેટતા. સ્ત્રી. (તા.) ગતી વગરનુ, હલવા ચાલવા-
 નટદૃષ્ટિ, વિ. (ટિ: ટિ: ટિ.) આંધળો.
 નટમતિ, વિ. (ત: તા. તં.) ગાંડો. [એવકુંક.
 નટવિદ્વસ, વિ. (દ્વાન્ દુષી. દ્વસ.) અસાની, મુરખ,
 નટસંજ્ઞ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા: જ્ઞં.) મરેલો, ડુંડો પડેલો.
 નટસ્મૃતિ, વિ. (તિ: તિ: તિ.) જેની યાદ ગઈ તે, યાદ
 વગરનો. [વ પોલવાઈ ગયા તે.
 નટામિ, પુ. (મિ) જે અખી હોત્રીના ધેરમાનો વેસ્ત-
 નટનૂત, વિ. (ત: તા. તં.) ખોટાપણુંથી જેનું નાશથયું તે.
 નસા, સ્ત્રી. (સા.) નાક. [હોય તેવો બળદ, પોડો.
 નસ્તિત, પુ. (સ્ત:) જે બલદના નાકમા દોરડું પોરવેલું
 નસ્તૌત, પુ. (ત:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 નસ્યા, સ્ત્રી. (સ્યા.) નાક. [દોરડુપોરવેલું હોય તે.
 નસ્યોત, પુ. (ત:) જે બળદના તથા પાડાના નાકમા
 નહિ, ઘ. અ ભાવાયે.
 નશ્વમાન, વિ. (ન: ના. નં.) આંધિલો.
 નાક, પુ. (ક:) સ્વર્ગ, ૨. આકાશ.
 નાકુ, પુ. (કુ:) કીડીએ મતોડીનો ઢગલો કીધેલો તે,
 કીડીઆખું ૨. ડુંગર, ૩. એક સાધુનુ નામ છે.
 નાકુલી, સ્ત્રી. (લી:) મુંગસવેલો નામની વનસ્પતી.
 નાગ, પુ. (ગ:) સાપ, ૨. હાથી. ન. (ગં.) ૩. સીસું,
 ૪. લવેંગ, ૫. એક જાતનો સાપછે, ૬. નાગ
 કેસર, ૭. હસ્થીનાપુર, ૮. મેઘ, વરસાદ, ૯.
 મોથો, નાગર મોથો, ૧૦. પાંન વેલો.
 નાગકેસર, પુ. (ર:) નાગ આંખો.
 નાગાજિજ્ઞાકા, સ્ત્રી. (કા:) મન સળ, મણ સલ.
 નાગર, ન. (રં.) સુક, પાણીમાના ધાસનુ મુલીયુ, ૨.
 નાગર મોથો (વિ. (ર: રા. રં.) ૩. નગરનો.
 નાગરંગ, પુ. (ગ:) નારંગીનુ ગ્રાડ.
 નાગલોક, પુ. (ક:) પતાલના લોક, પાતાળ લોક.
 નાગવલા, સ્ત્રી. (લા.) નાહાની ચીલકાનામની વનસ્પતી.

નાગવલી, સ્ત્રી. (લી.) પાનનો વેલો.
 નાગસંભવ, પુ. (વ:) સીંદુર.
 નાગસુમંધા, સ્ત્રી. (ધા.) મુંગસવેલો નામની
 નાગાનક, પુ. (ક:) ગરડ પક્ષી.
 નાચ, ન. (ચં.) નાચડું.
 નાચિકર, પુ. (ર:) નારીએળી, નારીએલનુ
 નાચિકમ, પુ. (મ:) સોની. [કાંડું,
 નાડી, સ્ત્રી. (ડી.) નસ, નેસ, ૨. જર, તથા
 નાડીવ્રજ, પુ. (જ:) હમેશા વેહેણારોનાસુર.
 નાથક્ત, વિ. (વાન. વતી. વત.) ૫૨ તંત્ર, ૫
 ખીજના હસ્તક.
 નાઠ, પુ. (ઠ:) શબ્દ, અવાજ.
 નાઠેલી, સ્ત્રી. (થી.) પાણીમાનો નેતર, ૨. ટા
 નાનમ્યમાન, વિ. (ન: ના. નં.) વારે વારે નમ
 નાના, ઘ. અનેક, બે, વગર, શીવાએ એ
 નાનારૂપ, વી. (વ: વા. વં.) જાત-જાતનુ, ધણી
 નાંત્રીકર, પુ. (ર:) સ્તુતી કરનારા લોકો.
 નાંદીવાદિનુ, પુ. (દી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 નાપિત, પુ. (ત:) હજામ.
 નામિ, સ્ત્રી. (મિ:) ગાડીના પૈડાનો વચ્ચેલો ભા
 પુ. (મિ: મિ:) ૨. દુડી, પુ. (મિ:) ૩. ક
 કસ્તુરી, ૫. મુખ્ય રાજ, સ્ત્રી. (મિ:)
 જાતનો હરણું.
 નામિજન્મનુ, પુ. (ન્મા.) ધ્રુવદેવ.
 નામ, ઘ. નિદાં, પ્રસિદ્ધિ એ અર્થે.
 નામનુ, ન. (મ.) નામ.
 નામધેય, ન. (યં.) નામ.
 નામામિતિ, વિ. (ત: તા. તં.) જેનું નામ પાડ
 નાય, પુ. (ય:) નીતિ, ઈ-સાફ. [લોહીરો
 નાયક, પુ. (ક:) પ્રભુ, ૨. મુખ્ય, ૩. કંઠીમા
 નાર, ન. (રં.) પાણી, જળ.
 નારક, પુ. (ક:) નરક.
 નારદ, પુ. (દ:) નારદ રૂપી, નારદજી.
 નારાચ, પુ. (ચ:) લોહિડાનો બાણ. [જેવી
 નારાચી, સ્ત્રી. (ચી.) તરાજી, કાંટો, ૨. લોહિડાન
 નારાયણ, પુ. (ળ:) વિષ્ણુ. [મની વ
 નારાયણી, સ્ત્રી. (ળી.) સહસ્રમુખી—શતાવ
 નારિકેલ, પુ. (લ:) નારીએલી, નારીએલનુ

વે. (ત: તા. તં.) સુકાઈ ગમ્પેલો.
 વ. (ર:) } ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 વ. (લિ:) }
 વ. (લી:) }
 (રી.) પાપડી, સ્ત્રી.
 વ. (ન. લ: લા. લં.) ભીસુ, કમળગુ શ્રુ-
 વ. (લં) ૨. બાજરી અને બરગુ દાણા
 ડું-ડીડું.
 (ક:) વહાણગુ સુકાન આલનાર, સુકાણી.
 (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) વહાણ થકી જવાએ એ-
 રીએ, નદી, ખાડી. [દેખાવવું.
 શ:] મરણ, ૨. જુ રહેવું, ૩. પાછુ નહી
 (ત્ય:) આશળી કુમાર, સ્વર્ગનો વૈદ્ય.
 (સા.) નાક, ૨. દરવાજાના ઉપર જે
 પટ્ટી ધુકે છે તે.
 વ. (નિ:) એક જાતનો જનમ હીજો છે.
 જના શીશનનો તથા યોનીનો વાસ લેછે
 ના શીશનને ચેતના આવે છે.
 વ. (કા.) નાક.
 સ્ત્રી. (તા.) નાસ્તીક પણો, નાસ્તીક બુદ્ધિ.
 વ. (ક: કા. કં.) એકાંત સ્થળ, એકાંત જગ્યા.
 (ષ: ષા. ષં.) સંપૂર્ણ.
 વ. (ધ્ય: ધ્યા ધ્યં.) ઓએલું, ધોયલું.
 વ. (ળિ:) નીસરણી, દાદરો.
 વ. (ળી.) નીસરણી, દાદરો.
 વ. (સં.) સુતિક.
 નિંદ્રા એ અર્થ.
 (ળં.) પેરગુ આગલું બારણુ, ૨. નીકલવુ.
 (સ્વ: સ્વા. સ્વં.) દરીદ્રી, ભીકારી.
 (ટ: ટા. ટં.) પાસનો, પાસેનો, નજીકનો.
 (ં:) જમાવ, ટોલુ.
 (ળં.) સારી રહેવાની જગ્યા.
 (ષ:) સોગુ પારખવાનો પથ્થર, કસોટી.
 વ. (જ:) રાક્ષસ, રાખસ.
 દીલને લાગે તે એ અર્થ.
 વિ. (મ: મા. મં.) લોભી.
 (ય:) એક ધરમના લોકોનુ ટોલુ.
 (વ્ય:) ધર.

નિકાર, વુ. (ર:) અપકાર, ૨. અનાજ-ધાન પેરના-
 રે-રેપનારો.
 નિકારણ, ન. (ળં.) મારવુ,
 નિકુંચક, વુ. (ક:) મુકી ભરાએ એટલું.
 નિકુંચિત, વિ. (ત: તા. તં.) અકડાએલું, શકડાએલ.
 નિકુજ, ન. વુ. (જં. જ:) ઝાડી, આજુ બાજુ ઉપર
 વેલા છે એવી જગ્યા.
 નિકુરં, ન. (વં.) ટોલુ, જમાવ.
 નિકુંભ, વુ. (મ:) દાતી નામની વનસ્પતી. [વાંકો.
 નિકૂત, વિ. (ત: તા. તં.) હલકો કરેલો, મૈનનો વાંછો,
 નિકૃતિ, સ્ત્રી. (તિ:) કપટ.
 નિકૃષ્ટ, વિ. (ષ્ટ: ષ્ટા. ષ્ટં.) અધમ, નિંદ્ય, નીચ.
 નિકેતન, ન. (નં.) ધર.
 નિકોચક, વુ. (ક:) પસ્તાગુ ઝાડ.
 નિક્ષણ, વુ. (ળ:) તંબોરો, સારંગી વીગેરોનો અવાજ.
 નિક્ષણ, વુ. (ળ:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 નિશિલ, વિ. (લ: લા. લં.) સંધુ, સંધલું, સંપૂર્ણ.
 નિગડ, વુ. (ડ:) સાંકલ, બેડી.
 નિગદ, વુ. (દ:) કેહેવું, ૨. સમજાવવું.
 નિગમ, વુ. (મ:) નગર, ગામ, શહેર, ૨. વેચવાનો ધંધો
 કનારો, વાણીઓ, વાણીઆનો ધંધો, ૩. વેદ.
 નિગદ, વુ. (દ:) કેહેવું, સમજવું.
 નિગાર, વુ. (ર:) ગળવું, ગળીજવું.
 નિગાલ, વુ. (લ:) ઘોડાનો ગળો-છાતી જહા તેની
 હાસળી પેહેરાવે છે તે, ઘોડાનો કોટ. [કરનારો.
 નિગૂઢકાર્ય, વિ. (યં: યાં. યં.) જેનું કર્મ ગુપ્ત તે, છાનુ કામ
 નિગ્રહ, વુ. (હ:) નકારઉં, નાપડવી.
 નિગ્રાહ, વુ. (હ:) એક જાતની ગાળ છે, ગાળદેવી, આ-
 પ આપવો, બદલવા. [પેહોલી સરખીજે તે.
 નિષ, વિ. (ષ: ષા. ષં.) જેની ઉંચી-લાંબી તથા
 નિષસ, વુ. (સ:) ભોજન, જમણ.
 નિમ્ન, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) અધીન, સ્વાધીન, હસ્તક.
 નિચિકી, સ્ત્રી. (કી) સારીગાઈ.
 નિચિત, વિ. (ત: તા. તં.) આચ્છાદિલું, ૨. ભરેલું, પૂર્ણ,
 ભરપુર. [ની ઓળ.
 નિચુલ, વુ. (લ:) પાણીમાનો નેતર, ૨. ખાલ, તંબોર
 નિચોલ, વુ. (લ:) ઓળ, તંબોરાની ઓળ.

નિજ, વિ. (જ: જા. જં.) પોતાનું, ૨. નિત્ય, દરરોજ.
 નિજકર્મવંધન, વિ. (ન: ના. નં.) પોતાંકા કામથી બાં-
 ધ્યા ગયો છે તે. [ને મળે તેટલામા ખુશી તે.
 નિજલામનિવૃત્તવૃણ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) જોડે આપ-
 નિજલામવૃણ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) આપને જ લાભ થ-
 એ તેથીજ સંતુષ્ટ થયો તે.
 નિતંબ, પુ. (વ: સ્ત્રીની કુંબર-કેડનો પછવાડનો ભાગ.
 નિતંબિની, સ્ત્રી. (ની.) આપેડી-સ્ત્રીમા એક જાત-બેદ છે.
 નિતાંતં, ઘ. અતીશય એ અર્થે. [વગરનું.
 નિત્ય, ઘ. સતત, નિત્ય એ અર્થે. [વગરનું.
 નિત્ય, વિ. (ત્ય: ત્યા. ત્યં.) હમેશા, દરરોજ, ૨. નાશ-
 નિત્યનું, વિ. (તું: તું. તું.) એક રત છે.
 નિત્યાનંદરસોદધિ, પુ. (ધિ:) ધન, દેવ.
 નિદાષ, પુ. (ષ:) શ્રમશ્રુ, ૨. પરસીનો.
 નિદાન, ન. (નં.) કારણ
 નિદિગ્ધ, વિ. (ગ્ધ: ગ્ધા. ગ્ધં.) વધેલું.
 નિદિગ્ધિકા, સ્ત્રી. (કા.) રીંગણી.
 નિદેશ, પુ. (શ:) આત્મા, હુકુમ. [લનારો.
 નિદેશકારિન, વિ. (રી. રિણી. રિ.) હુકમ પ્રમાણે આ-
 નિદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રા.) ઉંઘ.
 નિદ્રાણ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) ઉઘેલો, સુતેલો. [છે તે.
 નિદ્રાલુ, વિ. (લુ: લુ. લુ.) ઊંઘવાલુ, જેને ધણી ઊંઘ આવે
 નિદ્રિત, વિ. (ત: તા. તં.) ઊંઘેલો.
 નિધન, પુ. ન. (ન: નં.) પ્રહલદેવ, ૨. મરણ, ન. (નં.)
 ૩. વંસ, કુલ. [દોલત, દ્રવ્ય.
 નિધિ, પુ. (ધિ:) ખજાનો, જિમ્મેદાર, ધન, સંપત,
 નિધુવન, ન. (નં.) સ્ત્રી સંગ.
 નિધ્યાન, ન. (નં.) જોવું.
 નિનદ, પુ. (દ:) શબ્દ.
 નિનાદ, પુ. (દા:) શબ્દ.
 નિંદા, સ્ત્રી. (દા.) દોષ કથન, દોષ કેહેવા.
 નિપ, પુ. (વ:) હાડો, કલશો, લોટો, ધાગેર.
 નિપઠ, પુ. (ઠ:) પાઠ કરવું, પઠણ, પઠવું.
 નિપાઠ, પુ. (ઠ:) ઉપલોડ શબ્દ જુવો.
 નિપાન, પુ. (નં.) કુવામાંનું પાણી કાઢીને મુકવાની
 પથ્થરની ઠાકી. [લાવવું, ૩. પાડવું.
 નિપાતન, ન. (નં.) નીચે પાડવું, ૨. વોછા હુઝાપર
 નિપાતિતવ્રણ, પુ. (જ્ઞ:) એક જાતનો નામુર છે.

નિપાન્યમાન, વિ. (ન: ના. નં.) ઊંધો પડેલો, માથા
 પર પડેલો.
 નિપુણ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) હુશાર, પ્રવીણ, પંકાએલો
 નિપુણદશ, વિ. (દશ:) ડાહ્યો, ચતુર.
 નિર્વંજન. ન. (નં.) કાર મારવું, જીવ લેવો.
 નિર્મ, વિ. (મ: મા. મં.) સરખું, એક સરખું દેખાવું.
 નિર્મત, વિ. (ત: તા. તં.) બેલો, નરમ, નિરંકાર, નર
 નિમજ્જમાન, વિ. (ન: ના. નં.) જોને ડુબકી મારી
 તે, જો નહાણ છે તે.
 નિમય, પુ. (ય:) અદલા બદલ, બદલે, મોબદલે.
 નિમિત્ત, ન. (તં.) ચિન્હ, હેતુ. [જો કારણ થાએ છે
 નિમિત્તમાન, વિ. (ન: ના. નં.) કોઈ વીણે કંઈ કરવા વ
 નિમ્ન, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) ગંભીર, ૨. ખોલ, જોડું.
 નિમ્નગા, સ્ત્રી. (ગા.) નદી.
 નિર્વ, પુ. (વ:) લીંબડાનું ઝાડ, લીંબડો.
 નિર્વત્ત, પુ. (ત્ત:) કડવો લીંબડો.
 નિયાતે, પુ. (તિ:) ખખત, નશીબ, દેવ.
 નિયંત્ર, પુ. (તા.) સારથી, ગાડી હાકનારો.
 નિયમ, પુ. (મ:) ધર્મ ક્રીયા, ૨. કાર, સાફ, સરત,
 જુલાત, કોલ, કરાર. [નીચો કરવું
 નિયાતન, ન. (નં.) નીચો કરવો, જેમા હુઝા ઉપર
 નિયામક, પુ. (ક:) ખારવો, અરકાઠી, અરકાઠી.
 નિયુત, ન. (તં.) લાખની સંખ્યા.
 નિયુક્ત, ન. (કં.) હાથથી લઢાઈ કરવી, કુસ્તી રમ
 નિયોજ્ય, પુ. સ્ત્રી. (જ્ય. જ્યા.) ચાકર, નોકર. [હમેશ
 નિરંતર, વિ. (ર: રા. રં.) જડું, ૨. નિત્ય, અખંડ, લાગ
 નિરજ, વિ. (જ: જા. જં) અન શીવાય રહેના
 નિરંબુ, વિ. (બુ: બુ. બુ.) સુકું, પાણી વગરનું, વેરાન, નિર્જ
 નિરય, પુ. (ય:) નરક.
 નિર્ગલ, વિ. (લ: લા. લં.) અખડ, લાગટ, હમેશ
 નિર્રથક, વિ. (ક: કા. કં.) નાહક, મિથ્યા, ફોકટ, ૦૨
 નિરવ્ય, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) નિર્દોષ, દોષ વગરનો
 નિરવ્યથ, ન. (વં.) દોષ વગર, ઉચમ પછો.
 નિરવ્યથ, વિ. (હ: હા. હં.) સ્વર્તન, સ્વચ્છંદ.
 નિરવરોષ, વિ. (ષ: શા. ષં.) અટકાવ વગરનું.
 નિરસન, ન. (નં.) કાર મારવું, ૨. નામુર જવું તે, ધંડ
 નકાર. [નાખેલું, છેડે
 નિરસ્ત. ન. (સ્તં.) જલદી ખોલવું, વિ. (સ્ત: સ્તા.

વિ. (દઃ દા. દં.) સમ, એક ૩૫, જેને તફાવત નથી તે.
 વિ. (જ્ઞુઃ જ્ઞુ. જ્ઞુ.) નાખવા જોગ, -લાયક
 જે. (તઃ તા. તં.) નાખેલો-હું.
 જી. (તિઃ) નાખેલો, પુ. (તિ.) જેને પોતીકા
 અધ્યયન નહી કીધુંગુતે. [જો, સારો.
 જે. (યઃ યા. યં.) જેને રોગ નથી તે, સા.
 (જં.) હલના ગીચેનુ લાકડુ, હલનો ફાલ.
 (જં.) ઉપલો શુદ્ધ જ્યુવો.
 જે. (ઠઃ ઠા. ઠં.) જેનુ ગળું દબાઈ ગયું તે.
 (મઃ મા. મં.) ખાલી, કામ વગરનો, નવરો.
 ગઃ ગા. ગં.) ઉપલો શુદ્ધ જ્યુવો. [નથી તે.
 ગ. (કઃ કા. કં.) નિયુંણ, જેને કંઈ વીકાર
 અચિય, નિષેધ, એ અર્થે.
 (નં.) ઠાર મારજી.
 (ઘે.) નગડનું ઝાડ.
 જંગલી નગડનું ઝાડ, ૨. નગડનુ ઝાડ.
 (નં.) ઠાર મારજી.
 ઘઃ ઘા. ઘં.) જેનો અવાજ થયો તે.
 જઃ જા. જં.) નિદંય.
 જઃ) શુદ્ધ, અવાજ.
 જઃ) દેવ. [જીત્યાછે તે.
 જ, પુ. (મઃ) સંન્યાસી, જેણે ઇંદ્રીયો
 જઃ) ઝરો.
 જી. (જી.) નદી.
 જઃ) નિશ્ચય, ઇરાદો.
 (કઃ કા. કં.) શોધેલું, સાફ કીધેલું.
 (કઃ) ધોખી, બંધારો.
 જઃ) આસા, હુકમ.
 વિ. (રિં. રિણી. રિં.) હુકમ કરનારો,
 માણે ચાલનારો.
 (યઃ યાં. યં.) જેને દુઃખ થયું હોય તેથી
 નહીથયાં વગર ખુસીથી કામકરે છે તે.
 (ઃ) કાલાવાલા, ૨. ખોહોસ, ૩. કપજ,
 ૪. હંદ, ૪. પેહમ.
 (નં.) ઠાર મારવું, મારીનાખવું.
 મતીશય એ અર્થે.
 (ઃ) વગર મસ્તીનો હાથી.

નિર્મુક્ત, પુ. (કઃ) કાંચળી કાઢેલો સાપ, વિ. (કઃ કાં.
 કં.) ૨. છુટો થએલો.
 નિર્મોક્ત, પુ. (કઃ) સાપની કાંચળી.
 નિર્ચાળ, ન. (જં.) હથીના આખનો ધેર.
 નિર્ચાતન, ન. (નં.) દાન આપવું, ગેરશુદ્ધી, ૨. મુકવા
 આપેલા પૈસા પાછા આપવા.
 નિર્ચ્યાત, ઉ. (તઃ તા. તં.) ગએલો, મુવેલો.
 નિર્ચ્યામ, પુ. (મઃ) આર્યો.
 નિર્ચ્યાસ, પુ. (સઃ) યુંદર.
 નિર્ચૂહ, પુ. (હઃ) ખાર, ખારશુ, ૨. ચોટલી ૩. ઉકા-
 લો, ૪. હાથીદાતનું, ૫. ધેરના ભીતમાનો થાંખલો.
 નિર્વંણ, ન. (જં.) દાન આપવું.
 નિર્વંણન, ન. (નં.) જોવું.
 નિર્વંહણ, ન. (જં.) આફત, વિપત, ૨. પુરંકરતાં, ૩.
 મદત કરતાં.
 નિર્વાળ, ન. (જં.) મુક્તિ, મોક્ષ, વિ. (જઃ જા. જં.) ૨. મુક્ત.
 નિર્વાત, પુ. (તઃ) ગએલો પવન, જતોરહેલો પવન.
 નિર્વાદ, પુ. (દઃ) નિંદા, બદગોષ્ઠ.
 નિર્વાપણ, ન. (જં.) ઠાર મારવું, મારવું, જીવલેવો, વધ.
 નિર્વાયં, વિ. (યઃ યાં. યં.) અનિવાર, મજબુત, અ-
 ટકાવી શકાએ નહી તેવું, ૨. આખ, તો હોમત.
 નિર્વાસન, ન. (નં.) ઠારમારવું, મારવું, જીવલેવો, વધ.
 નિર્વૃત્ત, વિ. (તઃ તા. તં.) તઈઆર, ૨. ઉત્પન્ન,
 પેદાથવું, નીપજવું.
 નિર્વેશ, પુ. (જઃ) ઉત્પન્ન, પેદાશ, ઉપજ, નીપજ,
 ઉપભોગ, ૨. મુઝાં, બેશુદ્ધી.
 નિર્હાર, પુ. (રઃ) કાટોકાઢવો, ભોકાયલો કાટોકાઢવો.
 નિર્હારિનુ, વિ. (રી. રિણી. રિં.) ધણી ખુશનુમા ખુશ
 બોધ.
 નિર્હતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) નરક સંબંધે જે અશોભા તે.
 નિલય, પુ. (યઃ) ધર.
 નિલીયમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) ઢાંકેલું.
 નિવર્તક, વિ. (કઃ કા. કં.) સુધારનારો, રસ્તા ઉપર
 લાવનારો.
 નિવહ, પુ. (હઃ) જમાવ, ટોણ.
 નિવાત, પુ. (તઃ) આશ્રો, મદત, વિ. (તઃ તા. તં.) ૨.
 પવન વગરનુ, ન. (તં.) ૩. અખતર.
 નિવાપ, પુ. (વઃ) મા આપનુ તરપણ.

નિવૃત્ત, ન. (તં.) પેહેરેલા કપડા, ૨. કંઠી જેવી પેહેરે-
લી જ્યોત્સ.

નિવૃત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) આરો તરફથી ઘેરાયેલું.

નિવૃત્તિમાર્ગ, પુ. (ગં:) આ લોકમા તથા ૫૨ લોકમા

વિષયનો લોભ નહી કરતા દરેક પ્રાણી માત્ર ઉ-

પર દયા રાખીને હૃદયની આરાધના તે.

નિવ્રણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) જેને નાસુર નથી તે.

નિવેશ, પુ. (શ:) છાવણી, બસકર ગાહ. [કપટી.

નિશાઠ, વિ. (ઠ: ઠા. ઠં.) ભોણો, દીલનો ખુલ્લો, નિ-

નિશા, સ્ત્રી. (શા.) રાત, ૨. હલદર.

નિશાટન, પુ. (ન:) ધુવડ.

નિશાત, વિ. (ત: તા. તં.) ધારવાલું, તેજવાલુ.

નિશાંત, ન. (તં.) ધર.

નિશાપત્તે, પુ. (તિ:) ચંદ્ર, આદો.

નિશારણ, ન. (ળં.) ઠાર મારવું, જીવ લેવો.

નિશિત, વિ. (ત: તા. તં.) ધારવાલું, તેજ વાલું.

નિશીય, પુ. (ય:) મધ્યાન રાત.

નિશીયિની, સ્ત્રી. (ની.) રાંત.

નિશ્ચય, પુ. (ય:) નિર્ણય, ધરિણી. [નથી તે.

નિ:શ્રીક, વિ. (ક: કા. કં.) જેને શોભા તથા સંપત્તી

નિઃશ્રેણ, સ્ત્રી. (ણિ:) જીસરણી, દાદરો.

નિષંગ, પુ. (ગ:) તીર-આણુ મુકવાનો ભાતો.

નિષંગિન, પુ. (ગી.) ધનુર્ધર.

નિષિયા, સ્ત્રી. (યા.) મારકીટ, બબર, યુગરી, દુકાન.

નિષદ્વર, પુ. (ર:) કાદવ, કીચડ.

નિષધ, પુ. (ધ:) એક ડુંગરનું નામ છે.

નિષાદ, પુ. (દ:) ગાવાનો એક રાગ છે, ૨. ચંડાળ,

મહાર, માંગ, ૩. કોલી, ૪. ભીલ.

નિષાદિન, પુ. (દી.) મહાવત, હાથી હાકનારો. [છે તે.

નિષિવ્યમ્મણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) જેની સેવા-પુજા કીધી

નિષદન, ન. (નં.) ઠાર મારવું, જીવ લેવો.

નિષ્ક, પુ. ન. (ષ્ક: ષ્કં.) સોનું, ૨. કંઠી, ૩. દીનાર.

નિષ્કલ, સ્ત્રી. (લા.) જે બાયડીનો અટકાવ ગમ્યાછે તે.

નિષ્કલી, સ્ત્રી. (લી.) અડકાવ ગમ્યાલી બાયડી.

નિષ્કિચન, વિ. (ન: ના. નં.) ગરીબ, દરીદ્રી.

નિસ્કાસિત, વિ. (ત: તા. તં.) કાઢી મુકેલો.

નિષ્કુટ, પુ. (ટ:) બાગ, બગીચો, વાડી.

નિષ્કુટિ, સ્ત્રી. (ટિ:) એલચીનો વેલો.

નિષ્કુહ, પુ. (હ:) આડની પોકળી.

નિષ્કમ, પુ. (મ:) બુદ્ધિ સામર્થ્ય, બુદ્ધિનું ભેદ

નિષ્કામિત, વિ. (ત: તા. તં.) હાકી મુકેલો.

નિષ્ઠા, સ્ત્રી. (ષ્ઠા.) ઉત્પત્તી, પેદાથવું.

નિષ્ઠાન, ન. (નં.) કઠી.

નિષ્ઠીવન, ન. (નં.) મોહિમાથી લીટ થકવું. [વાળ

નિષ્ઠુર, વિ. (ર: રા. રં.) કઠણ, કંકાસ ભરે

નિષ્ઠેવ, ન. પુ. (વં. વ:) મોહિમાથી લીટ થક.

નિષ્ઠવન, ન. (નં.) } ઉપલો શબ્દ જીવો.

નિષ્ઠ્યૂનિ, સ્ત્રી. (તિ:) } ઉપલો શબ્દ જીવો.

નિષ્ણાત, વિ. (ત: તા. તં.) નિપુન, પ્રવીણ.

નિષ્પક, વિ. (ક: કા. કં.) ઉકાળો, સારીપેટે ઉ

નિષ્પન્ન, વિ. (જ: જા. જં.) તયાર, પેદાકરવું, નીપ

નિષ્ણાવ, પુ. (વ:) સાકરેલું, શુદ્ધકરેલું.

નિષ્ણૂત, વિ. (ત: તા. તં.) મોકલેલો, છેડેલો.

નિષ્પ્રમ, વિ. (મ: મા. મં.) તેજવગરનું.

નિષ્પ્રવાણિ, ન. (ણિ:) કોરે કપડું, નવું કપડું.

નિષ્પ્રીત્યમાન, વિ. (ન: ના. નં.) જેને પીડા કીધી

નિસર્ગ, પુ. (ગં:) સ્વભાવ.

નિ:સાર, વિ. (ર: રા. રં.) સાર વગરનું.

નિસૂદન, ન. (નં.) વધ, ઠારમારવું, જીવલેવો.

નિમ્મુટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) નાખીદીધેલો.

નિસ્તર્હણ, ન. (ળં.) વધ, ઠારમારવું, જીવલેવો

નિસ્તલ, વિ. (લ: લા. લં.) વર્તુળ, ગોળ.

નિસ્તિશ, પુ. (શ:) તરવાર.

નિ:સ્તાવ, પુ. (વ:) એસામાણ.

નિસ્વન, પુ. (ન:) શબ્દ.

નિસ્વાન, પુ. (ન:) શબ્દ.

નિહનન, ન. (નં.) વધ, ઠાર મારવું, જીવ લેવો

નિહાકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતની માછલી છે

નિર્હિસન, ન. (નં.) વધ, ઠાર મારવું, જીવલેવો

નિહીન, વિ. (ન: ના. નં.) નીચ, હલકો.

નિન્દવ, પુ. (વ:) ગેર વીસ્વાસ, નિષેધ, ઉઠક.

નિન્દાદ, પુ. (દ:) શબ્દ.

નીકાશ, વિ. (શ: શા. શં.) સરખું, એક સર

નીચ, વિ. (ચ: ચા. ચં.) નીચ, હલકું, રહસ્ય.

નીચે, અ. અલપ, નહાનું એ અર્થ.

નીઢ, પુ. ન. (ઢ: ઢં.) માણો, પક્ષીનો માણો.

, પુ. (વ:) પક્ષી, પંખીર.
 . (ધ્રં.) છાપરી, છજજી, નેવ.
 . (વ:) કળંબનુ ઝાડ
 . (રં.) પાણી, જલ.
 . (લ: લા. લં.) અસમાગી રંગનુ.
 પુ. (ઠ:) ભમરો, ર. મોર, ૩. મહાદેવ.
 પુ. (ગુ:) એક જાતનો કોડો છે.
 ત, પુ. (ત:) મહાદેવ,
 સ્ત્રી. (લા.) માખી, માખ, લીલીમાખ.
 પુ. (ગુ:) એક જાતનો કોડો છે.
 પુ. (ર:) બલરામ, બલદેવજી.
 સ્ત્રી. (ચ.) અસમાગી રંગનુ કમળ.
 સ્ત્રી. (કા.) કાલા કુલનો લોખંડો.
 સ્ત્રી. (ની.) ગળી, યુલી.
 સ્ત્રી. (લી.) ગળી, યુલી
 પુ. (ક:) દુકાળ, કાળ.
 પુ. (રં:) દેવ ભાત, [ભેડાલ.
 પી. (વિ:) ભાંડવલ, પેસો, મુદલ, થાપણ,
 પી. (વી.) બાપડીના હુકડાનુ ગાંઠ.
 પુ. (ત.) જે દેશમા વરતી છે તે દેસ.
 પુ. (ર:) સુજણી, આંબવો, બનાત, બા-
 રજા વીગર.
 પુ. (ર:) બઈ.
 સવાલ કરવો, અંદેશો એ અર્થે.
 પી. (તિ:) સ્તુતિ.
 . (ત: તા. તં.) મોકલેલો, છોડેલો.
 . (જા: જા. જં.) મોકલેલો, છોડેલો.
 . (ન: ના. નં.) નવું.
 . (બ: બા. બં.) નવું.
 . (દ:) પીપલી, પારશો પીંપલો.
 અટકલ, કલ્પના, નિશ્ચય એ અર્થે. [ધુંધુર.
 ન. (ર: રં.) અંડસડું, પગના ધરેણા, લંગર,
 ના.) પુરૂષ જાતી, પુરૂષ.
 સ્ત્રી. (તિ:) મનુષ્ય જાતિ.
 . (ત્યં.) નાચવું.
 . (ચ: ચા. ચં.) સુખી કરનારો.
 . (વ:) રાજા, રાજો.
 . (તિ:) રાજા, રાજો.

નૃપલક્ષ્મન્, ન. (ક્ષમ.) રાજ ચીન્હ, રાજાની નીશાની.
 નૃપસભ, ન. (મં.) રાજાનો મહેલ, રાજ સભા.
 નૃપાસન, ન. (નં.) રાજાની ગાદી, રાજાસન.
 નૃત્રાંસ, વિ. (સ: સા. સં.) કૂર, જનુગી.
 નેલ, ન. (તે.) આંખ, ર. જટા, ૩. ઝાડનુ મુલી-
 યું, ૪. એક જાતનુ કપડું.
 નેતુ, પુ. (તૃ.) પ્રભુ.
 નેત્રાંતુ, ન. (તુ:) આંસુ, આંખનુ પાણી.
 નેત્રી, સ્ત્રી. (ત્રી.) નદી.
 નેત્રિષ્ઠ, વિ. (ષ: ષા. ષં.) ધણો પાસનો, ધણો નજીકનો.
 નેપથ્ય, ન. (થ્યં.) ધરેણા પેરેલાની શોભા, પુ. (ધ્યા.)
 ૨. અલંકાર. [પૈડાના આજુ બાજુની જગા.
 નેમિ, પુ. (મિ:) તમરનુ ઝાડ, સ્ત્રી. (મિ:) ૨. ગાડીના
 નેમિન, પુ. (મી.) તમરનુ ઝાડ. [ભાગ.
 નેમી, સ્ત્રી. (મી.) ગાડીના પૈડાના આજુબાજુનો
 નૈકમેદ, વિ. (દ: દા. દં.) સરશકટ, નહાનું મોટું
 એકદમ, ઉંચું નીચું, જુદીજુદી જાતનું, સામકું.
 નૈગમ, પુ. (મ:) વાણીઓ, વેહેચીને યુજરાન કર-
 નારો, ગામનો, દેશનો.
 નૈષિકી, સ્ત્રી. (કી.) સારી ગાય, ઉત્તમ ગાય.
 નૈપાલી, સ્ત્રી. (લી.) નેપાલ દેશમા ઉપજેલો મણસલ.
 નૈમેય, પુ. (ય:) બદલો-અદલા બદલ.
 નૈયમોષ, ન. (ષ:) વડનુ કૂળ-ટેટાં
 નૈયાયિક, પુ. (ક:) ન્યાયશાસ્ત્રી.
 નૈર્દેશક, વિ. (ક: શિકા. કં.) આકર, સેવા કરનારો.
 નૈર્ક્ત, પુ. (ત:) રાક્ષસ, રાખસ. [મુખ્ય અધીકારી.
 નૈષ્ઠિક, પુ. (ક:) રૂપઆપવા તથા લાવવામાનો
 નૈસ્તિક, પુ. (ક:) તરવારદાર, તરવારવાલો.
 નો, બ. અભાવાર્થ.
 નૌ, સ્ત્રી. (નૌ:) વહાણ, જહાજ, નૌકા.
 નૌકાવંડ, પુ. (ડ:) હલેસુ.
 ન્યક, બ. ધિક્કાર એ અર્થે.
 ન્યક્ષ, પુ. (ક્ષ:) પરસરામ ન. (ક્ષં.) ૨. આખ્યુ, સ-
 ધનું, ૩. વિગતવાર, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) ૪. ખ-
 રાખ, અધમ, નીચ.
 ન્યમોષ, પુ. (ષ:) વડનું ઝાડ, ૨. વામ.
 ન્યમોષી, સ્ત્રી. (ષી.) મુષિક પાણી નામની વનરપતી.
 ન્યચ્, વિ. (ન્યહ. નીચી, ન્યક.) નીચું, નીચું.

~~વ્યંક, પુ. (ક.) એક જાતનો સાંખર છે, સાંખર.~~
~~વ્યંક, વિ. (સ્ત્ર. સ્ત્રા. કં.) નીકડેલો, ઘુટેલો,~~
~~વ્યંક, વિ. (સ્ત્ર. સ્ત્રા. કં.) ઝાંઝા જેવો, વેર જેવો. સ-~~
~~ત્તર કરી, દંડ કરવા વીગેરે જેને સુકવું તે.~~
~~વ્યંક, પુ. (ક.) બાજાન, જમણ.~~
~~વ્યંક, પુ. (મઃ) હંસાક, ગીત.~~ [મળવાનું.
~~વ્યંક, વિ. (સ્ત્ર. સ્ત્રા. કં.) યોગ, જોગ, ગીતથી~~
~~વ્યંક, પુ. (મઃ) ગમિયા પેસો, જમીનમાં દટિયા પેસો.~~
~~વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) રાખાસી.~~
~~વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) એક જાતનો ઝાંઝાકાર છે, વિ. (સ્ત્ર.)~~
~~સ્ત્રા. સ્ત્રા. ૨. સમો, સુખસુરત, દેખાડો.~~
~~વ્યંક, પુ. (મઃ) ઝાંઝા ૨. રોગથી ખૂંદાયેલો.~~
~~વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) એક જાતનો ઝાંઝાકાર છે,~~
~~વ્યંક, વિ. (સ્ત્ર. ના. નં.) ગિંચ, ૨. પાણુ, કમી.~~

૬.

વ્યંક, પુ. (મઃ) હવા, મવન, ૨. શાજ પુત્ર, શાહાજાદા,
 ૩. શાજા, ૪. પાવરું, ૫. પીવું.
 વ્યંક, પુ. (મઃ) બીંચોનો ગામ.
 વ્યંક, વિ. (કં. કા. કં.) પાકેલું, ધરૂં, જેના નાશના
 દહાડા નકડક આપ્યા તે,
 વ્યંક, વિ. (મઃ) રાખી સાધન કરી કરીને પાછી
 પાકી થાય તે કશા હિપર આસા રહેતી નથી તે.
 વ્યંક, પુ. (મઃ) પેદર શાંતના વાપન તે, પાંખવાડીયું, ૨.
 પાંખ, ૫૨, ૩. પાંખ, ૪. દોરત, સાંખતી, ૫.
 કુમક, ૬. બરકર, ૭. પક્ષી, પંખિર, ૮. અવધવ,
 ૯. જાંબી, ૧૦. તીરની પાંખ, તીરના પંખ, ૧૧. વાહ
 વિવાહ, ૧૨. સહાય.
 વ્યંક, ન. (કં.) ધરનુ પાછલું પારણું, પાછબનો વાગો.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (કિ.) પાડવો, ૨. પક્ષીના પાંખના ધ્રુવ.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 વ્યંક, ન. (રં.) ધરનુ પાછલું પારણું, પાછબનો વાગો.
 વ્યંક, પુ. (મઃ) હાથીની પીઠ.
 વ્યંક, પુ. (તઃ) પુનેમ, અમાસ. [ની રાત.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (ની.) બાર પોહાર, એ દહાડાના વચ્ચે.
 વ્યંક, પુ. (કી.) પક્ષી, પંખીડું.
 વ્યંક, ન. (સ્ત્ર.) આંખની ઉપલી તથા નીચલી
 પાપણ, ૨. કુલમાના ઝીણા કેસ જેવા કેસર.

વ્યંક, પુ. ન. (કં. કં.) કાંચ, સ્વચ્છ, કાંચ.
 વ્યંક, વિ. (લઃ ત્ર. લં.) કાંચનું, કાંચનું વાણું.
 વ્યંક, ન. પુ. (દં. હઃ) કુમક. [૨૮ કં.
 વ્યંક, પુ. (મઃ) લંગડો, પાંચળો, ૨. આંખનાં
 વ્યંક, સ્ત્રી. (કિ.) વાહ, વ્યંક ૨. સ્વચ્છ.
 એક જાતનો કાંચ મરનો કંઈ છે.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (કિ.) પાકેલું, ચંચેલું.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (વા.) દારૂ હલદર.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (વા.) દારૂ હલદર.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (વા.) પાકેલું, ચંચેલું, ૨. હલદર.
 વ્યંક, પુ. (નઃ) માણસ, પુરુષ.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (તા.) મરણ.
 વ્યંક, ન. (લં.) મરણ.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (ચી.) પુનેમ, અમાસ.
 વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) સીંહ, વાહ, જે જીવને
 વ્યંક, પુ. (મઃ) આપનમાના સુરમાને એક
 વ્યંક, ન. (લં.) પાંચરાત,
 વ્યંક, ન. (જં.) પુરાણ.
 વ્યંક, પુ. (રઃ) મદન, કામ.
 વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) હાથ.
 વ્યંક, વિ. (નઃ ના. નં.) પાંચ વર્ષનો.
 વ્યંક, પુ. (લઃ) દીવેલીનું આડ, અરેજો.
 વ્યંક, પુ. (રઃ) પાંજરો.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (કા.) ચોપાનીયું, પંચાંગ, ડી.
 રની હડી જેમાથી સુતર કાઢેલું છે.
 વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) સીંહ, વાહ.
 વ્યંક, ન. (રં.) કાંચેલું લુધડું—કપડું, પુ. (રં.)
 વ્યંક, ન. (લં.) આંખઉપર રોગનો પડો
 તે, ૨. ઠાકણું, ૩. જમાવ, ૪. ચાંદસ
 ડો, ૬. ફોલો, ૭. ધેરનુ વોમન.
 વ્યંક, પુ. (સ્ત્ર.) છ જાણું, નેવ.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (જા.) જમાવ, ટેકણું.
 વ્યંક, પુ. (કં.) અખીર. [અવા
 વ્યંક, પુ. (દં.) એક જાતનું વાણું છે, ૨. લ.
 વ્યંક, સ્ત્રી. (દી.) નહાનું કપડું—લુધડું.
 વ્યંક, પુ. (દુઃ) પંડેલું, વિ. (દુઃ દુઃ દુઃ) ૨.
 અગ્ર, ૩. સાવધ, ૪. તિલણ, ધાર
 મજબુત ૬. સાબળો.

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES

(જી.) સ્વર્ણક્ષીરી, પીસોળો નામની વ-
છે.

(દં. ટઃ) સાર કપડું, ખુશનુમા કપડું.

(લઃ) પંડોલી, પંડોલાનો વેલો.

(મી.) (કા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

(પાટલો, રોટલા વળવાનો પાટલો, પાટો.

(કા.) લાલલોષ્ટ્રનું ઝાડ.

(કી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

(શઃ) ધોપ-પટો નામનું હથીઆર છે.

(નિ.) બોલવું, ૨. સ્પષ્ટ અવાજ-ઉચ્ચાર

(વાંચવું, ૪. લોકોમાં અસર થાએ એવી

વસ્તુ કરવું.

(વાંચવું, ૨. પાઠ કરવું, પઢવું.

(યઃ યા. યં.) વાંચવા લાએક.

(રી.) પાઠ માલા.

(કે.) વાંચવું.

(તા. તં.) વાચ્યું.

(વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) વાંચવા લાએક-જોગ.

(લી. તૃ.) વાંચનારો, વાચન.

(નઃ ના. નં.) વાચું.

(જં.) જળ્લે. નાથ કરવો, ૨. એકફુંડકરવું.

(એક દોડીયું, શવાકો, ૨. જુગાર, ૩.

(માફું, ૫. સરત, ૬. વૈપારનો માલ, ૭. ધર.

(એક જાતનું વાજું છે.

(તઃ તા. તં.) સ્થુતી કરેલ.

(તા. તં.) સ્થુતી કરેલ.

(વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) વેહેચવાની જનનસ.

(પ્રપ્રસક, હીજો, ખોણાઆંઠ.

(નિદ્વાન.

(વ્યા. વ્યં.) વેહેચવાની ચીજ.

(મી.) (કા.) બજાર, મારકીટ, યુજરી.

(યા.) જ્યોતિ બ્જલતા, માલ કાંગોડો

(નસ્પતી છે. [જરાણ ચલાવનારો.

(વઃ) વાણીઆ, વેહેચીને વેચારથી યુ-

(દં. ટઃ) પગ,

(પક્ષી, પંખી.

(પતંગીઆ, ૨. પક્ષી, પંખી, ૩. એક

ત છે ૪. સુરડા.

પતંગિકા, સ્ત્રી. (કા.) સફેદ-ધોળો મધ કરનાર મા-
ખ-ખી.

પતલ, ન. (લં.) પાંખ, ૫૨.

પતલિ, પુ. (લિ.) પક્ષી, પંખી.

પતલપ્રહ, પુ. (હઃ) યુક્તાંગી, ૨. લસ્કરનો પાછલો ભાગ.

પતયોલુ, વિ. (લુઃ લુઃ લુ.) પડનારો, પડી જાએ એમ.

પતાકા, સ્ત્રી. (કા.) ધજા, વાવટો, બાલટો, નીશાન.

પતાકેનું, પુ. (કી.) નીશાનદાર, નીશાન લઈ જણાવો.

પતિ, પુ. (તિઃ) વર.

[ણારી સ્ત્રી.

પતિવરા, સ્ત્રી. (રા.) પોતીકી હચ્છા પ્રમાણે વર વર-

પતિવત્તી, સ્ત્રી. (ત્રી.) સુવાસણ, જે બામડીનો વર જી-

વેછે તે.

[યડી, પાકદામન.

પતિવ્રતા, સ્ત્રી. (તા.) પોતીકા વરની સેવા કરનારી બા-

પતન, ન. (નં.) શહર, ગામ.

પત્તિ, પુ. (તિઃ) પગે ચાલનારો, સ્ત્રી. (તિઃ) ૨. પેક રથ,

પેક હાથી, ત્રણ ધોડા, પાંચ પગે ચાલનારો.

પત્તિસંહતિ, સ્ત્રી. (તિ.) પાવદળ, પગે ચાલનાર લસ્કર.

પતલિનું, પુ. (ત્રી.) પક્ષી, પંખી.

પક્ષી, સ્ત્રી. (ત્રી.) પરણેલી બાપડી.

પક્ષીજ, ન. (લં.) બાપડી પાછું, સ્ત્રી પાછું.

પલ, ન. (લં.) પાંદડું, ૨. ૫૨, પાંખ, ૩. હાથી, ૪. ધોડા

વીગેરે એસવાના જનાવરો.

પલપરશુ, પુ. (શુઃ) કાણસ, એક જાતનું હથીઆર.

પલપાશ્યા, સ્ત્રી. (શ્યા.) ટીળો, કપાળે બાંધવાનું ધરેણું

પલરથ, પુ. (યઃ) પક્ષી, પંખી.

પલલેલા, સ્ત્રી. (લા.) માણસના ગાલ ઉપર કસ્તુરી

અને કેસરનું ટીપું કરેછે તે.

પલંગ, ન. (ગં.) પતંગનું લાંકડું, લાલ સુખડ.

પલંગાલ, સ્ત્રી. (લિ.) પલલેલા શબ્દ જુવો.

પલિનું, પુ. (ત્રી.) સસાણો કરીને એક પક્ષી છે, ૨.

બાણ, ૩. પક્ષી, ૪. રથ, ૫. ઝાડ, ૬. તીરનું

કંદડું, ૭. રથમાએસનારો.

પલોર્ણ, પુ. (ર્ણ.) ડીંગાનું ઝાડ, ન. (ર્ણ.) એક જાતનું

રેશમી કપડું છે.

પથ, પુ. (યઃ) રસ્તો, માર્ગ.

પથેક, પુ. (કઃ) મુશકાર, રસ્તે જનારો.

પથિનું, પુ. (પંથઃ) રસ્તો માર્ગ.

પથ્થા, સ્ત્રી. (ધ્યા.) હરડાનું ઝાડ, હરડાનું ઝાડ.

(ત: તા. તં.) પરાજ્ય થએલો, હરેલો.
 વિ. (ત: તા. તં.) જે ધ્વજ રૂપી થયો છે તે.
 (જં.) વખગી-લાગી-ચાટી રહેવું, ૨.
 ત, તાપેદાર.
 પરાંરના વર્ષે એ અર્થે.
 વિ. (ક: કા. કં.) ખીજના કામનો બંદ
 હારો. [ટનારો.
 વ. (જ: જા. જં.) ખીજના કામ વીસે ઝ-
 ધ્વ: ધ્વા. ધ્યં.) મેષ, મુખ્ય, પ્રમુખ, ૨. ઉત્તમ.
 (નં.) વધ, ઠાર મારવું, જીવ લેવો.
 (સુ: સુ. સુ.) મરેલો, મુવેલો.
 (જિ:) ચોર.
 (ર:) પલંગ, ઢોલીઓ, ૨. વિચાર, ૩. જ-
 કમર બાંધવી, ૫. આરંભ, ૬. સમુદાય.
 (મં.) દીલને કેશર સુખડ ચોપડવો.
 (મ:) પગથી જવું, પગવતે ચાલવું.
 જો. (યા.) ચાકર લોકોનું રેરેડાણું, ચાકર
 રહેતાની જગા.
 (જ: જા. જં.) ચારો બાજુથી ઘેરાએલું,
 જુથથી રોકાએલું.
 (લા.) ખાં, ખાં.
 (દ:) ચાકર લોક, સેવક લોક, ૨. બસ્ક-
 ડોલો ભાગ, ૩. પરણેલી બાઈડી, ૪.
 રવુ, સ્વીકાર, ૫. મુલ, મુલ્યું, ૬. શાપ,
 ૭. સોગન, ૮. સુરજનુ ધરણ.
 (ગ:) ગદા, ૨. પરીક્ષ નામનો યોગ, ૩.
 બાપ, લાકડી, સોટા.
 (ન:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 (ય:) અભ્યાસ, ૨. વોલખાણ, દોસ્તી.
 (સ:) સેનાપતીના પાસે રહેણાંચો એકમાણસ.
 (યાં.) ભટ્ટી કરવી, સેવા કરવી.
 (ય:) એક જાતનો અંગી છે.
 (ક:) ચાકર, સેવક.
 (દ:) છત.
 (ન:) ચાકર લોક, સેવક લોક.
 (ત: તા. તં.) પાએલું, પુખ્ત.
 (ય:) વિવહા, લગન, શાદી.
 (મ:) છેવટ, ૨. રૂપ પાલટવું.

પરિણામ પુ. (ય:) બાજુ રમવામા સોકટા ફેરવવાનો.
 પરિણામ, પુ. (હ:) પોહોલાઈ, ફેલાવો.
 પરિતઃ, જ. સર્વત, આસપાસ, નજીક એ અર્થે.
 પરિતણામનુ, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) સંપુષ્ટ, ખુબી, જેને
 વાઠ કરડયા છે તે.
 પરિવદ્યદચ્છદ, વિ. (દ: દા. દં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પરિભ્રાણ, ન. (જં.) જે મારવાને તક આપે થયે તેનો
 અટકાવ કરવો.
 પરિવાન, ન. (નં.) બદલે, મોબદલે.
 પરિવેવન, ન. (નં.) રડતાં બોલવું.
 પરિધાન, ન. (નં.) પહેરવાના કપડા.
 પરાધિ, પુ. (ધિ:) સુરજના ચારે મેર કોઈ વખતે જે
 તેજ દેખાએ છે તે, ૨. આખરાનાં ત્રાડની
 ડાલી, ૩. વસ્તુનો ઘેર-ફેલાવો.
 પારોધિચ, પુ. (ચિ:) પરિચર શબ્દ જીવો.
 પરિપણ, પુ. (ળ:) થાંપણ, ભાંડવલ, ભંડોળ.
 પરિવંધિન, પુ. (ચી.) શત્રુ, દુસમન.
 પરિવાટી, સ્ત્રી. (વી.) દરજીથી, પાયરીથી, અનુક્રમથી.
 પરિવાટિ, સ્ત્રી. (ટિ:) ઉપલો શબ્દ જીવો. છે તે.
 પરિપૂર્ણકામ, વિ. (મ: મા. મં.) જેની હચ્છા પૂર્ણ થઈ
 પરિપૂર્ણતા, સ્ત્રી. (તા.) પરીપૂર્ણપણે, પૂર્ણતા.
 પરિવેલવ, ન. (વં.) કેવડી-જલમુસ્તા નામની વનસ્પતી.
 પરિવ્રવ વિ. (વ: વા. વં.) અંચળ, ચપળ.
 પરિવર્હ. પુ. (હં:) વસ્તુ, ૨. દોલત, ૩. સાથી, સંગા-
 તી, ૪. ચાકર, નફર, ૫. સવારી, ૬. ઈતમામ,
 ૭. પરીવાર, ૮. ખટલો, ૯. રાજકીયચિન્હ,
 રાજકીય નીશાણી, ૧૦. અલામત.
 પરિભવ, પુ. (વ:) તિરસ્કાર, અવગણના.
 પરિમાણ ન. (જં.) મોહો ઉપર ઠપકો દેવો તે, ૨. હથો,
 મળખ, હાંસી. [એલો.
 પરિભૂત, વિ. (ત: તા. તં.) મળખ કરેલો, હાંસી થ-
 પરિમલ, પુ. (લ:) એક જાતની ખુસબોઈ છે.
 પરિરંભ, પુ. (મ:) આલીંગન, કોટી.
 પરિવર્જન, ન. (નં.) વધ, સર્વથા વર્જન.
 પરિવર્ત, પુ. (તં:) બદલે, મોબદલા.
 પરિવાદ, પુ. (દ:) નિંદા.
 પરિવાપિત, વિ. (ત: તા. તં.) મુંડેલો, જેને મુંડયો છે.
 પરિવાર, પુ. (ર:) ચાકરલોક, નોકરલોક.

પરિવાહ પુ. (હ:) તળાવમાંથી પાણી બહાર જવાનો
 રસ્તો, નીક, નળ. [પરણિ હોયતે મોઢો બાહ.]
 પરિવિત્તિ પુ. (ત્તિ:) જેનો નહાનો બાહ તેના પહેલો
 પરિવૃદ, પુ. (દ:) પ્રભુ.
 પરિવિત્, પુ. (ત્ત.) પરિવિત્તિ શબ્દ જીવો.
 પરિવેષ પુ. (ષ:) સુરજના આરેખાજીએ કદાચ મંડ-
 પાકાર જે તેજ દેખાએ છે તે.
 પરિવ્યાપ, પુ. (ષ:) પાણીમાંનો નેતર.
 પરિવાજ, પુ. (ટ:) સંન્યાસી.
 પરિવાજક, પુ. (ક:) સંન્યાસી.
 પરિષદ, સ્ત્રી. (દ:) સભા. [જાએ ઉચ્છારેલો.
 પરિષ્કંદ, વિ. (દ: દા. દં.) ખીજાએ વધારેલો, ખી-
 પરિષ્કંન, વિ. (ન: ના. નં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પરિષ્કાર, પુ. (ર:) અલંકાર. [કરેલ.
 પરિષ્કૃત, વિ. (ત: તા. તં.) અલંકાર યુક્ત, અલંકાર
 પરિષંગ, પુ. (ગ:) આલ્લીંગન, કોઠી.
 પરિસર, પુ. (ર:) નદી, પહાડ એના પાસની જગા.
 પરિસર્વ, પુ. (ર્વ:) ઘેરવુ, ઘેરો, જીર્ણ.
 પરિસર્વો, સ્ત્રી. (ર્વ:) આરો ખાજીએ સરકર્ણ.
 પરિસાર પુ. (ર:) ઉપલો શબ્દ જીવો. [એ ઉચ્છારેલો.
 પરિસ્કંદ, વિ. (દ: દા. દં.) ખીજાએ વધારેલો, ખીજ
 પરિસ્કંન, વિ. (જ: જા. જં.) ઉપલોશબ્દ જીવો.
 પરિસ્કૃત, વિ. (ત: તા. તં.) અલંકાર કરેલો, અલંકારયુક્ત.
 પરિસ્તૌમ, પુ. (મ:) હાથીના પીઠ ઉપર નાખવાની ઝુલ.
 પરિસ્પંદ, પુ. (દ:) રમના, ગોઠવન, ૨. એક જાતની
 કીયા છે.
 પરિસ્તેત, સ્ત્રી. (ત:) દારૂ.
 પરિમુતા, સ્ત્રી. (તા.) દારૂ. [છમેલો.
 પરિસપ્તપરિચ્છદ, વિ. (દ: દા. દં.) એત ખાતનો, છાન
 પરિરંધિત, વિ. (ત: તા. તં.) જેની ખરાખી કીધી છે તે.
 પરિચીય, ઘ. લપેટીને, ઘેરીને, એએથે. [(તં.) દુ:ખ.
 પરિવેદિત, વિ. (ત: તા. તં.) જેને દુ:ખ થયું છે તે, ન.
 પરિશુદ્ધભાવ, વિ. (વ: વા. વં.) સાફ દીલનો, જેનું
 અંત:કરણ સાફ છે તે.
 પરિશ્રમાવહ, વિ. (હ: હા. હં.) મહેનત વોધી કરનાર.
 પરીક્ષક, પુ. (ક:) પરીક્ષા કરનારો, પારખ.
 પરીભાવ, પુ. (વ:) અપમાન, એઆખુ.
 પરીતંભ, પુ. (મ:) કોઠી, આલ્લીંગન.

પરીવર્ત, પુ. (તં:) બદલે, મોખદલા.
 પરીવાદ, પુ. (દ:) નિંદા, બદ ગોષ્ઠ. [સ
 પરિવાપ પુ. (વ:) વાવ, હોદ, ૨. ખીજપેરણું, ૩.
 પરંગાર, પુ. (ર:) આકર લોક, નોકર લોક,
 વારનું મેન, ૩. તંજનું સામાન.
 પરીવાહ, પુ. (હ:) તળાવમાંથી પાણી બહાર
 પરીટ્ટી, સ્ત્રી. (ટ્ટી:) સરાદ કરતી વખતે—સારની
 બર્કીથી બ્રાહ્મણની સેવા કરે છે તે.
 પરીસર્ગો, સ્ત્રી. (ર્ગ:) આરો તરફ ખસવું.
 પરીસાર, પુ. (ર:) આરો તરફ ખસવું.
 પરીહાસ, પુ. (હ:) ફીડા, રમત.
 પરુ, પુ. (ર:) ખાંચુ—સેરડી—ખરૂ વીગેરેનું ધા
 પરુત્, ઘ. ગયા વર્ષે એએથે.
 પુરુષ, વિ. (ષ: શા. શં) કૂર, જલાલ, જલમ,
 પુરુષ, ન. (ર:) ખાંચુ—સેરડી—ખરૂ વીગેરેની
 પરેત, વિ. (ત: તા. તં.) મુવેલો, મરેલો.
 પરેશ્વિ, ઘ. ખીજે દહાડે એએથે.
 પરેતરાજ, પુ. (ટ:) જમ, યમ.
 પરેટુકા, સ્ત્રી. (કા.) ધણીવાર બ્યાપલી ગાય
 પરેશિત, વિ. (ત: તા. તં.) ખીજાએ વધારેલો,
 એ ઉચ્છારેલો.
 પરેશ્વ, વિ. (શ: શા. શં.) પછવડે, ગેર હાજરી
 પરાટ્ટી, સ્ત્રી. (ટ્ટી.) આમાચેણું, વાગલું.
 પરાણી, સ્ત્રી. (ણી.) આમાચેણું, વાગલું.
 પર્કટિન, પુ. (ટી.) પીપરીનું ઝાડ,
 પર્જનો, સ્ત્રી. (ની.) દારૂ હલદર.
 પર્જન્ય પુ. (ન્ય:) ઇંદ્ર, ગગડાટ.
 પર્ણ, ન. (ર્ણ:) પાતર, પુ. (ર્ણ:) ૨. આખરાનું
 પર્ણશાલ, સ્ત્રી. (લા.) રૂશીનું ધર.
 પર્ણસિ, પુ. (સ:) આજ વલ-આવરીનામની વનસ
 પર્યક, પુ. (ક:) પલંગ, આટલું, ઢોલીઆ.
 પર્યટન, ન. (નં) ફરવું, બટકવું.
 પર્યતમ, સ્ત્રી. (મૂ.) નદી—પહાડ એના પાસેની
 પર્યવક્ષણ, પુ. (ષ:) શેવટ, છેડો, અંત. [છ
 પર્યવક્ષિત, વિ. (ત: તા. તં.) સર્વના છેલ્લે જે
 પર્યાપ્ત, વિ. (પ: પા. પં.) પરીપૂર્ણ, પુર.
 પર્યાપ્તિ, સ્ત્રી. (પિ:) પરીપૂર્ણતા, ૨. સામર્થ્ય,
 મારવા તથા આર થાએ તેને હાકવો.

પુ. (ત્રિ.) પાછુ ફરવું.
 ન. (નં.) પાછુ ફરવું. પુ. (નં.) એક નરક છે.
 (ય.) મર્યાદા મુકીને આગલ જવું, હદ ક-
 ધારે જવું. [૨. પ્રસંગ.
 (ય.) હદ કરતાં આગળ જવું, પ્રસાર,
 ભો. (સ્થા.) વાંકું, દાવો.
 ન. (નં.) કરજ. [હાથની સેવાકરવી તે.
 ની. (જા.) સરાદ કરતી વખતે ભક્તીથી શ્રા-
 વઃ) ડુંગર, પહાડ.
 (વં.) બાંધુ-સેરડી-બર બીગેરની ગાઠ,
 કતીથી છે, ૩. ઉત્સાહ, ૪. પ્રસંગ, ૫.
 થ છે. [અમાસ એ વચ્ચેનો અંતર.
 (વિઃ) પડવાથી પુનેમનો તથા પુનેમથી
 . (કા.) પીકનો કોટો, ૨. ફાસલી.
 માસ, ગોસ્ત, ૨. એક જાતનું વજન છે.
 (ઙ.) ગંવડી, કડીઓ.
 (બી.) ગોલુર-સરાટા નામની વનસ્પતી છે.
 નં.) માસ, ગોસ્ત.
 (કુ.) કાંદા, ડુંગળી.
 . (લઃ લં.) ડીડવા.
 શઃશા.શં.) લીલું, ન. (શં.) ૨. પાતરું, પુ.
 આખરાનું ઝાડ, ૪. કપુરકાચરી, ૫.
 બદર.
 (ઙી.) ઝાડ, વૃક્ષ.
 . (કની) મુવાળા પાકેલી ડોસી ખાયડી.
 .) ધરડાપણાથી, જે નીમાખાને સફેતી
 તે.
 (કઃ) પલંગ, ખાટલો, ઢોલીઓ.
) પાતરાં, પાંદડા.
) નહાનો સરેવર, તલાવ.
 ન્ય ઝટકવું, સાફ કરવું, ન. (વં.) ૨. છાણ.
 શી, પવન, ન. (નં.) ૨. અનાજ ઝટકવું.
 (કઃ) વા, પવન.
 (નઃ) સાપ, સર્પ.
) હંદગુ હથીઆર.
) દરબ જાતનું એક ધાસ છે, વિ. (લઃ
 . શુદ્ધ, સાફ, સોજાવું.
 કં.) સનગુ સુતર, સુતર.

પશુપતિ, પુ. (તિઃ) મહાદેવ.
 પશુપન્નુ, સ્ત્રી. (ન્નુઃ) ઢોર બાંધવાનું ઢોરડું.
 પશ્વાન, ઘ. પશ્વમદીશા, છેડો એમ્મથં.
 પશ્વાત્તમ, પુ. (પઃ) પશ્વાતાપ કરવો.
 પશ્ચિમ, વિ. (મઃ મા. મં.) છેડો, ૨. આંમડું, ૩. છેલ્લો.
 પશ્વાડ, પુ. (ડઃ) જે બળદને તે જેર થવા સાફ
 તેનાના ખભા ઉપર જે જીસડી જોતરે છે તે.
 પશ્ચીમી, સ્ત્રી. (મી.) નહાળી છતાં જે ગાભણી ગાય તે.
 પસ્ય, ન. (પ્યં.) ધર.
 પાક, પુ. (કઃ) હજમ, પચવું, ૨. બાલક, બચ્ચું.
 પાકલ, ન. (લં.) કડવું કોટ-મીઠું કોટ નામની વન-
 સ્પતી છે.
 પાકશાસન, પુ. (નઃ) હંદ.
 પાકશાસન, પુ. (નિઃ) હંદનો ડીકરો.
 પાકસ્થાન, ન. (નં.) રાધણી.
 પાક્ય, ન. (ક્યં.) એક જાતનું ખનાવટ મીઠું છે, પુ.
 (ક્યઃ) ૨. જમીઆર, ૩. સુર્યાઆર.
 પાશંડ, પુ. (ડઃ) બુદ્ધ-જિ-ચરેવા નાસ્તીક.
 પાંચજન્ય, પુ. (ન્યઃ) વિષયનો શંખ.
 પાંચાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) પુતળી, ખાવલી ઢીંગલી.
 પાટચર, પુ. (રઃ) ચોર.
 પાટલ, વિ. (લઃ લા. લં.) જરા સફેદ અને લાલ. ન.
 (લં.) ૨. ભાત, જલદી પાકનાઈ ભાત.
 પોટલા, સ્ત્રી. (લા.) }
 પોટલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) } પાડલીનો વેલો.
 પોટલી, સ્ત્રી. (લી.) }
 પાચમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) ચીરેલું, વેરેલું.
 પાઠ, પુ. (ઠઃ) શ્રદ્ધયસ, ૨. વાચવું, પઠવું, પાઠ કરવું.
 પાઠ, સ્ત્રી. (ઠા.) પાડવળી-પાહાડ મુજ નામની વન-
 સ્પતી છે.
 પાઠિન, પુ. (ઠી.) ચીત્રક, ચાત્રો.
 પાઠીન, પુ. (નઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પાટ, ઘ. સંપોધના અર્થ.
 પાણિ, પુ. (ણિઃ) હાથ.
 પાણિમૂલીતી, સ્ત્રી. (તી) પરણેલી ખાયડી.
 પાણિય, પુ. (યઃ) }
 પાણિયડન, ન. (નં.) } હાથ ઉપર ગાવાનો તાલ ધરવો
 પાણિવાદ, પુ. (વઃ) }

પાંડુ, વિ. (કુઃ કુઃ કુઃ) સફેદ, ઘોણો.
 પાંડુકાંતિક, પુ. (લી.) સફેદ કાંપળીયાં વીટાએલો.
 પાંડુર, વિ. (રઃ રા ર.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પાનક, ન. પુ. (કં કં.) પાપ.
 પાનક, ન. (તં.) પાતાલલોક, ૨. સમુદ્રમાની અંગો,
 ૩. છીદ્ર, છેદ. [સ્ત્રીનો ધરમ.
 પાનકાન, ન. (યં.) પતીવ્રતા સ્ત્રીનો ધરમ, પાપદામન
 પાન, ન. (તં.) વાસણ, ઠામ, પાતર, પાંદડું, ખાડી,
 પોર, યોગ્ય વીધય, યોગ્યતા, શરીર, નહાનીભટ્ટી,
 આશય, ખાનુ, ધર, જેમાંકેઈ રહેતે, રાજનો
 પ્રધાન, જોઈને નામનારો. [જોગ.
 પાનપાન, વિ. (ના ના નં.) પડવા થએલો, પડવા
 પાનુક, વિ. (કા કા. કં.) પડનારો, પડવાજોગ.
 પાપસ, ન. (યા) પાણી, જળ.
 પાપ, પુ. (તં) પગ, ૨. નહાનો ડુંગર, ૩. કીરણ,
 ૬. ચોથાઈ. [ગર, ધુંધુર.
 પાપકંક, પુ. (કા) અઠસીયાં, કંલ્લા, સાંકળા, લં-
 પાપકાંચ, ત. (ખં.) ગોત્રના નામનો ઉચ્છાર કરીને
 માદ કરતિ ધેળા એ નમરકાર કરવો તે.
 પાપય, પુ. (પા) હૃદય, આડ. [ધિછે તેમ.
 પાપયન. નં. (ત.) પગને બાંધવું, જેમ ઢોરને બાં-
 પાપયન્મીક, ન. (કં.) એક જાતનો રોગ-દરદ છે,
 ગાંડ, ઢીમર-ક, ઢીમસુ.
 પાપકાંચ, પુ. (દ.) પગની ટાંચ દુખવાનુ દરદ-રોગ
 પાપાક, ન. (ખં.) પગના આંગળા આંગળનો ભાગ.
 પાપાવત, ન. (તં.) અઠસીયાં, કંલ્લા, સાંકળા, લંગર, ધુંધુર.
 પાપામુષ્ણાશ્રવાનિ, વિ. (નિઃ નિ. નિ.) પગના અંચુઠા
 ઉપર જે ઉભા રહેા છે તે.
 પાપાન, પુ. (તં) પગે જનારો, ન. (તં.) પગે જણા-
 રાનું ઢોલું, પાપદળ, બચકર.
 પાપાનક, પુ. (કં.) } ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પાપાનક, પુ. (કં.) }
 પાપકા સ્ત્રી. (કા.) જોડો, પગમા પેહેરવાનો જોડો,
 આંગડાનો જોડો.
 પાપુ, સ્ત્રી. (દ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પાપુકૃત, પુ. (ત.) અમાર, અમાર. [પાણી તે.
 પાપ, પુ. ન. સ્ત્રી. (યઃ ઘા. ઘં.) પગ ધોવાસાર જે
 પાન, ન. (નં.) પીડું, ૨. પીડું, દારૂ વેચવાનું ડુકાન.

પાનપાલ, ન. (નં.) પીવાનુ વાસણ.
 પાનગોષ્ટિકા, સ્ત્રી. (કા.) દારૂપીવા મળેલો જમાવ.
 પાનીય, ન. (યં.) પાણી, જળ. [પાવાનુ મકાન
 પાનીયશાલિકા, સ્ત્રી. (કા.) લોકોને ધરમનુ પાણ
 પાંચ, પુ. (યઃ) મુશકર.
 પાંચ, ન. (પં.) વાપ.વિ. (પા.પા.પં.) ૨. કૂર, ધાત કરેન
 રો, જગુની. [વનસ્પતી દે
 પાંચેલી, સ્ત્રી. (લી.) પાડવલી-પાહાડ મુલ નામ
 પાંડુરોગ, પુ. (ગઃ) એક જાતનો રોગછે.
 પાપ્મન, પુ. (મા.) પાપ. [લીખ.
 પામન, પુ. (મા.) એક જાતનુ દરદ છે, ખસ, ૯
 પાપનિષ્કૃતિ. સ્ત્રી. (તિઃ) પાપ સાર જે પ્રાપ્તિવત
 પામન, વિ. (ના ના. નં.) જેને ખસ થઈ છે તે.
 પામો, સ્ત્રી. (મા.) ખસ, લીલીખસ,
 પામર, વિ. (રં. રા. રં.) અધમ, નિમ્ન, નહાનુ.
 પાપસ, ન. (નં.) ખીર, દુધપાક, પુ. (સઃ) ૨. લોખા
 પાપુ, પુ. (યુઃ) ગાંડ.
 પાપ્ય, ન. (યં.) માન, પ્રમાણ.
 પાર, ન. (રં.) પેલી તરફનો કીનારો, શાંભેનો કાં
 પારત, પુ. (તઃ) પારો.
 પારદ, પુ. (દઃ) પારો.
 પારશવ, પુ. (વા) એક જાતનુ હથીઆરછે, શુદ્રનીચ
 પારશ્વલુપી પેદા થએલો ડીકરો. [વાપરન
 પારશ્વલુપી, પુ. (કા) ફરશરામ, ફરશનામનુ હથી
 પારતીક, પુ. (કા) ઇરાણી ધોડો.
 પારસ્ત્રેણય, પુ. (યઃ) પરસ્ત્રીનો ડીકરો.
 પારાપત પુ. (તઃ) ખચુતર, જંગલી ખચુતર.
 પારાપાર પુ. (રઃ) સમુદ્ર, દરીઆ. [એમ સમજ
 પારાયણ, ન. (જં.) સમજવીને કેહેવું, ધ્યાનમા
 પારાવત, પુ. (તઃ) ખચુતર, જંગલી ખચુતર.
 પારાવતમી, સ્ત્રી. (મીઃ) } માલકાંગોણી નામની
 પારાવતમી, સ્ત્રી. (મીઃ) } સ્પતી છે.
 પારાવાર, પુ. (રીઃ) સમુદ્ર, દરીઆ, ન. પુ. (રં
 ૨. મેકીનારા, બંને કીનારા.
 પારાશરી, ન. પુ. (રી.) સં-યાસી.
 પારાશર્ય, પુ. (યં.) વ્યાસ, વ્યાસજી.
 પારિકાંક્ષીન, પુ. (ક્ષી.) તપસ્વી. [ડાનુ
 પારિજાતક, પુ. (કા) પારીજાતનુ આડ, કડવા

સ્ત્રી. (ધ્યા.) બૈરાંના માથામા પહેવાનુ ઝે-
 યુ.
 પુ. (ક:) એક પહાડ છે.
 (વ: વા. વં.) ચંચલ, ચપલ.
 (દ્ર:) કડવા લીંબડાનુ ઝાડ.
 પુ. (ક:) દેવદારનુ ઝાડ. [સ્પતી છે.
 (વ્યં.) કડવું-મીઠું કોષ્ટ નામની વન-
 (દ:) સભાસદ, મિજલસી.
 (ઘ:) સભાસદ, મિજલસદાર.
 (યં:) પૌચી, બાજુ બંદ.
 (સ્યં.) કૌતુક વિગોદ, ન. ઘ. (સ્યં.) ૨.
 ની, કૌતુકથી. [રેલ, ૩. પાંદડા.
 (રી.) હાથીના પગને બાધવાનુ દોરડું, ૨.
 (વ્યં.) ફોર બાધણુ, નિપૂર બાધણુ.
 (વ:) રાજો, રાજા.
 (તી.) મહાદેવની સ્ત્રી, પારવતી.
 પુ. (ન:) કાર્તિક સ્વામી, ગણપતી.
 (પીઠ, બગલ, ગબલ, ફાસલાં.) [લનારો.
 (દ:) બાજુથી જનારો, ૨. ક્યાસથી ચા-
 (લ્લં:) પગની ટાચ.
 (દ:) રાજો દુસમન શાયે લઢીને તેને
 માંડે આગળ ગમ્મો છતા તેના પછવાડે
 લઈ લેવા ઇચ્છીનારો. [નુ ધાસ છે.
 (વ:) વેખંડ જેવું પાણીમાનુ એક જાત-
 (કી.) પાલકી-પોઠશાક-વાસ્ત-કાકરા-
 નામની વનસ્પતી છે.
 (જા: જા. જાં.) લીલારંગનુ.
 (લિ:) છરી-ચાકુ-તરવારની ધાર અગર
 ૨. ખેલો, ૩. નીશાની, ૪. વોલ, ૫.
 ૬. જીવાન બાયડી, ૭. કાન. [સ્પતી છે.
 (તી.) કાળો તેડુ-નિગડી નામની વન-
 (તી.) પાલિ શબ્દ જીવો.
 (ક:) અખી, વિસ્તવ.
 (ક:) ફાંસો, ફાસ.
 (ક:) રમવાના ફાસા.
 (તી.) વરણ, વરણદેવ.
 (તઃ) આંકડાનુ ઝાડ, મોરસલીનું ઝાડ.
 (વ્યં.) ઢોર પાખવાં ગાય-ભેસ વીરેરે.

વાંગુ, પુ. (ઙુ:) ધુળ, ૨. દોષ.
 વાંગુલા, સ્ત્રી. (લા.) છીનાલ બાયડી.
 વાહ્યા, સ્ત્રી. (ધ્યા:) ફાસાનો જમાવ.
 વાશ્વાન્ય, વિ. (ત્ય: ત્યા. ત્યં.) છેલ્લો-છુ, છેવટનુ.
 વાષાણ, પુ. (ળ:) પથ્થર. [આરછે જેને ટાકી કેહેછે.
 વાષાણદારણ, પુ. (ળ:) પથ્થર ફોડવાનુ એક હાથી-
 વાસુ, પુ. (સુ:) ધુળ, ૨. દોષ.
 વાંસુલા, સ્ત્રી. (લા) છીનાલ બાયડી.
 વિક, પુ. (ક:) કોઠીલા પક્ષી, કોયળ. [રંગનુ.
 વિંગ, વિ. (ગ: ગા. ગં.) જરા સફેદ રંગનુ, જરા પીલા
 વિંગલ, વિ. (લ: લા. લં.) જરા સફેદ, જરા પીલા રં-
 ગનુ, પુ. (લ:) ૨. સુરજનો એક ગણ છે.
 વિંગલા, સ્ત્રી. (લા.) વામન નામનો જે દક્ષણ દીશાને
 હાથી તેની સ્ત્રી.
 વિચંડ, પુ. (ડ:) જહર, કોથળો, હોજરી, ઉદર.
 વિચિંડ, પુ. (ડ:) જહર, ઉદર, હોજરી, કોથળો,
 જનાવરનો અવયવ.
 વિચિંડિલ, પુ. (લ:) મોઢા પેટવાલો, ટુંદાલો.
 વિચુનલ, પુ. ન. (લ: લં.) રે, કપાસ.
 વિચુમંદ, પુ. (દ:) લીંબડાનુ ઝાડ, લીંબો.
 વિચુમર્દ, પુ. (દં:) લીંબડાનું ઝાડ, લીંબો.
 વિચુલ, પુ. (લ:) રે, કપાસ.
 વિચ્છ, ન. (ટં) કલઈ, કલહ.
 વિચ્છ, ન. (લ્લં.) મોરની પાંખ-પર.
 વિચ્છા, સ્ત્રી. (લ્લં.) સાવરનો યુંદર, ૨. વોળ, સોપા-
 રી, ૩. જટા, ૪. કાળો, ૫. નાતવાન, ૬. ધો-
 ડાનો પગનો રોગ, ૭. સાવરનુ ઝાડ.
 વિચ્છિલ, ન. (લં.) શાહ-ઝારવાળુ દહી. [સીસમ.
 વિચ્છિલા, સ્ત્રી. (લા.) સાવરનુ ઝાડ, સીસમનુ ઝાડ,
 વિંજ, પુ. (જ:) અનાજનો ઢગલો, ૨. વધ, ઠારમારવું
 વિંજર, ન. (રં.) હરતાલ, ૨. પાંજરો, ૩. એક જાતનો
 ઘેડો, ૩. પીળું, ૪. સોનું. [ડોલો, ધડકાંખેલો.
 વિંજલ, વિ. (લ: લા. લં.) ધારતી આદિલો, ધસકો બે-
 વિંજુષ, પુ. (ષ:) કાનમાનો મેલ.
 વિટ, પુ. (ટ:) બાંધુનો ટોપલો, પાટી.
 વિટક, પુ. ન. (ક: કં.) ફેલો, પુ. (ક:) કપડા
 મુકવાની પેટી.
 વિટકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

વિટિકારોગ, પુ. (ગઃ) એક જાતનો પરમાનો રોગ છે તેથી કોણા થાય છે.

વિઠર, પુ. (રઃ) થાળી, તપેલી, ન. (રં.) ૨. મેથા, ૩. દહી પોળવાળી લાકડી, ૨૫૬.

વિંઢ. પુ. (ઙઃ) મતોડીનો ગોળો, ૨. આંબુનો ટોપલો, ૩. અપેડો-ટો, ૪. એક ગંધર્વ છે, ન. (ઙ.) ૫.

સોહોડું, ૬. અળ. જોર, સત્કી, ૭. ધેરાએલું, ૮. શરીરનો ભાગ, ૯. ધેરનો ભાગ, ૧૦. શ-રીર, ૧૧. સરાદમા જે પીડ કરીએ છે તે, ૧૨. ગોળો, ૧૩. સોખાન, ૧૪. આડી.

વિજક, પુ. (કઃ) સોખાન, ૫૫.

વિંડિકા, સ્ત્રી. (કા.) પેડાના વચસો ભાગ.

વિંડીનક, પુ. (કઃ) ગેળા નામની વનસ્પતીનું આડછે.

વિળ્લક, ન. પુ. (કં. કઃ) ખોળ, ૨. સોખાન, ૫૫, ૩. હીંગ.

વિત્તરો, પુ. (રી.) મા આપ.

વિત્તમહ, પુ. (રઃ) મહાદેવ, ૨. દાહી.

વિત્તમહી, સ્ત્રી. (રી.) દાહી.

વિત્ત, પુ. (ના.) આપ.

વિત્તકાનન, ન. (નં.) મસાણું. [કરવો તે.

વિત્તકાન, ન. (નં.) પીત્રના નામથી જે જાન તથા ધરમ વિત્તવાને, પુ. (વિ.) ચમ, જમ.

વિત્તવસૂ, સ્ત્રી. (સૂઃ) સાંજ, સંધ્યા. [કરવું.

વિત્તવજ, પુ. (જઃ) પીતરને અંનપાણી આપીને તૃપ્તિ.

વિત્તવજ, પુ. (જઃ) ચમ, જમ, મરદાનો રાજ.

વિત્તવન, ન. (નં.) મસાણું.

વિત્તવન્નિ, પુ. (ન્નિઃ) ઉપલો શબ્દ જુઓ. ૨. ચમનો દુત.

વિત્તવ્ય, પુ. (વ્યઃ) કાઠો.

વિત્તસલ્લિમ, પુ. (ભઃ) જાપજો, આપ સરજો.

વિત્ત. ન. (કી.) પિય, ૫૧. [નો શેષ છે.

વિત્તર્ચકીક, પુ. (ચઃ) એક જાતનો માડ—હરસ.

વિત્તાર્ચક, પુ. (ચઃ) એક જાતનો કમળો જે વેરોગ છે.

વિત્તાર્ચ, ન. (ચઃ) ચરમચીજ આધારી જે હરસનો શેષ થાય છે તે.

વિત્તમ, પુ. (રં.) પક્ષી, પંખી.

વિધાન, ન. (નં.) આચ્છાદન કરવું. [પૂરવ.

વિનક, વિ. (કઃ. કા. કં.) દીલમા આંચરમાં પહેરેલો.

વિનાક, પુ. ન. (કઃ. કં.) મહાદેવનું ધનુષ, ત્રિશુળ.

વિનાક, પુ. (કં.) સફેદ રંગનો અપ્પ—અક.

વિનાક્તિ, પુ. (કી.) મહાદેવ.

વિવાસા, સ્ત્રી. (સા.) તરસ, તૃષા, પ્યાસ.

વિવીલકા, સ્ત્રી. (કા.) કીડી, મંકોડા.

વિવ્વલ, પુ. (લઃ) પીપળો, પીપળાનું આડ.

વિવ્વલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) પિંપળી.

વિવૃવિત્, પુ. (તા.) દાદો.

વિવ્વલી, સ્ત્રી. (લી.) પિંપળી.

વિવ્વલીમૂઝ, ન. (લં.) પીંપળમુળ. [મસા,

વિવ્વ, પુ. (ઙઃ) શરીર ઉપર જે કાળા ડાંધા હોય તે.

વિવ્વલ, પુ. (લઃ) ચાર નામનું આડ છે.

વિવ્વ, પુ. (લઃ) ચીપો, જોના આંખમાં ચીપડા છે.

વિવ્વંગ, વિ. (ગઃ. ગા. ગં.) જરા લાલ તથા સફેદ.

વિવ્વાચ, પુ. (ચઃ) ભુત, સૈતાન.

વિવ્વિન, ન. (તં.) માસ.

વિવ્વન, પુ. (નઃ) દુર્જન, દ્રુષ્ટ, ૨. કાંનમાં ખીંચી મૂકનારો, અગર બુલી ગયેલી વાદ દેનારો, ૩. બેજાણના વચ્ચે વાંકું પાડનારો, ૪. વાંદરાનું મોહ, પુ. (કઃ) ૫. કાંનમાં મૂકવું, ૬. કંકુ.

વિવ્વના, સ્ત્રી. (ના.) ઇકા-પિંડીકા નામનો વેણા.

વિવ્વક, પુ. (કઃ) ચોખ્ખાના લોટનો ખાતાનો વડા, ધુંધરા ચીખેરે. [હોડાના વડા.

વિવ્વવન, ન. (નં.) લોડી. તાજલુ, વેણી, વીગે.

વિવ્વન, પુ. (વઃ) અખીર.

વિવ્વદ, વિ. (કઃ. કા. કં.) લોટ ખાઈને રહેનારો.

વિવ્વરો, પુ. (રઃ) આંડેલો પદાર્થ પાછો ખાંડેલો વખર ફોજટ ઉઘોચ કરવો.

વિવ્વ, ન. પુ. (કં. કઃ) આસન, ખેડક.

વિવ્વન, ન. (નં.) પીડા. દુઃખ.

વિવ્વ, સ્ત્રી. (ચઃ) દુઃખ, મનને જે દુઃખ તે.

વિવ્વ, વિ. (કઃ. ના. તં.) પીપૂ. [દાર.

વિવ્વદાર, ન. (રઃ) દેવદારનું આડ, દેવદાર, પુ. (રઃ) દેવદારનું આડ.

વિવ્વ, પુ. (રઃ) દેવદારનું આડ. [દાર.

વિવ્વન, પુ. (નઃ) આંખાડાનું આડ ન. (નં.) ૨.

વિવ્વનિદ્ર. વિ. (કઃ. કા. કં.) જાગો, જાગો. [જર પો.

વિવ્વવાસ, વિ. (સા. સા. સઃ) જેના કપડાં પીંચા છે તે.

વિવ્વવાસ, પુ. (કઃ) અસાનાનું આડ.

વિવ્વ, સ્ત્રી. (તા.) હલદર.

(ર:) વિષયુ.
(ર:) ઘેડો. સ્ત્રી. (તિ:) ૨. પીવું.
(ના. નં.) જોડો, ડોંગો.
(ર:) સલખ-કમ.
(ધી.) મોઢા સડવાળી ગાય.
(અમૃત, પુ. (વ:) ૨. નવી વીઆયેલી
માત દહાડા સુધીનું દુધ. [૪. દુધ.
(અમૃતોડનું. આડ, ૨. હાથી, ૩. બાણુ,
(જી.) મુર-મુરવેલો નામની વનસ્પતી છે.
વા. વં.) જોડો, ડોંગો.
(રા. રં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
સ્ત્રી. (ની.) મોઢા ધાઆવાલી.
(ક:) ચંડાળ, વિ. (ક: કા.કં.) ૨. હ-
ચ જાતનો.
(ર:) ચંડાળ, માંગ.
(તીર-બાણુનો એક ભાગ છે.
(ગાભ, ગર્ભ, કાચ્યોગર્ભ કસવાડ.
(ચ્હ: ચ્હં.) પુછડું, પુછડી.
(એશ.
અનાજનો ઢગલો.
ન. (ટ: ટા. ટં.) વાસણ.
(પાણીનો ભમસો-તાણુ-ચકર.
(નં.) નગર, શહેર.
(ક:) આજ્ઞેય દીશનો હાથી, પુ. ન. (ક:
હિંદ-ધોલું કમળ, પુ. (ક:) ૩. વાધ,
અમી.
(ક:) વિષયુ.
(સ્થલ કમળ એમ ગોડ બોલે છે.
ધોડાના કપાળ ઉપરની નીશાની છે,
ની એક જાત છે.
(કસ્તુર મોગરો.
(વ્યા. વ્યં.) પત્રીત્ર, ૨. સુંદર, ખુબ
(વ્યં.) ૩. સુખ આપનારો, ૪. ધરમ,
(ર:) રાક્ષસ, રાખસ.
(ર:) કુમેર. [ડના વચ્ચેની જમીન.
(મિ:) વિધ્યાદ્રી અને હીમાચલ પહા-
વાન. વતી. વત્.) બાગ્યવાન, નશીબવાન.

પુદ્ગલ, પુ. (લ:) આત્મા, વિ. (લ: લા. લં.) ૨. સુંદર,
ખુબસુરત, પુ. (લ:) ૩. દેહ.
પુત્તિકા, સ્ત્રી. (કા.) બીજેવો મધ ઉત્પન્ન કરનારી માખ.
પુત, પુ. (લ:) ડીકરો.
પુત્રી, સ્ત્રી. (લં.) કં-યા, ડીકરી.
પુત્રી, પુ. (લૌ.) ડીકરો, અને ડીકરી.
પુંધવજ, પુ. (જ:) ઊંદર.
પુન: અ. ભેદ, વીધેસ એ અર્થ.
પુન:પુન:, અ. વારેવારે, વારંવાર, એ અર્થ.
પુનર્નવ, પુ. (વ:) નખ, નાખ.
પુનર્નવા, સ્ત્રી. (વા.) ચેટુળી નામની વનસ્પતી છે.
પુનર્મવ, પુ. (વ:) નખ, નાખ.
પુનર્મ, સ્ત્રી. (મૂ:) પ્રથમ એકની બાયડી થઈને પછી
બીજાની બાયડી થાએ છે તે સ્ત્રી.
પુનાન, વિ. (ન: ના. નં.) શુદ્ધ કરનારો.
પુન્નાગ, પુ. (ગ:) ઊંડીનું ઝાડ.
પુમસ, પુ. (માન) માણુષ, પુરુષ.
પુર:સર, વિ. (ર: રા રં.) આગળ જનારો.
પુર, ન. (રં.) નગર, સેહેર, પુ. (ર:) ૨. ગગળનું ઝાડ.
ન. (રં.) ૩. ધર, ખાનુ, ૪. શરીર, ૫. પાટલીપુત્ર,
પુરત: અ. થોંક ઉપર એ અર્થ.
પુરદ્વાર, ન. (રં.) નગરનો દરવાજો, ગામનો દરવાજો.
પુરંદર, પુ. (ર:) હંદ્ર. [શિ છે તે સ્ત્રી.
પુરંપ્રી, સ્ત્રી. (પ્રિ:) જે બાયડીનો વર તથા તેને ડીક-
પુરંપ્રી, સ્ત્રી. (પ્રી:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
પુર:, અ. થોંક ઉપર એ અર્થ.
પુરસ્કૃત, વિ. (ત: તા. તં.) આગળ રહેલું, આગળ કી-
ધેલું, ૨. પુજેલું, ૩. દુસમીનને પેરેલો.
પુરસ્તાન, અ. પ્રથમ, થોંક, છેડો, પેલી તરફ એ અર્થ.
પુરા, અ. ચીરકાળ, હમેશાં, આગળ, પેલી તરફ એ અર્થ.
પુરાણ, ન. (જં.) સર્ગપ્રતિસર્ગાદી પાંચ લક્ષણાત્મક
જે કાવ્ય તે, વિ. (જ: જા જં.) ૨. પ્રાચીન, મુઠુ,
ન. (જં.) ૩. શાસ્ત્ર, ૪. સોળપૈસા.
પુરાણપુરુષ, પુ. (વં:) વીધયુ.
પુરાતન, વિ. (ન: ના. નં.) પ્રાચીન, જીવો.
પુરાત્ત, ન. (તં.) પ્રાચીન ઇતિહાસ—તવારીખ.
પુરી, સ્ત્રી. (રી.) ગામડું, નગર.
પુરીત, ન. (ત્.) આતરડા, વજરી, હોજરી.

પુરીષ, પુ. ન. (ષઃ ષં) વીક્ષા, યુ.
 પુરુ, વિ. (રુઃ રુઃ રુઃ) ધ્રુવ્યુ, પુશ્કળ.
 પુરુષાદ, પુ. (દઃ) રાખસ, રાક્ષસ. [પુરુષજાતી.
 પુરુષ, પુ. (ષઃ) આત્મા, ૨. ઊંડીનુઝાડ, ૩. માણુષ-
 પુરુષોત્તમ, પુ. (મઃ) વિષ્ણુ.
 પુરુહ, વિ. (હઃ હા હં.) ધ્રુવ્યુ, પુષ્કળ.
 પુરુહન, પુ. (તઃ) ઇંદ્ર.
 પુરોમ, વિ. (મઃ ગા ગં.) } આગળ જનારો.
 પુરોગમ વિ. (મઃ મા. મં.) }
 પુરોગમિન, (મી. મિની. મિ.) }
 પુરોઝાચા, પુ. (ઞઃ) જસમાનો ખાજી રહેલો ભાગ જે
 શ્રાદ્ધાણોને પ્રસાદ દાખલ વહેચે છે તે.
 પુરોધસ, પુ. (જાઃ) પુરોહીત, ગોર.
 પુરોભાગિતા, સ્ત્રી. (તા.) દુષ્ટ યુદ્ધિ, ખરાખ ઇચ્છા.
 પુરોભાગિન, પુ. (મી.) દોષ દહી, દોષ જોનારો.
 પુરોવિદ્, પુ. (વિત્) ભવિષ્યવાદી, આગળ સુંથથે તે
 કેહેનારો, ભવિષ્ય કેહેનારો.
 પુરોહિત, પુ. (તઃ) પુરોહીત, ગોર.
 પુર, સ્ત્રી. (પુ.) નગર, શહેર.
 પુલકાકુલાકૃતિ, વિ. (તિઃ તિઃ તિઃ) ખુશીથી જોના દી-
 લમા કમકપાટ ભરે છે તે.
 પુલક, પુ. (કઃ) ચોખ્ખા, ચોખ્ખા રંધાએલો દાણો.
 પુલ્લિન, ન. (નં.) પણીથી એટલે નદીમાથી આર.)
 આરતે જે કીનારો નીકળે છે તે, રેતીનો કીનારો તે
 પુલોમજા, સ્ત્રી. (જા.) ઇંદ્રની ખાચડી-સ્ત્રી.
 પુલ્લલી, સ્ત્રી. (લી.) ધીનાલ ખાચડી.
 પુષિત, વિ. (તઃ તા તં) પાલેલો, પોસાએલો.
 પુષ્કર, ન. (રં) આકાશ, ૨. જળ, પાણી, પુ. ન. (રઃ રં)
 ૩. કમળ, ન. (રં.) ૪. એક જાતની એપધી છે,
 ૫. તરવારનો વચ્ચેનો ભાગ, ૬. એક તીર્થ છે,
 ૭. હાથીના સુંદનો છેડો, ૮. વાળનું મોઢું, ૯.
 દ્વીપ, ૧૦. સાપ.
 પુષ્કરાન્હ, પુ. (ઞઃ) સારસ, સારસનામના પક્ષી.
 પુષ્કરિણી, સ્ત્રી. (ળી.) નહાનો સરોવર, વાવ.
 પુષ્કરોદ્ભુત, વિ. (તઃ તા. તં.) હાથીની સુંદ વ તે ઉપર
 ઉચકેલું તે. [શિભાચમાન.
 પુષ્કલ, વિ. (લઃ લા. લ.) એષ, ૨. ખુબ સુરત, અત્યંત
 પુષ્ટ, વિ. (ષ્ટઃ ષ્ટઃ ષ્ટઃ) પોસેલો, પાલેલો.

પુષ્પ, ન. (ષ્પઃ) પૂલ, ૨. સ્ત્રીનો અડકાવ.
 પુષ્પક, ન. પુ. (કં. કઃ) કુખેરનુ વીમાન, ન. (વં
 ૨. જમદગ્ન પૂલ.
 પુષ્પકેતુ, ન. (તુઃ) જસતનુપૂલ.
 પુષ્પદંત, પુ. (તઃ) વાળ્યદીશાનો હાથી.
 પુષ્પભન્વન્, પુ. (ન્વા.) મદન.
 પુષ્પરથ, પુ. (થઃ) ક્રીડારથ, હવાખાવાની ગાડી.
 પુષ્પફલ, પુ. (લઃ) કોકનુઝાડ.
 પુષ્પરસ, પુ. (સઃ) પૂલમાનો મધ.
 પુષ્પવતી, સ્ત્રી. (તી.) અડકાએલી સ્ત્રી-ખાચડી.
 પુષ્પવંતા, પુ. (તો.) ચંદ્ર, સુર્ય, ચાંદ સુરજ.
 પુષ્પલિહ, પુ. (રુ.) ભમરો.
 પુષ્પલિહ, પુ. (હઃ) મધમાખ. [કરનારો, ફલ ફેકના
 પુષ્પવર્ણન, વિ. (ર્ણ. લિળી. લિ.) ફલનો વરથ
 પુષ્પસમય, પુ. (યઃ) વસંતરત, -પુ. [પુતલા કરના
 પુસ્ત, ન. પુ. (સ્તં. સ્તઃ) માતોડીના તથા લાકડ
 તુષ્ય, પુ. (ષ્યઃ) પુસનક્ષેત્ર-નખેતર: ફરવાની ગા
 પુષ્પરથ, પુ. (થઃ) ક્રીડારથ, સહેલ કરવાની ગા
 પૂગ, પુ. (મઃ) જમાવ, ટોળુ, ૨. ચોપારીનુ આ
 પૂજા, સ્ત્રી. (જા.) પુજા, પુજા કરીતી.
 પૂજિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પુજેલો, માન્ય.
 પૂઙ્ય, વિ. (ઙ્યઃ ઙ્યઃ ઙ્યં.) વંધ, પુ. (ઙ્યઃ) ૨. સમ
 પૂન, વિ. (તઃ તા. તં.) પત્રીત, ન. (તં.) ખાંડેલું અન
 પૂતના, સ્ત્રી. (ના.) હરડાનુ ઝાડ.
 પૂતિક, પુ. (કઃ) કાટા કરજનુ ઝાડ.
 પૂતિકરજ, પુ. (જઃ) } ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
 પૂતિકરંજ, પુ. (જઃ) }
 પૂતિકાષ્ટ, ન. (ષ્ટઃ) દેવદારનુ ઝાડ, દેવદાર, સીધો દેવ
 પૂતિંગમ્મી, વિ. (મિ. મિઃ. મિ.) બદમોઢ, ખરાખવ
 પૂતિકાલી, સ્ત્રી. (લી.) ખાવચી.
 પૂપ, પુ. (પઃ) ચોખ્ખાના લોટનો રોટલો વીગેરે.
 પૂયદ, પુ. (દઃ) એક નરક છે.
 પૂર, પુ. (રઃ) જલપ્રવા, પાણીનો વોધ-ગતી, ૨.
 વાનો પદાર્થ, ૩. જખમ ભરાવવી.
 પૂર્ણર્થ, વિ. (ર્થઃ યાં. યં.) જેને બદાની ઇચ્છા છે
 ૨. જેની ઇચ્છા પૂર્ણ થઈ છે.
 પૂરણી, સ્ત્રી. (ળી.) ચેવરનુ ઝાડ.
 પૂરિત, વિ. (તઃ તા. તં.) પૂર્ણ, ૨. ભરાએલું.

પુરુષભતી.
 પુ. (પુ.) સંપૂર્ણ, પુરૂ, પૂર્ણ.
 (મઃ) ભરાએલો ધોડો—હોડો.
 (મા.) પુનેમ. [પુન.
 (વ.) કુવો, તળાવ, દેવળ, વીગેરે બાંધવાનું
 (વ.) બ્રહ્મદેવ, વિ. (વઃ વાં. વં.) ૨. સર્વ, ૩.
 ૪. સુખ્ય, પ. પ્રથમ, પુ. (વાં.) ૬. દાદાથી
 વડાવો.
 (વ.) વેડાબાઈ, ૨. દાદાથી આગલા વડાવો.
 (વ.) દેવ. [તરફ છે એમ કલ્પના છે.
 (તઃ) ઉદ્યાચળ નામનો પહાડ જે પુવં
 આગલા દહાડાનું એ અર્થ.
 (જા.) સુર્ય, સુરજ.
 સંબોધન એ અર્થ.
 (ક્રિઃ) સ્પર્શ, અડવું, અડકવું.
 (ન્યાં.) લશ્કર, સૈન્ય, ફોજ.
 (ના.) લશ્કર.
 નાના, વર્ણન એ અર્થ. [સ્તી છે.
 ની. (જી.) ડવલા—પિઠવણુ નામની વન-
 વિ. (તઃ તા. તં.) નોખો રહેલો, જુદો રહેલો.
 સ્ત્રી. (તા.) નામ, વ્યક્તિ.
 ર, વિ. (ની. નિના. નિ.) જગત અને
 જે જુદા છે એમ માનનારો.
 (નઃ) સુખ, ગરીબ-હલકાણિક.
 જઃ કા.ધં.) જાતજાતનું, અનેક પ્રકારનું.
 જો. પૃથ્વી, ભુમી, જમીન.
 યુઃ સ્ત્રી. યુ.) મોઠું, પોહાણુ, વીસ્તીર્ણ.
 (ઃ) બાળક, પાંખા, પોહા.
 (મા.) માછલી.
 (લ. લં.) મોઠું, પોહાણુ, વિસ્તીર્ણ.
 (વ.) પૃથ્વી, ભુમી, જમીન, ૨. કાણુ જીરું.
 (કા.) એલચી.
 (સાપ.
 (કીરણ, ૨. પાતળો. [સ્પતી છે.
 (જીં.) ડવલા—પિઠવણુ નામની વન-
 એકજાતનું હરણુ છે-
 પાણીનું નોટપકું-કો.
 (પાણ.

પૃથક્, પુ. (જઃ) વા, પવન.
 પૃથક્કાવ્ય, ન. (ચં.) જેવીમાંદહીં છે તેવું, દહીંવાળુથી.
 પૃથક્ક, ન. (કં.) " " "
 પૃષ્ઠ, ન. (ઘં.) પીઠ, પારો.
 પૃષ્ઠ, પુ. (ઘઃ) પાણી લઈ જવાનો ધોડો, ન. (ઘઃ)
 ૨. ધણા પારડા, ધણી પીઠ.
 પૃષ્ઠિ, પુ. (ષિઃ) અશક્ત, નબળો, દુબળો.
 પેચક, પુ. (કઃ) એક જાતનો પક્ષી છે, ૨. હાથીની ગા-
 ડ ઢંકાએ એવો જે તેના પુછડાઆગલ જે મા-
 સનો ગોળો છે તે.
 પેટક, પુ. (કઃ) જમાવ, મેળો, ૨. પેટી.
 પેટા, સ્ત્રી. (ટા.) એક જાતનો પક્ષી છે.
 પેટી, સ્ત્રી. (ટી.) એક જાતનો પક્ષી છે.
 પેટા, સ્ત્રી. (જા.) પેટી. [દહાડા લગીનું દુધ.
 વેયુષ, ન. (વં.) અમૃત, ૨. નવી જણેલી ગાયનું સાત
 વેલવ, વિ. (વઃ વા. વં.) પાતળુ, નાજુક, નરમ.
 વેશલ, વિ. (લઃ લા. લં.) ચપુર, ૨. સુંદર, ખુબસુ
 રત, ૩. હુશાર.
 વેશસ્કૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) એક જાતની માખી છે.
 વેશિ, સ્ત્રી. (શિઃ) પક્ષીના આંતરડા, ૨. ઇંડું, ખેડું.
 વેશી, સ્ત્રી. (શી.) ઇંડું, ખેડું.
 વૈર, વિ. (રઃ રી. રં) થાળીમા રાધેલું અન્ન, અનાજ.
 વૈનૃષ્વસેય, પુ. (યઃ) ફાઈનો ડીકરો.
 વૈનૃષ્વસ્ત્રીય, પુ. (યઃ) ફાઈનો ડીકરો.
 વૈ, ન. (વં.) અંચુડો અને નહાળી આંગળી એ-
 વચ્ચેનો અંતર. [હાય છે તે.
 વોગંડ, વિ. (ડઃ ડા. ડં) જેના અવયવ કુદરતી વોહા
 વોટગલ, પુ. (લઃ) દેવનળ—લવાલા નામની વનસ્પતિ છે
 વોટ, સ્ત્રી. (ટા.) જે બાયડીના ધાયા ઉપર બાલ
 હોય છે તે.
 વોત, પુ. (તઃ) બાળક, બાળ, ૨. નૌકા, હોડી, ૩. વેહેવું.
 વોતવળી, ક. પુ. (ક.) વહાણનો વેપાર કરનારો.
 વોતવાહ, પુ. (હઃ) વહાણના વચલા ડોલ ઉપર ઉભે
 રહીને ડ્રુષ્ટ પ્રાણીને મારનારો પુરુષ.
 વોતાપ્રાન, ન. (નં.) નહાળી માછલીના અચ્ચાનો
 જમાવ—ટોલું. [છિવર, ૩. હલનો છેડો.
 વોત, ન. (વં.) વસ્ત્ર, કપડું, ૨. ડકર—ચુંડના મોહાનું
 વોતનિ, પુ. (ની.) ડકર, ભુંડ.

પોત્રી, સ્ત્રી. (લી.) ડીકરાની ડીકરી.
 પૌર્ય, ન. (યં.) સ્થળ ક્રમણ.
 પૌર, ન. (રં) ગંભીર—રોહિતધાસ નામની વનસ્પતીછે.
 પૌરસ્ય, પુ. (સ્ય.) કુખેર, વિ. (સ્યઃ સ્યા. સ્યં.)
 ૨. પ્રથમ, પેલો. [પુરૂષની જિંચી.
 પૌરુષ, ન. (ષં.) પરાક્રમ, પુરૂષત્વ, ૨. પુરૂષમાન,
 પૌરુષી, સ્ત્રી. (ષી.) પુરૂષની જિંચી.
 પૌરોગવ, પુ. (વઃ) રાંધણીમાનો કારભારી.
 પૌરોહિત્ય, ન. (ત્વં.) ગૌર, ગૌરનુ કામ.
 પૌર્ણમાસ, પુ. (સઃ) પુનેમને દાહડે કરવાનો યાગ-જાગ.
 પૌર્ણમાસી, સ્ત્રી. (સી.) પુનેમ.
 પૌલસ્ય, પુ. (સ્યઃ) કુખેર.
 પૌલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) રેટલી રેટલો.
 પૌષ, પુ. (ષઃ) પાસ મહીનો.
 પ્રકંપન, પુ. (નઃ) મોડો પવન—વા.
 પ્રકાંડ, ન. (ઢં.) પોહોળુ, મોઠુ, વીરતીર્ણ, પુ. ન.
 (ઢં. ઢં.) ૨. આડનુ થડ.
 પ્રકામ, ઘ. ઇચ્છા પ્રમાણે એ અર્થે.
 પ્રકાર, પુ. (રઃ) મેદ, ૨. વિશેષ, ૩. સરખુ.
 પ્રકાશ, પુ. (શઃ) સુર્યની પ્રભા, સુરજનુ તેજ, ૨.
 સ્પષ્ટ, ઉદ્ધટું.
 પ્રકીર્ણક, ન. (કં) આમર, ઝડપણ.
 પ્રકીર્ણ, પુ. (યં.) કાંટા કરજનુ આડ.
 પ્રકૃતિ, સ્ત્રી (તિઃ) સત્વાદી યુણની સામ્યાવસ્થા, સ્વ-
 ગામના લોકોની વાળ, પ્રભ, રાજના સાંતઝાં-
 ગછે તે દરેક—યોગી, મુલકારણ, લિંગ, ચિન્હ.
 પ્રકોષ્ઠ, પુ. (ષઃ) ઘેરના વચેલો ભાગ, આહાલી, કો-
 પરાનો નીચેલો ભાગ.
 પ્રક્રમ, પુ. (મઃ) પ્રથમારંભ, સુરઆત.
 પ્રક્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) અવસ્થા રાખવી, તજવીજ રાખવી.
 પ્રક્ષણ, પુ. (ળઃ) તંબોરે તથા સારંગીનો અવાજ.
 પ્રક્ષણ, પુ. (ળઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પ્રક્ષલન, પુ. (નઃ) લોહોડાનો ખાણ—તીર.
 પ્રગંડપુ. (ઢઃ) કોપરાનો ઉપલો ભાગ.
 પ્રગતજાનુક, પુ. (કઃ) ફેંગોડે પગ, પેંગો પગવાળો.
 પ્રગભ, વિ. (ભઃ ભ્મા ભ્મં.) પ્રૌઢ.
 પ્રગાદ, નં. (દં.) અતીશય, ૨. દુઃખ.
 પ્રગુણ, વિ. (ળઃ જા. જં.) સરખુ, વાંકું નહીતે.

પ્રગે, ઘ. પ્રાતઃકાળ એ અર્થે.
 પ્રગ્રહ, પુ. (હઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પ્રમીલ, ન. પુ. (વં. વઃ) ખારી, નહાળી ખારી
 કો ન (વં) ૨. આડનો છેડો.
 પ્રમણ, પુ. (ળઃ) દેવડી, ચોકી.
 પ્રમાણ પુ. (ળઃ) દેવડી, ચોકી.
 પ્રચક્ર, ન. (કં.) બહાર નીકલેલી સેના-લશ.
 પ્રચલાયિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જિંધથી ઘેરાએ
 ધથી ભરાએલો.
 પ્રચલિતવ્રજ, પુ. (ળઃ) એક જાતનો નાસુરદે
 શનો ફટકો વાગ્યાથી થાએછે.
 પ્રચુર, વિ. (રઃ રા. રં.) બહુ, ધણુ, પુષ્કળ.
 પ્રચેત્સ, પુ. (તાઃ) વરણ, વરણદેવ.
 પ્રચેદની, સ્ત્રી. (ની.) રીંગણીનુ આડ.
 પ્રછદપટ, પુ. (ટઃ) ખોળ, ઢાંકણ.
 પ્રછન્ન, ન. (જંઃ) ખારી, અંદરનુ ખાર, વિ.
 જં) ૨. યુત્પ, આછાદીત.
 પ્રછદિકા સ્ત્રી (કા.) ઉલટીનો રોગ.
 પ્રજન પુ. (નઃ) ગર્ભ રહેવો, ગર્ભધારણ (જન-
 પ્રજાવેન, પુ. (વી.) જલદ, ચાલાક.
 પ્રજા, સ્ત્રી. (જા.) સંતતી, ખાજક, જન, લો.
 પ્રજાતા, સ્ત્રી. (તા.) જણેલી ખાચડી—સ્ત્રી.
 પ્રજાપાતે, પુ. (તિઃ) બ્રહ્મદેવ.
 પ્રજાવતી, સ્ત્રી. (તી.) ભોજઈ.
 પ્રજા, વિ. (જાઃ જા. જં.) ફેંગોડે, પાંગો, ૨. પંડીત,
 પ્રજા, સ્ત્રી. (જા.) બુદ્ધિ, સાર નરમું જાણનારી
 પ્રજ્ઞાન, ન. (નં) બુદ્ધિ, ૨. ચીન્હ, નીશાણી.
 પ્રજુ, વિ. (જુ. જુઃ જુઃ) ફેંગોડે, પાંગો.
 પ્રહીન, ન. (નં) પક્ષીની ગતી.
 પ્રણત, વિ. (તઃ તા. તં.) નચ. [
 પ્રણય, પુ. (યઃ) પ્રીતી, ખ્યાર, પ્રેમ, ૨. વીચાસ,
 પ્રણવ, પુ. (વઃ) ઝોંકાર.
 પ્રણાદ, પુ. (દઃ) ખ્યારનો શબ્દ—ખોલ.
 પ્રણાલ, પુ. સ્ત્રી. (લઃ લી.) નીક, પાણી જન-
 સ્તો—પાટ.
 પ્રણિધિ, પુ. (ધિઃ) ભીંક માગવી, ૨. પ્રાર્થના કર-
 પ્રણિહિત, વિ. (તઃ તા. તં.) રાંધિલું.
 પ્રણિત, ન. (તં.) રાંધિલું.

(ત:) મેલથકી ઉત્પન્ન કરેલો અગ્નિ તે,
ધેલું, વિ. (ત: તા. તં.) ૩. કહેલું, બોલેલું,
રેલું. [રહે તે.

(ત: તા. તં.) સ્તુતી કરેલો, જેની સ્તુતી ક-
(ય: યા. યં.) સ્વાધીન થએલો, હસ્તગત
લો.

(ન: ના. નં.) પ્રાચીન, પુરાતન, જુનુ.
(વન્. વંતી. વત્.) ગરમ કરનારો, બા-
પુ. (વન્.) ૨. સુર્ય, સુરજ.

(લ:) આગળ કરેલો હાથ, પસરેલો હાથ.
(વ:) શ્વામી, પ્રભુ, ૨. તેજ, બબકો, ૩.
૪. પરાક્રમ.

પુ. (સ:) સફેદ આંકડાનુ ઝાડ.
પ્રતીગીધી, પ્રધાન, મુખ્યજેવો એ અર્થે.
વ. (લ: લા. લં.) વિપરીત, વિરૂદ્ધ, ઉલટું.

ન. (મં.) ઉટાણુ, ૨. અલંકારથી કરેલીસોભા.
તી. (તિ:) પ્રતિમા, પુતળુ, તસવીર, મુર્તી, છબી.
પ. (દ: દા. દં.) અધમ, નિંચ, નીચ, હલકો.

સ્ત્રી. (તિ:) અતિ પ્રસિદ્ધિ. [તલકીધુ.
વ. (મ: મા. મં.) કાઢીનાચ્છુ, મોકલ્યુ, બા-
(હ:) આપેલું પાછુંલેવું, ૨. લસકરનો

ભાગ, ૩. થુકદાગી, ૪. એક ગ્રહછે,
હાથાણને યથાવીધી દાન કરવાને લાયક તે,
ધી દાનકરેલું પાછુંલેવું.

પુ. (હ:) થુકદાગી.
(ઘ:) ક્રોધ.
ન. (નં.) ઠાર મારવું, જીવ લેવો. [છબી.

ગયા, સ્ત્રી. (યા.) પ્રતિમા, પુતળુ, તસવીર, મુર્તી,
પુ. (ર:) કોઈબી ચીજને જોત રહેવું.
વ. (ત: તા. તં.) અંગીકારેલું, સ્વીકારેલું,

રેલું.
ન. (નં.) સ્વીકાર, પતકાર, અંગીકાર.
વ. (નં.) મોખદલા, અદલા અદલ, ૨. કો-

પુકેલો પેસો પાછો આપવો.
(ક:) શત્રુ, દુશ્મીન, વેરી.
(ન:) પ્રતીશબ્દ, પડસાદ.

(વિ:) પ્રતીમા.
(ત્.) બુદ્ધિ, ૨. પાડવો.

પ્રતિપક્ષ, વિ. (જ: જા. જં.) કચ્છલકીધેલો, બાણેલો,
સમજેલો.

પ્રતિપાદન, ન. (નં.) દાન.

પ્રતિવદ્ધ, વિ. (દ: દા. દં.) બદ્ધ થએલો.

પ્રતિવંધ, પુ. (ધ:) બંદકરવું, અટકાવ કરવો.

પ્રતિવિંચ, ન. (વં.) પ્રતીમા, છબી, તસવીર, મુર્તી.

પ્રતિવુદ્ધાત્મન, વિ. (ત્મા. ત્મા. ત્મ.) સાવધ, જાગતો.

પ્રતિભય, પુ. (ય:) બીકભરેલું, વિ. (ય: યા. યં.) ૨. ભયંકર.

પ્રતિભાન્વિત, વિ. (ત: તા. તં.) ધીટ, ભરેસે રહેનાર.

પ્રતેભ, પુ. (ભૂ:) જામીન.

પ્રતિભા, સ્ત્રી. (મા.) પ્રતિબિંબ, છબી, તસવીર.

પ્રતિમાન, ન. (નં.) પ્રતિમા, ૨. હાથીના માથાનો

નીચલો તથા દાંતનો મધ્ય ભાગ.

પ્રતિમુક્ત, વિ. (ક્ત: ક્તા. કં.) દીલમાં અંગરખો પહેરેલો.

પ્રતિયત્ન. પુ. (ત્ન:) ધરિયા, ૨. અનુકુળથવું, ૩. સંસ્કાર.

પ્રતિયાતના, સ્ત્રી. (ના.) પ્રતિમા, છબી, તસવીર.

પ્રતિરૂપદૃશ, પુ. (દૃશ્) નમુનો જોનારો.

પ્રતિરોષિ, પુ. (ષિ:) દુસમીન, શત્રુ.

પ્રતિવાક્ય, ન. (વ્યં.) ઉત્તર, જુવાબ.

પ્રતિવિષિ, પુ. (વિ:) ઉલટી ક્રીયા કરવી.

પ્રતિવિષા, સ્ત્રી. (ષા.) અતિવિષા નામની વનસ્પતીછે.

પ્રતિજ્ઞાસન, ન. (નં.) આકરને તેડીને કોઈ જગાએ

કામસાઈ મોકલવું.

પ્રતિજ્ઞાય, પુ. (ય:) શલકમ. [૪. સભા.

પ્રતિજય, પુ. (ય:) આશ્ચર્ય, ૨. મદન, ૩. સ્વીકાર,

પ્રતિશ્રવ, પુ. (વ:) સ્વીકાર.

પ્રતિશ્રુત, વિ. (ત: તા. તં.) પતકારેલું.

પ્રતિશ્રુત, સ્ત્રી. (ત્.) પડસાદ, પ્રતીધ્વગી.

પ્રતિઘંભ, પુ. (મ:) બંદકરવું, અટકાવ.

પ્રતિસમીક્ષણ, ન. (ખં.) એકે આપણી તરફજેલું એ-

ટલે તેના તરફ આપના જુણા તરફથી જોવું.

પ્રતિસર, પુ. (ર:) કંકણ, કાકણ, મુઠો, બંગડી,

૨. લસકરનો પાછલો ભાગ, પુ. ન. (ર: રં.) ૩.

મંત્ર થકી હાથમા સુતરનુ કંકણ બાંધે છે તે,
૪. માળા, ૫. એક મંત્રછે, ૬. જામમ ભરા-
વવી, ૭. ચાકર.

પ્રતિસીરા, સ્ત્રી. (રા.) પડદો, કનાત.

પ્રતિસહિત, વિ. (ત: તા. તં.) બદ્ધ થએલો.

પ્રતિહનેક્ષણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) અતિપ્રકાશથી જે આં-
ધળેથીયો તે. [ગયો તે.

પ્રતિહતોદયમ, વિ. (મ: મા. મં.) જેનો ઉદયોગ ફોગટ

પ્રતિહાર, પુ. (ર:) આર, આરણ્ય, કમાડ, ર. ચોકીદાર.

પ્રતિહારક, પુ. (ક:) મદારી, જાદુગર. [ર. પુલકૂં.

પ્રતીક, પુ. (ક:) શરીરના અવયવ વિ. (ક: કા. કં.)

પ્રતીકાર, પુ. (ર:) વૈરચુદ્ધિ, ર. નીવારણ કરવું, સાંભિથવું.

પ્રતીકાશ, વિ. (શ: શા. શં.) શરણ, એક સરણ.

પ્રતીક્ષ્ય, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) પુજવાલાયક.

પ્રતીચી, સ્ત્રી. (ચી.) આથમન દીશા, પશ્ચિમ દીશા.

પ્રતીચીન, વિ. (ન: ના. નં.) પશ્ચિમ દીશાએ થએલો
જ-એલો.

પ્રતીત, વિ. (ત: તા. તં.) પ્રખ્યાત, પ્રસીદ્ધ, ર. આનંદ
પુત્ર, ૩. તયાર, તત્પર, ૪. સનમાન પુવક, ૫.
વિદ્વાન ૬. જાણેલું.

પ્રતીપક, પુ. (ક:) વાકું, વિરૂદ્ધ.

પ્રતીપદાંશિની, સ્ત્રી. (ની.) આપડી, સ્ત્રી.

પ્રતીર, ન. (રં.) તીર, કીનારો.

પ્રતીસર, પુ. (ર:) કાંકણ, બંગડી, ચુડો, બલોહ/આં.

પ્રતીહાર, પુ. (ર:) આર, આરણ્ય, કમાડ, ર. ચોકીદાર.

પ્રતીહારિ, સ્ત્રી. (રિ:) ચોકીદાર.

પ્રતીહાસ, પુ. (સ:) કન્હેરીનું ઝાડ.

પ્રતોલી, સ્ત્રી. (લી.) ગામમાના નહાના નહાના રસ્તા.

પ્રત્ન, વિ. (ન્ન: ન્ના. ન્નં.) પ્રચીન, પુરાતન, જુનું.

પ્રત્યક્ષણી, સ્ત્રી. (ણી.) આગેડાનું ઝાડ, આગેડો.

પ્રત્યક્ષણી, સ્ત્રી. (ણી.) સુષીકપણી નામની વનસ્પતી.

પ્રત્યક્ષ, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) ઇંદ્રીયને સમજવાજોગ, ન.
(નં.) ર. પ્રત્યક્ષ સાન, પ્રત્યક્ષ સાનથી જે ઇંદ્રીયને
માલમ થાયે છે તે. [તિ તે.

પ્રત્યગાત્મલ, ન. (લં.) જગતમા આત્માની જે સ્થિ-

પ્રત્યય, વિ. (ય: યા. યં.) નવું, તરતનું.

પ્રત્યંત, પુ. (ત:) મ્લેચ્છદેશ, હિંદુવગરનો દેશ. [ટેકરી.

પ્રત્યંતપર્વત, પુ. (ત:) મોઢા પાહાડના પાંસની નાહાળી

પ્રત્યંય, વિ. (ય: યા. યં) સ્વાધીન, પુ. (ય:) ર. સમ,

૩. સાન, ૪. વીધાસ, ૫. હેટુ, કાંણ્ય, ૬. અ-
વાજ, શબ્દ, પ્રસિદ્ધપણો.

પ્રત્યયિત, વિ. (ત: તા. તં.) વીધાસુ.

પ્રત્યયિન, પુ. (યં.) દુશ્મનસનુ.

પ્રત્યવસિત, વિ. (ત: તા. તં.) આધેલું.

પ્રત્યાખ્યાત, વિ. (ત: તા. તં.) કાઢી નાખેલો,

પ્રત્યાખ્યાત, પુ. (તા.) નહીખોલનારો, ના
સાંભિ થનારો.

પ્રત્યાખ્યાન, ન. (નં.)

પ્રત્યાવિષ્ટ, વિ. (ટ: ણ. ટં.)

પ્રત્યાવેશ, ન. (નં.)

પ્રત્યાવજ્ઞ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) પાછું મળેલું.

પ્રત્યાનાહ, પુ. (હ:) પવનથી પેટ કુણે છે તે

પ્રત્યાલીહ, ન. (હં.) તીરમારતી વખતે ડ

પાકો કરીને જમણો પગ પોહાવો કર

મારવો તે.

પ્રત્યાસાર, પુ. (ર:) લસ્કરનો પાછલો ભાગ.

પ્રત્યાહાર, પુ. (ર:) ઇંદ્રિયનું આકર્ષણ.

પ્રત્યુદાહન, વિ. (ત: તા. તં.) પાછોદાખલો આપ

પ્રત્યુવલબ્ધ, વિ. (લ્લ: લ્લા. લ્લં.) પાછું ગળેલું

પ્રત્યુવલબ્ધચેતસ, વિ. (તા: તા: ત:) બે શુદ્ધ થ

છો શુદ્ધિ ઉપર આવે છે તે.

પ્રત્યૂત્ક્રમ, પુ. (મ:) લઠાઈસાંઘે થણો ઉદયોગ

પ્રત્યૂષ, પુ. ન. (ષ: ષં) પ્રાતઃકાળ, સવાર.

પ્રત્યૂષસ, ન. (ષ:) ઉપલો શબ્દ જુવો.

પ્રત્યૂહ, પુ. (હ:) વિધ, આકૃત.

પ્રથમ, વિ. (મ: મા. મં.) મુખ્ય, શ્રેષ્ઠ.

પ્રથા, સ્ત્રી. (થા.) પ્રખ્યાતી, પ્રસિદ્ધિ, ર. ઉ

પ્રથિત, વિ. (ત: તા. (તં.) પ્રખ્યાત, પ્રસિદ્ધ, ર.

પ્રદર, પુ. (ર:) ભંગ, ભાગવું, ર. પસરવું, ૩

એક રોગ છે, ૪. આણ.

પ્રદીપ, પુ. (પ:) દીપ, દીવો, ચરામ.

પ્રદીપન, પુ. (ન:) એક જાતનું જેહેર છે.

પ્રદેશન, ન. (નં.) નજારણો, ભેટ.

પ્રદેશની, સ્ત્રી. (ની.) અંચુડા પાસેની આં

પ્રદેશિની, સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

પ્રદોષ, પુ. (ષ:) સાંજ, સંધ્યાકાળ.

પ્રદ્યોતન, પુ. (ન:) સુર્ય, સુરજ.

પ્રદ્યુમ્ન, પુ. (ન્ન:) મદન.

પ્રદ્રવ, પુ. (વ:) નહાસવું, નહાસવું.

પ્રધન, ન. (નં.) જંગ, લઠાઈ, પુદ્દ.

પ્રધાન, ન. (નં.) પ્રધાન, આગેવાન, મુખ્ય,

૩. પ્રકૃતી, ૪. પરમાત્મા.

તે. (વિઃ) ગાડીના પહાડોનો જે ભાગ જ-
ઉપર લાગે છે તે.

(વઃ) વાકો ભાવ, ૨. શબ્દનો વીસ્તાર, ૩.
૨, ૪. જીદી જીદી રીતે વાગવું—આલવું.

(દં.) પગનો પંજો.

પુ. (લઃ) શરણુ આવેછે તેને સંભાળવું.
ર, વિ. (રઃ રા. રં.) શરણુ આવેલાનું દુઃખ
જણાવે.

(ગા.) ધરમનું પાણી પાવાળી જગા.

(તઃ) ડુંગરનો ટુટેલો કડો—ધાર.

પુ. (હઃ) બાપનો દાદો.

સ્ત્રી. (હા.) બાપની દાદી.

પુ. (ઙઃ) } ટાયફા નામની વનસ્પતી છે.
પુ. (ઙઃ) }
પુ. (ઙઃ) }

, ન. (કં.) સ્થળક્રમણ [વિહું.

તે. (લઃ હા. હં.) કુલેહું, કુલવાળું, કુલઆ-

ના, સ્ત્રી. (ના.) કથા, વર્ત.

ન. (નં.) જગો કરવો, ૨. જે ચીજનો વાસ-
હાય તેને પાછાવાસલાવવો.

પુ. (નઃ) વાધુ, પવન, વા.

ન, વિ. (નઃ ના. નં.) ભાંગેલું, ટુટેલું.

પુ. (વઃ) જન્મ હેતુ, જન્મ, ૨. સ્થાન, ૩.
પરાક્રમ, ૪. પુનઃસ.

તી. (મા.) કાંતી, તેજ.

પુ. (રઃ) સુર્ય, સુરજ.

(તં.) પાતઃકાળ, સવાર.

(વઃ) બળ, શક્તિ, ૨. શ્રેષ્ઠ, સ્વામી, ૩. દરજો,
સંસ, ૫. સાંત કરવું. [કળે છે તે.

પુ. (જઃ) જે હાથીના માથામાથી પાણી ની-

(મુઃ) સ્વામી, મુખ્ય, સમર્થ.

વે. (તઃ તા. તં.) ધણું, અતીસ, અતીશય.

પુ. (કાઃ) ચોટલીનાથી અને ચોટલામાથી જે
લટકે છે તે.

(યઃ) મહાદેવનો એક ગણ છે.

ન. (નં.) ઠાર મારવું, જીવલેવો.

પુ. (વઃ) મહાદેવ.

(દઃ) હર્ષ, આનંદ, ખુશી.

પ્રમદવન, ન. (નં.) રાજની બાયડીએનું ફરવાનું
જંગલ.

પ્રમદા, સ્ત્રી. (વા.) જે બાયડીને મદનવ્યથા થાય છે તે.

પ્રમનસ, વિ. (નાઃ નાઃ નઃ) જેનું અતઃ ફરણુ હર્ષયુક્ત છે તે.

પ્રમા, સ્ત્રી. (મા.) યથાર્થસાન.

પ્રમાણ, ન. (ળં.) તપુ, ૨. વેત, ૩. હાથ, ૪. હેતુ,

૫. કારણ, ૬. મર્યાદ, હદ, ૭. શાસ્ત્ર, ૮.

ગણનારો, ૯. સત્યવાદી.

પ્રમાતામહ, પુ. (હઃ) માનો દાદો.

પ્રમાદ. પુ. (તઃ) ગેરસાવધપણો.

પ્રમાવણ, ન. (નં.) } ઠાર મારવું, જીવલેવો.

પ્રમાવન, ન. (નં.) }

પ્રમિતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) યથાર્થ સાન. [મરેલો, મુવેલો.

પ્રમીત, પુ. (તઃ) યસસાઈ મારેલો ગેટ; ૨. વિ. (તઃ તા. તં.)

પ્રમીલા, સ્ત્રી. (લા.) નાતવાળી, નમ્બાસ.

પ્રમુખ, વિ. (ખઃ જ્ઞા. જં.) મુખ્ય.

પ્રમુદિત, વિ. (તઃ તા. તં.) હર્ષયુક્ત. [ખુશી થઈ છે તે.

પ્રમુદિતેન્દ્રિય, વિ. (યઃ યા. યં.) જેના ઇન્દ્રિયને—મુખ્ય

પ્રમોદ, પુ. (દઃ) આનંદ, ખુશી.

પ્રયત્ન, વિ. (તઃ તા. તં.) પયત્ન, સૌજન્ય.

પ્રયસ્ત, વિ. (સ્તઃ સ્તા. તં.) મેહનતથી પેદા કરવું. [પ્યાર તે.

પ્રયામ, પુ. (મઃ) ધન ધ્યાન તરફ લોકોનો જે અતી

પ્રયુક્તાર્થ, પુ. (યંઃ) } લલકાર સાઈ જે મેહનત કરતી તે.

પ્રયોગાર્થ, પુ. (યંઃ) }

પ્રલંબ, પુ. (ભઃ) બળશમ, બળદેવ. [થવાનો વખત તે.

પ્રલય, પુ. (યઃ) મરવું, નાશ, પૃથ્વીના અંતે જે જળમય

પ્રલાપ, પુ. (વઃ) વ્યર્થભાષણ, વરથા બોલવું.

પ્રલોમિત, વિ. (તઃ તા. તં.) જેને ભુરકાવ્યો તે, જેને

ઠગાવ્યો તે, લોભવાલો.

પ્રલોમ્યમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) ઉપલો શબ્દ જીવો. [વાઠો.

પ્રવળ, વિ. (ળઃ જ્ઞા. જં.) નષ્ટ, ઢાળ, ઉત્તરણ, પુ. (ળઃ) ૨. અ-

પ્રવપસ, પુ. (યાઃ) ખુદો, જઈ.

પ્રવહિકા, સ્ત્રી. (કા.) જેનો અર્થ છાનો રહીને તેનો

અર્થ સ્પષ્ટ દેખાવવો એમ બોલવું.

પ્રવહ, પુ. (હઃ) પાણી વેહેવું.

પ્રવહણ, ન. (ળં.) ખુરખાળી ગાડી.

પ્રવારણ, ન. (ળં.) મહાદાન. [તં ખુશનો દાંડો.

પ્રવાલ, ન. પુ. (લં. લઃ) પરવાળું, ૨. અંકુર, ૩.

પ્રવાહ, પુ. (હ:) પાણીનો પ્રવાહ, પાણી વહેવું.
 પ્રવાસન, ન. (નં.) ઠારમારવું, જીવલેવો.
 પ્રવાહિકા, સ્ત્રી. (કા.) સંધણીનો રોગ, અતીસાર.
 પ્રવિચ્છાતિ, સ્ત્રી. (તિ:) અતીપ્રસીધ્ધ, તદન ખુલ્લુ.
 પ્રવિદારણ, ન. (ળં.) લઠાઈ, જંગ. [પુરો.
 પ્રવીણ, વિ. (ળ: જા. જં.) નીપુણ, કામીલ, હુશાર,
 પ્રવૃત્તિ, સ્ત્રી. (તિ:) ઇચ્છા, હુશારી, વૃતાંત, પેગામ,
 સંદેશો, ચાલ.
 પ્રવજ્ઞ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) પ્રૌઢ, ફેલાએલું.
 પ્રવેક, વિ. (ક: કા. કં.) યુષ્પ, પ્રયુષ્પ.
 પ્રવેણ, સ્ત્રી. (ણિ:) આયડીનો ચોટલો જે દમ્પણી
 લોકોની આયડી લાંબો બાંધે છે તે, ર. હાથીની ઝુલ.
 પ્રવેળી, સ્ત્રી. (ળી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પ્રવેષ્ટ, પુ. (ષ્ટ:) હાથ.
 પ્રવ્યક્ત, વિ. (ક્ત: ક્તા. કં.) સ્પષ્ટ, ઉઘાડું.
 પ્રજ્ઞાતકામ, વિ. (મ: મા. મં.) ઇચ્છા વગરનો, જેની
 ઇચ્છા પુરી થઈ છે તે.
 પ્રમ, પુ. (મ:) સવાલ.
 પ્રમથ, પુ. (ય:) પ્રીતી, પ્રેમ, પ્યાર.
 પ્રમિત, વિ. (ત: તા. તં.) નમ્ર. [૪. વળાવો, ભામયો.
 પ્રષ્ઠ, વિ. (ષ્ઠ: ષ્ઠા. ષ્ઠં.) આગળનુ, ર. સાં, ર. સરદાર,
 પ્રષ્ઠવાહ, પુ. (વાઃ વાઃ) જે બળદની મસ્તી ઓઘી
 થવા સાં તેને જોતરે છે તે.
 પ્રષ્ઠોહી, સ્ત્રી. (હી.) નહાની છતા ગાભણી જે ગાય છે તે.
 પ્રસન્ન, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) સાફ, નિર્મળ, ર. સંવૃષ્ઠ
 થએલો. [નપણો.
 પ્રસન્નતા, સ્ત્રી. (તા.) નિર્મળતા, સોજળપણો, પ્રસ-
 પ્રસન્ના, સ્ત્રી. (જ્ઞા) મંદ, દાર, શરાબ.
 પ્રસભ, ન. (મં.) બલાકાર, જોર, જીલુમ. [કીધી છે તે.
 પ્રસમીજિત, વિ. (ત: તા. તં.) સારીરીત જેની સ્તુતી
 પ્રસર, પુ. (ર:) પ્યાર, પ્રેમ, પ્રીતી, ર. જમ્મવધવી.
 પ્રસરણ, ન. (ન.) ફેલાવવું, પસરવું.
 પ્રસરણિ, સ્ત્રી. (ણિ:) } ઉપલો શબ્દ જીવો.
 પ્રસરણી, સ્ત્રી. (ળી.) }
 પ્રસવ, પુ. (વ:) જણવું, ર. ફળ, ર. ફલ, ર. દીકરા.
 પ્રસવંશન, ન. (નં.) ફલ-ફળના ડાંખ્યાં.
 પ્રસવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) પ્રતીકુળ, ઉલકું.
 પ્રસવ્ય, મ. જોરજીલુમથી એ અર્થ.

પ્રસાદ, પુ. (દ:) શાકપણો, નિર્મળતા, ર.
 ૩. કાળ્યનો એક ગુણ છે
 પ્રસાધન, ન. (નં.) અલંકાર કરીને શોભવું.
 પ્રસાધનો, સ્ત્રી. (ની.) બાલ વોળવાળી કાસ
 પ્રસાધિત, વિ. (ત: તા. તં.) અલંકારથી સોભા
 પ્રસારણી, સ્ત્રી. (ળી.) ચાંદવેલો નામની વનસ
 પ્રસારિન, વિ. (રી. રિણી. રિ.) પોહાણ.
 પ્રસિન, વિ. (ત: તા. તં.) તત્પર, આસક્ત.
 પ્રસિતિ, સ્ત્રી. (તિ:) બાંધવું, બાંધવાળી દોરી
 પ્રસિદ્ધ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) પ્રખ્યાત, અલં
 શોભાયમાન. [કદલી નામની
 પ્રસૂ, સ્ત્રી. (સૂ:) મા, માતા, ર. ઘોડી, ૩. વ
 પ્રસૂતા, સ્ત્રી. (તા.) સુવાવડી, જણેલી.
 પ્રસૂતિ, સ્ત્રી. (તિ:) જણવું, સુવાવડવું.
 પ્રસૂતિકા, સ્ત્રી. (કા.) સુવાવડી, જણેલી બા
 પ્રસૂતિજન, (જં.) જણતી વખતે જે દુ:ખ થાય
 પ્રસૂન, ન. (નં.) પુલ, ફલ, વિ. (ત: તા નં) જાત,
 પ્રસૂજનયિતારી, પુ. (રી.) મા, બાપ.
 પ્રસૂત, વિ. (ત: તા. તં.) પસરેલું, ફેલાએલું.
 પ્રસૂતા, સ્ત્રી. (તા.) પગનું ટૂં, જંગ, સાથળ.
 પ્રસૂતિ, સ્ત્રી. (તિ:) કુખડો, ખુંદો.
 પ્રસેવ, પુ. (વ:) અનાજ સુકવાનો કોથળો-ખી
 પ્રસેવક, પુ. (ક:) તંબુરાનો ત્રીચલો દુધી.
 પ્રસ્તર, પુ. (ર:) દગડ, પથરા, પાપાણ.
 પ્રસ્તાવ, પુ. (વ:) પ્રસંગ. વખત.
 પ્રસ્થ, પુ. ન. (સ્થ: સ્થં.) શેર, ર. પહાડ ઉપર
 પાટ જમીન, ૩. એકમાપ છે. [વસ્ત્ર
 પ્રસ્થપુષ્પ, પુ. (સ:) જંખીર-સફેદ મરવો
 પ્રસ્થાન, ન. (નં.) જવું, પ્રવાણ.
 પ્રસ્ફોટન, ન. (નં.) સુપડું. [વા, પાણી
 પ્રસવળ, ન. (ળં.) ઝરવું, સુતરવું, પરશીવા
 પ્રસંતિની, સ્ત્રી. (ની.) જેની યોની જગા ઉપર
 કી થઈ હોય અને તે ચોખીને ઠીક કરી
 મોઢી મેહેનતથી જણવાળેગ થાય છે તે.
 પ્રસ્તાવ, પુ. (વ:) સુતર, પીસાબ.
 પ્રહર, પુ. (ર:) પોહાર, આંધળી.
 પ્રહરણ, ન. (ળં.) હથીઆર, શસ્ત્ર.
 પ્રહારણ, ન. (ળં.) મહાદાન.

(સ્તઃ સ્ત. સ્તં.) થાકેલો, વ્યાકુળ, પુ.(સ્તઃ) પહેલો કરેલો હાથ.
(હિઃ) કુવો.
સ્ત્રી. (કા.) જેનો સાચો અર્થ છાનો રહીને અર્થ સ્પષ્ટ દેખાવવો એમ બોલવું.
(જઃ જા. જં.) હર્ષયુત્ક.
(શુઃ શુઃ શુ.) ઉચ્ચ, ઉચ્ચ.
(રઃ) કોટ, તટ, દીવાલ, ભીંત.
(તઃ) પામર, નહાતુ, નીચ, ક્ષુલ્લક.
અતીત એ અર્થે.
(ઘ્યઃ ઘ્યા. ઘ્યં.) પ્રમુખ, મુખ્ય.
(શઃ) યતસાં રૂઢી-પ્રાક્ષણલોકો થાએ છે તે જગા.
(રઃ) પ્રમુખ, મુખ્ય.
(જઃ) અતીત, પરાણો.
પુ. (કઃ) પરાણો, મિજમાન.
(કઃ) પરાણો, મિજમાન.
(રઃ) ધીનુ ટપકું નાખવું.
પુ. (કઃ) અતીત, પરાણો, મેજમાન
સ્ત્રી. (કા.) જંગલી બાખ-માખી.
(ત્રી.) ઉગમણ, પુવંદીશા.
(નઃ ના. નં.) પુવંદીશાએ થએલો, ૨.
પુરાતન ન. (નં.) ૩. શેહેર, ધર વીગરેના જે બાંધુની વાડ હોય છે તે.
ત્રી. (ના.) પાહાડમુખ નામની વનસ્પતી છે.
, ન. (તં.) જમણા ખાંદા ઉપરથી પેહેરેલી.
(રં.) જુનુ, પુરાતન.
પુ. (સઃ) વાલ્મીકી.
(ચઃ ચ્યા. ચ્યં.) પુવંદેશ, ઉગમણ તરફ.
(નં.) ચાખક, આર, પરાણી, અંકુશ.
(તા.) સારથી, ગાડી હાકનારો.
(ત્રી.) વીદ્વાન, પંડિત.
પુ. (જા.) બુદ્ધિવાળી સ્ત્રી-આયડી.
(ત્રી.) બુદ્ધિવાળી સ્ત્રી-આયડી.
(વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) ધણુ, પુષ્કળ.
પુ. (કઃ) ન્યાયાધીશ, ઇંશકુદાર-કરનારો.

પ્રાણ, પુ.(જઃ) શરીરમાનો વાયુ-પવન, ૨. જીવ, ૩. ૫-
રાક્રમ, ૪. રક્તો બોળ. [૪૨૭].
પ્રાણવરીષ્ઠા, સ્ત્રી. (ષ્ઠા.) પોતીકો જીવ બચાવવાની
પ્રાણરોધ, પુ. (ધઃ) એક નરક છે.
પ્રાણેન્, પુ.(જી.) જીવડા, જીવવાળા.
પ્રાતઃ બ. પ્રાતઃકાળ એ અર્થે.
પ્રાતિહારક, પુ. (કઃ) મદારી.
પ્રાથમકલ્પિક, પુ. (કઃ) જેણે અધ્યયન કરવા આરંભ
કીધો છે તેવો જનોઈ થએલો પણ પરણેલો
નહીં તે.
પ્રાદુઃ બ. નામ, પ્રકાશીત એ અર્થે.
પ્રાદેશ, પુ. (શઃ) જગા, સ્થાન, ડીચ, અંશુદાથી તે
તેના પાસના આંગળાથી જે લંબાઈ થાએ છે તે
પ્રાદેશન, ન. (નં.) દાન.
પ્રાશ્નિક, ન. (કં.) મોઢાપાણુ, ૨. નાશ કરવાની શક્તિ.
પ્રાશ્વં, બ. અનકુલ એ અર્થે.
પ્રાંતર ન. (રં.) જે રસ્તામા છાયા કે પાણી નહી મળે
એવો દુરનો રસ્તો.
પ્રાપ્ત, વિ. (પ્રઃ પ્રા. પ્રં.) મળેલું.
પ્રાપ્તચત્વ, વિ. (ત્વઃ ત્વા. ત્વં.) મુવેલો, મરેલો.
પ્રાપ્તરૂપ, પુ. (વઃ) પંડીત, બુદ્ધિવાળો. વિ. (વઃ વા. વં.)
૨. સુંદર, ખુબસુરત.
પ્રાપ્તિ, સ્ત્રી. (પ્રિઃ) ઉદય, ઉત્પત્તી, ૨. મળવું.
પ્રાપ્તિ, વિ.(વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) મળવાબેગ, મળવા લાએક.
પ્રામૃત, ન. (તં.) નજરાણો.
પ્રાય, પુ. (યઃ) અન નખાવું, ભોજનત્યાગ, ખાદ્ય
વગર મરવું, જીનગીની સ્થિતી.
પ્રાયઃ બ. બાહુલ્ય એ અર્થે.
પ્રાયોષવિષ્ટ વિ. (ષઃ ષા. ષં.) જીવગીને કાએર થઇને
અન પાણી છોડીને માંત આવે તહાંસુધી ઇ-
શ્વરનુ સ્મરણ કરતો બેઠો છે તે.
પ્રાલંબ, ન. (વં.) કોટમા પેહેરવાની સાંકળી-કંડી.
પ્રાલંબિકા, સ્ત્રી. (કા.) દુરીલગી લટકનારી કંડી-સાંકળી.
પ્રાલેય, ન. (યં.) બંક, તહાડ, હીમ.
પ્રાવર, પુ. (રઃ) વોઢણી, વોઢવાનું કપડું.
પ્રાવાર, પુ. (રઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
પ્રાવૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) વોઢેલું કપડું. [સ્પતી છે].
પ્રાવૃષાયણી, સ્ત્રી. (જી.) કુવલી-કુહિરી નામની વન-

પ્રાવૃષ્, સ્ત્રી. (ટ.) વરસાદના મહીના, ચોમાસુ.

પ્રાસ, પુ. (સ:) એક શસ્ત્ર છે.

પ્રાસંગ, પુ. (ગ:) જુસડી.

પ્રાસંગ્ય, વિ. (ગ્ય: ગ્યા. ગ્યં.) જે ગાય અળદ મરતી કરે છે તે મટાડવા સાંડે તેના કોટમાજે લાકડું બાંધે છે તે.

પ્રાસાદ, પુ. (ત:) દેવ, રાજા વીગેરેના ઘેર.

પ્રાસિક, પુ. (ક:) ભાલદાર, ભાલાવાલો.

પ્રાસ્થિક, વિ. (ક: કા. કં.) એક માપ છે તેટલું અનાજ ઉપજે એવું ખેતર.

પ્રાહ્લ, પુ. ન. (હ્લ: હ્લં.) અપોરનો પક્ષી પોહોર.

પ્રિય, પુ. (ય:) વર, ભતાર, વિ. (ય: યા.યં.) ૨. વહાલું, પ્રીતીવાળું [આડ, કદમનું આડ.

પ્રિયક, પુ. (ક:) એક જાતનો હરણ છે, પ્રિયંગુનું

પ્રિયંગુ, પુ. (ગુ:) કાંગ, ૨. વાંધેડીનું આડ.

પ્રિયતા, સ્ત્રી. (તા.) પ્રેમ.

પ્રિયંવદ, વિ. (દ: દા.દં.) સાંડે ખોલનારી, પ્રીય ખોલનારી.

પ્રિયાલ, પુ. (લ:) ચાર નામનું આડ છે તે.

પ્રીણન, ન. (નં.) તૂટી.

પ્રીત, વિ. (ત: તા. તં.) હર્ષયુક્ત.

પ્રીતિ, સ્ત્રી. (તિ:) હર્ષ, પ્રેમા.

મુટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) બળેલું.

પ્રેક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) બુદ્ધિ, ૨. નાચ જોવો, નાચવું.

પ્રેંલા, સ્ત્રી. (લા.) ડોલી, હીંચકો, હીંદોળો.

પ્રેંલિત, વિ. (ત: તા. તં.) જરા ધુજેલો. [મુજેલો.

પ્રેત, પુ. (ત:) નરકમા થએલો પ્રાણી, જીવંત, મરેલો,

પ્રેત્ય, અ. જન્માંતરે એ અર્થ.

પ્રેમન, ન. (મ.) પ્રેમા.

પ્રેષ, વિ. (ષ: ષા. ષં.) અતીસવાહલો, અતીપ્રીય.

પ્રેષ્ય, પુ. (ષ્ય:) ચાકર, નોકર.

પ્રૈષ, પુ. (ષ:) મોકલવું, ૨. દાખવું, ૩. કલિશ.

પ્રૈષ્ય, પુ. (ષ્ય:) ઉપલો શબ્દ જુવે.

પ્રોક્ષણ, ન. (ળં.) યસમા જનાવર મારવું તે, ૨. પવીત્રી કરણ. [તં.) ૨. પવીત્રીકૃત.

પ્રોક્ષિત, પુ. (ત:) યસસાંડે મારેલું જનાવર. વિ. (ત: તા.

પ્રોય, પુ. ન. (ય: યં.) ધોડાનું નાક.

પ્રોષ, પુ. (ષ:) ગરમી થવી, બકારો થવો, બળવું.

પ્રોષ્ઠ, પુ. (ષઃ) એક જાતની માછલી છે.

પ્રોષ્ઠપદા, સ્ત્રી. (દા.) પુર્વ તથા ઉત્તરાભાગ

પ્રોષ્ઠી, સ્ત્રી. (ષ્ઠી.) એક જાતની માછલી છે.

પ્રૌઢ, વિ. (ઢ: ઢા. ઢં.) વધેલો.

પ્રૌષ્ઠપદ, પુ. (ઢ:) ભાદરવો મહીનો.

પ્રક્ષ, પુ. (ક્ષ:) પીપરીનું આડ, પીપરી.

પ્રવ, પુ. (વ:) ચંડાળ, ગીચ, નહાનું વહા

મહવો, દેડકો, ન. (વં.) જલમુસ્તો, નાહ

કેવડાનું આડ, પુ. (વ:) પાણીમાની મ

પ્રવગ, પુ. (ગ:) }

પ્રવંગ, પુ. (ગ:) } વાંદરા, દેડકો, ગાડી હા

પ્રવંગમ, પુ. (મ:) }

પ્રાક્ષ, ન. (ક્ષં.) પીપરીનું કૂળ.

પ્રીહન, પુ. (હા.) ડાખી બાજુનું માસ, એ

પ્રીહચાતુ, પુ. (તુ:) લાલરોહિણી નામની વન

મુન, ન. (તં.) ધોડાનું ખુબ દોડવું, ધોડાનું ચે

મુટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) બળેલું, દાહજેલું.

મુટ, પુ. (ટ:) દેવતાથી દીલ ડાઝીને જે રંગ

પ્રોષ, પુ. (ષ:) બળવું, બકારો થવો.

પ્રસાત, વિ. (ત: તા. તં.) બાંધેલું.

ફ.

ફાંજિકા, સ્ત્રી. (કા.) ભારંગ નામની વનર

ફટ, પુ. સ્ત્રી. (ટ: ટા.) સાપની કૂણ.

ફળ, પુ. સ્ત્રી. (ળ: ળા) ઉપલો શબ્દ જુવે.

ફળખર, પુ. (ર:) સાપ. [વન

ફળિચ્છક, પુ. (ક્ષ:) જંખીર-સફેદ મરવો

ફાળિન, પુ. (ળી.) સાપ.

ફલ, ન. (લં.) જાયફળ, બાણ-તીરનો છે.

હલના નીચેનો ભાગ, ફાલ, આડના કૂળ

ફ, કોઈપણ કારણ સાંડે તઈઆર કર

ફલક, પુ. ન. (ક: કં.) ઢાલ.

ફલકપાળી, પુ. (ળિ:) ઢાલ વાપરનારો, ઢાલ

ફલગ્રહ, વિ. (હ: હા. હં.) ફલ લેનારો.

ફલતિક, ન. (કં.) હરડા, પેહડા, અને આવળા

ફલપૂર, પુ. (ર:) મહાળુંગનું આડ, તથા કૂળ

ફલમુજ, વિ. (મુક્.) ફલ ભોગનારો.

ફલવન, વિ. (વાન વતી. વત્.) ફળવાળું આડ.

ફલસ, પુ. (સ:) કૂણસનું આડ.

પુ. (હઃ) ખીરાણીનુ ઝાડ.
 વ. (નઃ ના. નં) ફળવાળું ઝાડ.
 સ્ત્રી. (ની.) વાધાટી, આખીશીખા નામની
 પતી, રાણનું ઝાડ.
 વ. (લી. લિની. લિ.) ફળવાળું ઝાડ.
 વ. (લી.) વાધાટી નામની વનસ્પતી છે.
 પુ. (હી.) જે વખતે ફળ આવવું તેવું ઝાડ.
 સ્ત્રી. (હા.) પાડળી નામની વનસ્પતી છે.
 (લ્યુઃ) કાળો ઊંચર, ઘોખોડો, ખરવત,
 લ્યુઃ લ્યુ. લ્યુ.) નખખો, નિખંખ.
 ન. (તે.) કાકવી. [થમ્પાછે તે.
 (ટં.) ઉકાખ્યા વગર જે ઉકાળો તદ્દાચાર
 (કં.) રેના કપડા, ર. હલના નીચલો ભાગ, ફાળ.
 પુ. (નઃ) ફાગણ મહીનો.
 , પુ. (કઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 (ઠઃ ઠા. ઠં) પ્રકુલોત, કુલવાળું.
 (નઃ) શીણ, સમુદર પીણ. [૩. ફીણવાળું.
 (લઃ) માર, ર. અરીઠાનુ ઝાડ. વિ. (લઃ લા. લં.)
 (વઃ) સીઆખ.
 (રઃ) સીઆખ.
 . (લા.) ખાદિલામાનુ એકું, એકું.
 . (લિઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.

વ.

(કઃ) આંકડાનુ ઝાડ, ર. બગખો.
 (લઃ) બકુળનુ ઝાડ, મોરસખીનાકુલનું ઝાડ.
 સ્ત્રી. (શં. જ્ઞા. જ્ઞી.) માછલા મારવાનો
 ડો, ગળ.
 પુ. (યઃ) વેપારી.
 કુરુણારસ. સંતોષ, આશ્ચર્ય, તેડું એઅચ્ચે.
 (રં.) મોર.
 મો. (રા.) કપાસનુ ઝાડ.
 મો. (રી.) મોરડી, મોરનુ ઝાડ.
 (ફી.) અટકાવ, પ્રતીબંધ.
 (ફી.) છીનાલ ખાયડી.
 (ફી.) આંધિસો, અટકાવેલો. [રાખીતે.
 (ફી.) પીકી ધમ્મી પકડી-
 (ફી.)

વંધન, ન. (નં.) બાંધવુ, બાંધવાનુ સામાન, દોરી.
 વંધુ, પુ. (ધુઃ) પીતરાઈ, એક કુટુંબના. [ઝાડછે.
 વંધુજીવક, પુ. (કઃ) દુપારી નામનું એક જાતનુ કુલ
 વંધુતા, સ્ત્રી. (તા.) ભાઈ/બંધપણો.
 વંધુર, વિ. (રઃ રા. રં.) જે પેલેથી મગરૂરપણ કઈ
 આકૃત આભ્યાથી નષ્ઠ થાયછે તે.
 વંધુલ, પુ. (લઃ) છીનાલ ખાયડીનો ડીકરો. [ઝાડછે.
 વંધુક, પુ. (કઃ) દુપારી નામનું એક જાતનુ કુલ
 વંધુકવૃષ્ણ, પુ. (જઃ) અસાણાનું ઝાડછે.
 વંધુર, પુ. (રઃ) જે પેલેથી મગરૂર છતા તેના ઉપર
 કઈ આકૃત આભ્યાથી નષ્ઠ થાયછે તે.
 વંધ્ય, વિ. (ધ્યઃ ધ્યા. ધ્યં.) ફળવગરનુ, વાઝુ.
 વંધુ, પુ. (ધુઃ) નોખીઆ, વિખણુ, અગ્ની, મહાદેવ,
 મુળી, રૂપી, ઉંદર, કોહલ, વિ. (ધુઃ ધુઃ ધ્યં.) ઠ-
 કલો ટાળપડેલો, પીંગટ.
 વરીવદં, પુ. (વં.) બેલ, બળદ.
 વર્વર, પુ. (રઃ) ભારંગ નામની વનસ્પતી છે.
 વર્વરા, સ્ત્રી. (રા.) } તીજવણુ, કાનકોડી કેહેછે.
 વર્વરી, સ્ત્રી (રી.) }
 વર્હ, ન. (હં.) મોરનુ પિછું, બોટારાનામની વનસ્પતીછે.
 વર્હવૃષ્ણ, ન. (જ્ઞં.) ગાંઠીવન—બોટારા નામની વનસ્પતીછે.
 વર્હિ, પુ. (હિં.) અગ્ની, દર્ભ.
 વર્હિજ, પુ. (જઃ) મોર.
 વર્હિન, પુ. (હીં.) મોર.
 વર્હિવૃષ્ણ, ન (જ્ઞં) ગાંઠીવન—બોટારા નામની વનસ્પતીછે.
 વર્હિવૃષ્ણ, ન. (જ્ઞં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વર્હિમુખ પુ. (જ્ઞં.) દેવ.
 વર્હિષ્ઠ, ન. (ષ્ઠં) વાળો—અસખસ.
 વલ, પુ. (લઃ) બળરામ, બળદેવજી, ન. (લં.) લ-
 ઠકર, પરાક્રમ, જોર, બળ, સામર્થ્ય, ડોંગો,
 જાડો, પુ. (લઃ) કાગડો, રૂપ, એક દૈત્યછે, જોરદાર.
 વલદેવ, પુ. (વઃ) બળરામજી.
 વલમદ્ર પુ. (દ્રઃ) બળરામજી.
 વલમદ્રિકા, સ્ત્રી. (કઃ) ત્રાયમાણા નામની વનસ્પતીછે.
 વલમી, સ્ત્રી. (મી.) ધેરના વાસા.
 વલવત્, વિ. (વાન્. વતી. વત્.) બળીષ્ઠ, જોરદાર, બ.
 અતીશય એઅચ્ચે. [તી છે
 વલા, સ્ત્રી. (લા.) ટુપકડી—ચીકણા નામની વનસ્પ-

बलाका, स्त्री. (का.) अगलो.
 बलाकार, पु. (रः) अणत्कार, जेरे शुद्धम.
 बलारति, पु. (तिः) छंद.
 बलाहक, पु. (कः) मेघ, मेछे, विभक्त्युनो धोटो.
 बलि, पु. (लिः) कर, छापो, नकात, पेरो, पुष्कर-
 पानुं सामान, स्त्री. (लिः) अष्टले शरीरना आंभ-
 डीनी करयली.
 बलिभंसिन्, पु. (सी.) वीभक्त्यु. [करयली पडीछे ते.
 बलिन, वि. (नः ना. नं.) धरउपलुथी जेना दीलने
 बलिपुष्ट, पु. (ष्टः) कागडो.
 बलिभ, वि. (भः भा. भं.) धरउपलुथी जेना दीलनी
 आंभडीनी करयली वणीगछछे ते.
 बलिभुज पु. (कः) कागडो.
 बलिमुख, पु. (खः) वांदरो.
 बलिसद्वान्, न. (झ.) पताण.
 बलीक, न. (कं.) छल्लु.
 बलीमुख, पु. (खः) वांदरो.
 बलीवर्द, पु. (र्दः) अणद.
 बल्लव, पु. (वः) रसोद्यो, र.गवणी.
 बष्कय, पु. (यः) अष्ट वरसनो अणद.
 बष्कयणी, स्त्री. (णीः) धलुपवरस पछी व्यायली गाय.
 बष्कयिणी, स्त्री. (णी.) उपलो शब्द शुवो.
 बस्त, पु. (स्तः) अकरो.
 बहिः अ. अहारथी अष्टयर्थे.
 बहिर्द्वार, न. (रं.) अहारतु आरलु.
 बहु, वि. (हु. न्ही. हु.) पुष्कण, धलु.
 बहुकर, वि. (रः री. रा. रं.) नहापु, शुशल करवुं.
 बहुगर्वावाक्, वि. (कः) धलुज्ज अराय भोलनारो.
 बहुज्ञता, स्त्री. (ता.) धलुज्ज रान.
 बहुपाद, पु. (तः) वडुं आउ, वडो.
 बहुप्रद, पु. (दः) उदार, धरमी. [लुज्ज माननारो.
 बहुमन्यमान, वि. (नः ना. नं.) थोडु आणु छतां ध-
 बहुमुल्य, वि. (ल्यः ल्या ल्यं.) कीमती वस्त्र-कपडा.
 बहुरूप, पु. (पः) राण, धुप, लोभान.
 बहुल, वि. (लः ला. लं.) धलु, पुष्कण, वि. काणुं, पु.
 (लं) अणी, आकाश. [गुली, गणी.
 बहुला, स्त्री. (ला.) अणयणी, कृतीका नक्षत्र, गाय,
 बहुलीकृत, वि. (तः ता. तं.) अंटेकेलु अनाथ.

बहुवारक, तु. (कः) गुंदांनु आउ.
 बहुविध, वि. (धः धा. धं.) अतज्जतनुं. [नर
 बहुसुता, स्त्री. (ता.) शतावरी-सहस्रधुणी नाम
 बहुसूति, स्त्री. (ति.) धलुवीवार वीआअपेली गा
 बाकुची, स्त्री. (ची.) आणयणी.
 बादं, अ. अतीशय, रवीकार अष्टयर्थे.
 बाण, पु. (णः) आणु, अणीनो डीकरो जेनुं नाम
 हुं ते, आर लडीनी मोतीनी कुंडी, डेवण
 बाणा, स्त्री. (णा.) काणा कोरेठांनु आउ.
 बादर, न. (रं.) इना कपडा-वस्त्र.
 बाधकता, स्त्री. (ता.) रोकलु.
 बाधा, स्त्री. (धा.) दःपु अगरे मनपीडा.
 बाधकिनय, पु. (यः) छीनाल आणडीनो डीकरो.
 बाधव, पु. (वः) पीतराध, अष्ट कुंठाना, आ
 बाध्य, वि. (ध्यः ध्या. ध्यं.) रोकवान्जोग.
 बाहंत, न. (तं.) रीमलुनीना इल.
 बाल, वि. (लः ला. लं.) सुअं, आलक, न. पु. (लं)
 पुछडी-डु-आल, क्रेस, नीमाणा.
 बालक, वि. (कः का. कं.) सुअं, आलक.
 बालतनय, पु. (यः) अरेनु आउ.
 बालतृण, न. (णं.) कुमणुं धास.
 बालवि, पु. (भिः) पुछडानो अष्टछो-छेरो.
 बालपादया, स्त्री. (या.) आणडीना माथाना अ
 पेहेरवानुं अष्ट धरेलु छे.
 बालमूषिका, स्त्री. (का.) लेंदरी.
 बालहस्त, पु. (स्तः) पुछडानो अष्टछो-छेरो.
 बाला, स्त्री. (ला.) कुमार, कवारी.
 बालिज्ञ, वि. (ज्ञः शा. शं.) सुअं, आणक.
 बालिशमति, वि. (तिः ति. ति.) सुरअ, अस्तान, अ
 बालियशाक, पु. (कः) अष्ट जतनुं शाक छे.
 बाल्य, न. (ल्यं.) आणपाखु, आणअवस्था.
 बाण्य, वि. (ल्यः ल्या. ल्यं.) गरम, उनुं, न. (ल्यं.)
 सु, आणपना आणु.
 बाणिका, स्त्री. (का.) } हीअवदना पातरां.
 बाणिका, स्त्री. (का.) }
 बाहु, पु. (हः) हाथ, दंड.
 बाहुज, पु. (जः) क्षीय, क्षीवी.
 बाहुदा, स्त्री. (दा.) अष्ट नदीछे.

(લં.) અગલ.
(ઢં.) કુસ્તી.
(લઃ) કાર્તીકસ્વામી.
(યઃ) કાર્તીકસ્વામી. [ધોડાછે.
(કં.) કંકુ, ૨. હીંગ, ૩. એક જાતનો
(કં.) ઉપલો શબ્દ જ્યુપો.
(.) એક જાતનું પનાવટ મીઠુંછે.
(લઃ) ખીલાડું, મીઠું.
(જાઃ) ઇંદ્ર.
(.) ટપકો-કું.
(.) ચંદ્રમંડળ.
(.) તીંગેલાનો વેલો.
(.) છેદ, પાકું, કાણું.
(યઃ) સાપ.
(વઃ) ખીલનું આડ.
(સં. સઃ) બીસું, કમળનું મુળયું.
(સ્ત્રી. કા.) અગલો.
(.) પુ. (નં. નઃ) કમળ.
(.) (ની.) કમળ, એક જાતનું કમળ છે.
(લઃ) સોનું તોળવાનો તોળો.
(.) રેત, ધાતુ, ધાત, ખીજ, કારણ.
(.) (શઃ) ખીજનો કુંદ-કાદો.
(.) (રં) મહાબુંગ કરીને લીંચુની જાતનું
છે. [પંચી હજીથી ખોડેલું એતર.
(.) (તઃ તા. તં.) પેલે ખીજ નાખીને તે
(વ્યઃ) બ્યા. બ્યં.) કુલીન, ખાનદાનવાળો.
(સઃ) આંઠ રસમાંનો એક રસ, કૂર
હીંસા કરનાર.
(.) આંકડાનું આડ.
(કા.) કળેજી.
(.) ન. (સં.) કળેજી.
(.) મહાદેવ.
(.) જાણેલું.
(.) થડ, મુળીયું.
(દ્વિ.) સાન, બુદ્ધિ.
(દઃ) પરપોટા.
(.) પંડીત, બુદ્ધગ્રહ.
(.) (તઃ તા. તં.) જાણેલું.

વુમ્બા, સ્ત્રી. (કા.) કુંબા, બુક.
વુમ્બલિન, વિ (તઃ તા. (તં.) બુક લાગેલો, બુકવાળો.
વુષ, પુ. (ષા.) બુસો, કુંડો.
વુસ, ન. (સં.) બુસો, કુંડો.
વૃહતિકા, સ્ત્રી. (કા.) પીછાડી, એસ, પછાડી.
વૃહતિ, સ્ત્રી. (તી.) રીંગણીનું આડ, વેંગણનું આડ,
એક છંદછે.
વૃહન્, વિ. (ત્. તી. ત્.) મોઢું, વીસ્તીણું, પોહાણું.
વૃહત્કુર્મ, પુ. (કિઃ) મોઢા પેટવાળો.
વૃહદ્વાન, પુ. (નુઃ) અખી, વીસતવ, દેવતા.
વૃહસ્પતિ, પુ. (તિઃ) દેવનો યુર.
વૃહિત, ન. (તં.) હાથીની ગર્જના-શોર, અવાજ-ચીસ.
ગોમક, પુ. (રઃ) લોક, ભાટ.
ગોમિદ્રુમ, પુ. (મઃ) પીપળનું આડ. [દરછે.
ગોલ, પુ. (લઃ) બોળ, રત્યાબોળ, એક જાતનો મું-
વ્રધ, પુ. (ધઃ) સુર્ય, સુરજ.
બ્રહ્મચારિન્, પુ. (રી.) બ્રહ્મચારીનું વૃત્તધારણ કરેલો.
બ્રહ્મણ્ય, પુ. (ણ્યઃ) પીપળો.
બ્રહ્મત્વ, ન. (ત્વં.) બ્રહ્મભાવ.
બ્રહ્મદર્શી, સ્ત્રી. (ર્શી.) અજ્ઞાનો.
બ્રહ્મદાર, ન. (દઃ) પીપળો.
બ્રહ્મન્, પુ. (ઘા.) બ્રાહ્મણ, બ્રહ્મદેવ, ન. (ઘા.) વેદ,
તત્ત્વ, ચૈતન્ય, તપ, બ્રહ્મચર્ય, હોમકરવો, એક
જાતનો હોમછે, યાગવિધિ.
બ્રહ્મનુબ, પુ. (વઃ) એક જાતનું નેહરછે.
બ્રહ્મનુભતા, સ્ત્રી. (તા.) બ્રહ્મદેવનું ખાલકપણ.
બ્રહ્મવંશુ, પુ. (વંશુઃ) બ્રાહ્મણની આસા, બ્રાહ્મણની
નીંદા કરનારો.
બ્રહ્મભૂય, ન. (યં.) બ્રહ્મત્વ.
બ્રહ્મયજ્ઞ, પુ. (જઃ) પંચ મહા યજ્ઞ માનો એક યજ્ઞ.
બ્રહ્મવર્ચસ, ન. (સં.) સદાચાર રાખીને વેદ અભ્યાસ
કરવો, તપ સાધકરેલાનું તેજ.
બ્રહ્મવાદિન્, પુ. (તી.) વેદાંતી, વેદ પઢેલો. [તે, થુક.
બ્રહ્મવિદુઃ, પુ. (વિદુઃ) વેદ ખોલતાં માહોમાંથી થુક ઉડવી
બ્રહ્મસાયુબ્ય, ન. (બ્યં.) બ્રહ્મત્વ, બ્રહ્મભાવ.
બ્રહ્મમુ, પુ. (મુઃ) અગ્નિરશ્વ, મદનનો ડીકરો.
બ્રહ્મજાલિ, પુ. (લિઃ) વેદ શરૂકરવાની અગાધુ તથા
રોથક્ષ અગાધુ ને નમસ્કાર કરેછે તે.

બ્રહ્માસન, ન. (નં.) ધ્યાનધરતી વખતે જે આસન
કરીએ હોએ તે.

બ્રાહ્મ, ન. (બ્રં.) અંચુડાનુ થડ, 'પ્રહ્મતીર્થ.

બ્રાહ્મણ, પુ. (ળ:) બ્રાહ્મણ, આરોવર્ણમાનો ઊંચોવર્ણ.

બ્રાહ્મણ્ય, ન. (ળ્યં.) બ્રાહ્મનો જમાવ—ટાલું.

બ્રાહ્મણયટિકા, સ્ત્રી. (કાં.) } ભારંગ નામનું ઢાડ.

બ્રાહ્મણી, સ્ત્રી. (ળાં.) }

બ્રાહ્મી, સ્ત્રી. (હ્રી.) વાણી, સરસ્વતી, સાત માતૃદેવતા-
માની પેલી દેવતા, જે વેલાના પાંતરાં વદમા
ખરી જાએછે. અને સુધમા નવા ઉગેછે અને
તેને સોમ લતા કેહેછે તે.

મ.

મ, ન. (મં.) નખેતર, નક્ષત્ર.

મક્ત, ન. (કં.) અન્ન, અનાજ.

મક્ષક, પુ. (કઃ) ખાણારો, ધણુ ખાણારો.

મક્ષકાર, પુ. (રઃ) ખાવાની ચીજ કરનારો, ભડીઆરો.

મક્ષિત, વિ. (તઃ તા. તં.) ખાધેલો—હું. [ડીયો.

મક્ષ્યકાર, પુ. (રઃ) ખાવાની જીનસ કરનારો, સુક-

મક્ષ્યકાર, પુ. (રઃ) સુખડીએ, ભડીઆરો.

મગ, પુ. (ગઃ) સુર્ય, ર. યોગી, વિષદંદ્રિય, ૩. સંપ-

ત્તીની શોભા, ઇચ્છા, માહાત્મ, ઐશ્વર્ય, પ્ર-
યત્ન, ધાત, પરાક્રમ, કીર્તી, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ધર્મ,
પુણ્ય, મોક્ષ, મુક્તી. [કાંણુ ૫૩૫.]

મગદર, પુ. (રઃ) એક રોગછે, ભગેદર, ગાંડ પાસે

મગવત્, પુ. (વાન.) ઈશ્વર, નારિતક.

મગવત્, ન. (ત્વં.) દેવપણુ.

મગિની, સ્ત્રી. (ની.) ખેડેન.

મંગ, પુ. (ગઃ) નાશ, મોજ, પાણીના મોજ.

મગ્નસંજ, વિ. (ભ્યઃ ભ્યા. ભ્યં.) જેની ઇચ્છા—સંકલ્પ
કોકટ ગયો તે. [નિરાશ.

મગ્નમનસ, વિ. (નાઃ નાઃ નઃ) જેનું મન ભાગ્યુછે તે,

મગ્નવાદુ, વિ. (હુઃ હુઃ હુઃ) જેના હાથ ભાગ્યાછે તે.

મંગા, સ્ત્રી. (ગા.) ભાંગ, ભંગ, સણનાખીજ.

મંગારી, સ્ત્રી. (રી.) વાગવું, આમાચેન.

મંગિ, સ્ત્રી. (ગિઃ) હેધી, અન્યોક્તિવાળું.

મંગ્ય, વિ. (ગ્યઃ ગ્યા. ગ્યં.) ભાંગ પેદા થવાનું ખેતર.

મજમાન, વિ. (નઃ ના. નં.) ગીતીથી મળવાનું.

મટ, પુ. (ટઃ) યોદ્ધો, લડવીયો. [સેકવાનુ માસં

મટિલ, ન. (ત્વં) લોહિડાના સીક-ગ માં જે ભોકા

મદારક, પુ. (કઃ) નાટકમાનો રાજા.

મદિની, સ્ત્રી. (ની.) નાટકમાના રાજાને પકરાની

ગરની જે ખીજી સ્ત્રી.

મંડાકી, સ્ત્રી. (કી.) વેંગણ, જંગલીવેંગણ.

મંદિર, પુ. (રઃ) સરસીનુઢાડ.

મંદિરી, સ્ત્રી. (રી.) મંજુષ, મંજુષા.

મંડિલ, પુ. (લઃ)

મંડી, સ્ત્રી. (હી.)

મંડિરી, સ્ત્રી. (રી.)

મંડીલ, પુ. (લઃ)

મણિત, ન. (તં.) સ્ત્રીસાથે રતી કરતા વખતે જે પ્ર
તીનું ભાષણુ તે.

મદ્ર, ન. (દ્રઃ) કલ્યાણ, પુ. (દ્રઃ) ૨. નાગરમોથો, ૩. ખળ

મદ્રક, વિ. (કઃ કા. કં.) સુંદર, ખુબસુરત. [—ધાગે

મદ્રકુંભ, પુ. (મઃ) પાણીથી ભરેલો લોટા—કળશીએ

મદ્રદાર, ન. પુ. (રઃ ર.) દેવદારનું ઢાડ.

મદ્રવર્ણી, સ્ત્રી. (ળાં.) શિવણીનું ઢાડ.

મદ્રમુસ્તક, પુ. ન. (કઃ કં.) નાગરમોથો.

મદ્રવય, પુ. ન. (વઃ વં.) કુડાની સીંગ. [વનસ્પતી છે

મદ્રવલા, સ્ત્રી. (લા.) આંદવેલો—કુખપ્રસાદી નામ

મદ્રશ્રી, પુ. (શ્રીઃ) મલયાગીરી સુખડ.

મદ્રાકરણ, ન. (ળં.) મુંડવું.

મદ્રાસન, ન. (નં.) સીંગાસન.

મય, ન. (યં.) ખીક, ભય, ડર.

મયંકર, વિ. (રઃ રા. રં.) નાટકમાનો ભયાનકરસ

મયદ્રુત, વિ. (તઃ તા. તં.) ખીકથી નહાસનારો.

મયાનક, પુ. (કઃ) નાટકમાનો એક રસ, વિ. (

કા. કં.) ભયંકર.

મયાવહ, વિ. (હઃ હા. હં.) ખીક દેનાઈ, ખીક ભરે

મર, પુ. (રઃ) અતીશય, ભાર, ભોજ, ખોજનો ભા

મરણ, ન. (ળં.) પરવરીશ કરતાં, ભાડું, વેતન.

મરણ્ય, ન. (ળ્યં.) ભાડૂ, વેતન. [કરનારે

મરણ્યમુજ, વિ. (મુક.) પગાર—વેતન લઈને ચાક

મરણ્યા, સ્ત્રી. (ળ્યાં.) પગાર—વેતન.

મંથરત, પુ. (તઃ) નટ, સ્ત્રીનો વેશલઈને ગાઈને પોત

કું ચુલગણુ કરનારો.

પુ. (જે.) એક જાતનો પક્ષી છે.
 (ગં.) મહાદેવ. [કરનારો, પાલનારો.
 (તો.) વર, પતી, વિ. (તો. તો. તૂ.) પોષણ
 પુ. (ક.) નાટકમાનો રાજા. [શાહાજી.
 (તો. સ્ત્રી. (કો.) નાટકમંત્રી રાજ્ય કુંચા,
 (નં.) અપકાર્યોભાષણ, જોખમભરેલું ભાષણ.
 (મં.) સોનુ, વેતન, પગાર.
 (હં.) કલ્યાણ, પુ. (હં.) રીછ, આડાખીછ.
 પુ. સ્ત્રી. (ક.) કો.) ભીલામાનુ આડ.
 (ક.) રીછ, રીસ, આડાખીછ.
 (ક.) ઉપલો શબ્દ જુવો. [સત્તા, પ્રાપ્તિ.
 (વ.) મહાદેવ, ઉત્પત્તિ, જન્મ, કલ્યાણ સંસાર,
 (નં.) ધર, ધેર.
 વિ. (શઃ શા. શં) તમારાજેવો.
 ત્રી. (ત્રી.) પારવતી.
 (કં.) કલ્યાણ.
 (તા. ત્રી. તૂ.) થનારે, થનાર. [થનારે.
 (જુ.) (જુ.) (જુ.) ઉત્પન્ન થનારે, પેદા-
 (વ્યં.) કલ્યાણ, કૃષ્ણ, કાર્ય.
 (કં.) કુત્રો.
 (સ્ત્રી.) આગકુકવાની આંમડાની ધંમણ.
 ત્રી. સ્ત્રી. (ત્રી.) એક જાતની ખુશખોઈ છે.
 સ્ત્રી. (ત્રી.) સીસમનુ આડ.
 (સ્મ.) ભસ્મ, રાખ, રાખીડી.
 (તં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 (મા.) કાંતી, તેજ.
 (ગં.) હીરસો, વાટો, અંશ. [જકાત, વેરો.
 (યં.) નસીબ, દૈવ, અખત, પુ. (યં.) કર, છાપો,
 પુ. (યં.) બાણુજ, ખેડેનનો દીકરો.
 સ્ત્રી. (યો.) બાણુજ ખેડેનની દીકરી.
 સ્ત્રી. (યો.) એક નદી છે.
 (વ્યં.) નસીબ, દૈવ, અખત, દમામ, તેજ,
 અંતરે સાઈ નરસું કરેલું તે, આગલા
 આંખે સાઈ નરસું કરેલું તે.
 (નં.) (નં.) આંગ પેદાથવાનુ ખેતર.
 (નં.) વાસણ, આરદાન.
 (હં.) વાસણ, આરદાન, ધરેણા, દાગીના,
 પોડાનું સામાન, વાણીયાની દુકાનની થાપણ.

માદ્ર, પુ. (દ્રઃ) બાદરવો મહીનો.
 માદ્રપદ, પુ. (દ્રઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 માનુ, પુ. (નુઃ) સુર્ય, સુરજ, કીરણ. [આયડી.
 મામિની, સ્ત્રી. (ત્રી.) ચુરસો ભરેલી બાયડી, જનુની
 માર, પુ. (રઃ) સોનાની વીસ પુલા એટલે ૮૦૦૦
 તોલા, ખતરીસ પાયલી.
 ભારત, ન. (તં.) ભરતખંડ, પુ. (તં.) નટ, નાચનારો.
 ભારતી, સ્ત્રી. (ત્રી.) સરસ્વતી, સરસતી.
 ભારદ્વાજી, સ્ત્રી. (જી.) જંગલી રૂ, જંગલી કપાસ.
 ભારયટિ, સ્ત્રી. (ટિઃ) ખીટી, ખુટી. [પાડનારો.
 ભારવાહ, પુ. (હઃ) હમાલ, ખોળડ, ખોળે-ભાર ઉ-
 મારિક, પુ. (કં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 મારિન્, પુ. (રો.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 મારોદ્ધન, ન. (નં.) ખોળ ઊંચકવો.
 માર્ગવ, પુ. (વઃ) સુકાચાર્ય.
 માર્ગવી, સ્ત્રી. (ત્રી.) દરો, દુરવા.
 માર્ગી, સ્ત્રી. (ગો.) ભારીગાનો વેલો.
 માર્યા, સ્ત્રી. (યો.) પરણેલી સ્ત્રી-આયડી.
 માર્યાપતી, પુ. (ત્રી.) આયડી અને વર.
 માલુક, પુ. (કં.) રીસ, રીછ, આડાખીછ.
 માલુક, પુ. (કં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 માવ, પુ. (વઃ) વિજ્ઞાન, સત્તા, સ્વભાવ, મીઠાસ,
 અભીપ્રાય, ચેષ્ટા, ચેહેરો, આત્મા, જન્મ, મ-
 નનો વીકાર, ક્રીયા, લીલા, અંશ, અવતાર, મ-
 નમાં ધરેલો પદાર્થ, અશ્વર્ય, જંતુ, પ્રાણી,
 કીડા.
 માવગંભીરમ્, જ. ગંભીરપણાર્થી.
 માવના, સ્ત્રી. (તા.) વાસના, યુદ્ધિ.
 માવદ્વિત, ન. (તં.) મૂલકારણ, હેતુ. [વાળું કરેલું, મળેલું
 માવિત, વિ. (તં. તા. તં.) ખુશખોઈ સીજથી ખુશખોઈ-
 માવુક ન. (કં.) કલ્યાણ. [વાચા, વચન
 માણ, સ્ત્રી. (યા.) સરસ્વતી, સરસતી, ખોલવું, વાણી,
 માવિત, ન. (તં.) બાષણ, વિ. (તં. તા. તં.) ખોલવું.
 માણ્ય, ન. (વ્યં.) ટીકા.
 માસ, સ્ત્રી. (માઃ) કાંતી, તેજ.
 માસ, પુ. (સઃ) ગોઠામાનો કુકડો, ધેરનો કુકડો.
 માસ્કર, પુ. (રઃ) સુર્ય, સુરજ.
 માસ્વત્, પુ. (સ્વાનં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

(ય:) શીયાળ.
 ની. (જી.) થોડકરકુ નામની વનસ્પતી છે.
 જં:) એક જાતનું કેળવું આડછે જેને
 હે છે તે. [ભુષણક્રીયા.
 (જં.) અલંકાર, ધરેણા, સોભા. આપવી,
 (જા.) ભુષણ, ધરેણા.
 ત્ત: તા. તં.) શૈભાચમાન; સણગાર્ણું.
 (જુ: જુ: જુ.) પેદાયનાઈ, ઉત્પન્નથનાઈ.
 (જં.) વર્ષડના જાતનું એક પાણીમાનું
 [(ગં.) દાલચીની, તળ.
 ગં:) ભમરો, એક જાતનો પક્ષી છે, ન.
 નન, વિ. (ન: ના. નં.) ભાવીભાંમનારો.
 પુ. (જા:) માકા નામની વનસ્પતી છે.
 (જ:) ભાંગરો.
 (ર:) સોનાની આરી, ચહાદાની.
 (રી.) મચ્છર.
 (ર:) પાછાડની કૌર.
 (ક:) ચાકર, મજુર.
 (તિ.) મહિર, તનખો, પગાર.
 પુ. (મુક.) ચાકર, મજુર.
 ય:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 , વિ. (કૃત.) ચાકરની હચ્છા પુરી પાડ-
 માકરવિષે દયા લાવનારો.
 ત્યા.) મહિર, તનખો, પગાર.
 મતીશ્ય એ અર્થ.
 (ક:) દેડકો. [તનો દેડકો છે.
 (કી.) દેડકામાના નહિ દેડકાની જા-
 (વ:) વીભાગવું, બે ભાગ કરવા.
 ત: તા. તં.) કાપેલું, ભાગ કરેલું.
 (રી.) નગારો.
 જં.) ઝોસડ, ઝોષધ.
 .) બીઆરાઝિયુ ટાળું. [ભયંકર.
) નાટકમાનો ભયાનક રસ, વિ. (વ: વા. વં.)
 (જ્યં.) ઝોષધ, ઝોસડ.
) સાપનું સરીર, સાપની શીણ, મુખ,
 એ હાથી-ધોડા વીગેરેને પાળવું, લશ્ક
 ક જાતની રચના.
 (ર:) સાપ.

મૌગવતી, સ્ત્રી. (ની.) એક નગરછે, એક નદી છે.
 મૌગિન, પુ. (ગી.) સાપ. [વગરની પીજી સ્ત્રી.
 મૌગિની, સ્ત્રી. (ની.) સભાની પરણેલી પહેલી સ્ત્રી
 મોજન, ન. (નં.) જમણ.
 મોં, ઘ: સંપોધન એ અર્થ.
 મૌમ, પુ. (મ:) મંગળ નામનો ગ્રહ.
 મૌરિક, પુ. (ક:) સોની લોકનો સેટીઆ.
 મુકુંસ, પુ. (સ:) સ્ત્રીનો વેશ લઈને નાચનારો પુરુષ.
 મુકુટિ, સ્ત્રી. (ટિ:) રીસથી વાંકી થએલી બેાવી.
 મમ, પુ. (મ:) અપુરસ્તાન, બ્રાંતી, પાણીનો ભમરો-ચક્કર.
 મમર, પુ. (ર:) ભમરો.
 મમરક, પુ. (ક:) કપાળ ઉપર લટકતા પાલ તે દરેક.
 મમી, સ્ત્રી. (મી:) બ્રાંતી.
 મદ, વિ. (દ: દા. દં.) કાઠી નાખેલું, પડેલું, ગળેલું.
 માજિણુ, વિ. (જુ: જુ: જુ.) અતીશય શોભનાઈ.
 માતરૌ, પુ. (સૈં.) બાઈ અને ખેડેન.
 માતૃજ, પુ. (જ:) ભત્રીજો.
 માતૃજાયા, સ્ત્રી. (યા.) ભાત્રીજા.
 માતૃવ્ય, પુ. (વ્યા.) ભત્રીજો.
 માલીય, પુ. (ય:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 માંતિ, સ્ત્રી. (તિ.) અપુરસ્તાન, ભ્રમ.
 માટ્ટ, પુ. (ટ્ટ:) સેકવાનું વાસણ, લોડી, તપો, પેણી.
 મુકુંસ, પુ. (સ:) સ્ત્રીનો વેશ લઈને નાચનારો પુરુષ.
 મુકુટિ, સ્ત્રી. (ટિ:) રીસથી વાંકી થએલી બેાવી.
 મૂળ, પુ. (ળ:) પાળક, સ્ત્રીનો ગર્ભ.
 મિષ, પુ. (ષ:) ભ્રષ્ટ થએલ, વટલેલ.

મ-

મકર, પુ. (ર:) મગર.
 મકરન્નજ, પુ. (જ:) મદન, કામ.
 મકરંદ, પુ. (દં) કુલનો રસ, કુલમાનો મધ.
 મકુર, ન. (રં.) તાજ, મુગટ.
 મકુર, પુ. (ર:) આરીસો, આરસો, ચાટલો, દરપણ.
 મકુટક, પુ. (ક:) મઠ, મઠ નામનું અનાજ.
 મકુષ્ક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 મકૂલક, પુ. (ક:) દાતી નામની વનસ્પતી છે.
 મલિકા, સ્ત્રી. (કા.) માખી, માખ.
 મલ્લ, પુ. (લ:) યસ, જસ.

મગધ, પુ. (વ:) એક જાતની સ્તુતીનો પાઠ છે.
 મધવન્ પુ. (વા.) ઇંદ્ર.
 મંકુર, પુ. (ર:) આરીસો, આરસો, આટલો, દરપણ.
 મંકુ, અ. જલદી, તદ્દઆર એવ્યથે.
 મંગલ, ન. (લં.) કલ્યાણ, મંગળ નામનો ગ્રહ.
 મંગલ્યક, પુ. (ક:) મસુર નામનું ધાન. [વાસ આવેછે તે.
 મંગલ્યા, સ્ત્રી. (લ્યા.) જે સુખડને મોગરાના ફુલજોવે.
 મનર્ચિકા, સ્ત્રી. (કા.) પુષ્કળ, અતિઉત્તમ.
 મન્જન, પુ. (જ્ઞા.) આડનો ગર.
 મંચ, પુ. (વ:) ઢોલીએ, આટલો, પલંગ.
 મંજરિ, સ્ત્રી. (રિ:) ફુલનો કેસર, ફુલ.
 મંજરી, સ્ત્રી. (રી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 મંજિષ્ઠા, સ્ત્રી. (ષ્ઠા.) મંજી, મંજી. [આંઝર.
 મંજીર, પુ. (ર:) પગમાના ધરેણા, અડશીયાં, કક્ષાં,
 મંજીલ, પુ. (લ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 મંજુ, વિ. (જુ: જુ. જુ.) ખુબ સુરત, સુંદર, મનોહર.
 મંજુલ, વિ. (લ: લા. લં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 મંજૂષા, સ્ત્રી. (શા.) પેટી, કપાટ, સંદુક.
 મંટૂર, ન. (રં.) લોહોડાનો મેલ, કાટ.
 મઠ, પુ. (ઠ:) મઠ, સાધુ લોકોનું રહેવાનું સ્થાન.
 મળિ, પુ. (ળિ.) જવાહીર, જબ્દેર, રત્ન.
 મળિક, પુ. (ક:) માટ, ગોળ, ગોળો, માંડલું, હાંડલું.
 મળિબન્ધ, પુ. (બ:) મણગટ, કાંડુ, પાંચો.
 મંડ, પુ. (ડ:) યેરડનું આડ, ન. પુ. (ડં. ડ:) છાપટુ, છારી.
 મંડન, ન. (નં.) અલંકાર, ધરેણા, વિ. (ન: ના. નં.)
 અલંકારશીલ, ધરેણા પેહેરેલો.
 મંડપ, પુ. (વ:) માંડવો. [લશ્કરની એક સ્થિતિ છે.
 મંડલ, ન. (લં.) ગોળ આકારનું સમુદાય, ચંદ્રખીંખ,
 મંડલક, ન. (કં.) કોહોડ, દરાજ, દાદર, ધનુરધરની
 એક સ્થિતિ છે.
 મંડલામ્, પુ. (મં.) તરવાર.
 મંડલશ્વર, પુ. (ર:) માંડલીક રાજા.
 મંડહારક, પુ. (ક:) કલાલ, દારૂ વેચનારો.
 મંડિત, વિ. (ત: તા. તં.) શેખાચમાન.
 મંદુ, પુ. (દુ:) એક જાતનું વાળું છે.
 મંદૂક, પુ. (ક:) દેડકો.
 મંદુકવર્ણ, પુ. (ર્ણ:) દીંડાનું આડ.
 મંદુકવર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) મંજી, મંજી.

મંદુર, ન. (રં.) લોહોડાનો મેલ, કાટ.
 મંત્રગજ, પુ. (જ:) હાથી.
 મતલિકા, સ્ત્રી. (કા.) મોઢું, વીશાળ.
 મતિ, સ્ત્રી. (તિ:) બુદ્ધિ. [ઉન્મત્ત, હૃષ્ટ, માથે
 મત્ત, પુ. (ત:) જે હાથીના માથામાંથી મદશ્રાવ થાય.
 મત્તકાઢિની, સ્ત્રી. (ની.) સારા ગુણની સ્ત્રી.
 મત્સર, પુ. (ર:) બખીલ, કૃપણ, બીજાનું ર
 નહીં સકેતે, અદેખા, અદાવત રાખનાર.
 મત્સ્ય, પુ. (ત્સ્ય:) માછલી.
 મત્સ્યંજી, સ્ત્રી. (જી.) કાકવી.
 મત્સ્યાધાની, સ્ત્રી. (ની.) માછલા મુકવાનો
 મત્સ્યગીતા, સ્ત્રી. (તા.) કટુકી નામની વનસ્પતિ.
 મત્સ્યેષન, ન. (નં.) ગળ, આંકડી.
 મત્સ્યાક્ષી, સ્ત્રી. (ક્ષી.) સોમલતા નામની વનસ્પતિ.
 મથિત, વિ. (ત: તા. તં.) કોહેલું. [હાથીનો
 મદ, પુ. (દ:) ગર્વ, દીલમાની ધાવું, કસ્તુર
 મદકલ, પુ. (લ:) મદોન્મત્ત હાથી.
 મદન, પુ. (ન:) કામ, રતીનોવર, ર. ધંપુરો.
 મદસ્થાન, ન. (નં.) દારૂનું દુકાન, પીંડું.
 મદિરા, સ્ત્રી. (રા.) દારૂ, શરાબ.
 મદિરાગૃહ, ન. (હં.) દારૂવેચવાનું દુકાન, પીંડું.
 મદોન્મત્ત, પુ. (ત:) મદોન્મત્ત હાથી, મસ્તીએ ચડે
 મઠુ, પુ. (ઠુ:) પાણીમાનો કાગડો.
 મઠુર પુ. (ર:) મગર નામની માછલી.
 મઘ, ન. (ઘં.) પીવાનો દારૂ, શરાબ.
 મધુ, પુ. (ધુ:) ચૈતર મહીનો, ન. (ધુ.) દરાખ
 મધુ નામના ફુલનો મધ-દારૂ, પુ. (ધુ:) હ
 હરણવેલો નામની વનસ્પતિ છે, ફુલનો
 માનો મધ, વસંતરૂપે, એક દેવ છે, ન.
 મધુક, પુ. (ક:) મોવડાનું ઝાડ, રાખ
 કરનારો, ભાટ, જોડીમધ, ન. (કં.) મી
 મધુકર, પુ. (ર:) ભમરો.
 મધુક્રમ, પુ. (મ:) દારૂપીવાનો આંધેલો વખત.
 મધુદ્રુમ, પુ. (મ:) મોવડાનું ઝાડ.
 મધુપ, પુ. (વ:) ભમરો.
 મધુવર્ણિકા, સ્ત્રી. (કા.) શીવણીનું ઝાડ, ગ
 મધુવર્ણ, સ્ત્રી. (ર્ણી.) ગરૌણ.
 મધુમલિકા, સ્ત્રી. (કા.) મધમાખ.

સ્ત્રી. (કા.) જોડીમધ, મીઠું કોષ્ટ. [ગબ્બું, મીઠું.
(ર: રા. રં.) ગબ્બું, મીઠું, પ્રીય, ઇષ્ટ, પુ. (ર:)
(ક:) જીવક નામની વનસ્પતી છે.
(સા.) દરાખનો વેલો, સુરવેલો વનસ્પતી છે.
(રા.) શેષ નામની વનસ્પતી છે.
સ્ત્રી. (કા.) વરીયાલી, બહારી.
(પ:) વિખલુ.
(લિટ.) ભેમરો.
(ર:) દારૂપીવાળી ટેવ.
(ત:) ભમરો.
પુ. (ધુ:) લાલસેગટો.
સ્ત્રી. (જી.) સુરવેલો નામની વનસ્પતી છે.
પુ. (લ:) મોવડાનુ ઝાડ.
સ્ત્રી. (વા.) હરણવેલો નામની વનસ્પતી છે.
પ. (દં) મીણ.
(ક:) જોમો વડાનુ ઝાડ પાણીમાં ઉગે છે તે.
સ્ત્રી. (કા.) સુરવેલો નામની વનસ્પતી છે.
ન. (ધ્ય: ધ્યં.) કમર, કેડ, વચ્ચે ભાગ, વિ.
પા. ધ્યં.) અધમ, ખરાય, યુક્ત.
પુ. (જા:) મધ્ય હિંદુસ્થાન. [રાગ, કેડ, કમર.
(મ:) ગાયનના સાતરાગ મહિલો એક
ત્રી. (મા.) વેલ્લેથી જ અડકાએલી સ્ત્રી, વ-
ગાંગુ. [સુધીની મધ્યરેશા.
સ્ત્રી. (લા.) હિંદુસ્થાનની ઉત્તરથી દક્ષણ
પુ. ન. (જ: જં.) અપોર, મધ્ય દીવસ.
પુ. (વં. વ:) મધુક નામના ફુલનાનો મધ.
પુ. (લ:) મણસળ.
સ્ત્રી. (લા.) મણસળ.
પુ. (જ:) મદન
(નં.) અંત:કરણ, છાતી.
પુ. (ર:) મનનો ધરમ.
જરાક એ અર્થ.
(ત: તા. તં.) બાણું.
પી. (શા.) બુદ્ધિ.
પુ. (શી.) પંડીત, વિદ્વાન.
(જ:) આદમી, માણસ.
(બ્ય:) ઉપલો શબ્દજીવો.
પુ. (મી.) કુખેર.

મનુષ્યયજ્ઞ, પુ. (જા:) જે આપણા ધેર આવે છે તેને અન્ન
આપીને સંતોષ કરવો.
મનોગુપ્તા, સ્ત્રી. (મા.) મણસળ. [કરનારો.
મનોગ્રયાન, વિ. (ન: ના. નં.) અંત:કરણને પ્રેરણા
મનોજવ, વિ. (વ: વા. વં.) આપ જેવો.
મનોજવસ, વિ. (સ: સા. સં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
મનોજ, વિ. (જા: જા. જં.) સુંદર, ખુબસુરત, રળીઆમણ.
મનોરથ, પુ. (ય: યં.) ઇચ્છા. [આમણ.
મનોરમ, વિ. (મ: મા. મં.) સુંદર, ખુબસુરત, રળી-
મનોહત, વિ. (ત: તા. તં.) દીલમા નાઉમેદ થયો.
મનોહર, વિ. (ર: રા. રં.) ખુબસુરત, રળીઆમણ.
મનોહારિન, વિ. (રી. રિણી. રિં.) સ્પષ્ટ, સાફ, ખુબસુરત.
મનોહા, સ્ત્રી. (હા.) મણસળ.
મંતુ, પુ. (તુ:) અપરાધ, ગુન્હો.
મંત્ર, પુ. (ત્ર:) મંત્ર, છુપાવીચાર, છુપી સીખામણ.
મંત્રણાલ્યાકૃત, પુ. (ત્ર.) આચાર્ય.
મંત્રિન, પુ. (ત્રી.) રાજને વીચાર આપનારો પ્રધાન.
મંથ, પુ. (થ:) રંધી, રોળી, રવઈ.
મંથદંડક પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
મંથિની, સ્ત્રી. (ની.) માથની, દહીં ડાલવાનુ વાસણ.
મંથર, વિ. (ર: રા. રં.) આસ્તેચાલનારો, હળવેચાલનારો.
મંથાન, પુ. (ન:) રંધી, રોળી, રવઈ. [ધિ, નખજો, કમનસીબ.
મંદ, વિ. (દ: દા. દં.) આજસુ, સુખ, નહાનુ, સુસ્ત, અસમ-
મંદગામિન, વિ. (મી. મિની. મિ.) આસ્તે ચાલનારો.
મંદાકિની સ્ત્રી. (ની.) ભાગીરથી નદી.
મંદાક્ષ, ન. (ક્ષં.) લાજ, શરમ. [ઝાડ.
મંદાર, પુ. (ર:) એક કદપવૃક્ષ છે, સફેદ આકાંડનુ
મંદિર, ન. (રં.) ધર, નગર.
મંદુરા, સ્ત્રી. (રા.) ધોડાનો તખેલો.
મંદોળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) જરાક ઉગુ—ગરમ.
મંદ્ર, વિ. (દ્ર: દા. દ્રં.) ગંભીર.
મન્મથ, પુ. (થ:) મદન, ૨. કોઈનુ ઝાડ.
મન્યા, સ્ત્રી. (ન્યા.) ગરદનના પાછલી નસ.
મન્યુ, પુ. (ન્યુ.) રીસ, ભીખારીપણુ, શોક, જરા, યસ.
મન્વંતર, ન. (રં.) દેવના એકોતેર યુગ—જીગ.
મપષ્ટક, પુ. (ક:) મઠ, મઠનામનુ ધાન.
મપુષ્ઠક, પુ. (ક:) મઠ, મઠનામનુ ધાન.

મય, પુ. (ય:) ઊંટ.
 મયનિર્મત, વિ. (ત: તા. તં.) મયાસુરે પેદા કરેલું.
 મયટક, પુ. (ક:) મઠ નામનું ધાન.
 મયાવિન્, પુ. (વી.) કપડી, ડગાવનાર.
 મયુ, પુ. (યુ:) ક્રીનર કરીને એક ઘેઝી છે.
 મયુટક, પુ. (ક:) મઠ નામનું ધાન.
 મયુલ, પુ. (લ:) કીરણ, શેભા, જ્વાલા. [ત્રિ.]
 મયૂર, પુ. (ર:) મોર, ૨. મોરશેડા નામની વનસ્પ-
 મયૂરક, પુ. (ક:) અગેડાનું ઝાડ, ન. (કં.) મોરશુધુ-
 મરકત, ન. (તં.) એક જાતનું ઝવેર છે, ધનુ-
 મરણ, ન. (ળં.) મોત.
 મરિચ, ન. (ચં.) મરી, તીખ્ખાં.
 મરીચ, ન. (ચં.) ઉપલો શબ્દ જીવે.
 મરીચિ, પુ. (ચિ:) કીરણ, મરીચી નામનો ર્ષી.
 મરીચિકા, સ્ત્રી. (કા.) મૃગ જળ. [પહાડ, પર્વત.
 મરુ, પુ. (ર:) નીર્જળ દેસ, ષષ્ઠીવગરનો દેશ,
 મરુત, પુ. (ત.) વાયુ, દેવ.
 મરુત્વત્, પુ. (ત્વાન.) ધંદ્ર.
 મરુન્માલા, સ્ત્રી. (લા.) પંડીકા નામની વનસ્પતી છે.
 મરુત્ક, પુ. (ક:) ગેળાનું ઝાડ, જંબીર, સફેદમરવે.
 મરુટ, પુ. (ટ:) પાંદરો.
 મરુટક, પુ. (ક:) કુશીરો.
 મરુત્રી, સ્ત્રી. (ટ્રી.) કરજનું ઝાડ, ૨. કોચ, કૌવચ.
 મરુત્ય, પુ. (ત્ય:) આદમી, માણસ.
 મરુત્ન, ન. (નં.) દાખું.
 મરુલ, પુ. (લ:) મુરદંગ જેવું એક વાજું છે.
 મરુતાહન, વિ. (ન: ના. નં.) જેવી જગો ઉપર માસ્ત્રા-
 થીં ધાણુ વાગે તેવી જગો ઉપર મારવું.
 મરુત્ન, ન. (મં.) સાંધો, છુપો અર્થ.
 મરુત, પુ. (ર:) અપ્પડવું, પાંદડાનો અવાજ.
 મરુત્પૃષ્ઠ, વિ. (ક.) મેણામારનારો, તાણા મારનારો.
 મર્યાદા, સ્ત્રી. (દા.) હદ, સીમા.
 મલ, ન. પુ. (લં. લઃ) ખારજાતના જે મળતે દરેક, પાપ.
 મલદૂષિત, વિ. (ત: તા. તં.) મેલું, ગંધેલું. [ઝાડ.
 મલપ, પુ. (પૂ:) કાણે જીવરો, મોખાડો, ખરવતનું
 મલયજ, પુ. (જ:) મૈલાગીરી સુખડ.
 મલિન, વિ. (ન: ના. નં.) મેલું, ગંધેલું.
 મલિની, સ્ત્રી. (ની.) અડકાએલી ખાપડી.

મલિન્મુચ, પુ. (ચ) ચોર.
 મલમિસ, વિ. (સ: સા. સં.) મેલું, ગંધેલું.
 મલ્લ, પુ. (લં:) પહેલવાન, કુસ્તી રમવામા જે હુથા.
 મલ્લક, પુ. (કં:) મોગસનો વેલો.
 મલ્લિક, પુ. (ક:) એક જાતનું હંસ છે.
 મલ્લિકા, સ્ત્રી. (કા.) મોગસનું ઝાડ.
 મલ્લિકાક્ષ, પુ. (ક:) એક જાતનું હંસ છે.
 માસિ, સ્ત્રી. (સિ:) જઠામાસીનો વેલો, મેસ; શાક
 માસી, સ્ત્રી. (સી.) જઠામાસીનો વેલો, મેસ.
 મસૂર, પુ. સ્ત્રી. (ર: રા.) મસુર નામનું ધાન.
 મસૂરાવિદલા, સ્ત્રી. (લા.) કાલુંતેડું નામની વનસ્પતી
 મસૃળ, વિ. (ળ: ણા. ળં.) લીલું, પાણી વાળું.
 મસ્કર, પુ. (ર:) બાંધ, વાંસ.
 મસ્કરિન, પુ. (રી.) સંન્યાસી.
 મસ્તક, પુ. (કં:) માથું.
 મસ્તિક, ન. (ષ્કં.) મજક, મગજ. [ગીચે પડે છે
 મસ્તુ, ન. (સ્તુ.) હાંભાનું પાણી કપડામથી છા
 મહ, પુ. (હ:) ઉચ્છાવ.
 મહતી, સ્ત્રી. (તી.) નારદનો તંત્રી.
 મહત્, વિ. (હાન. હતી. હત્.) મોટું, ન. (ત.) રોજય, રા
 મહનીયકીર્તિ, વિ. (તિ: તિં. તિં.) જેનું નામ મોટું, નમવા
 મહસ, ન. (હ:) તેજ, ઉચ્છાવ.
 મહાકેદ, પુ. (દ:) લસણ.
 મહાકુલ, પુ. (લ:) સંજ્ઞન.
 મહાંય, પુ. (ગ:) ઉટ.
 મહાજાલી, સ્ત્રી. (લી.) ગંધકનો વેલો, પુરીયાનો વે
 મહાદેવ, પુ. (વ:) મહાદેવ, શીવ. [ક્રીમ
 મહાધન, વિ. (ન: ના. નં.) મોટી કીંમતનું, સુલવા
 મહાનસ, ન. (સં.) રાંધણી, રાંધવાની જગા-ધર.
 મહાનેટ, પુ. (ટ:) મહાદેવ, શીવ.
 મહાવિલ, ન. (લં.) આકાશ, આસમાન.
 મહામાલ, પુ. (લ:) રાજાનો સુખ્ય પ્રધાન.
 મહારજત, ન. (તં.) સોનું.
 મહારજન, ન. (નં.) કસુંબો, કસુંબ.
 મહારણ્ય, ન. (ળ્યં.) મોટું જંગલ,
 મહારાજિક, પુ. (ક:) દેવનો એક ગણ છે.
 મહારીવ, પુ. (વ:) એક જાતનો નરક છે.
 મહાવાત, પુ. (ત:) મોટો પવન.

ક. યા. ચં.) દયાળુ, ઉદાર, ધરમી.
 (સી.) ગોવાળણ, ગવાળણ. [સ્પતીછે.
 (તા.) કાષા ભોઈકોહોળા નામની વન-
 (હા.) અપોલી નામનું કુલનું ગ્રાડછે.
 (નઃ) કાર્તીક સ્વામી.
 (કા.) હીમ, બર્ફ.
 (ઃ) સુરજ, સુર્ય.
 (લા.) સ્ત્રી, આમડી.
 (ઃ) પોડો, જંગલી પોડો.
 (બી.) મુખ્ય સ્ત્રી-આમડી.
 (હી.) પૃથ્વી.
 (ત.) રાજા, રાજો.
 (ઃ) પહાડ, પર્વત, ડુંગર.
 (હઃ) ઝાડ, વૃક્ષ.
 (સી.) (તા.) અણુશીયા વીગેરે જીવડા.
 (તઃ) મંગળ નામનો ગ્રહ. [ધરમીદાતા.
 (છઃ) છા. છં.) મોટો ઉદાર તથા દયાળુ,
 (સી.) (જા.) સાલઈ નામનું ગ્રાડ.
 (સી.) (જા.) ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
 (રઃ) મહાદેવ, શીવ.
 (કઃ) મોડો બળદ, ગોદા.
 (લં.) કમળ.
 (વિ.) (હઃ) હા. હં.) મોડો ઉચ્છાવ.
 (વે.) (મઃ) મા. મં.) ઉપલો શુદ્ધ જીવો. [સણ.
 (ધં.) અતીથીઆનામનીવનપતી છે, સુક, લ-
 (સં.) માસ.
 (લઃ) (લઃ) જોરવાળો, બળીજી, બલવાન.
 (કઃ) કસઈ, ખાટકી, માસવચીને પોતીકુ
 રાણ કરનારો.
 (મા.) લક્ષ્મી, નીવારણ એઅર્થે.
 (કં.) મધ.
 (ઃ) એક જાતનો સ્તુતીનો પાઠછે, વધશથી
 નની સ્ત્રીને થએલો ડીકરો-કરજન. [પલી.
 (સી.) એક કુલગ્રાડ છે, જીર્ધનું ગ્રાડ, પિ-
 (વઃ) માધ મહીનો.
 (ધઃ) ડુંદીનું ગ્રાડ.
 (રઃ) સુધનો એક સેવક છે. [યોની છે.
 (દી.) પાતરાણી બેસ, દેવકરીને એક કલ્પીત

માનવ, પુ. (વઃ) બાળક, બાળ, બચ્ચુ. [કોડી.
 માનવક, પુ. (કઃ) બાલક, ર. વીશ લડીનો મોતીનોહાર-
 માનવ્ય, ન. (વ્યે.) બાળકોનું ટોળું-જમાવ.
 માનવ્ય, ન. (વ્યે) લાલ, માણીક.
 માનવંધ, ન. (ધં.) સંદેહોણ, એક જાતનું મીઠું છે.
 માનવંધ, ન. (ધં.) ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
 માતંગ, પુ. (ગઃ) હાથી, ચંડાળ, મહાર.
 માતરક્તિરૈ, પુ. (રૌ.) મા અંને બાપ, માબાપ.
 માતરિશ્વન, પુ. (શ્વા.) વાણ, પવન.
 માતાપિતરૈ, પુ. (રૌ.) મા અંને બાપ, માબાપ.
 માતામહ, પુ. (હઃ) દાદો, માનોબાપ.
 માતલિ, પુ. (લિઃ) ધંદનો સારથી-ગાડીહાકનાર.
 માતુલ, પુ. (લઃ) માનો, ર. ધંતુરાનું ગ્રાડ, ધંતુરો.
 માતુલપુલક, પુ. (કઃ) ધંતુરાનું કુળ.
 માતુલા, સ્ત્રી. (લા.) મામી.
 માતુલાની, સ્ત્રી. (ની.) મામી, તામનું બીં-બીંજ. [દીવડ.
 માતુલાહિ, પુ. (હિઃ) એક જાતનો પાણીમાનો સાપછે,
 માતુલી, સ્ત્રી. (લી.) મામી.
 માતુલંગક, પુ. (કઃ) મહાબુંગનું ગ્રાડ.
 માતૃ, સ્ત્રી. (તા.) મા, માય.
 માતૃષ્વસેય, પુ. (યઃ) મસીઆઈ/બાઈ, માસીનોદીકરો.
 માતૃષ્વસેયી, સ્ત્રી. (યી.) મસીઆઈ/બેહેન, માસીનીદીકરી.
 માતૃષ્વસીય, પુ. (યઃ) મસીઆઈ/બાઈ, માસીનોદીકરો.
 માતૃષ્વસીયા, સ્ત્રી. (યા.) મસીઆઈ/બેહેન, માસીની
 દીકરી.
 માતૃ, ઓ. સર્વે એ અર્થે. [કાલ, વખત.
 માતા, સ્ત્રી. (તા.) સૂક્ષ્મ, બારીક, નહાતું, જથ્થો,
 માદ, પુ. (દઃ) હર્ષ, ખુસી.
 માધવ, પુ. (વઃ) વિષજી, વસંતરતુ, વધશાખ મહીનો.
 માધવક, ન. પુ. (કં.કઃ) મધુક નામના કુલમાનો મધ.
 માધવીલતા, સ્ત્રી. (તા.) એક જાતના કુલનો વેલોછે.
 માધ્વીક, ન. (કં.) મધુક નામના કુલમાનો મધ.
 માન, ન. (નં.) તુલામાન, પ્રસ્થમાન, આંગળાનું માન
 તે દરેક, પુ. (નઃ) બીજા કરતા આપણી બઠવી
 થવી તેની આશા રાખવી તે.
 માનવ, પુ. (વઃ) માણસ, મનુષ્ય.
 માનસ, ન. (સં.) મન.
 માનસૌકસ, પુ. (કઃ) દંશપક્ષી.

માનિની, સ્ત્રી. (ની.) ડોલ તથા રીસવાળી સ્ત્રી-બાઈડી.
 માનુષ, પુ. (ષ.) મનુષ્ય, માણસ.
 માનુષ્યક, ન. (કં.) માણસનું ટોળું-જમરવ-મેષો.
 માયા, સ્ત્રી. (યા.) માયા, બુદ્ધ મદારી પેડે.
 માયાકર, પુ. (ર.) મદારી, ગારડી.
 માયોદિવાસુત, પુ. (ત.) બુદ્ધનો અવતાર બિદ.
 માયાવીન, પુ. (વી.) મદારી, ગારડી.
 માયાવીશ્વર, પુ. (ર.) મોઢો કપડી, મોઢો પાકો.
 માયુ, પુ. (યુ.) પિત્ત.
 માયર, પુ. (રં.) મોરનું ટોળું, વિ. (રં. રા.રં.) મોરનું.
 માયૂર, ન. (રં.) મોરનું ટોળું.
 માયૂરિક, પુ. (ક.) મોરનો સીકારકરનારો, મોરમારનારો.
 માર, પુ. (ર.) મદન.
 મારાજિત્, પુ. (ત.) નાસ્તીક.
 મારણ, ન. (ળં.) ઠારમારવું, જીવલેવો, વધ.
 મારિષ, પુ. (ષ.) નાટકમાનો સભ્ય.
 મારુત, પુ. (ત.) વાધુ, પવન, વા.
 માર્કત, પુ. (વ.) માકા નામની વનસ્પતી છે.
 માર્ગ, પુ. (ર્ગ.) રસ્તો, રહા, મારગ, મારગસર મહીનો.
 માર્ગણ, પુ. (ળ.) બાણ, ભીખાર, ન. (ળં.) શેષવું.
 માર્ગશીર્ષ, પુ. (ર્ષ.) મારગસર મહીનો.
 માર્ગિત, વિ. (ત. તા. તં.) શેષવું.
 માર્જન, પુ. (ન.) લોષ્ટ્રનું આડ, ન. (નં.) પ્રોક્ષણ કરીને શરીર શુધ કરવું. [રીર શુધ કરવું.
 માર્જના, સ્ત્રી. (ના.) માર્જન કરવું, પ્રોક્ષણ કરીને શ-
 માર્જાર, પુ. (ર.) ખીલાડું, મીઠડું. [ખંડ, સ્ત્રી ખંડ.
 માર્જિતા, સ્ત્રી. (તા.) ખાવાનો એક પદાર્થ છે, સી-
 માતૈઢ, પુ. (ઢ.) સુર્ય, સુરજ.
 માતૈઢ, પુ. (ઢ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 માદેગિક, પુ. (ક.) મુરદંગ વગાડનારો, પખવાજી.
 માદ્દિક, ન. (કં.) દરાખનો દારૂ, વાઈન. [રવો.
 માદ્દિ, સ્ત્રી. (દિં.) માર્જન, પ્રોક્ષણ કરીને દેહ શુધ કર-
 માલક, પુ. (કં.) લીંબડો. [લીનું આડ, જાહનું આડ.
 માલતી, સ્ત્રી. (તી.) એક જાતનું ફુલ આડછે, અંબે-
 માલા, સ્ત્રી. (લા.) ફુલનો હાર-માળા.
 માલાકાર, પુ. (ર.) માળી.
 માલાતૃણક, ન. (કં.) એક જાતનું પાણીમાનું ધાસછે.
 માલિક, પુ. (કં.) માળી.

માલુખીન, પુ. (ન.) એક જાતનો પાણીમાનો સાપ.
 માલૂર, પુ. (રા.) ખીલનું આડ.
 માલ્ય, ન. (લ્યં.) ફુલની માળા-હાર.
 માલ્યવત્, પુ. (વાન.) એક પદાર્થ નામ છે. [દિ.
 માષ, પુ. (ષ.) પાંચ ચણોડીનો એક માસો, એ-
 માષવર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણ.) જંગલી અડદ.
 માષીન, વિ. (ળ. જા. જં.) અડદ નીપજવાનું.
 માષ્ય, વિ. (લ્યં. જ્યા. જ્યં.) ઉપલો શબ્દ જી-
 માસ, પુ. (સ.) મહીનો, માસ, એ પખવાડી.
 માસર, પુ. (ર.) કાંજી, વોસામણ.
 માસમ, અ. નીવારાણ કરવો એ અર્થ.
 માહાકુલ, પુ. (લ.) સજ્જન. [થએલું.
 માહિષ્ય, પુ. (લ્યં.) ક્ષત્રી પુરૂષ અને વૈશ્યની
 માહિયી, સ્ત્રી. (યી.) ગાય, ગા.
 મિતંપચ, વિ. (વ. વા. વં.) અખીલ, કૃપણ. [વ.
 મિન, પુ. (લં.) સુર્ય. સુરજ, ન. (લં.) સગો, દોસ-
 મિય, અ. એક ખીજથી, ખીલવતમા એ-
 મિયુન, ન. (નં.) મિથુનરાસ, સ્ત્રી અને પુરૂ-
 મિથ્યા, અ. અસત્ય, ખોટું.
 મિથ્યાદષ્ટી, સ્ત્રી. (દી.) નાસ્તીકતા, નાસ્તીક
 મિથ્યાભિયોગ, પુ. (ગ.) ખોટી ફરીયાદ.
 મિથ્યામિશ્રસન, ન. (નં.) તોહિતત, આજ.
 મિથ્યામાતિ, સ્ત્રી. (તિ.) બુલ, સુક, વોધુ સા-
 મિશ્તિ, સ્ત્રી. (શિ.) }
 મિશ્તી, સ્ત્રી. (શી.) } વહારી, વરીઆળી.
 મિશ્રેયા, સ્ત્રી. (યા.) }
 મિસિ, સ્ત્રી. (સિ.) વરીયાળી, જટામાસી નામ-
 મિસી, સ્ત્રી. (સી.) વરીયાળી.
 મિહિકા, સ્ત્રી. (કા.) ખરૂં, ખરૂં, હીમ.
 મિહિર, પુ. (ર.) સુર્ય, સુરજ.
 મીઢ, વિ. (ઢ. ઢા. ઢં.) મુત્રેવો, મુત્રેલો.
 મીન, પુ. (નં.) માછલી, મીનરાસ.
 મીનકેતન, પુ. (નં.) મદન.
 મીમાંસક, પુ. (કં.) મીમાંસા શાસ્ત્ર જાણનારો.
 મુકુટ, ન. (ટં.) તાજ, મુગટ.
 મુકુંદ, પુ. (દં.) વિષ્ણુ, ર. પાલકી પોષશાક વ-
 મુકુંદ, પુ. (દં.) વાસ્તુ, કાકારા નામની વનસ્-
 મુકુર, પુ. (ર.) દરપણ, આરસો, આરીસો.
 મુકુલ, ન. પુ. (લં. લં.) જરા ખીલેલી કળી.

(ક:) મઠ નામનું ધાન-અનાજ.
 (ક:) દાંતી નામની વનસ્પતી છે.
 પુ. (ક:) કાંચલીના ખેલો સાપ.
 જા.) મોતી.
 ગો. (લી.) મોતીનો હાર.
 પુ. (ર:) મોતીની છીપ.
 (કિ:) મોક્ષ. સુકતી.
 (લં.) આગળુ આરણ્ય, મોહિકુ, પ્રારંભ,
 ન.હ/લાજ, ઉપાસ, નીકળજી, નાટકમાની
 થી છે. [ધણ્ય બોલનારો.
 (ર: રા.રં.) મોહિમા આવે તેવું બોલનારો,
 પુ. (ન:) પાનસુપારીથી મો ખુશમોદાર ક-
 ચીજ તે.
 રૂપ: પ્રમુખ, મેષ, મુખ્ય, આગેવાન.
 મ્વ: મ્મા. મં.) મુખ્ય, મુરખ. [શરીર.
 ઢા.હં.) મુડેલો, ન. (હં.) ધડ, માથાવગરનું
 (ત: તા. તં.) મુડેલો.
 (હી.) હજામ.
 (ર:) મેઘ, મેહ.
 (ત:) હર્ષ, આનંદ, ખુશી.
 મી. (ળી.) જંગલીમગ.
 ર: મુગદળ, મુદગળ.
 થ્ય, નહાક. [કરેલ,કામ જરૂરું બોલનારો.
 ને:) બુદ્ધ, છાનો રહેલો, રૂપી, મૌન્યધારણ
 (ર:) બુદ્ધ, મેષ મુગી, મુખ્યમુગી.
 (જ:) મુરદંગ, પપ્પવાજ.
 પુ. (ન:) વિષ્ણુ.
 (રા.) મોરમાસી-તાલીમપત્ર વનસ્પતી.
 જા.) મુસ, સોગુ રૂપ પીગળાવવાનું વાસણ.
 (ત: તા. તં.) મોરેલો.
 વિ. (ત: તા. તં.) મેકામ-મેભાનપણો.
 મો.) મુસ, સોગુ રૂપ પીગળાવવાનું વાસણ.
 જ્ઞ:) આંડવા.
 (ક:) મોરવાનું ઝાડ.
 પુ. (ટિ: ટિ:) મુઠ, મુઠી.
 (ધ:) મુઠીમાં પકડેલું, મુઠીમાં ઝાલેલું. [તરે.
 જ:) મુસળ, આંડણીનો દોડો, મુસળું, નીશા-
 (લી.) બળરામજી, બળદેવજી.

મુસલી, સ્ત્રી. (લી.) ગીણીડી-રી, મુસળકંદ. [લાયક.
 મુસબ્ય, વિ. (લ્ય: લ્યા. લ્યં.) મુસળાર્થી મારવા જોગ-
 મુહતક, પુ. (ક:) મોથ, મુસ્તા.
 મુસ્તા, સ્ત્રી. (સ્તા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 મુદ્ધમાળ, સ્ત્રી. (મા.) બહુ શોક ભરેલું બાપણ.
 મુદ્ધ, અ. વારેવારે, ધડીએ ધડીએ.
 મુહૂત, પુ. (તં:) આરક્ષણનો એક મુહૂત થાયછે તે.
 મૂક, વિ. (ક: કા. કં.) મુગો, મુંગો.
 મૂદ, વિ. (દ: દા. દં.) મુખ્ય, મુરખ.
 મૂત, વિ. (ત: તા. તં.) બાંધેલો, બંધાએલો.
 મૂલ, ન. (લં.) મુતર.
 મૂલકૃષ્, પુ. (હ:) એક રોગછે.
 મૂલિત, વિ. (ત: તા. તં.) મુતરેલો.
 મૂલિત, વિ. (ત: તા. તં.) મુત્રેલો, મુતરેલો.
 મૂલ્લ, વિ. (લં: લાં. લં.) મુરખ, બેવકુફ.
 મૂલ્લા, સ્ત્રી. (લ્લા.) મુલ્લા, ફેટ, બેથુદ્ધિ.
 મૂલ્લાલ, વિ. (લ: લા. લં.) મુલ્લાત મુલ્લા આવેલો, બેથુદ્ધ.
 મૂલ્લિત, વિ. (ત: તા. તં.) મુલ્લા આવેલો, મોહિત, બેથો, વધેલો.
 મૂળ, વિ. (ળ: ળાં. ળં.) બંધાએલો, બાંધેલો.
 મૂત્ત, વિ. (તં: તાં. તં.) કઠણ, મુલ્લા આવેલો, મુલ્લાત.
 મૂત્તિ, સ્ત્રી. (તિં:) દેહ, કઠણપણો.
 મૂત્તિમત્, વિ. (માન. મતી. મત્.) કઠણ.
 મૂર્ધન, પુ. (ધાં.) મસ્તક, માથું.
 મૂર્ધાભિષિત, પુ. (ક:) ક્ષત્રી, રાજા-જા, પ્રધાન, વજીર.
 મૂર્ધા, સ્ત્રી. (ધાં.) મુરવેલ નામની વનસ્પતી છે.
 મૂલ, ન. (લં.) ઝાડનું મુળ, ઝાડનું થડ, મુળ, પ્રકૃ-
 તી, વડ અગર પીપલીના ઉપર થીજે મુળીઆ
 નીચે લટકે છે તે, વડવાઈ, મુળ નખેતર.
 મૂલક, ન. (કં.) મુળો.
 મૂલન, ન. (નં.) થાપણ, મુળધન.
 મૂલ્ય, ન. (લ્યં.) મોલ, કીંમત, પગાર, મહેર.
 મૂષક, પુ. (ક:) ઊંદર. [વાસન.
 મૂષા, સ્ત્રી. (મા.) મુસ, સોગુ તથા રૂપ પીગળાવવાનું
 મૂષિક, પુ. (ક:) ઊંદર.
 મૂષિકપાળ, સ્ત્રી. (ળાં.) એક જાતની વનસ્પતી છે.
 મૂષિત, વિ. (ત: તા. તં.) મોરેલો-લું. [વાસન.
 મૂર્ધા, સ્ત્રી. (ધાં.) મુસ, સોગુ તથા રૂપ પીગળાવવાનું
 મૂગ, પુ. (મઃ) હરણની બધી જાત, શોધવું, મૂગશીર્ષનક્ષત્ર

મૃગના, સ્ત્રી. (ળા.) સોધપુ.
 મૃગતૃષ્ણા, સ્ત્રી. (ળ્ળા.) મૃગજળ.
 મૃગદિષ્ટ, પુ. (ટ.) સીંહ, સહી.
 મૃગભૂતક, પુ. (ક.) શીઆળ.
 મૃગનાભિ, પુ. (મિ.) કસ્તુરી.
 મૃગવશ્રાજીવ, પુ. (વ:) પારધી, સીકારી.
 મૃગબંધની, સ્ત્રી. (ની.) જળ, જળખું, પાશ.
 મૃગમદ, પુ. (દ:) કસ્તુરી.
 મગયા, સ્ત્રી. (યા.) શીકાર.
 મૃગયુ, પુ. (યુ:) શીકારી.
 મૃગરિપુ, પુ. (પુ:) સીંહ, સહી.
 મૃગવ્ય, ન. (વ્ય.) શીકાર.
 મૃગશિરસ, ન. (ર:) મૃગશીર નક્ષત્ર.
 મૃગશીર્ષ, ન. (ર્ષ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 મૃગાક, પુ. (ક:) ચંદ્ર, ચાંદો.
 મૃગાદન, પુ. (ન:) તરસ, જરખ.
 મૃગાશન, પુ. (ન:) સીંહ, સહી.
 મૃગિત, વિ. (ત: તા. તં.) સોધિલું.
 મૃગેન્દ્ર, પુ. (દ્ર:) સીંહ, સહી. [શુદ્ધ કરવો તે.
 મૃજા, સ્ત્રી. (જા.) મારજન કરીને-પ્રાક્ષણ કરીને દેહ
 મૃહ, પુ. (હ:) મહદિવ, મહદિવ.
 મૃજાની, સ્ત્રી. (ની.) પાર્વતી.
 મૃગાલ, પુ. ન. (લ: લં.) ભીસું, કમળનું યુગીધું. [માગવી.
 મૃત, વિ. (ત: તા. તં.) મરેલો ન. (તં.) દરશેજ ભીખ
 મૃતસ્નાત, વિ. (ત: તા. તં.) મરીગમ્બેલા શાં રનાન કીધેલું.
 મૃત્તાલક, ન. (કં.)) પુર, પુવર.
 મૃત્તાલક, ન. (કં.)) પુર, પુવર.
 મૃત્તિકા, સ્ત્રી. (કા.) માટી, મતોડી.
 મૃત્યુ, પુ. સ્ત્રી. (ત્યુ: ત્યુ:) મોત.
 મૃત્યુજય, પુ. (યા) મહદિવ.
 મૃત્સા, સ્ત્રી. (સ્તા.) શારી માટી.
 મૃત્સા, સ્ત્રી. (સ્તા.) શારી માટી, પુર, પુવર.
 મૃત્સા, પુ. (યા:) મુરંગ, પખવાજ.
 મૃદુ, વિ. (દુ: દ્વી. દુ: દુ.) નરમ, કોમળ, કુમખું, મૃદુ.
 મૃદુસ્વચ્, પુ. (કં.) ભુજ્વૃક્ષ, જેમાથી ભુજપતર ની-
 કળે છે તે ઝાડ.
 મૃદુલ, વિ. (લ: લા. લં.) કોમળ, કુમખું.
 મૃદુ, સ્ત્રી. (ત્.) માટી, મતોડી, મતોડી, માતોડી.

મૃદ્વીકા, સ્ત્રી. (કા.) દરાખનો વેલો.
 મૃધ, ન. (ધં.) લઢાઈ, જંગ, પુદ્.
 મૃષા, અ. અસત્ય, મીથ્યા, શુદ્.
 મૃષ્ટ, વિ. (ષ્ટ: ષ્ટા. ષ્ટં.) સાફ કરેલું.
 મૃ, મૃણાતિ, (ગ.) અ. મારતું, જીવ લેવો, કુખ દે.
 સ્વક્ષણ, ન. (ળં.) તેલ.
 મેકલકન્યકા, સ્ત્રી. (કા.) નરમદા નદી, નરખદા નદી.
 મેલ્લકન્યકા, સ્ત્રી. (કા.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 મેલ્લ, સ્ત્રી. (લા.) આપડીના કમરમા પહેરવાનું ધં.
 (જી, કમરપટ્ટો, તરવાર, કટાર, જમીયો, છરો વ
 ગેરેના હાથાને આંધી રાખવા સાં જે આંખ ડાવ
 ચીપ હોય છે તે.
 મેષ, પુ. (ષ:) મેધ, મેહ.
 મેષઙ્ગોતિ, પુ. (તિ:) વીજળી, વીજલતા.
 મેષપુષ્પ, ન. (ષં.) ખાણી, જળ, વીજળીનો ધોડો.
 મેષનાવાનુલાસિન, પુ. (સી.) મોર.
 મેષનામન, પુ. (મા.) મોથો, મુરતો.
 મેષમાલા, સ્ત્રી. (લા.) મેધ મંડળ.
 મેષાધ્વન, પુ. (ધ્વા.) આકાશ.
 મેષવાહન, પુ. (ન:) ઇંદ્ર. [જે ગોળા હોય છે તેનો રંગ
 મેત્તક, પુ. (ક:) ધેરો અસમાની રંગ, મોરના પીંછાં
 મેદ, પુ. (દ:) પુરૂષનું વિષયચંદ્રીય, મેંદો, ગેટો.
 મેદક, પુ. (ક:) દાંડ ગાળવાસાં જે પદાર્થ સડાવી
 તપાસ કરે છે તે.
 મેદસ, ન. (દ:) ચરખી, ચીકણાઈ.
 મેદિની, સ્ત્રી. (ની.) પૃથ્વી. [ગમ્ય જંગલ
 મેદુર, વિ. (ર: રા. રં.) ધણુ અચવણ ભરેલું, બ
 મેધા, સ્ત્રી. (ધા.) યાદ રહે એવી શુદ્ધિ. [ખુ
 મેધિ, સ્ત્રી. (ધિ:) ખુંટો, જનાવર આંધવાશાં દાંટો
 નેધ્ય, વિ. (ધ્ય: ધ્યા. ધ્યં.) પતીત, ચોખ્ખુ.
 મેનકાત્મજા, સ્ત્રી. (જા.) પાર્વતી.
 મેર, પુ. (ર:) એક પહાડ છે.
 મેલક, પુ. (ક:) સંગમ, જેનદી જહા મળે તે જગ
 મેલ્લા, સ્ત્રી. (લા.) યુગી, ગળી.
 મેષ, પુ. (ષ:) મેષરાશ, મેંદો, ગેટો, ગાડર.
 મેષકંબલ, પુ. (લ:) કાંખળી, ધાખળી.
 મેહ, પુ. (હ:) પરમે, મુતરનોરોગ, પીશાખનોરોગ.
 મેહન, ન. (નં.) પુરૂષનું વિષય ઇન્દ્રિય.

પુ. (ળિ:) અગસ્તીરૂપી, વાલ્મીકીરૂપી.
 . (લી.) દોસ્તી, ભાઈ/બંદી.
 (ચં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 (નં.) શોખત કરતી, શંગકરવો.
 (યં.) સેરડીના રસનો દારૂ, મોવડાનાફુલ-
 ધાન-અનાજ પાણી એનો દારૂ.
 (ક્ષ:) સુતી.
 (ય: ધા. ધં.) નહાક, ખેહનાક, જીરથક.
 . (ધા.) વાવડીંગનુ ઝાડ.
 . (ક:) શેગટાનુ ઝાડ, શેગટો.
 . (ચા.) કેળ, કેળાનુ ઝાડ, શાંવરનુ ઝાડ.
 . (ક:) એક જાતના લાડવા કરેછે તે;
 ક: કા. કં.) આનંદકારક.
 (દં.) સેરડીનુ મુળીયું.
 . (દા.) મુરવેલ કરીને એક વેણાછે.
 . (ક:) ચોર.
 . (હ:) મુહૂર્ત, ખેશુદ્ધિ.
 . (લિ:) કાગડો.
 . (કં.) મોતી.
 . (ન: ના. નં.) મગનુ ખેતર.
 (નં.) છાનુ ખેશવું, ચુપ ખેશવું.
 પુ. (ક:) મુરદંગ-પાપવાજ વગાડનારો.
 (ગૌ.) કમાણ-કામદાની દોરી. [વૃક્ષ, જીમી.
 (લિ:) ચોટલી, તાજ, મુગટ, ચોટલો, અશોક
 (તં:) જોતીધી, જોરી.
 પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જો. [વગરનો દેશ.
 પુ. (જા:) જે દેશમા હિંદુ નથી તે દેશ, હિંદુ
 ન. (ચં.) તાંબુ.

ય.

(નં.) કળજીયું.
 (ક્ષ:) કુખેર, એક દેવયોગી છે.
 પુ. (મં:) કપુર, કાળુશુખડ, કસ્તુરી. સુખડ
 , આ સર્વે પદાર્થ એકઠાં ખાંડીને જે એ-
 કરેછે તે.
 પુ. (વ:) રાજ, લોખાન.
 પુ. (રં.) કુખેર.
 ક્ષમા.) કાયરોગ.

યજમાન, પુ. (ન:) જજમાન, યજમાન. [કરેલો.
 યજ્ઞન, પુ. (જ્વા.) સારીપેઠે વીધીકરીને જેણે યાગ
 યજ્ઞ, પુ. (જઃ) જાગ, યાગ, જત.
 યજ્ઞપુરુષ, પુ. (ષ:) વિપ્રશુ.
 યજ્ઞાંગ, પુ. (ગ:) ઉંખરનુ ઝાડ, મુલડનુ ઝાડ.
 યજ્ઞિય, વિ. (ય: યા. યં.) યસકર્મમાં યોગ્ય.
 યત: ઇ. હેતુ, કારણ.
 યતિ, પુ. (તિ:) સં-યાસી.
 યતિન, પુ. (તી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 યન, ઇ. કારણ.
 યથા, ઇ. સરખુ, એક સરખુ, મળવું.
 યથાજાત, વિ. (ત: તા. તં.) મુખ્ય.
 યથાતથં, ઇ. સત્ય.
 યથાયયં, ઇ. જોગ, યથાયોગ્ય.
 યથાર્થ, ઇ. સત્ય. [લક્ષ્મીનારો.
 યથાહર્વર્ણ, પુ. (ર્ણ:) પેગામચી, કાસદ, સંધેસો
 યથાસ્તં, ઇ. જોગ, લાયક યથાયોગ્ય.
 યથેષ્ઠિત, ન. (તં.) જોધેષ્ઠિ તેટલું.
 યદિ, ઇ. ખેમાથી એક.
 યદ્દા, સ્ત્રી. (દ્દા.) સ્વધઃશ્ચ, સ્વતંત્રતા. [હાકનારો.
 યંત્ર, પુ. (તા.) સારથી, ગાડી હાકનારો, માવત, હાથી
 યંત્ર, ન. (તં.) કાસો, જાળ, જંત્ર.
 યમ, પુ. (મ:) યમ, પ્રેતનો રાજા, ઇંદ્રીયદમન, ગીધ,
 જે ડીકસં સાથે જ-મેલા તે, ઝાળ.
 યમરાજ, પુ. (રં.) જમ, યમ.
 યમાનિકા, સ્ત્રી. (કા.) પડદો, કનાત.
 યમુના, સ્ત્રી. (ના.) યમુના નદી, જમુના નદી.
 યમુંનામ્નાતૃ, પુ. (તા.) જમ, યમ.
 યયુ, પુ. (યુ:) અથમેધનો પોડો.
 યવ, પુ. (વ:) જવ, જવ કરીને અનાજછે તે.
 યવક્ય, વિ. (ક્ય:ક્યા. ક્યં.) નહાના જવ ઉગવાનુ ખેતર.
 યવક્ષાર, પુ. (ર:) જવખાર.
 યવફલ, પુ. (લ:) ખાંચ, વાંસ.
 યવસ, ન. (સ.) ધાંસ, પેડો.
 યવાગૂ, સ્ત્રી. (ગૂ:) કાંજી, પાતળો જાત.
 યવાગ્રજ, પુ. (જઃ) જવખાર.
 યવાનિકા, સ્ત્રી. (કા.) અજમો.
 યવાની, સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જીવો.

યવાસ, પુ. (સઃ) ધમાસો.
 યવિષ્ઠ, પુ. (ષઃ) નહાનોભાઈ.
 યવીયસ, પુ. (યાન્.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 યવ્ય, વિ. (વ્યઃ વ્યા. વ્યં.) જવ ઉગવાનું ખેતર.
 યજ્ઞઃપટ્ટ, પુ. (હઃ) ધોળ, ધોળક.
 યજ્ઞસ, ન. (જ્ઞઃ) કીર્તી. [યોડામા સંતોષ માનનારો.
 યટ્ચ્છાલામતુદ, વિ. (ટઃ ટા. ટં.) યોડામા ખુશી થનારો,
 યટ્ટિ, સ્ત્રી. (ટિઃ) લાકડી.
 યટ્ટિમધુક, ન. (કં.) કોઈ.
 યટ્ટી સ્ત્રી. (ટી.) કોઈ.
 યટ્ટ, પુ. (ટા.) જજમાન, યજમાન, ધણી, મુખ્ય.
 યાગ, પુ. (ગઃ) જત, યત.
 યાચક, પુ. (કઃ) ભીખારો.
 યાચનક, પુ. (કઃ) ભીખારો.
 યાચના, સ્ત્રી. (ના.) ભીખ.
 યાચીતક, વિ. (કઃ કા. કં.) ઉછીની લીધેલી જીનસ.
 યાચ્ઞા, સ્ત્રી. (ચ્ઞા.) ભીખ.
 યાજક, પુ. (કઃ) હવન કરનારામાનો મુખ્ય.
 યાતના, સ્ત્રી. (ના.) નરકપીડા. [પરેલું.
 યાતયામ, વિ. (મઃ મા. મં) જીનું, પુરાનું, ભોગેલું, વા-
 યાતુ, ન. (તુ.) રાખસ, રાક્ષસ.
 યાતુમાન, ન. (નં.) રાખસ, રાક્ષસ.
 યાતૃ, સ્ત્રી. (તા.) દેરાણી જેઠાણી.
 યાત્તા, સ્ત્રી. (તા.) જપુ, મુશાફરી, ભત્રા.
 યાદઃપતિ, પુ. (તિઃ) સમુદ્ર, દરીયા.
 યાદસંપતિ, પુ. (તિઃ) વરેણું.
 યાદસ, ન. (દઃ) પાણીમાના જીવડા. [ધીધોડા.
 યાન, ન. (નં.) દુસમનને જીતવાના હેતુથી જવું, હા-
 યાનમુખ, ન. (ખં.) ધરી, ધરી.
 યાપ્ય, વિ. (પ્યઃ પ્યા. પ્યં.) ખરાબ, નીચ, નીંધ.
 યાપ્યયાન, ન. (નં.) પાલખી.
 યામ, પુ. (મઃ) પ્રહર, યોગનું એક જાતનું સાધન છે.
 યામિ, સ્ત્રી. (મિ.) ખેડેન, કુળમાની સ્ત્રી, પીતરાઈ,
 કુલીન સ્ત્રી.
 યામિની, સ્ત્રી. (ની.) રાત.
 યામુન, ન. (નં.) સુરમો.
 યાયજૂક, પુ. (કઃ) વારેવારે યત કરનારો.
 યાવ, પુ. (વઃ) લાખ.

યાવક, પુ. (કઃ) અરધા રંધાએલા જવ, એક જાત
 ધાન છે.
 યાવત્, અ. વીગતવાર ખખર, નીક્ષય, કાળ, પરીણામ
 યાવદર્થપ્રતિગ્રહ, વિ. (હઃ હા. હં.) જેટલું કામનું તેટલું
 રાખનારો.
 યાવન, પુ. (નઃ) લોખાન, ધુપ.
 યાટીક, પુ. (કઃ) ચોખ્ખદાર.
 યાસ, પુ. (સઃ) ધમાસો.
 યુક્ત, વિ. (ક્તઃ ક્તા. કં.) સાથે, સહીત.
 યુક્તરસા, સ્ત્રી. (સા.) એલાપણી, કોર્લીદન વનસ્પતી છે.
 યુગ, ન. (ગં.) એસડ, ચાર હાથ લાંબુ, વામ.
 યુગકીલક, પુ. (કઃ) આગળી, સાખળ.
 યુગંધર, ન. પુ. (ર. રઃ) જીસડી.
 યુગપત્રક, પુ. (કઃ) કેમનનું ઝાડ.
 યુગપત્, અ. એક વખતે, એકદમ. [ડીથી જોતરે છે.
 યુગપાર્શ્વ, પુ. (ગઃ) નવા બળદને સીખવવાતેને જે જીવ
 યુગુલ, ન. (લં.) જોડું.
 યુગ્મ, ન. (મ્મં.) જોડું.
 યુગ્મ, ન. (મ્મં.) હાથી ધોડા, પુ. (મ્મં) જોતરાયણો બળ.
 યુદ્ધ, ન. (ઢં.) લઢાઈ, જંગ, યુદ્ધ.
 યુધ્, સ્ત્રી. (ધ્.) લઢાઈ, જંગ, યુદ્ધ.
 યુવતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) જીવાન સ્ત્રી.
 યુવતી, સ્ત્રી. (તી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 યુવન, પુ. (વા.) જીવાન માણસ.
 યૂય, ન. (યં.) એકજ જાતના પ્રાણીનું ટોળું.
 યૂયનાથ, પુ. (યઃ) પોતીકા જાતના ટોળાનો મુખ્ય.
 યૂયપ, પુ. (પઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 યૂયેકા, સ્ત્રી. (કા.) જીવના કુલનું ઝાડ. [સોનીપળે
 યૂય, પુ. ન. (યઃ યં.) રણરતંબ, જયસ્થંબ પુ. (યઃ) પા-
 યુષકટક, પુ. (કઃ) જસસ્થંબ ઉપર જે લાકડાનું ક
 કરે છે તે.
 યુષાઘ, ન. (ઘં.) યતસસ્થંબનો છેડો.
 યુષ, ન. (ષં.) છાર, છારી.
 યોક્ત, ન. (ક્તં.) જી-ઝુસડી બાધવાનું દોરડું.
 યોગ, પુ. (ગઃ) ભક્તી, મુતી, ઉપાય, ઇલાજ, ધ્યાન
 સંગતી, યુક્તી, દ્રવ્ય, કર્મ, હુશાર.
 યોગેષ્ટ, ન. (ષ્ટં.) સીમુ.

(મં.) કેવણી, મુરઝેંગ નામની વનસ્પ-
તિ. (મ્ય. મ્યા. મ્યે.) હાલતુ, સરખુ.
(નં.) ચાર ગાંઠ, પરમાત્મા, યોગ.
સ્ત્રી. (ળાં.) મંજી, મંજી.
સ્ત્રી. (હી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
(તં.) મુસડી બાંધવાનું દોરડું.
(ભૂ.) લઢાવુ, શુર.
(ધર.) લઢાવુ, યોદ્ધા.
(નિ:) યોની, વિષય હંદ્રિય, કારણ.
(યા.) } સ્ત્રી, બાપડી.
(તા.) }
(ત્ર.) }

(કં.) કુંચાદાન વખતે આપેલું ધન-પૈસો.
(કં.) ઉપલો શબ્દ જીવો. [માણ, માપ.
(તં.) જીવાન બાપડીનો જમાવ, માન, પ્ર-
(નં.) જીવાની.

ર.

(ક્ક: ક્કા. કં.) લાલ, રાતું, શેખી. ન. (કં.)
તાંબુ, લોહી, કેશ, હીંગળો, લાખ, મંજી.
(કં.) લાલ-રાતુ કપડું, મોહાર, કુલ, રી-
લો અગર પ્યારવાલો માણસ, રમનાર. [શમ.
ન. (નં.) લાલ-શુખડ, પતંગનું લાકડું, લાલ શી-
વિદ્યુન, ન. (નં.) કંકુ.
સ્ત્રી. (વા.) જળો.
સ્ત્રી. (લા.) તીંડોલાનો પેલો.
ન. (કં.) લાલ કમળ.
હ, નં. પુ. (હં.હ:) ઉપલો શબ્દ જો.
પુ. (ગ:) શુંડારોચન વીનસ્પતીછે.
ન. (લં.) રાતુ કમળ.
(ક્ષ:) રક્ષણ, રાખ્ય.
ન. (મં.) રક્ષણનું ધર અગર શબા.
(ક્ષા.) ભસ્મ, રાખ, રક્ષણ, રાખવું
(ત: તા. તં.) રક્ષણ કીધેલું-લો.
પુ. (મં:) રાખનો શંભાળ કરનારો શેવક.
(ક્ષન:) રક્ષણ, રાખવું.
(કુ:) ચીતળ, એક ભતનું હરણું.
પુ. (મં. ગ:) કદહાં, પુ. (ગ:) રીસ, લાલ-
તૃપ, રણભૂમી.

રંગાજીવ, પુ. (વ:) રંગારી, રંગરેજ, રંગારો. [લવણ.
રચના, સ્ત્રી. (ના.) રચના, ગોઠવણ, લશ્કરની ગો-
રજક, પુ. (કં:) રંગારો.
રજન, ન. (તં.) રૂપું, શેત્રુ, શફ્ટ, ધોણ. [સ્પતીછે.
રજાને, સ્ત્રી. (નિ:) રાત, રાત્ર, ચાકવત નામની વન-
રજની સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
રજનીમુખ, ન. (લં.) શાંજ, સમીશાંજ.
રજોમૂર્તી, પુ. (તીં.) 'મ્મદ્દેવ. [અડકાવ.
રજમ્, ન. (જ:) રજોયુણ, ચળ, સ્ત્રીરજ; બાપડીનો
રજસ્વલ, સ્ત્રી. (લા.) અડકાયેલી બાપડી.
રજુ, સ્ત્રી. (જુ.) દોરી, દોરડું, રશી.
રંજન, ન. (નં.) લાલ શુખડ.
રંજની, સ્ત્રી. (ની.) ગુળી, ગળી. [શબ્દકરવો.
રળ, ન. પુ. (ળં. ળ:) લઢાહ, જંગ. પુ. (ળ:) શબ્દ,
રંઝા, સ્ત્રી. (ઝા.) બીંદીરકાની વનસ્પતીછે.
રત, ન. (તં) શેહબત કરવી, શંગકરવો.
રતિ, સ્ત્રી. (તિ.) મદનની સ્ત્રી, રતી.
રતિપાત, પુ. (તિ:) મદન, રતીનો વર.
રત્ન, ન. (નં.) શેત્રુ, હીરો, પાત્ર, પરવાળ, મોતી,
રતન, લાલ, માણેક, પોખરાજ, પુશ્કરાજ, જા-
તમાનો શેટીઓ-શેહ.
રત્નગર્ભ, સ્ત્રી. (ર્ભ.) પૃથ્વી.
રત્નસાનુ, પુ. (નુ:) મેર પરવત-પહાડ.
રત્નાકર, પુ. (ર:) દરીયો. [ણી તે.
રત્નિ, પુ. (તિ:) મુકીવાળીને હાતની લંબાહ ગ-
રથ, પુ. (થ:) રથ, ગાડી, નેતર, અવયવ, શરીર,
લઢાઈની ગાડી.
રથકચ્ચા, સ્ત્રી. (ચા.) ગાડીનો જમાવ-એજો.
રથકાર, પુ. (ર:) શુધાર, શુધારની ભત.
રથગુપ્તિ, સ્ત્રી. (તિ:) ગાડાઉપર-લઢાઈના ગાડાઉપર
લોઢાનો યુરખો.
રથકુ, પુ. (કુ:) તમરનું ઝાડ. [પયડું.
રથાંગ, પુ. (ગ:) ચક્રવાક પક્ષી, ચક્રવો, ન. (મં.) ચાક,
રથિક, પુ. (કં:) ગાડીનો ધણી-માલક.
રથિન, પુ. (નં:) ઉપલો શબ્દ જીવો. [ડીનો માલક
રથિન, પુ. (થા.) ગાડીમાં બેસીને લઢાઈ કરનારો, ગા.
રથ્ય, પુ. (થ્ય:) ગાડી બેસનારો ધોડો. [જમાવ,
રથ્યા, સ્ત્રી. (થ્યા.) ગામમાનો નહાનો રસતો, ગાડાનો

રદ, પુ. (દઃ) દાત.
 રદન, પુ. (નઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 રદનછદ, પુ. (દઃ) ઝોંઠ.
 રંધ્ર, ન. (ધ્રં) કાણું.
 રમસ, પુ. (સઃ) વેગ, જોર, હર્ષ, ખુસી.
 રમણ, પુ. (ણઃ) વર, પતી.
 રમણા, સ્ત્રી. (ણા.) ખુશી કરનારી બાયડી.
 રમણી, સ્ત્રી. (ણી.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 રમણીય, વિ. (યઃ યા. યં.) સુંદર, ખુબસુરત.
 રમા, સ્ત્રી. (મા.) લક્ષ્મી.
 રમ્ય, વિ. (મ્યઃ મ્યા. મ્યં.) ખુબસુરત, સુંદર.
 રંભા, સ્ત્રી. (ભા.) કેળ, કેળાનું ઝાડ, એક અપ્સરાછે.
 રય, પુ. (યઃ) વેગ, જોર.
 રલ્લક, પુ. (કઃ) ધાબળી, કાંબળી.
 રવ, પુ. (વઃ) શબ્દ, બોલ.
 રવણ, વિ. (ણઃ ણા. ણં.) અવાજનું, શોરનું.
 રવિ. પુ. (વિઃ) સુર્ય, સુરજ. [ધરેણું.
 રચના, સ્ત્રી. (ના.) જીભ, બાયડીના કમરમા પહેરવાનું
 રહિમ, પુ. (હિમઃ) કીરણ, દોરડું.
 રસ, પુ. (સઃ) મંગારસ, ગંધરસ, રત્નયોષાળ. પુ. (સઃ)
 જેહર, વીર્ય, તેજ, મીઠું ખાટું વીગેરે છ રસ,
 પાણી, દેહ, એક ધાતુ છે.
 રસગંધ, પુ. (ધઃ) યોળ, રત્નયોષાળ.
 રસગર્મ, ન. (ર્મ) હીંગળો, દાર્વીક નામની વનસ્પતી-
 ના ઉકાળાનું કરેલું અંજન.
 રસજ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞા.) જીભ, જભાન, જીભ.
 રસન, ન. સ્ત્રી. (નં. ના.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 રસવતી, સ્ત્રી. (તી.) રાંધણી, રાંધવાનીજગા.
 રસા, સ્ત્રી. (સા.) પૃથ્વી, પાડવલી, સાલહ નામની વ-
 નસ્પતી. [ખકરીનું દુધ નાખીને કરેલું અંજન.
 રસાજન, ન. (નં.) દારૂ હળદરના ઉકાળામાં સમભાગ
 રસાતલ, ન. (લં.) પતાળ, પાતાળ.
 રસાલ, પુ. (લઃ) આંખો, સેરડી.
 રસાલા, સ્ત્રી. (લા.) શ્રીખંડ.
 રસિત, ન. (તં.) મેઘની ગર્જના.
 રસોનક, પુ. (કઃ) લસણ.
 રહસુ, ન. (હઃ) એકાંત સ્થળ-જગા, ખીલવતનીજગા.
 રંહસુ, ન. (હઃ) વેગ, જોર.

રહસ્ય, વિ. (ષ્યઃ ષ્યા. ષ્યં.) એકાંત સ્થળે થયે
 રા, પુ. (રઃ) ધન, દ્રવ્ય, પૈસો, સોનું.
 રાકા, સ્ત્રી. (કા.) પુનેમ. [ગણ પચાસમો રા
 રાક્ષસ, પુ. (સઃ) રાક્ષસ, રાખસ, સાઠ સંવત્સરમા
 રાક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) લાખ. [મો, રાક્ષસની
 રાક્ષસી, સ્ત્રી. (સી.) કીરમાણી અજમા, ચો
 રાંકવ, વિ. (વઃ વા. વં.) હરણના બાલનું કપ
 રાગ, પુ. (ગઃ) પ્રીતી, પ્યાર.
 રાજક, ન. (કં) રાજનો સમુદાય.
 રાજન, પુ. (જા.) ચંદ્ર, ચાંદ, રાજો, ક્ષત્રીય,
 રાજન્ય, પુ. (ન્ય.) ક્ષત્રીય, ક્ષત્રી.
 રાજન્યક, ન. (કં.) ક્ષત્રીવોનો જમાવ-ટાળું
 રાજન્વત્, વિ. (ન્વાન્. ન્વતી. ન્વત્.) જે દેશમા ધર
 રાજરાજ, પુ. (જઃ) કુમેર.
 રાજવત્, વિ. (વાન્. વતી. વત્.) રાજસત્તાક દે
 રાજવંશ્ય, વિ. (શ્યઃ શ્યા. શ્યં.) રાજના વંસમ
 યો-જનમેલો. [વ
 રાજવલા, સ્ત્રી. (લા.) કુખજ પ્રસરણી, ચાં
 રાજવીજિનુ, વિ. (જી. જિની. જિ.) રાજના કુલમા
 રાજવૃક્ષ, પુ. (ક્ષઃ) ગરમળાનું ઝાડ.
 રાજસદન, ન. (નં) રાજવાડો, રાજમંદીર, રા
 રાજસમા, સ્ત્રી. (મા.) રાજની સભા.
 રાજસૂય, ન. (યં.) એક જાતનો યાગછે.
 રાજહંસ, પુ. (સઃ) એક જાતનું હંસ પક્ષી છે,
 રાજાદન, ન. (નં.) ચારાનું-ખીરણીનું ઝાડ.
 રાજાહં, ન. (હં.) કૃષ્ણાગર સુખડ.
 રાજિ, સ્ત્રી. (જિ.) એકથી એક વળગેલી પં
 રાજિકા, સ્ત્રી. (કા.) રાહ.
 રાજિલ, પુ. (લઃ) જેહર વગરનો સાપ.
 રાજીલ, પુ. (લઃ) ઝેર વગરનો સાપ. [વ
 રાજીવ, પુ. (વઃ) એક જાતની માછલી છે,
 રાજ, પુ. (દઃ) રાજ.
 રાઙ્યાંગ, ન. (ગં.) રાજનાસાત ખાસ સેવક
 રાતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) રાત, રાત્ર, સુરજ આથ
 પુગે તહાંમુધીનો વખત તે.
 રાતિચર, પુ. (રઃ) રાક્ષસ, રાખસ.
 રાતિંચર, પુ. (રઃ) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 રાદ્ધાંત, પુ. (તઃ) સિદ્ધાંત.

(મ:) વૈશાખ મહીનો.
(ધા:) વીશાખ નખેતર-નક્ષત્ર.
(મ:) બલરામ, બલદેવ, દાશરથીરામ, એક જનાવર છે, વિ. (મ: મા.મં.) અસમાની, માની રંગનુ, ખુબસુરત, સફેદ.
(ઠં:) હીંગ.
વિ. (ક: કા. કં.) ખુબસુરત.
(માં:) લોકોને ડગાવે એની બાયડી.
(મં:) સંન્યાસી જે બાંધુની લાકડી રાખે છે તે
(લ:) રાખ, લોખાન.
(શિ:) ઢગલો, ગંજ, ખાર રાસી.
ન. (દ્ર: દ્રં.) દેશ, મરવાનો ઉપદ્રવ.
ત્રી. (કા:) રીંગણી.
(ય:) નાટકમાના રાજનો શાખો.
(મ:) ગધેડો, ધધેડો.
(સ્તા:) એલાપસણી, કાલીદન વનસ્પતિ છે.
(હ:) નવગ્રહમાનો એક રાહુ નામનો ગ્રહ.
(ક: કા. કં) ખાલી.
(વ્યં:) ધન, દ્રવ્ય.
(ગં:) ધરમ સુકપો, ધરમ છોડવો, હાથ ને જમ છોકરા ધુટણવતે ચાલે છે તે, ધુટ-ચાલવું.
(ગં:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
(દિ:) મહાદેવનો નંદી બળદ.
(પુ:) દુશ્મન, શત્રુ.
(દં) કસ્યાણ, ખરાખ, ગીલીચ.
(ટિ:) તરતાર, સમશેહર.
(દા:) ધનકાર, અપમાન.
(ગ: ગા. ગં.) હાલ, ચુપેલું, ટપકેલું.
(તિ:) પીતળ, ચાલુરેહેલું, લોકની રીત-ટપકપુ, ચુવું, ભીત, દીવાલ, આણી.
ન. (ગં:) જસતનુ કુલ.
(તી:) પીતળ. [કરવો.
યા, સ્ત્રી. (યા:) રોગ ધલાવવો, રોગ સારો-
(વમં:) સોનુ.
પુ. (ક:) સોની. [લીલું નહીં તે, સુકકું.
(ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) ખાર વગરનુ, દોસ્તદાર વગરનો,
(ગ્ન:) ગ્ના. ગ્નં.) રોગી, જ્યુદ્ધ, ભાંગેલું, દરદી.

રુચક, પુ. (ક:) ચેરેડાનુ ઝાડ, દીવેલી, મહાખુંગનુ ઝાડ, ન. (કં.) સંચળ, સંચળ ખારો. [ણ, શોભા.
રુચી, સ્ત્રી. (ચિ:) તેજ, કાંતી, અતી પ્રીતી, ઇચ્છા, કીર-
રુચિર, વિ. (ર: રા. રં.) ખુબસુરત.
રુચ્ય, વિ. (ચ્ય: ચ્યા. ચ્યં.) ખુબસુરત.
રુજા, સ્ત્રી. (જા:) રોગ, દરદ.
રુજ, સ્ત્રી. (રુક:) કાંતી, તેજ, રોગ, દરદ.
રુદ્, સ્ત્રી. (રુદ્) ક્રોધ, રીસ, ધુસ્સો.
રુત, ન. (તં.) પક્ષીનો શબ્દ.
રુદિત, ન. (તં.) રોવું, રડવું.
રુદ્ધ, વિ. (દ્ધ: દ્ધા. દ્ધં.) રોકાએલું, ધેરાએલું.
રુદ્ર, પુ. (દ્રુ:) મહાદેવ.
રુદ્રાણી, સ્ત્રી. (ળી:) પાર્વતી. [ખ નામનો ગ્રહ.
રુષિર, ન. (રં.) લોહી, ન. (રં.) કંકુ, પુ. (ર:) મંગ
રુષ, પુ. (ર:) રોલું, રૂઠ્ઠી કરીને એક હરણના જા-
તનુ જનાવર છે, રોઝ.
રુચુક, પુ. (ક:) દીવેલી, ચેરેડો.
રુમા, સ્ત્રી. (મા.) ખારો સમુદ્ર, ખારો દરીઆ. [ભાષણ.
રુચાન, પુ. ન. સ્ત્રી. (ચાન. ચાન. ચાતી) ગાળો, ખરાખ
રુહા, સ્ત્રી. (હા:) દુર્વા, દરો. [ગરનુ.
રુક્ષ, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) સુકકું, ખારવગરનુ, દોસ્તવ-
રુપ, વિ. (પ: પા. પં.) સરખું, એક સરખું, ન. (પં.)
સ્વભાવ, શોભા, ખુબસુરતી, પુ. (પ:) લોક, જ-
નાવર, જમાવ, ટોળું, આકાર, શ્લોક, નાટકાદી.
રુપ્ય, ન. (પ્યં.) રૂપ, ન. (પ્યં.) રૂપાનુ નાણું, વિ.
(પ્ય: પ્યા. પ્યં.) ખુબસુરત સ્વરૂપ, ખુબસુરત.
રુપ્યાધ્યક્ષ, પુ. (ક્ષ:) રૂપાનુકામ તપાસનારો કામગાર.
રુચુક, પુ. (ક:) દીવેલી, ચેરેડાનુ ઝાડ.
રુષિત, વિ. (તં: તા. તં.) ચુચવાએલું. [નસ્પતિ છે.
રેચની, સ્ત્રી. (ની:) સફેદ નીશાતર, શુંડા રોચની વ-
રેચિત, ત્ર. (તં.) ધોડાનુ થપકથપક ચાલવું.
રેણુ, પુ. સ્ત્રી. (ણુ: ણુ:) ધુણ, માતોડી.
રેણુક, પુ. (ક:) વટાણા.
રેણુકા, સ્ત્રી. (કા.) એક જાતના ખુશખોઈદાર ખીજ છે.
રેતસ, ન. (ત:) રેત, આદમીના દીલમાની ધાત.
રેવ, વિ. (વ: વા. વં.) નીંધ, ખરાખ, નીચ.
રેફ, વિ. (ફ: ફા. ફં.) ખરાખ, નીચ, કેહેલું પુ. (ફ:
ર. વર્ણ, દસ્કત ઉપર રેફર આપવો તે.

રેવતીરમણ, પુ. (ળ:) બલરામ, બલદેવ.
 રેવા, સ્ત્રી. (વા.) નર્મદાનદી.
 રોક, ન. (કં.) કાંચુ.
 રોગ, પુ. (ગ:) રોગ, દરદ.
 રોગહારિન, પુ. (રી.) વૈદ્ય, હકીમ.
 રોચન, પુ. (ન:) સાવરના ઝાડમાળી એક જાત છે.
 રોચની, સ્ત્રી. (ની.) તેંડુ, સફેત નીશાતર વનસ્પતી છે.
 રોચિષ્ણુ:વિ. (ણુ:ણુ.ણુ.) ધણુજ ખુબસુરત, કાંતીવાન.
 રોચિસ, ન. (ચિ:) કાંતી, તેજ.
 રોદન, ન. (નં.) આંસુ, આંખમાનુ પાણી.
 રોદની, સ્ત્રી. (ની.) ધમાસો.
 રોદસી, ન. દ્વિ. (સી.) }
 રોદસ, ન. (ર:) } પૃથ્વી અને આકાસ.
 રોદસ્યૌ, સ્ત્રી. (સ્યૌ.) }
 રોધ, પુ. (ધ:) તીર.
 રોધસ, ન. (ધ:) તીર.
 રોધોવક્રા, સ્ત્રી. (ક્રા.) નદી.
 રોપ, પુ. (પ:) બાણ.
 રોમન, ન. (મ:) દીલ ઉપરના બાલ-કેસ.
 રોમંથ, પુ. (થ:) ઓગળવું, જાનવરનુ ચાવેલું, ચા-
 વેલું, ઓગળેલું.
 રોમહર્ષણ, પુ. (ળ:) રૂવાંઉભાં થાયછે તે.
 રોમાંચ, પુ. (ચ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 રોષ, પુ. (ષ:) ક્રોધ, રીસ.
 રોષપ્રદોષિત, વિ. (ત: તા. તં.) રીસથી ગરમ થએલો.
 રોહિણી, સ્ત્રી. (ળી.) ગાય, ગા, રેહીણી નક્ષત્ર-વ.
 રોહિત, વિ. (ત: તા. તં.) લાલ, રાતું, પુ. (ત:) એક
 જાતની માછલી છે, એક જાતનુ હરણુ છે.
 રોહિતક, પુ. (ક:) લાલ રેહીડાનું ઝાડ.
 રોહિતાશ્વ, પુ. (શ્વ:) અખી.
 રોહિન, પું. (હી.) લાલ રેહીડાનું ઝાડ.
 રોદ્ર, પુ. (દ્ર:) નાટકના આંદ રસમાનો એક રસ.
 રૌમક, ન. (કં.) સાંભર મીઠું.
 રૌમ, ન. (મં.) સાંભર મીઠું.
 રૌરવ, પુ. (વ:) એક જાતનો નરક છે.
 રૌહિણ્ય, પુ. (ય:) બલરામ, બલદેવ, બુધનામનોગ્રહ.
 રૌહિષ, ન. (ષં.) એક જાતનુ ધાસ છે,
 પુ. (ષ:) રોહુ, રૂઈ, એક જાતનુ હરણુ છે, રૌઝ

લ.

લકુચ, પુ. (ચ:) ઓંટ નામનું ઝાડ છે.
 લક્ષક, પુ. (ક:) ચીથડ.
 લક્ષ, ન. (લં.) કપટ, નીશાણુ, લાખ સંખ્યા. [પદ
 લક્ષણ, ન. (ળં.) ચી-હ, નીશાળી, પુ. (ળ:) સારસ નામ
 લક્ષણ, સ્ત્રી. (ળા.) સારસ પક્ષીની માદી-સ્ત્રી.
 લક્ષા, સ્ત્રી. (લા.) લાખસંખ્યા.
 લક્ષ્મણ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) તવંગર, લક્ષ્મીવાન, પુ. (૧)
 રામનોબાઈ, લક્ષ્મણ.
 લક્ષ્મણા, સ્ત્રી. (ળા.) સારસ પક્ષીની માદી-સ્ત્રી.
 લક્ષ્મન્, ન. (લ્મ.) નીશાણી, પ્રધાન, મુખ્ય.
 લક્ષ્મી, સ્ત્રી. (લ્મી.) એધર્ય, સંપત્તી.
 લક્ષ્મીવત્, વિ. (લાન્. લ્મી. લ્મ.) તવંગર, લક્ષ્મીવા
 લક્ષ્ય, ન. (લ્યં.) કપટ, નીશાણુ, સાચોમાએ
 નકેહેતા ઝૂંકેહેલો તે.
 લગુડ, પુ. (ડ:) લાકડી, દાંડો, લાકડું.
 લમ્પ, ન. (મ્.) રાસીનુ લગન.
 લમ્પક, પુ. (ક:) જમીન.
 લઘુ, ન. (ઘુ.) જલદી, પુ. (ઘુ:) પિડીકા નામની વ
 સ્પતી છે, ન. (ઘુ.) કાળાવાળાનું સુળીયું, વિ. (૧)
 ધ્વી. ધ્વુ.) દીલમાનુ—મનમાનુ જાણનારો,
 હાનુ, થોડું, સારવગરનુ.
 લઘુલય, ન. (યં) કાળાવાળાનું સુળીયું.
 લંકા, સ્ત્રી. (લા.) રાક્ષસની રાજધાની, લંકા.
 લંકોપિકા, સ્ત્રી. (લા.) પિડીકા નામની વનસ્પતી છે
 લજ્જા, સ્ત્રી. (જ્જા.) લાજ, શરમ.
 લજ્જાશીલ, વિ. (લ: લા. લં.) શરમી.
 લજ્જિત, (ત: તા. તં.) શરમાએલો.
 લઢા, સ્ત્રી. (ઢા.) ગામમાળી ચકલી, એક જા
 કુળ છે; એક જાતનુ વાળું છે, કરંજનુ ઝા
 લતા, સ્ત્રી. (તા.) વેલો, ઝાડની ઉદાળી.
 લતાર્ક, પુ. (કં:) કાચો કાંદો, કાચી ડુંગળી.
 લપન, ન. (નં.) મોહ, મોડું.
 લપિત, ન. (તં.) ભાષણુ, વિ. (ત: તા. તં.) ઘોષેલો.
 લભ, વિ. (ભ: ભા. ભં.) મળેલું.
 લભવર્ણ, વિ. (ળં: ળાં. ળં.) પંડીત, વીદ્વાન.
 લઘ્ય, વિ. (ભ: ભ્યા. ભ્યં.) ઇંસાફથી મળવાનું.

(નં.) લટકવું, દુટી લગી લટકનારી કુંડી.
 (ર:) ગણપતી.
 (ઃ) ગાયન, વાળું, નાચતા નાચતાને અ-
 આવેતે, ન. (યં.) કાળાવાળાનું મુળીયું,
 (નીનાથ, આર્લોગન, કોટી, નાથ.
 (ના.) સ્ત્રી, બાપડી.
 સી. (કા.) દુટીલગી લટકનારી કુંડી.
 (દં.) કપાળ.
 સ્ત્રી. (કા.) ડીખો, કપાળનું ધરેલું.
 (નં.) પુછડુ—ડી, ઘોડાની યાળ, ઘોડાના
 ઉપરના બાલ, ઘોડાનું ધરેલું, ઘોડી, પ્ર-
 યુષ્ય, ન. (મં.) કેવુ, ધબ, વાવટા, શી-
 ણીશાણી, ચી-હ, પ્રભાવ.
 (કં.) પરણતીવખતે વરના કપાળ ઉપર
 ની માળ બાંધે છે તે. [મુખ્ય.
 (મ.) પુછડી, ઘોડાની યાળ, પ્રધાન,
 (તં.) સ્ત્રીનો એક લટકો છે, યાકની ની-
 વિ. (ત: તા. તં.) ખુબ સુરત.
 (વા. વં.) ખારીક, ગ્રીણ, સુદમ, પુ. (વ:)
 પવું, અનાજકાપવું.
 (ગં.) લવંગ, લવેંગ.
 (ળ:) ખાંડ, મીંડું.
 (ઢ:) ખારો દરીઆ—સમુદ્ર.
 (તં.) ધાન્ય કાપવું—વાઢવું.
 (તં.) દાતરડું.
 (નં.) લસણ.
 (ક:) ધન્યુધ્યનો વચ્ચો ભાગ.
 (ક્ષા.) લાખ.
 પુ. (ન:) લાલ લોખ્ણનું ઝાડ.
 (લં.) હલ.
 શ્રી. (કી.) વાગ ચપકા વનસ્પતી છે.
 (લી.) નારયેળી, નારીએળનું ઝાડ,
 પળી, મોચડ વનસ્પતીછે.
 (લં.) પુછડી—કુંડ, દાંડી.
 (લં.) પુછડી—કુંડ, દાંડી.
 (ઝ:) નિ. વ. ધાણી, પૂ. (જા.) લીલાચોખ્ખા
 કાળાવ લાનું મુળીયું.
 (નં.) નીશાળી.

લાંબુ, પુ. (વ:) કોણુ, કોહોણું.
 લાંબુ, પુ. (વૂ.) કોણુ, કોહોણું.
 લામ, પુ. (મ:) નફો, ફાયદો.
 લામજ્જક, ન. (કં.) કાળાવાલનું મુળીયું
 લાલસા, સ્ત્રી. (સા.) અતીથય ઇચ્છા, ધંધાળી ઇચ્છા.
 લાલ, સ્ત્રી. (લા.) થુક.
 લાલાટિક, વિ. (ક:કા.કં.) ધણીનું કામ કરવામા સુસ્તી;
 આપણા ધણી રીસાએલોછે અથવા ખુશીમાછે
 મોટે તેના મોહોતરફ જોનારો માણસ. [પક્ષીછે,
 લાવ, પુ. (વ:) લાંબુર નામનો પક્ષી, એકજાતનો
 લાસિકા, સ્ત્રી. (કા.) નાચનારી સ્ત્રી, ગુણીકા.
 લાસ્ફોટની, સ્ત્રી. (ની.) ટોપણ, છેદપાડવાનું હથીઆર.
 લાસ્ય, ન. (સ્યં.) નાચવું.
 લિકુચ, પુ. (ચ:) ઝોટ નામનું ઝાડ.
 લિક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) જૂના ઇંડા, ખસખસ, લીખ.
 લિખિત, વિ. (ત:તા. તં.) લખેલું. [માન, શીવની મુર્તી.
 લિંગ, ન. (નં.) નીશાણી, પૂરૂષનું વિષય ઇન્દ્રિય, અનુ-
 લિંગવૃત્તિ, પુ. (તિ:) ઢોંગી, પેટ ભરવાસાં બાલ વધારેલો.
 લિપિ, સ્ત્રી. (લિ:) લખેલું દસકત.
 લિપેકર, પુ. (ર:) લેખક, લખનારો.
 લિપિકાર, પુ. (ર:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 લિપિ, સ્ત્રી. (લિ.) લખેલું દસકત.
 લિપ્ત, વિ. (ત: મા. તં.) આધેલું.
 લિપ્તક પુ. (ક:) જેહેરવાળો તીર.
 લિપ્તા, સ્ત્રી. (પ્તા.) ઇચ્છા.
 લિલિ, સ્ત્રી. (લિ:) લખેલું દસકત.
 લિલિંકર, પુ. (ર:) લેખક, લખનારો.
 લિલી સ્ત્રી. (લી.) લખેલું દસકત.
 લીંદ, વિ. (દ: દા. દં.) આધેલું. [લાશ, ક્રીયા.
 લિલા, સ્ત્રી. (લા.) રમત, સ્ત્રીનો નાખરો, ક્રીડા, વી-
 લુલેત, વિ. (ત: તા. તં) અલોટનારો. [ખાઉધર.
 લુબ્ધ, વિ. (બ્ધ: બ્ધા. બ્ધં.) લોભી, લાલચુ, ભુખ્યો,
 લુબ્ધક, પુ. (કં) વાધ, દીપેડા
 લુલાપ, પુ. (પ:) મેશ, જંગલીમેશ.
 લુલાય, પુ. (ય:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
 લૂતા, સ્ત્રી. (તા.) કરારીયો, કોળી.
 લૂન, વિ. (ન: ના. નં.) કાપેલું, વાઢેલું.
 લૂમ, ન. (મં.) પુછડી, કુંડ.

લેખક, પુ. (ક:) બાપનારો, લેખક.
 લેખકમ, પુ. (મ:) ધંદ્ર.
 લેખા, સ્ત્રી. (સ્વા.) દેવ, લીડી.
 લેપ, પુ. (વ:) ભોજન, ખરડડું.
 લેપક, પુ. (ક:) કડીઆ, મંવડી.
 લેલિહાન, પુ. (ન:) શાપ.
 લેશ, પુ. (શ:) નહાના કટકા, આડીક કણ.
 લેટ, પુ. (ટ:) ઢેપું.
 લેહ, પુ. (હ:) ભોજન.
 લોક, પુ. (ક:) જન, ભુવન, સ્વર્ગ તથા પતાળલોક.
 લોકજિત, પુ. (ત:) નાસ્તીક.
 લોકચંધવ, પુ. (વ:) સુર્ય, સુરજ.
 લોકવંધુ, પુ. (ધુ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 લોકમાન, સ્ત્રી. (તા.) લક્ષ્મી.
 લોકાયત, ન. (તં.) તર્ક શાસ્ત્ર, આવાંકનું તર્કશાસ્ત્ર.
 લોકાયતિક, પુ. (ક:) દેહ આત્મવાદી જે બોલે તે.
 લોકાલોક, પુ. (ક:) એક પહાડછે.
 લોકેશ, પુ. (શ:) શ્રવણ.
 લોચન, ન. (નં.) આંખ.
 લોચમકંટ, પુ. (ક:) અભ્યભેદ, મોરસેંડા વગરનીછે.
 લોચમસ્તક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 લોત, ન. (તં.) ચોરેલું ધન, ચોરેલો પૈશા.
 લોત, ન. (તં.) ઉપલો શબ્દ જીવો,
 લોપ્ર, પુ. (ધ્ર:) લોપ્ર વૃક્ષ.
 લોપામુદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રા.) અગસ્તી રૂપીની સ્ત્રી-આયડી.
 લોપ, ન. (પ્રં.) ચોરેલું ધન, ચોરેલો પૈશા.
 લોમન, ન. (મ.) દીલપરના બાલ.
 લોમજા, સ્ત્રી. (જા.) જાટામાસીનો વેલો.
 લોલ, વિ. (લ: લા. લં.) મેંચળ, ઠંડી કરતા.
 લોલુપ, વિ. (વ: વા. વં.) બહુ ઇચ્છાવાળો.
 લોલુભ, વિ. (ભ: મા. મં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 લોટ, પુ. ન. (ટ: ટં.) ઢેપું.
 લોટભેદન, પુ. (ન:) ઢેપાં ફેડવાનો મોગરો.
 લોહ, પુ. ન. (હ: હં.) કૃષ્ણાગર સુખડ, પુ. (હ:) લો-
 હોડું, સોનું, રૂપ, પીતળ, કાંસુ, કલ્લહ, સીસું.
 લોહકાર, પુ. (ર:) લુહાર. [વેછે તે પક્ષી.
 લોહપૃષ્ઠ, પુ. (ષ:) જે પક્ષીનાપર તીરના કામમાં આ-
 લોહલ, વિ. (લ: લા. લં.) સાફ નહીં બોલનારો.

લોહામિસાર, પુ. (ર:) દસેરાને દહોડે હ
 રથાપના કરેછે તે.
 લોહિત, વિ. (ત: તા. તં.) બાલ, રાતું, પુ.
 ભાતનું હરણુછે, ન. (તં.) લાલ, માણી
 લોહિતાશ્વ, પુ. (શ:) અમી
 લોહિતચંદન, ન. (નં.) કુંડુ.
 લોહિતાંગ, પુ. (ગ:) મંગલ નામનો ગ્રહ.
 લૌકાયતિક, પુ. (ક:) દેહાત્મવાદી જે બોલે

વ

વ, અ. સામર્થ.
 વ, ન. (નં.) વરણ.
 વ, પુ. (વ:) હવા, હથીઆર, વરણ, વરણ
 ણ, છોડાં, છોટા, સ્ત્રી. (તા.) જવું, દુ:
 તીર, વણવું, ન. (વં.) વરણ મંત્ર. [
 વક્તવ્ય, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) નિંદા, હલકો, બે
 વક્તવ્યતા, સ્ત્રી. (તા.) ઠપકો, બોલવાનો ભાવ
 વક્, વિ. (ક્ષા. સ્ત્રી. ક.) બોલનારો.
 વક્, ન. (ક્ષં.) મોહોડું.
 વક્, વિ. (ક: કા. કં.) વાકું.
 વક્ષસ, ન. (ક્ષ:) છાતી, પુ. (ક્ષા:) બેલ, બા
 વંક્ષણ, પુ. (ગં.) છાતી.
 વક્ષ:સ્થલ, ન. (લં.) છાતી.
 વક્ષોજ, ન. (જં.) સ્ત્રી-આયડીની છાતી.
 વક્ષોરહ, પુ. (હ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વંગ, ન. (ગં.) કલ્લહ.
 વગાહ, પુ. (હ:) હાવું, સનાન.
 વમ્બુ, પુ. (મ્બ:) બોલનારો.
 વચ, પુ. (વ:) પોપટ.
 વચકનુ, વિ. (વનુ:વનુ:વનુ.) બોલનારો, ધણુબોલ
 વચન, ન. (નં.) બાણણ.
 વચનકર, વિ. (ર: રા. રી. રં.) બોલવું, વ
 વચનગ્રાહિન, વિ. (હી. હિળી. હિ.) બોલો, ના
 કલુ કરે તેવો.
 વચસ, ન. (વ:) બાણણ.
 વચનોસ્થિત, વિ. (ત: તા. તં.) બોલો, નમ્ર, સ
 વચા, સ્ત્રી. (ચા.) પેખંડ, અકલ્લકરો.
 વજ્ર, ન. પુ. (જં. જઃ) ચીજળી, હીરો, પુ. (જ

(દ્રુ:) યુવર, યોર. [ને ગગડાટ.
 પુ. (ષ:) વીજળીનો ચળકાટ-તથા અવાજ
 પુ. (ષ:) ઉપલો શબ્દ જીવે.
 ન. (જ્વ:) તળગુ કુલ. [ચુણાકાર.
 (ષ:) વીજળી પડ્યાથી મરવું, આપો.
 (ય:) યા. યં.) કોર, જીલમી, કઠણ દી-
 નો, વજ્ર શરણ, શખ્ત.
 (ન:) કુકર, મુંડ.
 (સ્ત્રી:) શુરજ કુલ. [આકૃત પડવી.
 પુ. (ત:) વીજળીનો શપાટો, એકાએક
 (જી:) ધંદ્ર. [શીઆળ.
 (ક:) કા. કં.) ડગ, ડગણારો, પુ. (કં)
 (ત: તા. તં.) ડગલિલો.
 (ક:) શીઆળ.
 (લ:) અશોકનું ઝાડ, તમરનું ઝાડ, નેતર,
 તળનું પક્ષી, સ્ત્રી. ધણુ કુધ આપણારી
 ગા.
 પુ. (ય:) નેતર. [દોરી, દોરી.
 (ટ:) વડનું ઝાડ, ન. પુ. (ટં. ટં) કાથાની-
 (ક:) વડો, પાવાનો વડો.
 (ટી:) કાથાની દોરી, રશી.
 (વા:) બ્રાહ્મણની સ્ત્રી, ધોડી.
 પુ. (લ:) શમુદ્રમાનો આખી.
 (હ:) હા. હં.) પોહલું, મોહું.
 (નિક્ક:) વાણીઆ. [ધંદો, વેપાર.
 ન. (ચં.) વાણીઆનું કામ, વાણીઆનો
 સ્ત્રી. (ચ્યા.) ઉપલો શબ્દ જીવે.
 (ક:) ભાગ, હીરસો.
 પુ. (ય:) વેપારી, વેહવારી. [આશ્ચર્ય, તેડું.
 એદ, કરણારસ, સંતોષ, અજાએખી,
 શત્રી, સામર્થ. [સંવત્સર, વર્ષ.
 (ત્સં.) છત્રી, પુ. (ત્સ:) વાહરેડો, ગોદો,
 (ક:) કુડાનું ઝાડ.
 પુ. (ર:) જરા જીવાન અજદ-ગોદો.
 પુ. (મ:) અચનાગ.
 પુ. (રં.રં:) વર્ષ, સંવત્સર.
 (લ: લા. લં.) દયાળુ, તેલવાલું, ચીકણું.
 (દ: દા. દં.) ખોલનારો, ધણું ખોલનારો.

વદન, ન. (નં.) મોહડું, મોહો.
 વદન્ય, વિ. (ન્ય: ન્યા. ન્યં.) દાનશુર, દાતા, ધર્મી.
 વદાન્ય, વિ. (ન્ય: ન્યા. ન્યં.) ઉપલો શબ્દ જીવે. [નારો.
 વદાવદ, વિ. (દ: દા. દં.) ખોલનારો, ધણું-ખહું-ખોલ-
 વખ, પુ. (ધ:) ધાત, મારવું, ઠાર મારવું. [ભોગ.
 વધ્ય, વિ. (ધ્ય: ધ્યા. ધ્યં.) મારવા લાયક, જીવ લેવા
 વધી, સ્ત્રી. (ધી:) આંખડાની દોરી.
 વધૂ, સ્ત્રી. (ધૂ:) ખાયડી, વહુ, ડીકરાની ખાયડી,
 નવી પરણેલી સ્ત્રી, સ્પૃક્ષા, પિંડિકા વનસ્પતિ.
 વન, ન. (નં.) અરણ્ય, જંગલ, પાણી, જળ, ધાર,
 પ્રવાહ. [સ્પતિ.
 વનતિક્તિકા, સ્ત્રી. (કા:) પાડવળી, પાહાડ મુળ વન-
 વનપ્રિય, પુ. (ય:) કોકાલા નામનો પક્ષી, કોયળ.
 વનમાલકા, સ્ત્રી. (કા:) મોઠી માખ, જંગલી માખી.
 વનમાલિન, પુ. (લી:) વિષય.
 વનમુદ્ર, પુ. (મ્દ:) મઠ, મઠ કરીને એક ધાન્ય.
 વનશૃંગાટ, પુ. (ટં:) સરાટા નામની વનસ્પતિ.
 વનસ્પતિ, પુ. (તિ:) કુલ વગર ફળ આવે એવું ઝાડ,
 ફળુસ, ઉંખર, ઝાડ, વૃક્ષ.
 વનાયુ, પુ. (યુ:) હરણ.
 વનાયુજ, પુ. (જ:) એક દેશનો ધોડો છે.
 વનજ, પુ. (જ:) વિષયનો હાથી.
 વનિતા, સ્ત્રી. (તા:) સ્ત્રી, ખાયડી, ધણીજ પ્યારી સ્ત્રી.
 વનીયક, પુ. (ક:) ભીખારી, માગણારો.
 વનીયક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જીવે.
 વનૌકસ, પુ. (કા:) વાંદરો.
 વંદાર, વિ. (ર: રં. રં.) વંદનશીલ, નમવાળું.
 વંદન, પુ. (દી:) ભાટ, રુપી કરનારો. [એવું ઝાડ.
 વંધ્ય, વિ. (ધ્ય: ધ્યા. ધ્યં.) કોઈજ વખતે ફળ નહીં આવ્યું
 વન્યા, સ્ત્રી. (ન્યા:) ધણા જંગલો, જંગલો.
 વપા, સ્ત્રી. (વા:) છેદ, કાણું, ચરખી.
 વપુસ, ન. (પુ.) દેહ, શરીર.
 વપ, પુ. ન. (પ્ર: પ્રં.) ગંદકાથી માતોડી કાઢીને ઢગલો
 કરેલતો, ખેતર, ખેત, નં. (પ.) સીમું. [પાણી.
 વમયુ, પુ. (યુ:) આકાં, હાથીના મુંઢને છેડેથી ટપકેલું
 વમિ, સ્ત્રી. (મિ:) આકાં, નાંખવું.
 વયસ્, ન. (ય:) પક્ષી, ઉમ્મર, વરસ.

વર્ણના. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) આપના આડ. હરગુઆડ;
 એ વેળાને મુદ્દામાં જાણી આપે ને વરમાં ખરી
 સ્વયં એકે એકા. સોમલના.
 વર્ણના. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) સ્વયં. બાદબિંદ. સોમળી.
 ૨૨. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) હરગુ. (સ્ત્રી.) વેરીવેલું. વિ. (સ્ત્રી. રા. રં.)
 એક. ન. (સ્ત્રી.) સ્વયં.
 ૨૩. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) ચટકો મારનારી માખમાનો નર-પુરુષ.
 ૨૪. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) હરગુ. પક્ષીની માદી-સ્ત્રી, ચટકો
 મારનારી માખી.
 ૨૫. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) ચટકો મારનારી માખી. [આડ.
 ૨૬. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) બાડ, કુંપણ, પુલ, બંદ, વાય વણાનું
 ૨૭. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) બાડાનો રોગછે, ખીલ, ધાસનો ઢગ-
 ખાંડ પડીકું. પક્ષી. દોરડું ચાંમડાનું દોરડું.
 ૨૮. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) હાથીના વચ્ચેમાં બાંધવાનું ચામડાનું
 ૨૯. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વતુઆપણારો, વધારેઆપણારો.
 ૩૦. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) સારાચુણી સ્ત્રી, હલદર.
 ૩૧. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) હરગુ, બેડા, અને આંખના એ
 વસ્તુ ૧ ખાંડાને ચુરણ કીધેલું તે, ત્રીકળા.
 ૩૨. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) માખું, માગી, ઉપરથ.
 ૩૩. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) તજ, દાલચીની. [કાથાની દોરી.
 ૩૪. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) પીઠવાળો કુંદ, પુ. ન. (સ્ત્રી. કં. કં.) દોરી,
 ૩૫. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) સારા ચુણીની સ્ત્રી.
 ૩૬. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) બાડ કપડું—કાપડ.
 ૩૭. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) , , ૨. સારીતરવાર.
 ૩૮. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) હરગુ, બાડ, સુવર.
 ૩૯. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) જોની પ્રાર્થના કીધી તે.
 ૪૦. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) પ્રાર્થના.
 ૪૧. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) પ્રાર્થના કરેલ-કીધેલ.
 ૪૨. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) માખી, અતિથય મોડો, મરી, તોખાં,
 ૪૩. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) મારી મર.
 ૪૪. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) જાનારી, સહસ્ત્રસુલી વનસ્પતી છે.
 ૪૫. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) ધાસુમોઠું, ધાસુશાં.
 ૪૬. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) રાપુ, વાયવણાનું આડ.
 ૪૭. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) દાર, ચરાખ.
 ૪૮. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૪૯. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૦. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૧. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૨. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૩. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૪. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૫. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૬. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૭. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૮. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૫૯. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-
 ૬૦. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વાડી માખમાય થવા શાં લોહિ-

વર્કર, પુ. સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) જીવાન માણુશ-પુરુષ,
 વર્ગ, પુ. (સ્ત્રી.) એકજ જાતનું ટોલું-જમાવ.
 વર્ણ, પુ. (સ્ત્રી.) બુધ નામનો ચંદ્રનો દીકરો.
 વર્ણ, ન. (સ્ત્રી.) તેજ, યુ, વિશ્વ, રૂ.
 વર્ણ, ન. (સ્ત્રી.) વિશ્વ, યુ.
 વર્ણ, પુ. (સ્ત્રી.) બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય, શુદ્ર
 ચાર વર્ણ દરેક, હાથીના પીઠ ઉપર નાખવા
 બૂલ, અશમાત્રિંગ, સ્તુતી, પુ. ન. (સ્ત્રી.)
 અક્ષર, દશકત, પુ. કીર્તી, યુણ કથા, પુ.
 બેદ, રૂપ, ચોપડવું.
 વર્ણ, ન. (સ્ત્રી.) દીધે ચોપડવાનું પુટનું—પ્રશ્નનો
 વર્ણિત, વિ. (સ્ત્રી. તા. તં.) સ્તુતી કીધેલ-કરેલ.
 વર્ણન, પુ. (સ્ત્રી.) બ્રહ્મચારી. [પક્ષી
 વર્તક, પુ. (સ્ત્રી.) ઘોડાની ખરી, વિ. એક જાત
 વર્તન, ન. (સ્ત્રી.) બચવું, જગવું, જીવવું, વિ. (સ્ત્રી.
 નં.) વાગનારો, ચાલનારો.
 વર્તન, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) માર્ગ, રસ્તો.
 વર્તની, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) ઉપલો શબ્દ જીવો. [ચિ
 વર્ત, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) દીધે ચોપડવાનું પુટનું—
 વર્તિકા, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) જંગલી ચકલી, ચક્લી.
 વર્તિષ્ણુ, વિ. (સ્ત્રી. જી. જી. જી.) ચાલનારો, વાગનારો
 વર્તલ, વિ. (સ્ત્રી. લા. લં.) ગોળ, વર્તુળ.
 વર્ત્તન, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) માર્ગ, રસ્તો.
 વર્ત્તની, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વર્ત્તન, ન. (સ્ત્રી.) માર્ગ, રસ્તો, આંખની પાપ
 વર્ત્ત, ન. (સ્ત્રી.) સીસું.
 વર્ત્તક, પુ. (સ્ત્રી.) ભારંગીનો વેલો.
 વર્ત્તક, પુ. (સ્ત્રી.) સુધાર. [(સ્ત્રી.) વધવું, વધો, કાપ
 વર્ત્તન, વિ. (સ્ત્રી. ના. નં.) વધવાજોગ, મોડુંથવા જોગ
 વર્ત્તમાન, વિ. (સ્ત્રી. ના. નં.) વધનાર, વધવા જોગ,
 (સ્ત્રી.) એરડાનું આડ.
 વર્ત્તમાનક, પુ. (સ્ત્રી.) ઢાકણ, ઢાકણ.
 વર્ત્તિષ્ણુ, વિ. (સ્ત્રી. જી. જી. જી.) વધવા જોગ.
 વર્ત્ત, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) આંખડાનું દોરડું.
 વર્વેળા, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) માખ, માખી.
 વર્મન, ન. (સ્ત્રી.) છોતરું, ખખતર.
 વર્મિત, વિ. (સ્ત્રી. તા. તં.) ખખતર પહેરનારો.
 વર્ચ, વિ. (સ્ત્રી. વર્ચ. વર્ચ. વર્ચ.) સુખ, પ્રસુખ.

ની. (વર્ણ.) મનેગમતો વર પરણનારી સ્ત્રી.
 ની. (રા.) વીળવણી, કાનફેડી વનસ્પતી છે.
 (વર્ણ.) વરસવું, વુ. ન. (વર્ણ.) સંવત્તર, વુ. (વર્ણ.)
 ના આંકખંડ તે દરેક ન. (વર્ણ.) ભરત ખંડ.
 (ર.) નપુસક, હીજો, આયલો, ખોળો.
 (ર્ણ.) ચોમાસું, વરસાદના દહાડા.
 (મૂઃ) દેડકા, દેડકાની જાત.
 ની. (મી.) દેડકા.
 વે. (યાન્. યસી. ય:) બહુ ધરેડો, જઘકિ.
 (લઃ) તહાડથી ગોઠવાયેલું પાણી, બર્ફ,
 [ખુબસુરત આકૃતી.
 (ર્મ.) દેહ, પ્રમાણ, આસરો, ધણી
 (ક્ષઃ ક્ષા. ક્ષં.) સફેદરંગનું, ધોળું.
 (જં.) ખેતર, શેહરનો દરવાજો, ભાત, છા-
 ભાત, લઢાઈ, જંગ.
 ને. (જા.) સારી સ્ત્રી, ખુબ સુરત બાંધડી.
 ને. (મિઃ) અગાસી, ધેરના ઉપરની બંગલી.
 ન. (તઃ તા. તં.) ધેરાએલું.
 ન. (લીઃ) કુરચલી.
 વુ. (લઃ) વાંદરો.
 સ્ત્રી (રઃ રા.) બાડો, કાંણો.
 (કં.) પડવી, છજી.
 વુ. (લઃ) વાંદરો.
 વુ. (યં. યઃ) પોંચી, કંકણ, બાળખંદ.
 વુ. (કં. કઃ) છાલ, છોડાં.
 વુ. (લં. લઃ) છાલ, છોડાં. [ચાલ છે.
 ન. (તં.) ધોડાનું એક જાતનું ચાલવું છે—
 વુ. (કં. કઃ) કીડીએ માતોડીનો ઢગલો
 તે, કીડીઆળું, વુ. (કં.) વાલસ્મીક રૂપી.
 ન. (કી.) તપ્તરો.
 (મઃ મા. મં.) પ્યારો, પ્યારવાળું, સગણનું,
 ન. વુ. (મઃ) જાતવાળો ધોડો.
 ન. (રિઃ) ટુળસીના કુલ—મંજરી.
 ન. (રી.) ટુળસીના કુલ—મંજરી.
 (હિ.) વેલો.
 (હી.) વેલો.
 વુ. (રં. રઃ) }
 વુ. (રં. રઃ) } સુંકુમાસ, ખાંડ.
 ન. (રા.) }

વલ્લજ, વુ. (જઃ) નદીમાંનું જાડું ધાસ.
 વજા, વુ. (જાઃ) હચ્છા, વિ. સ્વાધીન, સ્વાધીનપણો,
 મોઢાપણું. [કોનો કોટો.
 વંજા, વુ. (જાઃ) બાંધ, વાસ, કુળ—કુળી, સુમુદાય, પી-
 વંજાક, ન. (કં.) કૃષ્ણા ગર સુખડ.
 વજાક્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) મેલ, જાડુ, મોહિની.
 વંજારોચના, સ્ત્રી. (ના.) } વંસલોચન વનસ્પતી છે.
 વંજાલોચના, સ્ત્રી. (ના.) }
 વજા, સ્ત્રી. (જા.) હાથણી, વાંઝી ગાય, સ્ત્રી, કં-યા, ગાય.
 વજિક, વિ. (કઃ કા. કં.) ખાલી.
 વંજિક, ન. (કં.) કૃષ્ણા ગર સુખડ. [આમાંનું મીઠું.
 વજિર, વુ. (રઃ) ગજરીપણી વનસ્પતી છે, ન. (રં.) દરી
 વજ્ય, વિ. (ર્યઃ ર્યા. ર્યં.) સ્વાધીન.
 વષટ, અ. યસ—હવનમાં આહુતી આપતી વખતે
 જે અવાજ પ્રાક્ષણલોકો કરે છે તે.
 વષટકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) અખીમાં કીધેલો હવન.
 વસતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) રેહેવું, ધર, રાત.
 વસન, ન. (નં.) વસ્ત્ર, કપડા.
 વસંત, વુ. (તઃ) વસંતરતુ.
 વસા, સ્ત્રી. (સા.) ચરખી.
 વસિર, ન. (રં.) દરીઆના પાણીથી થયેલું મીઠું.
 વસુ, વુ. (સુઃ) દેવનો એક ગણ છે, આકાશનું ઝાડ,
 મોરસળીના કુલનું ઝાડ, ન. (સુ.) ધન, રત્ન,
 અગ્ની, કીરણ. ગુરુસડી, બગણો, ન. ઝોષધ,
 ઝોસડ, વૃક્ષી, વધવું, વુ. કાંતી, તેજ, વિ. સાળો,
 બાંધડીનો ભાઈ, મીઠું.
 વસુક, વુ. (કઃ) આકાશનું ઝાડ, ન. (કં.) સાંભરમીઠું.
 વસુદેવ, વુ. (વઃ) કૃષ્ણનો બાપ.
 વસુધા, સ્ત્રી. (ધા.) }
 વસુધરા, સ્ત્રી. (રા.) } પૃથ્વી.
 વસુમતી, સ્ત્રી. (તી.) }
 વસૂક, વુ. (કઃ) આકાશનું ઝાડ, ન. (કં.) સાંભરમીઠું.
 વસ્તક, ન. (કં.) સાંભરમીઠું. [ગોછેતે, કપડાનો છેડો.
 વસ્તિ, સ્ત્રી. વુ. (સ્તિઃ સ્તિઃ) પેટમાં દુટ્ટી હેડળ જે મુતરનો કુ
 વસ્ય, ન. (સ્યં.) ધર.
 વસ્ત્ર, ન. (સ્ત્રં.) કપડું.
 વહ, વુ. (હઃ) બલદનો ખભો.
 વસ્ર, ન. (સ્રં.) મોલ, કીંમત, ભાવ.
 વસ્રસા, સ્ત્રી. (સા.) દીલમાંની નસ.

વન્હિ, પુ. (વ્હિ:) અમ્મી, મિતા વનરપતીછે.

વન્હિશિખ, ન. (વ્હં.) કુમુંમો.

વા. મ. જમ, જમ્રમાણે, અથવા, કીંવા, નહિતો,
અગર, કે, માલ, કેવળ, તદન, કંત, પણ, ખી,
વળી, પણ, અને, તથા, ને. [અહરપતી.

વાક્યતિ, વિ. (તિ:તિ: તિ.) સુભાષીત બોલનાર, વક્તા,

વાક્ય, ન. (વ્યં.) વાક્ય, શબ્દ, નેમ.

વાગીશ, પુ. (શ:) સુભાષીત બોલનાર, વક્તા, અહરપતી.

વાગુજી, સ્ત્રી. (જી.) બાવચી.

વાગુરા, સ્ત્રી. (રા.) જળ, જળું.

વાગુરિક, પુ. (ક:) જળપત્રી હરણને પકડનારો શીકારી.

વાગ્મિન, પુ. (ગ્મી.) ઇંનસાફ કરનારો, અહરપતી, વિ.

(ગ્મી. ગ્મિની. ગ્મિ.) ધણુબોલનારો, વાચાળ.

વાહમુખ, ન. (વ્હં.) બોલવાનો પ્રારંભ—શુરૂઆત.

વાચંયમ, વિ. (મ: મા. મં.) પવિત્ર, અલપમાષી, મુની.

વાચક, પુ. (ક:) શબ્દ.

વાચસ્યતિ, પુ. (તિ:) અહરપતી.

વાચટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) ધણુ બોલનારો.

વાચાલ, વિ. (લ: લા. લં.) ધણુ બોલનારો.

વાચિક, ન. (કં.) કાસદે કહેલો સંદેશો. [કરનારો.

વાચયુક્તિ, વિ. (ક્તિ:ક્તિ: ક્તિ.) ધણુ બોલનારો, ઇંસાફ

વાચયુક્તિપટુ, વિ. (ટું: ટું: ટું.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

વાક, સ્ત્રી. (ક:) વાચા, વાણી. [અટપટ, અવાજ.

વાજ, પુ. (જ:) પાંખ, તીરના પીછાં, વેગ, ત્વરા, જલદી,

વાજવેય, ન. (વં.) એક જાતનો યાગ છે.

વાજિ, પુ. (જિ:) થોડો.

વાજિદંતક, પુ. (ક:) અડુળસો.

વાજિન, પુ. (જી.) પક્ષી, થોડો, બાણ.

વાજિચાલા, સ્ત્રી. (લા.) થોડાનો તખેલો.

વાંછા, સ્ત્રી. (છા.) ઇચ્છા.

વાટ, પુ. (ટ:) માર્ગ, ધેરો, અંગ, એક જાતનું અન્ન છે.

વાટી, સ્ત્રી. (ટી.) ધરતી બોધ, ધરપાસેનો બાગ,
કેડ, કમર.

વાઘાલક, પુ. (ક:) વુકડી, ચીકણા વનરપતીછે.

વાહવ, પુ. (વ:) દરીઆમાનો અગ્ની, બ્રાહ્મણ, ન.

(વં.) થોડાનું ગણું.

વાહવ્ય, ન. (વ્યં.) બ્રહ્મણાનો જમાવ.

વાળી, સ્ત્રી. (ળી.) વાચા, સરસ્વતી.

વાળીજ, પુ. (જ:) વાણીઆ, વેપારો.

વાળિહ્ય, ન. (વ્યં.) વાણીઆનું કામ, વેપાર.

વાળિની, સ્ત્રી. (ની.) નાચનારી સ્ત્રી, સંદેસોલક.

વાળિ, સ્ત્રી. (ળિ:) વણુપુ.

વાત, પુ. (ત:) પવન, વા, વાયુ.

વાતક, પુ. (ક:) શણુપણું ગોકણુંનો વેલો.

વાતકિન, વિ. (કી.કિની.કિ.) વાયુથએલો, વાત.

વાતપ્રમી, પુ. (મી:) એક જાતનું હરણ છે.

વાતવૌથ, પુ. (થ:) આખરાનું ઝાડ, આખ.

વાતમૃગ, પુ. (મ:) એક જાતનું હરણ છે.

વાતરોગિન, વિ. (ગી.ગિની.ગિ.) વાયુથએલો, વા.

વાતાયન, ન. (નં.) અરેકો, બારી, ખડકી.

વાતાયુ, પુ. (યુ:) હરણ.

વાતિ, પુ. (તિ:) પવન, વાયુ, વા.

વાતુલ, પુ. (લ:) નજબાવાળું, બાદીકરે એક.

વાતૂલ, પુ. (લ:) વિ. (લ: લા. લં.) ઉપલો શબ્દ.

વાત્સલ્ય, ન. (લ્યં.) મમતા, કૃપાળુપણો.

વાદિલ, ન. (લં.) વાદ્ય, વાગ્યું.

વાન, વિ. (ન: ના. નં.) સુકુ ફળ, સુકવેલું ફળ.

વાનપ્રસ્થ, પુ. (સ્થ:) મોહવડાનું ઝાડ, સાધુ.

માં યોગ સાધન કરવા સાઈં ઇંદ્રીયનો વ.

રીને પોતીકા બધરિં છોકરાં સાથે રેહેન.

વાનર, પુ. (ર:) વાંદરો.

વાનસ્થ, પુ. (સ્થ:) કુલ આવીને ફળ થાએ.

વાનાયુ, પુ. (યુ:) હરણ.

વાનાર, પુ. (ર:) નેતર.

વાનેય, ન. (યં.) કેવડી, છુદ્ર માથ.

વાપિ, સ્ત્રી. (વિ:) વાવ.

વાપી, સ્ત્રી. (વી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

વાપ્ય, ન. (વ્યં.) કડવું કોણ, મીઠું કોણ.

વામ, વિ. (મ: મા. મં.) ખુબસુરત, અજાડ.

તીકુળ, સાંભિ, પુ. કામ, મદન, વિ. સુલકુ.

પુ. ધાઈ, મેધ, મેહ, મહાદેવ, શત્રુ, દુષ્ટ.

વામદેવ, પુ. (વ:) મહાદેવ. [નં.] ઠીંગણો,

વામન, પુ. (ન:) દક્ષીણ દીશાનો હાથી, વિ.

વામલૂર, પુ. (ર:) વલ્મીક શબ્દ જુવો.

વામલોચના, સ્ત્રી. (ના.) ખુબસુરત આંખવાળી

વામા, સ્ત્રી. (મા.) બાવડી, સ્ત્રી.

તી. (મી.) ઘેડી.
 પુ. (હ:) કાંટણો.
 . (સ:) કાગડો.
 ને, પુ. (તિ:) ધુવડ.
 સ્ત્રી. (સી.) કાકજંધા વનરપતીછે.
 સ્ત્રી. (લી.) કાકોલી વનરપતીછે.
 (યુ:) પવન, વા.
 પુ. (લા.) અગ્ની.
 (વા.) પાણી, જળ.
 (રં.) પાણી, જળ, પુ. (ર:) જમાવ, ટોળુ,
 , પ્રસંગ, અવકાશ, વખત, આતવાર.
 (ળ:) હાથી.
 , સ્ત્રી. (સા.) કેળ, કેળાનુ ઝાડ.
 સ્ત્રી. (જા.) ઉપણો શબ્દ જીવો.
 સ્ત્રી. (જ્યા.) એક વેશ્યા છે.
 ત. પુ. (ળં.ળ:) કાચળી, ચોળી, આંગરખું.
 સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) વેશ્યા, યુણીકા.
 તી. હા.) વારાહીકંદ વનરપતીછે.
 (રિ.) પાણી, જળ.
 (દ:) મેઘ, મેહ, વરશાદ.
 સ્ત્રી. (ળી.) જળદુંભી વનરપતીછે.
 પુ. (હ:) પાણીનો ઝરો, પાણીનો પ્રવાહ.
 પુ. (હ:) મેઘ, મે, વરશાદ.
 (રી.) હાથીનો તમેણો. [પક્ષીમ દીશા.
 . (ળી.) મધ, શુરા, દારૂ, શુરાળ, આથમન,
 . (કં.) વાછરડાનુ ટોળું. [દરેસ્ત.
 (તં.તં.તં.) શાન્જો, રોગ વગરનો, તં-
 સ્ત્રી. (કી.) } જંગલી વેંગણ, રીંગણી.
 . (કુ.) }
 (હ:) કાવડ લઈજનારો, કાવડ ઉપાડનારો.
 . (કં.) જુઠપો.
 ત. (ક્યં.) ઉપણો શબ્દજીવો.
 . (જિ.) લોકોને પૈસા આપીને તેના વીઆ-
 પર પોતીકું યજ્ઞરાત ચલાવનારો.
 પુ. (કઃ) ઉપણો શબ્દ જીવો.
 . (ળં.) અખતરનો જમાવ. [વરપનો.
 (કં.) ત્રાયમાણા વનરપતીછે. વિ. (કઃકા.કં.)
 (કં.) કોથીંખરૂ, કાંકડી.

વાલય, પુ. (ય:) ગધેડો.
 વાલ્મીક, પુ. (કઃ) વાલ્મીક રેશી.
 વાવદુક, વિ. (કઃ કા. કં) બહુ ખોલનારો.
 વાવૃત્ત, વિ. (તઃ તા. તં.) સુકરર કીધેલો, પસંદ કરેલું.
 વાશિકા, સ્ત્રી. (કા.) અડુળશો.
 વાશિત, ન. (તં.) પક્ષીનો શબ્દ.
 વાસ, પુ. (સઃ) ધર, રેકાણ.
 વાસક, પુ. (કઃ) અડુળશો. [યાદ રહેવી.
 વાસના, સ્ત્રી. (તં.) હિચ્છા, જે અગાધ થયુંછે તેની
 વાસગૃહ, ન. (હં.) ધરનો વચ્ચો ભાગ, ચેહેલી, આહળી.
 વાસંતી, સ્ત્રી. (તી.) કુસરી, કરતુર મોગરો વનરપતીછે.
 વાસયોગ, પુ. (ગઃ) ખુશમોગી બુકણી, અરગળે વીગરે.
 વાસવ, પુ. (વઃ) હંદ્ર.
 વાસસ્, ન. (સઃ) વસ્ત્ર, કાપડ.
 વાસિત, વિ. (તઃ તા. તં.) ખુશમોવાળુ કરેલું, ન. (તં.)
 ધાન્ય, અનાજ, પક્ષીનો શબ્દ, અવાજ. [થણી.
 વાસિતા, સ્ત્રી. (તા.) સ્ત્રી, આયડી, હાથીની આયડી, હા-
 વાસુકિ, પુ. (કિઃ) સાપનો રાજા.
 વાસુદેવ, પુ. (વઃ) વિષ્ણુ.
 વાસુ, સ્ત્રી. (સૂઃ) કુમારી, કન્યા.
 વાસ્તુ, પૂ. ન. (સ્તુઃ સ્તુ.) ધરની જગા.
 વાસ્તુક, ન. (કં.) } બથુવા, ચંદન બથુવા વનરપતીછે.
 વાસ્તુક, ન. (કં.) }
 વાસ્તો જ્ઞાતિ, પૂ. (તિઃ) હંદ્ર.
 વાસ્ત, વિ. (સ્તઃ સ્વા. સ્તં.) કપડાથી ઢંકાએલું.
 વાહ, પુ. (હઃ) હાથ, થેડો, ખારમણ.
 વાહદ્વિષન, પુ. (ત્.) ભેંશ, જંગલી ભેંશ.
 વાહન, ન. (નં.) બળદ, ઘેડો વીગેરે.
 વાહસ, પુ. (સઃ) અજગર નામનો શાપ, અજદાહ.
 વાહા, સ્ત્રી. (હા.) હાથ.
 વાહિત્ય, ન. (ત્યં.) હાથીના માથાનો નીચલો ભાગ.
 વાહિની સ્ત્રી. (ની.) લરકર, નદી.
 વાહિનીપતિ, પુ. (તિઃ) શેનાપતી, દરીઆ, શમુદ્ર.
 વિ, પુ. (વિઃ) પક્ષી, પંખેર.
 વિકંકત, પુ. (તઃ) વેહ કળી નામનુંઝાડછે.
 વિકચ, વિ. (ચઃ ચા. ચં.) ફુલવાળો વૃક્ષ-ઝાડ.
 વિકર્તન, પુ. (નઃ) સુર્ય સુરજ. [વેશ્યા હોયછે તે.
 વિકલાંગા, વિ. (ગઃ ગા. ગં.) જેને કદરતી કંઈ અવયવ

વિક્રમ, વિ. (ર: રા. રં.) પ્રશારેલું, ફેલાયલું.
 વિક્રમ, સ્ત્રી. (ધા.) મંજુલ, મંજુલ.
 વિક્રમ, સ્ત્રી. (સા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 વિક્રમ, વિ. (ત: તા. તં.) પ્રવૃત્તિ, કુલામ્બેલું.
 વિક્રમ, વિ. (ર: રા. રં.) ફેલાયલું પ્રશારેલું.
 વિકાર, પુ. (ર:) માંદગી, મંદવાડ, મનોવીકાર, અ-
 ક્યામણ. [અંકાંત સ્થળ.
 વિકાશ, પુ. (શ:) પ્રકાશ, ઉદ્ભવ, સ્પષ્ટ, પ્રશિષ્ટ,
 વિકાશિન, વિ. (શી. શિની, શી.) } ફેલાયલું, પ્રશારેલું.
 વિકાશિન, વિ. (શી. શિની, શી.) }
 વિકાસિન, વિ. (સી. સિની.સી.) }
 વિકાર, પુ. (ર:) પક્ષી.
 વિકિરણ, પુ. (ળ:) આકાશગુણ, આકાશ. [પામેલો.
 વિકુર્ણ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) ખુશી, આનંદપ્રેમલો.
 વિકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) દરદી, માંદો પુ. (ત:) ખામત્સરથ.
 વિકૃત, સ્ત્રી (તિ:) વીકાર, મંદવાડ.
 વિક્રમ, પુ. (મ:) અતીપરાક્રમ, પરાક્રમ, ફરવું.
 વિક્રમ, પુ. (ય:) વેહેવું.
 વિક્રમિક, પુ. (ક:) વેહેવનારો, વાણીઓ.
 વિક્રાંત, પુ. (ત:) શુરા, શુરો.
 વિક્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) ચીતમો ફેર.
 વિક્રેત, પુ. (તા.) વેચનારો, વાણીઓ.
 વિક્રેય, વિ. (ય: યા. યં.) વેચવાનું.
 વિક્રેય, વિ. (વ: વા. વં.) શોકથી થાકેલો-હેરાણ થયેલો.
 વિક્રેય, પુ. (વ:) છોકો.
 વિગત, વિ. (ત: તા. તં.) તેજ વગરનું, ગમ્મો. [અછેતે.
 વિગતાર્થ, સ્ત્રી. (વા.) જે આપડીનો અડકાવ ગ-
 વિગ્ર, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) નકટો, નાક વગરનો.
 વિગ્રહ, પુ. (હ:) દેહ, શરીર, લઘાઈ, જંગ, પ્રશાર,
 વીશ્વાર, ફેલાવ, દુશ્મનીના લશ્કરને આગ લ-
 ગાડવી, હુટવું. [અન, અજુઠું, અજુઠું.
 વિદ્યસ, પુ. (સ:) દેવ, પીતર વીગરે આદા પછી રહે
 વિદ્ય, પુ. (ઘ:) અડચણ, હરકત.
 વિદ્યારાજ, પુ. (જ:) ગણપતી. [અતુર, ડાહ્યો.
 વિચક્ષણ, પુ. (ળ:) પેડીત, વીધાન, વિ. (ળ: ળા. ળં.)
 વિચયન, ન. (નં.) શોધવું.
 વિચર્ચિકા, સ્ત્રી. (કા.) ખસ, લીલી ખસ.
 વિચારણા, સ્ત્રી. (ળા.) વીચાર.

વિચારિત, વિ. (ત: તા. તં.) વીચારી, વીચાર
 વિચિકિત્સા, સ્ત્રી. (ત્સા.) શક, સંશય, અંદેસો.
 વિચ્છદક, પુ. (ક:) મોડો અને ખુબસુરત
 વિચ્છદક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 વિચ્છાય, ન. (યં.) પક્ષીની ડાયા. [ગ
 વિચ્છિત્તિ, સ્ત્રી. (તિ.) સ્નાન, સ્ત્રીયો દીલે
 વિજન, વિ. (ન: ના. નં.) અંકાંતસ્થળ.
 વિજય, પુ. (ય:) જય, જસ, ફેલે.
 વિજિલ, ન. (ને.) ધારીવાળું દહીં.
 વિજ્ઞ, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) હુસાર, પંકામ્બેલો.
 વિજ્ઞાન, વિ. (ત: તા. તં.) પ્રસીદ્ધ, જાણેલું,
 વિજ્ઞાન, ન. (ને.) શિષ્યશાસ્ત્રાદિ વિષયક સ્નાન.
 વિજ્ઞાનિક, વિ. (ક: કા. કે.) પ્રવીણ, નીપુણ.
 વિટ, પુ. (ટ:) ધૂત, જોદર, ખેરનું આડ.
 વિટક, પુ. (ક:) ફેલેલો. [જગ
 વિટક, પુ. ન. (ક: કે.) રાજના ઘેર પક્ષી
 વિટપ, ન. પુ. (વં. વ:) આડનો વિસ્તાર-ફેલા
 પાંતરાં, ધાસના ચુહા.
 વિટપિન, પુ. (વી.) આડ, વૃક્ષ.
 વિટ્પરિ, પુ. (ર:) અદ્યો, ખરાબવાસ, અ
 વિટ્પર, પુ. (ર:) ગામમાનું ભુંડ, ગામમાનું
 વિટંગ, પુ. (ગ:) વાવડીંગ.
 વિટાલ, પુ. (લ:) ખીલાડુ, મીંદડું.
 વિતંસ, પુ. (સ:) હરણ પક્ષી વીગરેને પકડવાનું
 વિતંજા, સ્ત્રી. (જા.) એક જાતનો વાદ છે.
 વિતથ, વિ. (થ: થા. થં.) અસત્ય, ખોટું.
 વિતરણ, ન. (નં.) દાન આપવું. [ચોક
 વિતરી, સ્ત્રી. (રિં.) અંગણમાં મતોડીનો અ
 વિતસ્તિ, સ્ત્રી. (સ્તિ:) વેથ, વેહેય, વેંટ, બિ
 વિનાન, ન. (નં.) આંદો, પુ. ન. (ન: નં.)
 સ્તાર, વિ. (ન: ના. નં.) શૂન્ય, મંદ,
 અંજ માનવું.
 વિનુજ, ન. (જં.) કુરડું નામનું શાક છે.
 વિનુજ્જ, પુ. (ક:) ભોઈઆમળી, ન. (કં.)
 ધાણાની ભાજી, મોરથુ.
 વિત્ત, ન. (તં.) ધન, દોલત, વિ. (ત: તા.)
 ખ્યાત, પ્રસીદ્ધ, વીચારવાળો, વીચારવ
 વિદર, પુ. (ર:) દ્વિભાવ, ફેડવું, તોડવું.

(લં.) વાંસની ચીપથી બનાવેલી ચીજ,
 મા, સુપડા, વીગેરે, ડાંખબનો દાણો. [ખાડો.
 મુ. (ક:) મુકામ્મેલી નદીમાં પાણી સાઈ ખેદેલો
 સ્ત્રી. (સી.) ધાણું બાઈ કોહાણું. [સ્પતીછે.
 ન, સ્ત્રી. (મા.) સાલપણું, ડવલામામની વન-
 (ત: તા. તં.) બાણેલો, અંગીકારેલું, સ્વીકારેલું.
 સ્ત્રી. (ક.) ખે દીશાના વચ્ચે બાગ.
 (દુ:) હાથીના માથામા જે ચીર હોય છે તે.
 (ર: સ. રં.) સાતો, બાણુતો.
 (લ:) નેતર.
 (દુ: દુ: દુ.) સાતો, બાણુતો.
 (દ્ર: દ્રા. દ્રં.) પેહેલું, કાપેલું. [સ્પતીછે.
 સ્ત્રી. (જી.) પાહાડ મુળ, પાડવળી વન-
 પુ. (ર:) એક દેવ છે.
 ન, પુ. (ક:) બાર વરસ પુરા થવાના અગા-
 નો વેદાભ્યાસ પુરો થયો છે તે, જેનું પ્રશ્ન-
 પાણુ ગયું તે.
 (ત.) વિદુલતા, વીજળી. [કાલેલાથાએ છે તે.
 સ્ત્રી. (ધિ:) ખીલ, છાતી-ગાંઠ-કાન એ ઉપર
 (વ:) નહાસણું, નહાસણું.
 (ત: તા. તં.) પાતણું, નહાસેલો-લું.
 (મ:) પરવાણું.
 સ્ત્રી. (તા.) એક જાતની ખુશબોઈ.
 (દ્રાન.) વિદુષો. દ્રાત.) પંડીત, સાતો, જા-
 ન, પુ. (દ્રા.) આત્મા બાણનારો.
 (ધ:) વેર. [મરી ગયો છે તે, વિધવા.
 સ્ત્રી. (તા.) રાંડ, ખોડકી, જે બાયડીનો વર
 (ખા.) પ્રકાર, બાબોદય, આબાદાની,
 પગાર, તનખો.
 (તા.) પ્રશ્નદેવ.
 (ધિ:) પ્રશ્નદેવ, નસીબ, શક્તિમા કહેણું,
 વિધી, કામ, ધંધો, ઉદ્યોગ, વેપાર, પ્ર-
 શીત, કર્તવ્ય.
 મુ. (અંદ, આંદ, વિષય, કપુર, સક્ષસ, રાખસ.
 (ત: તા. તં.) નાખેલો.
 ન. (નં.) થરથરણું, ધુજણું, કાંપણું.
 (દ:) રાહુનામનો ગ્રહ.
 (રં.) વિકલ, અત્યંત વિયોગ, છુટાપડું.

વિધુવન, ન. (નં.) વિધુનન શબ્દ જુવો. [ચાલનારો.
 વિધેય, વિ. (ય: યા. યં.) કેવામા ચાલનારો, વચનમા
 વિનયપ્રાદિન, વિ. (શિ. જિ. હિ.) ઉપસો શબ્દ જુવો.
 વિના, અ. શીવાય, વગર, વતરોગ, બિન.
 વિનાયક, પુ. (ક:) ગણપતી, જુદા, ગરૂડપક્ષી.
 વિનાશ, પુ. (શ:) નાશ, જુરૂંદેણું.
 વિનીમય, પુ. (ય:) બદલ, મોખદલા.
 વિનીત, વિ. (ત: તા. તં.) નમ્ર; બસો.
 વિંધ્ય, પુ. (ધ્ય:) વિંધ્યાદ્રી પર્વત.
 વિજ, વિ. (જ: જા. જં.) વીચારી, મળેલું, પ્રાપ્ત.
 વિપક્ષ, પુ. (ધ:) શત્રુ, દુસમન, વેરી.
 વિપંચી, સ્ત્રી. (ચી.) તંબોરો, તંબુરો.
 વિવળ, પુ. (ળ:) વેચણું. [ચીજ.
 વિવળિ, સ્ત્રી. (ળિ.) બજાર; મારકીટ, ગુજરી, વેચવાળી
 વિવળી, સ્ત્રી. (ળી:) ઉપસો શબ્દ જુવો.
 વિવસિ, સ્ત્રી. (ચિ.) દુઃખ, આકૃત.
 વિવય, પુ. (ય:) અરામ રસ્તા.
 વિવદ, સ્ત્રી. (ત.) આકૃત, દુઃખ.
 વિવર્યય, પુ. (ય:) }
 વિવર્યાય, પુ. (ય:) } હલકું કરણું, જીથું કરણું.
 વિવર્યાસ, પુ. (સ:) }
 વિવશિત, પુ. (ત.) પંડીત, વિદ્વાન.
 વિવાદિકા, સ્ત્રી. (કા.) પગની ટાંચ કુટે છે તે રોગ.
 વિવાદા, સ્ત્રી. (શા.) એક નદી છે.
 વિવાદ, સ્ત્રી. (વાટ.) વીપાશા નામની નદી.
 વિપિન, ન. (નં.) અરણ્ય, જંગલ.
 વિપુલ, વિ. (લ: લા. લં.) ઘણું, બહુ.
 વિપુલા, સ્ત્રી. (લા.) પૃથ્વી.
 વિપ્ર, પુ. (પ્ર:) પ્રાપ્તિ હણું.
 વિપ્રકાર, પુ. (ર:) અપકાર, દુઃખ દેણું.
 વિપ્રકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) હલકો કીધેલો.
 વિપ્રકૃટક, વિ. (ક: કા. કં.) દુરુદ્ધાં, છેડે,
 વિપ્રતિકાર, પુ. (ર:) પશ્ચાત્તાપ.
 વિપ્રયોગ, પુ. (ગ:) દેસ્તી તોડવી, મીઠામેદ. [શાખેલો.
 વિપ્રલબ્ધ, વિ. (બ: બા. બં.) ઠગેલો, ઠગાએલો, ફ-
 વિપ્રલંભ, પુ. (ભ:) ઠગાવવા જેવો ભાવણું.
 વિપ્રલાપ, પુ. (પ:) વીરુદ્ધ ભાવણું, શાંભે બોલણું.
 વિપ્રાશિકા, સ્ત્રી. (કા.) શાશ્વ નરણું બાણનારી સ્ત્રી.

વિપુષ્, સ્ત્રી. (ટ.) પાણીનું ટપકું-કો.
 વિપ્લવ, પુ. (વ:) પ્રલય, જગત્પ્રલય થવો, દુનિયા ડુબવી.
 વિવંધ, પુ. (ધ:) સુતર તથા ઝોડો બંધવો-કપડાં બંધવો.
 વિવુધ, પુ. (ધ:) સાળી, પંડીત.
 વિભવ, પુ. (વ:) ધન, દોલત.
 વિભાકર, પુ. (ર:) સુર્ય, સુરજ.
 વિભાત, ન. (તં.) પ્રાતઃકાળ, આમદાદ, સવાર, પ્રભાત.
 વિભાવરી, સ્ત્રી. (રી.) રાત.
 વિભાવસુ, પુ. (સુ:) આમી, દેવતા, સુરજ.
 વિભીતક, પુ. (ક:) બેહેડાનું ઝાડ.
 વિભીતકી, સ્ત્રી. (કી.) બેહેડાનું ઝાડ.
 વિભુતિ, સ્ત્રી. (તિ.) ઐશ્વર્ય, સંપત્તી, ભભકો
 વિભુષણ, ન. (ળં.) અલંકાર, ધરેણા.
 વિભ્રમ, પુ. (મ:) સ્ત્રીનોલટકો, શોભા, ભાંતી, ભ્રમ.
 વિભ્રાજ, વિ. (જ. ટ.) અતીશય શોભનાઈ.
 વિમનસ, વિ. (ન: ના. નં.) બુલપેડેલો, ચિત્તવ્યાકુળ.
 વિમય, પુ. (ય:) બદલ, બોબદલ.
 વિમર્દન, ન. (નં.) ચોળવું, દાબવું.
 વિમલા, સ્ત્રી. (લા.) સીકેકાઈ.
 વિમર્શ, પુ. (શં.) પેલેલેને અજમાવ્યું તે, બુલીજવું.
 વિમાતૃજ, પુ. (જ:) સાવકો ભાઈ, હોરમાન ભાઈ,
 ઝોરમાન ભાઈ. [વાહાન, બહુન.
 વિમાન, ન. (નં.) વીમાન, આકાશ માર્ગથી જવાનું
 વિચદ, ન. (ત.) આકાશ.
 વિચરંગા, સ્ત્રી. (ગા.) ભાગીરથી નદી. [વખત તે.
 વિચમ, પુ. (ય:) યોગસાધનને સાધકારક મળતો
 વિચાત, વિ. (ત: તા. તં.) ઘાંડ, મસ્તવાલ, ઘાંડચુ, નિ-
 લંબજ, ઉદ્ધત. [ખત તે.
 વિચામ, પુ. (ય:) યોગસાધનને સાધકાર કમળ તો વ-
 વિરજસ્તમ્, વિ. (મ: મા. મં.) સત્વચુણી. [યવું
 વિરતિ, સ્ત્રી. (તિ:) શાંતીથવી, આશા ન રહેવી, તુષ્ઠ
 વિરલ, વિ. (લ: લા. લં.) પાતળુ, પડખેપડખે, જુદુ
 જુદુ, દુરદુર.
 વિરાજ, પુ. (ટ.) ક્ષલિય, ક્ષલો.
 વિરાવ, પુ. (વ:) શબ્દ.
 વિરિંચ, પુ. (ચ:) } પ્રહરદેવ.
 વિરીચિ, પુ. (ચિ:) }
 વિરૂપાક્ષ, પુ. (ક્ષ.) મહાદેવ.

વિરોચન, પુ. (ન:) સુર્ય, ચંદ્ર, આગની, પ્રહલાદને
 વિરોધ, પુ. (ધ:) } વર.
 વિરોધન, ન. (નં.)
 વિરોધેતિક, સ્ત્રી. (કિ:) ઉલટું બોલવું, વિરુદ્ધ
 વિલક્ષ, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. કં.) ધોષારંગ, આશ્ચર્ય.
 વિલક્ષણ, ન. (ળં) વીચારી, વીવેકી, કારણ રા-
 તી, વિ. (ળ: ળા. ળં.) જુદુ, ભિન્ન.
 વિલંબત, ન. (તં.) સાવકાશ, આસ્તે, ધીરે.
 વિલંભ, પુ. (મ:) ધણુ આપવું, અતીદાન
 વિલાપ, પુ. (વ:) રડીને બોલવું, રડતાં બોલવું.
 વિલાસ, પુ. (સ:) સ્ત્રીની મસ્કેરી, વીલાસ.
 વિલીન, વિ. (ન: ના. નં.) પાતળુ થયેલું.
 વિલેપન, ન. (નં.) ઉઠવું, શરીરને ચોપડવું
 અશુભોદ્ધવાળી ચીજતે, કેસર-સુખડ
 વિલેપી, સ્ત્રી. (વી.) કાંજી, પાણીવાળો-પાતળ
 વિવશ, પુ. (ધ:) માર્ગ, રસ્તો, જુસડી, મો-
 ભાર, ઝારી, અનાજ જમાકરી રાખવું
 વિવશિક, પુ. (ક:) કાવડીએ, કાવડ બધું
 વિવર, ન. (રં.) કાણુ, ગોફા.
 વિવર્ણ, વિ. (ર્ણ: ણાં. ણં.) નીચ, નહાવું, પ-
 વિવશ, વિ. (શ: શા. શં.) મોતપાસે આવ્યા
 દ્વિમા ભ્રમ થયો તે.
 વિવશ્વત, પુ. (શ્વત:) સુર્ય, દેવ.
 વિવાદ, પુ. (દ:) આપવા લેવા બાબત વાદ.
 વિવાહ, પુ. (હ:) લગન, વીવાહ, લગન.
 વિવિક્ત, વિ. (ક્ત: ક્તા. કં.) એકાંત, પવીત્ર,
 વેકી, વીચારશીલ, વેગળો, જુદો.
 વિવિધ, વિ. (ધ: ધા. ધં.) જાતજાતનું, જ-
 વિવેક, પુ. (ક:) વીચાર, સુટી કાઢવું. [સ્ત્રી
 વિવેક, પુ. (ક:) પતરાજીથી પોતીકા વરને નહ
 વિશ્વ, સ્ત્રી. (વૃ. વૈશ, માણસ, મેલ, વીશા, ય.
 વિશંકટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) મોઠું, ધણુ, બહુ, પુરુષ
 વિશતિ, સ્ત્રી. (તિ:) વીસની સંખ્યા, વીસ, વ-
 વિશદ, વિ. (દ: દા. દં.) સાફ, સ્વચ્છ.
 વિશર, પુ. (ર:) જીવ લેવો, દાર મારવું, વ-
 વિશવ્યા, સ્ત્રી. (વ્યા.) ગરોળ.
 વિશસન, ન. (નં.) જીવ લેવો, દાર મારવું,
 વિશાલ, પુ. (લ:) કાર્તીક સ્વામી.

સ્ત્રી. (સ્ત્રા.) વીશાખા નક્ષત્ર.
 પુ. (ય:) પોહોરેવાન, દરવાન, ચોકીદાર.
 ન. (ળ.) જીવ લેવો, ઠાર મારવું વધ. [ઉપ્ધત.
 ડુ. (દ:) પંડીત, વીદ્વાન, સાગી, નિર્ભજજ, કંઠંચું,
 વિ. (લ: લા. લં.) પોહોણુ, પગટ્ટ, મોહુ.
 સ્ત્રી. (તા.) પોખાઈ, ફેલાવ.
 વ, પુ. (ત્વક્.) સાતવણનું ગ્રાડ.
 સ્ત્રી. (લા.) મોહા કંવડળનું ગ્રાડ.
 પુ. (સ્થ:) ખાણ.
 સ્ત્રી. (સ્ત્રા.) ગામમાનો -હાનો રસ્તો.
 પુ. ન. (ક: કં.) ટીળો, ટીળ.
 પુ. (મ:) વીચાસ, નમવું, શૃંગાર સાર સ્ત્રીની
 તા, નમ, વધ, રમતાં તંટો થવો.
 ન. (નં.) દાન આપવું, અપ્પસવું.
 પુ. (વ:) અત્યંત પ્રસિદ્ધી.
 પુ. (ત: તા. તં.) પ્રખ્યાત, વીખ્યાત. [અધુ.
 પુ. (દેવ) દેવનો એક ગણ છે ન. (ચં.) સંવ, સુક,
 પુ. (દુ:) સીકારી કુત્રો.
 પુ. (ડુ.) દેવનો સુધાર.
 પુ. (વ:) વિખણ. [નારો, સર્વત્ર જણારો.
 પુ. (દ્વાવ. દ્વીચી. દ્વક્.) સર્વત્ર ગમન કર-
 ન. (જં.) સુક.
 પુ. (ર:) વિખણ.
 સ્ત્રી. (રા.) પૃથ્વી.
 પુ. (ટ.) અશ્વદેવ. [એલી.
 સ્ત્રી. (સ્તા.) વીધવા, ખોડકી, રોડેલી, રંડા-
 પ. (શા.) અતીવીષા નામની વનસ્પતી છે.
 પુ. (સ:) ભરેસો, ધતિઆર.
 પુ. (ષ: ષં.) જેહેર, ન. (ષં) પાણી, જળ.
 પુ. (ર:) સાપ.
 પુ. (દ:) સાંતવિણાનું ગ્રાડ.
 (ય:) દેશ, દેખીતું, માલમપડે એવું, ર-
 ધ, ગંધ, સ્પર્શ, શબ્દ આ પાંચ ધંદ્રિયના
 વીષય છે, આશ્રય, જેનું જે નીત પીવાનું
 મ.
 તારનારો, મંત્રી.
 મનેકે છે.

વિષાળ, ન. પુ. (ળં. ળ:) સીંગડુ, હાથીદાત. [દાત.
 વિષાળી, સ્ત્રી. (ળી.) મેંઠસીંગી વનસ્પતી, સીંગડુ, હાથી-
 વિષુવ, ન. પુ. (વં. વ:) ગુલા અને મેષ એ સંક્રાંતોળી
 વખતે દાહાડા તથા રાતખરાખર થાએ છે તે.
 વિષુવત્, ન. (ત્.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 વિષ્કિર, પુ. (ર:) પક્ષી.
 વિષ્ટપ, ન. પુ. (વં. વ:) જમીન, ભાઈ.
 વિષ્ટર, પુ. (ર:) આસન, વૃક્ષ, દરબની સુઠી.
 વિષ્ટરશ્રવસ્, પુ. (વા:) વિખણ.
 વિષ્ટિ, સ્ત્રી. (ષ્ટિ:) જોર જીલમથી નરકમા નાખવું.
 વિષ્ણુ, પુ. (ણુ:) નારાયણ.
 વિષ્ણુક્રાંતા, સ્ત્રી. (તા.) એક જાતની ઔષધી છે.
 વિષ્ણુપદ, ન. પુ. (દં. દ:) આકાશ.
 વિષ્ણુપદી, સ્ત્રી. (વી.) ભાગીરથી નદી.
 વિષ્ણુરથ, પુ. (ય:) ગરૂડ પક્ષી.
 વિષ્ણુ, વિ. (ષ્વ: ષ્વા. ષ્વં.) જેહેર નાખીને મારવાજોગ.
 વિષ્ણક, અ. જહાં તહાં, સંવેદીકાણે.
 વિષ્ણક્ષેન, પુ. (ન:) વિખણ.
 વિષ્ણક્ષેનપ્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) કક્કરકંદ વનસ્પતી છે.
 વિષ્ણક્ષેના, સ્ત્રી. (ના.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 વિષ્ણદ્વાવ, વિ. પુ. (દ્વાવ. દ્વીચી.) નજીકનજીક ફરનારો.
 વિસંકટ, પુ. (ટ:) સહી, સીંહ. [એવુ ખોલવું.
 વિસંવાદ, પુ. (દ:) બાહારથી એક અને અંદરથી એક
 વિસર, પુ. (ર:) જમાવ.
 વિસર્જન, ન. (નં.) દાન, આપવું, અપ્પસવું.
 વિસર્પણ, ન. (ળં.) જખમ મોઠી થવી, જખમ પસરવી.
 વિસાર, પુ. (ર:) માછલી.
 વિસારિન્, વિ. (રી. રિળી. રિ.) પોહોણું.
 વિસૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ફેલાએલું, ફેલાવેલું, મોહું.
 વિસૃત્વર, વિ. (ર: રા. રં.) } પોહોણું.
 વિસૃમર, વિ. (ર: રા. રં.) } પોહોણું.
 વિસ્તર, પુ. (ર:) શબ્દ વીસ્તાર.
 વિસ્તાર, પુ. (ર:) વીસ્તાર, ફેલાવ.
 વિસ્તૃત, વિ. (ત: તા. તં.) મોહું.
 વિસ્વટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) ખોલેલું.
 વિસ્ફાર, પુ. (ર:) કુમાનની દોરીનો અવાજ.
 વિસ્ફોટ, પુ. (ટ:) ફેલો-છી.
 વિસ્મય, પુ. (ય:) આશ્ચર્ય, નાટકમાનો અબુદુત રસ.

વિસ્મયાન્વિત, વિ. (ત: તા. તં.) આશ્ચર્યયુક્ત.
 વિસ્મૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ભુલેલું-લો. [વે છે તે.
 વિસ્ત, વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.) જેને કાચા માસજેવી ધંદ આ-
 વિસ્ત્રમ, પુ. (મ:) વીધાસ, પ્રાર્થના, શૃંગાર, પ્રાર્થના.
 વિસ્ત્રાસ, સ્ત્રી. (સા.) બુઠાપો, ધરડાપાણુ, ધરડાપાણુ.
 વિસ્ત્રાવ, પુ. (વ:) આસામણ.
 વિહંગ, પુ. (ગ:) }
 વિહંગ, પુ. (ગ:) } પક્ષી.
 વિહંગમ, પુ. (મ:) }
 વિહંગમા, સ્ત્રી. (મા.) ભીતભાગી ખીટી.
 વિહંગકા, સ્ત્રી. (કા.) પક્ષી.
 વિહસિત, ન. (તં.) મધ્યમ હસપુ, જરા હસવું.
 વિહસ્ત, વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.) વ્યાકુળ, શોકથી કરવુંસું
 અને નહી કરવુંસું તે.
 વિહાપિત, ન. (તં.) દાન, આપવું, અપ્પસવું.
 વિહાયસ, ન. પુ. (ય: યા:) આકાશ, પુ. (યા:) પક્ષી.
 વિહાયસ, પુ. (સ:) આકાશ.
 વિહાર, પુ. (ર:) પગથી જવું.
 વિદત્ત, ન. (તં.) સ્ત્રીને મોલતા મોલતા એક જાતનો
 લંટકો કરીને પોતીકી મરજી બતાવવી.
 વિન્દલ, વિ. (લ: લા. લં.) શોકથી જેના હૃદય થાકેલા તે.
 વીકાશ, વિ. (શ: શા. શં.) એકાંત, પ્રકાશ, પ્રસિદ્ધ, ખુલ્લું.
 વીચી, સ્ત્રી. (વિ:) મોજો, મોજ, દશીઆના મોજ.
 વીણા, સ્ત્રી. (ળા.) તંબુરો, તંબોરો.
 વીણાદંડ, પુ. (ડ:) તંબોરાનો દોડો.
 વીણાવાદ, પુ. (વ:) તંબોરો વગાડનારો.
 વીતંસ, પુ. (સ:) હરણુ, પક્ષીને પકડવાનું જાળ-કાંસ.
 વીત, ન. (તં.) લઠાઈમા નકામો હાથી ધોડો વીગેરે.
 વીતિ, પુ. (તિ:) ધોડો.
 વીતિહોલ, પુ. (લ:) અગ્ની, વેસ્તવ.
 વીંચિ, સ્ત્રી. (ચિ:) પંતી, વોળ.
 વીંચી, સ્ત્રી. (ચી.) પંતી, વોળ, માર્ગ, રસ્તો.
 વીંધ, વિ. (ધ: ધા. ધં.) કુદરતી સાફ તે.
 વીનાહ, પુ. (હ:) કુવાને પથ્થરની બાંધેલી પાળ.
 વીર, પુ. (ર:) શૂર, સુરો નાટકમાનો એક રસ છે.
 વીરણ, ન. (ર્ણ:) કળિવાળો નામનું ધાસ છે.
 વીરતર, ન. (રં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વીરતલ, પુ. (લ:) અરજીન સાદગી આડ.

વીરવત્રી, સ્ત્રી. (ત્રી.) શૂરની બાવડી.
 વીરવાળ, ન. (ર્ણ.) લઠાઈ કરવાની અગાધ
 થયા પછી જે શૂર લોકો મળીને દારૂ પીએ
 વીરવાળ, ન. (ર્ણ.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વીરમાર્ગ, સ્ત્રી. (ર્મા.) શૂરની બાવડી.
 વીરમાતૃ, સ્ત્રી. (તા.) શૂરની મા.
 વીરવૃક્ષ, પુ. (વૃ:) ભીલામાનું આડ. [ઠાઠ/વ
 વીરાગસન, ન. (ર્ણ.) ધણીજી-અત્યંત ભય
 વીરસૂ, સ્ત્રી. (સૂ:) શૂરની મા. [વિલાવાઈ ગ
 વીરહન, પુ. (હ:) જે અખીહોત્રીના ધેરમા
 વીરા, સ્ત્રી. (રા.) જે સ્ત્રીનો વર તથા ડીક
 વીરહ, સ્ત્રી. (હ:) ફેલાએલી વનરપતી.
 વીર્ય, ન. (ર્ય.) પરાક્રમ, રેત, સામર્થ્ય, એક
 વીર્ય, પુ. (ર્ય:) માર્ગ, ધ્યાન ધરવાની એ
 વૃક, પુ. (ર્ક:) વર, ઉદર.
 વૃકમૂળ, પુ. (મૂ:) ધૂપ, લોખાન.
 વૃક્ષ, વિ. (ર્ક્ષ: વ્ષા. વ્ષં.) તોણું, કાણું.
 વૃક્ષ, પુ. (ર્ક્ષ:) આડ.
 વૃક્ષમૈત્રિ, પુ. (ત્રી.) તાસણી, કુવાડો.
 વૃક્ષરુહા, સ્ત્રી. (રુહા.) આડઉપર થએલોવેલો
 વૃક્ષવાટિકા, સ્ત્રી. (કા.) યુદ્ધિકાના ધેર પાસે
 વૃક્ષાદન, પુ. (ર્ણ:) કુવાડો, તાસણી.
 વૃક્ષાદની, સ્ત્રી. (ની.) ઊંબરો, ઊંબરાનું આ
 વૃક્ષાલ, ન. (ર્ણ:) કોકમ, આમલી.
 વૃજિન, ન. (ર્ણ:) પાપ, વિ. (ર્ણ: ના. નં.) વ
 નહી તે, પુ. (ર્ણ:) દુ:ખ, કલેશ, લોહી,
 વૃત, વિ. (ર્ણ: તા. તં.) શાદી કાઢેલ-લો, દો
 વૃતિ, સ્ત્રી. (ર્ણ:) ધેરણીવું, ધેરો, ધેરવિ.
 વૃત્ત, વિ. (ર્ણ: તા. તં.) ગોળ, વર્તુળ, પર
 ન. (ર્ણ:) પદ્ય, શ્લોક, અરીત, વિ. (ર્ણ: તા. તં.)
 ભીખારી, અતીત, મજબુત, જાડુ.
 વૃત્તોત, પુ. (ર્ણ:) પ્રકરણ, પ્રકાર, વાર્તા, વા
 ચાર, સર્વ, દુરસુત, એકાંત.
 વૃત્તિ, સ્ત્રી. (ર્ણ:) જીવવું, જીવન, ટીકા.
 વૃત્તહન, પુ. (હા.) ઇંદ્ર.
 વૃત, પુ. (ર્ણ:) અંધકાર, શત્રુ, એક દેવ
 મેધ, ઇંદ્ર, પવન.
 વૃથા, અ. નિરર્થક, વિધિહીન, કોકટ, નહાક,

(ક્ર: ક્રા. કં.) ડોસો, ધરડો, પંડીત, વીદ્વાન,
(.) શિલાભૂત.
(લં.) બુડાપો, ધરડપાણું.
પુ. (ક:) વરધારા, જીર્ણુકંજ વનસ્પતી.
પુ. (તા:) ઇંદ્ર. [હોય તે.
પુ. (મિ:) પવનથી જોની કુટી મોઢી થઈ
(દ્વિ:) વધવું.
સ્ત્રી (કા.) વ્યાજથી યુજરાણ મલાવવું તે.
(ક્ર:) ધરડો બળદ.
પુ. (વ:) વ્યાજથી યુજરાન કરનારો.
(તં.) ડાખણું.
(.) જમાવ.
(વા.) ઝાડઉપર થમ્મેણ વેલો.
પુ. (ક:) દેવ, વિ. (ક: કા. કં.) મુખ્ય, ખુ-
ન, દીલમાનુ જાણનારો.
(છં: છા. છં.) અતીશ્રેષ્ઠ, બહુ મહેટો.
(ક:) વૃક્ષીકરાસ, કશારી, વીધુ, ભમરો,
[દર, શ્રેષ્ઠ, પુરૂષ, અકુળસો.
(ષ:) બળદ, વૃષભરાશ, પુન, આંડવો, ઊં-
(ળ:) આંડવા-વો.
(મ:) બળદ.
પુ. (ક:) ખીલાડી, મીંદડી.
પુ. (જ:) મહદેવ.
(ષા:) ઇંદ્ર.
(લ:) સુદ્ર. [હોય છે તે.
સ્ત્રી. (તી.) જે સ્ત્રીની મૈથુન કરવાની ઇચ્છા
(ષા.) મુનિકપણી વનસ્પતી છે.
સ્ત્રી. (યી.) લક્ષ્મી, પાર્વતી, હરણુદોડી, શ-
નામની વનસ્પતી છે.
(વિ:) મહદેવ, વિભક્ત, અખી.
(શી.) શન્યાશો-અમ્હેચારીનુ આશન.
(ટિ.) વરશાદ.
(જિવ:) કીરણ, ગેટો, મેંઢો.
(ગ:) જોર, પ્રવાહ, ગતી. [જિરવાણું.
(ગી. ગિની. ગિ.) વેગવાનુ, ગતીવાનુ,
(ળિ:) લાંબો અને પીઠ ઉપર લટકે એવો
ડો-ચોટલો.
(જી.) દેવતારી, દેવડમરી વનસ્પતી છે, લાંબો

અને પીઠ ઉપર લટકે એવો અંબાડો-ચોટલો,
એક નદી છે.
વેળુ, પુ. (ળુ:) બાંબુ, વાશ.
વેળુક, ન. (કં.) મારવાની લાકડી.
વેળુમ્મ, પુ. (ધ્મ:) વાશરી-બીવગાડનારો, પાવિવગાડનારો.
વેતન, ન. (નં.) પગાર, તનખો.
વેતસ, પુ. (સ:) નેતરનુ ઝાડ. [નેતરના ઝાંડ છે તે.
વેતશ્વત્, વિ. (શ્વાન. શ્વાતી. શ્વત્.) જે દેશમાં બણા
વેતલ, પુ. (લ:) વેતાળ.
વેત્રવતી, સ્ત્રી. (તી.) એક નદી છે.
વેદ, પુ. (વ:) ચારે વેદ. [મુદો.
વેદના, સ્ત્રી. (ના.) અનુભવ, અજમાએશ, અજ-
વેદાતિનુ, વિ. (તી. તિની. તિ.) વેદાંતશાસ્ત્ર જાણનારો.
વેદિ, સ્ત્રી. (દિ:) યજ્ઞના શાંઈ વચેથી શાકડુ અને ની-
ચે ઉપર મોઢુ એવામાં તોડીનો બનાવેલો ઠગલો.
વેદિકા, સ્ત્રી. (કા.) અંગણમાં માતોડીનો કરેલો ચોક.
વેદી, સ્ત્રી. (દી.) વેદિ શબ્દ જુવો. [પણ.
વેદનિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાણુ પાડવાનુ હથીઆર, ટો-
વેદમુખ્યક, પુ. (ક:) કચર વનસ્પતી છે. [પંડીત.
વેદસ્, પુ. (શ્વ:) અમ્હેદેવ, વિભક્ત, બુધ નામનો મહ,
વેદિત, વિ. (ત: તા. તં.) કાણુ પાડેલું.
વેપથુ, પુ. (યુ:) ધુજરો, કાપરો.
વેમનુ, પુ. (મા.) કાંટલો.
વેલા, સ્ત્રી. (લા.) મર્યાદા, હદદ, કાળ, વખત, ભરતી,
શુખથી મરવુ, રોગ, વાણી, વાચા, બુધનામાં
ગ્રહની ખાયડી, મોઢાનુ ભોજન.
વેલ્લ, ન. (લ્લં.) વાયડીંગ.
વેલ્લજ, ન. (જં.) મરી, તીખાં.
વેલ્લિ, સ્ત્રી. (લ્લિ:) વેલો. [ધુજેલો.
વેલ્લિત, વિ. (ત: તા. તં.) વાડું, શીધુ નહી તે, જરાક
વેશ, પુ. (શ્વ:) વેશાને-ચુણીકાનો મોલો, ધરેણાથી
કરેલી શોભા.
વેશંત, પુ. (ત:) નહાનો સરોવર.
વેશાવાર, પુ. (ર:) મસાલો, સાકમાંના ખવાનો અસાલો.
વેશ્મનુ, ન. (શ્મ.) ધર.
વેશ્મમૂ, સ્ત્રી. (મુ:) ઘેરની જગા.
વેશ્યા, સ્ત્રી. (શ્યા.) વેશા, ચુણીકા.
વેશ્યાજનસમાશ્રય, પુ. (ય:) ચુણીકાનો બખર.

વેષ, પુ. (વ:) ધરેણા-અલંકારથી કાઢેલી શાભા.
 વેષવાર, પુ. (ર:) મસાણો, શાકમા નાખવાનો મસાણો.
 વેસવાર, પુ. (ર:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વેદિત, વિ. (ત: તા. તં.) ધેરેલું, આરેતરકથી રોકેલું.
 વેદેત, સ્ત્રી. (ત.) ગર્ભપાત કરનારી ગાય. [મુકેછે.
 વે, ઇ. નીચ્ય, અથવા જ્યાં પદ પુર થાએછે તહા
 વેકક્ષક, ન. (કં.) સાકલી જેવી કુલની પહેરેલી માળ.
 વેકુંઠ, પુ. (ઠ:) વિખડું.
 વૈજનન, પુ. (ન:) જાણવાનો મહીનો.
 વૈજયંત, પુ. (ત:) હંદ્રગુ ધર.
 વૈજયંતિક, પુ. (ક:) નીશાણુ-ખાવટો લઈ જનારો.
 વૈજયંતિકા, સ્ત્રી. (કા.) ટાંકણ, ચોર અરેણ વનસ્પતી છે.
 વૈજયંતી, સ્ત્રી. (તી.) વાવટો, નીશાણુ. [પુરો.
 વૈજ્ઞાનિક, વિ. (ક:કા. કં.) પ્રવીણ, નિપુણ, હુશાર,
 વૈજ્ઞ, ન. (વં.) બાંધુના-વાસના કૃષ. [વગાડનારો.
 વૈજ્ઞવિક, પુ. (ક:) વાસરી-વાંસળી વગાડનારો, પાવો
 વૈજ્ઞિક, પુ. (ક:) તંબોરો વગાડનારો.
 વૈજ્ઞક, ન. (કં.) મારવાળી લાકડી.
 વૈતંતિક, પુ. (ક:) કસધ, માસવેચીને યુજરાણુ કરનારો
 વૈતનિક, પુ. (ક:) મજુરદાર, મજુર.
 વૈતરિણી, સ્ત્રી. (જી.) એક નદી છે, સીંધુ નદી.
 વૈતાલિક, પુ. (ક:) રાજની રુગી કરનારો.
 વૈદેહક, પુ. (ક:) વાણીએ, વેચીને યુજરાન કરના
 રો, આદાણનાસ્ત્રીને વૈશથી થએલો ડીકરો.
 વૈદેહી, સ્ત્રી. (હી.) પીપળી.
 વૈદ્ય, પુ. (ઘ:) વૈદ્ય, હકીમ, ડાકટર, સર્વ જાણીતો.
 વૈદ્યમાતૃ, સ્ત્રી. (તા.) અડુણસો. [દેવના ડીકરો.
 વૈદ્યાતૃ, પુ. (તા.) સંતકુમાર વીગેરે ચારેજણુ શ્રદ્ધા-
 વૈધેય, વિ. (ય: યા. યં.) મુખ.
 વૈનતેય, પુ. (ય:) ગરડ પક્ષી. [એવું વહાન, પાલખી.
 વૈનીતક, ન. પુ. (કં. ક:) માણસો ઉચકી લઈ જાય
 વૈમાત્રેય, પુ. (ય:) સાવકોભાઈ, હો-એમારમાન ભાઈ.
 વૈમેય, પુ. (ય:) મોખંદલા, ખદલ,
 વૈયાત્ર, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) વાધના આંખડાનો પડદો.
 વૈર, ન. (રં.) વેર, દુશમની. [કરતી.
 વૈરનિર્યાતન, ન. (નં.) વેર કાઢીનામયો, પાછી દોસ્તી
 વૈરજી, સ્ત્રી. (જિ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વૈરિન, પુ. (રી.) શત્રુ, વેરી, દુશમન.

વૈવશિક, પુ. (ક:) કાસદ, જસુસ-દ, સંદેસો લઈ
 વૈવસ્તવ, પુ. (ત:) યમ, જમ. [મારવાની એક
 વૈશાલ, પુ. (લ:) રવાઈ, વણાણુ, વધ સાખ મહ
 વૈશ્ય, પુ. (ચ:) વૈશ્ય જાત, વૈશ.
 વૈશ્વજ્ઞ, પુ. (જ:) કુખેર.
 વૈશ્વનાર, પુ. (ર:) અગ્ની, વેસ્તવ.
 વૈસારિણ, પુ. (જ:) માછલી.
 વોદ, વિ. (દ: દા. દં.) લીધું, ભીનું.
 વોર, પુ. (ર:) એક જાતની દાળ છે.
 વોરક, પુ. (ક:) લેખક, લખનારો.
 વોરટ, પુ. (ટ:) અંખેલીના જાતમાની એક
 વોરપદી, સ્ત્રી. (દી.) સાદડી, સુવાળી સાદડી
 વોરવ, પુ. (વ:) એક જાતના ચોખા છે જે
 કાગણુ તથા ચૈતરમા કાપે છે.
 વોરવાન, પુ. (ન:) સફેદ અને રાતા રંગનો
 વોહ્, પુ. (હ:) થોડી ચાળવાળો ધોડો.
 વોહિત્ય, ન. (ત્યં.) વહાણ, જહાજ.
 વોષ્ટ, ઇ. યસના વખતે દેવને હાકમારવાને
 વ્યક, વિ. (ક્: ક્કા. કં.) વિદ્વાન, ડાહ્યો, સ
 કલમંદ, ઉધકુ. [પણુ, રૂપ, વીભક્તી,
 વ્યક્તિ, સ્ત્રી. (ક્તિ:) નામ, એખલાપણુવીસેષ, સ
 વ્યય, વિ. (ય: યા. યં.) વ્યાકુળ.
 વ્યજન, ન. (નં.) પંખો. [મતલબ સ
 વ્યંજક, પુ. (ક:) હાથના ઇસારાથી પોતીક
 વ્યજન, ન. (નં.) ચી-હ, નીશાણી, ડપકો
 મી, કઠી, કચુમર, સીખરણુ, હજમત
 નો એક ભાગ છે.
 વ્યંબક, પુ. (ક:) દીવેલીનુ ઝાડ, એરંડાનુ
 વ્યંબન, પુ. (ન:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વ્યત્યય, પુ. (ય:) હદપાર જવું, અડચણુ,
 વ્યન્યાસ, પુ. (સ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 વ્યથા, સ્ત્રી. (યા.) દુ:ખ, કલેશ.
 વ્યષ્ટ, પુ. (ષ્ટ:) અડચણુનો રસ્તો, ખીકટ
 વ્યય, પુ. (ય:) પૈસાનો ખર્ચ.
 વ્યલીક, ન. (કં.) પીડા, વિ. (ક: કા. કં.) નક
 કરવું, પ્રીતી વગરનુ, પ્યાર વગરનુ, ન
 નહો, ભુલ.
 વ્યવધા, સ્ત્રી. (ધા.) અચ્છાદન, ઠાકણુ.

વ. (ર:) વેપાર, વેવાર.
 (ય:) સોહાબત કરવી, ભોગકરવો.
 (નં:) પાપ, કામ વગરનો ઉદ્યોગ, ખરાબ,
 દુઃખ, ખમ, કામદ્રોષ, (શીકાર, જીગર
 દાર એવાસ્તે જે બહુ ઇચ્છા તે કામજ
 એને ગાળો દેવી એ કોપજ દોષ.)
 વિ. (તં: તાં. તૈ.) જીને વ્યસન બહુ છે તે.
 સ્ત: સ્તા. સ્તં.) વ્યાકુળ.
 (લ: લા. લં.) શોકથી કરવુંથું અને ન
 પુ તે નહી સમજ એવો.
 વિ. (ઞ: ઞા. ઞં.) પ્રકૃતીત, કુલથી ભરેલું.
 (ઘ:) વાધ, એજ, (જહારે આશ્વદ નામ
 ડેલાગે તાહારે એનો અર્થ એજ થાએ છે.)
 ન તરી કે, નરવ્યાધ. [શયોધિ છે.
 ન. (લં.) વાધના નખ, એક જાતની ખુ-
 પુ. (તં.) વેદકળી વનસપતી છે.
 પુ. (લ્હ:) દીવેલીગુ ઝાડ, એરંડાગુ ઝાડ.
 પુ. (ટ:) કુકુડું, કુકોડા, એક જાતનો પક્ષીછે.
 જી. (ઘી.) વાધણ, રીંગણી. [અર્થ કેહેવોતે.
 (જ:) કપટ, સાચો અર્થ છુપો રાખીને ઝુડો
 (ઢ:) સાપ, વાધ, કુટ. [તળી ખુશખોઈ છે.
 ન. (લં.) વાધના નખ, વાધનખ, એક જા-
 (ઘ:) શીકારી.
 પુ. (લિ:) રોગ, દરદ, કડવુંકોટ, મીઠુંકોટ.
 પુ. (ત:) ગરમખાનુ ઝાડ.
 વિ. (ત: તા. તં.) રોગી, દરદી. [પવન છે.
 (ન:) શરીરમા પેસનારો એક જાતનો વા-
 પુ. (દ:) શત્રુ-દુશ્મનનું ખરાબ ઇચ્છનારો.
 ન. (લં.) કડવુંકોટ, મીઠુંકોટ.
 પુ. (મ:) વામ.
 (લ:) સાપ, પોતાનુ સાર જોણારો, ધૂત,
 ધી, શહી, શીંહ, આપદ, હીંસા કરનારા જ-
 રો, રાજ.
 હન, પુ. (હી.) મદારી, ગારડી. [ખલો કહે છે તે.
 ન. (લં.) એક જાતની ખુશખોઈ જેને ન-
 વિ. (ત: તા. તં.) જાડુ કરેલું, ઘેરીલીધેલું.
 (સ:) વીસ્તાર, પોહોળાઈ, વ્યાસ નામનોરૂપી
 પુ. (ર:) બાધણ.

વ્યુત્થાન, ન. (નં.) તીરસ્કાર, ખરાબ ચાલ, દેશ-વેર
 કરવો, આપખાતીઆરથી થએલું કામ, ધ્યાન-
 ની સમાધી.
 વ્યુટ, ન. (ટં) પ્રાતઃકાળ, સવાર, પ્રભાત.
 વ્યુટિ, સ્ત્રી. (ટિ:) કૃપ, મળવાજોગ, સંપત્તિ, પુકળ પાછુ.
 વ્યુદ, વિ. (દ: દા. દં) પાસે, નજીક, સ્થાપીક, મોડો, વીશાળ.
 વ્યુદકંકટ, પુ. (ટ:) બખતર પેહેરનારો.
 વ્યુતિ, સ્ત્રી. (તિ:) વણવું. [ક જાતની ગોઠવણ.
 વ્યૂહ, પુ. (હ:) જમાવ, ટોળું, લઠાઈમા લસકરની એ-
 વ્યૂહપાલ્લિ, પુ. (લિ:) લસકરની ગોઠવણનો પાછલોભાગ
 વ્યોકાર, પુ. (લ:) લુહાર, લુવાર.
 વ્યોમકંઠ, પુ. (કા:) મહાદેવ.
 વ્યોમન, ન. (મં.) આકાશ.
 વ્યોમયાન, ન. (નં.) વીમાન. [ચુરણ.
 વ્યોષ, ન. (વં.) સુઠ, પીપળી, અને મરીને કુટેલું તે
 વ્રજ, પુ. (જ:) જમાવ, મોડો તમેણો, માર્ગ, રસ્તો.
 વ્રહ્મા, સ્ત્રી. (બ્યા.) કરવું, સુશાકરી.
 વ્રણ, પુ. (ળ:) જખમ, નાસુર.
 વ્રત, ન. (તં.) વીયમ.
 વ્રતસ્નાતક, પુ. (ક:) બાર વરસ પુરા થયા પછી જેને
 વેદાભ્યાસ પુરો થયોછે તે, જેનું બ્રહ્મચારી પાછુ
 ગયું છે તે.
 વ્રતિ, સ્ત્રી. (તિ:) વેણો, વીસ્તાર, ફેલાવ, ઘેર.
 વ્રતતી, સ્ત્રી. (તી.) ઉપલો શબ્દ જીવો. [યજમાન.
 વ્રતિન, પુ. (તિ.) જેણે વ્રત કીધુંછે તે, જજમાન,
 વ્રશ્વન, પુ. (ન:) કાણુશ, એક હતીયાર.
 વ્રાત, પુ. (ત:) જમાવ. [જવોઈ થઈ નથી તે.
 વ્રાત્ય, વિ. (ત્ય: ત્યા. ત્યં.) શોળ વરશ શુધી જેની
 વ્રીઢા, સ્ત્રી. (ઢા.) લાજ, શરમ.
 વ્રીહિ, પુ. (હિ:) એક જાતનુ અનાજછે, ભાત.
 વ્રીહિભેદ, પુ. (દ:) એક જાતનુ ભાતછે. [ખેતર.
 વ્રીહ્ય, વિ. (ય: યા. યં.) વ્રીહી નામનુ ભાત ઉગવાનુ
 'શ'
 શકટ, પુ. ન. (ટ: દં.) ગોડો.
 શકલ, ન. પુ. (લ: લં.) કટકો, કકડો.
 શકલિન, પુ. (લી.) માછલી.
 શકુન, પુ. (ન:) પક્ષી.

શકુનિ, પુ. (નિઃ) પક્ષી. [ગીધ.
 શકુંત, પુ. (તઃ) પક્ષી, કુકડી, મરધી, મોર, ખલ્હીર,
 શકુંતિ, પુ. (તિઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 શકુલ, પુ. (લઃ) એક જાતની માછલીછે.
 શકુલાક્ષક, પુ. (કઃ) ધોળીદરો, શરદ દરો.
 શકુલાદની, સ્ત્રી. (ની.) દેદારકુટકી, મોયુટ, જળપીંપળી.
 શકુલર્મક, પુ. (કઃ) એક જાતની માછલીછે.
 શકૃત, ન. (તઃ) વિદ્યા, યુ, પેટમાનો મેલ.
 શકૃત્કરિ, પુ. (રિઃ) વાહરેડો, ગોદો.
 શક્ત, વિ. (ક્તઃ ક્તા. કં.) શમર્ય, પ્યાઈ ખોલણારો,
 મીઠુંખોલનારો. [કૃતી, ખરચી.
 શક્તિ, સ્ત્રી. (ક્તિઃ) પરાક્રમ, શામર્ય, જોર, બળ, ભાલો,
 શક્તિભર, પુ. (રઃ) કાર્તાકેશવામી.
 શક્તિહેતિક, પુ. (કઃ) ભાલાવાલો. [ખોલનારો.
 શક્ત, વિ. (ક્તઃ ક્તા. કં.) મીઠું ખોલનારો, પ્યાઈ
 શક્ત, પુ. (કઃ) ઇંદ્ર, કુડાનુ આડ.
 શક્તધનુસ, ન. (નુઃ) ઇંદ્ર ધનુષ્ય, વરશાદની કમાણ.
 શક્તવાદપ, પુ. (વઃ) દેવદારનુ આડ. [રપતીછે.
 શક્તપુષ્પિકા, સ્ત્રી. (કઃ) અગ્નીશીખા, કળલાવો વન-
 શક્ત, વિ. (ક્તઃ ક્તા. કં.) મીઠું ખોલનારો, પ્યાઈ ખોલનારો.
 શંકર પુ. (રઃ) હાદિવ.
 શંકુ, પુ. (કુઃ) એક જાતની માછલીછે, ડાળ તો-
 ડેણુ આડ, બાણનો છેડો, એક જાતનું હથિઆર.
 શંખ, પુ. ન. (શઃ શં.) શંખ, એક જાતની ખુશખો-
 ઇંજેને નખલો કહેછેતે, નવ વીધીમાની એક
 વીધી, કપાળનું હાડકું.
 શંખનચ, પુ. (શઃ) નહાના જાતનો શંખ.
 શંખિની, સ્ત્રી. (ની.) શંખાહુલી, શંખવેલો.
 શંખી, સ્ત્રી. (શં.) ઇંદ્રાણી, ઇંદ્રની સ્ત્રી-બાવડી.
 શંખવતી, પુ. (તિઃ) ઇંદ્ર.
 શંધી, સ્ત્રી. (ધી.) કપૂરકાચરી, આંબાહજદર.
 શંઠ, વિ. (ઠઃ ઠા. ઠં.) વાકામનનો, વાકા દીલનો.
 શંખર્ણી, સ્ત્રી. (ર્ણી.) ગોઠણીનું આડ.
 શંખપુષ્પિકા, સ્ત્રી. (કા.) સનની નહાની જાતછે.
 શંખમૂલ, ન. (લં.) સનનો દોરો-સુતર, સુતળી.
 શંઠ, પુ. (ઠઃ) કમળનો જમાવ, ગોદો.
 શંતકોટિ, પુ. (ટિઃ) વીજળી, વજ્ર.
 શંતદ્રુ, સ્ત્રી. (દ્રુઃ) શંતદ્રુ નામની નદી.

શંતપત્ર, પુ. ન. (લઃ લં.) કમળ.
 શંતપત્રક, પુ. (કઃ) એક જાતનો પક્ષીછે, સ.
 શંતપર્વન, પુ. (ર્વા.) વાંસ, બાંયુ.
 શંતપર્વિકા, સ્ત્રી. (કા.) વેખંડ, દુરવા, દુર-
 શંતપુષ્પા, સ્ત્રી. (શ્વા.) શેપાની બાજુ.
 શંતપ્રાસ, પુ. (સઃ) કણ્ઠેરનું આડ.
 શંતમોર, સ્ત્રી. (રઃ) મોગરનો વેલો.
 શંતમન્યુ, પુ. (ન્યુઃ) ઇંદ્ર. [તોલવાનું
 શંતમાન, ન. પુ. (નં.નઃ) એક જાતનું સોનું
 શંતમૂલી, સ્ત્રી. (લી.) સહસ્રસુખી, શતાવરી વન-
 શંતવીર્યા, સ્ત્રી. (ર્વા.) સરદ દરો, ધોળી દરો.
 શંતવૈષિન, પુ. (શ્રી.) અમ્ભવેત વનરપતી છે.
 શંતવૃદ્ધા, સ્ત્રી. (દા.) વીધુલતા, વીજળી.
 શંતાંગ, પુ. (ગઃ) લઘાધિમાનો એક જાતનો.
 શંતાવરી, સ્ત્રી. (રી.) સહસ્રસુખી વનરપતી છે.
 શંતુ, પુ. (લુઃ) પેરી, દુસમીન.
 શંતૈશ્વર, પુ. (રઃ) શંતી નામનો ગ્રહ.
 શંતૈઃ ઇ. અમ્બુદત, હલકો, મંદ.
 શંખા, સ્ત્રી. (પા.) વધુલતા, વીજળી.
 શંખ્ય, પુ. (યઃ) સાચું, શુદ્ધ સોધવાનું એક.
 શંખન, ન. (નં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 શંખ, ન. (કં.) ધોડાની ખડી, ખડી, આડનું.
 શંખર, પુ. (રઃ) એક જાતની માછલી છે.
 શંખરી, સ્ત્રી. (રી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 શંદ્રુપ્રહ, પુ. (હઃ) કાન. [અવાજ
 શંદ્રુન, વિ. (નઃ ના. નં.) શબ્દવાણું,
 શંમ, પુ. (મઃ) શાંતી, હાથ.
 શંમય, પુ. (યઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો. [શંમ
 શંમન, પુ. (નઃ) યમ, જમ, ન. (નં.) યસમા
 શંમનસ્વસૃ, સ્ત્રી. (સા.) યથુના નદી.
 શંમલ, ન. (લં.) વિદ્યા, યુ, મળ.
 શંમિત, વિ. (તઃ તા. તં.) શાંતકરેલો, ટોપાપોડો
 શંમી, સ્ત્રી. (મી.) સીંગ, શમીનું આડ.
 શંમીધાન્ય, ન. (ન્યં.) મગ, અડદ, કુળીદ, ચ-
 વટાણા, ટુવર, એ આંક ધાન્ય ને શંમીધા-
 શંમીર, પુ. (રઃ) શંમીનું નાહાની જાતનું અ-
 શંમ્યા, સ્ત્રી. (મ્યા.) જુસડીનો ખીલો.
 શંમ્યાક, પુ. (કઃ) ગરમખાનું આડ.

(વ:) વીજળી. [સાંખર. શર્મન, ન. (મં.) શુખ, ખુષી.
(રં.) પાણી, જળ, એકજાતનુ હરણુછે, શર્વરી, સ્ત્રી. (રી.) રાત, રાત.
પુ. (રિ) મદન. શર્વણી, સ્ત્રી. (ળી.) પારવતી,
ગો. (રી.) મુશકપણી, ઉંદરકાળી વનસ્પતીછે. શર્વલા, સ્ત્રી. (લા.) એક જાતની ખોદવાની પાહારછે.
ત. (લ:લં.) મુશકરી સાઈ સાથે લીધેલુંભાનું. શર્વ, પુ. (વંઃ) મહાદેવ.
વ. (ત:તા.તં.) ખેવાર હલવતે ખેદિલું ખેતર: શલ, ન. (લં.) ભાતનો તોરો, ચોખ્ખાના કણુશ.
(વુ:) પાણીમાળી:નહાળી છીપ. શલભ, પુ. (મ:) પતંગીયું. એક જાતનો જીવડોછે.
(ક:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો. શલલ, ન. (લં.) ભાતનો તોરો, ચોખ્ખાના કણુશ.
(ક:) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો. શલલી, સ્ત્રી. (લી.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો.
સ્ત્રી. (લી) કુટણી. શલાદુ, વિ. (દુ: દુ: દુ:) કાચું, વગર પાકેલું (ફલ.)
(મુ:) મહાદેવ, બ્રહ્મદેવ. શલ્ક, ન. (લ્કં.) કડકો, કટકો, ખંડ, છાલ.
ય:) હાથ. [કરવી. શલ્ય, પુ. (લ્ય:) ગેળાનું ઝાડ, કાટવાળાઝાડ, સાહુડી,
(નં.) ઊંધ, ખીછાનો, ગાદલું, શોહખત સીસોળીયું, ન. (લ્વં.) બાણુનોછેડો, એક જાતનુ
ત. (નં.) ખીછાનો, ગાદલું. [હુ ઊંધનારો. હાથીઆરછે, બાલાનુ પાનુ.
(લુ: લુ: લું.) અજગર, આર, હાથી, ધ- શલ્કી, સ્ત્રી. (કી.) સાલઈ વનસ્પતી છે.
(ત: તા. તં.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો. શવ, પુ. ન. (વ: વં.) પ્રેત, મરદુ, મડદુ.
(:) એક જાતનો સાપછે, આર, અજગર. શવલ, વિ. (લ: લા. લં.) યુદ્ધદાર.
(ઘ્યા.) ખીછાનો, ગાદલું, તળઈ. શચ, પુ. (શ:) સસલ, સસો.
(:) એક જાતનુ ધાશછે, બાણુ. શચાશ્વર, પુ. (ર:) ચંદ્ર.
પુ. (ન્મા.) કાર્તીકશ્વામી. શચાલોમન, ન. (મં.) સસલાના રવાં-બાલ.
(ળં.) ધર, અમવાનારો, વધ, રજણુ. શચાદન, પુ. (ન:) બાજ, સકરો.
(તુ.) શરદુ, સંવસર, વર્ષ. શચોળ, ન. (ળં.) સસલાના મુવાળા. [ત, યુત.
(મ:) એક જાતનુ હરણુછે. શશ્વત, ઘ. પુન્ય, વારંવાર, ધડીએ ધડીએ, સહી-
(લ્યં.) લક્ષ, નીશાણુ. શશ્વ, ન. (શ્વં.) કુમખું ધાસ.
(ટિ:) એક જાતનુ પક્ષી. શસન, ન. (નં.) ધરાના વખતે જનાવરને મારેછે તે.
(તિ.) ઉપલો શબ્દ જ્યુવો. [ટેવ. શસ્ત, પુ. ન. (સ્ત: સ્તં.) કલ્યાણ, વિ. (સ્ત: સ્તા. સ્તં.)
પુ. (સ:) બાણુ-તીર મારવાનો અભ્યાશ- રુપીકરેલો, મોઢું, ખુલ્લું.
(રિ:) પાણીમાના બદક, જંગલી બદક. શાસ્ત, ન. (સ્તં.) હાથીઆર, લોહિડું, લોખંડ.
(રુ: રુ: રું.) ધાતુક, હીંશા કરણારો. શાસ્તક, ન. (કં.) લોહિડું, લોખંડ.
પુ. (વં. વ:) તશત, રકાખી. શાસ્તમાર્જ, પુ. (ર્જ:) પીકીલકર.
સ્ત્રી. (તી.) શરાવતી નદી. શાસ્ત્રાજીવ, પુ. (વ:) હાથીઆરથી લદનારો.
(લિ:) જંગલી બદક, પાણીમાના બદક. શાસ્ત્રી, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) છરી.
પુ. (મ:) ભાતો, તીર મુકવાળી કોથળી. શસ્ય, ન. (સ્યં.) કુમખું ધાસ.
ન. (નં.) ધનુષ્ય, કમાણુ. શસ્યસંવર, પુ. (ર:) સાપલાનું ઝાડ.
(દં.) દેહ. શાક, ન. (કં.) બાજી, સાક. [જાતનું હાથીઆર છે.
પુ. (રી.) પ્રાણી. [એક જાતનો રોગછે. શાકટ, પુ. (ટ:) ગાડાનો બળદ, ન. પુ. (ટં ટઃ) એક
ગો. (રા.) રેતવાલો દેશ, રેતી, ખંડ, કટકો, શાકશાકટ, ન. (ટં.) શાકબાજી પેદાથવાનુ ખેતર.
વિ. (વાનુ. વતી. વત્.) રેતીવાળો દેશ.

શાકાશકટીન, ન. (નં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 શાકુનિક, પુ. (ક:) પક્ષીનો શીકારો.
 શાક્તિક, પુ. (ક:) શક્તીનામની હાથીઆર વાપરનારો.
 શાક્યમુનિ, પુ. (નિ:) મૌલ્ધમાનો ખીજો એક ભેદછે.
 શાક્યસિંહ, પુ. (હ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 શાખા, સ્ત્રી. (શા.) શાખા, ડાખખી, ફાંદી.
 શાખામૃગ, પુ. (ગ:) વાંદરો.
 શાખાનગર, ન. (રં.) રાજની રાજધાનીવાળા ગામ-
 નીચેનો ખીજોગામ. [આ ઉતરેછે તે, વડવાઈ.
 શાખાશિખા, સ્ત્રી. (ફા.) વડના જે ડાખઉપરથી મુખી-
 શાખિન્, પુ. (સ્ત્રી.) વૃક્ષ, ઝાડ.
 શાખિક, પુ. (ક:) કંસારો.
 શાટ, પુ. (ટ:) એક જાતનુ કાપડછે. [કટકો, રમાલ.
 શાટી, સ્ત્રી. (ટી.) એક જાતનુ કાપડછે, તાખામાનો
 શાઘ, ન. (ઘં.) કપટ.
 શાળ, પુ. (ળ:) કસોટી, સોનુ તપાસવાનો પથ્થરો.
 શાળી, સ્ત્રી. (ળી.) સણુના કપડાં, કસોટી.
 શાહિબ્ય, પુ. (બ્ય:) ખીલનુ ઝાડ.
 શાત, વિ. (ત: તા. તં.) તીક્ષણુ, ન. (તં) હૃદય, ખુશી.
 શાતકુંભ, ન. (મં.) સોનુ.
 શાતકૌમ, ન. (મં.) સોનુ.
 શાતલા, સ્ત્રી. (લા.) શીકેકાઈ.
 શાલવ, પુ. (વ:) શ્વતુ, દુસમન.
 શાદ, પુ. (દ:) કાદવ, કુમખુંધાસ. [જે દેશ તે.
 શાદહરિત, વિ. (ત: તા. તં.) કુમખા ધાસથી લીલિ.
 શાદલ, વિ. (લ: લા. લં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 શાંત, ન. (તં.) ખુશી, હૃદય, પુ. (ત:) નવમોરસ, વિ.
 (ત: તા. તં.) થકાવેલો.
 શાંતિ, સ્ત્રી. (તિ:) અરામ, સ્વસ્થતા, ચેત, સમાધાની.
 શાપ, પુ. (પ:) શાપ, બદ્ધવા.
 શાંતરી, સ્ત્રી. (રી.) મદારીની વીઘા.
 શાંતુક, પુ. (ક:) પાણીમાની નહાની છીપ.
 શાર, પુ. (ર:) વાક્ય, ખન, વિ. (ર: રા. રં.) કાબરચીનો.
 શારંગ, પુ. (ગ:) ચાતક નામનો પક્ષી.
 શારદ, પુ. (દ:) સાંતવનાનું ઝાડ, વિ. (દ: દા. દં.)
 અજાએખ, નવું, જોજોડ નહીમળે તે, હલકુ.
 શારદી, સ્ત્રી. (દી.) મોચુડ, જળ પોંપની.

શારિ, પુ. (રિ:) સોકટા, ખાજી. [વાગ
 શારિકલ, ન. પુ. (લં, લં:) સોકટા અથવા ખ
 શારિવા, સ્ત્રી. (વા.) ઉપરસાળ, ઉપલશરી વ
 શાર્કર, વિ. (ર: રા. રં.) રેતીવાળોદેશ.
 શાર્ફ, ન. (ફં.) વિષ્ણુનુ ધનુષ્ય.
 શાર્ફિન્, પુ. (ફિં.) વિષ્ણુ.
 શાર્ફુલ, પુ. (લં:) વાઘ, દીપડો, એ શબ્દ જરે શ
 છવાડે લાગેછે તાહારે તેને જરા મોઠાપણો
 શાર્કર, ન. (રં) ધણોજ અંધકાર વિ. (ર:
 ધાતકરવાલાયક, ધાતુક. [યલા
 શાર, પુ. (લં:) એક જાતની માછલી છે, અ
 શારણી, સ્ત્રી. (ળી.) ડવલા, સાલવણ વનસ
 શારા, સ્ત્રી (લા.) સભાનુધર, મુખ્ય ઠેકાણુ.
 શારાવૃક્ષ, પુ. (શ્વ:) સીયાળ, વાંદરો, કુત્રો. [જ
 શારિ, પુ. (લિ:) સાળી નામનુ ભાત, એક
 શારીન, વિ. (ન: ના. નં.) શરમીંદુ, શરમવાળ
 શારૂર, ન. (રં.) કમળનો કુંદ.
 શારેય, પુ. (ય:) વહારો, વરીઆળી, વિ. (ય
 શાળી નામનુ ભાત નીપજવાનુ ખેતર.
 શાન્મલિ, પુ. (લિ:) સાવરીનુ ઝાડ.
 શાન્મલિવિટ, પુ. (ટ:) સાવરીનો યુંદર.
 શાવક, પુ. (ક:) ખાળક.
 શાવર, પુ. (ર:) લોખંડુ ઝાડ.
 શાશ્વત, વિ. (ત: તા. તં.) નીત્ય, હમેશાનું,
 શાશ્કુલિક, ન. (કં.) ધુધરા, એક જાતની સુ
 શાસન, ન. (નં.) આસા, દંડ.
 શાસ્ત્ર, પુ. (સ્તા.) મૌદ્ધ, સજ કરનારો.
 શાસ્ત્ર, ન. (સ્ત્રં.) આસા, બ્યાકરણાદીક શાસ્
 શાસ્ત્રવિત્, વિ. (ત: તા. તં.) શાસ્ત્ર જાણતો.
 શિક્ય, ન. (ક્યં.) સીકું.
 શિક્ષિત, વિ. (ત: તા. તં.) સીકા ઉપર મુકેલું. [સ
 શિક્ષિત, વિ. (ત: તા. તં.) પ્રવીણ, નીપુણ, હ
 શિક્ષા, સ્ત્રી. (શ્વા.) શીકાવણું, વેદના છ અંગમા
 શિક્ષા નામનો અંગ.
 શિખંડ, પુ. (ડ:) મોરનુ ધર.
 શિખંડક, પુ. (ક:) ખાલકની ચોટલી, ટાખા
 શિખંડિક, પુ. (ક:) ઉપલો શબ્દ જીવો.

(રં.) પહાડનું ટોંક, છેડો, થેવટ.
 પુ. (રી.) પર્વત, પહાડ, વૃક્ષ, ઝાડ.
 (સા.) મોરગી ચોટલી, નોરો, અંગીની ચોટલી, કીરણ, પગનો પંજો. [ની ચોટલી.
 (ક:) નહાના બાળકની ચોટલી, ટાણુ ઉપર
 પુ. (વાન.) અંગી, વેસ્તવ, દેવતા.
 પુ. (લઃ) મોર.
 ન. (વં.) મોરથુથુ.
 (લી.) મોર, અંગી, ઝાડ, વૃક્ષ, કેવુ નામનો
 છા, બળદ, કુકડો, ધોડો, જેને ચોટલી છે તે.
 પુ. (ન:) કાતોંક સ્વામી.
 પુ. (ન:) શેગટાનું ઝાડ, શાક, બાજી.
 (જં.) શેગટાનું પીજ.
 (તં.) ધરેણાનો અવાજ. [દોરી.
 (ની.) કમાનની દોરી, તીર કમાનની
 (વં.) શેદેલાણુ. પુ. (વ:) વરીઆળી, ન.
 માજીત.
 (ક:) જવ. [ભૂર્જવૃક્ષ.
 (તિ:) સફેદ ધોળું, કાળું, પુ. (તિ:)
 (ઝ:) મહાદેવ.
 પુ. (ક:) તેંડુ, ટુંબરુણીનું ઝાડ.
 (ટ:) રોગથી જેના માથા ઉપરના બાલ
 માછે તે, સોડું ચાંચડું.
 (ટ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 (ફા.) ઝાડનું મુળયું, મા, માતા, ચોટ-
 નજામાસીનો વેલો.
 (દ:) કમળનો કંદ.
 (વા.) સીંગ, ફળી.
 (વ:) સીંગ, ફળી.
 (કા.) પાલખી.
 (ં.) લસકરની છાવણી.
 (ની.) સીંગ, ફળી.
 (પિ) પિપળીમૂળ.
 (ં.) છેડો, માથું.
 (સ્તં.) ટોપી, માથામા પહેરવાની ટોપી.
 (સ્ય:) સાફ બાળ.
 (તા.) નાડી, નેસ.
 (વ:) શીરસ નામનું ઝાડ.

શિરોષિ, સ્ત્રી. (શિ:) ગરદન, માન.
 શિરોરત્ન, ન. (લં.) માથામા પહેરવાનું ધરણ્ય.
 શિરોરુહ, પુ. (હ:) માથાના બાલ-કેશ.
 શિલ, ન. (લં.) ખેતરવાળો ખતરમાનું અનાજ કાપીગયા
 પછી જે નીચે પડેલું અનાજ તે એકડું કરનારો.
 શિલા, સ્ત્રી. (લા.) પથ્થર, બારણાના ચોકડાનાં ની
 ચેનું લાકડું.
 શિલાજનુ, ન. (નુ.) શીલાજીત. [ચોકડાના ચેનુલાકડું.
 શિલી, સ્ત્રી. (લી.) નહાના અરશીઆં, બારણાના ની-
 શિલીમુખ, પુ. (લ:) બાણ, ભમરો.
 શિલેન્દ્ર, પુ. (ય:) પહાડ, ડુંગર.
 શિલ્પ, ન. (લ્વં.) કળા, નૃત્ય, નાચવું, ગાવું, સુધાર,
 વણકર લોકોનું કામ. [નીચાળ.
 શિલ્પશાલા, સ્ત્રી. (લા.) કારીગીરીનું કામ શીખવાની
 શિલ્પન, પુ. (લ્વી.) સુધાર, વણકર, હજમ, ધોખી,
 ચભાર વીગેરે.
 શિવ, પુ. (વ:) મહાદેવ, ન. (વં.) કલ્યાણ.
 શિવક, પુ. (ક:) ગાદીને બાંધવાસાફ જમીનમાં દોટ-
 લો લાકડાનો ખુટો.
 શિવમલ્લી, સ્ત્રી. (હા.) આકડાનું ઝાડ.
 શિવા, સ્ત્રી. (વા.) પાર્વતી, શીઆળની સ્ત્રી જાત, નદી, ભો-
 ધાઆમળીનું ઝાડ, આમળીનું ઝાડ, હરડાનું ઝાડ.
 શિવિવિષ્ટ, પુ. (ટ:) મહાદેવ, રોગથી જેના માથા ઉ-
 પરના બાળ ખરી ગયાછે તે, સોડું ચાંચડું.
 શિશિર, વિ. (ર: રા. રં.) તહાડું, પુ. (ર:) શીશીરરૂપ,
 તહાડના દહાડા, શીયાળો.
 શિશુ, પુ. (શુ:) બાળક.
 શિશુક, પુ. (ક:) એક જાતની માછલી છે.
 શિશુલ્લ, ન. (લ્વં.) બાળ અવસ્થા, બચપણ.
 શિશુમાર, પુ. (ર:) શીરસ નામની એક માછલી છે.
 શિશ્ન, પુ. (શ્ન:) પુરૂષનું વિષય ઇન્દ્રિય. [કરનારો.
 શિશ્નિદાન, વિ. (ન: ના. નં.) પુણ્ય કર્મ કરનારો, પુન
 જાણિ, સ્ત્રી. (ટિ:) આરાં, સજ્જ, સીદો.
 શિષ્ય, પુ. (ષ્ય.) શીષ્ય.
 શીકર, પુ. (ર:) પાણીની ઝીણી ઝીણી છાંટ.
 શીઘ્ર, ન. (ઘં.) જલદી.
 શીત, ન. (તં.) તહાડાપણો, વિ. (ત: તા. તં.) તહાડું,
 પુ. (ત:) નેતર, યુંદાનું ઝાડ, વિ. સુરત, આળસુ.

શીતલ, વિ. (કઃ કાઃ કં.) સુસ્ત, આપસુ.
 શીતભીરુ, સ્ત્રી. (રઃ) મોગરાનુ ઝાડ.
 શીતલ, વિ. (લઃ લાઃ લં.) તહાડું, તહાડું લાગવું.
 શીતલવાતક, પુ. (કઃ) ગોકર્ણીનું ઝાડ.
 શીતા, સ્ત્રી. (તા.) હલથી ખેતરમાં પડેલો ખાડો, સ્વ-
 ગં ગંગા, ભાગીરથી, રામચંદ્રની ખાચડી.
 શીત્ય, વિ. (ત્યઃ ત્યાઃ ત્યં.) હલથી ખેદિલું ખેતર.
 શીધુ, ન. પુ. (ધુ. ધુઃ) શેરડીના રસનો થએલો દારૂ.
 શીર, પુ. (રઃ) હલ
 શીર્ષ, ન. (ર્ષ.) માથું.
 શીર્ષક, ન. (કં.) ટોપી, માંથામાં પહેરવાની ટોપી.
 શીર્ષછેદ, વિ. (શઃ શાઃ શં.) કાર મારવા લાયક. [ટોપી.
 શીર્ષણ, ન. (ળ્યં.) સાક્ર ખાલ, ટોપી, માથામાં પહેરવાની
 શીલ, ન. (લં) સ્વભાવ, સારીચાલ. [વનસ્પતી.
 શુક, પુ. (કઃ) પોપટ, શુક્રાચાર્ય રૂશી, ગંડીવન, ભટોરા
 શુકનાસ, પુ. (સઃ) દીંડાનુ ઝાડ.
 શુક, વિ. (કઃ કાઃ કં.) નીહુર, કઠણ, દયા વગરનો,
 ખાટું, તણુ રાતની રહેલી વાશીકાંઠ. [પ્રશયોધ.
 શુક્તિ, સ્ત્રી. (ક્તિઃ) પાણીમાંની છીપ, નખલો નામની
 શુક્ર, પુ. (ક્રઃ) દેત્યનો ગુરૂ, શુક્રાચાર્ય, અખી, જેઠ
 મહીનો, ન. (કં.) વીર્ય, દીલમાંની ધાવું.
 શુક્રશિષ્ય, પુ. (ષ્યઃ) દેત્ય.
 શુક્ર, વિ. (ક્રઃ ક્રાઃ કં.) શરૂ, ધોળું, ન. (કં) જકાત.
 શુચિ, પુ. (ચિઃ) અખી, આપાડ મહીનો, જેનું
 અંતઃકરણ શુદ્ધ છે એવો મંત્રી, વિ. (ચિઃ ચિઃ
 વિ.) શરૂ, રંગનું, ધોળા રંગનું, પુ. (ચિ.) શુંગર
 રસ, ગ્રીષ્મ રૂપ, પવીત્ર, શુદ્ધ જેઠ મહીનો.
 શુચ્, સ્ત્રી. (ક.) શોક.
 શુઠિ, સ્ત્રી. (ઠિઃ) સુઠ.
 શુઠી, સ્ત્રી. (ઠી.) સુઠ.
 શુંબ, સ્ત્રી. (જા.) દારૂની દુકાન, પીકું.
 શુંબપાન, ન. (નં.) હુપલો શુદ્ધ જીવો.
 શુનદ્રિ, સ્ત્રી. (દ્રિઃ) } શત રૂપા નદી.
 શુનદ્ર, સ્ત્રી. (દ્ર.) }
 શુદ્ધાત, પુ. (તઃ) જનનાખાનો, રાજનાસ્ત્રીને મહેલ.
 શુનક, પુ. (કઃ) કુત્રો.
 શુનાસીર, પુ. (રઃ) ઇંદ્ર.
 શુની, સ્ત્રી. (ની.) કુત્રી.

શુન્ય, વિ. (ન્યઃ ન્યાઃ ન્યં.) ખાલી.
 શુભયુ, વિ. (યુઃ યુઃ યુ.) સુખી, સુભકારક, સાર.
 શુભ, ન. (ભં.) કલ્યાણ, પુ. (ભઃ) બકરી.
 શુભાન્વિત, વિ. (તઃ તાઃ તં.) સુખી, સુભકારક, સાર
 શુભ, વિ. (ભઃ ભાઃ ભં.) સફેદ, ધોળું, ચળકવું, ન. (મ
 અભરક, રૂપ, હીરાકસી, સ્ત્રી. ગંગા, ખીલાર
 શુભવંતી, સ્ત્રી. (તી.) પુષ્પદંત નામનો જે વાંચ
 શાનો હાથી તેની સ્ત્રી.
 શુભવંતી, સ્ત્રી. (તી.) ઉપલો શુદ્ધ જીવો.
 શુભાંગુ, પુ. (શુઃ) ચંદ્ર. [મિલ, કીમ
 શુલ્ક, પુ. ન. (લ્કઃ લ્કં.) જકાત, સ્ત્રીધન, પદ
 શુલ્ક, ન. (લ્કં.) તોચ, દોરી, કાથાની દોરી, યન્ત્રક
 આચાર, પાણીનાપાસે.
 શુલ્કા, સ્ત્રી. (લ્કા.) દોરી, કાથાની દોરી.
 શુલ્કી, સ્ત્રી. (લ્કી.) દોરી, કાથાની દોરી.
 શુશ્રુષા, સ્ત્રી. (શા.) ગુરૂની સેવા-આકરી.
 શુષિ, સ્ત્રી. (ષિઃ) કાણુ, છેદ. [વાળું, કાણુ પાડે
 શુષિર, ન. (રં.) કાણુ, છેદ, વિ. (રઃ રાઃ રં.) દે
 શુષ્કમાસ, ન. (સં.) સુકુ માસ.
 શુષ્મ, ન. (ષ્મં.) પરાક્રમ.
 શુષ્મન, પુ. (ષ્મા.) અગ્ની, વીસ્તવ.
 શૂક, પુ. ન. (કઃ કં.) સાધજવું બીણુ અને તી
 જે જવના કાઠાનો છેડો તે.
 શૂકકીટ, પુ. (ટઃ) કસારી, જે જવડો બનાતની
 ઉનના કપડા ખાય છે તે, ઉષધ. [જવ વીં
 શૂકશાન્ય, ન. (ન્યં.) જેને બીણા કાઠા હોય છે તે ધા
 શૂકશિવિ, સ્ત્રી. (વિ.) કુવલી, કુહેરી વનસ્પતી છે.
 શૂદ્ર, પુ. (દ્રઃ) શુદ્ર, શુદ્ર જાતનો.
 શૂદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રા.) શુદ્ર જાતની સ્ત્રી.
 શૂદી, સ્ત્રી. (દી.) શુદ્રની સ્ત્રી-ખાચડી.
 શૂન્ય, વિ. (ન્યઃ ન્યાઃ ન્યં.) ખાલી.
 શૂન્યવાદીન, પુ. (દી.) નારતીક.
 શૂર, પુ. (રઃ) વીર, શૂર, શૂરો.
 શૂર્ષ, પુ. ન. (ર્ષઃ ષં.) સુપકું, એક જાતનું માપદં
 શૂલ, ન. પુ. (લં. લઃ) એક જાતનો રોગ છે, પે
 દુખવાનો રોગ, ભાલો, ગુપ્ત, પુ. (લઃ) મોત,
 અજ, નીશાણુ, એક જાતનો યોગ છે.

વે. (તઃ તા. તં.) લોહોડાના સખીવતે સેકેલું

. (ભા.) મહાદેવ.

[હુંમાથ.

(લ્યઃ લ્યા. લ્યં.) લોહોડાના શીંગવતે શેકે-

(લઃ) શીઆળ.

પુ. (લં. લઃ) કંદોરે, સાંકળી. [ખાંધુંછે તે.

પુ. (કઃ) ભાટનુ અચ્ચુ લેના પગને લાકડું

ત્રી. (લ.) કંદોરે, સાંકળ, ખીડી.

(મં.) પહાડનુ શીખર, મુખ્યપણા, મોઢા

ચીન્હ, શીંગડું, આખાદની. પુ. (મઃ) જી-

નસ્પતી છે.

વ. (રં.) આદું.

ન. (કં.) અંહોટો, ચોક.

. (રઃ) એક રથછે, નાટકમાને રથછે.

સ્ત્રી. (ળી.) ગાય.

[વનસ્પતીછે.

. (ગી.) મહાદેવનો નંદી, રૂપભ-બેલધાટી

તો. (ગી.) મગુર નામની માછલી છે તેની

શિનાના ધરેણા, અતીસીઆ વનસ્પતી.

ક, ન. (કં.) શિનાના ધરેણા.

ત્રી. (ળિઃ) અંકુશ.

(તઃ તા. તં.) પકવ, પાકું, ધી, દુધ, ભાત.

. (રઃ) અંખાડામા-ચોટલામા કુલની ભરે-

માળ.

વ. (વઃ) પુરૂષનું વિષય હંદ્રિય.

ન. (કઃ) ઉપલો શબ્દ જીવો.

ત્રી, સ્ત્રી. (કઃ) એક ભાતનું કુલઆડ છે.

સ્ત્રી. (લી.) બુદ્ધિ.

. (લુઃ) ચુંદાનુ આડ.

પુ. (ધિઃ) ખજીનો.

ન. (લં.) લીલ, શેવાળ.

(ષઃ) શેષનામનો સાપ, જીવલેલો.

. (ક્ષઃ) લેની જગાઈ થઈછે અને પરણ્યો

ને અર્ધવચન કરેછે તે.

વ, પુ. (કઃ) અધાડાનુ આડ.

પુ. (ઘ્વાઃ) વિષજીનો થોડો.

. (લઃ) પરત, પહાડ, ડુંગર. [રાત કરનારો તે.

વ, પુ. (લી.) નટ, સ્ત્રી વેશલઈને પોતીકુ ચુન્ન-

પુ. (ષઃ) ખીલનુ આડ, ૨. ઉપલો શબ્દ જીવો.

જૈલય, ન. (યં.) શીલાજીત.

જૈવલ, પુ. (લઃ) લીલ, શેવાલ.

જૈવલની, સ્ત્રી, (ની.) નદી.

જૈવાલ, પુ. (લઃ) લીલ, શેવાળ.

જૈગ્રાવ, ન. (વં.) બાળઅવસ્થા, અચપણ.

જોક, પુ. (કઃ) શોક.

જોચિષ્કેષ, પુ. (જઃ) અગ્ની, વેસ્તવ.

જોાંચસ, ન. (વિઃ) કાંતી, તેજ.

જોળ, વિ. (ળઃ) ગા. જં.) શોણા નામની નદી.

જોળક. પુ. (કઃ) દીંડાનુ આડ.

જોળરત્ન, ન. (લં.) માણીક, યાકુદ, લાલ.

જોળિત, ન. (તં.) લોહી.

જોય, પુ. (યઃ) સોજો, સુજવું તે.

જોયધી. સ્ત્રી. (ધી.) પુનરનવા, પેટુળી વનસ્પતી છે.

જોષની. સ્ત્રી. (ની.) શાવરણી, જીતારો.

જોષિત, વિ. (તઃ તા. તં.) શુદ્ધ કરેલું, શાક કરેલું.

જોફ, પુ. (ફઃ) સોજો, સુજવું તે.

જોમન, વિ. (નઃ) ના. નં.) ખુબસુરત.

જોમા, સ્ત્રી. (મા.) કાંતી, તેજ.

જોમાજન, પુ. (નઃ) શેકડાનુ આડ.

જોષ, પુ. (ષઃ) ક્ષય રોગ.

જોક, ન. (કં.) પોપટનુ ટોળું.

જોક્ષિકેય, પુ. (યઃ) સોમલ, જેહેર.

જોઈ, વિ. (ઙઃ) જા. ઙં.) મગર, પતંગજી.

જોઈક, પુ. (કઃ) કલાલ, દારૂ વેચનારો.

જોઈલ, સ્ત્રી. (લો.) પીંપળી.

જોઈલનિ, પુ. (નિઃ) શાક્યસુની, બુદ્ધનો અવતાર.

જોર, પુ. (રિઃ) વિષજી.

જોય, ન. (યં.) પરાક્રમ.

જોલ્લિક, પુ. (કઃ) કંશારો.

જોલ્લ, વિ. (લઃ) લા. લં.) માછલી આનારો.

જ્યોત, પુ. (તઃ) પીગળવું.

જ્યોત્નાન, ન. (નં.) મશાણ.

[ખાલ.

જ્યોત્ન, ન. (નં.) દાઢી, આદમીના મોહોડા ઉપરના

શ્યામ, વિ. (મઃ) મા. મં.) અસમાની રંગનુ, પીપુ, લીલું,

કાળુ, પ્રયાગમાનુ વડનુ આડ, મેઘ, કોકીળાનામ

પક્ષી, કોયળ, ન. મરી, શીંધેલાણ, શીંધવ

શ્યામલ, વિ. (લઃ) લા. લં.) કાલું.

શીતલ, ૧૪.	ગરનો અમર
શીતમોહ, ૧૫.	અમરપતી છે
શીતલ, ૧૬.	અમર છે
શીતલ, ૧૭.	
શીતા, ૧૮.	ગોયા રંગનું
શીત, ૧૯.	
શીત્ય, ૨૦.	પલો, સફરો
શીત્યુ, ૨૧.	
શીર, ૨૨.	ચારા, ભરી
શીર, ૨૩.	જાનો દુઝી
શીર, ૨૪.	સાવ
શીર, ૨૫.	
શીર, ૨૬.	
શીર, ૨૭.	
શીર, ૨૮.	
શીર, ૨૯.	
શીર, ૩૦.	
શીર, ૩૧.	
શીર, ૩૨.	
શીર, ૩૩.	
શીર, ૩૪.	
શીર, ૩૫.	
શીર, ૩૬.	
શીર, ૩૭.	
શીર, ૩૮.	
શીર, ૩૯.	
શીર, ૪૦.	
શીર, ૪૧.	
શીર, ૪૨.	
શીર, ૪૩.	
શીર, ૪૪.	
શીર, ૪૫.	
શીર, ૪૬.	
શીર, ૪૭.	
શીર, ૪૮.	
શીર, ૪૯.	
શીર, ૫૦.	
શીર, ૫૧.	
શીર, ૫૨.	
શીર, ૫૩.	
શીર, ૫૪.	
શીર, ૫૫.	
શીર, ૫૬.	
શીર, ૫૭.	
શીર, ૫૮.	
શીર, ૫૯.	
શીર, ૬૦.	
શીર, ૬૧.	
શીર, ૬૨.	
શીર, ૬૩.	
શીર, ૬૪.	
શીર, ૬૫.	
શીર, ૬૬.	
શીર, ૬૭.	
શીર, ૬૮.	
શીર, ૬૯.	
શીર, ૭૦.	
શીર, ૭૧.	
શીર, ૭૨.	
શીર, ૭૩.	
શીર, ૭૪.	
શીર, ૭૫.	
શીર, ૭૬.	
શીર, ૭૭.	
શીર, ૭૮.	
શીર, ૭૯.	
શીર, ૮૦.	
શીર, ૮૧.	
શીર, ૮૨.	
શીર, ૮૩.	
શીર, ૮૪.	
શીર, ૮૫.	
શીર, ૮૬.	
શીર, ૮૭.	
શીર, ૮૮.	
શીર, ૮૯.	
શીર, ૯૦.	
શીર, ૯૧.	
શીર, ૯૨.	
શીર, ૯૩.	
શીર, ૯૪.	
શીર, ૯૫.	
શીર, ૯૬.	
શીર, ૯૭.	
શીર, ૯૮.	
શીર, ૯૯.	
શીર, ૧૦૦.	

શ્રીગણેશ, પુ. (શ:) લોખાન.
 શ્રીવૃક્ષ, પુ. (શ:) ઉમરનુ ઝાડ.
 શ્રીવૃક્ષક, પુ. (ક:) થોડાના છાતી ઉપરનો ભમરો.
 શ્રોવટ, પુ. (ટ:) લોખાન.
 શ્રીચ, પુ. (ચ:) વિખણુ, રામચંદ્ર.
 શ્રીસંત, ન. (જં.) લવંગ.
 શ્રીસહોદર, પુ. (ર:) ચંદ્ર.
 શ્રીહસ્તિની, સ્ત્રી. (ની.) સુરજ કુલ.
 શ્રુત, ન. (તં.) શાસ્ત્ર, વિ. (ત: તા. તં) સાંભળેલું.
 શ્રુતિ, સ્ત્રી. (તિ:) વેદ, કાન, સાંભળવું, વાત. [ટા] ષ્રેણિ, સ્ત્રી. (ણિ:) ઝોખાવ, પંક્તી, પુ. (ણિ:) કારાગીર લોટો.
 શ્રેણી, સ્ત્રી. (ળી.) પંક્તી, ઝોખાવ.
 શ્રેયસી, સ્ત્રી. (સી.) હરડાનુ ઝાડ, પાડવળી વનસ્પતી છે.
 શ્રેયસ્, ન. (ય:) પુન, ભુલકી, વિ. (યાન્. યસી. ય) ધણુસાર, અતી શોભાયમાન.
 શ્રેષ્ઠ, વિ. (ષ: છા. ઇં.) અતીશોભાયમાન, શ્રેષ્ઠ.
 શ્રોણ, પુ. (ળ:) પાંગળો.
 શ્રોણિ, સ્ત્રી. (ણિ:) કમર.
 શ્રોણીફલક, ન. (કં.) કમરનુ હડકું.
 શ્રોણી, સ્ત્રી. (ળી.) કમર.
 શ્રોત, ન. (તં.) કાન.
 શ્રોત્રિય, પુ. (ય:) વેદનુ આધ્યાયન કરનારો.
 શ્રોષ્ટ, ઇ. બહી આપવો.
 શ્રદ્ધન, વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) સુદૃઢ, બીજુ, ખારી.
 શ્રાવા, સ્ત્રી. (વા.) પ્યારથી બુદ્ધ બોલવું, લઠાઈ, સ્વુત.
 શ્રિષ્ટ, વિ. (ષ્ટ: ષ્ટા. ઇં.) જે વચનના ધણા અર્થ હોય.
 અમે તેનો સાચો અર્થ સમજતો નથી તેવું વચન.
 શ્રીલ, વિ. (લ: લા. લં.) તવંગર, લક્ષ્મીવાન.
 શ્રીપદ, ન. (દં.) જાડા પગ થાએ છે તે દરદ.
 શ્રેષ્ઠ, પુ. (ષ:) કફ.
 શ્રેષ્ઠમણ, વિ. (ળ: ણા. ણં.) જેને કફ થયો છે તે.
 શ્રેષ્ઠમન્, પુ. (ષ્મા.) કફ.
 શ્રેષ્ઠમલ, વિ. (લ: લા. લં.) જેને કફ થયો છે તે.
 શ્રેષ્ઠાતક, પુ. (ક:) ગુંદાનુ ઝાડ.
 શ્રોક, પુ. (ક:) જસ, કીર્તી, શ્લોક, પદ.
 શ્રઃશ્રેયસ, ન. (સં.) કલ્યાણ.
 શ્વદંદા, સ્ત્રી. (દ્વા.) ગોઠુર, સરાસ વનસ્પતી છે.
 શન્, પુ. (શા.) કુત્રો.

(ત્રિ:) ચંડાળ.
(ક:) ચંડાળ.
(ધ:) કાણુ, છેદ.
(યુ:) સોળે. [ચાલવું.
(ત્રિ:) સેવા, ખીજના ચીત્રપ્રમાણુ
(ર:) સસરો.
(દ્વિ:) સો, સસરો.
(ત્રિ:) દીપ્તિ, સાંખો.
(શ્ર:) સાસુ.
(ત્રિ:) સાસુ અને સસરો.
(ન:) વા, પવન, ગેળાનું ઝાડ..
સે, આવતી કાલે.
(ત્રિ:) સોસોળીયું, સોસોળીયું.
(ત્રિ:) કોડ, પત. [દ્વિપદ્યે, એક પદ્યોડ્યે.
(ત્રિ:) તા. તં.) બોળું, સફેદ, ન. (તં.) રૂપ, એક
પુ. (ત્રિ:) હંસપક્ષી.
ન. (ત્રિ:) સેકટાના ખીજ, ધોળાં મરો.
(ત્રિ:) કા. કં.) લાલ અને સફેદ રંગ.
સ્ત્રી. (સા.) નિયંત્રી વનસ્પતી છે.

૫.

પુ. (મો.) છ કર્મ કરનારો બ્રાહ્મણ, બ્રાહ્મણ.
(દ:) ભમરો. [અને આશ્રય.
(પ:) સંધિ, વિગ્રહ, યાન, આસન, દ્વિધ
(જ:) બુદ્ધાવતાર, બુદ્ધનો અવતાર.
પુ. (ન:) કાર્તીક સ્વામી. [છે.
(ય:) કરંજના ઝાડમાંનું એક જાતનું ઝાડ,
પુ. (ય:) વેખંડ.
સ્ત્રી. (કા.) કપુર કાચરી, આંખાહળદર.
(જ:) સાત સુરમાંનો એક સુર. [હીજોડો.
(હ:) ગોદો. પુ. ન. (હ:) નપુસક, બાપસો.
(હ:) નપુસક, બાપસો, ગાંડું, હીજોડો.
(કય: કયા. ક્યં.) ચોખ્ખા ઉગવાજીવું એતર.
વિ. (મ: મા. મં.) સાંઠમો-ધુ.
મ. સાંઠ રસ્તે, સાંઠ હીરસે.
પુ. (ત્રિ:) હાથી.
, પુ. (ન:) હાથી.
પ. (ત્રિ:) સસ્તિ. જીંધવું, સુવું.

બાલવ, પુ. (વ:) ગીત, ગાવું, કામ, જીરસો.
બાળમાનુર, પુ. (ર:) કાર્તીકસ્વામી

સ.

સંક્રંદન, પુ. (ન:) હંદ્ર.
સંક્રમ, પુ. (મ:) અશય ચાલ, અશય ચાલ ચાલવી.
સંક્ષેપણ, ન. (જં.) ટુકું, થોડામા.
સંસ્ત્રી, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) સખી, દોસદારણ, ખેનપણી..
સંખ્ય, ન. (ખ્યં.) યુદ્ધ, લઠાઈ, જંગ.
સંખ્યા, સ્ત્રી. (ખ્યા.) સંખ્યા, ગણવાનો ક્રમ.
સંખ્યાત, વિ. (ત: તા. તં.) ગણેલું.
સંખ્યાવત્, પુ. (વાન્.) પંડીત.
સંગ્રહ, પુ. (હ:) ટુકું.
સંગ્રામ, પુ. (મ:) યુદ્ધ, લઠાઈ, જંગ,
સંગ્રાહ, પુ. (હ:) ઢાલનો હથોડી, મુઠમા મળ્યાત પકડવું.
સંજ, પુ. (જ:) જોના ધુટણ કુદરતી પાસે પાસે છે તેવો.
સંજપન, ન. (નં.) જીવ લેવો, ઠાર મારવું.
સંજ્ઞા, સ્ત્રી. (જ્ઞા.) આંખથી ઇશારો કરવો, ગાયત્રી
મંત્ર, સુર્યની સ્ત્રી, ચેતના, બુદ્ધી, નામ. [તેવો.
સંજ્ઞા, વિ. (જુ: જુ: જુ.) જોના ધુટણ કુદરતી પાસે પાસે છે
સંજ્વર, પુ. (ર:) અગ્નીનો સંતાપ.
સંજીન, ન. (નં.) પક્ષીની એક ગતી છે.
સંદ્રાવ, પુ. (વ:) નહાસવું.
સંફુલ્લ, વિ. (હ: હા. હં.) ફુલેલું, ફુલવાળું.
સંભલી, સ્ત્રી. (લી.) કુટણી, કુટણ.
સંમાર્જની, સ્ત્રી. (ની.) ઝાડું, સાવરણી.
સંમૃદ્ધ, વિ. (દ્ર: દ્રા. દં.) શેષેલું, સાફ કરેલ.
સંયત, વિ. (ત: તા. તં.) આંધેલું.
સંયત્, સ્ત્રી. (ત્રિ:) યુદ્ધ, લઠાઈ, જંગ.
સંયમ, પુ. (મ:) એક જાતનો યોગ સાધન કરવો.
સંયામ, પુ. (મ:) ઉપલો શબ્દ જીવો.
સંયુગ, પુ. (ગ:) યુદ્ધ, લઠાઈ, જંગ.
સંયોગિત, વિ. (ત: તા. તં.) સાથે.
સંયોજિત, વિ. (ત: તા. તં.) સાથે.
સંરાવ, પુ. (વ:) શબ્દ.
સંભાવ, પુ. (વ:) સવાલ તથા જીવાળ કરવા, સંભાળણ
સંખ્યાન, ન. (નં.) ખીછાડી, ખેસ. [પાછો નહીં ફરે તે
સંસત્રક, પુ. (ક:) પેલેથી સોગળ લઈને લઠાઈમાં

२
 ०।गी, अ.
 ०।(मा -) वाध्यां.
 ॥ नदी = सांवा
 , पु. (क =) सांवा.
 पु. (ल =) वे.)
 वि. (व =) वा - नं.
 , वि. (न =) ता - नं.
 न, पु. (न =) ता - नं.
 (क =)
 तानाक, पु.
 द्वा, स्त्री. (द्वा -)
 श्रद्धालु, वि. (लु =)
 श्रयण, न. (णं -)
 श्रवण न. (णं -)
 श्रवस्, पु. (व =)
 श्रविष्ठा, स्त्री.
 श्राणा, स्त्री. ()
 श्राद्ध, न. (द्ध =)
 श्राद्धदेव, पु.
 श्राय, पु.
 श्राव्य, वि.
 श्रावण, पु.
 श्रावणिक,
 श्री, स्त्री.
 श्रीकंठ,
 श्रीघन,
 श्रीद,
 श्रीपाति,
 श्रीपर्ण,
 श्रीपर्णा,
 श्रीपर्णा,
 श्रीनिष्ठ,
 फिल,
 फली,
 मन्,
 (मान् -)
 , वि.
 ल्स,
 ल्सलहि
 ल्स,
 पु.

(ક:) વટાણા.
(અ:) એક ચુરના શિષ્ય.
(ક:) વટાણા.
(ગ:) પંડિત વિદ્વાન, સાધુ, ન. (ત:) સત્ય,
(ત:) હાલનુ, ખુલ્લુ, નમવાને યોગ.
(મા. મં.) શ્રેષ્ઠ. [રક્ષ્ય, જંગલ, કપટ
વસ્ત્ર, કપડા, રોજનુ દાન, યસ, અ-
પર, સાથે.
(ત:) ઘેરનો માલક, જજમાન.
(મા:) સારોમાર્ગ. [કૃતયોગ.
(ત:) શાચાપાણુ, સાચાઈ, સાચું, સોગન.
(ક:) અહરિવ.
(ર:) બ્યાનો, બેઆનો, કચ્છલકરવું.
(ત:) રૂપી, સત્ય બોલનારો. [વ્યાસ.
(ત:) વ્યાસરૂપી, સત્યવતીનો ડીકરો
સ્ત્રી. (તિ:) બ્યાનો, બેઆનો, કચ્છલકરવું.
ન. (તે.) વાણીઆનુ કામ, વેપાર, વેચીને
ન કરવું
ન. (નં.) બ્યાનો, બેઆનો, કચ્છલ કરવું.
સ્ત્રી. (ના.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
ત્વં.) સત્યવૃણુ, સ્વભાવ, દ્રવ્ય, નાક, સુંઘવું,
વેપાર, પરાક્રમ, જીવ, પુ. ન. (ત્વત્વં.) પ્રાણી.
(રં.) જલદી.
તી. ન. (વા: દં.) સભા.
(નં.) ધર. [ધીકારી.
(સ્વ:) યસકર્મ જેવાને રાખેલો મુખ્ય અ-
હમેશા.
પુ. (દ:) અહરિવ.
પુ. (તિ:) વાધ, પવન.
વિ. (ન: ના. નં.) નીત્ય, હમેશાનુ, સદાકાયમ.
સ્ત્રી. (રા.) એક નદીછે.
(ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) }
(શ: શા. શં.) } સરખુ, એકસરખુ.
(ક: ક. ક.) }
(શ: શા. શં.) પાસેનુ, નજીકનુ.
(ઘ:) ધર.
તત્કાલેજ, તરતજ, તત્કાલે.
વિ. (હ. ધ્રીવી. ધ્ર્યક.) પીળનાસાથે જનારો.

સનત્કુમાર, પુ. (ર:) હાઅરેવનો માનસીક પુત્ર.
સનવર્ણી, સ્ત્રી. (ળી.) ગોકર્ણાનું ઝાડ.
સના, અ. નીત્ય, હમેશ. [એક યોગછે.
સનાતન, વિ. (ન: ના. નં.) હમેશા, નીત્ય, પુ. (ન:)
સનામિ, પુ. (મિ:) સાત પીઠીના જે પુરૂષ થઈ ગયા તે દરેક.
સનિ, સ્ત્રી. (નિ:) પ્રાર્થના, પ્રાંત, દેશ, પ્રદેશ.
સનીડ, વિ. (ડ: ડા. ડં.) પાસેનો, નજીકનો.
સંતત, ન. (તં.) નીરંતર, હમેશા.
સંતતિ, સ્ત્રી. (તિ:) વંશ, કુળ.
સંતપ્ત, વિ. (ત્ત: ત્તા. ત્તં.) રીસાએલો, ગરમ થએલો.
સંતમસ, ન. (સં.) ધણોજ અંધ:કાર.
સંતાન, પુ. (ન:) એક કલ્પવૃક્ષછે, વંશ, કુળ. [છે તે.
સંતાપ, પુ. (પ:) અન્યાપાસથી જે ઈર્ષા-ત્રાસ થાએ-
સંતાપિત, વિ. (ત: તા. તં.) ગરમ કીધેલું, તપાવેલું.
સંદાન, ન. (નં.) દોરી, ગાય બાંધવાની દોરી.
સંદાનિત, વિ. (ત: તા. તં.) બાંધેલું.
સંદાવ, પુ. (વ:) નહાસવું, નહાવું.
સંદિત, વિ. (ત: તા. તં.) બાંધેલું. [સંદેસો.
સંદેશવાચુ, સ્ત્રી. (ક.) કાસદના મોહિયી સાંભળેલો
સંદેશહર, પુ. (ર:) કાસદ, સંદેસો કેહેણારો.
સંદેહ, પુ. (હ:) શક, સંશય.
સંદોહ, પુ. (હ:) જમાવ. [મીસાંજ.
સંધા, સ્ત્રી. (ધા.) સોગન, મર્યાદા, હદ, શાંજ, સ-
સંધાન, ન. (નં.) સાંધો કરવો, એકદમ પકડવું, ડાક
લગાડવો, એકકું થવું, સહેલો, એકી, મીલાક,
લજત, લેવું, દારૂ, અથાણુ, ખટાસ. [ટક, સાવકાશ.
સંધિ, પુ. (ધિ:) પેસો આપીને દુસમીનથી દોસ્તી કરવી,
સંધિની, સ્ત્રી. (ની.) ગાભણી ગાય.
સંધ્યા, સ્ત્રી. (ધ્યા.) સાંજ, સમીસાંજ.
સન્નકદ્રુ, પુ. (દ્રુ:) ચારવૃક્ષ, ચારનું ઝાડ.
સનદ્ધ, વિ. (દ્ધ: દ્ધા. દ્ધં.) તયાર, અખતર પહેરેલો.
સન્નય, પુ. (ય:) જમાવ, લશ્કરના પછવાડે જે લ-
શ્કર હોયછે તે.
સન્નિકર્ષણ, ન. (ળં.) પાસેનુ, નજીકનુ, નજીકપણો.
સન્નિકૃષ્ટ, વિ. (ષ્ટ: ષ્ઠા. ષ્ઠં.) પાસે, નજીક.
સન્નિધિ, પુ. (ધિ:) પાસેનુ, નજીકનુ. [અવયવના વીભાગ
સન્નિવેશ, પુ. (શ:) થોડેરવે એસવાસાર કરેલી જગ
સપત્ત, પુ. (ત:) દુસમન, શત્રુ, વેરી.

(વ: ગા. વં.) પાસે, નજીક.
 (ર:) વાયુ, વા, પવન, સફેદ મરવો.
 (ળ:) વાયુ, વા, પવન, સફેદ મરવો.
 (ય:) ઢગણો કરવો, ગંજ કરવો.
 (ય:) વાકુ, વેર, ઊંચુ કરવું.
 (ત: તા. તં.) નાખેલો. [શય ધબસટવાળું.
 (જ: જા. જં.) અમીશય યુગ્મવણ વાળું, અમત-
 (ક: કા. કં.) ઉપર ઉચકેલું, ઉચકેલું-
 (ય:) } જમાવ, ટોળું, સમુદાય.
 (ય:) }
 (ક:) } દાખડો, ચપ્પુ, સંપુટ.
 (ન: જં.) ઉલટી કરેલું, આંખ ઉપર કરે-
 પર લાજવું. [મગર.
 (ત: તા. તં.) ખેપરવા, ઉઠેટ, ગરર,
 (દ્ર:) સમુદ્ર, દરીઆ.
 (સ્ત્રી. તા.) ધમાસો, રંગુ ઝાડ.
 (નં.) લીલાસ, લીલું, સુકુ નહીં તે.
 (દ્ર: દ્રા. દ્રં.) મગર, ડાહ્યાણ વાળો
 ડાહ્યો માનનારો.
 અ. આનંદ, ખુશી.
 (દ્ર:) એ નામનો-જાતનો-અમી છે.
 (ર:) } એક જાતનું હરણ છે.
 (ર:) }
 (લ: લા. લં.) સુજવાળું, સુખીઆ વાળું,
 જાળું. [દી નાખવું.
 (તં.) જડથી ઉખાડી નાખવું, જડથી કા-
 (હ:) સમુદાય, સભા, સમાજ, જમાવ.
 (ન. જ્યં.) જડથી બંધી કામ.
 (સ્ત્રી. ની.) ઝાડુ, બુતરો, શાવરણી.
 (દ્ર: દ્રા. દ્રં.) યથાર્થિત, જોડાએ તેવું.
 (દ્રી: દ્રી.) વૃદ્ધી, સંપત્તી, પૈસો, દ્રવ્ય, ધન.
 (ત્રી: ત્રી.) સંપત્તી, પૈસો, દ્રવ્ય, ધન.
 (ત્રી. ત્ર.) ઉપલો શબ્દ જુઓ. [ધરડાપણ.
 (ય:) લઢાઈ, યુદ્ધ, જંગ, દુ:ખ, બુઢાપો,
 (ન. કં.) લઢાઈ, યુદ્ધ, જંગ.
 (ક:) દાખડો, ચપ્પુ.
 (હાં) હાંના વખતના.
 (ય:) પાછળથી આવતો આવેલો ઉપદેશ.

સંપ્રધારણા, સ્ત્રો. (ળા.) નીવાડો, ચુકાદો. [પ્રવાસ.
 સંપ્રદ, ન. (દં.) બટકતાં, કરતાં, સુશાકરી, દેશાટણ,
 સંપ્રમાદ, પુ. (દ:) ખેસાવધપણો, ગાંધિ, ગફલત.
 સંપ્રમોષ, પુ. (ષ:) ગફલત, જુલ, ચુક.
 સંપ્રયાણ, ન. (જં.) જવું. [ઝીણાલવા.
 સંપ્રયોગિન, પુ. (ગી.) ગાંડી, મદારી, સ્વતંત્ર માણસ,
 સંપ્રવદન, ન. (નં.) સંભાષણ.
 સંપ્રવૃત્ત, વિ. (ત: તા. તં.) સુખ, અમલું.
 સંપ્રશ્ન, પુ. (શ:) પ્રશ્ન કરવી.
 સંપ્રસાદ, ન. (દં.) ભરીસો રાખવો.
 સંપ્રસાધન, ન. (નં.) ચુલકારક, ચુલવાળું.
 સંપ્રસ્થાન, ન. (નં.) બહારજવું, બહાર નીકળવું.
 સંપ્રસ્થિત, વિ. (ત: તા. તં.) બહાર ગયું, બહારનીકળ્યું.
 સંપ્રહર, પુ. (ર:) લઢાઈ, જીવલેલો, ગતી.
 સંપ્રહાસ, ન. (સં.) હસવું, ખુસી, આનંદ.
 સંવલ, પુ. ન. (લ: લં.) ભાતીયું, ફરાળનું, ખોરાકી,
 રસતામાળી ખોરાકી.
 સંવર, ન. (રં.) પાણી, જળ.
 સંવરારિ, પુ. (રિ:) મદન, કામ. [બહુ ગરદી.
 સંવાજ, પુ. ન. (ષ: ષં.) છાનું, અંખ, સંકટ, આફત,
 સંવાકૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ખેવાર હલવતે ખેડેલું ખેતર.
 સંમેદ, પુ. (દ:) નદીનો સંગમ.
 સંન્નમ, પુ. (મ:) ખુશીથી ઉતાવળા થવું તે.
 સંમદ, પુ. (દ:) ખુશી, હર્ષ, આનંદ.
 સંમાજની, સ્ત્રી. (જી.) બુતારો, સાવરણી.
 સંમૂલ્લન, ન. (નં.) સર્વ ટુકાણે ધેરી લેવું.
 સમ્યક્, અ. શરૂ.
 સમ્યચ, ન. (ટ.) સાચુ, સત્ય. [વર્તો રાજ.
 સમ્માજ, પુ. (ટ.) શેહનશાહ, શાહ, મોડો રાજા, ચક્ર-
 સંવત્, અ. વર્ષ, મંવત્સર.
 સંવત્સર, ન. (રં.) વર્ષ, વરસ. [કરવું.
 સંવદન, ન. (નં.) મંત્રે કરીને, કેજીને: ખુરકાવવું-વશ
 સંવનન, ન. (નં.) ઉપલો શબ્દ જુઓ.
 સંવર્ત, પુ. (તં:) પ્રળયકાળ; દુનીયા ડુખવાનો વખત.
 સંવર્તિકા, સ્ત્રી. (કા.) કમળના નવા પાતરા.
 સંવસથ, પુ. (થ:) ગામ.
 સંવાહન, ન. (નં.) આંગ-દીલની એવી કરવી. [કર
 સવિત્, સ્ત્રી. (ત્ર: ટ્ર.) બુદ્ધિ, પ્રતીક્ષા, સોગન, સ્વીકાર, કષ્ટ

સંવિદ્, સ્ત્રી. (ન.) સંભાષણ, કર્મ નીચમ, બુદ્ધિ, લક્ષ્ય.

સંસાર, નામ. ડરાક, હરાધે, આચાર, ચાલ, સંતોષ.

સંવીક્ષણ, ન. (ળ.) સ્પષ્ટિયું, ધુંડયું.

સંવીન, વિ. (નઃ તા. નં.) શેકાએલું, ઘેરાએલું.

સંવેગ, પુ. (યઃ) ખુશીથી જલદી કરતી.

સંવેદ, પુ. (ઙઃ) અનુભવ.

સંવેચ, પુ. (ચઃ) હુંચ, નીંદ્રા, જીંધ.

સર, પુ. (રઃ) ખાણ, તીર.

સરક, પુ. ન. (કઃ કં.) દારૂ પીવે.

સરણ, સ્ત્રી. (ણ.) મધમાખ.

સરટ, પુ. (ટઃ) સરેડો, કાંકીડો.

સરણા, સ્ત્રી. (ળા.) તેડું, સફેદની શેતર, ચાંદવેલો.

સરણિ, સ્ત્રી. (ળી.) માર્ગ, રસ્તો.

સરણી, સ્ત્રી. (ળી.) ચાંદવેલો, કુખ્ય પ્રસારિણી.

સરાણિ, પુ. (લિઃ) યુદ્ધવાળીને હાથ ગણવો તે.

સરમા. સ્ત્રી. (મા.) કુત્રી.

સરલ, પુ. (લઃ) દેવદારના જાતનુ એક ઝાડ છે,

વિ. (લઃ જા. લં.) ઉદાર, મોઢા દીલનો, ધરમી.

સરલદ્રવ, પુ. (વઃ) લોખાન, ધુપ.

સરલા, સ્ત્રી. (લા.) તેડું, સફેદ નીશેતર.

સરલી, સ્ત્રી. (લી.) તળાવ.

સરસોદ્ધ, પુ. ન. (હઃ હં.) કમળ.

સરસ. ન. (રઃ) તળાવ. [નદીનુ નામ છે.

સરસ્તી. સ્ત્રી. (ત્રી.) વાણી, ભાષા, ખોલયું, નદી,

સરસ્વતી. પુ. (જાન.) સમુદ્ર, એક નદી છે. [ટલી, ગોળ.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) એક જાતનુ વાસણું છે, મા-

સરસ્વતી. સ્ત્રી. (ત્રી.) નદી.

સરસ્વતી. પુ. (લિઃ) સમુદ્ર.

સરસ્વતી. ન. (લં.) પાણી, જળ.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) સાધ.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) સ્વચ્છ, ત્યાગ, નીચમ, અધ્યાય,

અંશમયોગવાળી જગા, સૂદી, કુળીઆં

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) સાચવવાનું ઝાડ.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) અપમાનનું ઝાડ.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) સાધ.

સરસ્વતી. પુ. (રઃ) સાણ આર.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) સાધ.

સરસ્વતી. પુ. (વઃ) સાધ.

સર્વમ્, ન. (વઃ) ધી.

સર્વસહા, સ્ત્રી. (સા.) પૃથ્વી.

સર્વ. પુ. (વઃ) મહાદેવ. વિ. (વઃ વાં. વં.) સકળ, સંપૂર્ણ.

સર્વજ્ઞ. પુ. (જઃ) બુદ્ધિનો અવતાર, મહાદેવ.

સર્વજનઃ ય. આશુ આશુ. [એવો રાજ એવો

સર્વનોમદ્ર, પુ. (ઙઃ) લીંબડો, મળલા ઉપર મળ

સર્વનોમદ્રી, સ્ત્રી. (ઙા.) ચિત્તણીનુ ઝાડ.

સર્વનોમુલ, ન. (સં.) પાણી, જળ.

સર્વદા, ય. હમેશા, સર્વકાળ. [ધેડો ત્રીં

સર્વનુરાવહ, વિ. (હઃ હા. હં.) મોજો ઉપાડનારો ખ

સર્વનુરીણ, વિ. (ળઃ જા. જં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

સર્વમંગલા, સ્ત્રી. (લા.) પાર્વતી.

સર્વરસ, પુ. (સઃ) લોખાન.

સર્વલ, સ્ત્રી. (લા.) એક જાતનુ હાથીઆર છે.

સર્વલા, સ્ત્રી. (લા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

સર્વરાજ, પુ. (વઃ) આખીરાત.

સર્વરીક્ષર, પુ. (રઃ) ચંદ્ર, ચાંદ.

સર્વર્તુમાદેવર્ચ, પુ. (ર્ચઃ) વર્ષ, વરસ.

સર્વલિંગિન, પુ. (ળી.) બોદના મનના.

સર્વવેદસ, પુ. (વાઃ) જેણે આપણુ બધું આપ

વિધજીનન યતકાંધો તે.

સર્વસજ્જન, ન. (નં.) ચારજાતના લશ્કરનો જમા

સર્વનુમૂલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) તેડું, સફેદ નીશેતર.

સર્વજ્ઞમોજિન, વિ. (જી. જિની. જિ.) બ્રાહ્મણ ક્ષ

એવોનુ અંન ખાનારો.

સર્વજ્ઞીન, વિ. (નઃ ના. નં.) } ઉપલો શબ્દ જુવો.

સર્વાભિસાર, પુ. (રઃ)

સર્વવર્થસિદ્ધ, પુ. (ઙઃ) બુદ્ધિનો એક અવતાર છે.

સર્વોષ, પુ. (યઃ) બ્રાહ્મણ ક્ષત્રીનુ અંન ખાનારો

સર્વેષ, પુ. (વઃ) સરસી, રાઈ.

સલિલ, ન. (લં.) પાણી, જળ.

સલ્લહી, સ્ત્રી. (હી.) સાલહ નામનું ઝાડ.

સવ, પુ. (વઃ) યત. [રસ પીવે

સવન, ન. (નં.) યતના વખતે ચોમ નામના વહો

સવયસ, વિ. (યઃ યા. યં.) હમઉમર, એક ઉમરન

સવિનુ, પુ. (તા.) સુર્ય, સુરજ.

સવિધ, વિ. (ધઃ ધા. ધં.) પાસે, નજીક.

વિ. (ધાઃ ધા. ધાં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

વ્યા.વ્યં.) ડાખીબાળુ, ડાખીબાળુનું અંગ.
 ટ:) સારથી, ગાડી હાકનારો.
 ઉપલો શબ્દ મુવો. [નારા બ્રહ્મચારી.
 પુ.(રી.) એક શાખાને એક ટુકાણે બણ-
 નં.) યસનાવખતે પશુ મારવો તે.
 વ્યં.) ઝાડના કૃષ.
 ટુ. (ર:) સાયલાનું ઝાડ.
 ટાથિ, પુ. (હ:) પરાક્રમ. [આખો.
 ટ:) ધણીજ મીઠી કેરી તેનું ઝાડ, મીઠો
 ટ. (રી.) સખી, દોસદારણ, બેનપણી, ર.
 રેટાનું ઝાડ.
 જ:) શખો-ગોભાઈ.
 સ્ત્રી. (ળી.) પરણેલી બાયડી, સ્ત્રી, બાયડી.
 ન: ના. નં.) સૌશીક, ખમણારો.
 ટ. (નં.) સાથે જમવું.
 અકસ્માત, એકાએક.
 હ:) પરાક્રમ, બળ, પુ. (હ:) માગસર મ-
 કમંતરે, ન. (હ:) તેજ, બ્યોતી.
 વ્ય:) પોષ મહીનો.
 ટુ.) એક જાતની માછલી છે.
 ટ. (લં.) કમળ.
 સ્ત્રી. (યાં.) દરો, દુર્વા.
 ટુ. (ધિ:) હીંગ.
 પુ.(ધી.) અમ્લવેતસ ઝાડ, ન.(ધિ:) હીંગ.
 ટુ.) સુધે, સુરજ.
 ટ. (જ:) ધંદ્ર. [લશ્કરનો સરદાર.
 ટ. (સ્ત્રી. સ્ત્રી. સ્ત્રી.) એક હજાર માણસ-
 ટ.) કાઠાથેવતી, થેવતીચુલાખ, જંગલીમગ.
 ટ. (ય: યા. યં.) સેવક, ચાકર, પછવાડે જ-
 મગો, દોસ્ત.
 ટ. (તા.) ચાકરોનું ટોળું.
 ટુ.) સહનશીલ, શોસીક, ખમનારો.
 ટ. (ય: યા. યં.) ખુલાદીલનો, સાકદીલનો.
 ટ. (ર: રા. રં.) સગોભાઈ.
 ટ. (ક: કા. કં.) વહાણથી વેપારકરનારો.
 ટ. (ન: ના. નં.) લઠાઈમા હુશાર.
 ટ. (ક: કા. કં.) શકબરેલો, સંશયખાર.
 સાથે.

સાકેત, ન. (તં.) અયોધ્યા નગરી.
 સાકુક, ન. (કં.) જવનો જાખવ.
 સાક્ષાત્, અ. પ્રત્યક્ષ, પોતે, પંડે, બરાબર.
 સાગર, પુ. (ર:) સમુદ્ર, દરીયા.
 સાગરાંચરા, સ્ત્રી. (રા.) પૃથ્વી.
 સાંચિ, અ. વાડું, સીધું નહી તે.
 સાતલા, સ્ત્રી. (લા.) સીકેકાકા.
 સાતિ, સ્ત્રી. (તિ.) દાન, આપવું, અંત, સમાપ્તી, છેડો.
 સાતિસાર, વિ. (સં. રં.) જેને અતીસારનો રોગ
 થયો છે તે.
 સાતનિક, પુ. (કં.) વટાણા.
 સાંત્વ, ન. (લં.) ધણુજ મીઠું બોલવું.
 સાત્વિક, વિ. (ક: કા. કં.) અંત:તકરણથી પેદાયવું.
 સાદન, ન. (નં.) ધર.
 સાદિન, પુ. (દી.) અસ્વાર, સ્વાર, સારથી, માહાવત.
 સાધન, ન. (નં.) મારવું, અગ્નીદાહ, જવ, દ્રવ્ય, દ્રવ્ય
 આપવું, મૃતસંસ્કાર, અર્થ ઉત્પન્નથયો, સામા-
 ન, સાધન, ઇલાજ, પછવાડેથી જવું.
 સાધારણ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) સરખું, એક સરખું,
 અનેક સંબંધી, સર્વ સાધારણ.
 સાધિત, વિ. (ત: તા. તં.) અપવેલું, સાધન કીધેલું.
 સાધિષ્ઠ, વિ. (ષ: ષા. ષં.) અતી ખુશીથી કબુલ કરેલું.
 સાધ્યિસ, વિ. (યાન્. યસી. ય:) મહાન સાધુ.
 સાધુ, પુ. (ધુ:) સુજનન, વિ.(ધુ: સ્ત્રી. મેનુ.) ખુબસુરત.
 સાધ્ય, પુ. (ધ્ય:) દેવળી એક જાતી છે, વિ. (ધ્વ.
 ધ્યા. ધ્યં.) સાધવાનું.
 સાધ્વસ, ન. (સં.) ભય, ખીક.
 સાધ્વી, સ્ત્રી. (ધ્વી.) પતીવ્રતા સ્ત્રી, પાકદામન સ્ત્રી.
 સાનુ, પુ. ન. (નુ: નુ.) પહાડનું શીખર-છેડો.
 સાંદટિક, ન. (કં.) તરતકૃષ, તરતકૃષદો.
 સાંદ્ર, વિ. (દ્ર: દ્રા. દ્રં.) ગીરંતર, ગરમ.
 સાન્નાય, પુ. (ય:) એક જાતનો હર્ષ છે.
 સાપ્તવીન, ન. (નં.) દોસ્તી, બાપબંદી.
 સામષેની, સ્ત્રી. (ની.) અગ્નીમા સમીધા નાખીને સ-
 બગવાસાર જે વેદનો મંત્ર બોલે છે તે.
 સામન્, ન. (મ.) સમજાવવું, તહાકુંકરવું, હંકુપાડવું.
 સામાજિક, વિ. (ક: કા. કં.) સબ્ધ. [સાધાર
 સામાન્ય, ન. (ન્યં.) સાધારણજાતી, વિ. (ન્ય: ન્યા. ન

संवि

संवि

संवि

संवि

संवि

संवि

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

सर

(કુ.) સમુદ્ર, સીંધદેશ, સ્ત્રી. (કુ.) સીંધુ.
(કુ.) હાથીના માથામાંના મદનો રસ.
(ક.) સિંદુક શબ્દ જીવો.
(જ.) સેદેલાણ, સીંધવખાર.
પુ. (મ.) એ નદીનો સંગમ.
પે. (કી.) સાલહનામનું ઝાડ.
(લ.) લોખાન, ધુપ.
(ર.) પાણીના ત્રીણાત્રીણા છાંટા.
(તા.) હલવતે એતરમા ખોદીને ખોડી કીધો
તે, જનકરાજનીકં-યાસીતા, ભાગીરથીનદી.
(ત્ય: ત્યા. ત્ય.) હલવતે ખોદિલું એતર.
પ. (કુ: કુ.) દાર, શરાખ.
(મા.) સીમ, મર્યાદા, હદ્દ. [રચના.
(ત:) બાલ વોળવાની એક રીત છે, કેશ-
સ્ત્રી. (ની.) સ્ત્રી, બાયડી.
(મા.) ગામની સીમ, -હદ્દ.
(ર:) હલ.
પુ. (ળિ:) બળરામ, બળદેવ. [કામ કરવું.
(નં.) સીવવાનું કામ, સીવણ, સોઢવતે
(કં.) સીસું.
(ડ:) થુવર, થોર.
મતીશય, બધુ, બહુ, પુજન, ઉદય, ઉત્કર્ષ.
(ક:) કાંદો, ડુંગળી, કંદ, રતાળુ.
(ર: રા.રં.) ગરીબ ગાય. [પણ ભાગે છે તે.
લ:લા.લં.) જે ખીજને આપે છે અને પોતે-
વે. (ર: રા. રં.) કોમળ, કુમળું.
(તં.) પુન. [સીખદાર.
વિ. (તી. તી. તિ.) ભાગ્યવાન, પુનવાન, ન-
(લં.) ખુશી, આનંદ, હર્ષ.
પુ. (ક:) સાજીખાર.
, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) } ગરીબ ગાય.
, વિ. (ઘ: ઘા. ઘં.) }
(ત:) ખુદ્દનો અવતાર.
ત, સ્ત્રી. (તિ.) યસના જમીનપાસે માહાર
એ ન આવવું માટે જે વાડ બરે છે તે.
લી. (ખા.) મુંડસી, મુંડસવેલા વનસ્પતી.
વે. (ધિ: ધિની. ધિ.) ખુસખોઈ, નં. (ધિ:) કા-
કેથીખર.

સુચરિતા, સ્ત્રી. (જા.) પતીવ્રતા સ્ત્રી, પાકદામન સ્ત્રી.
સુવેલક, ન. (કં.) સારાં કપડા.
સુત, પુ. (ત:) પુત્ર, ડીકરો, રાજા.
સુતશ્રેણી, સ્ત્રી. (ળી.) મુશકપણી વનસ્પતી છે.
સુતા, સ્ત્રી. (તા.) કં-યા, ડીકરી.
સુત્યા, સ્ત્રી. (ત્યા.) એક જાતનું રેનાન છે.
સુલામન, પુ. (મા.) ઇંદ્ર.
સુલન, પુ. (લા.) હાંમેણો.
સુદર્શન, ન. (નં.) વૈષ્ણવ એક હાથીઆર છે.
સુદાય, પુ. (ય:) કં-યાદન કરતી વખતે જમઢનેઆ-
પેલા પેસો, જુનોઢ યયા પછી જે ભીક્ષા માગે-
છે તે પેસો.
સુદૂર, વિ. (ર: રા. રં.) ધણુજ દુર.
સુધર્મન, સ્ત્રી. (મા.) દેવની સભા.
સુધાંજી, પુ. (ઙુ:) એંદ્ર, આંદ.
સુધા. સ્ત્રી. (ધા.) અમૃત, યુનો, એક જાતનું સુરણ
છે, થોર, થુવર, વીજળી, વીલુક્ષતા, આમળાનું ઝાડ.
સુધી, પુ. (ધી.) પંડીત, વીદ્વાન.
સુનિષ્ણક, ન. (કં.) કુરડીનું શાક.
સુંદર, વિ. (ર: રા. રં.) ખુબ સુરત.
સુંદરા, સ્ત્રી. (રા.) } સારા બાંધાની સ્ત્રી.
સુંદરી, સ્ત્રી. (રી.) }
સુપાયન, પુ. (ય:) સરોમાર્ગ.
સુવર્ણ, પુ. (ર્ણ:) ગુણ.
સુવર્ન, પુ. (ર્વા.) દેવ.
સુપાર્શ્વક, પુ. (ક:) ગજાં, લાખીપીપળી વનસ્પતી છે.
સુપ્રતીક, પુ. (ક:) દશાનુક્રીયાનો હાથી. [હુશાર તે.
સુપ્રયોગવિદિશ, વિ. (લ: લા. લં.) બાણ છોડવાના જે
સુપ્રભાવ, પુ. (પ:) સાંઝે ભાષણ.
સુમગાસુત, પુ. (ત:) પરણેલી બાયડીનો ડીકરો.
સુમિશ્રા, સ્ત્રી. (શ્રા.) ધાંતકી, ધાયટી, ધાયટુલ વનસ્પતી.
સુમન, ન. (મં.) ફુલ.
સુમન, પુ. (ન:) ધવું. [(ના:) દેવ.
સુમનસ, સ્ત્રી. વ. (સ:) ફુલ, જાહના ફુલનું ઝાડ, પુ.
સુમના, સ્ત્રી. (ના.) જાહનું ઝાડ.
સુમનોરજસ, ન. (જ:) ફુલમાંના રેણુ.
સુમેરુ, પુ. (ર:) મેરુ પર્વત.
સુર, પુ. (ર:) દેવ, સુરજ.

સુરંગા, સ્ત્રી. (ગા.) ભાથરૂં, સુરંગ.
 સુરજેષ્ઠ, પુ. (ષઃ) પ્રહરેવ. [ખત કરવી.
 સુરત, વિ. (તઃ તા. તં.) દયાળુ, ન. (તં.) મૈથુન, સોહ-
 સુરદીર્ઘિકા, સ્ત્રી. (કા.) સ્વર્ગગંગા, ભાગીરથી નદી.
 સુરદ્વિષ, પુ. (દ્વઃ) દૈત્ય.
 સુરનિશ્ચયા, સ્ત્રી. (ગા.) ભાગીરથી નદી.
 સુરપતિ, પુ. (તિ.) ઇંદ્રઃ.
 સુરમી, સ્ત્રી. (મિઃ) ગા, સાલધનું ઝાડ, વિ. (મિઃ મિ.
 મિ.) ખુશખોઈ, વસંત રંગ, જયકૃષ્ણ, ખુબસુરત,
 ન. (મિ.) ચાપો, ગાગ, સોનુ, સુન્દુ.
 સુરલોક, પુ. (કઃ) સ્વર્ગ લોક.
 સુરવર્ત્મન, ન. (મા) આકાશ.
 સુરસા, સ્ત્રી. (સા.) ધુંગસી, ધુંગુસવેલો.
 સુરા, સ્ત્રી. (રા.) દારૂ, સરાખ.
 સુરાચાર્ય, પુ. (ર્યઃ) બૃહસ્પતી, ગુરૂ.
 સુરામંડ, પુ. (મંડઃ) દારૂ ઉપરનું પાણી, છારી.
 સુરાલય, પુ. (યઃ) મેરૂ પર્વત.
 સુરાજ, ન. (જં.) દુર, દુવર.
 સુવચન, ન. (નં.) સાઈ બોલવું.
 સુવર્ણ, ન. (ર્ણં.) સોનુ, સુન્દુ.
 સુવર્ણક, પુ. (કઃ) ગરમખાનું ઝાડ.
 સુવલિ, સ્ત્રી. (લિઃ) પાવચી.
 સુવહા, સ્ત્રી. (વા.) સાલધનું ઝાડ, ધુંગુસવેલો.
 સુવાસિની, સ્ત્રી. (ની.) જરા જીવાન અને પરણેલી સ્ત્રી.
 સુવ્રતા, સ્ત્રી. (તા.) ગરીબ ગાય.
 સુચાત્રી, સ્ત્રી. (ત્રી.) કારલી, કાળી શાક છે.
 સુશ્રીમ, વિ. (મઃ મા. મં.) તેજુ, થંડુ.
 સુષમ, વિ. (મઃ મા. મં.) ખુબ સુરત.
 સુષમા, સ્ત્રી. (મા.) ધણી સરસ શોભા.
 સુષવી, સ્ત્રી. (વી.) કાળુ જીરૂ.
 સુષિર, વિ. (રઃ રા. રં.) કાણાવાળું, ન. (રં.) છીદ્ર, કાણુ,
 છેદ, ખાસરી-વાસળી, સુરલી, મંખ વીગેરે વાળં.
 સુષિ, સ્ત્રી. (ષિઃ) કાણુ, છેદ, ખાંડું.
 સુષિમ, વિ. (મઃ મા. મં.) તહાંડું, થંડુ.
 સુષીમ, વિ. (મઃ મા. મં.) તહાંડું, થંડુ.
 સુષિણ, પુ. (ણઃ) કુંદાનુ ઝાડ.
 સુષોણિકા, સ્ત્રી. (કા.) કાળા તેંડુ, તીધારે વનસ્પતી.
 સુષુ, ઘ. અતીશય, બાણ, પ્રથંસા, વાહવા.

સુસંકૃત, વિ. (તઃ તા. તં.) સાઈ રંધેલું, પ્રયત્નથી નીપવ
 સુસવી, સ્ત્રી. (વી.) કારેલાનો વેલો.
 સુન્દદ, પુ. (ત્વં દ્વં) સંગો, દોસ્ત, બાઈબંદ.
 સુન્દદય, વિ. (યઃ યા. યં.) ખુલા દીલનો.
 સુકર, પુ. (રઃ) ડુકર, ભુંડ.
 સુક્ષ્મ, વિ. (ક્ષ્મઃ ક્ષ્મા. ક્ષ્મં.) ખારીક, ગ્રીણુ, નહ
 અદ્ય, ન. (ક્ષ્મં.) કપટ, આત્મસંબંધી, અદ્ય
 પુ. (ક્ષ્મં.) પરમાણુ.
 સૂચક, વિ. (કઃ કા. કં.) યાદ દેનારો, કાનમાં
 જાગી બદગોઈ કેન્દ્રો. ડોક, છેડો, સોહ
 સૂચિ, સ્ત્રી. (ચિઃ) સોહ, એક જાતનો નાચછે, અ
 સૂત, પુ. (તઃ) બ્રાહ્મણીને ક્ષત્રીયથી થએલો દી
 ડીકરો, સારથી, પારો, સુતાર, ભાટ. [વા
 મુતિકાગ્રહ, ન. (હં.) સુવાવડીની જગા, સુવાવડ
 સૂતમાસ, પુ. (સઃ) જાણવાનો મહિનોઃ—(નવમે
 થવા દસમે.)
 સૂત્યાન, વિ. (નઃ ના. નં.) ચતુર, હુશાર, સાવધ
 મૂલ, ન. (લં.) તાર, સુતર, દોરો. ટિલુ જાળુ, કસા
 સુલેષ્ઠન, ન. (નં.) કરારીઆએ એક જાતનું
 સુલામન, પુ. (મા.) ઇંદ્ર [ગ્રી દાળ, કા
 સૂદ, પુ. (દઃ) રથોહાએ, રંધનારો, દહીં, કઢી, વટા
 સૂના, સ્ત્રી. (ના.) જાળનો નીચલોભાગ, કં
 ડીકરી, કારમારવાની જગા.
 સૂનુ, ન. (નુઃ) પુત્ર, ડીકરો, નહાનોબાઈ, સુર્ય, સુર
 સૂનંત, ન. (તં.) સાચું અને મીઠું બાણુ.
 સૂન્માદ, વિ. (દઃ દા. દં.) ઉદ્દેષ્ટ, એ પરવા.
 સુપકાર, પુ. (રઃ) રથોહાએ, રંધનારો.
 સૂર, પુ. (રઃ) સુર્ય, સુરજ.
 સુરણ, પુ. (ણઃ) સુરણ.
 સૂરત, વિ. (તઃ તા. તં.) દયાળુ, દયાશીળ.
 સૂરસૂત, પુ. (તઃ) સુરજનો સારથી જે અરણુ તે.
 સૂરિ, પુ. (રિઃ) પંડીત, વીદ્વાન.
 સૂર્ય, પુ. ન. (ર્યઃ ર્યં.) રસોહ.
 સૂર્મી, સ્ત્રી. (મીં) લોહિડાની મુર્તી.
 સૂર્મી, સ્ત્રી. (મીં.) લોહિડાની મુર્તી.
 સૂર્ય, પુ. (ર્યં) સુર્ય, સુરજ.
 સૂર્યકાંત, પુ. (તઃ) એક જાતનો સફેદ પથ્થરછે.

સેના, સ્ત્રી. (યા.) યમુના નદી.
 સમ, પુ. (મ:) અમાસ.
 સુ (ક.) આઠના આજુબાજુનો ભાગ.
 સૌ, સ્ત્રી. (જી.) ,, ,, ,, ડાહ્યું, દાઢ.
 સુ, ન. (કિ.) } ઉપલો શબ્દ જુવો.
 ન. (કં.) }
 પુ. (ગ:) ગોફણ.
 સુ, પુ. (લ:) શીયાળ.
 સુ, સ્ત્રી. (જિ.) અંકુશ.
 સુ, સ્ત્રી. (કા.) યુક.
 સુ, સ્ત્રી. (કા.) યુક.
 સુ, સ્ત્રી. (તિ:) માર્ગ, રસ્તા.
 સુ, સ્ત્રી. (ટી.) એક જાતનું માપ છે, નદી. [૨૫.]
 સુ, પુ. (ર:) એક જાતનું હરણ છે, હરણ જુ બ-
 વિ. (દ: દા. દં.) ધણુ, પુષ્કળ, ઉપજવેલું,
 ઉત્પન્ન કરેલું, ઠરવેલું, છેડેલું, નાખેલું.
 સુ, ન. (જં.) બાલદી, ડોલ, પપ્પાલ, મસક,
 આંખડાનું વાશણ.
 સુ, ન. (નં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 પુ. (તુ:) પુલ, મોડો ખંદ.
 સુ, સ્ત્રી. (ના.) લસ્કર, શેના.
 સુ, ન. (ગં.) હાથી, ધોડા, પાયદળ, એ, દરેક.
 સુ, પુ. (નીઃ) કાર્તીકસ્વામી, શેનાપતી.
 સુ, ન. (સં.) લસ્કરનો ભાગ.
 સુ, પુ. (કઃ) પોહરેકરી, ચોકીદાર.
 સુ, પુ. (લુ:) ગુંદાનું આડ.
 સુ, પુ. (વઃ) શીવવું.
 સુ, પુ. (કઃ) ચાકર, નોકર, શેવક.
 સુ, ન. (નં.) ઉપભોગ, શેવા, ચાકરી.
 સુ, સ્ત્રી. (તા.) ચાકરી, નોકરી. [વાળાનું મુખીયું.
 સુ, વિ. (વ્ય: વ્યા. વ્યં.) પીવા લાયક-ભોગ, કાળા
 સુ, પુ. (ય:) રાહુ નામનો ગ્રહ.
 સુ, વિ. (ત: તા. તં.) રેતીવાળો દેશ.
 સુ, સ્ત્રી. (ની.) એક નદી છે.
 સુ, પુ. (કઃ) લસ્કરનો ચોકીદાર, લસ્કરના મળેલો.
 સુ, પુ. (વઃ) ધોડો, શંધવખાર.
 સુ, ન. (ન્યં.) શેના, લસ્કર.
 સુ, પુ. (કઃ) હલ ખેડનારો બળદ.

સૈરંધ્રી, સ્ત્રી. (પ્રી.) ખીખના ધેર રહીને તેના બાપ-
 ડીના નીમાળા તથા માથું વોળનારી સ્વતંત્રસ્ત્રી.
 સૈરિમ, પુ. (મઃ) ગળે કરીને એક બળદની જાત-
 છે, જંગલી બળદ.
 સૈરિયક, પુ. (કઃ) કોરેટીનું આડ.
 સૈરિયક, પુ. (કઃ) કોરેટીનું આડ.
 સોદ, વિ. (દ: દા. દં.) ક્ષમત મળેલો, માફ મળેલો.
 સોદર્ય, પુ. (યં.) સ્વગો ભાઈ.
 સોન્માદ, વિ. (દ: દા. દં.) ભ્રમીજ, ધેલો.
 સોપાન, પુ. (વઃ) સુરજનું અથવા ચંદ્રનું ગ્રહણ.
 વિ. (વઃ વા. વં.) દુઃખ દાયક.
 સોપાન, ન. (નં.) પગથીયાં, નીચરણી, દાદરો.
 સોમાજન, પુ. (નઃ) શેગટાનું આડ.
 સોમ, પુ. (મઃ) ચંદ્ર આ શબ્દ જોડારે કોઈપણ શબ્દ
 ના પછવાડે આવે છે તેહારે તેનો અર્થ એ
 એમ થાય છે.
 સોમપ, પુ. (વઃ) શોભયાગ કરનારો.
 સોમગ, પુ. (વાઃ) }
 સોમગીયન, પુ. (થી.) } ઉપલો શબ્દ જુવો.
 સોમગીતિન, પુ. (તી.) }
 સોમગીવિન, પુ. (વી.) }
 સોમરાજી, સ્ત્રી. (જી.) બાવચી.
 સોમલતા, સ્ત્રી. (તા.) સોમવલ્લરી બનસ્પત્તિ છે.
 સોમવલ્લ, પુ. (લઃ) સુકેદ મેરૂનું અર્ધ, કુંભાનું આડ.
 સોમવલ્લરિ, સ્ત્રી. (રિ:) જે વેલાંના પાતરાં વદમા ખડી
 પડે છે અને શુધ્ધ માંસ થાય છે તે વેલો.
 સોમવલ્લરી, સ્ત્રી. (રી.) પુલો શબ્દ જુવો.
 સોમવલ્લિકા, સ્ત્રી. (કા.) બાવચી.
 સોમવલ્લી, સ્ત્રી. (લી.) સોમવલ્લરિ શબ્દ જુવો.
 સોમોદ્ભવા, સ્ત્રી. (વા.) નર્મદા નદી.
 સોલુંડન, ન. (નં.) બદગોઠ, નીંદાયુક ભાષણ.
 સૌગંધિક, ન. (કં.) શાંજનું ફુલનારું કમળ.
 પુ. (કઃ) ગંધક, ગંધરક.
 સૌગત, પુ. (તઃ) એક નાસ્તીક છે.
 સૌચિક, પુ. (કઃ) દરજી.
 સૌદામની, સ્ત્રી. (ની.) વીજળી, વીદ્યુલ્લતા.
 સૌદામિની, સ્ત્રી. (ની.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 સૌષ, ન. પુ. (મં. ધઃ) રાજમેદલ, રાજવાડો.

સૌભાગિનિય, પુ. (ય:) સુભગાનો ડીકરો, નસીબદાર માનો ડીકરો.

સૌભાજન, પુ. (ન:) શેગટાનુ આડ.

સૌમ્ય, વિ. (મ્ય: મ્યા. મ્યં.) ચંદ્રનો ભગત, ખુબસુરત સાંત, થેડો, પુ. (મ્ય:) ખુધનામનો ગ્રહ.

સૌરમય, પુ. (ય:) બળદ.

સૌરમેયી, સ્ત્રી. (યી.) ગાય.

સૌરાષ્ટ્રિક, પુ. (ક:) એક જાતનુ જોહેર છે.

સૌરિ, પુ. (રિ:) શનિ નામનો ગ્રહ.

સૌર્વલ, પુ. (લ:) સંયબખાર.

સૌવેદ, પુ. (વ:) બાલદાર.

સૌવેદલ, પુ. (લ:) બાલદાર.

સૌવીર, ન. (રં.) ખોર, કાંજી, સુરખો.

સૌહિય, ન. (યં.) તૃપી.

સ્કંદ, પુ. (દ:) કાર્તીકસ્વામી.

સ્કંધ, પુ. (ધ:) મુળીયાથી દાહણ સુધી જે આડનો ભાગ તે, જમાવ, ખેંચો, ખાંદો, સાન-વીસાનાદી પાંચ, રાજો, વીધુ. [જે કાંદો તે.

સ્કંધશાખા, સ્ત્રી. (શા.) મુખ્યભાગ, પ્રથમ ઉત્પન્ન

સ્કન્ન, વિ. (જ્ઞ: જ્ઞા. જ્ઞં.) ગળેલું, ખરી પેડેલું.

સ્વલન, ન. (નં.) રાંગવું, નહાના છોકરાનુ હાથધુ-ણવ તે ચાલવું, ધુટણવતે ચાલવું, ધરમસુકેલો.

સ્વલિત, ન. (લં.) લઢાઈમાં પછવાડે હટવું, વિ. (ત: તા. તં.) ધરમસુકેલો.

સ્તન, પુ. (ન:) ધાધ.

સ્તનંધય, પુ. (ય:) નહાનુ બાળક.

સ્તનંધયી, સ્ત્રી. (યી.) નહાની છોકરી.

સ્તનનિસૃત, વિ. (ત: તા. તં.) ધાધમાંથી ટપકેલું ડુંધ.

સ્તનપા, સ્ત્રી. (પા.) નહાની છોકરી.

સ્તનયિલુ, પુ. (લુ:) મેધ.

સ્તનિત, ન. (તં.) ગગડાટ, મેધગર્જના.

સ્તમ, પુ. (મ:) બકરો, મેંદો, ગેટો, ગાડર.

સ્તંવ, પુ. (વ:) જે આડને મુળયાથીજ દાળનીકળે છે તે.

સ્તંવકારિ, પુ. (રિ:) જવ, હરીક નામના ચોખ્ખા.

સ્તંવધન, પુ. (ન:) દાતરડું.

સ્તંવધ, પુ. (ધ:) દાતરડું.

સ્તંવેરમ, પુ. (મ:) હાથી, હતી.

સ્તંભરોમનુ, પુ. (મા.) ડુક્કર, બુંડ.

સ્તંભ, પુ. (મ:) થાંબલો, ભાર.

સ્તવ, પુ. (વ:) સ્તુતી.

સ્તવક, પુ. (ક:) કુલનો ઝુમખો-કો.

સ્તિમિત, વિ. (ત: તા. તં.) લીધું, ભીચુ.

સ્તુત, વિ. (ત: તા. તં.) સ્તુતીકરેલ.

સ્તુતિ, સ્ત્રી. (તિ:) સ્તુતી, વાહવા.

સ્તુતિપાઠક, પુ. (ક:) સ્તુતી કરનારો, ભાટ.

સ્તુમ, પુ. (મ:) બકરો, મેંદો, ગેટો, ગાડર.

સ્તૂપ, પુ. (વ:) વડા.

સ્તૂન, પુ. (ન:) ચોર.

સ્તેમ, પુ. (મ:) લીલાસ, ભીચુ.

સ્તેય, ન. (યં.) ચોરી.

સ્તૈન્ય, ન. (ન્યં.) ચોરી.

સ્તોક, વિ. (ક: કા. કં.) નહાનુ, થોડુ, ઝીચુ.

સ્તોલ, ન. (લં.) સ્તુતી, વાહવા.

સ્તોમ, પુ. (મ:) જમાવ, ટોણુ, સ્તુતી, યસ.

સ્ત્રી, સ્ત્રી. (સ્ત્રી.) સ્ત્રી, બાયડી.

સ્ત્રીક્ષીર, ન. (રં.) માનુદુધ.

સ્ત્રીર્ધમિણી, સ્ત્રી. (ળી.) અડકાએલી બાયડી.

સ્થંહિલ, ન. (લં.) યસસાર મંત્રથી સાકરેલી જ

સ્થંહિલશાપિનુ, પુ. (ધી.) યસ કરનારો સ્થંડીલ જે મુએ છે તે.

સ્થદતિ, પુ. (તિ:) યથા વીધીયાગ કરેલ, બાલદાર

સ્થલ, ન. સ્ત્રી. (લં. લી.) સ્થાન, જગા.

સ્થવિર, વિ. (ર: રા. રં.) ખુજર, ધરડો, ડોસો,

સ્થવિષ્ઠ, વિ. (ષ્ઠ: શ્ઠા. શ્ઠં.) ધાણુમોઠું.

સ્થાંહિલ, પુ. (લ:) યસ કરનારો સ્થંડીલ ઉપર જોધે છે

સ્થાણુ, પુ. (ણુ:) મહાદેવ, અતીસ્થીર, ખીળો, પુ

(ણુ: ણુ.) જે આડની દાળ તોડી છે તેવું આ

સ્થાન, ન. (નં.) જગા, સ્થીતી, અવકાશ, નીત્ય, રખાપણું.

સ્થાનીય, ન. (યં.) નમર, શેહેર.

સ્થાને, ધ. ધુલત, યોગ્ય.

સ્થાપત્ય, પુ. (ત્ય:) બાલદાર.

સ્થાપની, સ્ત્રી. (ની.) પાડવળી, પહાડમુળ વનસ્પતિ

સ્થામનુ, ન. (મ.) પરાક્રમ.

સ્થાયુક, પુ. (ક:) પટેલ, ગમખેડોના હાકમ.

સ્થાલ, ન. (લં.) એક જાતનુ વાસણું છે.

જી. (લી.) પાડવળી, પહાડયુગ વનસ્પતી છે.
 જિ. (ર: રા. રં.) સ્થાવર, અચર, નહી હલે-
 જી. ન. (રં.) પુદાપો, ધરડપાણ, યુગરગી.
 જી. પુ. (ક:) સુખડગી ઉટી દીલે લેછે તે.
 જી. જી. (સ્તુ: સ્તુ: સ્તુ.) અતીસ્થીર.
 જી. સ્ત્રી. (તિ:) ખરામાર્ગથી ચાલવું, આસન, રહેવું.
 જી. વિ. (ર: રા. રં.) અતીસ્થીર.
 જી. જી. (રા.) પૃથ્વી, ડવળા, પીઠવણુ વનસ્પતી છે.
 જી. પુ. (યુ:) સેવરગુ આડ.
 જી. સ્ત્રી. (ળા.) લોહોડાગી પ્રતીમા, ધરનો થાંબલો.
 જી. વિ. (લ: લા. લં.) મોઠું, યુલંદ, જડ, પુષ્ટ,
 જી. પ. ન. (લં.) પહાડગુ સીખર.
 જી. વિ. (ક્ષ: ક્ષા. ક્ષં.) ધાણુ દાનકરનારો.
 જી. વિ. (ક્ય: ક્યા. ક્યં.) ધાણુ દાનકરનારો.
 જી. ક. પુ. (ક:) મોઠુંકપડું, જાડુંકપડું.
 જી. વિ. (ય:) અપુર્ણતા, અપુરપાણુ, હાથીની
 અધ્ય મગતી, મોઠો પથ્થર.
 જી. વિ. (યાન્. યસી. ય:) અતીસ્થીર.
 જી. ન. (યં.) ગંદીવણુ, ભટોરા વનસ્પતી છે.
 જી. પુ. (રી.) ભોટતરી તડુ, ભાડાનો ઘોડો.
 જી. પુ. (વ:) ટપકવુ, ગળવું, ચુંપુ, વેહેવું.
 જી. પુ. (ક:) સોડયુંજ થએલો બ્રહ્મચારી.
 જી. ન. (નં.) સ્નાન, નહાવું.
 જી. સ્ત્રી. (યુ:) શરીરમાંગી નેસ. [મરગુ, લીલુ, ભીજુ.
 જી. વિ. (મ્થ: મ્થા. મ્થં.) હમઉમરનો, એક ઉ-
 જી. પુ. (સ્તુ:) પાહાડનો સપાટદેશ તે.
 જી. વિ. (ત: તા. તં.) ચુપુ, ગળવુ, અરપુ, વેહેવું.
 જી. સ્ત્રી. (ળા.) વહુ, ડીકરાગી ખાચડી,
 જી. સ્ત્રી. (હા.) }
 જી. સ્ત્રી. (હિ:) } યુવર, યોર.
 જી. સ્ત્રી. (હી.) }
 જી. સ્ત્રી. (ક.) }
 જી. પુ. (હ:) રનેહ, પ્યાર, દોસ્તી.
 જી. પુ. (જા:) સ્પર્શ, અડકવું, એક જાતનો રોગ-
 છે, દાન, પરીસ, એક જાતનો પથ્થર છે.
 જી. પુ. (ન:) વાધુ, વા, પવન, ન. (નં) દાન. [યુદ્ધ.
 જી. પુ. (જા:) કાસદ, એક જાતનો રોગ છે, લઢાઈ, જંગ,

સપ્ત, વિ. (દ: દા. દં.) ઉધડ, સ્પષ્ટ, સાફ.
 સપ્ત, પુ. (દ્રા:) એક જાતનો રોગ છે.
 સ્પૃષ્ટી, સ્ત્રી. (જી.) રીંગણી.
 સ્પૃક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) પિડીકા વનસ્પતી છે,
 સ્પૃષ્ટિ, સ્ત્રી. (દિ:) સ્પર્શ, અડકવું, એક જાતનો
 રોગ છે, દાન, પરીસ.
 સ્પૃહા, સ્ત્રી. (હા.) ઇચ્છા, ખુશી.
 સ્પૃષ્ટ, પુ. (દ્રા:) એક જાતનો રોગ છે.
 સ્ફટ, પુ. સ્ત્રી. (ટ: ટા. ટં.) સાપગી ફણા-માયું.
 સ્ફાતિ, સ્ત્રી. (તિ:) વધવું, વૃદ્ધિ.
 સ્ફાર, વિ. (ર: રા. રં.) ધાણુ, પુષ્કળ, ખડું.
 સ્ફિક્ત, સ્ત્રી. (ચૌ.) કુલો.
 સ્ફિર, વિ. (ર: રા. રં.) ધાણુ, પુષ્કળ, ખડું. [ઉધડ.
 સ્ફુટ, વિ. (ટ: ટા. ટં.) પુલવાળુ આડ, કુલેલું આડ, સ્પષ્ટ,
 સ્ફુટન, ન. (નં.) ફોડવું.
 સ્ફુરણ, ન. સ્ત્રી. (ળં. ળા.) જરાકરવું-હલવું-ખસવું.
 સ્ફુલન, ન. (નં.) ઉપલો શબ્દ જીવો.
 સ્ફુલિંગ, પુ. (ળં) ચીનગારી.
 સ્ફૂર્જક, પુ. (ક:) ટેંકુ, ટેંબુરડી વનસ્પતી છે.
 સ્ફૂર્જયુ, પુ. (યુ:) ગગડાટ, મેધગર્જના.
 સ્ફોષ્ટ, વિ. (ષ્ટ: ષ્ઠા. ષ્ઠં.) ધાણુ, ખડું, પુષ્કળ,
 સ્ફોટન, ન. (નં.) ફોડવું.
 સ્ફોરણ, ન. (ળં.) જરાકરવું-હલવું-ખસવું.
 સ્મ, મ. પદ પુરૂષધુ, ક્રીયાપદના પછી પડે ભુતકાળનો
 બોધ કરવાસાહે આવેલો તે સ્મ અક્ષર.
 સ્મય, પુ. (ય:) ગર્વ, પતરાણ.
 સ્મર, પુ. (ર:) સ્મર, સ્મરન.
 સ્મરહર, પુ. (ર:) મહાદેવ.
 સ્મિત, ન. (તં.) જરાકજ હસવું.
 સ્મૃતિ, સ્ત્રી. (તિ.) યાદ, સ્મરણ, ધર્મસહીતા.
 સ્યદ, પુ. (દ:) વેશ, જોર.
 સ્યંદન, પુ. (ન:) લઢાઈના કામનો રથ, તમરગુ આડ.
 સ્યંદનારોહ, પુ. (હ:) રથઉપર ખેસનારો.
 સ્યંદની, સ્ત્રી. (ની.) થુક.
 સ્યન્ન, વિ. (જા: જા. જં.) ગળવુ, વેહેવું, ચુંપું.
 સ્યાદ્વાદિક, પુ. (ક:) મોક્ષ છે કે નહી તેનો વાદકર-
 નારો નાસ્તીક.
 સ્યાલ, પુ. (લ:) સાળો, ખાચડીનો ભાઈ.

સ્યૂત, વિ. (ત: તા.તં.) સુતરનુ વણેલું, પુ. (ત:) અ-
નાજ સુકવાની કોથળી, યુણ, ઠેલી.

સ્યૂતિ, સ્ત્રી. (તિ:) સૂતવં.

સ્યોન, પુ. (ન:) કોથળી, યુણ-ણી, થેળો.

સ્યોનાક, પુ. (ક:) દીડાનું ઝાડ.

સ્યોસન, પુ. (સી.) અઢોડનું ઝાડ.

સજ, સ્ત્રી. (ક.) કુલની માળ-ખા.

સજ, પુ. (વ:) ઝરવું, યુવુ, ગળવું, પેહેવું. [તે ગાય.

સજ્જમા, સ્ત્રી. (મા.) જે ગાયનો ગરબ પડી ગયો છે

સવંતી, સ્ત્રી. (તી.) નદી.

સવા, સ્ત્રી. (વા.) સુરવેલ, હરણવેલ વનસ્પતી છે.

સણ, પુ. (ઘા.) 'ધસદેવ.

સસ્ત, વિ. (સ્ત: સ્તા. સં.) પડી ગયેલું, ખરેલું.

સાક, અ. જલદી.

સુચ, સ્ત્રી. (ક.) હોમનું એક જાતનું વાસણ છે.

સુત, વિ. (ત: તા. તં.) યુવેલું, ગળેલું, ઝરેલું, વેહેલું.

સુવ, પુ. (વ:) હોમનું એક વાસણ છે. [વનસ્પતી છે.

સુવા, સ્ત્રી. (વા.) હોમનું એક વાસણ છે, ૨. સુરવેલ

સુવાવૃક્ષ, પુ. (ઘ:) બેહેકળી વનસ્પતી છે.

સોતસ, ન. (ત:) ઝરો, ઇંદ્રીય, નદીનો વેગ-જોર.

સોતસ્વતી, સ્ત્રી. (તી.) નદી.

સોતસ્વિની, સ્ત્રી. (ની.) નદી.

સોતોજન, ન. (નં.) સુરમો.

સ્વ: અ. સ્વર્ગ, પરલોક.

સ્વ, પુ. (સ્વ:) સાત, જ્યાં એક કંઠેનો, આત્મા,

વિ. (સ્વ: સ્વા. સ્વં.) આત્મ સંબંધ, કુ. ન. (સ્વ: સ્વં.)

ધન, દ્રવ્ય, પોતે, પંડે.

સ્વજન, પુ. (ન:) એક ગોત્ર-કુટુંબનો.

સ્વચ્છંદ, વિ. (દ: દા. દં.) સ્વતંત્ર, આપણીઆર.

સ્વતંત્ર, વિ. (ત: તા. તં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.

સ્વભા, અ. દેવને જે હોમમા ભાગ આપવો તે.

સ્વમિતિ, પુ. (તિ:) કુ-હાડ, કુવાડો.

સ્વન, પુ. (ન:) શબ્દ.

સ્વનિત, વિ. (ત: તા. તં.) શબ્દનું, શબ્દ કરેલું.

સ્વપ્ન, પુ. (પ્ર:) સપનું, ખવાય, ઊંધ.

સ્વપ્રજ, વિ. (ક.) ઊંઘવાળું, જેને બહુ ઊંધ હોય છે તે.

સ્વમાજન, ન. (નં.) પુષ્પ પરસ કરીને જે ખુશી ઉપજે છે તે.

સ્વભાવ, પુ. (વ:) સ્વભાવ, આલ.

સ્વમૂ, પુ. (મૂ:) વીધ્યુ.

સ્વય, અ. પોતે, પંડે.

સ્વયંમૂ, પુ. (મૂ:) 'ધસદેવ.

[ણનારી :

સ્વયંવરા, સ્ત્રી. (રા.) પોતીકી ખુશી પરમાણે વર

સ્વર, પુ. (ર:) ઉદાત, અનુદાત, અને સ્વરીત

ત્રણમાના દરેક, અમા વીગેરે.

સ્વરિત, પુ. (ત:) એક સ્વર છે.

સ્વર, પુ. (ર:) વીજળી, વજ્ર, યસ, યસના થાંપ

નો કટકો, ગગડાટ, બાણ. [ખુબસુરત, પંડે

સ્વરૂપ, ન. (વં.) સ્વરૂપ, વિ. (વ: વા. વં.) મનો

સ્વર્ણ, ન. (ળં.) સોનું.

સ્વર્ણકર, પુ. (ર:) સોની.

સ્વર્ણક્ષીરી, સ્ત્રી. (રી.) પિસોળા વનસ્પતી છે.

સ્વર્ણદી, સ્ત્રી. (દી.) ભાગીરથી નદી.

સ્વર્માનુ, પુ. (નુ:) રાહુ નામનો ગ્રહ.

સ્વર્વૈશ્યા, સ્ત્રી. (શ્યા.) અપ્સરા.

સ્વર્વૈદ્ય, પુ. (ઘ:) અધની કુમાર, દેવનો વૈદ્ય.

સ્વવાસિની, સ્ત્રી. (ની.) સુવાસન, જરા જુવાન જે

રણેલી સ્ત્રી-આયડી.

સ્વસુ, સ્ત્રી. (સા.) યેન, બેહેન.

[અર્થ

સ્વસ્તિ, અ. અશીરવાદ, ક્ષેમ, નીરપદ્રવ, પુ-ય

સ્વસ્તિક, પુ. (ક:) જે રાજમહાલના આરોતરક

વાળે છે તે. [ખસુરત, સગાં, મીઠું, મ

સ્વાદુ, વિ. (દુ: દ્વી. દુ.) પ્રિય, સ્વાદવાલું, મનોહર,

સ્વાદુકંઠક, પુ. (ક:) સુવા શબ્દ જુવો.

સ્વાદુરસા, સ્ત્રી. (સા.) કીકોળી વનસ્પતી છે.

સ્વાદ્વી, સ્ત્રી. (દ્વી.) દરાખનો પેલો.

સ્વાધ્યાય, પુ. (ય:) વેદાભ્યાસ, વેદનો અભ્યાસ.

સ્વાન, પુ. (ન:) શબ્દ.

સ્વાત, ન. (તં.) મન, ચીત.

સ્વાપ, પુ. (વ:) નીદ્રા, ઊંધ.

સ્વાપતેય, ન. (યં.) ધન, દ્રવ્ય.

સ્વામિન, પુ. (મી.) પ્રભુ.

સ્વાર, પુ. (ર:) એક જાતનો રોગ છે.

સ્વારાજ, પુ. (ટં.) ઇંદ્ર.

સ્વાહા, સ્ત્રી. (હા.) અખીની સ્ત્રી-આયડી. અ. દં

હોમમાં ભાગ આપવો તે. [અ

સ્વિત્, અ. પ્રશ્ન, સવાલ, જાતજાતના તર્ક લેવ

દ.પુ. (ક:) પરસીવા, પરસીનો. [માકડ, જી વીગેરે.
દ. પુ. (જ:) પરસીવાથી ઉત્પન્ન થનારા જીવડા,
સ્ત્રી. (ની.) દાર ગાળવાળી ભાટી-ભટી.
ર. વિ. (ર: રા. રં.) આપ અખતિઆર, સ્વતંત્ર,
મંદ, શુષ્ક, સુસ્ત, આણસું.
રિળી, સ્ત્રી. (ળી.) છીનાલ બાયડી-ચી.
રિના, સ્ત્રી. (તા.) આપઅખતિઆરપાણુ.
રિન્, વિ. (રી. ણી. રિ.) આપઅખતિઆર, સ્વતંત્ર.
માર્જિત, વિ. (ત: તા. તં.) પાતે મેળવેલું-હાસલ કરેલું.
રસ, પુ. (સ:) તેલમાનો કચરો, વાટેલું.

હ.

ર. પુ. (સ:) સુર્ય, સુરજ, હંસ નામનો પક્ષી, દીલ-
માનો એક પવન છે, એક મંત્ર છે, લોભ વગ-
રતુ, રાજા, વિષયુ, પરમાત્મા, એક યોગ છે,
પરમહંસ.

રહન, પુ. (ન:) પ્રહલદેવ.

રક, પુ. (ક:) પગમાના ધરેણા.

રુ. (હ:) શીન, પાણી, જળ, કદપના, યોજના,
સ્વર્ગ, લોહી, લઠાઈ, કેડો, વૈદ્ય, બીક, વીધયુ,
સ્ત્રી. છોડતું, વાંસરી, સંગમ, મીલાઈ, નં. હરિવર,
આનંદ, હથીઆર, રત્ન, વાંસરીનો અવાજ, વિ.
હસતું, ઘેલો, છાકટો, પીચેલો, અ. અરે-વો, વીગેરે.
રક્ષા, સ્ત્રી. (ક્ષા.) ભારંગ વનરપતી છે.

રે, અ. અરે-વો, વીગેરે.

રુ. પુ. (ર:) બજાર, યુજરી, મારકીટ. [ખાઈ છે.

રિસિની, સ્ત્રી. (ની.) નાખેલો કરરીને એક ખુશ.

રુ. પુ. (ર:) બલાતકાર, જખરજરતી, જીલુમ.

ર. અ. અરે-વો વીગેરે.

ર. વિ. (ત: તા. તં.) મારેલું, મનમા દુ:ખ થએલો.

ર. સ્ત્રી. (નુ:) હખચી, નખલો. [દુ:ખ.

ર. અ. હર્ષ, આનંદ, ખુશી, વાક્યારંભ, દયા, ખેદ,

ર. વિ. (જ: જા. જં.) યુ, પેટમાનો મેલ.

રુ. પુ. (ય:) ધોડો.

ર. ન. (નં.) યુરખાળી ગાડી. [નસ્પતી છે.

રુ. સ્ત્રી. (ચ્છી.) જંગલી અડદ, માપપણી વ-

મારક, પુ. (ક:) કણ્ઠેરીનું ઝાડ.

રુ. પુ. (ર:) મહાદેવ.

રરણ, ન. (ળં.) લગનમા જમાઈને આપેલો પૈસો
જનોઈમા આપેલી બીક્ષા.

રરિ, પુ. (રિ) સાપ, વિષયુ, જમ, યમ, સીંહ, સહી,
વાક્ય, હંદ્ર, મંદ્ર, સુર્ય, કીરણ, ધોડા, પોપટ, વાં-
દરો, પરલોક, વિ. (રિ: રિ: રિ.) લીલું, એક રંગનું.

રરિચંદન, પુ. ન. (ન: નં.) એક જાતનો સુખડ છે.

રરિણ, વિ. (ળઃ ળા. ળં.) સફેદ રંગનું, ધોળા રંગનું,
પુ. (ળ:) હરણ એક જાતનું હરણ છે.

રરિળી, સ્ત્રી. (ળી.) સોનાગીધુતી, વિ. (ળ: ળા. ળં.) લીલું,
હરણ, હરણની સ્ત્રી જાત, હરણી નામનું વૃત.

રરિત, વિ. (ત: તા. તં.) લીલું, લીલારંગનું.

રરિતક, ન. (કં.) શાક, ભાજી, તરકારી.

રરિતાલ, ન. (લં.) હરતાળ, દુર્વા.

રરિતાલક, ન. (કં.) હરતાળ.

રરિત્, સ્ત્રી. (ત.) દીશા, વિ. (ત. ત. ત.) લીલું, પુ. (ત.)
ધોડા, ન. પુ. (ત. ત.) ધાસ.

રરિદશ, પુ. (શ:) સુર્ય, સુરજ.

રરિદ્રા, સ્ત્રી. (દ્રા.) હજદર.

રરિદ્રામ, વિ. (મ: મા. મં.) પીપું.

રરિદ્રુ, પુ. (દ્રુ:) દાર હજદર.

રરિન્મણિ, પુ. (ણિ:) પાત્ર, પાંતુ, લીલમ.

રરિપ્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) લક્ષ્મી.

રરિમંથક, પુ. (ક:) ચણી, ચણા.

રરિમંથજ, પુ. (જ:) હંપેલો શુષ્ક જીવો.

રરિવાલુક, ન. (કં.) કાથોખર, કાંકડી.

રરિહય, પુ. (ય:) હંદ્ર.

રરિતકી, સ્ત્રી. (કી.) હરડાનું ઝાડ. [પુ. (ળ:) વટાણા.

રરેણુ, સ્ત્રી. (ણુ:) રેણુક ખીજ કરીને ખુશખાઈ છે તે,

રમ્ય, ન. (મ્યં.) ધનવાળાનું ઘેર.

રમ્યક, પુ. (ક્ષ:) સીંહ, સહી.

રમ્ય, પુ. (ય:) આનંદ, ખુશી.

રમ્યમાળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) આનંદયુતક.

રલ, ન. (લં.) હલ.

રલા, અ. અરે-વો-વીગેરે.

રલાયુધ, પુ. (ય:) બલદેવ, બળરામ.

રલાહલ, ન. (લં.) એક જાતનું જીરું છે.

રલિન્, પુ. (લી.) બલારામ, બલદેવ.

રલિપ્રિય, પુ. (ય:) કળંબનું ઝાડ, કદંબનું ઝાડ.

હલિપ્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) દારૂ, શરાબ.
 હલ્ય, વિ. (લ્યઃ લ્યા. લ્યં.) હલવતે ખેદિલું.
 હલ્યાં, સ્ત્રી. (લ્યા.) હલનો જમાવ, ધણહલ.
 હલ્લક, ન. (કં.) શાંજગુ ધુલનારે રાતું કમળ.
 હવ, પુ. (વઃ) ખોલાવવું, તેડવું, આસા, યસ, જસ.
 હવિસ્, ન. (વિઃ) ધી.
 હવ્ય, ન. (વ્યં.) દેવ પ્રીત્યર્થે જે અંગન તે.
 હવ્યવાહન, પુ. (નઃ) અખી.
 હસ, પુ. (સઃ) હસવું, હાશ્યરસ.
 હસની, સ્ત્રી. (ની.) શેગડી, સગડી.
 હસંતી, સ્ત્રી. (તી.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 હસ્ત, પુ. (સ્તઃ) હાથ, તે નામનું નખેતર. [કાપલો કરવો.
 હસ્તધારણ, ન. (ળં.) જે મારવા આવે તેના શાયે મુ-
 હસ્તવારણ, ન. (ળં.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 હસ્તિનચ, પુ. (ચઃ) શેહેરના દરવાજા આગલ શેહે-
 લાઈથી ઉતરવા સાર કરેલો માટીનો ઢગલો.
 હસ્તિપક, પુ. (કઃ) માવત, હાથી ચલાવનારો.
 હસ્તિન, પુ. સ્ત્રી.) હાથી.
 હસ્યારોહ, પુ. (હઃ) માવત, હાથી હાકનારો.
 હા, અ. શોક, પીડા, દુઃખ.
 હાટક, પુ. (કઃ) સોગ.
 હાયન, પુ. ન. (નઃ નં.) વરસ, સંવત્સર, પુ. (નઃ) કીરણ.
 હાર, પુ. (રઃ) મોતીનો કડો-હારકંડી.
 હારીત, પુ. (તઃ) એક જાતનું મંખેરું.
 હાર્દ, ન. (દં) પ્રેમ, પ્યાર.
 હાલ, પુ. (લઃ) હલ.
 હાલહલ, ન. (લં.) એક જાતનું જેહેરું.
 હાલા, સ્ત્રી. (લા.) મધ, દારૂ, શરાબ.
 હાલિક, પુ. (કઃ) હલ ખેડનારો બળદ.
 હાવ, પુ. (વઃ) વિલાશ, કામમેટા.
 હાસ, પુ. (સઃ) હસવું, હાશ્યરસ.
 હાસ્તિક, ન. (કં.) હાથીનું ટોળું-જમાવ.
 હાસ્ય, ન. (સ્યં.) હસવું, નાટકમનો આ એક રસ છે.
 હાહા, પુ. (હઃ) દેવનો ગવધયો, દેવનો ગાણારો.
 હિંસા, સ્ત્રી. (સા.) ચોરી, જીવ લેવો, હિંસા.
 હિંસાકર્મન, ન. (મં.) જીવથી મારવું, મુકમારવી.
 હિસ્ત, વિ. (સ્તઃ સ્તા. સ્તં.) હિંસા કરનારો, ધાતકી.
 હિ, અ. નીશ્ચય.

હિકા, સ્ત્રી. (કા.) અવાજનો ભેદ, હેડકી, અડક
 ઉચકી.
 હિંગુ, ન. (ગુ.) હીંગ.
 હિંગુનિર્યાસ, પુ. (સઃ) લીંબડાનું ઝાડ, લીંબડો.
 હિંગુલ, પુ. ન. (ગુઃ ગુ.) હીંગળો.
 હિંગુલી, સ્ત્રી. (લી.) જંગલી વેંગણ.
 હિંગુલ, પુ. (લુઃ) હીંગળો.
 હિજ્જલ, પુ. (લઃ) હજર નામનો પાણીમાનો નેતર
 હિંજોર, પુ. (રઃ) મધુર ફીણ.
 હિંતાલ, પુ. (લઃ) તાડનું ઝાડ, તાડ.
 હિમ, ન. (મં.) થંડી, વિ. (મઃ મા. મં.) તહાડું.
 હિમવત્, પુ. (વાનઃ) હિમાચલ નામનો પહાડ છે તે
 હિમવાલુકા, સ્ત્રી. (કા.) કપૂર.
 હિમસંહતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) બહુ તહાડ-થંડી, જડો બઃ
 હિમાચુ, પુ. (શુઃ) ચંદ્ર, ચાંદ.
 હિમાની, સ્ત્રી. (ની.) બરફ, કરો. [સ્વપતી
 હિમાવતી, સ્ત્રી. (તી.) તીરપણું કીરીટી, સોળા
 હિરણ્ય, ન. (ળ્યં.) ધન દોલત, શોગ, રૂપ.
 હિરણ્યગર્ભ, પુ. (ભઃ) બ્રહ્મદેવ.
 હિરણ્યરેત્સ, પુ. (તાઃ) અખી.
 હિરણ્યવાહ, પુ. (હઃ) શોણા નામની ની.
 હિરુક, અ. શીવાએ, વચ્ચે, પાથે.
 હિનમોલિકા, સ્ત્રી. (કા.) ચાકોલાની ભાજી.
 હી, અ. આશ્ચર્ય, થાકવું, દુઃખ, માટે, એમ.
 હીન. વિ. (નઃ ના. નં.) નાખેલું, નીંધ, વેણું.
 હુતમુક, પુ. (કં.) અખી.
 હુતમુકપ્રિયા, સ્ત્રી. (યા.) અખીની સ્ત્રી—બાયડ
 હું, અ. તફ, ખાલ, કયાસ.
 હૂતિ, સ્ત્રી. (તિઃ) તેડ, હજન, દાવદ.
 હૂં, અ. લજ્જા, લાજ, નિવારણ.
 હૂહ, પુ. (હઃ) દેવનો ગવધ્યો, દેવનો ગાણારો.
 હ્યાઃ અ. મઠકાલ, ગયોદહોડો.
 હળિયા, સ્ત્રી. (યા.) નિંદા, બદગોષ્ટ.
 હળીયા, સ્ત્રી. (યા.) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 હત્, ન. (ત્. દ્.) હૃદય, અંતઃકરણ, હું, છાત્ર
 હૃદય, ન. (યઃ) ઉપલો શબ્દ જુવો.
 હૃદયંગમ, વિ. (મઃ મા. મં.) સ્વચ્છ, સાફ, લાગી
 વળગીને, અસર કાકક જોગ અને ઉલટું

વિ. (લુ: લુ: લુ.) } સારા દીલનો.
 વિ. (ક:) }
 વિ. (ચી. યિની. યિ.) }
 (ચ: ચા. ચં.) સાક ખોલવું, સ્પષ્ટ બાષણદોરત.
 ન. (કં.) ધંદ્રય.
 ચ, પુ. (ક:) વિખચુ.
 (છ: છા. છં.) હર્ષયુક્ત, આનંદી.
 સ, વિ. (સ: સા. સં.) આનંદી દીલનો.
 સંબોધન. [જગીપ્રભા.
 સ્ત્રી. (તિ:) અગ્નીગી જ્વાલા, હથીઆર, સુર-
 ડુ. (તુ:) કારણ.
 પુ. (ટ:) એક પહાડછે.
 અક, પુ. (ક:) ઉંખરતુ ઝાડ, ઉંખર, યુલડ.
 ન. (મ.) સોનુ.
 પુ. (ત:) હેમંતરૂપ.
 અક, પુ. (ક:) પીળાચાપો, સોનચાપો.
 ષિકા, સ્ત્રી. (કા.) પીળા ડુલગીંચુધી. [મનો પહાડ.
 પુ. (દ્રિ:) મેર નામનો પહાડ, સુવર્ણચલ ના-
 , પુ. (વ:) ગણપતી, [બાયડીનો લટકો.
 સ્ત્રી. (લા.) બાયડીનો લટકો, શોહ્યત વખતે
 સ્ત્રી. (ષે) ધોડાનો શબ્દ.

હૈ, અ. સંબોધન.
 હૈમવતી, સ્ત્રી. (તી.) પારવતી, હરડાનુઝાડ, સફેદવેખંડ
 હૈયંગવીન, ન. (નં.) તાશુધી, આગલા દહોડે કાઢેલા
 દુધનુ ધી.
 હાનુ, પુ. (તા.) રીંગવેદજ્ઞાણનો પ્રાણણ.
 હોમ, પુ. (મ:) હોમ, જસ, યસ. [જાતની રેશાછે.
 હોરા, સ્ત્રી. (રા.) અરધીરાસી, શાસ્ત્રીવીષેસ, એક
 હદ, પુ. (દ:) ઉંડા સરેવર.
 હાદિની, સ્ત્રી. (ની.) નદી.
 હાસિષ્ઠ, વિ. (ષઃ ષા. ષં.) ધણુ નહાનુ.
 હશ્વ, વિ. (શ: શા. શં.) ડીંગણો.
 હશ્વગવેશુકા, સ્ત્રી. (કા.) બલા-હસ્તવચીકા વનસ્પતી.
 હશ્વાંગ, પુ. (ગ:) જીવક નામની વનસ્પતીછે.
 હાદિની, સ્ત્રી. (ની.) વીજળી, નદી, સાલધનું ઝાડ.
 હી, સ્ત્રી. (હી:) લાજ, શરમ.
 હીળ, વિ. (ળ: ળા. ળં.) }
 હીત, વિ. (ત: તા. તં.) } શરમાયેલો.
 હીન, વિ. (ન: ના. નં.) }
 હીવેર, ન. (રં.) વાળા નામની વનસ્પતી.
 હેષા, સ્ત્રી. (ષા.) ધોડાનો અવાજ.
 હાદિની, સ્ત્રી. (ની.) સાલધનું ઝાડ.

સમાપ્ત.

આ પ્રથમે આશ્રિય આપનારા ગૃહસ્થોના નામો.

	નકલ		નકલ
માલિકાજી	૫૦	શેઠ નવલરામ લક્ષ્મીરામ	૧
ત્રીભિવનદાસ રતનજી મોદી	૨૫	શેઠ રસતમજી હોરમસજી કાપડીયા	૧
જગનલાલ વીં સંતોકરામ	૨૦	ડા० લીલાધર ઓધવજી	૧
જગજીવનદાસ હેમજી	૧૫	બ્યાસ જીકીસન જીવનદાસ	૧
દુવારકાદાસ વસનજી	૧૦	ડા० પરશોત્તમ ઓધવજી	૧
મારદેસર ડોસાભાઈ મુનશી	૫	શેઠ ગોવરધનદાસ નરશીદાસ	૧
રમશી ખીમજી	૫	શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી ખીલીમોરીયા	૧
મધુરાંદાસ લવજી	૫	શા० કરસનદાસ માધવદાસ	૧
તનશી નરશી	૫	શા० ગોકલદાસ જગમોહનદાસ	૧
રામચંદ્ર જગંનાથજી	૫	શા० ત્રીભિવન આનંદજી	૧
જિજ્ઞાસામ મકુદજી	૫	સામનારાયણ નરનારાયણ	૧
જગશંકર વિઠ્ઠલજી વૈદ્ય	૫	શેઠ જગજીવનદાસ નાહનાભાઈ	૧
તળીનદાસ જમનાદાસ	૨	ડા० કરસનદાસ હરીભાઈ	૧
ખીમજી રામજી	૨	શા० ગુણસીદાસ હરજીવનદાસ	૧
જલ્દવજી રાધવજી	૨	રા. રા. આત્મારામ જગંનાથ કીર્તીકર	૧
કરે દાસ વલ્લભદાસ	૨	રા. રા. વાસુદેવ જગંનાથ	૧
રમચંદ્ર લજી	૨	ડા० દામોદર જીઠા	૧
રા. વી. જગંનાથ શંકરશેઠ	૨	રા. રા. નારાયણ રામચંદ્ર	૧
કમ મહા	૨	શા० ગોવરધનદાસ નારાયણભાઈ	૧
કરમ નેનશા	૨	રા. રા. વસંતરાવ બાલમકુંદ તલપદે	૧
નાનજી ગોવીંદજી	૨	શા० ત્રીકમજી પ્રેમજી મોદી	૧
લક્ષ્મીદાસ ખીમજી	૨	ડા० મુરારજી કલ્યાણજી	૧
કલ્યાણદાસ નરોત્તમદાસ	૨	ડા० ધીરજીલાલ દલપતરામ	૧
મોકેરભાઈ ચુનીભાઈ ચકાવાલા	૨	રા. રા. અનંદરાવ આપાજી	૧
હરીકીસનદાસ નરોત્તમદાસ	૧	રા. રા. બાળકૃષ્ણ વાસુદેવ નારાયણ કીર્તીકર	૧
ત્રીભિવનદાસ વરજીવનદાસ	૧	શેઠ દુર્ધારામ સનમુખરામ	૧
લખમીદાસ ગીરધરદાસ	૧	શેઠ દલપતરામ જી. બેક સાહેબના કલારક	૧
રંધનાથદાસ ગોપાલદાસ	૧	શેઠ રણછોડદાસ નરોત્તમદાસ	૧
શવદાસ નથુભાઈ	૧	શેઠ આત્મારામ જમનાદાસ	૧
દુવારકાંદાસ ઓધવજી	૧	શેઠ માણેકલાલ પરમાનંદદાસ	૧
વલ્લભદાસ હરજીવનદાસ	૧	શેઠ હજીરામ પરશોત્તમદાસ	૧
પી. ડી. ડી. શીલવા	૧	શેઠ કાશીદાસ શ્રીજીભુખણદાસ	૧
મણુપત પાંડુરંગ	૧	શેઠ હરકીસનદાસ ગોવર્ધનદાસ	૧
રા. હરીચંદ શામરાવજી	૧	શેઠ દલપતરામ અંબારામ	૧
ગાદાસ કીશોરદાસ	૧	શેઠ માણેકજી પ્રાણજી	૧
જી ભાઈ	૧	શેઠ નરમોરામ મનમુખરામ	૧

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 02425 9205

**DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE CARDS**

NEW ORDER
New & Ac
Ahmedab

Digitized by Google

